

اتاق تبریز

نشریه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز
شماره ۲۳ - فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

تولید نحیف چشم انتظار سرمایه‌های محدود

با آثار و گفتاری از:

یونس ژائله، صمد حسن‌زاده، بهرام سرمست، مسعود بناییان، جمشید برزگر، قاسم خلیل‌نژاد قویدل، رضا جعفری، سیدباقر شریف‌زاده، سید احمد فتاح‌زاده، بشیر جعفری، مهدی امینی، سید یوسف حسینی، یونس اکبرپور پایدار، احد عظیم‌زاده، نوید امجد، امید اسمعیل ظفر، محمدباقر بهشتی، ساسان نیک‌رفتار خیابانی، منصور حیدری، ساناز شهابی، سهند شهبازی، صادق رضایی، فاطمه پورحسین، وحید مهین، زهرا موسوی‌پور

غروب پانل

SANDWICH PANELS

انواع ساندویچ پانل های مُدرن پلی یورتان

اینها همه از

ISO 45001:2018
ISO 14001:2015
ISO 9001:2015

IMS

☎ ۰۴۱-۶۲۰۶

WWW.FOOLADGHARB.COM

بسم الله الرحمن الرحيم

اتاق تبریز

نشریه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

شماره ۲۳ - فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

صاحب امتیاز:

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

مدیر مسئول:

مسعود بناییان

سردبیر:

ساسان نیکرفتار خیابانی

همکاران:

ساناز شهابی، منصور حیدری، سهند شهبازی، علی ولی‌زاده فرد، الهام سلامی، فاطمه امیری، فاطمه پورحسین، شهرام صادق‌زاده، یگانه رسولی، طاه‌ا اعتمادی، افخم ابراهیمی

عکس:

بهزاد عزیزپور، مینا نوعی، پینار رحیمی، ریحانه رضایی و مهران نظرزاده

چند رسانه‌ای:

بهنام عابدی

طراحی و صفحه آرایی:

حمید کرمی غازانی

نشانی:

تبریز، خیابان ارتش شمالی، شماره ۶۵، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

تلفن:

۳۵۲۶۴۱۱۱ (۰۴۱)

تلفن سفارش آگهی:

۳۵۲۶۴۱۱۳ - ۳۵۲۶۴۱۰۱ (۰۴۱)

وب سایت: www.tzccim.ir

تلگرام: @tzccim

اینستاگرام: @tzccim

توضیحات مجله:

نشریه اتاق تبریز از تمامی صاحبان اندیشه، و قلم در حوزه‌های مربوطه مقاله می‌پذیرد. از ارسال کنندگان مطالب درخواست می‌شود شرح کوتاهی از مشخصات فردی، سوابق علمی و تحصیلی، سوابق اجرایی، تالیفات و ترجمه‌های خود را به همراه عکس به نشانی ایمیل news@tzccim.ir ارسال کنند.

آراء و نظرات چاپ شده در نشریه لزوماً بیانگر دیدگاه نشریه اتاق تبریز نیست. نشریه اتاق تبریز در ویرایش مطالب دریافتی آزاد است.

سخن مدیرمسئول

۲ ضرورت رفع موانع سرمایه‌گذاری؛ نگاهی فراتر از شعار

سخن سردبیر

۳ سرمایه‌گذاری هوشمند؛ خلق ثروت واقعی

پرونده: شعار سال ۱۴۰۴

یادداشت رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز؛

۵ نقشه راه خلق ثروت: از تفکر کارآمد تا سرمایه‌گذاری اثربخش

یادداشت رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران؛

۸ اتاق‌های بازرگانی؛ خط مقدم تحقق شعار سال

۱۰ بهرام سرمست * تحول در تأمین مالی تولید: گامی برای صیانت از سرمایه

۱۲ شعار سال از نگاه هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

۲۸ محمدجعفر صالحی * نقش حاکمیت در تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید»

۲۹ محمد باقر بهشتی * شرایط لازم برای تحقق سرمایه‌گذاری برای تولید

۳۰ سید باقر شریف‌زاده * سرمایه‌گذاری در تکنای پروکراسی

۳۳ سرمایه‌گذاری در کنار بهره‌وری راهبرد اصلی خلق ثروت در اقتصاد ایران

۳۸ فاطمه پورحسین * آذربایجان شرقی؛ تقاطع ظرفیت‌های اقتصادی و موانع توسعه پایدار

صادق رضایی و منصور حیدری * تلاش نابرابر؛ سلطه دولت بر بانک‌ها و بن‌بست تأمین مالی و

۴۴ سرمایه‌گذاری بخش خصوصی

۴۹ زهرا موسوی پور * سرمایه‌گذاری، قربانی اندازه بزرگ دولت

۵۳ محرم شاه‌بلاغی * تولید، عدالت، رفاه: نقشه راه توسعه متوازن اقتصادی ایران

۵۵ یگانه رسولی * تأثیر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بر صادرات صنایع تولیدی

۶۰ الهام سلامی * تحلیل تأثیر سرمایه‌گذاری خارجی بر رشد اقتصادی ۲۰۲۵

گفتگو و مقالات

۶۷ گفتگوی اختصاصی نشریه اتاق تبریز با رئیس اتاق بازرگانی وان

۷۳ آرش کریم‌زاد شریفی * صنایع روی تخت مراقبت‌های ویژه؛ زنجیره تأمین نفس نمی‌کشد

معرفی کتاب

۷۴ فاطمه پورحسین * ۵ عنوان کتاب در موضوع سرمایه‌گذاری

گزارش نمایشگاه‌ها و رویدادهای مهم اتاق

۸۰ گزارشی به‌مناسبت ۳۰ فروردین، روز آزمایشگاه و علوم آزمایشگاهی

۸۳ هجدهمین نمایشگاه صنعت شیرینی و شکلات ۱۴۰۴ تبریز

۸۷ گزارش ویژه اتاق تبریز از نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۵

۹۵ گزارش اختصاصی اتاق تبریز به مناسبت روز ایمنی حمل‌ونقل

۹۸ برگزاری نخستین همایش روابط عمومی تجاری ایران در اتاق تبریز

۱۰۲ رویداد ملی فناوریانه با مشارکت اتاق تبریز

۱۰۴ گزارش اعزام هیئت اتاق بازرگانی تبریز به سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کفش و چرم کوانجو

۱۰۸ گزارش اختصاصی نشریه اتاق تبریز از نمایشگاه ایران آگروفود ۲۰۲۵

۱۱۲ سفر اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس به آذربایجان شرقی

دریچه‌ای به جهان

۱۲۲ عراق

اقتصاد جهان

۱۲۷ گزارش اقتصاد جهانی در دو ماه گذشته (فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴)

انرژی

۱۳۱ کمبود برق در ایران و ضرورت سرمایه‌گذاری در انرژی خورشیدی

رویدادهای اتاق بازرگانی تبریز

۱۳۴ رویدادهای اتاق بازرگانی تبریز در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۸۳ گزارش تصویری

عملکرد اتاق بازرگانی تبریز

۱۸۷ هیئت نمایندگان و هیئت رئیسه

۱۸۸ بخش بین‌الملل

۱۸۹ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی

۱۹۰ مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز

۱۹۱ واحد آموزش

۱۹۲ مرکز شتاب

۱۹۳ کمیسیون‌های مشاورتی

۱۹۶ کارنه تیر - صدور کارت

۱۹۷ گواهی مبدا - روابط عمومی

۱۹۸ گزارش پیشرفت فیزیکی پروژه ساختمان جدید تا پایان اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴

۱۹۹ گزارش عملکرد اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز در سال ۱۴۰۳

سخن مدیر مسئول

مسعود بنابیان

نائب رئیس اتاق بازرگانی تبریز

ضرورت رفع موانع سرمایه‌گذاری؛ نگاهی فراتر از شعار

سال‌های اخیر، ترجیح داده‌اند، منابع محدود کشور را صرف سیاست‌های یارانه‌ای و موقتی کنند، به جای آنکه در جهت سرمایه‌گذاری‌های بنیادی و ماندگار در بخش انرژی، حمل‌ونقل، لجستیک، آب، برق و گاز قدم بردارند. این کم‌کاری‌ها امروز در قالب ناترازی زیرساختی خود را به‌وضوح نشان می‌دهد.

در چنین شرایطی، چندین پرسش مطرح است:

- ❖ آیا واقعاً زیرساخت‌های لازم برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی فراهم است؟
- ❖ آیا بدون تعامل سازنده با جهان، بدون پذیرش الزامات بین‌المللی نظیر FATF، می‌توان به توسعه پایدار و تولید رقابتی دست یافت؟
- ❖ آیا با تکیه صرف بر منابع داخلی، بدون دسترسی به منابع مالی بین‌المللی، تکنولوژی روز، تجهیزات مدرن و بازارهای جهانی، می‌توان مسیر رشد را طی کرد؟

پاسخ این سؤالات روشن است. رشد سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی نیازمند تصمیمات جدی و متفاوت در لایه‌های بالادستی است. حاکمیت باید با تمام ظرفیت‌های اجرایی، تقنینی و نظارتی، با رویکردی حمایتی، اعتماد به بخش خصوصی را نهادینه سازد. نقش مجلس شورای اسلامی و نمایندگان مردم در این زمینه بسیار کلیدی و تعیین‌کننده است.

متأسفانه، در سال‌های گذشته نرخ سرمایه‌گذاری در کشور همواره پایین‌تر از نرخ استهلاک سرمایه بوده است، و این یعنی هر سال نسبت به قبل فقیرتر و فرسوده‌تر می‌شویم. اگر قوانین، سیاست‌ها و شرایط فعلی تغییری نکند، «شعار سال» صرفاً یک عنوان خواهد بود و تغییر محسوسی در واقعیت تولید و سرمایه‌گذاری کشور ایجاد نخواهد شد.

تأکید چندین‌باره رهبر معظم انقلاب در شعارهای سالانه بر حمایت از تولید و بخش خصوصی، نشان‌دهنده‌ی اشراف کامل ایشان بر شرایط نابسامان اقتصادی کشور و موانع متعددی است که بر سر راه سرمایه‌گذاری، به‌ویژه در بخش خصوصی، وجود دارد. این تأکیدات مکرر، خود، گواهی بر عمق چالش‌های ساختاری موجود در مسیر تولید و سرمایه‌گذاری است. امید می‌رود در سال جاری، با توجه به نگاه کارشناسی رئیس‌جمهور، رویکردی فراتر از اقدامات سطحی و مسکن‌وار در پیش گرفته شود و حل مشکلات دیرپای این حوزه با اتکا به راهکارهای علمی و باور به نقش بخش خصوصی واقعی دنبال شود. بدون تردید، تداوم سیاست‌های نمایشی و ارائه آمارهای غیرواقعی، نه تنها مشکلی از مشکلات اقتصادی را حل نمی‌کند، بلکه بی‌اعتمادی عمومی را نیز افزایش خواهد داد. سطح معیشت و شرایط اقتصادی مردم امروز در وضعیتی قرار دارد که دیگر نمی‌توان با گفتاردرمانی و ساده‌انگاری آن را مدیریت کرد.

یکی از مهم‌ترین اصول در فرآیند سرمایه‌گذاری، ایجاد اعتماد به بخش خصوصی است؛ اصلی که متأسفانه هنوز در عمل نهادینه نشده است. تعدد قوانین، نهادهای نظارتی و کنترل‌های سخت‌گیرانه، فضای نفس‌گیری را برای فعالان اقتصادی ایجاد کرده و در نتیجه، انگیزه برای سرمایه‌گذاری در بخش مولد، هم در میان بخش خصوصی و هم حتی از سوی بانک‌ها و دولت، به شدت کاهش یافته است.

نظام بانکی نیز عمدتاً تمایلی به تأمین مالی پروژه‌های بلندمدت و سرمایه‌گذاری‌های ثابت ندارد و بیشتر بر ارائه تسهیلات کوتاه‌مدت و سرمایه در گردش متمرکز است. در این میان، خود دولت‌ها نیز در

ساسان نیک‌رفتار خیابانی

سرمایه‌گذاری هوشمند؛ خلق ثروت واقعی

در مسیر توسعه اقتصادی، آنچه بیش از همه تعیین‌کننده است، نه صرفاً منابع مالی یا زیرساخت‌های فیزیکی، بلکه نوع نگاه و تفکر حاکم بر فرآیند تولید و سرمایه‌گذاری است. تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» مستلزم نگاهی جامع‌نگر، بلندمدت و همه‌جانبه‌گرایانه است؛ نگاهی که بتواند هم‌زمان به ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی این فرآیند توجه کند. در غیر این صورت، این شعار نیز چون بسیاری از اهداف اعلامی پیشین، تنها در سطح کلمات باقی خواهد ماند.

برای آنکه سرمایه‌گذاری به موتور محرک تولید بدل شود، ابتدا باید بسترهای فکری و اجرایی آن فراهم شود. متأسفانه، در ایران، همچنان نگاه به تولید و اقتصاد، ابزاری، سطحی و کوتاه‌مدت است. تصمیم‌گیری‌های کلان، غالباً بدون تحلیل عمیق و بدون ارزیابی صحیح از ظرفیت‌ها، نیازها و راهبردهای واقعی انجام می‌شود؛ نتیجه آن نیز منابعی است که صرف پروژه‌های کم‌بازده یا نیمه‌تمام می‌شوند، و سرمایه‌ای که به جای خلق ارزش، به هدر می‌رود.

تجربه کشورهای موفق در حوزه توسعه اقتصادی نشان می‌دهد که تحول در نگرش، شرط بنیادین تحول در ساختار است. بدون بازنگری در شیوه تفکر، بدون اصلاح نگاه به تولید و بدون طراحی سازوکارهای نوین برای مدیریت منابع، هیچ میزان از سرمایه‌گذاری حتی از منابع فراوان، نمی‌تواند تضمین‌کننده رشد و خلق ثروت باشد. بهر‌موری، که از ارکان حیاتی هر اقتصاد زنده و پویاست، زاینده یک ذهنیت تحلیلی، خلاق و انعطاف‌پذیر است، نه حاصل تکرار روش‌های کهنه یا اعتماد صرف به منابع موجود.

در همین راستا، نقش بخش خصوصی و سرمایه‌های مردمی، بیش از پیش اهمیت یافته است. با این حال، آنچه امروز در فضای اقتصادی کشور مشهود است، بی‌اعتمادی بخش خصوصی به سازوکارهای حکمرانی اقتصادی است؛ بی‌اعتمادی‌ای که ریشه در تعدد قوانین متضاد، عدم ثبات در سیاست‌گذاری‌ها، بوروکراسی سنگین و مداخلات بی‌رویه دارد. نتیجه این فضا، فرار سرمایه‌ها به بازارهای غیرمولد نظیر طلا، ارز، رمز ارز و املاک است؛ جایی که سرمایه‌ها به خواب می‌روند و هیچ نقشی در خلق ثروت واقعی ندارند.

از سوی دیگر، چالش‌های ساختاری نظیر ناترازی انرژی، قطعی

برق، فرسودگی ماشین‌آلات، نوسان شدید قیمت مواد اولیه، عدم دسترسی به تکنولوژی روز و محدودیت‌های بین‌المللی نیز بر سر راه تولیدکنندگان قرار دارد. مسائلی که نه تنها مانع رشد می‌شوند، بلکه حتی موجودیت برخی واحدهای تولیدی را نیز به خطر انداخته‌اند. در چنین شرایطی، انتظار رونق تولید بدون رفع موانع ساختاری و بدون بازنگری اساسی در رویکردهای کلان، ساده‌لوحانه خواهد بود.

نظام بانکی نیز با تمرکز بر تسهیلات کوتاه‌مدت و سرمایه در گردش، عملاً از ایفای نقش حمایتی در سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت فاصله گرفته است. این در حالی است که زیرساخت‌های حیاتی کشور در حوزه‌هایی چون انرژی، حمل‌ونقل، آب و فناوری، به شدت نیازمند سرمایه‌گذاری‌های گسترده و ماندگار هستند. امروز، کم‌کاری‌های گذشته در این حوزه‌ها به شکل بحران‌هایی نظیر کمبود برق، ضعف در شبکه حمل‌ونقل و فرسودگی زیرساخت‌های شهری، خود را نشان می‌دهند.

از این رو، برای حرکت به سوی یک اقتصاد تولیدمحور، ابتدا باید اعتماد را به بخش خصوصی بازگرداند، سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی را احیا کرد، تعامل سازنده با جهان را پذیرفت و سازوکارهای حقوقی و اقتصادی را به نفع تولید اصلاح کرد. نقش دولت در این میان، فراهم‌سازی بسترهاست؛ نه تصدی‌گری. دولت باید تسهیلگر باشد، نه مانع؛ مشوق باشد، نه مداخله‌گر.

تحول فکری نیز تنها در چارچوب سخنرانی‌ها یا اسناد رسمی اتفاق نمی‌افتد، بلکه نیازمند بازآموزی اندیشه‌ها، اصلاح نهادها، نهادینه‌سازی شفافیت، و ایجاد نظام‌های تصمیم‌گیری مبتنی بر داده و تحلیل است. تا زمانی که نگاه‌ها به منابع و فرآیندهای تولیدی سطحی باقی بماند، هرگونه سرمایه‌گذاری، تنها تکرار وضعیت موجود خواهد بود.

در نهایت، آنچه یک کشور را به مرز ثروت و توسعه می‌رساند، میزان سرمایه‌ی اولیه نیست؛ بلکه کیفیت نگاه به کار، تولید و آینده است. ایران با همه ظرفیت‌های انسانی، طبیعی و موقعیت راهبردی‌اش، می‌تواند مسیر خلق ثروت را طی کند؛ مشروط به آنکه نخست، در فکر خود تجدیدنظر کند. بازآفرینی فکری، کلید باز شدن قفل‌های بهره‌وری و سرمایه‌گذاری است؛ قفلی که سال‌هاست بر دروازه‌های تولید ایران زده شده و گشودن آن، نیازمند جسارت، تدبیر و نگاهی نو است.

دولت باید با برنامه‌ریزی درست، زمینه‌های لازم برای سرمایه‌گذاری را فراهم کند. برداشتن موانع تولید و ایجاد شرایط مناسب برای سرمایه‌گذاران از مهم‌ترین وظایف دولت است

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

یونس زائله، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز؛

نقشه راه خلق ثروت: از تفکر کارآمد تا سرمایه‌گذاری اثربخش

نتایج متفاوت و خلاقانه رسید. در واقع، تفکر خلاق و دقیق، پیش‌نیاز بهره‌وری است. تا زمانی که نوع نگاه ما به کار، زمان، منابع و فرآیندهای تولیدی اصلاح نشود، هیچ میزان از سرمایه‌گذاری نمی‌تواند منجر به بهره‌برداری بهینه و خلق ثروت شود. یکی از دلایل اصلی اتلاف منابع در بسیاری از کشورها، به‌ویژه در ایران، آن است که بدون بازبینی در شیوهی تفکر و بدون تحلیل عمیق از هدف و نحوه‌ی استفاده از سرمایه، تصمیم‌گیری‌های کلان اقتصادی صورت می‌گیرد. در چنین شرایطی، سرمایه‌گذاری‌ها اغلب به پروژه‌هایی منتهی می‌شود که ظرفیت‌های بالقوه‌ی آن‌ها بالفعل نمی‌شود و بهره‌وری پایینی دارند. تغییر فکر، به‌معنای گذار از دیدگاه‌های سطحی، تقلیدی و کوتاه‌مدت به نگرشی عمیق، انتقادی و بلندمدت است. این نوع فکر است که می‌تواند با بازشناسی دقیق وضعیت موجود، نقاط اتلاف منابع را شناسایی

در دنیای امروز، ثروت نه صرفاً از طریق افزایش منابع فیزیکی و سرمایه‌های مالی، بلکه در نتیجه نوعی تحول در نگرش و کیفیت تفکر انسان‌ها نسبت به تولید و بهره‌برداری از منابع شکل می‌گیرد. سرمایه به خودی خود نه خالق ثروت است و نه ضامن رشد اقتصادی پایدار. آنچه به سرمایه معنا، جهت و کارآمدی می‌بخشد، «فکر» است. فکر انسان است که سرمایه را از حالت ایستا خارج کرده و آن را در مسیر تولید واقعی و ارزش‌آفرینی به جریان می‌اندازد. خلق ثروت پایدار، بیش از آن‌که نیازمند ابزار و امکانات بیشتر باشد، نیازمند «دگرگونی در طرز نگاه به تولید» است. در بسیاری از جوامعی که مسیر توسعه را با موفقیت پیموده‌اند، تغییر فکر مقدم بر هرگونه سرمایه‌گذاری فیزیکی بوده است. آن‌ها ابتدا درک کرده‌اند که چگونه باید به تولید اندیشید، چطور می‌توان از منابع موجود به شکلی اثربخش استفاده کرد، و چگونه با بازانديشي در شیوه‌های رایج، به

● ● ●
سرمایه به خودی
خود نه خالق
ثروت است
و نه ضامن
رشد اقتصادی
پایدار. آنچه به
سرمایه معنا،
جهت و کارآمدی
می‌بخشد، «فکر»
است. فکر انسان
است که سرمایه
را از حالت ایستا
خارج کرده و
آن را در مسیر
تولید واقعی و
ارزش‌آفرینی به
جریان می‌اندازد.

بهره‌وری یعنی
به‌دست آوردن
نتایج بیشتر با
منابع کم‌تر یا
ثابت؛ این تعریف
ساده اما قدرتمند،
تنها در صورتی
عملیاتی می‌شود
که افراد، بنگاه‌ها
و تصمیم‌گیران
با نگاهی دقیق و
تحلیلی، روش‌های
فعالی را مورد
پرسش قرار دهند و
جسارت بازآفرینی
و بهینه‌سازی مداوم
را داشته باشند.
تفکر ایستا، تکراری
و مصلحت‌جویانه،
بزرگ‌ترین دشمن
بهره‌وری است.

کرده، فرآیندهای ناکارآمد را به چالش بکشد و ساختارهای کهنه را بازطراحی کند. بدون این بازنگری، هر تلاشی در حوزه‌ی تولید، در بهترین حالت تکرار وضع موجود خواهد بود، نه جهشی به‌سوی ثروت‌آفرینی. بهره‌وری، به‌عنوان یکی از کلیدی‌ترین مفاهیم اقتصادی، عمیقاً وابسته به طرز فکر حاکم بر تولید است. بهره‌وری یعنی به‌دست آوردن نتایج بیشتر با منابع کمتر یا ثابت؛ این تعریف ساده اما قدرتمند، تنها در صورتی عملیاتی می‌شود که افراد، بنگاه‌ها و تصمیم‌گیران با نگاهی دقیق و تحلیلی، روش‌های فعلی را مورد پرسش قرار دهند و جسارت بازآفرینی و بهینه‌سازی مداوم را داشته باشند. تفکر ایستا، تکراری و مصلحت‌جویانه، بزرگ‌ترین دشمن بهره‌وری است.

در ایران، یکی از ضعف‌های اساسی نظام تولید، نگاه کلیشه‌ای و غیرپویایی است که به فرآیند تولید وجود دارد. اغلب تصور می‌شود که با افزایش میزان سرمایه‌گذاری یا توسعه‌ی فیزیکی صنایع، رشد اقتصادی تضمین می‌شود؛ در حالی که تجربه نشان داده، نبود نگاه نو، حتی منابع مالی قابل‌توجه را نیز بی‌اثر کرده است. در بسیاری از موارد، پروژه‌هایی با هزینه‌های سنگین، به‌دلیل نبود بینش و تحلیل صحیح، از مسیر اصلی منحرف شده یا به بازدهی بسیار پایینی رسیده‌اند.

تغییر فکر، همچنین لازمه‌ی گذر از فرهنگ اتکای صرف به عوامل بیرونی به‌سوی خوداتکایی در مدیریت منابع است. تا زمانی که اندیشه‌ها همچنان به‌دنبال راه‌حل‌های فوری و نسخه‌های تقلیدی باشند، ظرفیت‌های نهفته‌ی درون کشور مغفول می‌مانند. تفکری که به‌جای تکرار مسیرهای شکست‌خورده‌ی گذشته، جرأت طرح پرسش‌های بنیادی، عبور از مسیرهای ناشناخته و بازتعریف اولویت‌ها را دارد، تفکری است که می‌تواند چرخه‌ی خلق ثروت را به‌صورت درون‌زا به حرکت درآورد.

آنچه اکنون بیش از هر زمان دیگری در ایران مورد نیاز است، بازاندیشی در اصول اولیه‌ی تولید و رشد است. چرا برخی طرح‌ها به‌رغم منابع فراوان شکست می‌خورند؟ چرا بعضی واحدها با کمترین امکانات، عملکرد بالایی دارند؟ پاسخ این سؤالات نه در امکانات، بلکه در کیفیت اندیشه‌هاست؛

اندیشه‌هایی که مسلط بر رفتارهای اقتصادی هستند و نوع مواجهه با مسئله‌ی تولید را شکل می‌دهند.

خلق ثروت در عصر کنونی، تنها زمانی محقق می‌شود که نگاه به منابع از حالت کمی به کیفی تغییر کند. این به‌معنای آن است که به‌جای تمرکز صرف بر افزایش ورودی‌ها، باید بر بهبود فرآیندها و ارتقای خروجی‌ها تمرکز شود. این نوع نگاه، نیازمند ذهنی است که بتواند پیچیدگی‌ها را درک کرده، راهکارهای متفاوت را بیازماید و از تکرارهای بی‌حاصل بپرهیزد.

در این میان، تغییر فکر نه یک شعار، بلکه ضرورتی حیاتی است. تغییر فکر یعنی عبور از نگاه صرفاً مکانیکی به تولید و رسیدن به درکی پویا از نقش انسان، سازمان و ساختار در خلق ارزش. زمانی که این تغییر در ذهن‌ها و رفتارها نهادینه شود، منابع طبیعی، انسانی و مالی به‌شکل کارآمدتری به‌کار گرفته می‌شوند و حتی با امکانات محدود، می‌توان ثروتی پایدار و فزاینده تولید کرد.

در نهایت، آنچه وجه تمایز کشورهای ثروتمند و فقیر را مشخص می‌کند، نه صرفاً میزان سرمایه‌ی آن‌ها، بلکه نوع نگاه به کار، تولید و توسعه است. کشوری که نتواند فکر خود را متحول سازد، هرچقدر هم که منابع در اختیار داشته باشد، همچنان درگیر بازتولید فقر، ناکارآمدی و رکود خواهد بود. بنابراین، تحول فکری نخستین گام در هر مسیر توسعه‌ای است. می‌توان با قاطعیت گفت، در ایران امروز، خلق ثروت نه با افزایش صرف سرمایه‌گذاری، بلکه با تحول در طرز فکر و بازآفرینی رویکردها نسبت به تولید ممکن خواهد شد. در این مسیر، هر اصلاحی در ساختارهای اقتصادی، تنها زمانی ثمربخش خواهد بود که مبتنی بر تغییری در بنیان‌های فکری تصمیم‌گیران، تولیدکنندگان و همه‌ی کنشگران اقتصادی باشد. تنها چنین تغییری است که می‌تواند قفل‌های بهره‌وری را بگشاید و چرخه‌ی خلق ثروت را در مسیر پایدار و درون‌زا قرار دهد.

خلق ثروت، فرآیندی تصادفی یا صرفاً وابسته به منابع در دسترس نیست؛ بلکه حاصل یک حرکت هدفمند، مبتنی بر تحلیل، برنامه‌ریزی و اقدام استراتژیک است. برای آن‌که سرمایه به ثروت تبدیل شود و منابع محدود در مسیر بیشترین بازدهی قرار

نقشه راه خلق

ثروت باید

شفاف، زمان مند،

قابل سنجش و

منعطف باشد؛

به گونه ای که نه تنها

منابع را هدایت

کند، بلکه فکر را نیز

در مسیر اصلاح و

یادگیری مستمر نگاه

دارد. چنین نقشه ای،

اجازه نمی دهد

سرمایه گذاری ها

صرفاً بر مبنای ظاهر

پروژه ها انجام شود،

بلکه الزام می آورد

که هر طرحی ابتدا

از منظر فکری و

تحلیلی اعتبارسنجی

شود. در این مسیر،

نه تنها کارایی سرمایه

بالا می رود، بلکه

روند خلق ثروت

به سمت پایداری و

خودتقویتی حرکت

خواهد کرد.

یک ضرورت حیاتی است. طی دهه های گذشته، بسیاری از منابع ملی صرف پروژه هایی شده اند که به دلیل نبود طرح جامع، تحلیل هزینه فایده و هدف گذاری روشن، به نتایج مطلوب نرسیده اند. تجربه های پرهزینه ای که اکنون باید به بستری برای بازاندیشی بدل شوند.

این بازاندیشی باید با طراحی نقشه ای نو آغاز شود؛ نقشه ای که با تکیه بر عقلانیت اقتصادی، شناخت عمیق از مزیت های نسبی، و تمرکز بر اثربخشی سرمایه گذاری، به جای وسعت، به عمق توجه کند. نقشه راه خلق ثروت باید شفاف، زمان مند، قابل سنجش و منعطف باشد؛ به گونه ای که نه تنها منابع را هدایت کند، بلکه فکر را نیز در مسیر اصلاح و یادگیری مستمر نگاه دارد. چنین نقشه ای، اجازه نمی دهد سرمایه گذاری ها صرفاً بر مبنای ظاهر پروژه ها انجام شود، بلکه الزام می آورد که هر طرحی ابتدا از منظر فکری و تحلیلی اعتبارسنجی شود. در این مسیر، نه تنها کارایی سرمایه بالا می رود، بلکه روند خلق ثروت به سمت پایداری و خودتقویتی حرکت خواهد کرد.

باید توجه داشت که حتی فکر خلاق و دقیق نیز در خلأ کارآمد نیست. اگر بهترین ایده ها، بدون چارچوب اجرایی و بدون پیوند با سرمایه گذاری هدفمند رها شوند، اثری بر تولید ثروت نخواهند داشت. از سوی دیگر، سرمایه ای که در غیاب فکر و نقشه، صرف اجرای پروژه هایی غیرمنسجم شود، صرفاً به رشد کمی و کوتاه مدت منتهی خواهد شد. برهم زدن فکر و سرمایه، زمانی ارزش آفرین خواهد بود که از طریق نقشه راه، هم جهت و هم افزا شوند.

در جمع بندی می توان گفت، تحقق توسعه ای اقتصادی و خلق ثروت پایدار، نه صرفاً با تکیه بر تزریق منابع، بلکه از رهگذر تغییر نگاه به تولید، تقویت قدرت تحلیل، و طراحی نقشه ای مبتنی بر فکر ممکن است. ایران امروز بیش از هر زمان دیگری به این نقشه نیاز دارد؛ نقشه ای که نه بر اساس الگوهای تقلیدی، بلکه بر پایه شناخت بومی، واقع گرایی اقتصادی و هدف گذاری دقیق، مسیر خلق ثروت را هموار کند. بدون چنین نقشه ای، هر گامی در مسیر توسعه، در معرض انحراف و اتلاف خواهد بود. اما با آن، حتی در محدودیت ها نیز می توان مسیرهایی برای شکوفایی یافت.

گیرند، وجود یک «نقشه راه» دقیق و متکی بر تفکر عمیق، ضرورتی اجتناب ناپذیر است. این نقشه راه، نه یک سند تشریفاتی، بلکه نوعی چارچوب ذهنی و اجرایی است که پیوند میان فکر و سرمایه گذاری را برقرار می سازد و مسیر حرکت را از ابهام به سوی اثربخشی و از پراکندگی به سمت تمرکز راهبری می کند. در نبود چنین نقشه ای، سرمایه گذاری ها در فضای بی جهت و پراکنده انجام می شود و دستاوردها غالباً کمتر از ظرفیت ها خواهند بود. سرمایه بدون راهبرد، همچون آبی است که در زمینی ناهموار رها می شود؛ بی آن که کانال های مشخصی برای جاری شدن داشته باشد یا مقصدی معلوم را دنبال کند. در مقابل، زمانی که سرمایه با پشتوانه ای فکری و در قالب نقشه ای روشن به کار گرفته می شود، هر واحد آن می تواند منشأ تحولی پایدار در فرآیند تولید و خلق ارزش افزوده باشد.

نقشه راه، در واقع، تجسم عملیاتی فکر است. این نقشه، حاصل اندیشه ای تحلیلی درباره ی اولویت ها، ظرفیت ها، محدودیت ها و فرصت هاست. ترسیم آن نیازمند درک عمیق از وضعیت موجود، شناخت روندهای آینده، و توانایی طراحی مسیرهای واقع بینانه برای دستیابی به اهداف مشخص است. فکر بدون نقشه، در حد ایده باقی می ماند و سرمایه بدون نقشه، به اتلاف منابع می انجامد. اما زمانی که تفکر تحلیلی با طراحی هدفمند همراه می شود، آنگاه سرمایه گذاری تبدیل به ابزاری برای تحقق اهداف بلندمدت می شود، نه صرفاً حرکتی پرهزینه و کوتاه مدت.

در شرایط اقتصادی پیچیده و پرفشار کنونی، اهمیت نقشه راه دوچندان می شود. کشورهایی که توانسته اند با منابع محدود، ثروت های پایدار خلق کنند، همگی دارای نوعی نقشه ای فکری منسجم بوده اند که به آن ها جهت داده است. در این کشورها، سرمایه گذاری نه بر اساس هیجانات مقطعی یا ملاحظات غیرکارکردی، بلکه در چارچوبی تحلیلی، مبتنی بر اولویت های راهبردی و با هدف افزایش بهره وری انجام شده است.

به بیان دیگر، نقش فکر در طراحی نقشه راه، همان عنصری است که میان سرمایه گذاری اثربخش و سرمایه گذاری بی ثمر، تمایز ایجاد می کند. برای ایران، در این برهه ی تاریخی، تدوین و اجرای یک نقشه راه مبتنی بر فکر، نه یک انتخاب، بلکه

صمد حسن زاده؛
رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز؛

اتاق‌های بازرگانی؛ خط مقدم تحقق شعار سال

در این میان، تسهیل دسترسی بخش خصوصی به منابع مالی، جلوگیری از انحراف سرمایه‌ها به حوزه‌های غیرمولد و تجدیدنظر در روند واگذاری بنگاه‌های زیان‌ده دولتی از جمله اقدامات کلیدی است که باید مورد توجه قرار گیرد. شعار سال باید از سطح تابلوهای تبلیغاتی فراتر رود و به گفتمان و برنامه عمل تبدیل شود.

بازنگری در اسناد آمایش سرزمین و بازطراحی سندهای مرتبط با نظام مسائل استانی و ملی نخستین گام برای شناسایی دقیق ظرفیت‌های واقعی کشور در حوزه سرمایه‌گذاری است. همچنین، اصلاح و تورم‌زدایی از قوانین و مقررات با هدف افزایش امنیت سرمایه‌گذاری و اطمینان بخشی به سرمایه‌گذاران از سوی دستگاه قضایی، از گام‌های اساسی در این مسیر است. ایجاد فضای امن، شفاف و قابل

شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» که از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی به عنوان شعار سال ۱۴۰۴ انتخاب شده، صرفاً یک پیام نمادین نیست، بلکه نقشه راه تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی در برنامه هفتم توسعه کشور است. در واقع، سرمایه‌گذاری پیش‌نیاز اصلی تولید و موتور محرکه توسعه پایدار اقتصادی است؛ اما این مهم نیازمند الزامات و زیرساخت‌هایی جدی و عملیاتی است.

تحقق این شعار، در گرو شناسایی دقیق مخاطبان، ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری، احصاء الزامات قانونی، ایجاد همدلی داخلی و بسترسازی برای تعاملات بین‌المللی است. بی‌تردید، همه ارکان حاکمیت، مدیران، نهادهای اجرایی و حتی اقشار مردم، مخاطبان شعار سال هستند؛ اما بازیگران کلیدی این عرصه، فعالان واقعی بخش خصوصی اند.

ایجاد فضای امن،
شفاف و قابل
پیش‌بینی برای
سرمایه‌گذاران
داخلی و خارجی،
عامل تعیین‌کننده
در جذب منابع
سرمایه‌ای و
کاهش فرار
سرمایه از کشور
خواهد بود.

اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران

یکی از مهم‌ترین موانع پیش‌روی سرمایه‌گذاران، نبود ثبات اقتصادی و امنیت حقوقی است. بدون نقشه راه روشن، سازوکارهای مؤثر و حمایت‌های ملموس، نمی‌توان انتظار جذب سرمایه‌های مولد را داشت.

در حال حاضر، با وجود اینکه جمعیت ایران کمتر از یک دهم درصد جمعیت جهان است، سهم ما از تولید جهانی حدود چهار دهم درصد است. این بدان معناست که باید تولید ملی خود را حداقل سه برابر افزایش دهیم، و این کار تنها با فراهم‌سازی زیرساخت‌ها، سیاست‌های حمایتی واقعی و حضور فعال در بازارهای جهانی امکان‌پذیر است.

تحقق شعار سال ۱۴۰۴ مستلزم آن است که همه ارکان حکمرانی به‌جای شعارزدگی، به سمت اقدام مؤثر، برنامه‌ریزی دقیق، و تسهیل مسیر تولید حرکت کنند. سرمایه‌گذاری برای تولید، کلید گشایش بسیاری از گره‌های اقتصادی کشور است؛ به شرط آنکه اراده ملی، عزم مدیریتی و مشارکت واقعی بخش خصوصی به شکل یکپارچه در کنار هم قرار گیرند.

اتاق‌های بازرگانی به‌عنوان نمایندگان واقعی بخش خصوصی، آمادگی دارند تمامی ظرفیت‌های تخصصی، تجربی، اجرایی و مشورتی خود را در خدمت تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» قرار دهند. این نهادها نقش واسطه مؤثر بین دولت و فعالان اقتصادی را ایفا می‌کنند و می‌توانند با ایجاد پل ارتباطی پایدار، به جذب سرمایه و تسهیل تولید ملی کمک کنند.

پیش‌بینی برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، عامل تعیین‌کننده در جذب منابع سرمایه‌ای و کاهش فرار سرمایه از کشور خواهد بود.

برای جذب سرمایه‌های کلان داخلی و خارجی، نیازمند شکل‌گیری سه بستر اساسی هستیم؛ همکاری ملی میان قوای سه‌گانه و نهادهای تصمیم‌گیر کشور، توافق و اجماع میان جریان‌ها و سلايق سیاسی و دیپلماسی اقتصادی هوشمندانه با کشورهای منطقه و جهان، مبتنی بر سه اصل حکمت، عزت و مصلحت.

ایجاد چنین بستری می‌تواند فرصت مناسبی برای حل مسائل مزمن اقتصادی، تجاری و سیاسی کشور فراهم کند؛ مسائلی که سال‌هاست به دلیل برداشت‌های نادرست از مناسبات اقتصادی جهانی یا رقابت‌های داخلی بی‌ثمر باقی مانده‌اند. با وجود گذشت بیش از دو دهه از ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، تنها حدود ۳۰ درصد واگذاری‌ها به بخش خصوصی واقعی محقق شده است و همچنان ۷۰ درصد اقتصاد کشور در اختیار دولت باقی مانده است. این وضعیت، نه‌تنها رقابت ناسالم بین بخش دولتی و خصوصی را دامن زده، بلکه انگیزه و اعتماد سرمایه‌گذاران را نیز سلب کرده است.

برای ایجاد زمینه رشد بخش خصوصی، دولت باید نقش تصدی‌گری خود را کاهش دهد و زمینه رقابتی منصفانه فراهم سازد. در غیر این صورت، بخش خصوصی هیچ‌گاه با اطمینان خاطر به سمت سرمایه‌گذاری در تولید نخواهد رفت.

اتاق‌های بازرگانی
به‌عنوان نمایندگان
واقعی بخش
خصوصی، آمادگی
دارند تمامی
ظرفیت‌های
تخصصی، تجربی،
اجرایی و مشورتی
خود را در خدمت
تحقق شعار
«سرمایه‌گذاری
برای تولید» قرار
دهند

بهرام سرمست؛ استاندار آذربایجان شرقی؛

تحول در تأمین مالی تولید: گامی برای صیانت از سرمایه

غیرمولد یا غیرشفاف هدایت می‌شود، تولیدکنندگان واقعی با چالش‌های جدی برای ادامه فعالیت مواجه هستند. اگر نتوان اعتماد سرمایه‌گذاران را بازسازی کرد و فضا را برای بازگشت سرمایه‌ها به عرصه تولید فراهم ساخت، نمی‌توان انتظار جهش سرمایه‌گذاری و رونق تولید را داشت. آذربایجان شرقی با سهمی قابل توجه در تولید ناخالص داخلی کشور، منابع انسانی متخصص، خوشه‌های صنعتی متنوع، موقعیت جغرافیایی ممتاز و زیرساخت‌های قابل اتکا، ظرفیت‌های کم‌نظیری برای جهش تولید دارد. با این حال، بررسی آمارهای رسمی نشان می‌دهد که میزان دسترسی واحدهای تولیدی استان به منابع مالی در مقایسه با سهم آن از اقتصاد کشور، رضایت‌بخش نیست. فقط درصد اندکی از تسهیلات بانکی کشور به این استان اختصاص یافته و نسبت تسهیلات به سپرده‌های بانکی مردم استان از میانگین کشور کمتر بوده است. این امر نشان می‌دهد

آغاز سال ۱۴۰۴ با نام‌گذاری حکیمانه مقام معظم رهبری تحت عنوان «تولید برای سرمایه‌گذاری» فرصتی مغتنم برای بازنگری عمیق در سیاست‌ها و جهت‌گیری‌های اقتصادی استان فراهم کرده است. این نام‌گذاری نه یک شعار بلکه یک راهبرد ملی است که باید در عمل متجلی شود. آذربایجان شرقی با پیشینه صنعتی و مزیت‌های فراوان اقتصادی، خود را ملزم می‌داند که در این مسیر پیشگام شود و با اتخاذ رویکردی علمی، واقع‌نگر و مشارکت‌محور، زمینه تحقق این هدف کلان را فراهم سازد. در شرایط حساس اقتصادی کشور که با نوسانات شدید، نااطمینانی در بازارها، فشارهای تورمی و محدودیت‌های سیاستی همراه است، سخن گفتن از سرمایه‌گذاری بدون تأمین بسترهای لازم بی‌نتیجه خواهد بود. اولین گام در این مسیر، حفاظت از سرمایه‌های موجود است. در وضعیتی که بخشی از سرمایه‌ها به سمت فعالیت‌های

● ● ●
بررسی آمارهای رسمی
نشان می‌دهد که میزان
دسترسی واحدهای
تولیدی استان به
منابع مالی در مقایسه
با سهم آن از اقتصاد
کشور، رضایت‌بخش
نیست. فقط درصد
اندکی از تسهیلات
بانکی کشور به این
استان اختصاص یافته
و نسبت تسهیلات به
سپرده‌های بانکی مردم
استان از میانگین کشور
کمتر بوده است.

که بخشی از منابع مالی که باید در خدمت توانمند کردن بنیه تولیدی استان باشد، به دلایل خارج از اراده تولیدکنندگان در خدمت اهداف قرار گرفته که بازدهی مستقیمی برای بخش مولد نخواهد داشت. در چنین شرایطی، نظام بانکی به دلایل مختلف از جمله احتیاط بیش از حد، مقررات دست‌وپاگیر و ترجیحات مبتنی بر بازدهی کوتاه‌مدت، از تأمین مالی مؤثر تولید فاصله گرفته و بسیاری از واحدهای کوچک و متوسط، به‌ویژه در حوزه صنعت، با مشکل سرمایه در گردش، نوسازی تجهیزات و توسعه بازار مواجه شده‌اند. در پاسخ به این واقعیت، لازم است ابتکاری نهادی برای جبران این خلأ طراحی شود تا بتوان حلقه مفقوده تأمین مالی را در سطح استان ترمیم کرد. بر همین اساس، مدیریت استان طراحی و راه‌اندازی «صندوق تأمین مالی تولید و صنعت آذربایجان شرقی» را به‌عنوان یکی از اقدامات کلیدی سال جاری در دستور کار قرار داده است. این صندوق با هدف ارائه حمایت مالی هدفمند، سریع و انعطاف‌پذیر به واحدهای تولیدی استان، به‌ویژه صنایع کوچک و متوسط، فعالیت خود را آغاز خواهد کرد. برخلاف مدل‌های متعارف تأمین مالی، این صندوق بر اساس مشارکت بخش خصوصی، حمایت نهادهای عمومی و هم‌افزایی با نظام بانکی عمل خواهد کرد. هدف آن نیست که بانک‌ها را جایگزین کند، بلکه نقش مکمل و پشتیبان ایفا خواهد کرد تا گره‌های تأمین مالی بخش صنعت و تولید رفع شود. منابع صندوق از محل تجمع بخشی از اعتبارات استانی، کمک‌های ملی، مشارکت اتاق‌های بازرگانی، سرمایه‌گذاری مستقیم فعالان اقتصادی و ابزارهای مالی نوین تأمین خواهد شد. صندوق مزبور مأموریت دارد ضمن حفظ شفافیت و پاسخ‌گویی، ابزارهایی مانند تضمین اعتباری، تأمین مالی مشارکتی، حمایت از سرمایه در گردش، خرید دین، انتشار اوراق با پشتوانه دارایی و همچنین تسهیل فرآیندهای تأمین مالی پروژه‌های تولیدی را در دستور کار خود قرار دهد. فلسفه وجودی این صندوق، پاسخ به نیازهای واقعی و روزمره تولیدکنندگان است؛ نه رقابت با نهادهای مالی موجود. موفقیت چنین طرحی بدون مشارکت گسترده بخش خصوصی ممکن نخواهد بود. تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که هر جا که دولت، تسهیل‌گر بوده و بخش خصوصی، عامل اصلی، خروجی آن رشد

پایدار و اشتغال‌زا بوده است. از این‌رو، مدیریت استان تأکید می‌ورزد که طراحی، راهبری و نظارت بر صندوق مذکور، با مشارکت واقعی تشکلهای اقتصادی، انجمن‌های تخصصی، صاحبان صنایع و اتاق بازرگانی انجام گیرد. این صندوق قرار است به یکی از بازوهای اجرایی بخش خصوصی برای حل مسائل تأمین مالی تبدیل شود؛ نهادی چابک، مستقل، شفاف و مؤثر که زبان تولیدکننده را می‌فهمد و منطق سرمایه‌گذاری را رعایت می‌کند. در کنار فعالان اقتصادی، انتظار می‌رود دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی استان نیز نقش فکری و تحلیلی خود را ایفا کنند. ارزیابی فنی طرح‌ها، طراحی ابزارهای مالی نو، تحلیل هزینه‌فایده، مدیریت ریسک، سنجش عملکرد و بازخوردگیری مستمر، همگی نیازمند همکاری علمی و نهادینه میان صندوق و نهادهای دانشی است. از این حیث، فرصت مناسبی فراهم شده تا از ظرفیت دانشگاه‌ها برای خلق راهکارهای عملیاتی در عرصه مالی و تولید بهره‌برداری شود. کلان مدیریت استان آذربایجان شرقی این است که استان در آینده‌ای نزدیک به قطب سرمایه‌گذاری صنعتی شمال غرب کشور تبدیل شود؛ استانی که با اتکا به زیرساخت‌های صنعتی، موقعیت ژئواکونومیک، پیوندی با بازارهای منطقه‌ای و روحیه کارآفرینی ساکنانش، می‌تواند الگویی موفق از توسعه متوازن، تولیدمحور و درون‌زا ارائه دهد. این هدف تنها با انسجام، هم‌افزایی و مشارکت همه ارکان توسعه محقق خواهد شد. آذربایجان شرقی برای دستیابی به آینده‌ای روشن، باید از ظرفیت‌های درونی خود استفاده کند. تنها با اعتماد به بخش خصوصی، تسهیل فضای کسب‌وکار، کاهش موانع غیرضروری، شفاف‌سازی فرآیندها و طراحی نهادهای کارآمد است که می‌توان چشم‌انداز مطلوب تولید و سرمایه‌گذاری را محقق ساخت. مدیریت استان، متعهد است با استفاده از همه ظرفیت‌های قانونی و اختیارات اجرایی، زمینه تحقق این تحول را فراهم آورد و پاسخ‌گوی اعتماد فعالان اقتصادی باشد. این مسیر، هرچند دشوار، اما ممکن است. اگر اراده جمعی، دانش تخصصی و عزم اجرایی در کنار یکدیگر قرار گیرد، تولید در آذربایجان شرقی جان تازه‌ای خواهد گرفت و سرمایه‌گذاری بار دیگر به موتور محرک توسعه منطقه تبدیل خواهد شد.

● ● ●
در وضعیتی
که بخشی از
سرمایه‌ها به
سمت فعالیت‌های
غیرمولد یا
غیرشفاف
هدایت می‌شود،
تولیدکنندگان
واقعی با
چالش‌های جدی
برای ادامه فعالیت
مواجه هستند.
اگر نتوان اعتماد
سرمایه‌گذاران را
بازسازی کرد و فضا
را برای بازگشت
سرمایه‌ها به
عرصه تولید فراهم
ساخت، نمی‌توان
انتظار جهش
سرمایه‌گذاری
و رونق تولید را
داشت.

شعار سال از نگاه هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

ساخت‌وساز، زیربنای توسعه پایدار

جمشید بزرگر؛

نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز

شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» تنها یک پیام اقتصادی نیست؛ بلکه یک راهبرد ملی برای عبور از تنگناهای اقتصادی و رسیدن به خودکفایی و پیشرفت پایدار است. تحقق این راهبرد، مستلزم سرمایه‌گذاری در دو حوزه مکمل است: تولید و زیرساخت.

دولت و بخش خصوصی باید در همکاری و هم‌افزایی، منابع مالی، تخصصی و قانونی را به‌گونه‌ای هدایت کنند که ساخت‌وسازهای هدفمند، زمینه‌ساز جهش در تولید، اشتغال و صادرات شود. بدون زیرساخت‌های قوی، تولید نیز نمی‌تواند به جایگاه واقعی خود برسد. اما با نگاهی جامع، مبتنی بر برنامه‌ریزی علمی و حمایت از پروژه‌های زیربنایی، می‌توان به آینده‌ای روشن و پایدار برای کشور امید داشت. این شعار نه‌تنها یک فراخوان ملی برای تمرکز بر تولید داخلی است، بلکه به‌روشنی بر ضرورت تقویت زیرساخت‌ها به‌ویژه در حوزه ساخت‌وساز و تعریف رویکرد استراتژیک به‌منظور دستیابی به توسعه پایدار، خودکفایی اقتصادی و افزایش تاب‌آوری ملی در برابر چالش‌های خارجی تاکید دارد.

در دنیای امروز، که رقابت اقتصادی در سطح جهانی با شتابی فزاینده در حال گسترش است، کشورها تنها در صورتی می‌توانند سهم مؤثری در اقتصاد بین‌الملل داشته باشند که بر ظرفیت‌های تولیدی خود تکیه کنند و زیرساخت‌های مناسب را برای رشد این بخش فراهم آورند. در همین راستا، سرمایه‌گذاری در تولید و ساخت‌وساز، دو بال اصلی توسعه اقتصادی محسوب می‌شوند.

سرمایه‌گذاری در تولید به معنای تخصیص هدفمند منابع مالی، انسانی و فناورانه به فعالیت‌هایی است که منجر به خلق ارزش افزوده، افزایش اشتغال و ارتقاء کیفیت محصولات داخلی می‌شود. با توجه به نیازهای فزاینده جامعه و بازار داخلی و بین‌المللی، توسعه ظرفیت‌های تولیدی می‌تواند منجر به کاهش وابستگی به واردات، افزایش صادرات و در نتیجه بهبود تراز تجاری کشور شود.

تولید داخلی، زمانی می‌تواند به جایگاه واقعی خود دست یابد که در کنار منابع انسانی و دانش فنی، از زیرساخت‌های کارآمد، مدرن و قابل اتکا برخوردار باشد.

یکی از مهم‌ترین ارکان تحقق شعار سال، اقدامات زیربنایی در حوزه ساخت‌وساز است. زیرساخت‌هایی مانند کارخانه‌ها، انبارها، ساختمان‌های صنعتی، جاده‌ها، خطوط ریلی، پایانه‌های حمل‌ونقل، و تأسیسات زیربنایی، نقشی اساسی در توانمندسازی بخش تولید دارند. ساخت‌وسازهای جدید می‌توانند منجر به افزایش ظرفیت‌های تولیدی کشور شوند. ایجاد کارخانه‌های پیشرفته، نوسازی تجهیزات و به‌کارگیری فناوری‌های نوین در واحدهای صنعتی، راه را برای تولید محصولات باکیفیت، متنوع و رقابت‌پذیر هموار می‌سازد. این مسیر نه‌تنها اشتغال‌زا است بلکه با افزایش بهره‌وری می‌تواند موجب رشد اقتصادی پایدار شود. زیرساخت‌های حمل‌ونقل نیز از عناصر کلیدی در تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» به‌شمار می‌آیند. شبکه حمل‌ونقل مؤثر، امکان انتقال سریع و مقرون‌به‌صرفه مواد اولیه به کارخانه‌ها و توزیع آسان محصولات نهایی به بازارهای مصرف داخلی و خارجی را فراهم می‌کند.

سرمایه‌گذاری در نوسازی جاده‌ها، توسعه خطوط ریلی، بهبود پایانه‌های مرزی، بنادر و فرودگاه‌ها، می‌تواند هزینه‌های لجستیکی را کاهش داده و سرعت گردش کالا را افزایش دهد. این موضوع به‌ویژه در رقابت با تولیدکنندگان خارجی، مزیتی راهبردی محسوب می‌شود و به افزایش قدرت صادراتی کشور کمک می‌کند.

اقدامات زیرساختی در حوزه ساخت‌وساز، فراتر از بعد صنعتی و اقتصادی، به بهبود کیفیت زندگی شهروندان و کارگران نیز کمک می‌کند. ایجاد فضاهای زیست‌پذیر، مسکن مناسب، دسترسی به خدمات عمومی، و زیرساخت‌های اجتماعی مانند مدارس، درمانگاه‌ها و فضاهای فرهنگی و تفریحی، منجر به افزایش انگیزه، سلامت روان و بهره‌وری نیروی کار خواهد شد. زمانی که نیروی انسانی در محیطی با استانداردهای مناسب زندگی و کار کند، انرژی بیشتری برای تلاش، خلاقیت و بهره‌وری در تولید خواهد داشت. در نتیجه، توجه به ابعاد انسانی و اجتماعی ساخت‌وساز در کنار ابعاد فنی و صنعتی، امری ضروری در مسیر توسعه محسوب می‌شود.

تعاملات بین‌المللی؛ دریچه‌ای به سوی توسعه اقتصادی

قاسم خلیل‌نژاد قوبیدل؛

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز

شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید»، نه تنها یک فراخوان اقتصادی، بلکه یک راهبرد ملی برای ساختن آینده‌ای روشن است. آینده‌ای که در آن تولید، اشتغال، نوآوری و عدالت اقتصادی در هم تنیده شده‌اند. با اتخاذ سیاست‌های درست، تقویت زیرساخت‌ها، و فعال‌سازی ظرفیت‌های بخش خصوصی، می‌توان اقتصاد ایران را از وابستگی به درآمدهای ناپایدار، به سمت یک اقتصاد پویا، رقابتی و درون‌زا سوق داد.

سرمایه‌گذاری در تولید، از مهم‌ترین مؤلفه‌های رشد پایدار و بلندمدت در اقتصاد هر کشوری به شمار می‌رود. این نوع سرمایه‌گذاری نه تنها ظرفیت‌های داخلی را برای تأمین نیازهای جامعه گسترش می‌دهد، بلکه زمینه‌ساز افزایش صادرات، بهبود تراز تجاری و کاهش وابستگی به واردات نیز می‌شود. در واقع، با گسترش زیرساخت‌های تولیدی، کشور می‌تواند از یک واردکننده صرف به یک بازیگر فعال در زنجیره تأمین جهانی تبدیل شود.

شعار سال ۱۴۰۴ با عنوان «سرمایه‌گذاری برای تولید»، یک جهت‌گیری استراتژیک و هوشمندانه برای عبور از بحران‌های مزمن اقتصادی کشور است؛ بحرانی که طی سال‌های اخیر با تورم بالا، رشد منفی اقتصادی، کاهش ارزش پول ملی و افت اشتغال تشدید شده است. این شعار به خوبی نشان می‌دهد که راه‌حل اساسی برای بازگشت به مسیر توسعه، سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مولد است؛ نه سوداگری‌های کوتاه‌مدت یا فعالیت‌های غیرمولد مانند خرید ارز، طلا یا ملک.

برای آن‌که سرمایه‌ها به سمت تولید سوق داده شوند، باید بسترهای لازم فراهم شود. نخستین گام، تقویت زیرساخت‌های اساسی کشور است. شبکه حمل‌ونقل کارآمد (ریلی، جاده‌ای، هوایی و دریایی)، انرژی پایدار، و فناوری اطلاعات پیشرفته، از عوامل تعیین‌کننده در جذب سرمایه‌گذاران هستند. بدون زیرساخت‌های کافی، هزینه‌های تولید بالا رفته و جذابیت سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد.

از سوی دیگر، نوسازی صنایع و به‌کارگیری فناوری‌های نوین، یکی دیگر از الزامات کلیدی در این مسیر است. در دنیای امروز، رقابت‌پذیری در بازارهای جهانی بدون فناوری پیشرفته و تولید هوشمند امکان‌پذیر نیست. صنایع ایران باید از فاز تولید سنتی به سمت تولید دانش‌بنیان، کم‌هزینه، و صادرات‌محور حرکت کنند.

در کنار عوامل داخلی، ارتباط مؤثر با اقتصاد جهانی نقش مهمی در تحقق سرمایه‌گذاری مولد دارد. جذب سرمایه‌گذاری خارجی، بدون ثبات سیاسی و اقتصادی و بدون روابط منطقی با کشورهای هدف، امکان‌پذیر نیست. تعامل با شرکت‌ها و نهادهای بین‌المللی، علاوه بر جذب سرمایه، می‌تواند به انتقال دانش فنی، ارتقاء کیفیت تولیدات داخلی، و گسترش بازار صادراتی منجر شود.

توسعه روابط تجاری منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، بهره‌گیری از مزیت‌های جغرافیایی کشور در مسیرهای ترانزیتی، و همچنین تقویت دیپلماسی اقتصادی، باید در کانون توجه سیاست‌گذاران اقتصادی قرار گیرد. تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید»، تنها با صدور بخشنامه و تعیین هدف میسر نمی‌شود. این هدف نیازمند همدلی، اراده و مشارکت همه ارکان اقتصادی کشور است. دولت باید به‌عنوان تسهیل‌گر، بسترهای قانونی، امنیت سرمایه‌گذاری و ثبات اقتصادی را فراهم کند؛ بخش خصوصی نیز باید با جسارت، خلاقیت و پذیرش ریسک، وارد میدان شود. همچنین جامعه مدنی، رسانه‌ها و نهادهای دانشگاهی می‌توانند با ایجاد مطالبه‌گری هوشمندانه و حمایت فرهنگی از تولید، نقش کلیدی در تحقق این مسیر ایفا کنند.

بازتعریف نقش سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران: از سوداگری به تولید

رضا جعفری؛

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز

شعار سال ۱۴۰۴ با عنوان «سرمایه‌گذاری برای تولید» که از سوی مقام معظم رهبری مطرح شده، بر این هدف کلیدی تأکید دارد که سرمایه‌های مردم و دولت در جهت ایجاد ارزش افزوده به کار گرفته شوند. سرمایه‌گذاری در تولید، نه تنها تولید ثروت را ممکن می‌سازد، بلکه آن را در میان اقشار جامعه توزیع کرده و موجب رشد تولید ناخالص داخلی (GDP)، ارتقای رفاه عمومی و بهبود کیفیت زندگی مردم می‌شود.

طی سال‌های اخیر، شعارهای سال به‌طور مکرر حول محور اقتصاد بوده‌اند که نشان‌دهنده جایگاه حیاتی این موضوع در نگاه رهبر معظم انقلاب و مشاوران ایشان است. اما واقعیت این است که تحقق این شعارها، تنها با اراده جدی برای اجرای عملیاتی و مؤثر ممکن خواهد بود.

سرمایه‌ها در کشور به دو دسته داخلی و خارجی تقسیم می‌شوند. سرمایه‌های داخلی نیز شامل سرمایه‌های خرد و کلان هستند. در سراسر دنیا، بورس به‌عنوان یکی از ابزارهای مؤثر در جذب سرمایه‌های خرد و هدایت آن‌ها به سوی تولید شناخته می‌شود. با این حال، رخدادهای ناگوار سال‌های اخیر در بازار سرمایه، باعث بدبینی بخشی از مردم نسبت به آن شده است. لازم است اعتماد از دست‌رفته به بورس با اصلاح عملکردها و افزایش شفافیت، دوباره احیا شود تا این بازار بتواند نقش واقعی خود را در مسیر تولید ایفا کند.

برای تقویت اقتصاد تولیدمحور، باید از فعالیت‌های سوداگرانه نظیر دلالتی در بازارهای ارز، طلا و املاک فاصله گرفت و سرمایه‌ها را به سمت بخش‌های مولد هدایت کرد. هرچند سرمایه‌گذاری در تولید ممکن است در کوتاه‌مدت بازده کمتری داشته باشد، اما در بلندمدت، ارزش آفرینی و ثبات اقتصادی به‌همراه خواهد داشت.

از سوی دیگر، سیاست‌گذاری اقتصادی باید به گونه‌ای انجام شود که سودآوری فعالیت‌های تولیدی افزایش یابد و ریسک آن کاهش یابد، تا سرمایه‌گذاران انگیزه بیشتری برای ورود به این حوزه داشته باشند. در همه کشورها، با ایجاد محیطی امن و باثبات، سرمایه‌گذاران خارجی جذب می‌شوند؛ بنابراین، دولت باید تضمین‌های لازم را برای سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی فراهم سازد.

علاوه بر جذب سرمایه‌گذاران خارجی، باید به ظرفیت مهم سرمایه ایرانیان خارج از کشور نیز توجه شود. اگر بسترهای امنیتی، اقتصادی و روانی لازم فراهم گردد، ایران می‌تواند به مقصدی جذاب برای سرمایه‌گذاری بدل شود و از منافع بلندمدت آن بهره‌مند گردد.

با تحقق این موارد، می‌توان انتظار داشت که چهره کنونی کشور که گاه با فقر و فرسودگی تداومی می‌شود، به‌تدریج دگرگون شود. توسعه تولید می‌تواند موجب تحول در چهره شهرها، جاده‌ها، مزارع، دشت‌ها و جنگل‌های ایران شده و سیمای کشوری ثروتمند، توانمند و شایسته را به تصویر بکشد.

ایران؛ کشوری با ظرفیت‌های غنی اما بلااستفاده

بشیر جعفری؛

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

شعار سال که هر ساله از سوی مقام معظم رهبری به عنوان نقشه راه و راهبرد کلان کشور اعلام می‌شود، باید به عنوان راهنمایی عملی و اولویت‌دار برای سیاست‌گذاران، مدیران، نخبگان و مردم تلقی شود. این شعارها معمولاً با هدف رفع چالش‌های اصلی کشور، ایجاد انسجام ملی، و حرکت به سوی توسعه پایدار اقتصادی و اجتماعی مطرح می‌شوند. با این حال، آنچه امروز بیش از پیش به چشم می‌خورد، شکاف میان گفتار و عمل در بدنه اجرایی کشور است.

تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که بسیاری از مسئولان و مدیران، شعار سال را صرفاً به صورت نمادین مورد توجه قرار می‌دهند و آن را در حد نصب بنر و صدور بیانیه باقی می‌گذارند. اما عملیاتی کردن شعار سال، نیازمند جسارت، سواد مدیریتی، و اراده اجرایی قوی است. ضعف در این سه حوزه، موجب شده بسیاری از ظرفیت‌های کشور بدون استفاده باقی بماند یا در مسیرهای ناکارآمد هدر رود.

متأسفانه در برخی موارد، سوءمدیریت، نبود ابتکار عمل، و وابستگی به تصمیمات بیرونی، حرکت کشور به سمت خودکفایی و تولید درون‌زا را کند کرده است. مدیرانی که از دانش روز، تجربه‌های جهانی، و روش‌های نوین حکمرانی فاصله دارند، نمی‌توانند موتور توسعه را روشن نگه دارند. در کنار آن، برخی نیز به دلیل نبود شجاعت در تصمیم‌گیری یا محافظه‌کاری مفرط، از اجرای برنامه‌های تحولی طفره می‌روند.

ایران از منابع طبیعی، معدنی، انسانی و جغرافیایی بی‌نظیری برخوردار است؛ اما هنوز بخش عمده‌ای از اداره کشور متکی بر فروش نفت و منابع خام است. در شرایطی که می‌توان با تکیه بر دانش، نوآوری، و بهره‌برداری هوشمندانه از ذخایر داخلی، کشور را به سمت خودکفایی سوق داد، همچنان بسیاری از تصمیم‌گیرندگان منتظر گشایش‌های خارجی یا درآمدهای نفتی هستند.

تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای

تولید»، نیازمند تغییر در نگرش مدیریتی کشور است. مدیران باید توانایی تبدیل منابع بالقوه به پروژه‌های مولد و پایدار را داشته باشند و مسیرهای جدید درآمدزایی را از دل دانش، فناوری و تولید بومی استخراج کنند.

در جهان امروز، پیشرفت کشورها در گرو تعامل سازنده با اقتصاد جهانی است. در حالی که برخی کشورهای استعماری همواره تلاش کرده‌اند از منابع کشورهای در حال توسعه بهره‌برداری کنند و روند پیشرفت آن‌ها را کند سازند، راه مقابله با این چالش، انزوا نیست، بلکه دیپلماسی اقتصادی هوشمند، استفاده از ظرفیت بازارهای بین‌المللی، و همکاری فناورانه با کشورهای پیشرو است.

در این مسیر، باید از ظرفیت نخبگان ایرانی، به‌ویژه دانش‌آموختگان دانشگاه‌های برتر جهان بهره‌برداری شود. ورود نیروهای متخصص، جوان و ایده‌پرداز به بدنه مدیریتی کشور می‌تواند فضای تصمیم‌سازی و اجرای پروژه‌ها را متحول کند. متأسفانه ساختار مدیریتی فعلی در بسیاری از موارد، پذیرای تغییر و تجدیدنظر نیست و این مانعی جدی برای تحقق شعارهای راهبردی کشور است.

یکی از ویژگی‌های مدیران موفق، مطالبه‌گری درون‌سیستمی و پرهیز از محافظه‌کاری و چاپلوسی است. مدیران باید منافع ملی را بر منافع فردی یا جناحی مقدم بدانند و در راه اجرای پروژه‌های بزرگ، از هیچ تلاشی دریغ نکنند. در شرایط کنونی، کشور نیازمند مدیرانی است که نه تنها سیاست‌گذار و مجری باشند، بلکه الگوی انگیزشی برای کارکنان و جامعه باشند.

تعریف و اجرای پروژه‌های کلان، با مشارکت بخش خصوصی، نهادهای علمی، و سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، می‌تواند زیرساخت توسعه بلندمدت کشور را پایه‌ریزی کند. اگر امروز تصمیم‌سازی و اجرای درست انجام نشود، فردا هزینه‌های سنگین‌تری بر دوش کشور و نسل‌های آینده تحمیل خواهد شد.

از رفع موانع قانونی تا امنیت اقتصادی؛ الزامات تحقق شعار سال

مهدی امینی؛

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

انتخاب شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی، نشان از اهمیت حیاتی این رویکرد در رشد اقتصادی، افزایش اشتغال و بهبود معیشت عمومی دارد.

در شرایطی که اقتصاد کشور نیازمند تقویت زیرساخت‌های تولیدی و کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی است، سرمایه‌گذاری در این حوزه به عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد مقاومتی مطرح می‌شود، اما تحقق این هدف بزرگ، مستلزم ایجاد بسترهای مناسب، رفع موانع ساختاری و ارائه تسهیلات لازم به سرمایه‌گذاران است تا بتوان از ظرفیت‌های موجود برای توسعه پایدار بهره‌برداری کرد.

اصلاح قوانین و مقررات یکی از الزامات اساسی در مسیر تسهیل سرمایه‌گذاری در تولید است. برخی از قوانین فعلی، به‌ویژه در حوزه بانکی، تأمین اجتماعی، مالیات و قانون کار، به جای حمایت از تولید، موانعی جدی بر سر راه سرمایه‌گذاران ایجاد کرده‌اند.

بازنگری و به‌روزرسانی این قوانین به‌گونه‌ای که مشوق تولید باشد، می‌تواند نقش بسزایی در افزایش انگیزه فعالان اقتصادی ایفا کند. کاهش نرخ مالیات بر تولید و ارائه معافیت‌های مالیاتی نیز از دیگر اقداماتی است که می‌تواند مسیر جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید را هموار کند.

در بسیاری از کشورها، سیاست‌های مالیاتی هوشمندانه، موجب رشد صنایع داخلی و افزایش رقابت‌پذیری شده است. بنابراین اجرای سیاست‌های حمایتی در این زمینه می‌تواند به تقویت بخش تولید و افزایش بهره‌وری منجر شود. علاوه بر اصلاح قوانین و مشوق‌های مالیاتی، تأمین امنیت سرمایه‌گذاری یکی از مهم‌ترین پیش‌نیازهای توسعه اقتصادی به شمار می‌رود. سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی برای ورود به عرصه تولید، نیازمند اطمینان از ثبات اقتصادی و سیاسی هستند.

تثبیت شرایط اقتصادی، کنترل تورم و مدیریت نوسانات نرخ ارز از جمله اقداماتی است که می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب کند. بدون ایجاد یک محیط امن و پیش‌بینی‌پذیر، ورود سرمایه‌های جدید به بخش تولید دشوار خواهد بود. در کنار این اقدامات، توسعه زیرساخت‌ها نیز نقشی کلیدی در افزایش بهره‌وری تولید دارد. بهبود شبکه‌های حمل‌ونقل، تأمین انرژی پایدار و ارزان و گسترش

فناوری‌های ارتباطی، از جمله عواملی هستند که می‌توانند هزینه‌های تولید را کاهش داده و رقابت‌پذیری محصولات داخلی را افزایش دهند. با وجود اهمیت سرمایه‌گذاری در تولید، چالش‌های متعددی در این مسیر وجود دارد که باید برای رفع آن‌ها تدابیر مؤثری اتخاذ شود. از یکسو بروکراسی پیچیده و فرآیندهای اداری طولانی، همواره یکی از موانع جدی برای سرمایه‌گذاران بوده و هست و حذف تشریفات زائد و تسهیل فرآیندهای دریافت مجوز می‌تواند نقش مهمی در تسریع روند سرمایه‌گذاری داشته باشد. از سوی دیگر، نوسانات اقتصادی و بی‌ثباتی در بازار ارز، موجب افزایش ریسک سرمایه‌گذاری شده و سرمایه‌گذاران را از ورود به بخش تولید منصرف می‌کند. ایجاد سیاست‌های پایدار و حمایت از تولیدکنندگان در برابر نوسانات اقتصادی، می‌تواند تا حد زیادی این مشکل را برطرف کند.

علاوه بر موارد مطرح شده، تحریم‌های بین‌المللی و محدودیت‌های تجاری، موانع دیگری هستند که تولیدکنندگان داخلی با آن‌ها مواجه‌اند. کاهش وابستگی به واردات مواد اولیه، توسعه زنجیره تأمین داخلی و گسترش بازارهای صادراتی، راهکارهایی هستند که می‌توانند اثرات این محدودیت‌ها را کاهش دهند.

باید یادآور شد، تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» نیازمند عزم ملی و همکاری همه‌جانبه میان دولت، بخش خصوصی و سایر نهادهای اقتصادی است. اصلاح قوانین، ارائه تسهیلات مالی، تضمین امنیت سرمایه‌گذاری و توسعه زیرساخت‌ها، از جمله اقداماتی است که می‌تواند مسیر حرکت به سمت تولید پایدار و رونق اقتصادی را هموار کند.

اکنون که این هدف به عنوان اولویت سال کشور تعیین شده است، انتظار می‌رود که با برنامه‌ریزی دقیق و اجرای سیاست‌های حمایتی، موانع موجود برطرف شده و بستر لازم برای سرمایه‌گذاری در تولید بیش از پیش فراهم شود لذا دولت به فکر جذب سرمایه‌گذاری خارجی باشد و یا خود دولت سرمایه‌گذاری کند تا رونق بیشتری در سال جدید به‌وجود آید.

جهت رشد و توسعه دولت (دستگاه‌های اجرایی) باید به بخش خصوصی اعتماد کرده و کارها را به تشک‌ها واگذار کنند، تا شاهد تحقق سرمایه‌گذاری در بخش تولید باشیم.

بخش خصوصی در اوج؛ موتور پرشتاب سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی

سید باقر شریف‌زاده

رئیس شورای راهبردی مرکز پژوهش‌های

اتاق بازرگانی تبریز

سرمایه‌گذاری برای تولید، شاه‌کلید عبور از تنگناهای اقتصادی و نیل به رشد پایدار است. در شرایطی که اقتصاد ایران با رکود، کاهش ظرفیت‌های تولیدی و تضعیف انگیزه‌های سرمایه‌گذاری مواجه است، تنها راه عبور از این وضعیت، بازتعریف نقش سرمایه‌گذاری با محوریت تولید و خلق ارزش افزوده واقعی است. در این مسیر، بخش خصوصی به‌عنوان پیشران اصلی تولید و نوآوری، باید در مرکز توجه سیاست‌گذاری‌ها قرار گیرد. همزمان، چهار مؤلفه اساسی شامل بهره‌وری، سرعت گردش پول، عقلانیت اقتصادی و ارتباط سازنده با جهان، چارچوبی روشن برای هدایت این سرمایه‌گذاری‌ها ترسیم می‌کند. نخستین مؤلفه، بهره‌وری است. تجربه جهانی ثابت کرده است که رشد پایدار، بیش از آنکه متکی به تزریق منابع مالی باشد، وابسته به ارتقاء بهره‌وری در تمام سطوح است. در این زمینه، بخش خصوصی نقشی کلیدی دارد؛ چرا که بهره‌وری، در بستر بنگاه‌های خصوصی، از طریق رقابت، نوآوری، سرمایه‌گذاری در فناوری، و به‌کارگیری نیروی کار توانمند، به‌طور طبیعی شکل می‌گیرد. سیاست‌گذاران باید با کاهش مداخلات ناکارآمد، اصلاح قوانین کار، ایجاد مشوق‌های مالیاتی برای نوسازی خطوط تولید و ارتقاء کیفیت محصولات، فضای لازم را برای رشد بهره‌وری در بخش خصوصی فراهم کنند. هیچ دولتی بدون اتکاء به بخش خصوصی پویا، نمی‌تواند موتور بهره‌وری را به حرکت درآورد. مؤلفه دوم، سرعت گردش پول است که نشانگر پویایی واقعی اقتصاد است. هرچه پول با سرعت بیشتری در زنجیره‌های تولیدی و مصرفی حرکت کند، رشد و اشتغال افزایش می‌یابد. در این میان، بخش خصوصی نقش حیاتی در فعال‌سازی زنجیره‌های تأمین، تسریع مبادلات و ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضا ایفا می‌کند. زمانی که سرمایه‌ها در اختیار بنگاه‌های خصوصی قرار می‌گیرد، منابع مالی به جای انباشت در دارایی‌های غیرمولد، در مسیر تولید، پرداخت دستمزد، خرید مواد اولیه و توسعه بازارها حرکت می‌کنند. بنابراین، بانک‌ها و نهادهای مالی باید به‌جای حمایت از فعالیت‌های رانتی یا تأمین مالی کسری‌های دولتی، تسهیلات را با اولویت به کسب‌وکارهای خصوصی مولد اختصاص دهند. افزایش سرعت گردش پول، زمانی معنا پیدا می‌کند که سرمایه در اختیار کارآفرینان و تولیدکنندگان واقعی قرار گیرد، نه در

ساختارهای ایستا و ناکارآمد. سومین عنصر کلیدی، عقلانیت اقتصادی است؛ عقلانیتی که باید در همه سطوح، از سیاست‌گذاری کلان تا تصمیم‌گیری بنگاه‌ها، نهادینه شود. بخش خصوصی، به‌دلیل آنکه با ریسک، رقابت و واقعیات بازار سروکار دارد، تصمیم‌گیری‌های عقلانی و اقتصادی را بهتر از هر نهادی درک و اجرا می‌کند. برخلاف پروژه‌های دولتی که بعضاً بدون مطالعه و بدون ارزیابی دقیق آغاز می‌شوند، بنگاه‌های خصوصی بدون تحلیل سودآوری و بازدهی وارد سرمایه‌گذاری نمی‌شوند. بنابراین، دولت باید با بهره‌گیری از تجربه و نگاه کارشناسی بخش خصوصی، مسیر سرمایه‌گذاری را بازطراحی کند. تشکلهای اقتصادی، اتاق‌های بازرگانی و انجمن‌های صنفی باید به‌بازنگر مؤثر در تدوین سیاست‌های تولیدی و صنعتی تبدیل شوند. در این چارچوب، تقویت نهادهای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، نه یک امتیاز، بلکه ضرورتی راهبردی برای تصمیم‌گیری‌های عقلانی و مبتنی بر شواهد است. چهارمین مؤلفه، ارتباط با جهان است. هیچ کشوری بدون پیوند با بازارها، فناوری‌ها و دانش جهانی، نمی‌تواند تولیدی رقابت‌پذیر و پایدار داشته باشد. در این مسیر، بخش خصوصی نقش اصلی را در برقراری ارتباط اقتصادی با جهان ایفا می‌کند؛ از طریق صادرات، جذب فناوری، همکاری با شرکت‌های خارجی و ورود به زنجیره‌های جهانی ارزش. آنچه نیاز است، تسهیل شرایط برای فعالیت بین‌المللی بخش خصوصی، کاهش موانع تجارت، ایجاد توافقاتی منطقه‌ای و کاهش ریسک‌های سیاسی برای سرمایه‌گذاران خارجی است. دولت باید دیپلماسی اقتصادی خود را در خدمت توسعه فعالیت‌های صادرات‌محور بخش خصوصی قرار دهد. شرکت‌های کوچک و متوسط ایرانی، با پشتیبانی هدفمند، می‌توانند به‌بازنگران مؤثر در بازارهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای تبدیل شوند. ارتباط سازنده با جهان، از مسیر بخش خصوصی می‌گذرد، نه از مجاری دولتی پرهزینه و ناکارآمد. در مجموع، سرمایه‌گذاری برای تولید، تنها زمانی می‌تواند موتور توسعه اقتصادی کشور شود که درون‌زایی آن از مسیر بخش خصوصی و برون‌گرایی آن از طریق ارتباط جهانی تعریف شود. دولت باید بستر را فراهم کند، نه اینکه خود بازیگر اصلی باشد. نقش دولت در این زمینه، تسهیل‌گر، تنظیم‌گر و حامی زیرساخت‌های عمومی است. نظام بانکی باید تجدید ساختار شود تا بتواند منابع را به سمت

سرمایه‌گذاری به‌جای ساخت پروژه‌های دولتی ناکارآمد، در مسیر توانمندسازی بخش خصوصی و خلق ارزش افزوده واقعی قرار گیرد. این مسیر، تنها با اراده و همکاری مشترک دولت و بخش خصوصی، و با تأکید بر بهره‌وری، گردش پول، عقلانیت و ارتباط جهانی قابل تحقق است. اگر این اصول مبنا قرار گیرند، «سرمایه‌گذاری برای تولید» از یک شعار، به راهبردی ملی و پایدار تبدیل خواهد شد.

کسب‌وکارهای خصوصی هدایت‌کنند. در عین حال، بخش خصوصی نیز باید با مسئولیت‌پذیری بیشتر، شفافیت، رعایت استانداردهای محیط زیستی و اجتماعی، و سرمایه‌گذاری در نوآوری، ظرفیت‌های خود را برای پیشبرد تولید ارتقاء دهد. اکنون که کشور در شرایط خاص اقتصادی قرار دارد، فرصت تاریخی برای بازتعریف الگوی سرمایه‌گذاری فراهم شده است. آینده اقتصاد ایران، در گرو آن است که

زیرساخت، امنیت و تعامل جهانی؛ سه‌گانه حیاتی تحقق شعار

تحقق شعار سال ۱۴۰۴ با عنوان «سرمایه‌گذاری برای تولید»، بدون شک در گرو فراهم‌سازی زیرساخت‌های حیاتی برای بخش تولید کشور است. در واقع، سرمایه‌گذاری بدون وجود بسترهای لازم، نه تنها اثربخش نخواهد بود، بلکه در بسیاری از موارد منجر به اتلاف منابع و دلسردی سرمایه‌گذاران خواهد شد.

شعار سال، ناظر بر پیشرفت و رونق اقتصادی کشور است و تحقق آن مستلزم برداشتن موانع پیش‌روی تولید و ایجاد انگیزه برای ورود سرمایه‌های جدید، چه داخلی و چه خارجی، به این حوزه است. در این مسیر، چند عامل کلیدی نقش بنیادین ایفا می‌کنند که لازم است مورد توجه ویژه قرار گیرند:

ایجاد مشوق‌ها و تضمین امنیت سرمایه‌گذاری

سرمایه‌گذاری تنها در فضایی انجام می‌شود که امنیت آن تضمین شده باشد. سرمایه‌گذار نیاز دارد تا نسبت به ثبات قوانین، حمایت قضایی، و حفظ دارایی‌ها و سود خود اطمینان حاصل کند. ایجاد مشوق‌های عملی همچون معافیت‌های مالیاتی، تسهیلات بانکی مناسب، و بیمه سرمایه‌گذاری می‌تواند نقش موثری در جذب سرمایه ایفا کند.

اصلاح و تثبیت قوانین و مقررات

یکی از اصلی‌ترین موانع پیش‌روی سرمایه‌گذاری در کشور، تعدد، پیچیدگی و بی‌ثباتی قوانین و مقررات است. قوانین باید به‌گونه‌ای اصلاح و طراحی شوند که نه تنها شفاف، منسجم و قابل اجرا باشند، بلکه در بازه‌های زمانی کوتاه دستخوش تغییرات ناگهانی نشوند. پایداری قانون، عنصر اساسی در اعتمادسازی برای سرمایه‌گذاران است.

تعاملات بین‌المللی و پیوستن به پیمان‌های مالی جهانی

تقویت دیپلماسی اقتصادی و توسعه روابط بین‌المللی، از مهم‌ترین مؤلفه‌های مورد نیاز برای تحقق شعار سال است. از جمله، پیوستن به نهادهایی نظیر FATF می‌تواند با ارتقاء شفافیت مالی و تسهیل تعامل با سیستم بانکی بین‌المللی، زمینه را برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی و گسترش تجارت فراهم سازد.

هم‌افزایی در ساختار حکمرانی اقتصادی

تمام دستگاه‌های اجرایی، نهادهای نظارتی و ارگان‌های دولتی باید نگاه مشترکی نسبت به اهمیت سرمایه‌گذاری و تولید داشته باشند. این وحدت رویه موجب می‌شود فرآیند اخذ مجوزها، صادرات و واردات، دسترسی به منابع مالی و بهره‌گیری از خدمات عمومی برای سرمایه‌گذاران تسهیل شود.

ضرورت تکنرخی شدن ارز

نظام ارزی کشور نیز باید به سمت تکنرخی شدن حرکت کند. وجود نرخ‌های متنوع و غیرشفاف ارزی، موجب ایجاد رانت، بی‌ثباتی و کاهش اعتماد در فضای کسب‌وکار می‌شود. تثبیت و واقعی‌سازی نرخ ارز، شرط لازم برای تداوم سرمایه‌گذاری و پیش‌بینی‌پذیری فعالیت‌های اقتصادی است.

یونس اکبرپور پایدار؛

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

تحقق شعار سال نیازمند تصمیمات جسورانه، علمی و اجماع عمومی

نوید امجد؛

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

ساختار اقتصادی ایران مدت‌هاست که از مشکلات و ضعف‌هایی مثل وجود رانت‌های گسترده، یارانه‌های غیرشفاف (پنهان) و ذینفعان وضع موجود رنج می‌برد. این موارد به‌طور خاص باعث شده‌اند، اقتصاد ما کمتر به سمت بهره‌وری واقعی حرکت کند و بیشتر به سمت فعالیت‌هایی کشیده شود که ارزش افزوده واقعی تولید نمی‌کنند.

یارانه‌های پنهان هم یکی از مشکلات جدی اقتصاد ایران است. منظور از این نوع یارانه‌ها، حمایت‌هایی است که دولت به‌شکل غیرمستقیم، مثلاً از طریق پایین نگه‌داشتن مصنوعی قیمت ارز یا انرژی پرداخت می‌کند، اما در بودجه به‌صورت شفاف منعکس نمی‌شود. شاید در ظاهر این یارانه‌ها مفید باشند، اما عملاً باعث می‌شوند، سرمایه‌ها به سمت فعالیت‌هایی حرکت کنند که برای جامعه ارزش واقعی خلق نمی‌کنند؛ مثلاً قاچاق سوخت، احتکار کالاهای ارزان و کسب سودهای کلان ناشی از اختلاف قیمت رسمی و بازار آزاد.

در چنین شرایطی، طبیعی است گروه‌هایی قدرتمند شکل بگیرند که خواهان حفظ این وضعیت هستند؛ چرا که درآمدهای هنگفتی به دست می‌آورند. این گروه‌ها عموماً شامل دلال‌ها، واسطه‌ها، برخی نهادهای خاص و حتی بخشی از بدنه دستگاه‌های اجرایی می‌شوند که به هر شکلی سعی دارند، روند اصلاحی را کند یا متوقف کنند.

در این میان، رهبر ایران، سال ۱۴۰۴ را سال «سرمایه‌گذاری برای تولید» نامگذاری کرده‌اند. این نامگذاری، از لحاظ مفهومی نشان می‌دهد که عالی‌ترین مقام کشور تنها راه واقعی نجات اقتصاد را تقویت تولید و سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد می‌دانند. اما برای عملی شدن این شعار، نیاز به تغییرات و اصلاحات عمیقی در ساختار فعلی داریم. واقعیت این است که بدون مهار رانت و کاهش یا حذف یارانه‌های پنهان، سرمایه‌گذاری واقعی و مولد اتفاق نمی‌افتد. در واقع، سرمایه‌گذار واقعی زمانی حاضر به سرمایه‌گذاری می‌شود که مطمئن باشد شرایط رقابت، منصفانه است و رقبایش از امتیاز ویژه و غیرقابل رقابتی برخوردار

نیستند.

در عمل، قدم اول برای این اصلاحات، افزایش شفافیت اقتصادی است. یعنی مشخص شود، هر بخشی چقدر از منابع عمومی دریافت می‌کند و این منابع به چه صورت هزینه می‌شوند. دوم، تعدیل تدریجی یارانه‌های پنهان است که در قالب اصلاح نرخ ارز و واقعی‌سازی قیمت سوخت و انرژی قابل انجام است. در کنار این اقدامات، باید برای اقبال آسپ‌پذیر هم تدابیری اندیشید تا فشار اقتصادی بر آن‌ها کمتر شود؛ به‌عنوان مثال، پرداخت‌ها و حمایت‌های مستقیم و نقدی و البته با ساختاری دینامیک که به تناسب نرخ تورم افزایش پیدا کنند تا قدرت خرید مردم حفظ شود.

همچنین لازم است، نظام بانکی کشور نیز به سمت ارائه تسهیلات به بخش‌های تولیدی واقعی حرکت کند، نه اینکه بخش عمده‌ی منابع بانکی در اختیار عده‌ای خاص برای فعالیت‌های غیرمولد باشد. بدون این اقدام، شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» تحقق نخواهد یافت.

یک نکته بسیار مهم هم که معمولاً کمتر به آن توجه می‌شود، جلب اعتماد عمومی است. اگر مردم متقاعد نشوند، که دولت واقعاً به دنبال اصلاحات اساسی است و قصد حمایت از سرمایه‌گذاری واقعی و اصلاح ساختار اقتصادی را دارد، قطعاً همراهی لازم را نشان نخواهند داد. این مسئله نیازمند اطلاع‌رسانی شفاف، صادقانه و مستمر از سوی مسئولان و مشارکت دادن واقعی مردم و نخبگان در تصمیم‌گیری‌ها است.

در نهایت، باید اشاره کرد که شعار سال ۱۴۰۴، یعنی «سرمایه‌گذاری برای تولید»، تنها در صورتی عملی می‌شود که دولت و تمامی نهادها عزمی جدی برای اصلاح ساختاری اقتصاد داشته باشند و در برابر گروه‌های ذی‌نفع که از وضعیت فعلی سود می‌برند، ایستادگی کنند. به عبارتی دیگر، تحقق این شعار، نیازمند نوعی تغییر پارادایم در مدیریت اقتصادی کشور است که بدون شجاعت، برنامه‌ریزی دقیق و همراهی مردم امکان‌پذیر نیست.

سرمایه‌گذاری برای تولید؛ نقشه‌راه توسعه پایدار کشور

سید یوسف حسینی؛

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

انتخاب شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» برای سال ۱۴۰۴، نشانه‌ای از عزم جدی کشور برای دستیابی به اهداف کلان اقتصادی و حرکت به‌سوی توسعه پایدار است. تحقق این هدف نیازمند فراهم‌سازی مجموعه‌ای از شرایط و بسترهای اقتصادی، سیاسی و حقوقی در سطح داخلی و بین‌المللی است که بدون آن‌ها، سرمایه‌گذاری مؤثر و بلندمدت شکل نخواهد گرفت.

یکی از مهم‌ترین پیش‌نیازهای این مسیر، تقویت ارتباطات و تعاملات بین‌المللی است. بدون تعامل با اقتصاد جهانی، امکان جذب سرمایه‌گذاری خارجی، انتقال فناوری، به‌روزرسانی زیرساخت‌ها و دسترسی به بازارهای جدید محدود خواهد بود. در همین راستا، پیوستن به نهادهای مالی بین‌المللی همچون FATF، که بستر شفاف‌سازی و اعتمادسازی در روابط بانکی و مالی جهانی را فراهم می‌کند، از ضرورت‌های انکارناپذیر است.

از سوی دیگر، یکی از اقدامات کلیدی برای تحقق رشد تولید و اقتصاد ملی، ایجاد ثبات و پیش‌بینی‌پذیری در فضای اقتصادی کشور است. اصلاح مقررات پیچیده و متغیر، ارائه مشوق‌های واقعی به سرمایه‌گذاران و فراهم کردن زیرساخت‌های حقوقی و اجرایی برای حفاظت از سرمایه‌ها، از جمله گام‌هایی هستند که باید در اولویت سیاست‌گذاری قرار گیرند.

تعامل سازنده با دیگر کشورها، به‌ویژه از مسیرهای دیپلماسی اقتصادی و عضویت در پیمان‌ها و توافق‌نامه‌های بین‌المللی، نقشی حیاتی در تحقق شعار سال دارد. این تعاملات، زمینه‌ساز جذب سرمایه‌گذاری خارجی، انتقال دانش فنی، واردات ماشین‌آلات مدرن و ارتقای کیفیت تولید داخلی هستند.

بدون چنین تعاملاتی، اقتصاد کشور در انزوای قرار گرفته و تلاش‌های داخلی برای جهش تولید با موانع جدی مواجه خواهد شد. بنابراین، ارتقاء روابط اقتصادی و مالی با جهان باید به عنوان یکی از اولویت‌های

راهبردی دولت در سال ۱۴۰۴ مطرح باشد. در مسیر تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید»، بخش خصوصی نقشی حیاتی و غیرقابل جایگزین دارد. این بخش می‌تواند با استفاده از منابع مالی داخلی و همچنین جذب سرمایه‌گذاران خارجی، زمینه اجرای پروژه‌های تولیدی را فراهم کرده و موجب تحرک اقتصادی در کشور شود.

افزون بر آن، بخش خصوصی با انعطاف‌پذیری بالاتر و توانمندی در تعامل با بازارهای بین‌المللی، می‌تواند به‌عنوان واسطه‌ای مؤثر در انتقال فناوری‌های نوین و بهبود فرآیندهای تولیدی ایفای نقش کند. سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های تولیدی و خدماتی، ارتقاء بهره‌وری، کاهش هزینه‌های تولید و بهبود کیفیت کالاهای ایرانی از جمله زمینه‌هایی هستند که حضور و مشارکت فعال بخش خصوصی در آن‌ها اثرگذار خواهد بود.

تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد که بدون همکاری سازنده و مؤثر بین دولت و بخش خصوصی، امکان تحقق رشد اقتصادی پایدار وجود ندارد. اکنون دولت باید بیش از هر زمان دیگری نقش تسهیل‌گر و پشتیبان را ایفا کند و در عوض، از توان تخصصی، تجربی و اجرایی بخش خصوصی بهره گیرد.

ایجاد نهادهای مشترک تصمیم‌سازی، حذف موانع بوروکراتیک، واگذاری طرح‌های تولیدی و زیرساختی به بخش خصوصی و تدوین قوانین حمایتی پایدار، از جمله اقداماتی هستند که می‌توانند در این مسیر تحول‌آفرین باشند.

در نهایت، شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» تنها زمانی از سطح شعار فراتر خواهد رفت که با برنامه‌ریزی دقیق، اصلاح ساختارها، تعامل بین‌المللی و مشارکت واقعی بخش خصوصی همراه شود. تحقق این هدف، نیازمند نگاهی جامع، همدلی بین اجزای نظام اقتصادی و تمرکز بر بهره‌وری و رقابت‌پذیری در عرصه تولید ملی است.

تولید ملی؛ قربانی بی‌ثباتی سیاست‌ها

احمد عظیم زاده؛

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

شعار سال ۱۴۰۴ با عنوان «سرمایه‌گذاری برای تولید» نه تنها یک شعار نمادین، بلکه راهبردی کلیدی برای برون‌رفت از چالش‌های اقتصادی کشور و دستیابی به رشد پایدار و اشتغال‌زایی مؤثر است. در شرایطی که اقتصاد ایران با محدودیت‌های داخلی و خارجی متعددی مواجه است، تحقق این شعار نیازمند اراده ملی، اصلاح ساختارهای اقتصادی، و تعامل سازنده با جهان است.

سرمایه‌گذاری، به‌ویژه در بخش تولید واقعی، یکی از ارکان اصلی توسعه اقتصادی و موتور محرکه رشد پایدار محسوب می‌شود. بدون تخصیص منابع به فعالیت‌های مولد، نمی‌توان انتظار افزایش تولید ناخالص داخلی، ارتقاء کیفیت زندگی، کاهش بیکاری و بهبود تراز تجاری را داشت. اما پیش‌نیاز این سرمایه‌گذاری، وجود فضای امن، شفاف و باثبات اقتصادی است که تنها در سایه سیاست‌گذاری درست و حل معضلات بین‌المللی حاصل می‌شود.

یکی از مهم‌ترین موانع پیش‌روی سرمایه‌گذاری، تنش‌های بین‌المللی و تحریم‌های اقتصادی است که نه تنها مانع ورود سرمایه‌گذاران خارجی شده، بلکه سرمایه‌گذاران داخلی را نیز دچار تردید و تزلزل کرده است. برای جلب اعتماد فعالان اقتصادی، ضروری است که سیاست خارجی کشور با نگاهی هوشمندانه، منعطف و واقع‌بینانه بازتعریف شود. دیپلماسی اقتصادی فعال و تعامل مثبت با همسایگان و اقتصادهای نوظهور می‌تواند راه ورود فناوری، سرمایه، دانش فنی و بازارهای صادراتی را هموار سازد.

در این مسیر، دولت نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. حمایت مؤثر دولت از تولیدکنندگان داخلی باید فراتر از وعده‌ها و تبلیغات باشد. اعطای مشوق‌های مالیاتی، تضمین خرید محصولات داخلی، تسهیل فرآیندهای مجوزدهی، حذف بروکراسی زائد و ارائه تسهیلات مالی هدفمند، از جمله اقداماتی است که

می‌تواند بخش تولید را احیا کند. با این حال، حمایت از تولید تنها به معنای ارائه یارانه یا تسهیلات نیست؛ بلکه نیازمند بازنگری در سیاست‌های کلان اقتصادی کشور است. باید ساختارهای غیرمولد از جمله دلالی، سوداگری زمین و سفته‌بازی که منابع مالی کشور را می‌بلعند، کنترل شوند و نقدینگی به سمت تولید واقعی هدایت شود. در حال حاضر، سهم بخش‌های مولد از تسهیلات بانکی کشور همچنان پایین است و بسیاری از بنگاه‌های کوچک و متوسط با بحران نقدینگی و بازار روبه‌رو هستند.

از سوی دیگر، توسعه زیرساخت‌های فیزیکی و فناوریانه نیز بخشی جدایی‌ناپذیر از سرمایه‌گذاری مؤثر است. بدون جاده، ریل، انرژی پایدار، زیرساخت‌های دیجیتال و نظام آموزش مهارت‌محور، امکان رشد تولید ملی وجود نخواهد داشت. دولت باید در زمینه نوسازی زیرساخت‌ها و تسهیل دسترسی تولیدکنندگان به خدمات عمومی با کیفیت، نقش فعالی ایفا کند.

نقش بخش خصوصی نیز در این میان حیاتی است. مشارکت واقعی فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در برنامه‌ریزی و اجرای پروژه‌های تولیدی، نیازمند اعتمادسازی و رفع موانع حقوقی، مالیاتی و امنیتی است. بخش خصوصی زمانی حاضر به ورود جدی در عرصه تولید خواهد بود که از امنیت سرمایه‌گذاری، ثبات سیاست‌ها و عدالت در رقابت اقتصادی اطمینان داشته باشد. تحقق شعار سال، تنها با نگاه بخشی‌ای اقدامات مقطعی ممکن نیست. این هدف بزرگ، نیازمند هم‌افزایی همه ارکان حاکمیت، تعامل فعال با جهان، مشارکت بخش خصوصی، و عزم جدی دولت برای اصلاح ساختار اقتصادی است. اکنون زمان آن فرا رسیده است که از شعار عبور کنیم و با برنامه‌ریزی عملیاتی، تولید را به ستون فقرات اقتصاد کشور تبدیل کنیم.

توسعه لجستیک، پیش نیاز تحقق سرمایه‌گذاری در بخش تولید

سید احمد فتاح‌زاده؛

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

شعار سال ۱۴۰۴ با عنوان «سرمایه‌گذاری برای تولید»، می‌تواند نقطه عطفی در جهت رونق تولید، ایجاد اشتغال پایدار و حرکت به سوی رشد اقتصادی باشد. با این حال، تحقق این هدف مهم تنها در صورتی ممکن خواهد بود که مجموعه‌ای از الزامات مهم در سطح سیاست‌گذاری، زیرساخت، تعاملات بین‌المللی و محیط کسب‌وکار فراهم شود.

یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های تحقق این شعار، ایجاد مشوق‌های سرمایه‌گذاری و ارتقاء امنیت اقتصادی است. سرمایه‌گذاران -چه داخلی و چه خارجی- در شرایطی وارد عرصه تولید می‌شوند که بتوانند نسبت به آینده فعالیت خود اطمینان حاصل کنند. این اطمینان از مسیرهایی نظیر ثبات قوانین، تضمین حقوق مالکیت، تسهیل در دریافت مجوزها و کاهش ریسک‌های سیاسی و اقتصادی حاصل می‌شود. در این مسیر، دولت نقش کلیدی در سیاست‌گذاری و ارائه حمایت‌های قانونی ایفا می‌کند. معافیت‌های مالیاتی هدفمند، تسهیلات بانکی با نرخ بهره مناسب، تضمین بازگشت سرمایه و توسعه بازارهای صادراتی از جمله مشوق‌هایی هستند که باید به‌طور جدی در دستور کار قرار گیرند.

در کنار آن، تعاملات بین‌المللی نقش تعیین‌کننده‌ای در جذب سرمایه و توسعه تولید دارد. بدون پیوستن به زنجیره‌های جهانی تأمین و تجارت، امکان رشد پایدار وجود ندارد. ایران برای دستیابی به رشد تولید و افزایش صادرات، باید زمینه ارتباط سازنده با نهادهای بین‌المللی اقتصادی را فراهم کرده و فضای اعتمادآفرین برای سرمایه‌گذاران خارجی ایجاد کند.

از دیگر ابعاد مغفول مانده اما حیاتی، می‌توان به زیرساخت‌های لجستیکی و حمل‌ونقل اشاره کرد. توسعه زیرساخت‌های ریلی، هوایی و زمینی، یکی از پیش‌نیازهای جدی برای تسهیل سرمایه‌گذاری در تولید و گسترش بازارهای صادراتی است. الگوپردازی از کشورهای موفق در این حوزه و به‌کارگیری فناوری‌های نوین می‌تواند بهره‌وری حمل‌ونقل را افزایش داده و هزینه‌های انتقال کالا را به شکل محسوسی کاهش دهد.

نوسازی ناوگان حمل‌ونقل به‌ویژه در حوزه‌های جاده‌ای و ریلی، باید در دستور کار قرار گیرد. فرسودگی تجهیزات نه تنها هزینه‌ها را بالا می‌برد، بلکه زمان تحویل کالا را افزایش داده و رقابت‌پذیری تولیدات داخلی را کاهش می‌دهد.

از دیگر پیشنهادات مهم در این راستا، تشکیل شرکت‌های بزرگ حمل‌ونقل بین‌المللی است. این شرکت‌ها با ایجاد شبکه‌های گسترده، امکان دسترسی تولیدکنندگان به بازارهای جدید را فراهم کرده و می‌توانند نقش تسهیل‌گر در تجارت بین‌المللی ایفا کنند.

در نهایت، باید تأکید کرد که رفع بروکراسی‌های زائد اداری، تسهیل صدور مجوزهای سرمایه‌گذاری، و معرفی پروژه‌های بزرگ با توجیه اقتصادی بالا توسط دولت از گام‌های اساسی برای ایجاد انگیزه در بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران محسوب می‌شود.

اگر دولت، مجلس و سایر نهادهای تصمیم‌گیر بتوانند در کنار هم، محیطی امن، شفاف و پیش‌بینی‌پذیر برای سرمایه‌گذاری فراهم کنند، شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» می‌تواند به‌جای ماندن در سطح شعار، به نقشه راهی واقعی برای تحول اقتصادی کشور بدل شود.

الزامات تحقق سرمایه‌گذاری مولد در اقتصاد ایران

امید اسمعیل ظفر؛

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

اقتصاد ایران سال‌هاست با چالش‌های جدی در حوزه تولید و سرمایه‌گذاری مواجه است؛ از رشد اقتصادی پایین و بی‌ثبات گرفته تا تورم مزمن و کاهش ارزش پول. در چنین شرایطی رهبر جمهوری اسلامی ایران شعار سال ۱۴۰۴ را «سرمایه‌گذاری برای تولید» انتخاب کرده‌اند تا بر لزوم تقویت سرمایه‌گذاری مولد به‌عنوان موتور رشد اقتصادی تأکید شود. تحقق این شعار مستلزم شناسایی و تأمین الزامات لازم برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های تولیدی (صنعت، کشاورزی، فناوری، خدمات تولیدمحور و ...) و رفع موانع ساختاری و اجرایی پیش‌روی سرمایه‌گذاران است.

در این تحلیل، ابتدا الزامات اساسی برای شکل‌گیری سرمایه‌گذاری مؤثر در تولید را بررسی کرده و سپس به موانع (اعم از موانع کلان اقتصادی، زیرساختی، نهادی و مشکلات بخش خصوصی) می‌پردازیم. در نهایت ارتباط این الزامات و موانع با اهداف برنامه هفتم توسعه (نرخ رشد اقتصادی ۸ درصد سالانه) تبیین و خلاصه‌ای کاربردی ارائه می‌شود.

الزامات سرمایه‌گذاری برای تولید

برای آن‌که سرمایه‌گذاری (داخلی و خارجی) در بخش‌های تولیدی به شکل پایدار صورت گیرد و منجر به رشد تولید و اشتغال شود، وجود پیش‌شرط‌ها و عوامل زیر ضروری است:

❖ ثبات اقتصاد کلان و کاهش ریسک‌ها:

ثبات مالی و کنترل تورم از مهم‌ترین الزامات است؛ زیرا تورم‌های بالا (بالتر از ۳۰ درصد در سال‌های اخیر) و نوسانات شدید اقتصادی، برنامه‌ریزی بلندمدت را برای سرمایه‌گذاران ناممکن می‌کند. سرمایه‌گذار نیاز دارد، افق پیش‌بینی‌پذیری حداقل میان‌مدت داشته باشد و ثبات نسبی در نرخ ارز و قیمت‌ها را مشاهده کند. برای ترغیب به سرمایه‌گذاری، امنیت اقتصادی باید تأمین شود که ثبات نرخ ارز، دسترسی به تسهیلات مالی با نرخ بهره مناسب و کاهش تکانه‌های شدید سیاستی، کاهش تورم و نوسانات و ریسک سرمایه‌گذاری را به سطح معقول رسانده و بازدهی واقعی تولید را قابل پیش‌بینی می‌کند.

❖ امنیت حقوق مالکیت و حاکمیت قانون:

سرمایه‌گذار زمانی وارد عرصه تولید می‌شود که از امنیت سرمایه خود و امکان انتفاع بلندمدت اطمینان حاصل کند. تضمین حقوق مالکیت و

اجرای عادلانه قراردادهای و مقررات ضروری است. در ایران ضعف در قوانین مالکیت و فقدان حمایت قضایی کافی از سرمایه‌گذاران، نگرانی جدی ایجاد کرده است. حراست قانونی از حقوق سرمایه‌گذار و ثبات در قوانین (پرهیز از تغییرات ناگهانی یا اعمال سلیقه‌ای آنها) شرط اساسی تداوم سرمایه‌گذاری است. به بیان دیگر، تقویت نظام قضایی در حمایت مؤثر از سرمایه‌گذاری و مقابله با تعدی به حقوق مالکیت بخش خصوصی، از الزامات بنیادین تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» است.

❖ بهبود محیط کسب‌وکار و رفع بروکراسی زائد:

محیط کسب‌وکار مساعد پیش‌نیاز جذب سرمایه داخلی و خارجی است. پیچیدگی‌های بروکراتیک، مجوزهای متعدد و روبه‌های اداری طولانی از عوامل بازدارنده سرمایه‌گذاری محسوب می‌شوند. بنابراین، دولت باید با ساده‌سازی مقررات، حذف مجوزها و روبه‌های غیرضروری (خصوصاً حذف دستگاه‌های موازی در صدور مجوز) و دیجیتالی کردن فرآیندها، هزینه و زمان آغاز کسب‌وکارهای تولیدی را کاهش دهد. شفافیت در اجرای قوانین و عدم تغییر پی‌درپی مقررات از دیگر شروط بهبود فضای کسب‌وکار است. همچنین مشارکت دادن بخش خصوصی در تصمیم‌سازی‌ها (مثلاً اخذ نظر اتاق بازرگانی پیش از صدور بخشنامه‌های اقتصادی) به پایداری مقررات و افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران کمک می‌کند.

❖ زیرساخت‌های فنی و فیزیکی مناسب:

وجود زیرساخت‌های کافی در حوزه انرژی، حمل‌ونقل، ارتباطات و فناوری شرط لازم برای شکل‌گیری و توسعه واحدهای تولیدی است. در سال‌های اخیر کاستی در تأمین زیرساخت‌هایی نظیر برق، آب، گاز و شبکه حمل‌ونقل یکی از عوامل قصور در سرمایه‌گذاری صنعتی بوده است. ضعف زیرساخت‌ها علاوه بر افزایش هزینه‌های سرمایه‌گذاری، ریسک عملیاتی پروژه‌های تولیدی را بالا می‌برد. بنابراین دولت باید سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌های پایه را در اولویت قرار دهد و از مشارکت بخش خصوصی و سرمایه خارجی در تأمین مالی پروژه‌های زیربنایی استقبال کند. همچنین توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات برای پشتیبانی از صنایع دانش‌بنیان و خدمات تولیدمحور ضروری است.

◀ مشوق‌ها و حمایت‌های هدفمند (مالیاتی، مالی و تجاری):

تجارب جهانی نشان می‌دهد مشوق‌های مالیاتی و حمایت‌های هوشمند دولت می‌تواند نقش مهمی در تشویق سرمایه‌گذاری صنعتی داشته باشد. کاهش نرخ مالیات بر سرمایه‌گذاری‌های تولیدی، معافیت‌های مالیاتی دوره‌ای برای پروژه‌های جدید و تعدیل مقررات دست‌وپاگیر بیمه‌ای از جمله این الزامات است. دسترسی به تأمین مالی ارزان قیمت نیز بسیار مهم است؛ نرخ بهره‌ی تسهیلات بانکی باید به گونه‌ای باشد که طرح‌های تولیدی توجیه‌پذیر شوند. علاوه بر آن، معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری سودآور و ارائه بسته‌های سرمایه‌گذاری آماده (شامل مجوزها و مجاری اخذ تأییدیه‌های لازم) توسط دولت می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب کند. از منظر تجاری نیز حمایت از دسترسی تولیدکنندگان به بازارهای فروش الزامی است؛ به‌طور مشخص، مبارزه با واردات بی‌رویه و قاچاق کالا برای صیانت از تولید ملی ضرورت دارد. همچنین تسهیل در مقررات صادراتی و تشویق صادرات محصولات داخلی، تضمین‌کننده دسترسی سرمایه‌گذاران به بازارهای گسترده‌تر و سودآور است.

◀ نیروی کار متخصص و فناوری روز:

وجود منابع انسانی کارآمد و فناوری پیشرفته دو رکن مکمل سرمایه در تولید هستند. صنایع ایران با کمبود نیروی کار ماهر در برخی حوزه‌ها و نیز با فناوری‌های قدیمی در خطوط تولید مواجه‌اند، لذا اصلاح نظام آموزشی و مهارتی برای تربیت نیروی متخصص مورد نیاز بخش‌های مختلف (کشاورزی مدرن، صنعت پیشرفته، فناوری اطلاعات، خدمات فنی و مهندسی و ...) از الزامات مهم است. دانشگاه‌ها و مراکز فنی‌وحرفه‌ای باید در ارتباط نزدیک با صنعت، مهارت‌های عملی و دانش به‌روز را به نیروی کار منتقل کنند تا فاصله مهارتی موجود پُر شود. از سوی دیگر، سرمایه‌گذاری برای تولید هنگامی به بهره‌وری و رقابت‌پذیری بالا می‌رسد که تکنولوژی‌های نوین به کار گرفته شود. تسهیل واردات ماشین‌آلات و تکنولوژی‌های جدید (از طریق حذف عوارض و بروکراسی مربوطه) و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی برای بهبود فناوری تولید، از الزامات کلیدی در این حوزه به‌شمار می‌رود. بهره‌وری سرمایه نیز باید ارتقاء یابد؛ یعنی به‌ازای منابعی که صرف می‌شود، خروجی بیشتری حاصل شود. این مهم از طریق نوآوری، آموزش مدیران و استفاده از روش‌های مدیریتی نوین در بنگاه‌ها محقق می‌شود.

◀ سیاست‌های پایدار و راهبرد توسعه صنعتی:

تجربه نشان داده کشورهایی که دارای استراتژی

توسعه صنعتی منسجم بوده‌اند، توانسته‌اند منابع را به شکل هدفمند به بخش‌های مزیت‌دار هدایت کرده و رشد سریعی تجربه کنند. یکی از ملزومات سرمایه‌گذاری موفق در تولید ایران نیز تدوین و اجرای یک راهبرد صنعتی جامع و پایدار است. این راهبرد باید اولویت بخش‌های تولیدی کشور (مثلاً پتروشیمی، معدن، کشاورزی دانش‌بنیان، فناوری اطلاعات، گردشگری و ...) را بر اساس مزیت‌های نسبی مشخص کرده و حمایت‌های دولت را معطوف به آن‌ها کند. متأسفانه طی دهه‌های گذشته فقدان چنین سیاست صنعتی واحد و پایداری مشهود بوده که نتیجه آن پراکندگی منابع و بعضاً هدر دادن تسهیلات در فعالیت‌های کم‌بازده یا رانتی است. از این رو، انسجام در سیاست‌گذاری صنعتی و پرهیز از تغییرات مکرر در برنامه‌ها یک ضرورت است. دولت باید نقش تسهیلگر را ایفا کرده و با پرهیز از دخالت‌های تصدی‌گرایانه، عرصه را برای فعالیت بخش خصوصی در تولید فراهم سازد. خلاصه آن‌که حمایت‌های قانونی، مالی و اجرایی دولت باید هدفمند، شفاف و زمان‌دار باشد تا سرمایه‌گذاران با اعتماد و انگیزه وارد میدان تولید شوند.

موانع سرمایه‌گذاری برای تولید

علی‌رغم اهمیت الزامات فوق، در صحنه عمل اقتصاد ایران با طیف گسترده‌ای از موانع و چالش‌ها روبروست که مانع تحقق کامل سرمایه‌گذاری در تولید می‌شوند. مهم‌ترین این موانع در دو دسته «موانع کلان و ساختاری» و «موانع نهادی و بنگاهی» قابل بررسی است:

◀ بی‌ثباتی اقتصاد کلان (تورم و نوسانات ارزی):

اقتصاد ایران دهه‌هاست از تورم مزمن دورقمی رنج می‌برد که در سال‌های اخیر به سطوح بالای ۴۰ درصد نیز رسیده است. تورم بالا موجب می‌شود بازدهی فعالیت تولیدی به سرعت توسط افزایش هزینه‌ها خنثی شده و عملاً انگیزه سرمایه‌گذاری مولد تضعیف شود. هم‌زمان، نوسانات شدید در نرخ ارز فضای کسب‌وکار را غیرقابل پیش‌بینی کرده است؛ تغییرات مدام و جهشی ارز طی دوره‌های کوتاه، سودآوری تولیدکنندگان را دچار نوسان کرده و آن‌ها را در تصمیم به سرمایه‌گذاری مردد می‌سازد. این بی‌ثباتی‌های قیمتی یکی از موانع اصلی رشد سرمایه‌گذاری است که تا مهار نشوند، سرمایه‌ها به سمت فعالیت‌های سفته‌بازی و دارایی‌های غیرمولد سوق پیدا می‌کنند. به عبارتی، در شرایط تورمی، حتی مردم عادی نیز ترجیح می‌دهند، پول خود را به‌جای تولید، روانه‌ی بازار ارز، طلا و مسکن کنند که آثار مخربی بر تولید دارد. پس تورم و تلاطم ارزی را

باید بزرگ‌ترین دشمن سرمایه‌گذاری تولیدی دانست.

❖ تحریم‌های خارجی و محدودیت‌های بین‌المللی:

تحریم‌های بین‌المللی به‌ویژه در حوزه‌های مالی و بانکی، طی سال‌های گذشته ضربه سنگینی به سرمایه‌گذاری در ایران زده است. این تحریم‌ها نقل و انتقال‌های مالی بین‌المللی را مختل کرده و دسترسی ایران به منابع مالی خارجی و فناوری‌های روز را محدود ساخته است. در نتیجه، سرمایه‌گذاران خارجی به دلیل دشواری خروج سود و بازگشت سرمایه، ریسک ورود به بازار ایران را بالا می‌بینند. حتی سرمایه‌گذاران داخلی نیز به‌خاطر مشکل تبادلات ارزی و نبود مواد اولیه وارداتی، در اجرای پروژه‌های تولیدی دچار تردید می‌شوند. واقعیت آن است که تا زمانی که محدودیت‌های تحریمی شدید پابرجاست، کمتر سرمایه‌گذار خارجی یا داخلی حاضر به پذیرش ریسک سرمایه‌گذاری گسترده در ایران خواهد بود. علاوه بر تحریم، عدم تعامل سازنده با اقتصاد جهانی و عدم الحاق به پیمان‌های تجاری و مالی بین‌المللی، فضای سرمایه‌گذاری را تنگ‌تر کرده است. این انزوا منجر به عدم دسترسی به سرمایه و بازار جهانی و نیز عقب‌ماندن از فناوری‌های نوین شده که خود مانعی جدی برای توسعه تولید است.

❖ عدم اطمینان و ریسک‌های سیاسی - مدیریتی:

سرمایه‌گذاری ارتباط مستقیم با اطمینان به آینده دارد. متأسفانه اقتصاد ایران برای فعالان اقتصادی غیرقابل پیش‌بینی تلقی می‌شود. تغییرات پیاپی سیاست‌ها و مقررات، صدور بخشنامه‌های ناگهانی و اظهارنظرهای سیاسی تنش‌زا، همگی سیگنال‌های منفی به سرمایه‌گذاران می‌دهد. برای مثال، در سال‌های اخیر مقررات مرتبط با صادرات، واردات و نرخ ارز چندین بار دستخوش تغییرات متناقض شده و فعالان اقتصادی را سردرگم کرده است. همچنین بی‌ثباتی در سیاست‌های صنعتی (نبود یک استراتژی توسعه پایدار) سبب شده برنامه‌ریزی‌های بنگاه‌ها دائم نیاز به تجدیدنظر داشته باشد. مداخلات گسترده دولت و نهادهای شبه‌دولتی در اقتصاد - که سهم بزرگی نیز در تولید دارند - خود عاملی برای تغییرپذیری مقررات به نفع بخش‌های دولتی و ایجاد عدم‌تقارن اطلاعاتی است. مجموعه این عوامل، ریسک سیاسی و سیاستی سرمایه‌گذاری در ایران را بالا برده است. به بیان یک منبع، ۹۰ درصد موانع سرمایه‌گذاری کشور ناشی از عملکرد و مقررات دولتی است. بنابراین تا زمانی که دولت رویکرد خود را اصلاح نکند و ثبات و شفافیت را جایگزین تصمیمات مقطعی و بخشی‌نگر نکند، نااطمینانی اقتصادی

تداوم خواهد داشت.

❖ ضعف زیرساخت‌ها و فناوری تولید:

همان‌طور که اشاره شد، کاستی در زیرساخت‌های اصلی، یکی از موانع ریشه‌ای سرمایه‌گذاری تولیدی در ایران است. کمبود برق، گاز یا آب برای واحدهای صنعتی به معنای خواب سرمایه و افزایش هزینه است. شبکه حمل‌ونقل ناکافی (جاده، ریلی، بندری) و زیرساخت‌های لجستیکی ضعیف نیز هزینه تامین مواد اولیه و رساندن محصول به بازار را بالا می‌برد. علاوه بر زیرساخت فیزیکی، شکاف فناورانه در بسیاری از صنایع ایران مشهود است. بخشی از صنایع همچنان از ماشین‌آلات قدیمی و فناوری منسوخ استفاده می‌کنند که بهره‌وری پایین و مصرف انرژی بالایی دارد. سرمایه‌گذاران در چنین صناعی باید هزینه زیادی برای به‌روزرسانی تکنولوژی صرف کنند و در غیاب حمایت‌های دولتی، ممکن است از عهده آن برنایابند. این فرسودگی سرمایه و فناوری مانعی جدی برای رقابت‌پذیری تولیدات ایرانی در بازارهای جهانی نیز به‌شمار می‌رود. از سوی دیگر، قاچاق کالا نیز بخشی از سرمایه‌های ملی را به جای تولید، وارد فعالیت‌های غیررسمی می‌کند و تولیدکنندگان شفاف را تضعیف می‌کند.

❖ نقص در نظام تأمین مالی و بانکداری:

یک مانع مهم سرمایه‌گذاری مولد در ایران، نارسایی نظام بانکی و مالی است. بانک‌ها به دلیل مشکلات ترازنامه‌ای و سیاست‌های اعتباری نامناسب، نتوانسته‌اند به‌خوبی سرمایه در گردش و سرمایه ثابت بخش تولید را تأمین کنند. سهم بازار سرمایه در تأمین مالی تولید نیز اندک بوده و ابزارهای مالی پیشرفته (مانند تأمین مالی پروژه‌ای، سرمایه‌گذاری جسورانه و ...) توسعه نیافته‌اند. این محدودیت‌های مالی، همراه با افزایش هزینه سرمایه به‌خاطر تورم، تأمین نقدینگی برای طرح‌های تولیدی را دشوار کرده است. در نتیجه بسیاری از بنگاه‌ها با کمبود سرمایه در گردش مواجه می‌شوند یا برای شروع طرح‌های جدید سرمایه کافی ندارند. علاوه بر این، فقدان سیستم مالی کارآمد برای هدایت نقدینگی به بخش‌های مولد باعث شده، حجم عظیم نقدینگی سرگردان کشور به جای تولید، وارد بازار دارایی‌ها (ارز، طلا، مسکن) شود. عدم اجرای کامل ابزارهایی نظیر مالیات بر سوداگری و عایدی سرمایه نیز این وضعیت را تشدید کرده است. بنابراین ناکارآمدی نظام بانکی و بازار مالی، خود مانعی ساختاری برای تحقق سرمایه‌گذاری‌های تولیدی است.

❖ پیچیدگی‌های قانونی، فساد و ضعف حکمرانی:

سرمایه‌گذاری در ایران با انواع مقررات و قوانین بعضاً متعارض سروکار دارد که هزینه‌های حقوقی و

می‌شود، بخش خصوصی نتواند آن‌گونه که باید در نقش موتور سرمایه‌گذاری تولیدی ظاهر شود و برای رفع آنها نیازمند ارتقای توان مدیریتی، توسعه تکنولوژی، تجدید ساختار مالی و بهبود راهبری شرکتی هستیم.

ارتباط شعار سال با برنامه هفتم توسعه و رشد ۸ درصدی

برنامه هفتم توسعه جمهوری اسلامی ایران دستیابی به رشد اقتصادی متوسط ۸ درصد در سال را هدف‌گذاری کرده است. تحقق چنین رشدی بدون جهش در سرمایه‌گذاری امکان‌پذیر نیست. برآوردهای کارشناسی نشان می‌دهد برای دستیابی به رشد ۸ درصد، ایران نیازمند حدود ۱۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری سالانه (داخلی و خارجی) است. این در حالی است که در دهه گذشته میزان جذب سرمایه‌گذاری خارجی کشور به طور متوسط تنها حدود ۱.۵ میلیارد دلار در سال بوده است که فاصله زیادی با نیاز هدف‌گذاری شده دارد. نام‌گذاری سال «سرمایه‌گذاری برای تولید» در واقع تلاشی در راستای تأمین همین شکاف سرمایه‌گذاری و تحقق اهداف برنامه هفتم است.

شعار امسال می‌تواند سنگ بنای تحقق هدف بلندپروازانه رشد اقتصادی دولت باشد و راه را برای مشارکت بیشتر بخش خصوصی هموار کند. شرط موفقیت نیز آن است که دولت با ایجاد محیط مساعد کسب‌وکار و رفع موانع موجود، بستر را برای تحرک سرمایه‌های مردمی و جذب سرمایه خارجی فراهم سازد. به طور مشخص، برای تحقق رشد ۸ درصدی لازم است میزان سرمایه‌گذاری (نسبت سرمایه‌گذاری به تولید ناخالص داخلی) به طور چشمگیری افزایش یابد که این امر جز با اصلاحات ساختاری (کنترل تورم، ثبات بخشی اقتصاد، بهبود حکمرانی اقتصادی، مبارزه با فساد و مقررات‌زدایی) و تعامل بین‌المللی (کاهش تحریم‌ها و جذب فناوری و منابع خارجی) میسر نخواهد بود. برنامه هفتم توسعه نیز در مواد مختلف بر بهبود بهره‌وری سرمایه و رفع موانع کسب‌وکار تأکید کرده است، بنابراین الزامات و موانعی که برشمردیم مستقیماً با تحقق برنامه هفتم گره خورده‌اند؛ هرگونه کوتاهی در تأمین آن الزامات یا تداوم موانع فعلی، شکاف بین واقعیت اقتصاد و اهداف برنامه را بیشتر خواهد کرد. برعکس، اگر دولت و حاکمیت، عزم جدی برای اجرای اصلاحات مورد نیاز به خرج دهند و بخش خصوصی و مردم نیز سرمایه‌های خود را به سمت تولید هدایت کنند، رسیدن به رشد پایدار - حتی کمتر از ۸ درصد - دور از دسترس نخواهد بود.

اداری را افزایش می‌دهد. به عنوان نمونه، قوانین و بخشنامه‌های متعدد در حوزه تجارت خارجی، صادرات را دشوار و گاه غیراقتصادی کرده است. فرآیند اخذ مجوزهای کسب‌وکار نیز انحصاری و زمان‌بر است که فضای رقابت را محدود کرده و رانتی شدن تخصیص منابع را در پی داشته است. این فضای غیرشفاف و انحصاری زمینه‌ساز فساد اداری و مالی است. متأسفانه در مواردی مشاهده شده تسهیلات و امتیازات به جای کارآفرینان شایسته، نصیب افراد ذی‌نفوذ و مرتبط با رانت شده که نتیجه‌ای جز هدررفت منابع و دلسردی سرمایه‌گذاران حقیقی ندارد. فساد و رانت، اعتماد فعالان اقتصادی را به عدالت رقابت سلب کرده و یک مانع روانی بزرگ برای ورود سرمایه‌های جدید محسوب می‌شود. در کنار آن، سخت‌گیری‌های افراطی در برخی مقررات (مانند قوانین کار و بیمه) انعطاف مدیریت بنگاه‌ها را کم کرده است؛ کارفرمایان در تعدیل نیرو یا بهینه‌سازی هزینه‌ها با موانع جدی قانونی مواجه‌اند که می‌تواند جذابیت سرمایه‌گذاری را کاهش دهد. تمامی این عوامل حکمرانی نامناسب (بروکراسی پیچیده، نبود شفافیت، ضعف قانون در حمایت از مالکیت، فساد و ...) فضایی ایجاد کرده که سرمایه‌گذار بخش خصوصی احساس امنیت و حمایت نمی‌کند. به تعبیر یکی از تحلیل‌ها، نگرش منفی تاریخی نسبت به سرمایه‌گذاری خصوصی و خارجی در کشور ما نیز مزید بر علت شده و باید اصلاح شود.

◀ موانع درونی بنگاه‌ها و بخش خصوصی:

افزون بر مشکلات برون‌زای یادشده، برخی موانع نیز ریشه در شرایط داخلی بنگاه‌ها و بخش خصوصی دارد. ضعف مدیریت و ساختار بنگاه‌ها در برخی صنایع مانع جذب سرمایه موثر شده است؛ شرکت‌هایی که مدیریت غیرکارآمد و سنتی دارند، نمی‌توانند پروژه‌های سرمایه‌گذاری را درست اجرا و بهره‌برداری کنند. همین‌طور، بسیاری از بنگاه‌های ایرانی با ظرفیت مالی محدود و سرمایه اندک فعالیت می‌کنند و امکان تأمین مالی طرح‌های بزرگ را ندارند. اکوسیستم مشارکت و ادغام بنگاه‌ها نیز توسعه نیافته و پروژه‌های مشارکتی بزرگ به‌ندرت شکل می‌گیرد. کهنه بودن فناوری و ماشین‌آلات در برخی کارخانجات بخش خصوصی (به‌خصوص صنایع قدیمی‌تر) بهره‌وری آنها را پایین نگه داشته و قدرت رقابت را کاهش داده است. همچنین، در حوزه صادرات غیرنفتی، شرکت‌های خصوصی با چالش‌هایی چون استانداردهای کیفی، بازاریابی بین‌المللی و بی‌ثباتی مقررات صادراتی روبرو هستند که توان رقابتشان را در بازارهای خارجی محدود می‌کند. مجموعه این عوامل داخلی سبب

نقش حاکمیت در تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید»

محمد جعفر صالحی؛

مسئول بسیج تجار اتاق بازرگانی تبریز

امکان توسعه فعالیت‌ها یا صادرات محصولات خود را نخواهند داشت.

از سوی دیگر، نقش حمایتی نهادهای دولتی و عمومی، مانند بانک‌ها، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، سازمان‌های حمایتی و توسعه‌ای، در تسهیل تأمین منابع مالی و اطلاعاتی برای کارآفرینان، انکارناپذیر است. ارائه تسهیلات مالی کم‌بهره، معافیت‌های مالیاتی هدفمند، مشوق‌های صادراتی و پشتیبانی از نوآوری و تحقیق و توسعه، از جمله اقدامات مؤثری هستند که می‌توانند مسیر ورود سرمایه به بخش تولید را هموار کنند.

در کنار این موارد، شفاف‌سازی در فرایندهای اداری و حکمرانی الکترونیکی، باعث تسهیل تعامل بین دولت و فعالان اقتصادی و کاهش فساد اداری می‌شود. این شفافیت، به اعتماد عمومی منجر می‌شود که سرمایه‌گذاران را برای تداوم و گسترش فعالیت‌های تولیدی دلگرم می‌سازد.

در نهایت، باید توجه داشت که تحقق توسعه اقتصادی و اجتماعی پایدار بدون توجه به تولید امکان‌پذیر نیست. تولید به عنوان ستون فقرات اقتصاد ملی، عامل تعیین‌کننده در تحقق عدالت اجتماعی، کاهش بیکاری، افزایش درآمد سرانه و ارتقاء جایگاه کشور در زنجیره ارزش جهانی محسوب می‌شود.

بنابراین، تحقق عملی شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» مستلزم همکاری نزدیک بین حاکمیت، نهادهای عمومی، بخش خصوصی و جامعه است. اگر این همکاری در قالب یک نقشه راه جامع و مبتنی بر واقعیت‌های اقتصادی کشور شکل گیرد، می‌توان انتظار داشت که ایران گام‌های مؤثری در مسیر توسعه پایدار و شکوفایی اقتصادی بردارد.

در سالی که با عنوان «سرمایه‌گذاری برای تولید» نام‌گذاری شده است، توجه به نقش کلیدی حاکمیت و نهادهای حاکمیتی در ایجاد بسترهای لازم برای رشد تولید و شکوفایی اقتصادی، بیش از هر زمان دیگری اهمیت دارد. در دنیای امروز، تولید نه تنها محرک اصلی رشد اقتصادی است، بلکه زیربنای توسعه پایدار، اشتغال‌زایی، ارتقاء رفاه اجتماعی و افزایش تاب‌آوری ملی در برابر چالش‌های داخلی و بین‌المللی به‌شمار می‌رود.

تولید، قلب تپنده هر اقتصادی است. بدون رونق تولید، نه سرمایه‌گذاری معنای واقعی پیدا می‌کند و نه اشتغال، درآمد پایدار و عدالت اجتماعی قابل تحقق خواهد بود. از این‌رو، سیاست‌گذاری صحیح برای حمایت از تولید، یکی از اولویت‌های مهم نهادهای حاکمیتی است که باید با رویکردی جامع، منسجم و آینده‌نگر دنبال شود.

حاکمیت از طریق ایجاد یک چارچوب قانونی و مقرراتی شفاف و باثبات، محیطی امن و قابل پیش‌بینی برای سرمایه‌گذاران و کارآفرینان فراهم می‌آورد. وجود قوانین منصفانه در حوزه‌های مالیات، کار، بیمه، بهداشت، محیط زیست و استانداردهای تولید، به کاهش ریسک‌ها و افزایش انگیزه برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد منجر می‌شود. این موضوع به‌ویژه برای سرمایه‌گذاران بخش خصوصی که همواره با چالش‌هایی نظیر بی‌ثباتی سیاستی یا بروکراسی پیچیده مواجه‌اند، حیاتی است.

نهادهای حاکمیتی همچنین با ایجاد زیرساخت‌های فیزیکی و دیجیتال از جمله راه‌ها، حمل‌ونقل، انرژی، ارتباطات و دسترسی به فناوری، زیربنای لازم برای افزایش بهره‌وری و رقابت‌پذیری واحدهای تولیدی را فراهم می‌کنند. تولیدکنندگان بدون دسترسی آسان به این زیرساخت‌ها،

شرایط لازم برای تحقق سرمایه‌گذاری برای تولید

محمدباقر بهشتی
عضو شورای راهبردی
مرکز پژوهش‌های اتاق تبریز

امنیت اقتصادی مرزهای کشور را پاس دارند که این امر هم به حمایت از تولیدات داخل کشور می‌انجامد و هم مانع از ایجاد اختلال و بی‌ثباتی در اقتصاد کشور می‌شود.

لازم به ذکر است، محور اصلی سیاست خارجی باید تأمین منافع ملی باشد، بنابراین سفارتخانه‌های کشور باید دنبال کسب منافع ملی در ارتباط با کشورهای دیگر باشند. در صورتی که اتهامات نظام اقتصادی رفع و سیاست‌های شفاف جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری تبیین شود، نمایندگی‌های سیاسی کشور به کانون تقویت اقتصاد ملی تبدیل خواهند شد. بنابراین ضروری است دولت گام‌های موثری در حوزه سرمایه‌گذاری‌های مشترک با کشورهای همسایه بردارد، چرا که این امر به ثبات سیاسی منطقه کمک و صلح را بین ایران و کشورهای منطقه برقرار خواهد کرد.

همچنین اصلاح مقررات تسهیل‌کننده فضای کسب و کار و از بین بردن تحریم‌های داخلی (که عدم پیوستن به FATF یکی از مصداق‌های آن است) که شاخص بهبود فضای کسب و کار خود می‌تواند بستر سرمایه‌گذاری را فراهم کند.

برای تقویت سرمایه‌گذاری در تولید لازم است، مبنای برخورداری از امکانات جامعه برداشتن سهم در تولید استوار باشد، بنابراین اگر درآمدها از قبل تولید معقول بوده و سیاست‌ها بر نفی فعالیت‌های غیرمولد از جمله رانت‌خواری، سوداگری و قاچاق باشد، در این صورت اقتصاد کشور سالم خواهد بود و هر فعال اقتصادی در محیط سالم به فعالیت خواهد پرداخت.

همچنین رویکرد حمایت از سرمایه‌گذاری برای تولید باید مطابق با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مبتنی بر درون‌زایی (اصل قرار دادن تولید) و برون‌گرایی (تولید کالا با کیفیت مرغوب به منظور حضور در بازارهای جهانی) تدوین شود.

تأکید می‌شود، هدف اصلی در اقتصاد کشور افزایش سهم ایران از تولید جهانی باید از میزان فعلی ۰٫۴ درصد به ۱٫۱ درصد باشد؛ یعنی تولید ایران باید ۳ برابر ارتقاء یابد و کل سیاست‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی کشور نیز باید متحول شوند.

شعار سرمایه‌گذاری برای تولید، روی کلیدی‌ترین مشکل اقتصاد ایران متمرکز شده است؛ چرا که ایران با سهم جمعیتی ۱٫۱ درصد حدود ۰٫۴ درصد تولید جهانی را دارد. برای افزایش تولید باید سرمایه‌گذاری صورت بگیرد، اما قبل از هر اقدامی باید شرایط سرمایه‌گذاری محقق شود.

اولین لازمه سرمایه‌گذاری، ابهام‌زدایی از نظام اقتصادی کشور است که علی‌رغم آن که در سیاست‌های کلی اصل ۴۴ دولت باید به ۲۰ درصد محدود می‌شد، به دلیل انحرافات صورت گرفته در فرایند خصوصی‌سازی، هنوز سهم بخش خصوصی در اقتصاد بسیار ناچیز است؛ به طوری که دولت و نهادهای شبه‌دولتی، گرداننده اصلی اقتصاد ایران هستند. بنابراین از طریق دوری از دید دولتی به حوزه اقتصاد و با رفع ابهام از نظام اقتصادی و شفاف‌سازی آن، می‌توان بستر لازم برای سرمایه‌گذاری (داخلی و خارجی) را فراهم کرد. همچنین تمام نهادهای دولتی و عمومی باید در زمینه افزایش تولید و افزایش سرمایه‌گذاری از سیاست واحدی استفاده کنند. سرمایه‌گذاری با استقرار ثبات سیاسی و اقتصادی می‌تواند انجام شود. برای این مهم باید هم سیاست‌های داخلی و هم سیاست‌های خارجی مبتنی بر اهمیت افزایش تولید و ایجاد تحرک و امید اقتصادی در کشور تبیین و اجرایی شود. در این رابطه نیاز به تعیین و ابلاغ سیاست‌های کلی مطابق با اصل ۱۱۰ قانون اساسی است تا همه قوا مقید به رعایت سیاست‌های کلی سرمایه‌گذاری شوند. در این راستا قوه قضائیه باید از مالکیت سرمایه‌گذاری‌ها به صورت قانونمند حمایت کند و قوه مقننه از تصویب لوائح یا طرح‌های تضعیف‌کننده مالکیت‌ها اجتناب ورزیده و زمینه‌ساز تضمین سرمایه‌گذاری باشد. وظیفه قوه مجریه در این امر مهم استفاده از نیروهای خوش فکر، کاردان و کارآمد، به عنوان مدیر و کارشناس در جذب و حمایت سرمایه‌گذاری‌ها است.

یکی از شروط اصلی تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری، جلوگیری جدی از قاچاق کالا است. برای این کار لازم است، قوه مجریه با همکاری قوای دیگر به ویژه قوه قضائیه و نهادهای نظامی و انتظامی،

سرمایه‌گذاری در تنگنای بروکراسی

سید باقر شریفزاده
رئیس شورای راهبردی مرکز
پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز

از این فضا را در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد. هرگونه بهبود در این شاخص، این پیام را به بازار مخابره می‌کند که کشور میزبان در حال ارتقاء نهادهای اقتصادی و حقوقی خود است و به تسهیل فعالیت‌های تولیدی و تجاری اولویت می‌دهد. این عامل باعث می‌شود سرمایه‌گذاران با ریسک کمتر وارد بازار شوند و در نتیجه، جریان سرمایه‌گذاری افزایش یابد.

در زمینه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI)، تأثیر شاخص سهولت انجام کسب‌وکار به‌ویژه برجسته‌تر است. سرمایه‌گذاران خارجی در انتخاب مقصد سرمایه‌گذاری، علاوه بر فاکتورهایی همچون اندازه بازار و هزینه نیروی کار، به کیفیت نهادهای اقتصادی و اداری نیز توجه ویژه دارند. بهبود رتبه یک کشور در این شاخص، نشان‌دهنده فراهم بودن زیرساخت‌های نهادی و حقوقی برای فعالیتهای اقتصادی مولد است که نقش تعیین‌کننده‌ای در جذب FDI ایفا می‌کند.

علاوه بر سرمایه‌گذاری خارجی، سرمایه‌گذاران داخلی نیز از بهبود در شاخص سهولت انجام کسب‌وکار بهره‌مند می‌شوند. کاهش پیچیدگی‌های اداری و هزینه‌های پنهان، انگیزه برای راه‌اندازی کسب‌وکارهای جدید را افزایش می‌دهد و امکان گسترش فعالیت‌های اقتصادی موجود را فراهم می‌آورد. به بیان دیگر، اصلاحات در فضای کسب‌وکار موجب فعال‌تر شدن بخش خصوصی و رشد سرمایه‌گذاری داخلی می‌شود.

این شاخص همچنین با سایر متغیرهای نهادی مانند سطح

شاخص سهولت انجام کسب‌وکار (Ease of Doing Business) یکی از مهم‌ترین متغیرهای نهادی است که تأثیر بسزایی بر سطح سرمایه‌گذاری در یک کشور دارد. این شاخص که توسط بانک جهانی تعریف شده است، جنبه‌هایی از محیط کسب‌وکار نظیر سهولت راه‌اندازی شرکت، دریافت مجوزها، ثبت مالکیت، دسترسی به اعتبارات، پرداخت مالیات، تجارت فرامرزی و اجرای قراردادها را اندازه‌گیری می‌کند. بهبود در این شاخص به معنای کاهش موانع اداری و قانونی برای فعالیت اقتصادی است که در نهایت منجر به جذب بیشتر سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی می‌شود.

اولین مکانیسم اثرگذاری این شاخص بر سرمایه‌گذاری، کاهش هزینه‌های مبادله و بوروکراسی اداری است. زمانی که روندهای قانونی برای شروع و ادامه فعالیت اقتصادی تسهیل می‌شود، فعالان اقتصادی با موانع کمتری مواجه هستند و منابع مالی و زمانی کمتری صرف مسائل غیرتولیدی می‌کنند. در چنین فضایی، بنگاه‌ها با اطمینان بیشتری وارد بازار می‌شوند و ریسک‌های اجرایی و حقوقی نیز کاهش می‌یابد. به عبارت دیگر، فضای کسب‌وکار شفافتر و قابل پیش‌بینی‌تر می‌شود که این امر برای سرمایه‌گذاران جذابیت بالایی دارد.

دومین عامل مهم، کاهش ریسک نهادی و افزایش پیش‌بینی‌پذیری در فعالیت‌های اقتصادی است. سرمایه‌گذاری، چه داخلی و چه خارجی، نیازمند اطمینان از پایداری سیاست‌ها، کارایی نظام قضایی و ثبات مقررات است. شاخص سهولت کسب‌وکار، نمای

فساد، کارایی دولت و حاکمیت قانون مرتبط است. کشورهایی که اصلاحات گسترده برای بهبود فضای کسب و کار انجام می‌دهند، معمولاً در سایر شاخص‌های حکمرانی نیز عملکرد بهتری دارند. این تعامل مثبت میان شاخص‌ها، فضای عمومی اقتصاد را برای فعالیت‌های مولد مناسب‌تر کرده و ظرفیت جذب سرمایه را به‌طور کلی افزایش می‌دهد.

در جمع‌بندی می‌توان گفت شاخص سهولت انجام کسب و کار یکی از مهم‌ترین عوامل نهادی اثرگذار بر سرمایه‌گذاری است. بهبود این شاخص از طریق کاهش هزینه‌های مبادله، افزایش شفافیت و پیش‌بینی‌پذیری، ارتقاء اعتماد سرمایه‌گذاران و ارتباط مثبت با دیگر شاخص‌های نهادی، به‌طور مستقیم و غیرمستقیم بر سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی اثرگذار است. از این رو، کشورهایی که به دنبال رشد سرمایه‌گذاری هستند، باید به اصلاحات نهادی و بهبود محیط کسب و کار به عنوان یکی از اولویت‌های راهبردی توسعه اقتصادی توجه ویژه داشته باشند.

در راستای نشان دادن اثرگذاری ملموس این شاخص بر سرمایه‌گذاری و پویایی اقتصاد کلان یک کشور، مقایسه‌ای از وضعیت کشور ایران با دو کشور ترکیه و کره جنوبی که زمانی از نظر اقتصادی شرایط برابری با کشور ایران داشتند، پرداخته می‌شود. گزارش Doing Business ۲۰۲۰ بانک جهانی ۱۰ شاخص را برای ارزیابی سهولت انجام کسب و کار در ۱۹۰ اقتصاد بررسی می‌کند. این شاخص‌ها عبارت‌اند از:

- ◀ شروع کسب و کار
- ◀ دریافت مجوزهای ساخت
- ◀ دسترسی به برق
- ◀ ثبت مالکیت
- ◀ دریافت اعتبار
- ◀ حمایت از سرمایه‌گذاران خرد
- ◀ پرداخت مالیات
- ◀ تجارت فرامرزی
- ◀ اجرای قراردادهای
- ◀ حل و فصل ورشکستگی

از این میان، شاخص‌های شروع کسب و کار، دریافت مجوزهای ساخت، دسترسی به برق، ثبت مالکیت، تجارت فرامرزی و اجرای قراردادهای به‌طور مستقیم شامل معیار «تعداد روز» هستند. شاخص‌های دیگر (مانند دریافت اعتبار یا پرداخت مالیات) بیشتر بر کیفیت فرآیند، هزینه یا تعداد مراحل تمرکز دارند.

شاخص (روز)	کره جنوبی	ایران	ترکیه
شروع کسب و کار	۸	۷۲	۷
دریافت مجوزهای ساخت	۲۸	۹۸	۸۳
دسترسی به برق	۱۸	۷۷	۷۰
ثبت مالکیت	۷	۳۲	۸
اجرای قراردادهای	۲۹۰	۵۰۵	۵۸۱
تجارت فرامرزی (صادرات)	۰/۱۷	۴/۳۸	۰/۵۸
تجارت فرامرزی (واردات)	۰/۱۳	۵/۷۹	۰/۷۵

کره جنوبی (رتبه جهانی: ۵، امتیاز: ۸۴) در تمام شاخص‌ها عملکردی برتر دارد. فرآیندهای سریع، به‌ویژه در تجارت فرامرزی (۰/۱۷ روز برای صادرات و ۰/۱۳ روز برای واردات)، نتیجه زیرساخت‌های پیشرفته، سیستم‌های دیجیتال (مانند UNI-PASS)، و هماهنگی نهادی است. ترکیه (رتبه جهانی: ۳۳، امتیاز: ۷۴/۸) در شروع کسب و کار (۷ روز) و ثبت مالکیت (۸ روز) به کره جنوبی نزدیک است، اما در دسترسی به برق (۷۰ روز) و اجرای قراردادهای (۵۸۱ روز) کندتر عمل می‌کند. تجارت فرامرزی (۰/۸۳ - ۰/۱۷ روز) همچنان کارآمد است. ایران (رتبه جهانی: ۱۲۷، امتیاز: ۵۸/۵) در تمام شاخص‌ها کندترین عملکرد را دارد، با زمان‌های طولانی برای شروع کسب و کار (۷۲ روز)، دریافت مجوزهای ساخت (۹۸ روز)، و تجارت فرامرزی (۶/۳۸ روز برای صادرات و ۸/۴۶ روز برای واردات).

محیط کسب و کار کارآمد سرمایه‌گذاری را از طریق کاهش هزینه‌های عملیاتی، افزایش رقابت‌پذیری و کاهش ریسک‌های عملیاتی و قانونی تسهیل می‌کند. ایران با رتبه ۱۲۷ در «Doing Business ۲۰۲۰» محیطی چالش‌برانگیز برای سرمایه‌گذاری ارائه می‌دهد. زمان‌های طولانی فرآیندهای هزینه-فرصت را افزایش داده و بازده سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهند. در این میان، شاخص تجارت فرامرزی به دلیل ارتباط مستقیم با فعالیت‌های صادراتی و وارداتی، که برای اقتصادهای وابسته به تجارت حیاتی‌اند، اهمیت ویژه‌ای دارد. عملکرد ضعیف ایران در شاخص‌های سهولت انجام کسب و کار، به‌ویژه تجارت فرامرزی، یکی از دلایل اصلی کاهش سرمایه‌گذاری در این کشور است. زمان طولانی فرآیندهای گمرکی، بوروکراسی پیچیده، و زیرساخت‌های محدود، هزینه‌های عملیاتی را افزایش داده، رقابت‌پذیری را کاهش داده، و ریسک‌های سرمایه‌گذاری را بالا برده است. این عوامل ایران را در مقایسه با کره جنوبی و ترکیه به مقصدی کمتر جذاب برای سرمایه‌گذاری تبدیل کرده‌اند. برای بهبود، ایران می‌تواند فرآیندهای گمرکی را دیجیتال کند، زیرساخت‌های لجستیکی را ارتقا دهد، چالش‌های FATF را حل کند، و اصلاحات قضایی و اداری را برای تسریع شاخص‌هایی مانند شروع کسب و کار و اجرای قراردادهای اجرا کند.

نکته بسیار مهم اینکه این گزارش از سال ۲۰۲۱ ارائه نشده است و به احتمال بسیار بالایی ایران در تمامی شاخص‌های اشاره شده روند نزولی را طی کرده است. با این حال، عدم اصلاح و بهبود در شاخص‌های اشاره شده، یک مانع بزرگ برای سرمایه‌گذاری و رونق تولید محسوب می‌شود. یکی از مصادیق بسیار مهم در ارتباط با شرایط کسب و کار و سرمایه‌گذاری در ایران، وضعیت تامین مالی بخش تولید است.

از کل تسهیلات گرفته شده در بخش‌های اشاره شده، ۸۰ درصد صرفاً برای تامین سرمایه در گردش بوده است. همچنین از تسهیلات اعطا شده، ۷۲۴ همت برای سرمایه‌گذاری جدید در بخش تولید اعطا شده است که سهم آن برابر با ۹ درصد است که بسیار پایین بوده است. این مورد نشان‌دهنده کم‌عمقی نظام مالی و بانکی در تجهیز منابع بلندمدت است. بانک‌ها که تأمین‌کننده اصلی تسهیلات در اقتصاد ایران هستند، منابع کوتاه‌مدت جذب می‌کنند و تمایل بیشتری به پرداخت تسهیلات کوتاه‌مدت دارند و به‌دلیل عدم تجهیز منابع بلندمدت سرمایه‌گذاری و تولید با مشکل

ارقام: هزار میلیارد تومان	کشاورزی	صنعت و معدن	مسکن و ساختمان	بازرگانی	خدمات	جمع
ایجاد	۵/۱۰۷	۶/۲۶۸	۲/۱۳۴	۴/۴۵	۱/۴۲۵	۹۸۰/۸
تامین سرمایه در گردش	۹/۱۸۳	۲۰۴۴	۶/۱۱۰	۷/۵۲۰	۸/۱۷۸۸	۴۶۴۸
توسعه	۷/۱۸	۹/۶۷	۹/۱۹	۶/۳۰	۷/۸۷	۲۲۴/۸
جمع	۳۱۰	۲۳۸۰	۲۶۴/۷	۵۹۶	۲۳۰۱	۵۸۵۳
کل تسهیلات اعطا شده در سال ۱۴۰۳			۷۶۶۴ همت			
سهام تولید سه بخش کشاورزی، صنعت و معدن، مسکن و ساختمان از کل تسهیلات اعطا شده ۲۹۵۴ همت، ۳۸ درصد بخش صنعت به تنهایی باید ۴۰ درصد تسهیلات را دریافت کند.						

مواجهه شده است.

پرسش بسیار مهم این است که چرا در بخش‌های تولید تسهیلات به سمت بخش تامین سرمایه در گردش و در سایر بخش‌ها نیز بخش خدمات اعطا می‌شود؟ تورم ۴۰ درصد در سال ۱۴۰۳ (برآورد بانک جهانی) ارزش واقعی دارایی‌ها را کاهش داده و کسب‌وکارها را مجبور به گرفتن وام برای تأمین نیازهای جاری (سرمایه در گردش) کرده است.

همچنین زمان طولانی فرآیندها (مثل ۸/۴۶ روز برای تجارت) هزینه‌های عملیاتی را افزایش داده و کسب‌وکارها را به سمت وام‌های کوتاه‌مدت (سرمایه در گردش) سوق می‌دهد تا بتوانند نقدینگی را حفظ کنند. سرمایه‌گذاری در ایجاد یا توسعه به دلیل بروکراسی (۷۲ روز برای شروع) و ریسک‌های اقتصادی (تخریم‌ها، تورم) جذابیت کمتری دارد، بنابراین بانک‌ها و کسب‌وکارها ترجیح می‌دهند، وام‌ها را به سرمایه در گردش اختصاص دهند. این تخصیص نشان‌دهنده رویکرد کوتاه‌مدت برای بقای کسب‌وکارها است، نه رشد بلندمدت.

سرمایه در گردش برای پرداخت هزینه‌های جاری (مواد اولیه، حقوق) استفاده می‌شود، اما به ایجاد ظرفیت جدید (ایجاد یا بهبود زیرساخت‌ها (توسعه) کمک نمی‌کند. این با رشد اقتصادی ۳/۷ درصد در سال ۱۴۰۲ (مرکز آمار ایران) که عمدتاً به خدمات وابسته بود، هم‌راستا است، اما تولید و صادرات را تقویت نمی‌کند. اگر فضای کسب‌وکار ایران اصلاح شود (بر اساس شاخص‌های «Doing Business ۲۰۲۰»)، انتظار می‌رود که نیاز به سرمایه در گردش کاهش یابد و تسهیلات به سمت ایجاد و توسعه هدایت شود. اگر زمان شروع از ۷۲ روز به حدود ۲۰-۳۰ روز (مشابه ترکیه با ۷ روز) کاهش یابد، هزینه‌های تأسیس کاهش می‌یابد و کسب‌وکارها کمتر به وام برای هزینه‌های اولیه (سرمایه در گردش) نیاز خواهند داشت. این امر تقاضا برای تسهیلات «ایجاد» را افزایش می‌دهد، زیرا سرمایه‌گذاران اعتماد بیشتری به تأسیس کسب‌وکارهای جدید پیدا می‌کنند. کاهش زمان از طریق دیجیتالی‌سازی گمرکات و بهبود زیرساخت‌ها (با تخصیص تسهیلات به توسعه)، هزینه‌های عملیاتی (مانند انبارداری) را کاهش می‌دهد. این امر نیاز به وام برای سرمایه در گردش را کم کرده و منابع را به سمت توسعه (مثلاً سرمایه‌گذاری در بنادر) هدایت می‌کند.

نکته قابل توجه آن است که چنین روندی در اقتصاد ایران، نه تنها سرمایه‌گذاری و تولید را تقویت نخواهد کرد، بلکه منجر به ایجاد تورم نیز خواهد شد. در یک اقتصاد پویا، قیمت تعادلی در بازار زمانی شکل می‌گیرد که عرضه محصولات به‌طور پایدار از تقاضا پیشی بگیرد یا حداقل با آن همخوانی داشته باشد. این وضعیت، که به‌عنوان تعادل پایدار شناخته می‌شود، از نوسانات شدید قیمتی جلوگیری کرده و ثبات اقتصادی را تضمین می‌کند. با این حال، در شرایطی که سیاست‌های اقتصادی به بهبود سهولت انجام کسب‌وکار توجه کافی نداشته باشند، موانع ساختاری مانند پیچیدگی‌های بروکراتیک، کمبود زیرساخت‌ها، و محدودیت‌های قانونی مانع از افزایش ظرفیت تولید و عرضه محصولات می‌شوند. در چنین سناریویی، نه تنها ظرفیت جدیدی به اقتصاد اضافه نمی‌شود، بلکه حتی ممکن است عرضه موجود نیز به دلیل کاهش انگیزه‌های سرمایه‌گذاری و تولید کاهش یابد. در اقتصاد ایران، یکی از چالش‌های اصلی، رشد بی‌رویه نقدینگی است که به‌طور مستقیم تقاضای کل را افزایش می‌دهد. در غیاب سیاست‌های مؤثر برای کنترل تقاضا و در شرایطی که عرضه محصولات به دلیل موانع کسب‌وکار محدود شده است، شکاف بین عرضه و تقاضا عمیق‌تر می‌شود. این عدم تعادل به ناپایداری قیمت‌ها منجر شده و تورم را به‌عنوان یک پدیده مزمن در اقتصاد ایران تداوم می‌بخشد. به بیان دیگر، افزایش نقدینگی بدون پشتوانه‌ی تولیدی، فشار تقاضا را تشدید کرده و قیمت‌ها را به سمت سطوح ناپایدار سوق می‌دهد. ارتقای شاخص‌های سهولت انجام کسب‌وکار می‌تواند به‌عنوان یک راهبرد چندجانبه برای حل معضلات اقتصادی ایران عمل کند. این بهبود از طریق موارد زیر محقق می‌شود:

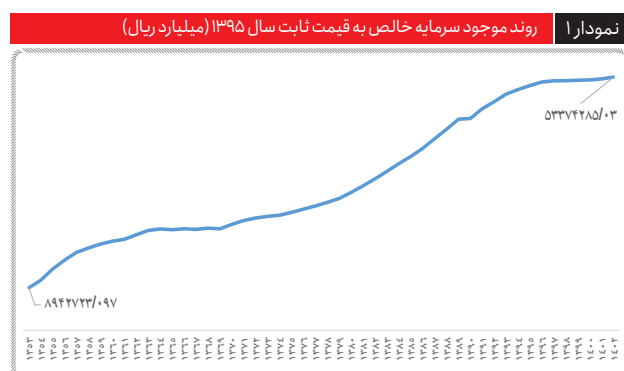
- ◀ **جذب سرمایه‌گذاری:** کاهش موانع قانونی و بروکراتیک، اعتماد سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را جلب کرده و جریان سرمایه را به سمت بخش‌های تولیدی هدایت می‌کند.
- ◀ **افزایش ظرفیت تولید:** با تسهیل دسترسی به منابع مالی، فناوری و بازار، بنگاه‌های اقتصادی قادر به گسترش فعالیت‌های خود و افزایش عرضه محصولات خواهند بود.
- ◀ **کنترل تورم:** با افزایش عرضه و کاهش شکاف بین عرضه و تقاضا، فشارهای تورمی کاهش یافته و ثبات قیمتی تقویت می‌شود.

سرمایه‌گذاری در کنار بهره‌وری راهبرد اصلی خلق ثروت در اقتصاد ایران

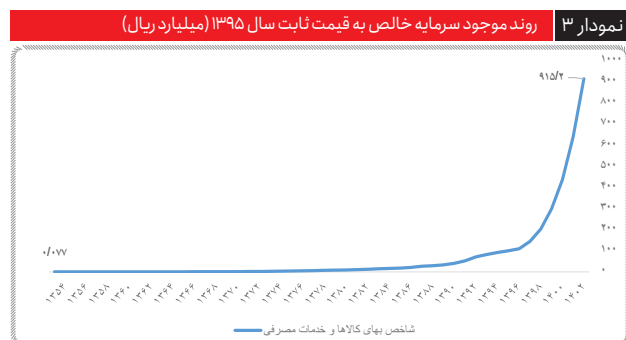
مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز

سمت بخش‌های مولد غیروابسته به نفت، اقتصاد ایران می‌تواند متنوع‌تر و مقاوم‌تر در برابر نوسانات بازار جهانی نفت عمل کند. برای برآورد مقدار سرمایه‌گذاری لازم برای بازگشت اقتصاد ایران به جایگاه واقعی خود، روند واقعی سرمایه‌گذاری در ایران اشاره می‌شود:

اهمیت سرمایه‌گذاری برای اقتصاد ایران بسیار زیاد است و می‌توان آن را از جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار داد. سرمایه‌گذاری، موتور محرک رشد اقتصادی است. با افزایش سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی (صنعت، کشاورزی، خدمات و...)، ظرفیت تولیدی کشور بالا می‌رود و در نتیجه GDP رشد می‌کند. سرمایه‌گذاری منجر به ایجاد واحدهای تولیدی، کارگاه‌ها و پروژه‌های جدید می‌شود که نیازمند نیروی انسانی هستند. این فرآیند به کاهش بیکاری و افزایش درآمد خانوارها کمک می‌کند. سرمایه‌گذاری به‌ویژه سرمایه‌گذاری خارجی، با خود فناوری و دانش روز را وارد کشور می‌کند. این امر باعث افزایش بهره‌وری نیروی کار و تولید می‌شود. سرمایه‌گذاری در حوزه‌های زیرساختی مانند حمل‌ونقل، انرژی، فناوری اطلاعات و آموزش، زیربنای رشد پایدار را فراهم می‌کند و زمینه‌ساز توسعه دیگر بخش‌های اقتصادی می‌شود. با هدایت سرمایه‌گذاری‌ها به

رشد اقتصادی و تورم اهمیت سرمایه‌گذاری در اقتصاد کلان را نشان می‌دهد.

نمودار شماره (۳) نشان می‌دهد که تورم ۵۰ ساله ایران برابر ۱۱۸۴۴۷۱ درصد بوده است. این آمار نشان از وضعیت بی‌ثباتی در ایران دارد. برای مقایسه وضعیت سرمایه‌گذاری در ایران با تورم، مقدار تورم نیز به صورت ۱۰ ساله مقایسه شده و نشان داده می‌شود که در زمان‌هایی که تورم پایین بوده است، مقدار سرمایه‌گذاری بالا بوده است و همچنین در زمان‌هایی که مقدار سرمایه‌گذاری کاهشی بوده، مقدار تورم بالا بوده است.

بازه زمانی	رشد موجودی سرمایه خالص ۱۰ ساله	متوسط تورم سالانه (درصد)
۱۳۵۳-۱۳۶۲	۱۲۵ درصد	۱۶
۱۳۶۳-۱۳۷۲	۱۲ درصد	۱۹
۱۳۷۳-۱۳۸۲	۳۲ درصد	۲۲
۱۳۸۳-۱۳۹۲	۴۳ درصد	۱۹
۱۳۹۳-۱۴۰۲	۷ درصد	۳۱

جدول (۲): مقایسه تورم ۱۰ ساله با رشد موجودی سرمایه ۱۰ ساله

محاسبه سرمایه‌گذاری بهینه:

برای محاسبه سرمایه‌گذاری بهینه در اقتصاد کلان، به مجموعه‌ای از مفروضات، متغیرها، و روابط نظری نیاز است که معمولاً در قالب مدل‌های اقتصادی مانند مدل رمزی (Ramsey) یا مدل سولو (Solow) یا مدل‌های رشد درون‌زا (endogenous growth models) بیان می‌شوند. ابتدایی‌ترین مدل برای توضیح سرمایه‌گذاری و تولید، مدل سولو است. طبق این مدل:

تابع تولید:

$$Y = A \cdot F(K, L)$$

که در آن:

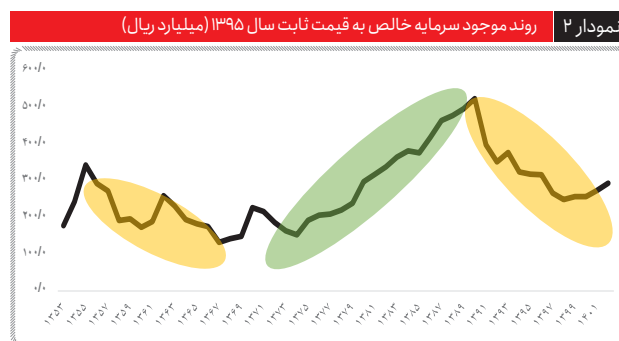
- ◀ Y تولید کل اقتصاد است.
- ◀ A بهره‌وری کل عوامل است (که به صورت تصادفی یا به طور معین رشد می‌کند).
- ◀ K موجودی سرمایه است.
- ◀ L نیروی کار است.

نمودار شماره (۱) نشان می‌دهد که موجودی سرمایه در ایران از ۸۹۴ هزار میلیارد تومان به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ به مقدار ۵۳۳۷ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ رسیده است. در طول ۵۰ سال موجودی سرمایه خالص ۴۹۶ درصد رشد داشته است. برای نشان دادن اهمیت سرمایه‌گذاری در رشد و توسعه اقتصادی، موجودی سرمایه به تفکیک و در بازه‌های ۱۰ ساله بیان شده و نشان داده می‌شود که در کدام بازه موجودی سرمایه خالص افزایش یافته است.

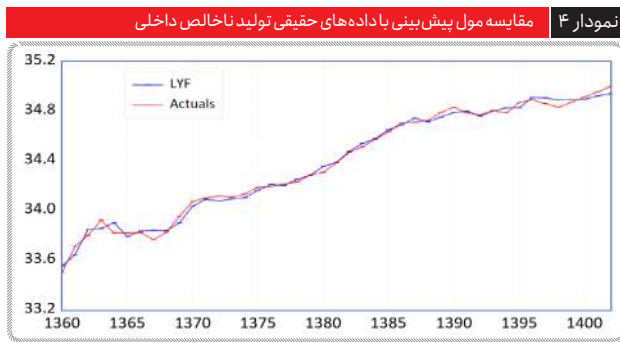
بازه زمانی	مقدار رشد ۱۰ ساله موجودی سرمایه خالص
۱۳۵۳-۱۳۶۲	۱۲۵ درصد
۱۳۶۳-۱۳۷۲	۱۲ درصد
۱۳۷۳-۱۳۸۲	۳۲ درصد
۱۳۸۳-۱۳۹۲	۴۳ درصد
۱۳۹۳-۱۴۰۲	۷ درصد

جدول (۱): رشد ۱۰ ساله موجودی سرمایه در بازه زمانی ۱۳۵۳-۱۴۰۲ (درصد)

جدول شماره (۱) نشان می‌دهد که در بازه زمانی ۱۳۶۲-۱۳۵۳ بیشترین رشد در موجودی سرمایه خالص شده است. در مقابل، در بازه زمانی ۱۳۹۳-۱۴۰۲ کمترین رشد ۱۰ ساله در موجودی سرمایه ثابت خالص کشور ثبت شده است. در دوران بعد از انقلاب دو بازه زمانی ۱۳۶۳-۱۳۷۲ و ۱۳۹۳-۱۴۰۲ کمترین رشد موجودی سرمایه ثابت خالص ثبت شده است که در هر دو مورد اقتصاد ایران درگیر تحریم و جنگ بوده است. این در حالی است که در دو بازه زمانی ۱۳۷۳-۱۳۸۲ و ۱۳۸۳-۱۳۹۲ رشد موجودی سرمایه خالص بالای ۳۰ درصد بوده است. این امر نشان می‌دهد که در وضعیت جنگی و تحریمی امکان افزایش سرمایه‌گذاری به شدت کاهش پیدا می‌کند و این در حالی است که در وضعیت نرمال رشد موجودی سرمایه خالص افزایش می‌یابد. آمارهای تشکیل سرمایه ناخالص نیز نشان می‌دهند که در وضعیت تحریمی و جنگی مقدار تشکیل سرمایه روند نزولی ثبت کرده است.

روند تشکیل سرمایه‌گذاری به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد که در سال‌هایی که کشور درگیر جنگ و تحریم بوده است، مقدار تشکیل سرمایه‌گذاری روند نزولی داشته است. این در حالی است که در زمان‌های نرمال، وضعیت تشکیل سرمایه روند صعودی و مناسبی داشته است. تطبیق وضعیت سرمایه‌گذاری با

با توجه به برآزش مناسب از معادله تولید می توان به محاسبه سرمایه گذاری لازم براساس سناریوهای مختلف پرداخت. قبل از انجام محاسبات لازم است اشاره شود که آمارهای تولید ناخالص داخلی برای سال ۱۴۰۳ منتشر نشده است و فرض گرفته می شود که رشد تولید ناخالص داخلی برابر ۳/۷ درصد است. بنابراین، مقدار تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت ۱۳۹۵ در سال ۱۴۰۳ برابر با ۱۶۴۱ هزار میلیارد تومان است. در ادامه و به طور مفصل میزان سرمایه گذاری برای اقتصاد ایران تحت سناریوهای مختلف پیش بینی می شود.

تنظیم سناریوهای مختلف:

به قیمت پایه ۱۳۹۵	رشد اقتصادی ۸ درصدی ۱۴۰۴	بازگشت به درآمد سرانه سال ۱۳۹۰	سهم تولید از جهان متناسب با سهم جمعی
تولید ناخالص داخلی	۱۶۴۱ همت	۲۵۴۴ همت	۳۶۶۰ همت
موجودی سرمایه خالص	۷۱۰۶ همت	۱۸۲۷۹ همت	۴۰۰۱۴ همت

سناریوی ۱: رشد تولید ناخالص داخلی ۸ درصدی در سال ۱۴۰۴

اگر فرض گرفته شود که قرار است تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۱۴۰۴ به اندازه ۸ درصد رشد داشته باشد و از مقدار ۱۵۸۳ همت به ۱۶۴۱ همت برسد، به چه مقدار سرمایه گذاری نیاز است؟ برای محاسبه این امر ابتدا مقدار تولید ناخالص داخلی مفروض برای سال ۱۴۰۴ لگاریتم گرفته شده و در معادله ی تخمین زده شده، جاگذاری می شود.

$LN(Y) = 4/333 + 0/436388 LN(K) + 0/870037 LN(L)$
 $35/11 = 4/333 + 0/436388 LN(K) + 14/80 \rightarrow LN(K) = 36/612$
 لگاریتم طبیعی ۱۷۷۳/۸ همت تولید ناخالص داخلی برابر با ۱۱۲/۳۵ است. با جاگذاری در فرمول، مقدار لگاریتم طبیعی موجودی سرمایه برابر با ۳۶/۶۱۲ است. از آنجایی که لگاریتم موجودی سرمایه در سال ۱۴۰۲ برابر با ۳۶/۲۱ است. تفاوت دو عدد برابر با ۱۸۸۶ همت خواهد بود. با احتساب شاخص قیمت سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۳۹۵ این مقدار سرمایه گذاری به

در بلندمدت، نرخ رشد اقتصادی بستگی به رشد تکنولوژی دارد. اگر نرخ رشد تکنولوژی ثابت باشد، تولید سرانه به یک سطح پایدار خواهد رسید. این حالت نشان می دهد که حتی اگر سرمایه و نیروی کار به طور مداوم افزایش یابد، بدون پیشرفت در تکنولوژی، رشد پایدار نمی شود. افزایش در نرخ پس انداز به رشد سریع تر تولید در کوتاه مدت منجر می شود، اما در بلندمدت به دلیل کاهش بازده به مقیاس، اثر آن کاهش می یابد. یکی از کاربردهای مدل سولو پیشرفته، توضیح تفاوت های رشد اقتصادی بین کشورهای مختلف است. کشورهای با سطح بالاتر از تکنولوژی یا رشد سریع تر تکنولوژی، در بلندمدت رشد اقتصادی بیشتری خواهند داشت. در مدل سولو، تابع تولید به طور معمول به شکل تابع تولید کلاسیک کاب-داگلاس است:

$$Y_t = A_t \cdot K_t^\alpha \cdot L_t^{1-\alpha}$$

که در آن:

◀ Y_t تولید ناخالص داخلی (GDP) در زمان t

◀ A_t بهره وری کل عوامل (فن آوری)

◀ K_t سرمایه فیزیکی

◀ L_t نیروی کار

◀ α پارامتر سهم سرمایه (که معمولاً بین ۰ و ۱ است)

یکی از رایج ترین روش ها برای تخمین پارامترهای مدل سولو استفاده از رگرسیون خطی است. برای این منظور، ابتدا باید تابع تولید را به صورت لگاریتمی بازنویسی کرد. تابع تولید سولو به صورت لگاریتمی به شکل زیر در می آید:

$$LN(Y_t) = LN(A_t) + \alpha \cdot LN(K_t) + (1-\alpha) \cdot LN(L_t)$$

با تخمین پارامترهای این مدل به راحتی می توان مقدار سرمایه گذاری لازم برای تحقق رشد اقتصادی مناسب ایران را اندازه گیری کرد. با توجه به معادله نشان داده شده به سه متغیر موجودی سرمایه، تولید ناخالص داخلی و نیروی کار نیاز است تا بتوان تخمین اولیه از ارتباط موجودی سرمایه و تولید تبیین شود. معاللات تخمین زده با استفاده از روش اقتصادسنجی به شرح زیر است:

Variable *	LK(-1)	LL(-1)	C
Coefficient	۰/۴۳۶۳۸۸۶۵۴	۰/۸۷۰۰۳۷۲۶۲	۴/۳۳۳۴۵۷۷۴۳
Std/ Error	۰/۰۸۹۴۴۴۹۲۷	۰/۱۱۶۱۶۸۰۲۴	۱/۴۲۴۲۲۳۹۳۳
t-Statistic	۴/۸۷۹۴۴۴۱۷۹	۷/۴۸۹۴۷۲۸۴	۳/۰۴۱۹۷۷۹۱۱
/Prob	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰۴۱

جدول (۳): معادله تخمین زده شده برای تولید ناخالص داخلی

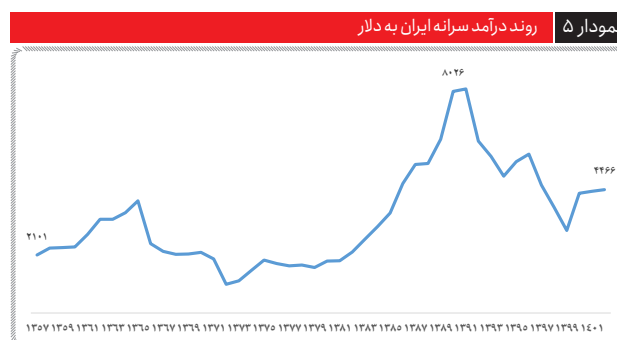
معادلات تخمین زده شده نشان می دهد که به ازای یک درصد تغییر در موجودی سرمایه خالص، درصد تغییرات تولید ناخالص داخلی برابر با ۰/۴۳ خواهد بود. این امر برای نیروی کار برابر با ۰/۸۷ است. همچنین، به ازای تغییر یک واحدی در بهره وری و با ثبات در سرمایه و نیروی کار، درصد تغییرات تولید ناخالص برابر با ۴/۳۳ خواهد بود. مقایسه معادله تخمین زده شده با آمارهای ثبت شده برای تولید ناخالص داخلی نشانگر، دقت بالای ضرایب تخمین زده در توضیح تولید ناخالص داخلی است.

پول الان برابر با ۳۳۹۷۰ همت است، همچنین با احتساب قیمت ارز ۱۰۰ هزار تومانی، مقدار دلاری سرمایه‌گذاری برابر با ۳۳۹/۷ میلیارد دلار خواهد بود. شایان ذکر است، برآورد می‌شود که حجم سرمایه‌گذاری سالانه باید برابر با ۲۰۰ میلیارد دلار باشد. رقم ۳۳۹ میلیارد دلار نیز برای دو سال حساب شده و اختلاف موجودی سرمایه بین سال‌های ۱۴۰۴ و ۱۴۰۲ بوده است، نه سال ۱۴۰۳. بنابراین برای جبران سال گذشته نیز باید ۳۳۹ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری صورت پذیرد.

به قیمت پایه سال ۱۳۹۵			
تولید ناخالص داخلی	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۳	هدفگذاری ۸ درصدی ۱۴۰۴
۱۵۸۳ همت	۱۶۳۳ همت	۱۷۷۳ همت	
موجودی سرمایه خالص	۵۳۳۷ همت	۶۰۶۴ همت	۷۹۵۰ همت
اختلاف موجودی سرمایه			۱۸۸۶ همت
به قیمت پایه سال ۱۴۰۳			
اختلاف موجودی سرمایه بین دو سال			۲۰۷۴۶ همت

سناریوی ۲:

قبل از محاسبه میزان سرمایه‌گذاری در این سناریو، لازم به توضیح است که در سال ۱۳۹۰ درآمد سرانه ایران در حداکثر مقدار خود قرار داشته است. به عبارت بهتر، طبق گزارش بانک جهانی درآمد سرانه ایران در سال ۱۳۹۰ برابر با ۸ هزار دلار بوده است که در سال ۱۴۰۲ به مقدار ۴۴۶۵ دلار رسیده است. بنابراین، هدفگذاری بعدی رسیدن به درآمد سرانه سال ۱۳۹۰ است.

طبق نمودار شماره (۵) که برگرفته شده از آمار بانک جهانی است، هر ایرانی در سال ۱۳۹۰ به‌طور متوسط ۸۰۲۶ دلار در سال درآمد داشته است. این درآمد در سال ۱۴۰۲ برابر با ۴۴۶۵ دلار بوده است. جمعیت ایران در سال ۱۳۹۰ برابر با ۷۵ میلیون نفر بوده است، ولی در سال ۱۴۰۲ حدوداً ۸۶ میلیون نفر بوده است. طبق گزارش مرکز آمار جمعیت ایران در سال ۱۴۰۴ برابر با ۸۷ میلیون نفر خواهد بود. بنابراین، برای داشتن شرایط مشابه با سال ۱۳۹۰، مقدار تولید ناخالص داخلی باید برابر با ۶۹۸,۲۶۲,۰۰۰,۰۰۰ دلار باشد. از آنجایی که تمامی آمارها بر حسب قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ بیان شده است، لازم است از قیمت دلار این سال برای محاسبه ریالی تولید ناخالص

داخلی مطلوب سناریوی دوم استفاده شود. قیمت دلار در سال ۱۳۹۵ برابر با ۳۶۴۴ تومان بوده است. بنابراین، تولید ناخالص داخلی ریالی ایران بر حسب سناریوی دوم باید برابر با ۲,۵۴۴,۴۶۶,۷۲۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان باشد. لگاریتم طبیعی این عدد برابر است با (۳۵/۴۷۲). در این قسمت علاوه بر محاسبه مقدار سرمایه مورد نیاز، نیروی کار مورد نیاز نیز برای رسیدن به این حجم از تولید ناخالص داخلی محاسبه می‌شود.

$۳۵/۴۷۲ = ۴/۳۳۳ + ۰/۸۴۱۰۵۶ \Rightarrow LN(K) = ۳۷/۰۲۳۶۹۴۰۲۲۷۵۲۳۵$
این عدد موجودی سرمایه خالص ۱۲۰۰/۱ همت را نشان می‌دهد. اختلاف این موجودی سرمایه با سال ۱۴۰۲ نشان دهنده عدد ۶۶۶۳ همت سرمایه به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ است که با ارزش سال ۱۴۰۳ برابر با ۸۶۶۲۰ همت است.

به قیمت پایه سال ۱۳۹۵		
تولید ناخالص داخلی	سال ۱۴۰۲	حداکثر درآمد سرانه تجربه شده
موجودی سرمایه خالص	۵۳۳۷ همت	۲۵۴۴ همت
اختلاف موجودی سرمایه	۶۶۶۳ همت	
به قیمت پایه سال ۱۴۰۳		
اختلاف موجودی سرمایه	۸۶۶۲۰ همت	

با چنین سرمایه‌گذاری‌ای اقتصاد ایران به هدفگذاری انجام شده خواهد رسید. نکته بسیار مهم آن است که برای رسیدن به این مقدار از تولید و سرمایه‌گذاری به چه تعداد نیروی کار نیاز است؟! روندهای گذشته ایران نشان‌دهنده نسبت ۲/۱۵ لگاریتم موجودی سرمایه به لگاریتم نیروی کار است. بر همین اساس، لگاریتم نیروی انسانی برابر با ۱۷/۲۲ خواهد بود. این عدد یعنی باید مقدار نیروی کار برابر با ۳۰ میلیون و ۱۰۸ هزار و ۶۴۲ نفر باشد. نیروی کار فعلی کشور برابر با ۲۴ میلیون و ۴۸۰ هزار و ۵۹۹ نفر است. یعنی سرمایه‌گذاری ۸۶۶ میلیارد دلاری، به میزان اشتغال پنج میلیون و ۶۲۸ هزار و ۴۳ نفر اضافه خواهد شد. بنابراین با سرمایه‌گذاری سالانه ۱۷۰ میلیارد دلاری در عرض پنج سال می‌توان به این رقم رسید.

سناریوی ۳:

جمعیت جهان در سال ۲۰۲۳ برابر با ۸ میلیارد و ۶۰ میلیون نفر بوده است. جمعیت ایران نیز برابر با ۸۷ میلیون نفر بوده است. این آمار نشان می‌دهد که سهم جمعیتی ایران حدوداً ۱/۱ درصد است. بر همین مبنا لازم است مقدار تولید ناخالص ایران نیز سهمی معادل سهم جمعیتی داشته باشد. کل تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۲۳ به قیمت ثابت ۲۰۱۵ برابر با ۹۳۳۵۰ میلیارد دلار بوده است. این آمار برای ایران حکایت از ۵۳۳ میلیارد دلار دارد. این رقم نشان می‌دهد که ایران سهمی معادل ۰/۴ درصدی از تولید ناخالص داخلی جهان را دارد. برای اینکه ایران به سهم ۱/۱ درصدی از جهان دست یابد، باید تولید ناخالص داخلی آن به قیمت ثابت سال ۲۰۱۵ برابر با ۹۹۸ میلیارد دلار باشد. معادل ریالی این رقم به قیمت ثابت ۱۳۹۵ برابر با ۳۶۶۰ همت باید باشد.

$$۳۵/۸۲ = ۴/۳۳۳ + ۰/۸۴۱۰۵۶ \Rightarrow LN(K) = ۳۷/۴۴۹۳$$

مقدار نیروی کار مورد نیاز برای تحقق جایگاه ایران در اقتصاد جهان، ۳۶ میلیون و ۶۹۹ هزار و ۶۹۷ نفر است. اگر هر سال ۱۷۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خالص در ایران صورت گیرد، بعد از ۱۰ سال اقتصاد ایران به اهداف خودش دست پیدا کرده و چیزی حدود ۱۲ میلیون نفر شغل جدید اضافه خواهد شد.

سال ۱۴۰۳ برابر با ۱۹۵۹۶ همت است. اگر بهره‌وری ۲ درصد در کشور افزایش یابد، با سرمایه‌گذاری ۹ هزار همتی رشد اقتصادی ۸ درصدی محقق خواهد شد. اگر بهره‌وری ثابت بماند، برای رشد ۸ درصدی به ۲۴ هزار همت سرمایه جدید نیاز است. بنابراین مشخص است که بهره‌وری در کنار سرمایه‌گذاری کلید رونق تولید در کشور است.

در مسیر دستیابی به رشد اقتصادی، دو رویکرد عمده پیش‌روی سیاست‌گذاران قرار دارد: نخست، افزایش سرمایه‌گذاری برای گسترش ظرفیت‌های تولیدی و دوم، ارتقای بهره‌وری به منظور استفاده بهینه‌تر از منابع موجود. بررسی‌های اقتصادی و شواهد تجربی نشان می‌دهند که گزینه دوم (افزایش بهره‌وری) علاوه بر آنکه کارآمدتر است، از نظر اقتصادی نیز مقرون‌به‌صرفه‌تر محسوب می‌شود. بهره‌وری به زبان ساده یعنی تولید بیشتر با همان مقدار منابع، یا حفظ سطح تولید با منابع کمتر. وقتی بهره‌وری در یک اقتصاد افزایش می‌یابد، این امکان فراهم می‌شود که بدون تزریق سرمایه جدید، سطح بالاتری از تولید تحقق یابد. این موضوع از دید سیاست‌گذاری اهمیت فراوانی دارد، به‌ویژه در شرایطی که منابع مالی برای سرمایه‌گذاری‌های کلان محدود یا هزینه‌بر هستند. تحلیل‌های انجام‌شده نشان می‌دهند که اگر هدف، دستیابی به یک نرخ رشد اقتصادی مشخص باشد - مثلاً رشد ۸ درصدی تولید ناخالص داخلی - افزایش بهره‌وری می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در کاهش نیاز به سرمایه‌گذاری ایفا کند. به‌طور خاص، در شرایطی که بهره‌وری ثابت باشد، تحقق چنین رشدی نیازمند سرمایه‌گذاری گسترده‌ای خواهد بود؛ اما اگر بهره‌وری حتی به میزان نسبتاً اندکی افزایش یابد (مثلاً ۲ درصد در سال) می‌توان با حجم بسیار کمتری از سرمایه‌گذاری به همان نرخ رشد اقتصادی دست یافت.

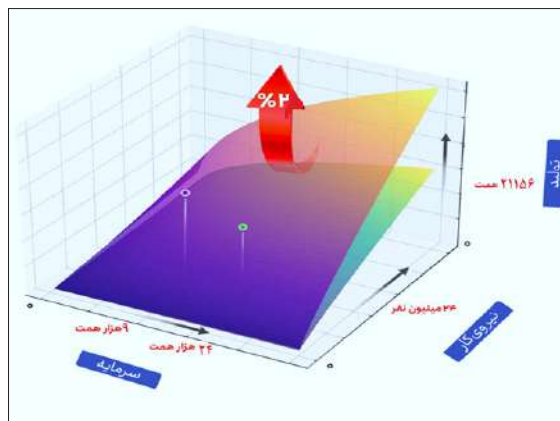
طبق برآوردهای انجام‌شده، مشخص شد که با افزایش بهره‌وری، سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای رسیدن به نرخ رشد هدف، از حدود ۲۴ هزار همت به حدود ۹ هزار همت کاهش می‌یابد. این یافته به روشنی بیانگر آن است که بهره‌وری نقش یک اهرم چندمنظوره را ایفا می‌کند که هم باعث کاهش هزینه‌های رشد می‌شود، هم فشار را از روی منابع محدود سرمایه‌ای برمی‌دارد و هم رشد اقتصادی را از وابستگی صرف به تزریق منابع فیزیکی و مالی رها می‌سازد. در نتیجه، افزایش بهره‌وری، نه‌فقط یک انتخاب فنی، بلکه ضرورتی راهبردی برای اقتصادهایی است که با محدودیت منابع، نااطمینانی‌های مالی، یا نیاز به رشد پایدار مواجه هستند. کشورهایی که بتوانند از طریق اصلاح ساختارها، بهبود محیط کسب‌وکار، توسعه فناوری و سرمایه‌انسانی بهره‌وری خود را افزایش دهند، قادر خواهند بود با منابع کمتر به دستاوردهای بزرگ‌تری برسند. از این منظر، بهره‌وری صرفاً یک شاخص عملکردی نیست، بلکه مسیر اصلی تحقق رشد اقتصادی هوشمند، پایدار و کم‌هزینه است.

این عدد موجودی سرمایه خالص ۱۸۳۶۶ همت به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ را نشان می‌دهد. اختلاف این موجودی سرمایه با سال ۱۴۰۲ نشان‌دهنده عدد ۱۳۰۲۹ همت سرمایه به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ است که با ارزش سال ۱۴۰۳ برابر با ۱۶۹۳۷۷ همت است. مقدار دلاری این عدد با نرخ ۱۰۰ هزار تومانی برابر با ۱,۶۹۳ میلیارد دلار است.

مقدار نیروی کار مورد نیاز برای تحقق جایگاه ایران در اقتصاد جهان، ۳۶ میلیون و ۶۹۹ هزار و ۶۹۷ نفر است. اگر هر سال ۱۷۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خالص در ایران صورت گیرد، بعد از ۱۰ سال اقتصاد ایران به اهداف خودش دست پیدا کرده و چیزی حدود ۱۲ میلیون نفر شغل جدید اضافه خواهد شد.

به قیمت پایه سال ۱۳۹۵		
تولید ناخالص داخلی	سال ۱۴۰۲	سهم ۱/۱ درصدی از جهان
۱۵۸۳ همت	۳۶۶۰ همت	
موجودی سرمایه خالص	۵۳۳۷ همت	۱۸۳۶۶ همت
اختلاف موجودی سرمایه		۱۳۰۲۹ همت
به قیمت پایه سال ۱۴۰۳		
اختلاف موجودی سرمایه		۱۶۹۳۷۷ همت

نکته بسیار مهمی که نباید فراموش کرد، آن است که نیروی کار و سرمایه در کوتاه‌مدت بر رشد اقتصادی اثرگذار هستند، ولی در بلندمدت، بهره‌وری عوامل تولید، تعیین‌کننده رشد اقتصادی پایدار است. ضریب بهره‌وری عوامل تولید برابر با ۴/۳۳ درصد است. اگر فرض گرفته شود که بهره‌وری در کشور ۲ درصد افزایش پیدا خواهد کرد، چه اثری بر مقدار سرمایه‌گذاری مورد نیاز و تولید خواهد داشت؟

تولید ناخالص داخلی ایران در سال گذشته و به قیمت ثابت

آذربایجان شرقی؛ تقاطع ظرفیت‌های اقتصادی و موانع توسعه پایدار

اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ با تولید ناخالص داخلی (GDP) معادل تقریباً ۱۹,۵۷۶ هزار میلیارد تومان (معادل حدود ۴۸۹ میلیارد دلار با فرض نرخ ارز ۴۰,۰۰۰ تومان برای هر دلار) به کار خود ادامه داده است. استان آذربایجان شرقی با سهمی حدود ۳/۴ درصد از کل تولید ناخالص داخلی کشور، یکی از استان‌های مهم و تأثیرگذار در ساختار اقتصاد ملی است. با این حال، ظرفیت‌های بسیار گسترده این استان در حوزه‌های مختلف اقتصادی، از جمله صنعت، کشاورزی و معدن، هنوز به خوبی بهره‌برداری نشده و می‌توان گفت خلق ثروت در این منطقه با توجه به پتانسیل‌های بالقوه آن، کمتر از حد انتظار است. در این نوشتار تلاش می‌کنیم تا با نگاهی دقیق به بخش‌های کشاورزی و معدن، میزان بهره‌وری کنونی این بخش‌ها را تحلیل کرده و ظرفیت بالقوه افزایش ارزش افزوده و خلق ثروت در استان را نشان دهیم. همچنین، به مزیت اصلی استان یعنی صنعت اشاره کرده و اهمیت مطالعات عمیق‌تر برای شناسایی ظرفیت‌های این بخش را یادآور شویم.

فاطمه پورحسین
کارشناس مرکز پژوهش‌های
اتاق بازرگانی تبریز

معادن آذربایجان شرقی، گنج پنهان در مسیر خلق ثروت

استان آذربایجان شرقی یکی از قطب‌های مهم معدنی کشور است که ارزش تولید بخش معدن آن حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان (معادل تقریبی ۵۰۰ میلیون دلار) است، اما اگر بهره‌وری معادن این استان به سطح استانداردهای جهانی برسد، ارزش تولید می‌تواند به طور چشمگیری افزایش یابد. بر اساس داده‌های موجود، جمع ارزش افزوده بالقوه معادن استان در سطح استاندارد جهانی حدود ۱۰/۳ میلیارد دلار برآورد شده است. این عدد نشان‌دهنده فاصله بزرگ بهره‌وری بین استان و کشورهای پیشرو در بخش معدن است. برای مثال، ارزش فعلی تولید سنگ مس که یکی از مهم‌ترین معادن استان است، حدود ۱۹ هزار میلیارد تومان است، اما اگر بهره‌وری به سطح کشور پیشرو (شیلی) برسد، ارزش بالقوه

آن بیش از ۲/۴ میلیارد دلار خواهد بود. همچنین، در مورد سنگ طلا، با وجود تولید قابل توجه ۲۸۳ هزار تن، بهره‌وری فعلی کمتر از ۳ دلار به ازای هر تن است، در حالی که بهره‌وری کشور پیشرو استرالیا حدود ۴۰۰ تا ۶۰۰ دلار به ازای هر تن است و ارزش بالقوه این معدن بیش از ۵/۳ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود. در سایر معادن استان مانند باریت، پوکه معدنی، زغال‌سنگ خشک، سنگ آهک، سنگ آهن، و سنگ‌های تزئینی نیز شاهد بهره‌وری پایین نسبت به کشورهای پیشرو هستیم. این امر ناشی از تکنولوژی‌های قدیمی استخراج، نبود زیرساخت‌های مدرن، ضعف مدیریت و سرمایه‌گذاری ناکافی است. اگر بتوان با سرمایه‌گذاری و ارتقاء فناوری بهره‌وری این معادن را بهبود بخشید، نه تنها ارزش تولید افزایش می‌یابد، بلکه می‌توان اشتغال‌زایی و توسعه اقتصادی پایدار را نیز در استان رقم زد.

در جدول زیر آماری از ظرفیت معادن استان و خلق ثروتی که می‌تواند از این بخش حاصل شود ارائه می‌شود:

نوع ماده معدنی	ارزش فعلی تولید استان (میلیون تومان)	مقدار تولید (تن)	عملکرد (میلیون تومان/تن)	کشور پیشرو	بهره‌وری کشور پیشرو (دلار/تن)	ارزش بالقوه (میلیارد دلار)
باریت	۴۵۲۰	۲۳۰۰	۱/۹۶۵۲۱۷۳۹۱	چین	۱۵۰-۱۰۰~	۵,۸۳۷,۵۰۰
پوکه معدنی	۱۱۰۵۲۵	۷۵۵۸۰۰	۰/۱۴۶۲۳۵۷۷۷	ترکیه	۳۰~	۳۳,۰۰۰,۰۰۰
تالک	۸۵۸/۵	۱۲۰۰	۰/۷۱۵۴۱۶۶۶۷	هند	۱۰۰~	۸,۴۰۰,۰۰۰
دولومیت	۱۸۰	۶۰۰	۰/۳	هند	۴۰-۳۰~	۱۶۸,۰۰۰
زغال‌سنگ خشک	۱۱۱۵۰	۳۹۵۰	۲/۸۲۲۷۸۴۸۱	چین	۱۰۰-۹۰~	۳۹۶,۹۶۴,۲۴۵
سنگ آهک	۲۰۲۱۰۸/۹	۴۱۱۹۰۲۹	۰/۰۴۹۰۶۷۱۲۲	آلمان	۲۰-۱۵~	۵۹۹,۹۹۹,۹۲۵
سنگ بالاست	۸۸۰۰	۶۴۰۰۰	۰/۱۳۷۵	هند	۲۰~	۴۰۰,۰۰۰
سنگ بوکسیت	۵۰۰۰	۲۰۰۰۰	۰/۲۵	استرالیا	۶۰-۴۰~	۶۰,۰۰۰,۰۰۰
سنگ طلا	۷۹۲۶۶۸/۱	۲۸۳۹۹۰	۲/۷۹۱۱۸۳۱۴	استرالیا	۶۰۰-۴۰۰~	۵,۳۵۷,۱۴۳,۵۰۰
سنگ گچ	۵۹۷۶۱/۳	۶۵۶۴۳۲	۰/۰۹۱۰۳۹۵۹	آمریکا	۲۵-۱۵~	۱۰۵,۶۰۰,۰۰۰
سنگ لاشه	۷۴۱۰۹/۴	۶۳۴۴۱۰	۰/۱۱۶۸۱۶۲۵۴	چین	۲۵-۱۵~	۵۷,۷۷۸,۲۴۰
سنگ مس	۱۹۰۵۷۰۰۹	۴۳۹۹۷۴	۴۳/۳۱۳۹۴۳۵۵	شیلی	۲,۵۰۰-۲,۰۰۰~	۲,۴۴۳,۰۵۰,۰۰۰
سنگ منگنز	۴	۴۲۰	۰/۰۰۹۵۲۳۸۱	آفریقای جنوبی	۸۰-۶۰~	۲۸,۰۰۰,۰۰۰
سنگ آهن	۱۷۸۳۴۰	۲۷۱۰۰۰	۰/۶۵۸۰۸۱۱۸۱	استرالیا	۱۱۰-۹۰~	۳۴۱,۱۹۸,۳۹۰
سنگ‌های تزئینی	۱۳۰۷۴۰/۲	۱۸۰۸۶۲	۰/۷۲۲۸۷۲۶۸۷	ایتالیا	۴۰۰-۳۰۰~	۳۷۹,۹۹۴,۳۰۰
سیلیس	۳۵۸۵۰	۲۲۵۰۰۰	۰/۱۵۹۳۳۳۳۳۳	آمریکا	۱۰۰-۸۰~	۳۶,۰۰۰,۱۸۰
شن و ماسه	۱۵۵۱۰۶/۲	۲۶۶۹۸۴۸	۰/۰۵۸۰۹۵۵۱۷	آمریکا	۱۵-۱۰~	۲۴۶,۰۰۰,۰۰۰
صدف دریایی و میکا	۱۶۰	۴۰۰	۰/۴	هند	۸۰-۶۰~	۹۸۰,۰۰۰
فلدسپات	۱۰۱۷/۵	۵۵۰۰	۰/۱۸۵	ایتالیا	۱۰۰-۸۰~	۴,۰۵۰,۰۰۰
کائولن و خاک نسوز	۸۶۰۴۱/۳	۱۲۴۲۲۹۲	۰/۰۶۹۲۶۰۱۲۶	آمریکا	۱۵۰-۱۰۰~	۲۶۲,۵۰۰,۰۰۰
نمک	۴۴۰	۲۰۰۰	۰/۲۲	چین	۴۰-۲۵~	۲,۲۵۰,۰۰۰
جمع			۱۰,۳۷۰,۳۱۴,۲۸۰ دلار در هر سال			

در جدول زیر ارزش ذخایر قطعی معادن استان آذربایجان شرقی را نشان می‌دهد.

ماده معدنی	تعداد معادن	ذخایر قطعی	عملکرد (تن/دلار)	ارزش ذخایر (میلیارد دلار)
سنگ مس	۶	۱/۳۹E+۰۹	۲۲۲۵	۳,۰۹۴,۵۳۰,۷۲۳,۱۲۵/۰۰
سنگ طلا	۳	۳۱۲۵۶۱۴۵	۵۰۰	۱۵,۶۲۸,۰۷۲,۵۰۰/۰۰
سنگ آهک	۳۰	۷/۱۵E+۰۸	۱۷/۵	۱۲,۵۱۴,۶۴۲,۱۹۲/۵۰
سنگ‌های تزئینی	۳۸	۳۴۹۶۳۱۷۹	۳۵۰	۱۲,۲۳۷,۱۱۲,۶۵۰/۰۰
سیلیس	۶	۶۳۰۶۵۰۰۰	۹۰	۵,۶۷۵,۸۵۰,۰۰۰/۰۰
کائولن و خاک نسوز	۱۴	۴۱۱۲۵۰۰۰	۱۲۵	۵,۱۴۰,۶۲۵,۰۰۰/۰۰
شن و ماسه	۸۲	۳/۶۶E+۰۸	۱۲/۵	۴,۵۸۰,۹۶۲,۵۰۰/۰۰
سنگ لاشه	۵۲	۱/۶۳E+۰۸	۲۰	۳,۲۵۹,۱۱۲,۳۶۰/۰۰
سنگ گچ	۲۴	۱/۴۹E+۰۸	۲۰	۲,۹۸۱,۰۲۴,۰۰۰/۰۰
پوکه معدنی	۴۴	۲۱۸۱۱۰۰۰	۳۰	۶۵۴,۳۳۰,۰۰۰/۰۰
سنگ آهن	۷	۳۵۹۱۵۶۲	۹۵	۳۴۱,۱۹۸,۳۹۰/۰۰
سنگ بوکسیت	۱	۱۲۰۰۰۰۰	۵۰	۶۰,۰۰۰,۰۰۰/۰۰
زغال سنگ خشک	۳	۶۱۷۳۴۱	۹۵	۵۸,۶۴۷,۳۹۵/۰۰
سنگ‌های تزئینی	۳۸	۳۴۹۶۳۱۷۹	۳۵۰	۱۲,۲۳۷,۱۱۲,۶۵۰/۰۰
سیلیس	۶	۶۳۰۶۵۰۰۰	۹۰	۵,۶۷۵,۸۵۰,۰۰۰/۰۰
کائولن و خاک نسوز	۱۴	۴۱۱۲۵۰۰۰	۱۲۵	۵,۱۴۰,۶۲۵,۰۰۰/۰۰
شن و ماسه	۸۲	۳/۶۶E+۰۸	۱۲/۵	۴,۵۸۰,۹۶۲,۵۰۰/۰۰
سنگ لاشه	۵۲	۱/۶۳E+۰۸	۲۰	۳,۲۵۹,۱۱۲,۳۶۰/۰۰
سنگ گچ	۲۴	۱/۴۹E+۰۸	۲۰	۲,۹۸۱,۰۲۴,۰۰۰/۰۰
پوکه معدنی	۴۴	۲۱۸۱۱۰۰۰	۳۰	۶۵۴,۳۳۰,۰۰۰/۰۰
سنگ آهن	۷	۳۵۹۱۵۶۲	۹۵	۳۴۱,۱۹۸,۳۹۰/۰۰
سنگ بوکسیت	۱	۱۲۰۰۰۰۰	۵۰	۶۰,۰۰۰,۰۰۰/۰۰
زغال سنگ خشک	۳	۶۱۷۳۴۱	۹۵	۵۸,۶۴۷,۳۹۵/۰۰
سنگ بالاست	۱	۲۵۰۰۰۰۰	۲۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰/۰۰
سنگ منگنز	۱	۴۰۰۰۰۰	۷۰	۲۸,۰۰۰,۰۰۰/۰۰
تالک	۳	۷۷۵۰۰	۱۰۰	۷,۷۵۰,۰۰۰/۰۰
باریت	۳	۴۶۷۰۰	۱۲۵	۵,۸۳۷,۵۰۰/۰۰
فلدسپات	۱	۴۵۰۰۰	۹۰	۴,۰۵۰,۰۰۰/۰۰
جمع			۳,۱۵۷,۷۶۲,۳۳۵,۶۱۲/۵۰ سه هزار میلیارد دلار	

فاصله‌ی ساختاری میان پتانسیل‌های بزرگ و بهره‌وری بالفعل بخش کشاورزی

بخش کشاورزی استان آذربایجان شرقی از نظر ارزش تولید، سهم قابل توجهی دارد. ارزش افزوده کشاورزی استان حدود ۱/۷ میلیارد دلار است که اگر بهره‌وری این بخش با استانداردهای جهانی همسان شود، ارزش بالقوه آن می‌تواند به حداقل ۹ میلیارد دلار برسد. این نشان‌دهنده افزایشی حدود پنج برابری در ارزش تولید است که تنها از طریق بهبود بهره‌وری و استفاده بهتر از ظرفیت‌های موجود امکان‌پذیر خواهد بود. در بخش زراعی، بهره‌وری استان در محصولات مهمی چون گندم، جو، شلتوک و ذرت دانه‌ای به‌طور قابل توجهی پایین‌تر از کشورهای منتخب است. برای مثال، بهره‌وری گندم در استان آذربایجان شرقی ۱/۴۷ تن در هکتار است، در حالی که در ایرلند به عنوان کشور منتخب، این رقم حدود ۹/۳۸ تن است. در جو و شلتوک نیز این تفاوت‌ها به ترتیب قابل مشاهده است. این فاصله بهره‌وری نشانه مشکلاتی نظیر کمبود فناوری‌های

نوین، روش‌های کشت سنتی، ضعف در سیستم‌های آبیاری و نبود مدیریت بهینه کشاورزی است. در بخش باغبانی نیز وضعیت مشابهی دیده می‌شود. مثلاً در تولید سیب که از محصولات شاخص استان است، بهره‌وری فعلی حدود ۱۱/۲۶ تن در هکتار است، در حالی که بهره‌وری کشورهای پیشرو مثل آمریکا بین ۵۰ تن در هکتار است. ارزش بالقوه تولید سیب در استان با توجه به این استانداردها بیش از ۱/۸ میلیارد دلار برآورد می‌شود. همچنین در محصولات دیگری مانند گلابی، آلبالو، گیلاس، انگور و هلو نیز فاصله قابل توجهی در بهره‌وری دیده می‌شود. ضعف‌های ساختاری، فناوری پایین، کمبود دانش و آموزش کشاورزان، مشکلات زیرساختی و کمبود سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها باعث شده‌اند که پتانسیل بالای کشاورزی استان به‌طور کامل محقق نشود. با اتخاذ سیاست‌های هدفمند، توسعه فناوری‌های نوین کشاورزی، استفاده بهینه از منابع آب و خاک، و ایجاد زیرساخت‌های مناسب، می‌توان چش بزرگی در تولید و ارزش افزوده کشاورزی ایجاد کرد.

در جدول زیر اطلاعات اقتصادی بخش کشاورزی استان ارائه می‌شود.

محصول	تولید استان (تن)	هکتار	عملکرد استان (تن/هکتار)	کشور منتخب	عملکرد کشور منتخب	قیمت جهانی	ارزش بالقوه در استان (دلار)
گندم	۱۰۳۳۸۲۴	۷۰۴۰۵۲	۴۶۸۳۹۲/۱	ایرلند	۳۸/۹	۳۰۹	۰۹+۰۴E/۲
جو	۱۲۵۶۹۰	۹۴۴۰۱	۳۳۱۴۴۸/۱	بلژیک	۰۰/۸	۲۵۶	۰۸+۹۳E/۱
شلتوک	۲۷۳۹۸	۷۲۹۶	۷۵۵۲۰۸/۳	استرالیا	۰۰/۱۰	۳۵۷	۲۶۰۴۶۷۲۰
سایر غلات	۱۴۹	۶۳	۳۶۵۰۷۹/۲	عمان	۷۰/۴۰	۵۲۱	۱۳۳۵۸۹۶
ذرت دانه‌ای	۲۴	۹	۶۶۶۶۶۷/۲	اردن	۲۰/۳۵	۲۱۰	۶۶۵۲۸
نخود	۶۷۸۳	۱۳۹۶۱	۴۸۵۸۵۳/۰	اسپانیا	۰۰/۵	۸۳۵	۵۸۲۸۷۱۷۵
لوبیا	۳۷۴۲	۱۶۸۹	۲۱۵۵۱۲/۲	قطر	۵/۲۳	۱۱۸۹	۴۷۱۹۳۱۹۴
عدس	۸۳۶۳	۱۴۱۰۳	۵۹۲۹۹۴/۰	کانادا	۲۰/۲	۸۱۰	۲۵۱۳۱۵۴۶
سایر حبوبات	۴۰۵	۵۵۷	۷۲۷۱۱/۰			۷۴۳	۰
پنبه	۵۵۱۹	۱۲۲۸	۴۹۴۳/۴	استرالیا	۹۶/۱	۱۹۳۵	۴۶۵۷۳۱۳
کتان و کنف	۲۶	۸۲	۳۱۷۰۷۳/۰	ایتالیا	۸۳/۷	۳۴۴۹	۲۲۱۴۴۶۵
توتون و تنباکو	۲	۱	۲	امارات	۸۵/۱۵	۶۰۲۲	۷/۹۵۴۴۸
کنجد	۸۳	۹۵	۸۷۳۶۸۴/۰	هند	۶۰/۰	۱۷۳۵	۹۸۸۹۵
سویا				آمریکا	۳۶/۳	۴۴۷	۰
گلرنگ	۲۶۱	۵۳۴	۴۸۸۷۶۴/۰	هند	۲۰/۱	۳۳۸	۴/۲۱۶۵۹۰
چغندر قند	۱۱۷۷	۶۱	۲۹۵۰۸/۱۹	فرانسه	۰۰/۸۳	۶۳	۳۱۸۹۶۹
آفتابگردان روغنی	۸۴	۵۷	۴۷۳۶۸۴/۱	فرانسه	۵۰/۲	۸۶۵	۵/۱۲۳۲۶۲
کلزا	۷۱۲۹	۳۱۵۸	۲۵۷۴۴۱/۲	آلمان	۰۰/۴	۵۰۰	۶۳۱۶۰۰۰
نیشکر				پرو	۴۹/۱۲۵	۶۳	۰
استویا				پاراگوئه	۶۰/۱	۴۳۱۰	۰

محصول	تولید استان (تن)	هکتار	عملکرد استان (تن/هکتار)	کشور منتخب	عملکرد کشور منتخب	قیمت جهانی	ارزش بالقوه در استان (دلار)
سایر دانه‌های روغنی	۹۷۸	۱۳۴۶	۷۲۶۵۹۷/۰			۲۱۹۸	۰
سیب زمینی	۲۲۳۳۳۱	۵۹۰۴	۸۱۰۱۳/۳۷	هلند	۰۰/۴۵	۴۲۰	۰۸+۱۲E/۱
پیاز	۲۴۱۴۹	۵۶۱	۰۴۶۳۵/۴۳	هلند	۰۰/۴۰	۵۱۷	۱۱۶۰۱۴۸۰
گوجه فرنگی	۵۱۵۵۲	۱۳۵۱	۱۵۸۴/۳۸	هلند	۰۰/۵۰۰	۱۵۳۳	۰۹+۰۴E/۱
موسیر				چین	۰۰/۲۰	۱۲۶۸	۰
سایر سبزیجات	۱۹۶۰۱	۸۵۲	۰۰۵۸۷/۲۳			۱۸۳۵	۰
خریزه	۳۱۶۳	۱۴۲	۲۷۴۶۵/۲۲	اسپانیا	۰۰/۵۵	۸۶۶	۶۷۶۳۴۶۰
هندوانه	۲۴۲۳	۱۸۶	۰۲۶۸۸/۱۳	اسپانیا	۰۰/۵۵	۵۹۳	۶۰۶۶۳۹۰
خیار	۳۵۰۶	۱۹۴	۰۷۲۱۶/۱۸	هلند	۲۰/۷۰۵	۱۲۴۷	۰۸+۷۱E/۱
سایر محصولات جالیزی	۲۳۶	۵۳	۴۵۲۸۳/۴			۱۵۶۷	۰
یونجه	۲۴۵۶۳۶	۴۲۸۸۵	۷۲۷۷۸۴/۵	آمریکا	۵۰/۲۰	۳۳۵	۰۸+۹۵E/۲
شیدر	۳۶	۸	۵/۴	آمریکا	۰۰/۱۵	۳۳۵	۴۰۲۰۰
ذرت علوفه‌ای	۶۰۶۹۰	۱۷۴۶	۷۵۹۴۵/۳۴	آمریکا	۰۰/۵۰	۳۳۵	۲۹۲۴۵۵۰۰
جمع کل (میلیارد دلار)				۴/۰۷ میلیارد دلار			

محصول	تولید بالفعل استان	سطح زیر کشت	عملکرد استان	کشور منتخب	بهره‌وری منتخب	تولید بالقوه استان	قیمت جهانی دلار/تن	ارزش بالقوه (دلاری)
سیب	۵۱۸۹۶۰ تن	۴۶۰۸۰ هکتار	۱۱/۲۶	آمریکا	۵۰-۳۵	۱۶۱۲۸۰۰ تن	۱۱۵۱	۱۸۵۶۳۳۲۸۰۰
گل‌ابی	۶۳۷۶	۶۴۶	۹/۸۶	نیوزلند	۵۳	۳۴۲۳۸	۶۶۷	۲۲۸۳۶۷۴۶
آلبالو	۱۸۶۹۸	۳۰۰۲	۶/۲۲	-	-	۲۸۵۱۹	۴۶۳۳	۱۳۲۱۲۸۵۲۷
به	۱۰۷۳/۵	۱۵۲	۷	آلبانی	۵۵	۸۳۶۰	۵۴۶۶	۴۵۶۹۵۷۶۰
گیلاس	۶۳۷۵	۱۰۵۲	۶	گویان	۵۶	۵۸۹۱۲	۴۶۳۳	۲۷۲۹۳۹۲۹۶
گوجه	۱۷۸۸۰	۴۰۲۶	۴/۴	هلند	فضای باز ۳۵	۱۴۰۹۱۰	۲۲۲۵	۳۱۳۵۲۴۷۵۰
آلو	۸۸۱۰	۹۵۹	۹/۱	اتریش	۳۰	۲۸۷۷۰	۱۶۰۱	۴۶۰۶۰۷۷۰
هلو	۶۶۱۱۴	۴۹۳۵	۱۳/۳۹	اردن	۲۷	۱۳۳۲۴۵	۱۵۵۷	۲۰۷۴۶۲۴۶۵
شفتالو	۹۰۸	۱۶۰/۲۵	۵/۷	اردن	۲۷	۴۳۲۶	۱۵۵۷	۶۷۳۵۵۸۲
زردآلو و قیسی	۶۶۷۸۵	۱۱۶۰۰	۵/۸	آلبانی	۱۵/۵۷	۱۸۰۶۱۲	۲۰۴۷	۳۶۹۷۱۲۷۶۴
شلیل	۴۲۴۲	۳۱۱	۱۳/۶	اردن	۲۷	۸۳۹۷	۱۶۰۱	۱۳۴۴۳۵۹۷
انگور	۲۴۸۹۷۸	۱۸۴۰۷	۵/۲	تایوان	۲۹	۵۳۳۸۰۳	۲۶۹۶	۱۴۳۹۱۳۲۸۸۸
توت	۹۸۳	۱۸۶	۵/۲	آمریکا	۱۵	۲۷۹۰	۱۰۶۳	۲۹۶۵۷۷۰
پسته	۲۱۱۰	۲۲۵۷	۰/۹۳	آمریکا	۳	۶۷۷۱	۷۱۰۶	۴۸۱۱۴۷۲۶
بادام	۹۰۲۴	۷۰۸۸	۱/۲۴	آمریکا	۳	۲۱۲۶۴	۵۴۹۳	۱۱۶۸۰۳۱۵۲
گردو	۲۰۹۳۹	۱۷۴۵۲	۱/۱۹	اردن	۷	۱۲۲۱۶۴	۱۸۲۲	۲۲۲۵۸۲۸۰۸
فندوق	۷۴	۵۸	۱/۲	آمریکا	۲/۷	۱۵۶/۶	۵۴۹۳	۸۶۰۲۰۳/۸

محصول	تولید بالفعل استان	سطح زیر کشت	عملکرد استان	کشور منتخب	بهره‌وری منتخب	تولید بالقوه استان	قیمت جهانی دلار/تن	ارزش بالقوه (دلاری)
سنجد	۷۴۸	۲۹۸	۲/۵	---	-----	۷۴۸	۱۹۴۰	۱۴۵۱۱۲۰
سماق	۱۰۶	۱۴۱	۰/۷۵	لبنان	۲	۲۱۲	۱۰۱۹	۲۱۶۰۲۸
زغال اخته	۱۷۳۸	۴۷۹	۳/۶	کانادا	۱۱/۲	۵۳۶۵	۸۱۱۳	۴۳۵۲۶۲۴۵
انار	۷۸۵۷	۷۱۵	۱۱	ایتالیا	۴۰	۲۸۶۰۰	۲۰۴۷	۵۸۵۴۴۲۰۰
انجیر	۱۱۵۷	۱۴۴	۸	ازبکستان	۲۰	۲۸۸۰	۱۰۷۹	۳۱۰۷۵۲۰
زعفران	۳	۳۲۲	۹/۳kg/hect	افغانستان	۳/۱kg/hect	۳	۲۱۹۵۴۰	۶۵۸۶۲۰
گل محمدی	۱۸۱۵	۷۲۱	۲/۵۱	هند	۵/۲	۳۷۴۹	۶۵۹۴	۲۴۷۲۰۹۰۶
بلوبری	۶	۰/۳	۱۸	پرو	۱۳/۴	۶	۳۰۷۱	۱۸۴۲۶
پاپایا	۵	۰/۳	۱۷	گویان	۳۰۸	۹۲/۴	۸۲۴	۷۶۱۳۷/۶
توت فرنگی	۱۷۸	۲	۸۹	هلند	۵۵	۱۷۸	۱۰۶۳	۱۸۹۲۱۴
کاهو	۵۰	۰/۰۸	۵۷۳	----	-----	۵۰	۱۳۴۸	۶۷۴۰۰
بادمجان	۵۰	۰/۱۵	۳۳۳	----	-----	۵۰	۱۲۸۶	۶۴۳۰۰
خیار	۱۲۶۷۸	۶۴	۱۹۹	چین	۵۵	۱۲۶۷۸	۱۶۱۶	۲۰۴۸۷۶۴۸
لفل دلمه ای	۱۲۱۴۲	۶۴	۱۹۱	هلند	۲۲۶	۱۴۴۶۴	۲۳۲۹	۳۳۶۸۶۶۵۶
گوجه فرنگی	۱۹۲۳۷	۸۱	۲۳۸	هلند	گلخانه ای ۴۷۶	۳۸۵۵۶	۲۲۲۵	۸۵۷۸۷۱۰۰
جمع ارزش افزوده بخش باغبانی: ۵/۳ میلیارد دلار								

صنعت، مزیت کلیدی استان

در کنار بخش‌های کشاورزی و معدن، استان آذربایجان شرقی به‌عنوان یکی از قطب‌های صنعتی کشور شناخته می‌شود. سهم این استان در تولید ناخالص داخلی بیشتر از کشاورزی و معدن بوده و در صنایع مختلف از جمله صنایع ماشین‌سازی، قطعه‌سازی خودرو، نساجی و صنایع غذایی جایگاه برجسته‌ای دارد. با این وجود، بررسی‌ها نشان می‌دهد که ظرفیت‌های صنعتی استان به اندازه پتانسیل‌های آن شناخته نشده و نیازمند مطالعات وسیع و دقیق‌تری برای شناسایی فرصت‌ها و تهدیدهای این بخش است. افزایش بهره‌وری در صنعت استان می‌تواند نقش بسیار مهمی در رشد اقتصادی، ایجاد اشتغال و افزایش ارزش افزوده ایفا کند. در این مسیر، سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین، توسعه زنجیره‌های ارزش، ارتقاء کیفیت محصولات و بهبود محیط کسب‌وکار از عوامل کلیدی موفقیت خواهند بود.

نتیجه‌گیری:

بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که استان آذربایجان شرقی با برخورداری از منابع غنی معدنی، ظرفیت‌های کشاورزی متنوع و صنعت پیشرفته، می‌تواند به قطب اقتصادی شمال غرب ایران تبدیل شود؛ به شرط آنکه تفکر توسعه مبتنی بر بهره‌وری و نوآوری در سطح مدیریتی و اجرایی استان نهادینه شود. سرمایه‌گذاری هدفمند در فناوری، آموزش، مدیریت و زیرساخت‌ها راهکار اصلی افزایش بهره‌وری و شکوفایی اقتصادی این استان است. چنین تحولاتی نه تنها به افزایش ارزش افزوده استان منجر خواهد شد، بلکه موجب رونق اقتصادی، اشتغال‌زایی و ارتقاء سطح زندگی مردم منطقه خواهد شد. اقدامات آتی باید در جهت شناسایی و بهره‌برداری هوشمندانه از ظرفیت‌های بخش صنعت، معدن و کشاورزی باشد تا آذربایجان شرقی جایگاه واقعی خود را در اقتصاد کشور به دست آورد و سهم خود را از توسعه اقتصادی پایدار افزایش دهد.

استان آذربایجان شرقی با برخورداری از منابع غنی معدنی، ظرفیت‌های کشاورزی متنوع و صنعت پیشرفته، می‌تواند به قطب اقتصادی شمال غرب ایران تبدیل شود؛ به شرط آنکه تفکر توسعه مبتنی بر بهره‌وری و نوآوری در سطح مدیریتی و اجرایی استان نهادینه شود. سرمایه‌گذاری هدفمند در فناوری، آموزش، مدیریت و زیرساخت‌ها راهکار اصلی افزایش بهره‌وری و شکوفایی اقتصادی این استان است.

منصور حیدری
کارشناس اقتصادی مرکز پژوهش‌های
اتاق بازرگانی تبریز

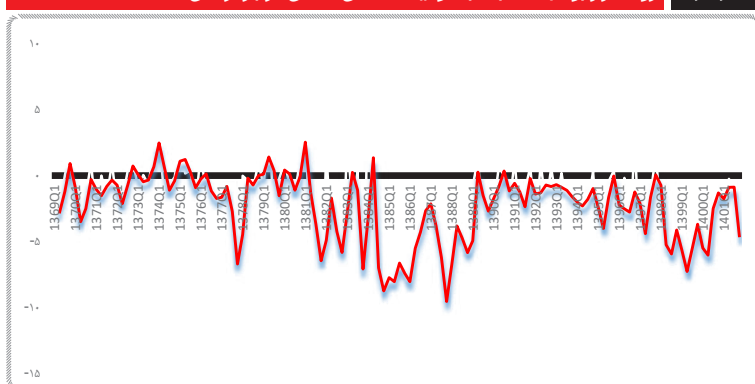

صادق رضایی
استاد اقتصاد دانشکده کارآفرینی
دانشگاه تهران

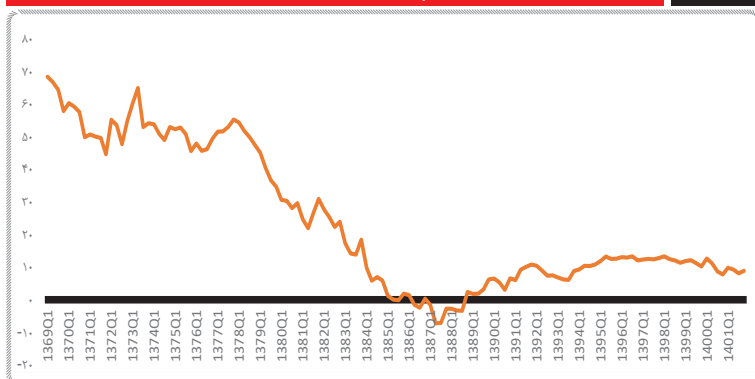

تلاش نابرابر: سلطه دولت بر بانک‌ها و بن بست تأمین مالی و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی

نمودار ۱ روند تراز بودجه نسبت به تولید ناخالص داخلی در بازه زمانی ۱۳۶۹-۱۴۰۱

نمودار ۲ مقدار بدهی دولت به سیستم بانکی (نسبت به نقدینگی کل کشور)

بودجه دولت، به عنوان سند مالی و سیاستی اصلی کشور، نقش تعیین کننده‌ای در جهت دهی به فعالیت‌های اقتصادی و تحقق اهداف توسعه‌ای دارد. یکی از ابعاد مهم این نقش، تأثیر بودجه بر تشکیل سرمایه ثابت ناخالص است. در اقتصاد ایران، که با چالش‌هایی مانند نوسانات درآمدهای نفتی، کسری‌های مزمن بودجه‌ای و وابستگی بالای دولت به منابع بانکی مواجه است، بررسی پیوند میان ساختار و محتوای بودجه با روند سرمایه‌گذاری از اهمیت بالایی برخوردار است. تشکیل سرمایه ثابت شامل انباشت دارایی‌های فیزیکی مانند زیرساخت‌ها، ماشین‌آلات و ساختمان‌ها، زیربنای اصلی رشد اقتصادی بلندمدت را تشکیل می‌دهد. دولت‌ها از طریق هزینه‌کرد در بخش‌های عمرانی و فراهم‌سازی محیطی با ثبات برای بخش خصوصی، می‌توانند نقش تسهیل‌گر و محرک در روند سرمایه‌گذاری ایفا کنند. در ایران، ساختار بودجه‌ای طی دهه‌های اخیر به گونه‌ای بوده است که به تدریج سهم هزینه‌های عمرانی کاهش یافته و هزینه‌های جاری از جمله پرداخت یارانه، حقوق و دستمزد افزایش یافته‌اند. این تغییر ساختاری موجب شده است که اثر مثبت مستقیم بودجه بر سرمایه‌گذاری تضعیف شود.

نمودار شماره (۱) نشان می‌دهد که با تراز شدن بودجه دولت، واکنش بدهی دولت به سیستم بانکی منفی است، ولی با منفی شدن تراز بودجه دولت، میزان واکنش بدهی دولت به سیستم بانکی افزایش پیدا می‌کند.

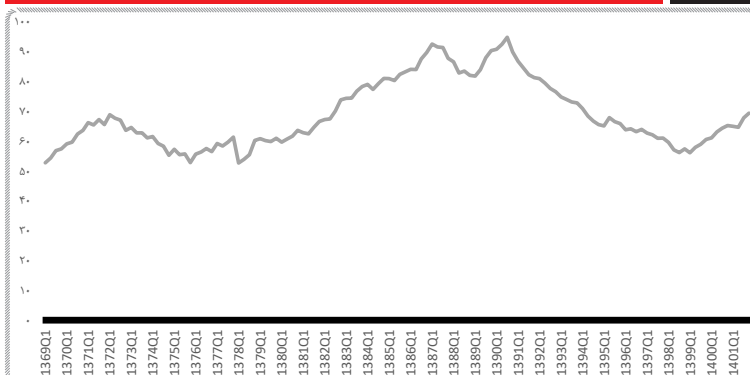
نمودار شماره (۲) نیز نشان‌دهنده مقدار بدهی دولت به سیستم بانکی نسبت به نقدینگی است که با افزایش کسری بودجه روند افزایشی داشته و با کاهش کسری بودجه روند کاهشی داشته است. این نمودار نشان می‌دهد بالا بودن نسبت بدهی دولت به سیستم بانکی (نسبت به نقدینگی) در بازه زمانی ۱۳۶۹-۱۳۸۴ نشان‌دهنده انباشت بدهی‌های گذشته است، اما کاهش آن می‌تواند به معنای بازپرداخت بدهی‌ها یا کاهش وابستگی به استقراض جدید باشد. در این بازه، دولت احتمالاً از مازاد بودجه برای تسویه بخشی از بدهی‌های قدیمی استفاده کرده است. به عبارتی، در این دوره، دولت به جای افزایش بدهی، از منابع خود برای مدیریت مالی و کاهش بدهی استفاده کرده است. این نشان‌دهنده عدم استفاده مستقیم از منابع بانکی برای پوشش کسری است، زیرا کسری وجود نداشته، اما بدهی‌های قبلی همچنان فشار بر سیستم بانکی وارد می‌کرده است.

در مقابل، در بازه زمانی ۱۳۸۴-۱۴۰۱ که تراز بودجه منفی است، هزینه‌ها از درآمدها بیشتر بوده و دولت نیاز به تأمین مالی برای جبران کسری داشته است. با توجه به اینکه تراز شدن بودجه دولت در دوره قبلی وجود داشته است و مقدار بدهی دولت به سیستم بانکی کاهش یافته است ولی افزایش تدریجی آن نشان‌دهنده استقراض جدید از سیستم بانکی برای پوشش کسری بودجه است. در این دوره، دولت به دلیل کسری بودجه، به منابع بانکی روی آورده و بدهی به سیستم بانکی (نسبت به نقدینگی) افزایش یافته است. این الگو به‌وضوح نشان‌دهنده استفاده از منابع بانکی برای پوشش کسری بودجه است، زیرا دولت با کمبود منابع مالی مواجه بوده و از استقراض برای تأمین مالی استفاده کرده است. در مقابل بدهی دولت به بخش بانکی، مقدار تسهیلات ارائه شده به بخش غیر دولتی قرار دارد. با کاهش بدهی دولت به سیستم بانکی منجر به افزایش تسهیلات دهی به بخش غیر دولتی می‌شود و همین امر منجر به کاهش دسترسی بخش خصوصی به اعتبار می‌شود. این الگو با اثر ازدحام مالی (crowding-out) مرتبط است، جایی که منابع مالی به سمت دولت هدایت می‌شوند و بخش خصوصی

از اعتبار محروم می‌شود. به عبارتی، دولت می‌تواند بدون داشتن کسری بودجه، منابع بانکی را برای بازپرداخت بدهی‌های گذشته (کاهش g) تخصیص داده و از اعطای وام جدید به بخش خصوصی خودداری کند. این می‌تواند به معنای اولویت‌بندی مالی دولت بر ثبات خود به جای حمایت از بخش خصوصی باشد. در مقابل، از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۴۰۱ با کاهش بدهی دولت به بانک می‌تواند فرآیند اعتبار دهی به بخش غیر دولتی تسهیل شود. سال ۱۳۸۹ سالی است که نقطه اوج واکنش مثبت بدهی بخش غیر دولتی به تراز بودجه دولت مشاهده می‌شود. با تراز شدن بودجه دولت و کاهش شدید در بدهی دولت به سیستم بانکی، شرایط برای تسهیلات دهی به بخش غیر دولتی فراهم شده است و به همین جهت واکنش مثبتی به بودجه نشان داده است.

از سال ۱۳۹۰، کسری بودجه نشان‌دهنده عدم تعادل بین درآمدها و هزینه‌های دولت است. در تئوری ازدحام مالی، این کسری دولت را وادار می‌کند، برای تأمین مالی به استقراض روی بیاورد، که عمده‌تاً از طریق سیستم بانکی انجام می‌شود. افزایش بدهی بخش دولتی (g) از ۱۳۹۰ به بعد این موضوع را تأیید می‌کند، زیرا دولت برای جبران کسری، منابع بانکی را جذب کرده است. این رفتار با شرایط اقتصادی ایران در این بازه، از جمله تشدید تحریم‌ها، کاهش درآمدهای نفتی و فشارهای مالی، همخوانی دارد و مستقیماً با مکانیزم ازدحام مالی سازگار است، جایی که تقاضای دولت برای منابع مالی، عرضه اعتبار برای بخش خصوصی را محدود می‌کند. کاهش بدهی بخش غیر دولتی (p) در این بازه نتیجه مستقیم این فشار است. با افزایش (g)، منابع بانکی به سمت دولت هدایت شده و بخش خصوصی از دسترسی به وام محروم شده است. این الگو در تئوری ازدحام مالی به‌عنوان رقابت دولت با بخش خصوصی برای منابع مالی تعریف می‌شود، که منجر به کاهش سرمایه‌گذاری و فعالیت اقتصادی بخش غیر دولتی می‌شود. نمودارهای توابع واکنش آئی (IRF) این را تأیید می‌کنند، جایی که ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶ مثبت بوده اما به تدریج نزولی شده و از ۱۳۹۷ به بعد منفی می‌شود. این روند نزولی نشان‌دهنده تشدید اثر ازدحام مالی است. دلیل این امر همانطور که گفته شد با افزایش کسری بودجه ابتدا فشاری به بدهی دولت به بخش بانکی وارد نمی‌شود، ولی به مرور زمان و با انباشت بدهی، سهم بخش غیر دولتی کاهش یافته و به مرور زمان واکنش منفی نسبت به کسری بودجه نشان می‌دهد. در ابتدا

نمودار ۳ روند بدهی بخش غیر دولتی به سیستم بانکی (نسبت به نقدینگی) در بازه زمانی ۱۳۶۹-۱۴۰۱

دولت به دلیل کسری بودجه، به منابع بانکی روی آورده و بدهی به سیستم بانکی (نسبت به نقدینگی) افزایش یافته است. این الگو به‌وضوح نشان‌دهنده استفاده از منابع بانکی برای پوشش کسری بودجه است، زیرا دولت با کمبود منابع مالی مواجه بوده و از استقراض برای تأمین مالی استفاده کرده است.

با توجه به
چارچوب تئوری
ازدحام مالی
(financial
crowding-out)،
می‌توان تحلیل
کرد که تراز شدن
بودجه دولت
و عدم وجود
بدهی قابل توجه
دولت به سیستم
بانکی می‌تواند
احتمال افزایش
سهم بخش غیر
دولتی از منابع
بانکی را نسبت
به شرایطی که
کسری بودجه
و بدهی بالای
دولت وجود
دارد، به‌طور
قابل توجهی
افزایش دهد.

(۱۳۹۰-۱۳۹۶)، واکنش مثبت (p) به بودجه ممکن است به دلیل سیاست‌های موقت تسهیل کننده یا تزریق نقدینگی باشد که دسترسی بخش خصوصی را به‌طور نسبی حفظ کرده است. با این حال، با افزایش کسری بودجه و (g)، این اثر مثبت کاهش یافته و به روند نزولی تبدیل شده است. از ۱۳۹۷ به بعد، منفی شدن واکنش (p) نشان‌دهنده غالب شدن کامل ازدحام مالی است، زیرا منابع بانکی به‌طور کامل در خدمت تأمین مالی کسری دولت قرار گرفته و بخش خصوصی به شدت از اعتبار محروم شده است. با توجه به چارچوب تئوری ازدحام مالی (financial crowding-out)، می‌توان تحلیل کرد که تراز شدن بودجه دولت و عدم وجود بدهی قابل توجه دولت به سیستم بانکی می‌تواند احتمال افزایش سهم بخش غیر دولتی از منابع بانکی را نسبت به شرایطی که کسری بودجه و بدهی بالای دولت وجود دارد، به‌طور قابل توجهی افزایش دهد. این تحلیل بر پایه مکانیزم‌های پویای عرضه و تقاضای منابع مالی در سیستم بانکی استوار است. تراز شدن بودجه، به معنای برابری درآمدها و هزینه‌های دولت یا وجود مازاد، فشار مالی دولت بر سیستم بانکی را کاهش می‌دهد. در چنین حالتی، دولت نیازی به استقراض برای جبران کسری ندارد، که همین امر به آزادسازی منابع بانکی منجر می‌شود. از سوی دیگر، عدم وجود بدهی قابل توجه دولت به سیستم بانکی، رقابت دولت با بخش غیر دولتی برای دسترسی به این منابع را به حداقل می‌رساند. این شرایط امکان تخصیص بیشتر منابع بانکی به بخش غیر دولتی را فراهم می‌کند، که می‌تواند به افزایش بدهی بخش غیر دولتی و در نتیجه تقویت فعالیت‌های اقتصادی آن منجر شود.

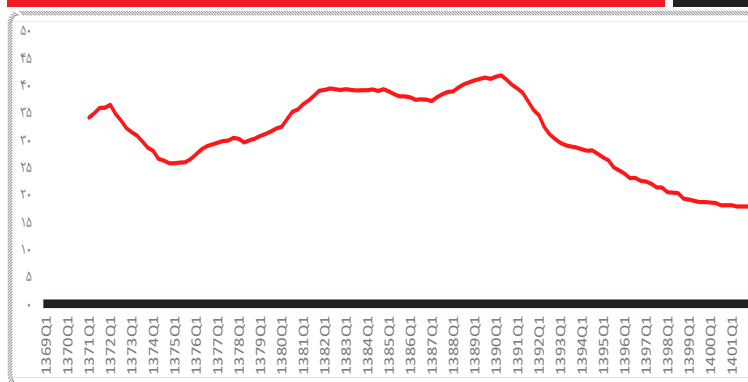
در مقابل، در شرایطی که کسری بودجه و بدهی بالای دولت وجود دارد، با مکانیزم ازدحام مالی سازگار است. کسری بودجه دولت را وادار به جذب منابع بانکی برای تأمین مالی می‌کند، که منجر به افزایش بدهی دولت می‌شود. این افزایش تقاضا، عرضه اعتبار برای بخش غیر دولتی را محدود کرده و دسترسی آن به وام را کاهش می‌دهد، که به نوبه خود فعالیت اقتصادی بخش غیر دولتی را تضعیف می‌کند. این الگو با پویایی‌هایی که در آن افزایش بدهی دولت با کاهش بدهی بخش غیر دولتی همراه است، همخوانی دارد و نشان‌دهنده غالب شدن اثر ازدحام مالی است.

شواهد تجربی از این تحلیل پشتیبانی می‌کنند، جایی که بهبود تراز بودجه و کاهش بدهی دولت با افزایش دسترسی بخش غیر دولتی به منابع بانکی همراه بوده است. این نشان می‌دهد که در غیاب فشار مالی دولت، سیستم بانکی می‌تواند نقش

بیشتری در حمایت از بخش غیر دولتی ایفا کند. با این حال، این تأثیر به عوامل مکمل، از جمله سیاست‌های پولی و شرایط کلان اقتصادی، بستگی دارد، زیرا حتی با تراز بودجه و بدهی اندک، محدودیت‌های ساختاری یا اولویت‌های سیاستی می‌توانند مانع افزایش سهم بخش غیر دولتی شوند. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که تراز شدن بودجه دولت و عدم وجود بدهی قابل توجه به سیستم بانکی، احتمال افزایش سهم بخش غیر دولتی از منابع بانکی را نسبت به شرایطی که کسری بودجه و بدهی بالای دولت وجود دارد، به‌طور قابل توجهی افزایش می‌دهد. این شرایط، اثر ازدحام مالی را کاهش داده و منابع را برای بخش غیر دولتی آزاد می‌کند، اما موفقیت آن به اجرای سیاست‌های مکمل و مدیریت صحیح منابع بستگی دارد. با توجه به موارد اشاره شده، در این بخش به بررسی واکنش سرمایه‌گذاری به کسری بودجه، بدهی دولت به سیستم بانکی و بدهی بخش غیر دولتی به سیستم بانکی اشاره می‌شود.

در بازه ۱۳۶۹-۱۳۸۴ که بودجه دولت تراز است و کسری قابل توجهی وجود ندارد، شاهد عدم نیاز دولت به استقراض برای جبران کسری هستیم. در این شرایط، افزایش بدهی دولت به سیستم بانکی (g) که در تحلیل‌های قبلی نیز به آن اشاره شد (با روند کاهشی کلی اما مقطعی افزایشی)، می‌تواند به سرمایه‌گذاری‌های دولتی (مثل پروژه‌های زیرساختی) اختصاص یافته باشد. این موضوع با واکنش مثبت اولیه k به g در نمودار (حدود ۴ واحد در فصول ابتدایی) همخوانی دارد، که نشان می‌دهد افزایش g در این بازه به‌طور غیرمستقیم سرمایه‌گذاری را تحریک کرده است، احتمالاً از طریق تزریق نقدینگی یا پروژه‌های دولتی که تقاضا را افزایش داده‌اند. به همین ترتیب، افزایش بدهی بخش غیر دولتی (p) نیز در این بازه، همان‌طور که در نمودار با واکنش مثبت k به p (حدود ۳ واحد) دیده می‌شود، مستقیماً به فعالیت‌های سرمایه‌گذاری کمک کرده است، زیرا بخش خصوصی از این منابع برای تولید و سرمایه‌گذاری استفاده می‌کند. بنابراین، در این بازه، هر دو بخش دولتی و غیر دولتی با افزایش بدهی خود به تقویت تشکیل سرمایه‌گذاری کمک کرده‌اند، که با نبود کسری بودجه و فشار مالی دولت سازگار است. اما در بازه ۱۳۸۴-۱۴۰۱، شرایط تغییر می‌کند. بودجه دولت منفی می‌شود و کسری مداوم ایجاد می‌گردد، که با تحلیل‌های قبلی (مثلاً از ۱۳۹۰ به بعد) همخوانی دارد. این کسری بودجه، دولت را وادار به افزایش استقراض از سیستم بانکی می‌کند، که منجر به افزایش g می‌شود. نمودار نشان می‌دهد که واکنش k به g در فصول میانی و انتهایی (که معادل بازه ۱۳۸۴-۱۴۰۱ است) کاهش

نمودار ۴ روند تشکیل سرمایه در بازه زمانی ۱۳۶۹-۱۴۰۱

می‌یابد (از ۴ واحد به حدود ۱-۲ واحد) و به صفر همگرا می‌شود. این کاهش واکنش مثبت بیانگر این است که منابع مالی دولت، به دلیل کسری بودجه، به سمت سرمایه‌گذاری هدایت نشده‌اند، بلکه صرف تأمین مالی کسری شده‌اند. در این شرایط، اثر ازدحام مالی غالب می‌شود، زیرا افزایش g منابع بانکی را به سمت دولت جذب کرده و دسترسی بخش غیردولتی (p) را محدود می‌کند. این موضوع با کاهش p در این بازه (طبق تحلیل‌های قبلی) و تضعیف سرمایه‌گذاری (k) همخوانی دارد. همزمان، واکنش k به p نیز در این بازه کاهش می‌یابد (از ۳ واحد به حدود ۲ واحد و همگرایی به صفر)، که نشان‌دهنده تضعیف اثر مثبت بخش غیر دولتی بر سرمایه‌گذاری است. این کاهش به دلیل محدودیت منابع بانکی است که با افزایش g و کسری بودجه ایجاد شده و ازدحام مالی را تشدید کرده است. در نتیجه، در بازه ۱۳۸۴-۱۴۰۱، واکنش مثبت اولیه k به هر دو بخش کاهش یافته و سرمایه‌گذاری تضعیف شده است، زیرا منابع به جای هدایت به سرمایه‌گذاری، صرف جبران کسری بودجه شده‌اند. در غیاب تراز بودجه یا وجود بدهی بالای دولت، تأمین مالی بخش غیر دولتی و در نتیجه سرمایه‌گذاری با مشکل مواجه می‌شود. در بازه ۱۳۶۹-۱۳۸۴، تراز بودجه این امکان را فراهم کرد که افزایش g به سرمایه‌گذاری منجر شود، اما در بازه ۱۳۸۴-۱۴۰۱، کسری بودجه و افزایش g منابع را از بخش غیر دولتی سلب کرد و ازدحام مالی مانع سرمایه‌گذاری شد. این الگو با نمودار و تئوری ازدحام مالی سازگار است، که نشان می‌دهد کسری بودجه و بدهی بالا اثر منفی بر سرمایه‌گذاری دارد. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که در بازه ۱۳۶۹-۱۳۸۴، تراز بودجه به دولت اجازه داد با افزایش بدهی از سیستم بانکی به سرمایه‌گذاری بپردازد، و هر دو بخش دولتی و غیر دولتی به تقویت سرمایه‌گذاری کمک کردند. اما در بازه ۱۳۸۴-۱۴۰۱، منفی شدن تراز بودجه باعث

شد منابع مالی به جای سرمایه‌گذاری، صرف جبران کسری شود، که با ازدحام مالی مانع سرمایه‌گذاری شد و واکنش مثبت k به هر دو بخش کاهش یافت. برای افزایش پایدار سرمایه‌گذاری، تراز بودجه و بدهی اندک دولت ضروری است، زیرا در غیر این صورت، تأمین مالی بخش غیر دولتی مختل شده و تشکیل سرمایه تضعیف می‌شود. نمودار شماره (۴) تعیین کننده نتایج حاصل از تخمین است.

بررسی پویایی‌های سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران با استفاده از مدل $TVP-VAR$ و در چارچوب تئوری ازدحام مالی^۱ نشان می‌دهد که نحوه مدیریت تراز بودجه دولت، بدهی بخش دولتی و بدهی بخش غیردولتی تأثیر تعیین‌کننده‌ای بر تشکیل سرمایه (k) دارد. در این راستا، تحلیل دوره‌های ۱۳۶۹-۱۳۸۴ و ۱۳۸۴-۱۴۰۱ نشان می‌دهد که اثرگذاری این متغیرها بر k از الگوی ثابتی تبعیت نمی‌کند و بسته به شرایط ساختاری و سیاستی کشور، ممکن است این اثر مثبت، منفی یا خنثی باشد. از این‌رو، ارائه راهکارهایی علمی، منسجم و عملیاتی برای ارتقای سطح سرمایه‌گذاری در کشور، مستلزم درک عمیق از روابط علی میان متغیرهای یادشده است. نخستین و بنیادی‌ترین اقدام برای تقویت سرمایه‌گذاری، تلاش برای تراز کردن بودجه دولت است. تراز بودن بودجه به معنای برابری درآمدها و هزینه‌ها (یا وجود مازاد) است که در چنین حالتی، فشار دولت برای تأمین مالی از سیستم بانکی کاهش یافته و اثر ازدحام مالی به حداقل می‌رسد. همان‌گونه که در بازه زمانی ۱۳۶۹ تا ۱۳۸۴ مشاهده شد، دولت توانست هم‌زمان با تراز کردن نسبی بودجه و کاهش فشار بر بانکها، سطح بدهی به سیستم بانکی (g) را کاهش داده و از ظرفیت‌های موجود برای سرمایه‌گذاری استفاده کند. در مقابل، در بازه ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۱، با تشدید کسری بودجه، نه تنها منابع به سمت تأمین هزینه‌های جاری دولت سوق یافت، بلکه زمینه برای تزاخم

در بازه ۱۳۶۹-۱۳۸۴، تراز بودجه به دولت اجازه داد با افزایش بدهی از سیستم بانکی به سرمایه‌گذاری بپردازد، و هر دو بخش دولتی و غیر دولتی به تقویت سرمایه‌گذاری کمک کردند. اما در بازه ۱۳۸۴-۱۴۰۱، منفی شدن تراز بودجه باعث شد منابع مالی به جای سرمایه‌گذاری، صرف جبران کسری شود، که با ازدحام مالی مانع سرمایه‌گذاری شد و واکنش مثبت k به هر دو بخش کاهش یافت.

مالی و کاهش سرمایه‌گذاری مهیا شد. بنابراین، افزایش درآمدهای پایدار دولت به‌ویژه از محل پایه‌های مالیاتی کارآمد، اصلاح ساختار هزینه‌ها با تأکید بر حذف مصارف غیرضرور، و هدفمند کردن مخارج عمرانی و سرمایه‌ای از مهم‌ترین راهکارهای کاهش کسری بودجه هستند. دومین راهبرد، مدیریت فعال بدهی دولت به سیستم بانکی (g) است. در شرایطی که دولت برای جبران کسری بودجه به‌طور فزاینده‌ای از منابع بانکی بهره می‌گیرد، رقابت بر سر منابع محدود بانکی تشدید شده و بخش خصوصی با کمبود اعتبار مواجه می‌شود. در بازه ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۱، و مخصوصاً از سال ۱۳۹۷ به بعد، افزایش نسبت g به نقدینگی، به کاهش سرمایه‌گذاری (k) منجر شد، در حالی که در دوره پیشین، کاهش g هم‌راستا با تراز بودجه، به تحریک سرمایه‌گذاری کمک کرده بود. راهکار مناسب در این زمینه، استفاده از مزایای بودجه‌ای برای بازپرداخت تدریجی بدهی‌های گذشته، فروش یا واگذاری دارایی‌های مازاد دولت، و هدایت استقراض جدید صرفاً به پروژه‌های زیرساختی با بازده اقتصادی بلندمدت است. به‌یاد دیگر، بدهی دولتی در صورتی توجیه‌پذیر است که منجر به افزایش ظرفیت‌های تولیدی اقتصاد شود و نه صرفاً ابزاری برای تأمین هزینه‌های جاری و غیرمولد. در گام سوم، حمایت از بدهی بخش غیردولتی (p) به‌عنوان محرک اصلی سرمایه‌گذاری باید در دستور کار قرار گیرد. یافته‌های مدل نشان می‌دهد افزایش p تأثیر مثبتی بر k داشته است، چرا که بخش خصوصی با دسترسی به اعتبار، اقدام به سرمایه‌گذاری مولد کرده است. از این رو، لازم است هدایت نظام بانکی به‌سمت تخصیص هدفمند منابع به بنگاه‌های خصوصی در دستور کار قرار گیرد. اجرای این سیاست‌ها نیز مستلزم کاهش فشار دولت بر منابع بانکی است تا سهم بیشتری از اعتبار در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد. چهارمین راهبرد کلیدی، هماهنگی میان سیاست‌های پولی و مالی است. در بسیاری از موارد، ناهماهنگی میان این دو حوزه منجر به بروز آثار متناقض در اقتصاد می‌شود؛ برای مثال، در حالی که سیاست‌های پولی انقباضی با هدف کنترل تورم اجرا می‌شود، سیاست مالی انبساطی با افزایش کسری بودجه، آثار خنثی‌کننده بر سیاست پولی ایجاد می‌کند. بررسی بازه ۱۳۸۴-۱۴۰۱ نیز نشان می‌دهد که این ناهماهنگی، ازدحام مالی را تشدید و فضا را برای سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی تنگ کرده است. از این رو، ضروری است که شورای هماهنگی اقتصادی دولت و بانک مرکزی، با هدف‌گذاری مشترک و تعریف قواعد مالی-پولی پایدار (مانند سقف مجاز برای رشد بدهی یا نرخ رشد پایه پولی)

به همگرایی سیاستی دست یابند. پنجمین راهکار، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و بهبود محیط کسب‌وکار است. در تحلیل واکنش k به g مشاهده شد که در مراحل اولیه، سرمایه‌گذاری دولت اثر محرکی بر k داشت؛ اما در بلندمدت، به دلیل محدودیت منابع و رقابت با بخش خصوصی، این اثر تعدیل یا خنثی شد. از این رو، سرمایه‌گذاری دولتی باید به‌سمت پروژه‌هایی هدایت شود که نقش مکمل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی دارند، نه جانشین آن. یکی از ابزارهای مؤثر در این زمینه، استفاده از مشارکت عمومی-خصوصی (PPP) است. چنین مشارکت‌هایی ضمن کاهش بار مالی دولت، انگیزه‌های بخش خصوصی را برای سرمایه‌گذاری تقویت می‌کنند. بهبود محیط نهادی، کاهش بوروکراسی، شفاف‌سازی قوانین و ثبات مقررات نیز از الزامات جذب سرمایه‌گذاری خصوصی است. در نهایت، لازم است دولت مدیریت منابع را با رویکرد بلندمدت دنبال کند. تحلیل‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که در فصول انتهایی دوره مورد بررسی، واکنش k به g و p به سمت صفر میل کرده است، که نشان از کاهش اثربخشی سیاست‌های مالی و پولی در تحریک سرمایه‌گذاری دارد. این امر ناشی از خواب منابع، نبود ذخایر احتیاطی و عدم وجود نهادهای تثبیت‌گر مالی در اقتصاد ایران است.

برای حل این مشکل، پیشنهاد می‌شود صندوق‌های توسعه و تثبیت اقتصادی با سازوکارهای شفاف ایجاد و تقویت شوند. منابع این صندوق‌ها می‌تواند از مازاد درآمدهای نفتی، مالیات‌های تورمی، یا واگذاری دارایی‌های مازاد دولت تأمین شود. در دوره‌های رونق، منابع ذخیره و در زمان رکود یا کسری بودجه، برای تداوم سرمایه‌گذاری عمومی یا تسهیل اعتباردهی به بخش خصوصی استفاده شوند. به‌طور کلی، تحلیل مبتنی بر تئوری ازدحام مالی و شواهد تجربی نشان می‌دهد که برای افزایش سرمایه‌گذاری، باید تعامل و توازن بین سه محور اصلی برقرار شود: (۱) انضباط مالی دولت از طریق تراز بودجه و کاهش بدهی غیرمولد، (۲) تقویت نقش بخش خصوصی از طریق تسهیل دسترسی به منابع، و (۳) طراحی سیاست‌های منسجم و هماهنگ بین نهادهای اقتصادی. غفلت از هر یک از این اجزاء، به‌ویژه در شرایط ناپایداری مالی، منجر به تشدید تراکم مالی، کاهش انگیزه و توان سرمایه‌گذاری و در نهایت تضعیف رشد اقتصادی خواهد شد. در مقابل، اجرای هوشمندانه و تدریجی این سیاست‌ها می‌تواند با کاهش اثر ازدحام مالی، منابع را به‌سمت استفاده کارآمد و پایدار سوق دهد و مسیر رشد سرمایه‌گذاری را هموار کند.

سرمایه‌گذاری، قربانی اندازه بزرگ دولت

زهرا موسوی پور

دانشجوی دکتری اقتصادی پولی دانشگاه تبریز

عمل می‌کنند یا با تسلط بر منابع مالی و بالا بردن هزینه‌های وام، سرمایه‌گذاری خصوصی را تضعیف می‌کنند. سرمایه‌گذاری، به‌عنوان یکی از متغیرهای حیاتی اقتصاد، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، نقشی کلیدی در هم‌سو کردن طرف‌های تقاضا و عرضه و در نهایت رشد و توسعه اقتصادی ایفا می‌کند. از آنجایی که سرمایه‌گذاری جزو هزینه‌های بسیار نوسان‌پذیر و نسبتاً بی‌ثبات کل مخارج اقتصادی محسوب می‌شود، این امر می‌تواند به‌عنوان شاخصی از نوسانات اقتصادی و چرخه‌های تجاری مورد بررسی قرار گیرد؛ به‌طوری‌که برخی پژوهش‌ها معتقدند ردیابی چرخه‌های تجاری را می‌توان در نوسانات سرمایه‌گذاری یافت. از این‌رو، همواره شناسایی عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری و بررسی ارتباط سیاست‌های اقتصادی با سرمایه‌گذاری خصوصی، موضوع مورد توجه اقتصاددانان و مسئولین اقتصادی بوده و مطالعات گسترده‌ای در این زمینه انجام شده است. عوامل متعددی بر سرمایه‌گذاری خصوصی تأثیرگذار هستند که در میان آن‌ها، مخارج دولتی به‌عنوان یکی از متغیرهای اساسی مطرح می‌شود. شواهد تجربی نشان می‌دهد که رابطه میان سرمایه‌گذاری خصوصی و دولتی می‌تواند دوسویه باشد؛ از یک‌سو، سرمایه‌گذاری دولتی در امور زیربنایی می‌تواند با ایجاد زیرساخت‌های لازم، هزینه‌های بخش خصوصی را کاهش داده و زمینه را برای افزایش سرمایه‌گذاری خصوصی فراهم کند؛ و از سوی دیگر، به دلیل محدودیت امکانات و منابع مالی در کشورهای در حال

ارتباط میان هزینه‌های دولتی و عملکرد بخش خصوصی از دیرباز یکی از موضوعات محوری در اقتصاد بوده است که با تحلیل‌های نظری دقیق و پژوهش‌های تجربی گسترده همراه است. در هسته این مباحث، دو مفهوم «اثر ازدحام» و «اثر جذب» قرار دارند که تأثیرات متضاد احتمالی هزینه‌های دولت بر سرمایه‌گذاری خصوصی، مصرف و کارایی اقتصادی را توضیح می‌دهند. هزینه‌های دولت، به‌عنوان یکی از ابزارهای اصلی سیاست مالی، جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد کلان دارد. بررسی تأثیر این هزینه‌ها بر کل اقتصاد و تحلیل چگونگی تحول آن در گذر زمان و در میان اقتصادهای مختلف، برای طراحی و پیاده‌سازی سیاست‌های مالی اهمیت بسزایی دارد. فهم این سازوکارها برای سیاست‌گذاری که می‌خواهند در مسیر پیچیده سیاست‌های مالی حرکت کنند، به‌ویژه در زمان‌های ناپایداری یا احیای اقتصادی، ضروری است. پایه‌های نظری برای درک این دو اثر متضاد ناشی از تغییرات هزینه‌های دولتی، به نوشته‌های اقتصاددانان کلاسیک اولیه مانند آدام اسمیت و دیوید ریکاردو برمی‌گردد که تأثیر وام‌گیری دولت بر فعالیت‌های اقتصادی را مطالعه کردند. هنگامی که دولت منابع مالی را به اقتصاد وارد می‌کند، چه از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم، طرح‌های زیرساختی یا برنامه‌های حمایتی، می‌تواند فعالان اقتصادی را به شیوه‌های گوناگون تحت تأثیر قرار دهد. پرسش کلیدی این است که آیا این هزینه‌ها با افزایش تقاضا و ایجاد فرصت‌های تازه، به‌عنوان محرکی برای توسعه بخش خصوصی

توسعه، افزایش مخارج دولت ممکن است موجب جانمایی جبری بین سرمایه‌گذاری دولتی و خصوصی شود، به گونه‌ای که با افزایش هزینه‌های دولت، نرخ بهره بازار و قیمت کالاهای سرمایه‌ای افزایش یافته و در نتیجه تقاضای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی کاهش یابد.

در راستای نشان دادن پدیده ازدحام در اقتصاد کلان ایران، ابتدا به بررسی بودجه دولت پرداخته می‌شود. بودجه دولت تعیین می‌کند که امکان تأمین مالی بخش خصوصی تا چه اندازه از کیفیت لازم برخوردار خواهد بود. به عبارت بهتر، اگر دولت دارای تراز بودجه باشد، امکان کمتری وجود دارد که با ابزارهای پولی، منابع مالی بخش خصوصی را جذب کند. این در حالی است که اگر بودجه دولت دچار کسری باشد و درصدد کنترل آثار مخرب آن برآید، امکان استفاده از منابع مالی بخش خصوصی فراهم شده و پدیده ازدحام بیشتر نمود پیدا می‌کند.

بودجه دولت نقش مهمی در تأمین مالی بخش خصوصی ایفا می‌کند و می‌تواند از طریق سیاست‌های مالی، تخصیص منابع و حمایت‌های مستقیم یا غیرمستقیم، بر رشد و توسعه این بخش تأثیر بگذارد. دولت از طریق بودجه خود می‌تواند سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های عمومی مانند حمل‌ونقل، انرژی، ارتباطات و آموزش را تأمین کند. این سرمایه‌گذاری‌ها شرایط بهتری برای فعالیت‌های اقتصادی بخش خصوصی فراهم می‌آورند و باعث کاهش هزینه‌های تولید و افزایش بهره‌وری می‌شوند.

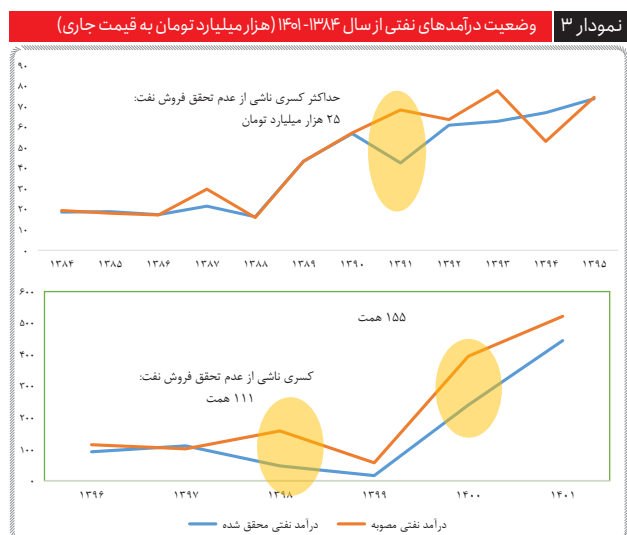
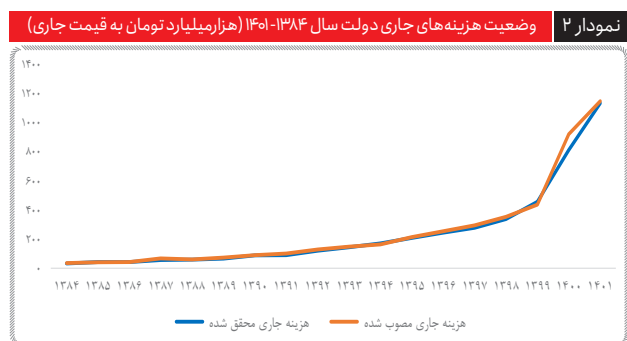
یکی از روش‌های تأمین مالی غیرمستقیم دولت برای بخش خصوصی، ارائه یارانه‌ها، معافیت‌های مالیاتی و مشوق‌های سرمایه‌گذاری است. این سیاست‌ها می‌تواند هزینه‌های تولید را کاهش داده و انگیزه سرمایه‌گذاری را افزایش دهند. دولت از طریق بانک‌های توسعه‌ای، صندوق‌های حمایتی و تسهیلات اعتباری، منابع مالی مورد نیاز بنگاه‌های اقتصادی را تأمین می‌کند. همچنین از طریق تنظیم سیاست‌های پولی و اعتباری، می‌تواند شرایط دریافت وام را برای بنگاه‌های کوچک و متوسط تسهیل کند.

بودجه دولت یکی از ابزارهای مهم در تأمین مالی بخش خصوصی است و می‌تواند از طریق سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی، مشوق‌های مالی، سیاست‌های اعتباری و حمایت‌های اقتصادی، به رشد و توسعه این بخش کمک کند. در صورت تدوین سیاست‌های مالی مناسب، می‌توان شاهد افزایش بهره‌وری، اشتغال‌زایی و رشد اقتصادی پایدار بود.

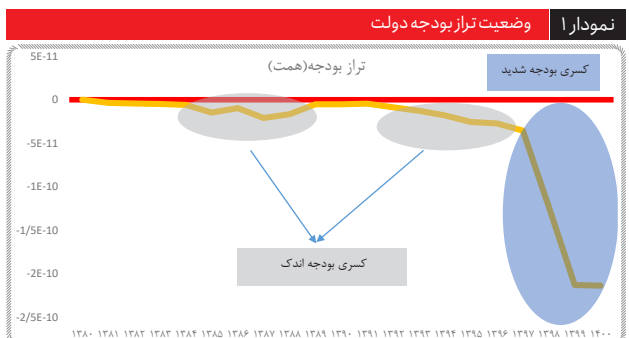
در این بخش به بررسی این موضوع پرداخته می‌شود که کدامیک از اجزای بودجه دولت باعث ایجاد کسری بودجه می‌شود.

نمودار شماره (۱) روند کلی کسری بودجه در ایران را ترسیم می‌کند. طبق این نمودار ملاحظه می‌شود که اقتصاد ایران از سال ۱۳۹۷ با کسری بودجه شدید روبرو بوده است. هر چند در اواسط دهه ۱۳۸۰ و اوایل دهه ۱۳۹۰ نیز کسری بودجه ملایمی قابل مشاهده است. وضعیت بودجه دولت با بیشتر متغیرهای کلان اقتصادی سازگاری بسیار بالایی دارد. به عنوان مثال تورم‌های شدید در سال‌های اخیر با کسری بودجه شدید کاملاً همسو است. اگر بودجه دولت به تفکیک بخش‌های درآمدی و هزینه‌ای مورد بررسی قرار گیرد، علت اصلی کسری بودجه دولت مشاهده خواهد شد. در ادامه ابتدا وضعیت درآمدهای دولت بررسی شده و سپس وضعیت هزینه مورد رصد قرار می‌گیرد تا علت کسری بودجه مشخص شود.

مهمترین قسمت در بخش درآمدی دولت، درآمدهای نفتی است، در مقابل، هزینه‌های جاری دولت مهمترین بخش در قسمت هزینه‌های دولت است. مقایسه این دو بخش نشان می‌دهد که تحقق درآمدهای جاری مصوب شده، در مقابل عدم تحقق درآمدهای نفتی تصویب شده منجر به ایجاد کسری شده و بستر لازم برای انحراف در منابع مالی توسط دولت ایجاد می‌شود.

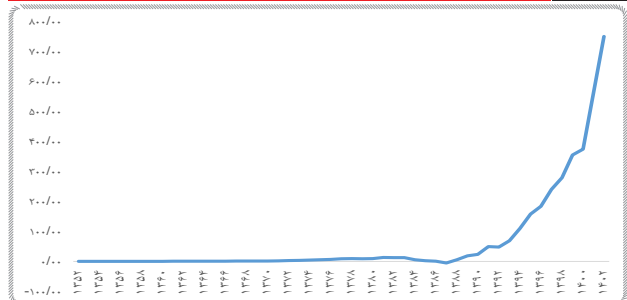

توجه به آمارهای ثبت شده نشان می‌دهد که عمده دلیل کسری بودجه دولت چه بوده است، اما نکته بارز آن است که تبعات آن بر سیستم بانکی و سرمایه‌گذاری کشور به شدت مخرب بوده است.

خالص بدهی بخش دولتی به سیستم بانکی نشان‌دهنده میزان استقراض دولت از بانک‌ها و تأثیر آن بر نقدینگی و سیاست‌های پولی کشور است.

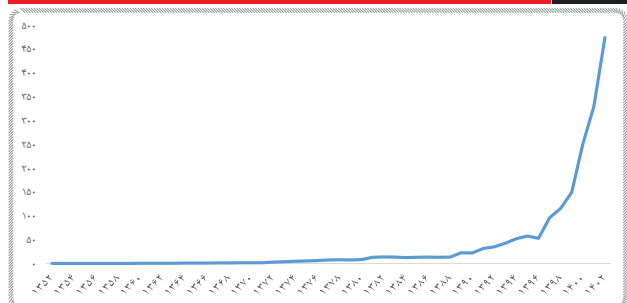
نمودار ۴ بدهی دولت به سیستم بانکی (هزار میلیارد تومان)

نمودار شماره (۴) نشان می‌دهد که بدهی دولت به سیستم بانکی از ۸۷۳ میلیون در سال ۱۳۵۲ به مقدار ۷۵۰ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ رسیده است. با دقت در آمارهای ثبت شده ملاحظه خواهد شد که از سال ۱۳۸۹ روند بدهی دولت به سیستم بانکی شدت یافته است و در دوران ۱۳۶۰-۱۳۸۸ میزان رشد بدهی دولت به سیستم بانکی چندان بالا نبوده است.

هم‌راستا با بدهی بخش دولتی به سیستم بانکی، بدهی دولت به بانک مرکزی نیز گسترش یافته است. این بدهی که ممکن است در قالب «وام‌های بلندمدت» یا «وام‌های کوتاه‌مدت» باشد. در واقع، این نوع بدهی معمولاً به‌عنوان یک ابزار پولی در نظر گرفته می‌شود که بانک مرکزی می‌تواند برای مدیریت نقدینگی، تورم و سیاست‌های پولی از آن استفاده کند.

نمودار ۵ بدهی دولت به بانک مرکزی (هزار میلیارد تومان)

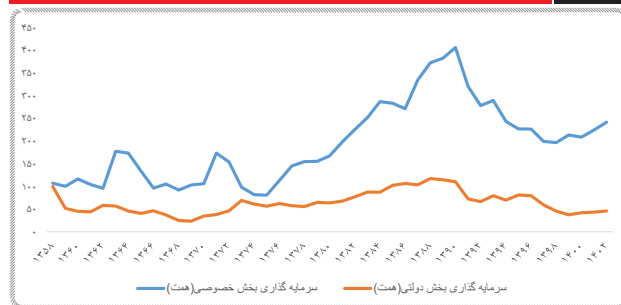

نمودار شماره (۵) نشان می‌دهد که بدهی دولت از ۲۳ میلیارد تومان در سال ۱۳۵۲ به مقدار ۴۷۴ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ رسیده است. بررسی رشد این متغیر نشان از آن دارد که به‌طور متوسط هر سال ۲۳ درصد بر بدهی دولت به بانک مرکزی افزوده شده است.

با در نظر گرفتن کسری بودجه دولت، و تأمین مالی دولت از بخش بانکی و بانک مرکزی به نظر می‌رسد که منابعی برای سرمایه‌گذاری فراهم نشده و به همین جهت سرمایه‌گذاری قربانی اندازه بزرگ دولت باشد. روند زمانی سرمایه‌گذاری بخش خصوصی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ در نمودار (۳-۱) نشان داده شده است. مخارج سرمایه‌گذاری بخش خصوصی که عبارت است از تشکیل

سرمایه ثابت ناخالص در دو بخش ماشین‌آلات و ساختمان طی سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۷۴ به‌دلیل عواملی نظیر انقلاب اسلامی، تحریم‌های اقتصادی و جنگ روند نزولی به خود گرفته است؛ به‌طوریکه مقدار سرمایه‌گذاری بخش خصوصی از ۱۰۰ همت در سال ۱۳۵۸ به مقدار ۸۰ همت در سال ۱۳۷۵ می‌رسد. قابل ذکر است که در این دوران مقدار سرمایه‌گذاری در برخی مقاطع افزایش پیدا می‌کند، ولی روند کلی سرمایه‌گذاری بخش خصوصی روند نزولی بوده است. طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۹۰ سرمایه‌گذاری خصوصی روند صعودی داشته است. روند صعودی سرمایه‌گذاری خصوصی با نرخ رشدهای متفاوت تا سال ۱۳۹۰ ادامه داشته است. پس از سال ۱۳۹۰ سرمایه‌گذاری خصوصی روند نزولی داشته و در سال ۱۳۹۳ دوباره افزایش یافته و پس از آن تا سال ۱۳۹۸ دوباره روند کاهشی به خود گرفته است. روند سرمایه‌گذاری از سال ۱۳۹۹ روند صعودی با ضریب اندکی را شروع کرده است، ولی مقدار سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۲ به سال ۱۳۹۰ که بیشترین سرمایه‌گذاری صورت پذیرفته است، تفاوت فاحشی وجود دارد.

نمودار ۶ روند سرمایه‌گذاری در ایران

با توجه به مطالب ارائه‌شده، می‌توان بیان کرد دولت برای تأمین منابع مالی خود، به‌جای اصلاح ساختاری بودجه، از منابع بانکی استفاده کرده است. این تأمین مالی از مسیر استقراض از بانک‌ها و بانک مرکزی صورت گرفته که نتیجه آن، افزایش فزاینده بدهی‌های دولتی به نظام مالی کشور بوده است. بر اساس آمارها، بدهی دولت به سیستم بانکی از کمتر از یک‌هزار میلیارد تومان در دهه ۱۳۵۰ به بیش از ۷۵۰ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ افزایش یافته است. به‌موالات آن، بدهی دولت به بانک مرکزی نیز از ۲۳ میلیارد تومان در سال ۱۳۵۲ به حدود ۴۷۴ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ رسیده و به‌طور میانگین سالانه حدود ۲۳ درصد رشد کرده است. این روند، نشانه‌ای روشن از وابستگی فزاینده بودجه دولت به منابع پولی است.

چنین وابستگی شدیدی به منابع بانکی، نظام مالی کشور را از مسیر اصلی خود، یعنی تأمین مالی بخش مولد اقتصاد، منحرف کرده است. بانک‌ها به‌جای ارائه تسهیلات به بنگاه‌ها و پروژه‌های تولیدی، منابع خود را صرف خرید اوراق دولتی یا پرداخت تسهیلات به دولت کرده‌اند. این امر باعث شده که بخش خصوصی در رقابت با دولت برای دریافت منابع بانکی، بازنده باشد و توان تأمین مالی برای اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری را از دست بدهد. در نتیجه این وضعیت، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در سال‌های اخیر دچار افت شدیدی شده است.

کاهش تدریجی اما هدفمند هزینه‌های جاری دولت می‌تواند از دو جهت به بهبود شرایط اقتصادی کمک کند. نخست آن‌که، با ایجاد فضای مالی جدید، دولت می‌تواند منابع خود را به سمت سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های عمومی، حمایت از کسب‌وکارها، و توسعه نظام مالی هوشمندانه‌تر سوق دهد. دوم آن‌که، کاهش اتکای دولت به نظام بانکی و بانک مرکزی برای تأمین مالی، موجب کاهش فشار بر نقدینگی، کنترل تورم، و بازگرداندن بانک‌ها به نقش اصلی‌شان یعنی تأمین مالی بخش خصوصی خواهد شد.

از سوی دیگر، حذف یا اصلاح هزینه‌های جاری ناکارآمد، نوعی سیگنال مثبت به بخش خصوصی و فعالان اقتصادی مخابره می‌کند. این سیگنال به معنای بهبود حکمرانی مالی، افزایش شفافیت، و ثبات سیاست‌گذاری است. چنین تحولاتی از ارکان اصلی ارتقاء شاخص سهولت کسب‌وکار (Doing Business) محسوب می‌شوند. تجربه کشورهای موفق در حوزه اصلاحات اقتصادی نشان می‌دهد که بازاریابی بودجه‌ای، هم‌زمان با بهبود محیط نهادی و کاهش مداخلات غیرضروری دولت، می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را بازگرداند و انگیزه برای ورود سرمایه به فعالیت‌های جاری و بازتخصیص منابع به سمت سرمایه‌گذاری، دولت نه تنها کسری بودجه را مهار می‌کند، بلکه زمینه لازم برای تأمین مالی پروژه‌های تولیدی بخش خصوصی را نیز فراهم می‌آورد. این امر، به افزایش ظرفیت تولید، اشتغال‌زایی، رشد اقتصادی پایدار و بهبود رقابت‌پذیری اقتصاد ملی منجر خواهد شد.

بررسی روند زمانی تشکیل سرمایه ثابت ناخالص نشان می‌دهد که اگرچه بین سال‌های ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی با روندی نسبتاً صعودی همراه بوده، اما از سال ۱۳۹۰ به بعد، به‌ویژه از ۱۳۹۷ به این سو، روند نزولی شدیدی را تجربه کرده است. سرمایه‌گذاری در بخش‌هایی مانند ماشین‌آلات و ساختمان که شاخص اصلی سرمایه‌گذاری مولد در اقتصاد محسوب می‌شوند، به دلیل افزایش نااطمینانی، تورم بالا و تنگنای مالی، کاهش یافته است. حتی با وجود برخی نوسانات مثبت مقطعی، سطح سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۲ به‌مراتب کمتر از سال ۱۳۹۰ بوده و از منظر واقعی، نتوانسته کاهش چندین‌ساله را جبران کند.

کاهش سرمایه‌گذاری، به‌عنوان یکی از عوامل اصلی ایجاد ظرفیت تولید در اقتصاد، پیامدهای سنگینی برای رشد اقتصادی و اشتغال داشته است. اقتصاد ایران در دهه گذشته، با رشد اقتصادی پایین، نوسانات شدید و به‌رموری محدود روبه‌رو بوده که بخشی از آن مستقیماً به کاهش سرمایه‌گذاری بازمی‌گردد. این کاهش نه تنها ظرفیت‌های تولیدی کشور را محدود کرده، بلکه باعث شده حتی در زمان‌هایی که فرصت‌هایی برای رشد اقتصادی ایجاد شده، اقتصاد نتوان پاسخ‌گویی به آن‌ها را نداشته باشد. در مجموع، می‌توان نتیجه گرفت که کسری بودجه مزمن دولت، از مسیر فشار بر نظام مالی کشور، موجب تضعیف توان تسهیلات‌دهی به بخش خصوصی شده و با کاهش سرمایه‌گذاری، اقتصاد را به سمت رکودی ساختاری سوق داده است. تداوم این روند می‌تواند پیامدهایی جدی برای ثبات مالی، اشتغال و توان رقابتی اقتصاد کشور در بلندمدت داشته باشد. برون‌رفت از این وضعیت، نیازمند مجموعه‌ای از اصلاحات ساختاری در نظام بودجه‌ریزی، کاهش وابستگی به منابع نفتی، هدایت اعتبارات بانکی به سمت فعالیت‌های مولد، و تقویت استقلال و انضباط مالی بانک مرکزی است.

یکی از مسیرهای اصلی برای خروج از چرخه کسری بودجه مزمن و رشد پایین سرمایه‌گذاری، بازآرایی ساختار هزینه‌ای دولت است. در حال حاضر، سهم بالایی از مخارج دولت به هزینه‌های جاری اختصاص یافته است؛ هزینه‌هایی نظیر پرداخت حقوق، یارانه‌ها و سایر تعهدات جاری که نه تنها اثر مستقیمی بر رشد بلندمدت اقتصادی ندارند، بلکه اغلب منجر به افزایش ناکارآمدی در تخصیص منابع نیز می‌شوند.

تجربه کشورهای موفق در حوزه اصلاحات اقتصادی نشان می‌دهد که بازاریابی بودجه‌ای، هم‌زمان با بهبود محیط نهادی و کاهش مداخلات غیرضروری دولت، می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را بازگرداند و انگیزه برای ورود سرمایه به فعالیت‌های مولد را تقویت کند.

تولید، عدالت، رفاه: نقشه راه توسعه متوازن اقتصادی ایران

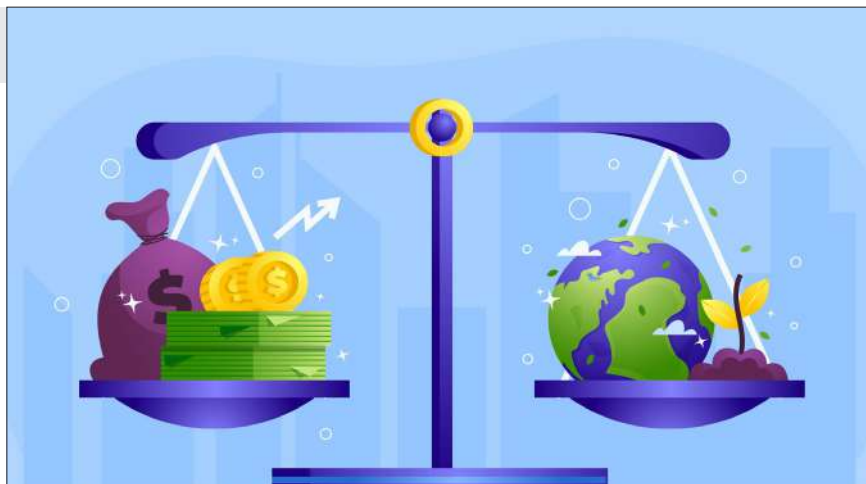
محرم شاه‌بلاغی

توانمند، مدیریت کارآمد، بهره‌مندی از منابع زیرزمینی، ایجاد امنیت اقتصادی و اجتماعی، تأمین منابع مورد نیاز بنگاه‌های تولیدی، کاهش هزینه‌های تولید و ایجاد ثبات اقتصادی است. تحقق این شرایط به انباشت تولید و تقویت زیرساخت‌های تولید منجر می‌شود و موانع را از سر راه تولید برمی‌دارد.

نخست، باید به بخش کشاورزی توجه کرد؛ بخشی که امنیت غذایی را فراهم می‌سازد و انرژی مورد نیاز نیروی کار را تضمین می‌کند. ساخت‌وسازهای غیرضروری در اراضی کشاورزی و باغی، مانند ساخت ویلاها، باید متوقف شود. دولت و بخش خصوصی باید در جوامع روستایی سرمایه‌گذاری کنند، بافت‌های قدیمی روستایی را

بدیهی است که اقتصاد رفاه یک ملت در گرو سرمایه‌گذاری برای تولید انبوه است؛ تولیدی که به تولید کالاها و خدمات مدرن منجر شود. برای این سرمایه‌گذاری، به منابع تولیدی نظیر سرمایه، زمین، مدیریت شایسته‌سالار، نیروی انسانی متخصص، تکنولوژی پیشرفته، فناوری اطلاعات و دیگر عوامل در زیربخش‌های اقتصادی کشور نیاز است. ترکیب بهینه این منابع، تولید انبوه کالا و خدمات را ممکن می‌سازد و به فقرزدایی کمک می‌کند. این در حالی است که در ابتدای انقلاب نیز هدف، رفاه ملت و عدالت اقتصادی و اجتماعی بود.

تولید ثروت وابسته به عواملی چون جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی مولد، نیروی کار

نوسازی کرده و با مدرن‌سازی کشاورزی، درآمد روستاییان را افزایش دهند تا مهاجرت روستاییان به شهر کاهش یابد. باید امکاناتی مانند بذر اصلاح‌شده، کود شیمیایی، ادوات کشاورزی، منابع آبیاری، وام‌های ارزان و انرژی ارزان را در اختیار کارآفرینان کشاورزی قرار داد. همچنین مجوزهای لازم برای تولید محصولات کشاورزی در کوتاه‌مدت باید به بنگاه‌های تولیدی غذایی داده شود. موانع تولید باید برطرف شوند، چرا که ایران در بخش روستایی از ظرفیت‌های محیطی و انسانی بالایی برخوردار است و می‌تواند ضمن تأمین نیازهای داخلی، به صادرکننده غلات، محصولات دامی و باغی تبدیل شود.

در مجموع، مهم‌ترین مشکل کشور ناکارآمدی اقتصادی است. کارایی و اثربخشی تولید پایین است و حتی در برنامه‌های توسعه کشور، استراتژی توسعه وجود نداشته است. با انتخاب مدیران شایسته‌سالار اقتصادی، بدون در نظر گرفتن گرایش‌های سیاسی و ایدئولوژیک، می‌توان در سطوح مختلف مدیریتی از ظرفیت اندیشکده‌ها و خانه‌های توسعه بهره گرفت، برنامه‌های توسعه تدوین کرد و در کوتاه‌مدت به جهش تولید و افزایش تولید ناخالص داخلی دست یافت. این برنامه‌ها باید در تمامی ریزبخش‌های اقتصادی عملیاتی شوند. پیش‌نیاز این امر، تعامل گسترده با نظام بین‌الملل است تا با استفاده از دیپلماسی اقتصادی و سیاسی، از سرمایه‌گذاری خارجی بهره‌مند شویم.

در رأس قوه اجراییه، یک رهبری دموکرات نیاز است؛ احزاب قانونی با بدنه قوی مردمی در یک فضای باز دموکراتیک انتخاب شوند، که رهبر قوه مجریه باید دارای مهارت‌های هوش هیجانی مانند خودآگاهی به مفهوم شناخت نقاط قوت و ضعف، محرک‌ها و ارزش‌ها، تأثیر آن‌ها بر دیگران در داخل و خارج سازمانی، دارای مدیریت عواطف و انگیزش، همدلی با افراد، و مهارت‌های اجتماعی به‌معنای ایجاد تفاهم با دیگران برای هدایت آن‌ها در جهت هدف‌های تولید فعال باشد.

در کنار ناکارآمدی حکمرانی اقتصادی، باید موانع سیاسی نیز برطرف شود. زیرا کشور برای تولید نیازمند سرمایه و تکنولوژی است.

رفع تحریم‌ها و انزوا، تمرکززدایی و واگذاری اختیارات به استان‌ها می‌تواند مسیر تولید را هموار کند. تورم، هزینه عوامل تولید را بالا برده و مانعی برای تولید است. با حل مسائل بین‌المللی، افزایش ارزش پول ملی و کاهش نرخ ارز، هزینه تولید کاهش یافته و محصولات با قیمت مناسب در اختیار مصرف‌کننده قرار می‌گیرد. ایران باید به عضویت اتحادیه‌های اقتصادی و تجاری کارآمد درآید. یکی دیگر از موانع سیاسی ایران، نبود سرمایه‌گذاری خارجی است که باید رفع شود. همچنین بودجه مناسبی در اختیار مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای استان‌ها قرار گیرد تا جوانان تحصیل کرده مهارت‌آموزی کرده و به کارآفرین تبدیل شوند؛ چرا که کم‌مهارتی جوانان یکی از موانع تولید است.

از آنجا که سیستم بانکی ایران تورم‌زا است، این سیستم نیز باید اصلاح شود. برای وحدت در مدیریت اقتصادی، منابع گسترده‌ای چون میلیون‌ها هکتار زمین، هزاران ساختمان، سرمایه‌های عظیم اقتصادی و میلیارد‌ها دلار دارایی نهادهایی مانند بنیاد مستضعفان، بنیاد علوی، بنیاد پانزده خرداد، اوقاف، ستاد اجرایی فرمان امام، آستان قدس رضوی و سایر نهادها باید در اختیار دولت قرار گیرد و دخل و خرج آن‌ها زیر نظر قانون و دیوان محاسبات باشد.

برای توسعه متوازن کشور، باید در زیربخش‌های اقتصادی مانند کشاورزی، صنعت و معدن، خدمات و انرژی، سرمایه‌گذاری مولد، زیربنایی و اجتماعی انجام شود. این بخش‌ها باید نیازهای متقابل یکدیگر را تأمین کرده و به توسعه هماهنگ کشور کمک کنند. چرا که کشور ما از ظرفیت‌های بی‌نهایت محیطی و سرمایه‌های اجتماعی برخوردار است که می‌توانند نقش کلیدی در توسعه اقتصادی ایفا کنند.

در مدیریت کلان اقتصادی باید از مدیران شایسته‌سالار بهره برد تا با برنامه‌ریزی استراتژیک در بخش‌های مختلف، جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی و استفاده از دیپلماسی سیاسی و اقتصادی برای پیوند اقتصاد ایران با اقتصاد جهانی، موانع سرمایه‌گذاری را رفع کرده و تولید ناخالص داخلی را افزایش داد و کشور را به سوی اقتصادی رفاه‌محور هدایت کرد.

تأثیر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بر صادرات صنایع تولیدی

واندا چیتاشویلی؛ دانشجوی دکتری دانشکده اقتصاد و بازرگانی دانشگاه دولتی ایوانه جاواخیشویلی تفلیس

داویت ساریشویلی؛ دانشجوی دکتری مدرسه کسب‌وکار و مدیریت دانشگاه گریگول روباکیدزه

نشریه بین‌المللی آلمانی علوم مدرن، شماره ۹۹، سال ۲۰۲۵

چکیده

این مطالعه با هدف بررسی تأثیر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) بر صادرات صنایع تولیدی در چهار کشور پسا شوروی (گرجستان، ارمنستان، جمهوری آذربایجان و بلاروس) انجام شده است. مبنای نظری این پژوهش بر آثار کوچیما، مکاسن، هلمپن و دیگر پژوهشگرانی استوار است که نقش FDI را در تجارت بین‌الملل و توسعه اقتصادی تحلیل کرده‌اند.

مطالعه حاضر رابطه‌ای مثبت و معنادار میان صادرات صنایع تولیدی و عواملی کلیدی همچون تشکیل سرمایه ناخالص (ضریب: ۰.۹۴)، مشارکت نیروی کار (۱.۲۴) و درجه باز بودن تجاری (۰.۲۴) را شناسایی کرده است.

با این حال تحلیل تطبیقی میان کشورها روندهای متفاوتی را نشان می‌دهد: در گرجستان، ورود بالای FDI به افزایش متناسب صادرات صنایع تولیدی منجر نشده که نیازمند بررسی‌های بیشتر است. در ارمنستان، با وجود سطوح متوسط FDI، صادرات صنایع تولیدی به‌طور قابل توجهی افزایش یافته است. در جمهوری آذربایجان، دوره‌های ورود بالای FDI با رشد صادرات صنایع تولیدی همزمان نبوده است و در بلاروس، صادرات صنایع تولیدی در سطح بالایی باقی مانده، با اینکه FDI در سطح پایینی قرار داشته است. یافته‌ها نشان می‌دهند که سرمایه‌گذاری خارجی در منطقه عمدتاً به سمت بخش‌هایی غیر از صادرات هدایت شده است که این امر ضرورت اصلاحات سیاستی را نشان می‌دهد. برای تقویت صادرات صنایع تولیدی، توصیه می‌شود که FDI بیشتری به صنایع صادرات‌محور هدایت شده و ظرفیت تولید داخلی تقویت گردد. قدرت تبیین بالایی مدل ($R^2 = ۰.۴۷$) و معناداری آماری آن ($F\text{-stat} = ۱۰.۵۳$) نیز نشانگر اعتبار نتایج این پژوهش است.

ترجمه:

یگانه رسولی

کارشناس امور بین‌الملل اتاق تبریز

مطالعات مختلف مانند کوچیما (۱۹۸۲)، هلیمن (۱۹۸۴)، و مارکوسن (۲۰۰۰) چارچوب‌های نظری متنوعی برای توضیح رابطه FDI و تجارت ارائه داده‌اند. پژوهش‌های موردی از کشورهای آسیایی همچون چین، ویتنام و تایلند، نشان‌دهنده تأثیر مثبت (و گاه متناقض) FDI بر صادرات هستند.

در عین حال، نتایج تجربی ناهمگون‌اند: برخی از پژوهش‌ها مانند مرجید و احمدی (۲۰۰۸) و کامارو و تاماریت (۲۰۰۳) بر نقش مکمل FDI و صادرات تأکید دارند، در حالی که برخی دیگر مانند جانسون (۲۰۰۶) نشان‌دهنده اثر جایگزینی هستند. این تفاوت‌ها اغلب ناشی از ساختار اقتصادی، ویژگی‌های بخش‌های مختلف و بازه زمانی مطالعه‌اند.

در این چارچوب، مطالعه حاضر به بررسی رابطه بین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) و صادرات صنایع تولیدی در چهار کشور پسا شوروی (گرجستان، ارمنستان، آذربایجان و بلاروس) می‌پردازد تا الگوی علی و تأثیر FDI بر تجارت خارجی این کشورها را تحلیل کند.

روش تحقیق

چارچوب تحلیلی این مطالعه، تأثیر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) بر صادرات صنایع تولیدی را با استفاده از یک مجموعه داده از چهار کشور پسا شوروی شامل گرجستان، ارمنستان، آذربایجان و بلاروس ارزیابی می‌کند. این مدل عوامل کلیدی‌ای را دربر می‌گیرد که انتظار می‌رود به طور قابل توجهی بر صادرات صنعتی تأثیرگذار باشند.

بر اساس مرور مطالعات نظری و تجربی، عوامل اصلی زیر شناسایی شده‌اند:

◀ **تشکیل سرمایه ناخالص:** نمایانگر سرمایه‌گذاری‌ها

در سرمایه ثابت، توسعه زیرساخت‌ها و نوسازی فناوری.

◀ **آزادسازی تجارت و باز بودن اقتصادی:**

نشان‌دهنده میزان یکپارچگی در تجارت بین‌المللی، وجود موانع تجاری و بهره‌برداری از ظرفیت صادراتی.

◀ **دینامیک نرخ ارز:** شامل ثبات ارز، رقابت‌پذیری در تجارت خارجی و تأثیر نوسانات قیمت‌های بین‌المللی.

◀ **منابع نیروی کار:** شامل صلاحیت نیروی کار، بهره‌وری نیروی کار و ساختار اشتغال.

◀ **نرخ تورم:** شاخص ثبات قیمت‌ها، اثر بخشی سیاست پولی و پیش‌بینی‌پذیری محیط اقتصادی.

این عوامل به‌طور جمعی رشد صادرات صنایع تولیدی را تعیین می‌کنند و میزان و جهت تأثیر آن‌ها بسته به ساختار اقتصادی و سطح توسعه هر کشور متفاوت است.

با وارد کردن این عوامل تعیین‌کننده در مدل تحلیل رگرسیون، مطالعه کنونی تأثیرات فردی و ترکیبی آن‌ها بر صادرات صنایع تولیدی را ارزیابی می‌کند.

مقدمه

در اقتصاد جهانی معاصر، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) نقش حیاتی در توسعه اقتصادی کشورها ایفا می‌کند. برای اقتصادهای در حال توسعه، از جمله کشورهای پسا شوروی، FDI نه تنها منبعی اساسی برای تأمین سرمایه به شمار می‌رود، بلکه سازوکاری برای انتقال فناوری، دانش، و تخصص مدیریتی نیز محسوب می‌شود.

اهمیت این پژوهش از آن‌جا ناشی می‌شود که با وجود سال‌ها تلاش برای جذب FDI، اغلب کشورهای پسا شوروی همچنان با چالش‌های جدی در افزایش ظرفیت صادراتی خود مواجه هستند. به خصوص بخش تولیدی که به عنوان محرک اصلی تولید با ارزش افزوده بالا و در نتیجه، رشد اقتصادی شناخته می‌شود، دچار مشکلات قابل توجهی است.

پویایی‌های صادرات صنایع تولیدی در این چهار کشور پسا شوروی، متفاوت است. بلاروس بالاترین سهم را به خود اختصاص داده است، به طوری که این سهم بین ۴۸ تا ۵۷ درصد در نوسان بوده، هرچند در سال ۲۰۲۱ به ۳۸ درصد کاهش یافته است. در گرجستان، صادرات صنایع تولیدی روندی نزولی داشته و از اوج ۵۰ درصد در سال ۲۰۱۲ به ۲۹.۶ درصد در سال ۲۰۲۳ رسیده است. در مقابل، ارمنستان رشد قابل توجهی را تجربه کرده و سهم آن طی دو سال گذشته دو برابر شده است؛ از ۱۹ به ۴۸ درصد. در حالی که جمهوری آذربایجان همواره سطح پایینی از صادرات صنایع تولیدی را نشان داده است (بین ۲ تا ۵ درصد)، هرچند با روندی اندکی صعودی.

از این‌رو، هدف اصلی این مطالعه بررسی تأثیر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) بر صادرات صنایع تولیدی در چهار کشور پسا شوروی گرجستان، ارمنستان، جمهوری آذربایجان و بلاروس است.

پیشینه ادبی

مطالعات نظری و تجربی متعددی تأکید دارند که سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) نقشی مهم در افزایش ظرفیت صادراتی کشورهای میزبان، به‌ویژه در اقتصادهای در حال توسعه، ایفا می‌کند. FDI از طریق انتقال فناوری، افزایش بهره‌وری، ارتقای کیفیت، و تسهیل دسترسی به بازارهای جهانی، صادرات را تقویت می‌کند.

دو نوع اصلی FDI مطرح‌اند:

◀ **افقی (Horizontal):** با هدف دسترسی به بازار و جایگزینی واردات

◀ **عمودی (Vertical):** با هدف بهره‌گیری از تفاوت هزینه‌های تولید بین کشورها و افزایش تجارت درون‌شرکتی

● ● ●
برای اقتصادهای
در حال توسعه، از
جمله کشورهای
پسا شوروی، FDI
نه تنها منبعی
اساسی برای
تأمین سرمایه به
شمار می‌رود، بلکه
سازوکاری برای
انتقال فناوری،
دانش، و تخصص
مدیریتی نیز
محسوب می‌شود.

۲۰۱۰ به ۷.۲ درصد در سال ۲۰۱۲ افزایش یافت، اما تا سال ۲۰۱۶ به تدریج کاهش یافت و به ۰.۲ درصد رسید. همه‌گیری کووید-۱۹ در سال ۲۰۲۰ موجب رکود شدیدی شد (منفی ۷.۲ درصد)، اما در سال ۲۰۲۲ شاهد بهبود چشمگیر و رشد اقتصادی ۱۲.۶ درصدی بودیم.

سهم صنعت تولیدی از GDP روندی افزایشی داشت و از ۹.۴ درصد در سال ۲۰۱۲ به ۱۱.۱ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید. صادرات صنعتی نیز در سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۳ جهش قابل‌توجهی را تجربه کرد و از ۴۴.۴ تا ۴۸.۲ درصد رسید.

تشکیل سرمایه ناخالص از ۳۹.۴ درصد در سال ۲۰۱۰ به‌طور قابل‌توجهی کاهش یافت و در سال ۲۰۲۳ به ۲۰.۸ درصد رسید. نرخ تورم بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۰ در سطحی معتدل باقی ماند (بین ۰.۳ تا ۲.۸ درصد)، اما در سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۲ به‌طور چشم‌گیری افزایش یافت (۶.۹ تا ۸ درصد).

سهم تجارت از تولید ناخالص داخلی دو برابر شد و از ۶۴.۶ درصد در سال ۲۰۱۰ به ۱۱۷ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید. در همین مدت، درآمد ارمنستان در محدوده‌ای بین ۳۷۰ تا ۵۰۰ در برابر هر دلار آمریکا نوسان داشت، هرچند در سال‌های ۲۰۲۲-۲۰۲۳ روند تقویت ارزش درآمد مشاهده شد.

در این میان، رشد تولید ناخالص داخلی از ۵.۷ درصد در سال ۲۰۱۰ به ۲.۴ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش یافت، به‌ویژه در سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۰ که نرخ رشد بسیار پایینی ثبت شده بود.

تحلیل شاخص‌های اقتصادی جمهوری آذربایجان

اقتصاد جمهوری آذربایجان در دوره ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ روندهای قابل‌توجهی را نشان می‌دهد. رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) ناپایدار بوده و دو دوره رکود عمده را تجربه کرده است: در سال ۲۰۱۶ با نرخ منفی ۳.۱ درصد و در سال ۲۰۲۰ با نرخ منفی ۴.۳ درصد، هرچند در سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به‌ترتیب با رشد ۵.۶ و ۴.۷ درصد بهبود یافت.

سهم بخش تولیدی از GDP به‌طور اندکی افزایش یافت و از ۴.۷ درصد به ۶.۴ درصد رسید، در حالی‌که صادرات صنعتی در بازه‌ای محدود بین ۲ تا ۵ درصد نوسان داشت.

تشکیل سرمایه ناخالص ابتدا از ۱۸ درصد در سال ۲۰۱۰ به ۲۸ درصد در سال ۲۰۱۵ افزایش یافت، اما سپس به‌شدت کاهش پیدا

تحلیل شاخص‌های اقتصادی گرجستان

تحلیل شاخص‌های اقتصادی گرجستان در دوره ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳ روندهای قابل‌توجهی را نشان می‌دهد. رشد اقتصادی در این بازه با نوسانات زیادی همراه بوده است؛ به‌طوری‌که در سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۲ نرخ رشد بالا و در حدود ۸ تا ۸ درصد ثبت شده، اما در سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۶ به تدریج کاهش یافته و به ۳.۴ درصد رسیده است. همه‌گیری کووید-۱۹ در سال ۲۰۲۰ باعث رکود شدید اقتصادی شد (منفی ۶.۲۹ درصد)، هرچند در سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۲ شاهد بهبودی چشمگیر و رشد قوی اقتصادی در حدود ۱۰.۶ تا ۱۱ درصد بودیم.

سهم بخش تولید در تولید ناخالص داخلی (GDP) طی این دوره نسبتاً ثابت و در حدود ۸ تا ۱۰ درصد باقی ماند، اما صادرات این بخش به‌طور قابل‌توجهی کاهش یافت: از ۵۰ درصد در سال ۲۰۱۲ به ۲۹.۶ درصد در سال ۲۰۲۳.

سطح سرمایه‌گذاری که با شاخص تشکیل سرمایه ناخالص سنجیده می‌شود، بین ۱۸ تا ۲۶ درصد در نوسان بود و در سال ۲۰۱۶ به اوج خود رسید. رشد تولید ناخالص داخلی نیز نوسانات شدیدی را تجربه کرد، به‌ویژه در بازه ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۷ که بین ۱۰ تا ۱۱.۷ درصد بود.

نرخ تورم نیز به‌طور قابل‌توجهی متغیر بود؛ به‌طوری‌که در سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۳ تورم منفی (رکود تورمی) مشاهده شد، در حالی‌که در سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۱۱ و ۲۰۲۱-۲۰۲۲ نرخ تورم بالا بود (بین ۸ تا ۱۴ درصد).

لاری گرجستان (GEL) روندی مداوم از کاهش ارزش را طی کرد و از ۱۰.۷۸ لاری در برابر هر دلار آمریکا در سال ۲۰۱۰ به ۲.۶۳ لاری در سال ۲۰۲۳ رسید.

سهم تجارت از GDP روندی افزایشی داشت و از ۸۱ درصد به ۱۱۷ درصد رسید، با وجود کاهش شدیدی که در سال ۲۰۲۰ به دلیل کووید-۱۹ مشاهده شد. در همین حال، نرخ مشارکت نیروی کار اندکی کاهش یافت و از ۷۱ درصد به ۶۸ درصد رسید.

تحلیل شاخص‌های اقتصادی ارمنستان

تحلیل عملکرد اقتصادی ارمنستان در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳ نشان‌دهنده تغییرات چشم‌گیری است. رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) نوسان زیادی داشت؛ به‌طوری‌که از ۲.۲ درصد در سال

آغاز شده، اما در سال‌های ۲۰۱۵-۲۰۱۶ و مجدداً در سال ۲۰۲۲ وارد فاز رکودی شده است.

تشکیل سرمایه تقریباً نصف شده و از ۳۸.۸ درصد به ۲۱.۹ درصد کاهش یافته است که بیانگر افت شدید در فعالیت‌های سرمایه‌گذاری است. نرخ تورم به‌ویژه در سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۲ بسیار شدید بوده و به سطوحی بین ۷۱ تا ۷۵ درصد رسیده و در سال‌های بعد نیز در سطوح دو رقمی باقی مانده است. نرخ ارز روبل بلاروس در برابر هر دلار آمریکا کاهش ۱۰ برابری داشته و از ۰.۳ به ۳.۰۱ رسیده است.

اقتصاد بلاروس از درجه بالایی از باز بودن برخوردار بوده است؛ به‌طوری‌که سهم تجارت از تولید ناخالص داخلی (GDP) بین ۱۱۰ تا ۱۵۷ درصد در نوسان بوده است. با این حال، رشد GDP نسبتاً پایین باقی مانده و عمدتاً در بازه ۲ تا ۳ درصد قرار داشته، به‌جز یک اوج‌گیری موقت در سال ۲۰۱۱ با نرخ ۶.۵ درصد. رشد جمعیت نیز در این دوره ملایم اما پایدار بوده و از ۷۴.۷ درصد به ۷۹.۳ درصد افزایش یافته است.

در مجموع، روند کلی نشان‌دهنده وخامت تدریجی شاخص‌های اقتصادی است، به‌ویژه در حوزه‌های پولی و سرمایه‌گذاری.

تحلیل شاخص‌های اقتصادی کشورهای قفقاز جنوبی

تحلیل آماری توصیفی داده‌ها برای کشورهای قفقاز جنوبی (گرجستان، ارمنستان، آذربایجان) و بلاروس، روندهای قابل توجهی را نشان می‌دهد.

میانگین نرخ صادرات صنعتی (MEXP) برابر با ۳۲.۱ درصد و میانه آن ۳۳.۹ درصد است. بیشترین نرخ مشاهده شده ۷۱.۵ درصد و کمترین نرخ ۱.۴ درصد بوده است. انحراف معیار ۲۰.۳ درصد نشان‌دهنده تنوع قابل توجه در عملکرد صادرات صنعتی بین این کشورها است. ضریب عدم تقارن ۰.۱۴- بیانگر کمی انحراف به سمت چپ در توزیع است.

میانگین سهم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در تولید ناخالص داخلی (GDP) برابر با ۶.۹ درصد و میانه آن ۴.۷ درصد است. بیشترین نرخ به ۵۵.۱ درصد و کمترین نرخ به منفی ۵.۷ درصد رسیده است. انحراف معیار بالای ۹.۱ و ضریب عدم تقارن ۳.۵۹ نشان‌دهنده انحراف قابل توجه به سمت راست و تغییرپذیری زیاد سهم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است.

کرد و تا سال ۲۰۲۲ به ۱۲ درصد رسید. نرخ تورم نوسانات زیادی را تجربه کرد؛ به‌طوری‌که در سال‌های ۲۰۱۴-۲۰۱۵ و ۲۰۱۹-۲۰۲۰ دوره‌هایی از تورم منفی (رکود تورمی) (تا -۸.۸۵ درصد) مشاهده شد و در سال ۲۰۲۲ جهش شدیدی داشت و به ۳۷.۲۷ درصد رسید. سهم تجارت از GDP ابتدا از ۷۵ درصد به ۹۱ درصد در سال ۲۰۱۸ افزایش یافت و سپس اندکی کاهش یافته و به ۸۷ درصد رسید. نرخ ارز نیز بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ کاهش قابل توجهی در ارزش منات تجربه کرد، به‌طوری‌که از ۰.۸ به ۱.۷ منات در برابر هر دلار آمریکا رسید.

رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) در جمهوری آذربایجان نوسانات چشمگیری را تجربه کرده است؛ به‌طوری‌که در سال ۲۰۱۶ به اوج ۱۱.۸۸ درصد رسید و سپس در سال ۲۰۲۲ به نرخ منفی ۵.۶۸ درصد سقوط کرد. رشد جمعیت در این بازه بسیار اندک بود و تنها کمی افزایش یافت؛ از ۶۴.۸ درصد به ۶۵.۷ درصد. روند رشد سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در آذربایجان نیز مسیری جالب توجه را طی کرده است. در فاصله سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۲، FDI رشدی پایدار داشت و از ۶.۳ درصد به ۷.۶ درصد افزایش یافت. با این حال، در سال ۲۰۱۳ کاهش شدیدی به ۳.۵ درصد رخ داد، ولی طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ فاز بازبایی آغاز شد و FDI به اوج تاریخی ۱۱.۹ درصد رسید. از سال ۲۰۱۷ به بعد، روندی نزولی در پیش گرفته شد که در نهایت در سال ۲۰۲۰ به کاهش FDI ۱.۲ درصد انجامید. قابل توجه اینکه، دو سال پایانی این بازه نشان‌دهنده یک چرخش بی‌سابقه بود؛ برای نخستین بار نرخ رشد FDI منفی شد: منفی ۳.۱ درصد در سال ۲۰۲۱ و منفی ۵.۷ درصد در سال ۲۰۲۲، که نشانه خروج سرمایه‌گذاری‌ها از کشور است.

یافته‌های فوق بر آسیب‌پذیری بالای اقتصاد آذربایجان در برابر شوک‌های خارجی و نوسانات شدید در شاخص‌های کلان اقتصاد خرد تأکید دارند.

تحلیل شاخص‌های اقتصادی بلاروس

اقتصاد بلاروس در فاصله سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳ دستخوش نوسانات چشمگیری بوده است. بخش تولید، علیرغم کاهش سهم آن از تولید ناخالص داخلی از ۲۶.۴ درصد به ۲۳ درصد، همچنان ظرفیت بالایی در صادرات حفظ کرده است؛ به‌طوری‌که سهم صادرات این بخش در بازه‌ای بین ۴۵ تا ۵۷ درصد متغیر بوده است. رشد GDP نیز بی‌ثبات بوده و با نرخ رشد بالای ۷.۸ درصد

رابطه‌ای ناهمگون بین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و صادرات صنعتی در سراسر منطقه مشاهده شد. تحلیل رگرسیون نشان داد که رابطه منفی معناداری وجود دارد؛ به‌طوری که افزایش ۱ واحد درصد در FDI با کاهش ۱.۰۱ واحد درصد در صادرات صنعتی همراه است. این امر نشان می‌دهد که در بسیاری از موارد، سرمایه‌گذاری‌های خارجی بیشتر به بخش‌های غیرصادراتی هدایت می‌شوند و به رشد صادرات صنعتی کمک چندانی نمی‌کنند.

نتیجه‌گیری:

بر اساس یافته‌های این مطالعه، چند نتیجه‌گیری کلیدی می‌توان ارائه داد:

● سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) و صادرات صنعتی

رابطه‌ای ناهمگون بین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و صادرات صنعتی در سراسر منطقه مشاهده شد. تحلیل رگرسیون نشان داد که رابطه منفی معناداری وجود دارد؛ به‌طوری که افزایش ۱ واحد درصد در FDI با کاهش ۱.۰۱ واحد درصد در صادرات صنعتی همراه است. این امر نشان می‌دهد که در بسیاری از موارد، سرمایه‌گذاری‌های خارجی بیشتر به بخش‌های غیرصادراتی هدایت می‌شوند و به رشد صادرات صنعتی کمک چندانی نمی‌کنند.

● روندهای خاص هر کشور

◀ **گرجستان:** نرخ‌های بالای سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) منجر به افزایش متناسب در صادرات صنعتی نشده است.

◀ **ارمنستان:** با وجود سطح متوسط FDI، افزایش قابل توجهی در صادرات صنعتی در سال‌های اخیر مشاهده شده است.

◀ **آذربایجان:** دوره‌های با سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بالا، همزمان با افزایش قابل توجهی در صادرات صنعتی نبوده‌اند.

◀ **بلاروس:** با وجود سطوح پایین‌تر FDI، صادرات صنعتی همچنان بالا باقی مانده است.

پیشنهادهای

◀ **بازبینی سیاست‌های سرمایه‌گذاری:** باید سیاست سرمایه‌گذاری با رویکرد بخش‌محور و تفکیک‌شده تدوین شود که تمرکز آن بر صنایع با پتانسیل بالای صادرات باشد. همچنین، باید مشوق‌هایی برای شرکت‌های خارجی که صادرات‌محور هستند در نظر گرفته شود تا سرمایه‌گذاری‌های خارجی به سمت این بخش‌ها هدایت شود.

◀ **تقویت سیاست صنعتی:** باید بخش‌های اولویت‌دار که کشور در آنها مزیت نسبی دارد شناسایی شود. برنامه‌هایی برای ایجاد خوشه‌های صنعتی توسعه یابد و همکاری بین شرکت‌های داخلی و خارجی تشویق شود. این اقدامات انتقال فناوری و ادغام در زنجیره‌های ارزش جهانی را تسهیل خواهد کرد.

◀ **ارتقای توسعه سرمایه انسانی:** برنامه‌های آموزش حرفه‌ای باید مطابق با نیازهای در حال تحول صنایع مدرن تنظیم شوند. همکاری با شرکت‌های خارجی برای ارائه برنامه‌های آموزشی تخصصی برقرار شود. همچنین سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌ها از جمله پارک‌های صنعتی، مناطق ویژه اقتصادی و سیستم‌های لجستیکی انجام گیرد.

◀ **تقویت سیستم‌های حمایت از صادرات:** دسترسی به اطلاعات بازارهای بین‌المللی گسترش یابد. مکانیزم‌های تأمین مالی صادرات بهبود یافته و سیستم‌های بیمه ریسک مؤثر معرفی شوند. فرآیندهای اداری برای کسب‌وکارها ساده‌سازی شده و

مکانیزم‌های حل اختلاف سرمایه‌گذاری بهبود یابد. **رویکرد جامع در اجرا:** تمامی توصیه‌های فوق باید به‌صورت یکپارچه و با مشارکت تمامی ذی‌نفعان اجرا شوند. هماهنگی نزدیک میان نهادهای مختلف دولتی و همکاری با بخش‌های خصوصی برای اطمینان از هدایت مؤثر سرمایه‌گذاری‌های خارجی به سمت بخش‌هایی که به افزایش پتانسیل صادرات کمک می‌کنند، بسیار حیاتی خواهد بود. با اتخاذ این رویکرد جامع، کشورهای منطقه می‌توانند پایه صنعتی خود را تقویت کنند، عملکرد صادراتی را بهبود بخشند و سرمایه‌گذاری‌های خارجی را جذب کنند که به رشد اقتصادی پایدار کمک می‌کند.

منابع

- ◀ کامارو، م. و تاماریت، ک. (۲۰۰۳). برآورد تقاضای صادرات و واردات کالاهای تولیدی: نقش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی.
- ◀ چایسریساواتسوک، س. و چایسریساواتسوک، و. (۲۰۰۷). تعاملات واردات، صادرات و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و تأثیرات آن‌ها.
- ◀ چنگ، ل. ک. و کیرزکوفسکی، ه. (۲۰۰۱). تولید جهانی و تجارت در شرق آسیا.
- ◀ گگانیدزه، گ. (۲۰۱۶). استفاده از پتانسیل صادرات گرجستان در بازار اتحادیه اروپا. ژورنال مطالعات مدیریت بین‌المللی.
- ◀ گگانیدزه، گ. (۲۰۱۸). تجارت خارجی گرجستان، مولداوی و اوکراین با اتحادیه اروپا پس از امضای توافق نامه مشارکت.
- ◀ گگانیدزه، گ. (۲۰۱۴). پتانسیل صادرات و مزیت رقابتی.
- ◀ گگانیدزه، گ. و رامیشویلی، ب. (۲۰۱۸). چگونه به ارزیابی کارایی استراتژی‌های صادرات بپردازیم.
- ◀ هلمن، ا. (۱۹۸۴). نظریه ساده تجارت بین‌الملل با شرکت‌های چندملیتی.
- ◀ جانسون، آ. (۲۰۰۶). تأثیر ورود سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بر رشد اقتصادی کشور میزبان.
- ◀ کوچیما، ک. (۱۹۸۲). رویکرد اقتصاد کلان در مقابل رویکرد کسب‌وکار بین‌المللی به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی.
- ◀ کروگمن، پ. و اوبستفلد، م. (۲۰۰۵). اقتصاد بین‌الملل: نظریه و سیاست.
- ◀ لئونتیف، و. و. (۱۹۵۳). مطالعاتی در ساختار اقتصاد آمریکا.
- ◀ لیو، اکس، وانگ، سی. و وی، ی. (۲۰۰۱). روابط عادی بین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و تجارت در چین.
- ◀ مرجید، آ. و احمد، ا. (۲۰۰۸). صادرات، واردات و رشد اقتصادی در پاکستان.
- ◀ مارکوسن، ج. ر. (۱۹۸۴). شرکت‌های چندملیتی، انتقال فناوری و تجارت.
- ◀ مارکوسن، ج. ر. (۲۰۰۰). نظریه سرمایه، تجارت درون‌صنعتی و تجارت چندملیتی.
- ◀ پین، ن. و واکلین، ک. (۱۹۹۸). عملکرد صادرات و نقش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی.
- ◀ پوفاوا، و. و پوسارونگسری، ب. (۱۹۹۴). تجارت بین‌المللی و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تایلند.
- ◀ تومبولرتچای، س. (۲۰۰۹). سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و صادرات در تایلند.
- ◀ ژوان، ن. ت. و ژینگ، ی. (۲۰۰۶). سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و صادرات: تجربه‌های ویتنام.

جریان‌های سرمایه‌گذاری و توسعه کشور در بازارهای نوظهور:

تحلیل تأثیر سرمایه‌گذاری خارجی بر رشد اقتصادی ۲۰۲۵

فرید فکرت اوغلو بابایف

دانشگاه دولتی باکو

اولماس عبدالله‌اف

مؤسسه دولتی علوم تربیتی نوکوس به نام آجیناز

هدف این مقاله، بررسی تأثیر جریان‌های سرمایه‌گذاری بر توسعه اقتصادی کشورهای اوکراین، آذربایجان و ازبکستان با در نظر گرفتن نقش سرمایه‌گذاری خارجی و همچنین ارزیابی سهم این جریان‌ها در شکل‌گیری رشد اقتصادی پایدار است. روش‌شناسی این پژوهش شامل تحلیل اقتصادی و تحلیل SWOT است.

یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری خارجی تأثیری مثبت بر رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه دارد و به افزایش تولید ناخالص داخلی، کاهش بیکاری و تحرک پیشرفت فناوری کمک می‌کند. همچنین، جریان‌های سرمایه‌گذاری موجب تغییرات ساختاری در اقتصاد شده و گذار به سمت الگوهای نوآورانه و رقابت‌پذیرتر را تسهیل می‌کنند. افزون بر این، جذب موفقیت‌آمیز سرمایه‌گذاری خارجی می‌تواند به بهبود زیرساخت‌ها و وضعیت زیست‌محیطی در کشورها بینجامد که این عوامل نیز به نوبه خود توسعه اقتصادی را تقویت می‌کنند.

با این حال، نتایج پژوهش بر اهمیت ایجاد فضای مساعد سرمایه‌گذاری برای جلب سرمایه‌های خارجی و تضمین رشد اقتصادی پایدار، چه در حال حاضر و چه در آینده، تأکید می‌کند. در عین حال، باید به جنبه‌های منفی احتمالی تأثیر سرمایه‌گذاری بر اقتصاد، از جمله افزایش ریسک وابستگی به کمک‌های خارجی، توجه داشت.

در مجموع، یافته‌ها حاکی از آن است که جست‌وجو و جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای ارتقای شاخص‌های اقتصادی کشورهای بازارهای نوظهور، تحرک رشد پایدار و تسهیل ادغام این اقتصادها در نظام جهانی ضروری است، مشروط بر آنکه اثرات منفی آن به حداقل برسد.

ترجمه
الهام سلامی
کارشناس مرکز شتاب‌تبریز

مقدمه

در عصر جهانی‌شدن و یکپارچگی اقتصادی، سرمایه‌گذاری خارجی نقش مهمی در رشد اقتصادی کشورهایی مانند اوکراین، آذربایجان و ازبکستان ایفا می‌کند، به‌ویژه به دلیل محدودیت منابع و ظرفیت‌های مالی آن‌ها. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) می‌تواند از طریق انتقال فناوری، افزایش تولید و اشتغال، رشد اقتصادی را تقویت کند. با این حال، تأثیر FDI به کارایی نهادهای ملی، سیاست‌های دولت و توسعه بخش مالی بستگی دارد. در حالی که برخی پژوهش‌ها تأثیر مثبت FDI را بر بخش‌هایی مانند صنعت و خدمات تأیید می‌کنند، دیگر مطالعات به اثرات منفی احتمالی مانند بی‌ثباتی مالی، بهره‌برداری منابع و افزایش نابرابری اجتماعی اشاره دارند. همچنین، پویایی و اثرگذاری FDI در بلندمدت نامطمئن و وابسته به ثبات سیاست‌گذاری است.

در این مقاله به عنوان بخشی از تعیین پایه نظری تحقیق، کار جمع‌آوری اطلاعات آماری رسمی و مطالعه اسناد قانونی از جمله قوانین جمهوری آذربایجان، جمهوری ازبکستان و اوکراین انجام شد که درک دقیقی از وضعیت فعلی سرمایه‌گذاری خارجی در کشورهای منتخب را ارائه داد.

انواع و ویژگی‌های سرمایه‌گذاری خارجی

جریان‌های سرمایه‌گذاری خارجی، جریان‌های سرمایه‌ای میان کشورها هستند که در آن یک سرمایه‌گذار از یک کشور (یا منطقه)، منابع مالی خود را برای سرمایه‌گذاری در دارایی‌ها یا بنگاه‌های اقتصادی به کشور دیگر هدایت می‌کند. این جریان‌ها شامل سرمایه‌گذاری مستقیم (مانند تملک بنگاه‌ها، ایجاد تأسیسات تولیدی جدید) و سرمایه‌گذاری پورتنوی (خرید

سهام، اوراق قرضه یا سایر ابزارهای مالی) هستند. سرمایه‌گذاری خارجی شامل سرمایه‌گذاری مستقیم (مانند ایجاد یا خرید بنگاه‌ها برای کنترل فعالیت‌ها) و سرمایه‌گذاری پورتنوی (مانند خرید سهام و اوراق قرضه بدون اعمال کنترل) است. این سرمایه‌گذاری‌ها می‌توانند به انتقال فناوری، ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی در کشورهای میزبان کمک کنند، اما ممکن است خطراتی مانند وابستگی اقتصادی، از دست دادن کنترل دارایی‌های ملی و آسیب‌های زیست‌محیطی نیز به همراه داشته باشند.

تأمین مالی بین‌المللی از سوی سازمان‌های بین‌المللی، دولت‌ها یا بخش خصوصی صورت می‌گیرد و اغلب در پروژه‌های زیرساختی و اجتماعی-اقتصادی به کار می‌رود. این نوع تأمین مالی با الزامات خاصی مانند رعایت استانداردهای زیست‌محیطی و شفافیت همراه است.

مشتقات مالی ابزارهایی مانند قراردادهای آتی، اختیار معامله و سوآپ هستند که برای مدیریت ریسک و افزایش نقدشوندگی به کار می‌روند. تأمین مالی خطرپذیر نوعی سرمایه‌گذاری پرریسک برای حمایت از استارت‌آپ‌ها و پروژه‌های نوآورانه است که می‌تواند منجر به رشد اقتصادی و توسعه فناوری شود.

در نهایت، انتقال فناوری با انتقال دانش و نوآوری، نقش مهمی در بهبود کیفیت تولید، افزایش رقابت‌پذیری و ارتقای سرمایه انسانی کشورها دارد. هر یک از این اشکال سرمایه‌گذاری، ویژگی‌های خاص خود را دارند که هنگام طراحی سیاست‌ها و راهبردهای جذب سرمایه خارجی باید مد نظر قرار گیرند. با وجود ظرفیت بالا، سرمایه‌گذاری خارجی همچنین مخاطرات قابل توجهی نیز دارد.

انواع سرمایه‌گذاری	مزایا	معایب
سرمایه‌گذاری مستقیم	کسب کنترل یا نفوذ قابل توجه بر فرآیندها و استراتژی‌های کسب‌وکار یک شرکت در کشور دیگر	امکان از دست دادن بخشی از کنترل در نتیجه استراتژی‌های بلندمدت شرکت
سرمایه‌گذاری پرتفولیو یا سرمایه‌گذاری در سبد دارایی‌ها	توانایی دسترسی سریع به طیف متنوعی از ابزارهای مالی در بازارهای جهانی	ریسک‌های ارزی، نوسانات اوراق بهادار و زبان‌های بالقوه ناشی از تغییر شرایط بازار
تأمین مالی بین‌المللی	تأمین سرمایه کلان برای توسعه پروژه‌های با پتانسیل سودآوری بالا	ریسک‌های تأخیر در بازپرداخت وام و پرداخت بهره
مشتقات مالی	توانایی محافظت در برابر ریسک‌ها و عملیات سفته‌بازی در بازارهای مالی	پیچیدگی بالای استفاده، مواجهه با زبان‌های قابل توجه و نوسانات غیرقابل پیش‌بینی بازار
تأمین مالی خطرپذیر	فرصت کسب سود قابل توجه از توسعه موفقیت‌آمیز پروژه‌های نوآورانه و استارت‌آپ‌ها	سطح بالای ریسک، به‌ویژه در سرمایه‌گذاری‌های ناموفق در پروژه‌های جدید و ناشناخته
انتقال فناوری	انتشار فناوری‌های پیشرفته و دانش به بازارهای جدید که می‌تواند منجر به افزایش رقابت‌پذیری و سودآوری شود	هزینه‌های بالای سازماندهی و اجرای فرآیند انتقال فناوری، و همچنین خطر انتشار ناخواسته مالکیت فکری

جدول (۱): تحلیل مزایا و معایب سرمایه‌گذاری

جذابیت سرمایه‌گذاری از دیدگاه سرمایه‌گذاران

با وجود ریسک‌های موجود، سرمایه‌گذاران پتانسیل بالایی برای سرمایه‌گذاری در اقتصادهای نوظهور قائل‌اند. امکان دستیابی به بازدهی چشمگیر که با رشد سریع اقتصادی و فرصت‌های بازار در این کشورها همراه است، آن‌ها را به مقاصد جذاب برای سرمایه‌گذاری تبدیل کرده است. از این رو، سرمایه‌گذاران با در نظر گرفتن منافع بالقوه و مخاطرات موجود، و با هدف تنوع‌بخشی به سبد سرمایه‌گذاری خود و کسب بازدهی بلندمدت بالا، به‌طور فعال به دنبال فرصت‌هایی برای تخصیص سرمایه در این کشورها هستند. در عین حال، درک اشکال مختلف سرمایه‌گذاری خارجی برای ارزیابی چشم‌اندازها و مخاطرات ناشی از جذب تزریق‌های مالی به یک کشور، ضروری است. بنابراین، نه تنها باید ماهیت هر یک از این اشکال سرمایه‌گذاری را به‌درستی شناخت، بلکه باید تأثیر آن‌ها بر حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی را نیز تحلیل کرد.

در کشورهای در حال توسعه، چندین حوزه اصلی وجود دارد که به دلیل پتانسیل رشد و توسعه، توجه سرمایه‌گذاران را به خود جلب می‌کنند.

تحلیل جذاب‌ترین بخش‌های اقتصادی برای سرمایه‌گذاری

◀ زیرساخت‌ها (حمل‌ونقل، انرژی، ارتباطات و تأمین آب) که پایه توسعه اقتصادی و بهبود کیفیت زندگی هستند و موجب جذب سرمایه در سایر بخش‌ها می‌شوند.

◀ کشاورزی و صنایع غذایی که ظرفیت بالایی برای افزایش تولید، ارتقای امنیت غذایی و ایجاد اشتغال در مناطق روستایی دارند.

◀ انرژی‌های تجدیدپذیر مانند خورشیدی، بادی و آبی که به کاهش وابستگی به انرژی وارداتی و بهبود محیط‌زیست کمک می‌کنند.

◀ آموزش و بهداشت که با توسعه سرمایه انسانی، افزایش بهره‌وری و بهبود رفاه عمومی ارتباط دارند.

◀ فناوری اطلاعات که نقش کلیدی در توسعه اقتصاد دیجیتال، افزایش بهره‌وری و نوآوری دارد و فرصت‌های جدیدی برای کشورهای در حال توسعه در عرصه فناوری فراهم می‌کند.

◀ سرمایه‌گذاری در گردشگری با توسعه زیرساخت‌ها و خدمات جدید، موجب جذب گردشگران خارجی، گسترش بازار خدمات و افزایش اشتغال در کشورهای در حال توسعه می‌شود.

به‌طور کلی، توسعه این صنایع برای رشد اقتصادی پایدار و پیشرفت اجتماعی در کشورهای در حال توسعه حیاتی است. سرمایه‌گذاران به‌طور فزاینده‌ای به ظرفیت‌ها و چشم‌اندازهای این صنایع توجه می‌کنند؛ چراکه این حوزه‌ها در ایجاد زیرساخت‌های مدرن و توسعه سرمایه انسانی نقش اساسی دارند. با این حال، برای دستیابی به نتایج مثبت از سرمایه‌گذاری خارجی در کشورهای در حال توسعه، وجود فضای کسب‌وکار باز و مساعد از سوی کشورهای میزبان ضروری است. نبود حمایت دولتی کافی، عدم همراهی عمومی و ضعف در قوانین و مقررات می‌تواند به موانعی جدی برای موفقیت سرمایه‌گذاری‌ها تبدیل شود. در غیاب پشتیبانی و کمک‌های دولتی، سرمایه‌گذاران ممکن است با مقررات غیرقابل پیش‌بینی و بروکراسی پیچیده مواجه شوند که بر فضای سرمایه‌گذاری اثر منفی گذاشته و باعث خروج سرمایه

از کشور می‌شود. همچنین، نبود حمایت عمومی می‌تواند منجر به بی‌ثباتی‌های اجتماعی و سیاسی شود که برای سرمایه‌گذاران ریسک‌زا است. افزون بر آن، قوانین و مقررات نامناسب یا ناسازگار، باعث افزایش عدم قطعیت و ریسک‌های حقوقی می‌شود. ضعف در حمایت از حقوق مالکیت و نبود شفافیت در نظام قضایی نیز می‌تواند انگیزه سرمایه‌گذاران بالقوه را کاهش داده و اعتماد به محیط سرمایه‌گذاری را تضعیف کند. از این رو، نتایج مثبت سرمایه‌گذاری خارجی در کشورهای در حال توسعه تنها در گرو پتانسیل صنایع نیست، بلکه به آمادگی کشور میزبان در ایجاد شرایط مساعد برای سرمایه‌گذاران نیز وابسته است. تنها در صورت وجود حمایت دولتی مناسب، همراهی اجتماعی و مقررات شفاف و کارآمد، می‌توان به جذب پایدار سرمایه‌گذاری و دستیابی به اهداف رشد اقتصادی و توسعه اجتماعی امیدوار بود.

باید تأکید کرد که اثربخشی تنظیم مقررات قانونی سرمایه‌گذاری خارجی در کشورهای مورد بررسی، به شفافیت، ثبات و قابل پیش‌بینی بودن محیط حقوقی و نهادی بستگی دارد. شرایط مساعد سرمایه‌گذاری در صورتی ایجاد می‌شود که یک دستگاه قضایی و اداری مؤثر وجود داشته باشد و همچنین شفافیت در فرآیند تعامل بین سرمایه‌گذاران و مقامات حاکم باشد. همانطور که قبلاً اشاره شد، شفافیت و گفت‌وگو بین کشورهای پذیرنده و سرمایه‌گذاران نقش کلیدی در جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تضمین اجرای موفق آن ایفا می‌کند. یک مقایسه ویژگی‌های قانونی تنظیم سرمایه‌گذاری خارجی در آذربایجان، اوکراین و ازبکستان در جدول (۲) ارائه شده است.

شباهت‌ها	تفاوت‌ها
هر دو قانون برای سرمایه‌گذاران خارجی حقوق مساوی با سرمایه‌گذاران داخلی را تضمین می‌کنند.	قوانین آذربایجان نسبت به قوانین اوکراین مفصل‌تر و دقیق‌تر هستند.
هر دو قانون تبعیض علیه سرمایه‌گذاران خارجی را ممنوع می‌کنند.	در عین حال، اوکراین دامنه گسترده‌تری از مزایا و ترجیحات برای سرمایه‌گذاران خارجی ارائه می‌دهد.
هر دو قانون مشوق‌ها و ترجیحات متنوعی برای سرمایه‌گذاران خارجی در نظر گرفته‌اند.	جمهوری ازبکستان نهادی ویژه برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی دارد (آژانس جذب سرمایه‌گذاری خارجی). علاوه بر این، مشوق‌های ویژه‌ای برای سرمایه‌گذاران ارائه می‌دهد - از جمله برای اجاره قطعات زمین.

جدول (۲): تحلیل تطبیقی مقررات قانونی سرمایه‌گذاری خارجی در اوکراین، آذربایجان و ازبکستان

بر اساس داده‌های فوق، می‌توان نتیجه گرفت که چارچوب قانونی سرمایه‌گذاری خارجی در کشورهای مورد بررسی، نسبتاً آزادانه و جذاب برای سرمایه‌گذاران خارجی است. با این حال، باید توجه داشت که علاوه بر قوانین، عوامل دیگری همچون ثبات اقتصادی و سیاسی، میزان فساد، کیفیت زیرساخت‌ها و سطح مهارت نیروی کار نیز بر جذابیت یک کشور برای سرمایه‌گذاران خارجی تأثیرگذار هستند.

دوره	ازبکستان	آذربایجان	اوکراین
۲۰۲۰-۲۰۱۹	ثبات شاخص‌های اقتصادی، همراه با اقدامات قاطع برای آزادسازی اقتصاد، صدور مجوز فعالیت‌ها و کاهش موانع اداری برای کارآفرینان	ثبات در فضای سرمایه‌گذاری	بهبود تدریجی فضای سرمایه‌گذاری
تأثیر کووید-۱۹	کاهش رشد اقتصادی و همزمان افزایش وابستگی به سرمایه‌گذاری‌های چینی	فضای سرمایه‌گذاری پایدار، با اندکی رشد در جذابیت سرمایه‌گذاری	کاهش سرمایه‌گذاری؛ اعمال قرنطینه؛ کاهش نرخ رشد اقتصادی
۲۰۲۲-۲۰۲۰	تثبیت شاخص‌های اقتصادی، اقدامات برای آزادسازی اقتصاد، صدور مجوز برای فعالیت‌ها و کاهش موانع اداری برای کارآفرینان	فضای سرمایه‌گذاری پایدار مانده است، با رشد اندک در جذابیت سرمایه‌گذاری	ابتکاراتی برای تثبیت عملکرد اقتصادی و بهبود فضای سرمایه‌گذاری
۲۰۲۳-۲۰۲۲	افزایش وابستگی به جریان سرمایه‌گذاری چین	فضای سرمایه‌گذاری همچنان پایدار است، با رشد محدود در جذابیت سرمایه‌گذاری	وخامت شدید فضای سرمایه‌گذاری، تعطیلی بازارها، کاهش تولید و رکود اقتصادی
پیش‌بینی	وابسته به تحولات ژئوپلیتیکی، سطح فساد و تغییرات سیاسی کشور. همچنین افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر	وابسته به تحولات ژئوپلیتیکی، سطح فساد و تغییرات سیاسی کشور؛ همچنین افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر	وابستگی کامل به ادامه جنگ

بهبود فضای سرمایه‌گذاری در اوکراین، جمهوری آذربایجان و ازبکستان

در بستر جهانی‌شده‌ی امروز، اقتصادهای نوظهور به‌طور فعال در تلاش برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی هستند تا عملکرد اقتصادی خود را تقویت کرده و رشد پایدار را تضمین کنند. اوکراین، جمهوری آذربایجان و ازبکستان نیز از این قاعده مستثنی نیستند؛ این کشورها در تلاش‌اند تا محیطی مساعد برای سرمایه‌گذاری ایجاد کنند، سرمایه خارجی جذب کرده و توسعه اقتصادی خود را تسریع بخشند. تحلیل فضای سرمایه‌گذاری در اوکراین، آذربایجان و ازبکستان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، چرا که تصمیمات راهبردی این کشورها و توانایی آن‌ها در سازگاری با چالش‌های داخلی و خارجی را بازتاب می‌دهد.

هر سه کشور گام‌هایی فعالانه برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی، اجرای اصلاحات و ایجاد فضای مطلوب سرمایه‌گذاری برداشته‌اند. در عین حال، این موضوع در بستر بی‌ثباتی‌های ژئوپلیتیکی و اقتصادی همچون جنگ‌ها، پاندمی‌ها و سایر بحران‌ها اهمیت دوچندان می‌یابد. جنگ روسیه و اوکراین منجر به وخامت شدید اوضاع منطقه، ایجاد بی‌ثباتی در اقتصاد، تضعیف فضای سرمایه‌گذاری و افزایش چشمگیر ریسک برای کسب‌وکارها و سرمایه‌گذاران شده است. این وضعیت در سال‌های اخیر چالش‌های جدی‌ای برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی و توسعه اقتصادی اوکراین ایجاد کرده و چشم‌انداز کوتاه‌مدت آن را تحت تأثیر قرار داده است. بررسی فضای سرمایه‌گذاری در اوکراین، آذربایجان و ازبکستان طی پنج سال گذشته (۲۰۱۹-۲۰۲۳) امکان نظام‌مند کردن داده‌ها، شناسایی روندهای

کلیدی و تغییرات در حوزه سرمایه‌گذاری این کشورها را فراهم ساخته است.

یکی از ویژگی‌های برجسته و متمایز جمهوری ازبکستان، توسعه فعال روابط اقتصادی با چین است. تا به امروز، جمهوری خلق چین به‌عنوان یکی از سرمایه‌گذاران اصلی در بخش‌های مختلف اقتصاد ازبکستان، از جمله انرژی، حمل‌ونقل، کشاورزی و تولید صنعتی ایفای نقش کرده است. از سوی دیگر، آغاز تهاجم نظامی تمام‌عیار، نه تنها فضای کسب‌وکار در اوکراین را با بی‌ثباتی و عدم قطعیت مواجه ساخته، بلکه چشم‌انداز اقتصادی منطقه را نیز به شدت تحت تأثیر قرار داده است.

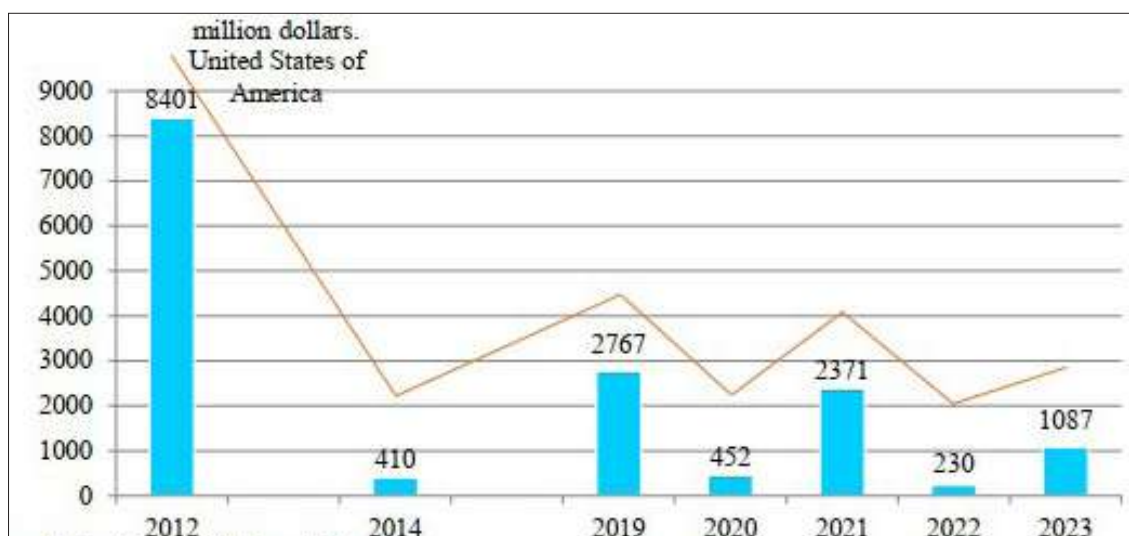
در نتیجه جنگ، اعتماد سرمایه‌گذاران به اقتصاد اوکراین کاهش یافته است و این امر منجر به خروج سرمایه از کشور، همچنین توقف و تعویق در اجرای پروژه‌های سرمایه‌گذاری شده است. جنگ همچنین ریسک سرمایه‌گذاری را افزایش داده و موجب بروز عدم قطعیت نسبت به چشم‌اندازهای اقتصادی و سیاسی آینده اوکراین می‌شود. این وضعیت بر غیرمعارف بودن شرایط تأکید داشته و لزوم تدوین روش‌های حمایتی و اصلاحی برای حفظ ثبات اقتصادی را برجسته می‌سازد.

تحلیل تأثیر سرمایه‌گذاری خارجی بر اقتصاد کشورهای میزبان

بر اساس شاخص‌های آماری، بی‌ثباتی ژئوپلیتیکی در اوکراین که عمدتاً ناشی از تجاوز نظامی روسیه است، منجر به ناپایداری شدید در فضای سرمایه‌گذاری شده است (نمودار ۱).

نمودار (۱): سرمایه‌گذاری‌های مستقیم در اوکراین بدون سرمایه‌گذاری مجدد درآمد

این پدیده غالباً در کشورهایی با وضعیت اقتصادی و سیاسی ناپایدار و همچنین در کشورهایی با فشارهای مالیاتی و مقرراتی بالا رخ می‌دهد.

افزون بر این، لازم است توجه داشت که سرمایه‌گذاری‌های بازگشتی یا دورانی می‌توانند هم به‌عنوان راهکاری برای دور زدن قوانین مالیاتی و سایر محدودیت‌های قانونی به کار روند و هم به‌عنوان سازوکاری مشروع برای بازگرداندن سرمایه‌ها به کشور و حفظ کنترل بر آن‌ها. بنابراین، این نوع سرمایه‌گذاری می‌تواند آثار مثبت و منفی بر اقتصاد کشور داشته باشد. از یک سو، سرمایه‌گذاری بازگشتی یا دورانی به ورود سرمایه خارجی و تحریک فعالیت‌های سرمایه‌گذاری کمک می‌کند، از سوی دیگر، می‌تواند موجب تحریف آمار سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، ارائه تصویری ناقص از میزان واقعی سرمایه خارجی در کشور و همچنین بروز تخلفات مالیاتی و ریسک‌های نظارتی شود.

در مجموع، سرمایه‌گذاری خارجی تأثیر چشمگیری بر اقتصاد اوکراین داشته است که این تأثیرات شامل جنبه‌های مثبت و منفی می‌باشد. از جمله آثار مثبت می‌توان به ایجاد فرصت‌های شغلی جدید، رشد تولید ناخالص داخلی (GDP)، انتقال فناوری‌های پیشرفته و توسعه زیرساخت‌ها اشاره کرد.

ورود سرمایه‌گذاری خارجی، فرصت ایجاد اشتغال بیشتر را

همان‌گونه که در نمودار (۱) مشاهده می‌شود، میزان سرمایه‌گذاری خارجی در سال پیش از بحران ۲۰۱۲ به‌طور قابل‌توجهی بالاتر از ۱۰ سال بعد از آن است. نخستین افت شدید سرمایه‌گذاری خارجی، ناشی از اشغال بخش‌هایی از خاک اوکراین توسط روسیه (شبه‌جزیره کریمه و سواستوپول، بخش‌هایی از مناطق دونتسک و لوهانسک) و آغاز جنگ اوکراین در سال ۲۰۱۴ بود. پس از آن که وضعیت تا حدودی به حالت عادی بازگشت و فضای سرمایه‌گذاری بهبود یافت، دومین افت شدید در پی شیوع ویروس کرونا (COVID-۱۹) رخ داد. با این حال، تا سال ۲۰۲۱، حجم سرمایه‌گذاری خارجی تقریباً به سطح پیشین بازگشت. اما سومین و شدیدترین کاهش در حجم سرمایه‌گذاری‌ها در سال ۲۰۲۲ و به دنبال آغاز جنگ تمام‌عیار رخ داد.

همچنین باید توجه داشت که اوکراین به لحاظ دریافت نوع خاصی از سرمایه‌گذاری خارجی موسوم به «سرمایه‌گذاری بازگشتی یا دورانی» شناخته می‌شود. سرمایه‌گذاری بازگشتی یا دورانی نوعی از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است که در آن سرمایه‌گذار اصلی، تبعه یا ساکن همان کشور مبدا است. در این نوع سرمایه‌گذاری، سرمایه داخلی به خارج منتقل شده و سپس تحت عنوان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به کشور بازمی‌گردد، اما کنترل این سرمایه‌گذاری همچنان در اختیار یک سرمایه‌گذار داخلی است.

فرصت‌ها	تهدیدها
توسعه صنایع جدید	بحران‌های اقتصادی
گسترش تجارت بین‌المللی و دستیابی به موقعیت رقابتی	بی‌ثباتی سیاسی
اجرای پروژه‌های زیرساختی	نوسانات ارزی
جذب گردشگران	رقابت در بازار جهانی
توسعه و پیاده‌سازی نوآوری‌ها	اثرات منفی زیست‌محیطی (در صورت سرمایه‌گذاری در بخش‌های خطرناک)
تأثیر مثبت بر آموزش	-

جدول (۴)

اقتصاد پنهان و سطح توسعه انسانی، از عوامل تعیین‌کننده مهم در جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی هستند. اقتصاد پنهان تأثیر منفی بر جذب FDI دارد، در حالی که سطح بالاتر توسعه انسانی، تأثیر مثبت دارد. کشورهای دارای سطح بالاتر توسعه انسانی، معمولاً محیطی باثبات‌تر و قابل‌اعتمادتر برای کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری فراهم می‌آورند. با وجود این، یافته‌های پژوهش حاضر حاکی از آن است که علی‌رغم وجود ریسک‌ها، سرمایه‌گذاران همچنان چشم‌اندازهای امیدوارکننده‌ای برای سرمایه‌گذاری در اقتصادهای نوظهور می‌بینند. رشد سریع اقتصادی و فرصت‌های بازار، این کشورها را به گزینه‌هایی جذاب برای سرمایه‌گذاری تبدیل کرده است. سرمایه‌گذاران در تلاش‌اند با ارزیابی دقیق پاداش‌ها و ریسک‌ها، سرمایه‌های خود را در این کشورها به‌کار گیرند و از طریق تنوع‌بخشی، به بازدهی بلندمدت بالا دست یابند.

منابع:

- ♦ مقاله‌ای از میکایل جباروف، وزیر اقتصاد جمهوری آذربایجان، در روزنامه «آذربایجان»، ۲۰۲۳
- ♦ بانک ملی اوکراین، ۲۰۲۴
- ♦ خیتاخونوف، ۲۰۲۲
- ♦ قانون جمهوری آذربایجان «درباره فعالیت‌های سرمایه‌گذاری»، ۲۰۲۲
- ♦ قانون اوکراین شماره XII-۱۵۶۰ «درباره فعالیت‌های سرمایه‌گذاری»، ۱۹۹۱
- ♦ قانون جمهوری ازبکستان شماره LRU-۵۹۸ «درباره سرمایه‌گذاری‌ها و فعالیت‌های سرمایه‌گذاری»، ۲۰۱۹

فراهم می‌سازد که به کاهش نرخ بیکاری و بهبود سطح معیشت مردم کمک می‌کند. علاوه بر این، سرمایه‌گذاری‌ها باعث رشد تولید ناخالص داخلی و بهبود شرایط کلی اقتصادی کشور شده و توسعه محیط کسب‌وکار را تسهیل می‌کنند. انتقال فناوری از سوی شرکت‌های خارجی، بهره‌وری تولید و رقابت‌پذیری شرکت‌های اوکراینی را افزایش داده و به مدرن‌سازی بخش‌های مختلف اقتصادی یاری می‌رساند. توسعه زیرساخت‌هایی که با تأمین مالی سرمایه‌گذاری خارجی انجام می‌شود، نیز موجب بهبود محیط کسب‌وکار و جذاب‌تر شدن کشور برای سرمایه‌گذاری‌های بعدی می‌شود.

با این حال، سرمایه‌گذاری خارجی معایبی نیز دارد. انتقال سود به خارج از کشور منجر به از دست رفتن بخشی از ظرفیت اقتصادی داخلی و فرآیند انباشت منابع داخلی را محدود می‌کند. افزایش بدهی خارجی نیز بار مالی مضاعفی برای کشور ایجاد کرده و آن را نسبت به فشارهای اقتصادی خارجی آسیب‌پذیرتر می‌سازد. از سوی دیگر، محدود شدن کنترل بر دارایی‌های ملی می‌تواند به کاهش اهمیت راهبردی برخی از بخش‌های اقتصادی منجر شده و حاکمیت ملی را تضعیف کند.

نقاط قوت	نقاط ضعف
توسعه همه‌جانبه بخش‌های مختلف اقتصاد	وابستگی به منابع خارجی
تحریک رشد اقتصادی	ریسک بی‌ثباتی سیاسی
انتقال فناوری و دانش فنی	توزیع ناعادلانه منافع
توسعه زیرساخت‌ها	عملکرد ضعیف در بلندمدت
ایجاد فرصت‌های شغلی جدید	نیاز به چارچوب قانونی توسعه‌یافته
جذب سرمایه	-

جدول (۳)

تحلیل SWOT مربوط به تأثیر جریان‌های سرمایه‌گذاری خارجی بر کشورهای بازار نوظهور
در مجموع، با توجه به پژوهش‌های انجام‌شده، می‌توان عوامل اصلی مثبت و منفی ناشی از سرمایه‌گذاری خارجی در بازارهای نوظهور را شناسایی کرد. نتایج این بررسی در قالب تحلیل SWOT در جدول شماره (۴) ارائه شده است.

گفتگو و مقاله

گفتگوی اختصاصی نشریه اتاق تبریز با رئیس اتاق بازرگانی وان

تقویت همکاری‌های تجاری مناطق شرقی ترکیه با آذربایجان شرقی

گفتگو: شهرام صادق زاده

آذربایجان شرقی به سبب همجواری با برخی از کشورهای مهم منطقه، نگاه ویژه‌ای به دیپلماسی اقتصادی و توسعه روابط با کشورهای همجوار دارد، به‌طوری که همواره به دنبال ایجاد مسیرها و روش‌های جدید تجاری برای توسعه روابط با همسایگان در حوزه‌های مختلف اقتصادی است که ترکیه مهمترین این کشورهاست.

اتاق بازرگانی و صنایع وان، از ظرفیت‌های جغرافیایی شهر برای توسعه تجارت مرزی، صادرات و واردات بهره گرفته و از این فعالیت‌ها پشتیبانی می‌کند، به‌طوری که این اتاق بازرگانی با اجرای پروژه‌هایی در زمینه کشاورزی، دامپروری، صنایع غذایی، گردشگری و توسعه پایدار قصد تضمین اقتصاد منطقه را دارد که آذربایجان شرقی و غربی نیز در زمره استان‌های نزدیک به استان وان ترکیه قرار دارند.

در حقیقت، اتاق‌های بازرگانی تبریز و وان به عنوان موفق‌ترین اتاق‌های ترکیه از منظر استانداردهای خدماتی، نقشی برجسته در سطح منطقه‌ای و ملی داشته و تلاش می‌کنند، ظرفیت‌های اقتصادی استان خود را در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی به بهترین شکل معرفی و بالفعل کنند.

عمده تمرکز رؤسای این دو اتاق، بر تسهیل دسترسی بنگاه‌های کوچک و متوسط به منابع مالی، ارائه خدمات آموزشی و مشاوره‌ای و افزایش قدرت رقابتی واحدهای تولیدی از طریق دیجیتال سازی و پروژه‌های صادرات محور است. وان در توسعه اقتصادی منطقه شرقی ترکیه و تبریز در پیشرفت اقتصادی غرب و شمالغرب ایران نقش مهم و مؤثری ایفا می‌کنند و در این مسیر با تلاش و اهتمام فعالان اقتصادی بخش خصوصی خود به هموار کردن مسیر اعتلای سرمایه‌گذاری و رونق تولید استان‌های وان و آذربایجان شرقی مبادرت می‌ورزند.

به گفته کارشناسان حوزه اقتصادی، آب و هوای وان ترکیه شباهت زیادی به آب و هوای تبریز و آذربایجان ایران دارد؛ به همین دلیل است که صنعتگران، کشاورزان، تجار و ساکنان شمال غرب ایران به خوبی با این اقلیم سازگاری داشته و هر زمان از سال که به وان سفر کنند، آمادگی پذیرش شرایط منطقه را از حیث اشتغال و فعالیت دارند.

خبرنگار نشریه اتاق تبریز، به جهت اطلاع از آخرین اهداف، برنامه‌ها و راهکارهای همکاری‌های دوجانبه فعالان اقتصادی دو استان آذربایجان شرقی و وان ترکیه با راهبری و هدایت اتاق‌های بازرگانی تبریز و وان، در شرقی‌ترین استان ترکیه حضور یافته و با «نجدت تاکوا» Necdet Takva رئیس اتاق بازرگانی و صنایع وان به گفتگو پرداخته است که ماحصل آن از نظرتان می‌گذرد.

◀ لطفاً ابتدا یک تصویر کلی از نقش و جایگاه اتاق بازرگانی وان در اقتصاد ترکیه برای مخاطبان ما ارائه دهید.

شهر وان از موقعیتی راهبردی برخوردار است و می‌توان آن را به عنوان شرقی‌ترین شهر هم‌مرز با اتحادیه اروپا در فرآیند عضویت ترکیه در این اتحادیه ارزیابی کرد. همچنین نزدیکی به مرز ایران و دارا بودن ۳۰۰ کیلومتر مرز فعال با کشور شما، وان را به یکی از مراکز مهم تجارت بین‌المللی تبدیل کرده است.

اتاق بازرگانی و صنایع وان در همین چارچوب با بهره‌گیری از مزیت‌های جغرافیایی، از تجارت مرزی، صادرات و واردات حمایت می‌کند. ما در حال اجرای پروژه‌هایی برای توسعه بخش‌های کشاورزی، دامداری، صنایع غذایی و گردشگری در منطقه هستیم. همچنین تلاش می‌کنیم با فراهم کردن دسترسی آسان‌تر بنگاه‌های کوچک و متوسط به منابع مالی، ارائه خدمات مشاوره و آموزش، و اجرای پروژه‌های دیجیتال‌سازی و صادرات‌محور، توان رقابتی آنها را افزایش دهیم.

با حمایت از حدود ۱۵ هزار عضو ثبت شده خود، برای توسعه اقتصادی منطقه گام برمی‌داریم و با فعال‌سازی ظرفیت‌های نهفته شهر وان، در راستای

وان به عنوان پایتخت تمدن بزرگ اورارتوها شناخته می‌شد. این تمدن، نه تنها در مرزهای فعلی ترکیه بلکه در بخش‌هایی از ایران نیز گسترده بوده است، از این رو وان در گذشته به عنوان یک مرکز اداری و تمدنی مهم در منطقه نقش‌آفرینی کرده است.

ایجاد اشتغال تلاش می‌کنیم. با توجه به جمعیت یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفری وان، کاهش بیکاری به‌ویژه در میان زنان و جوانان با اجرای برنامه‌های آموزشی و اشتغال‌محور از اولویت‌های ماست.

برای توسعه زیرساخت‌های لجستیکی، سرمایه‌گذاری‌های صنعتی و پروژه‌های عمرانی، در تعامل دائم با مراکز تصمیم‌گیری در پایتخت - آنکارا - و سایر کلانشهرهای ترکیه هستیم. به بیان صریح‌تر، اتاق بازرگانی و صنایع وان به عنوان یکی از موفق‌ترین اتاق‌ها در سطح ترکیه از لحاظ استانداردهای خدماتی، نقش مهمی در اقتصاد محلی و منطقه‌ای دارد.

از نظر استانداردهای خدماتی در تلاشیم تا پتانسیل اقتصادی وان را در عرصه ملی و بین‌المللی به ویژه از حیث نزدیکی و هم‌مرزی با ایران ارزیابی کنیم. به همین ترتیب، از عادی‌سازی روابط ترکیه با کشور ارمنستان نیز حمایت می‌کنیم، زیرا با مزایایی که در زمینه‌هایی مانند گردشگری و کشاورزی، افزایش تجارت مرزی و تبلیغ شهرمان از طریق ارتباط مداوم با کشورهای آذربایجان، عراق به خصوص دولت منطقه‌ای ترکیه و منطقه عرب‌نشین عراق ارائه می‌دهد، متمایز هستیم.

◀ مهمترین ظرفیت‌های اقتصادی شهر وان در چه حوزه‌هایی است و کدام صنایع بیشترین مزیت رقابتی را دارند؟

یکی از مهم‌ترین مزیت‌های رقابتی وان، جمعیت جوان آن است؛ در شهری زندگی می‌کنیم که میانگین سنی آن ۲۳ سال است، اگر بتوانیم این انرژی و پویایی را به سمت تولید و اشتغال سوق دهیم، مطمئناً این مسئله باعث شکوفایی ظرفیت‌های عظیمی در شهر وان خواهد شد.

از منظر بخش‌های اقتصادی و دامپروری، جایگاه بسیار مهمی در وان وجود دارد، به طوری که هم‌اکنون با ۳،۷ میلیون رأس دام سبک شامل گوسفند و بُز در رتبه اول ترکیه قرار داریم. وان با وسعت ۲۱ هزار کیلومتر مربع ششمین شهر بزرگ ترکیه از نظر مساحت است و حدود ۳ درصد از کل مساحت کشور را در اختیار دارد که این وسعت زیاد، مزایای بزرگی برای حوزه دامپروری به همراه دارد. تقریباً ۱۰ درصد از مراتع کشور نیز در محدوده جغرافیایی وان واقع شده‌اند که این مراتع وسیع و شرایط اقلیمی مناسب، وان را به قطب بالقوه‌ای در حوزه دامپروری تبدیل کرده‌اند کما اینکه در حوزه دام سنگین نیز حدود ۲۰۰ هزار رأس دام وجود دارد.

در همین راستا، در حال توسعه منطقه صنعتی - تخصصی در زمینه پرورش و فرآوری دام هستیم و مشخصاً هدف این است که کمبودها و نواقص موجود در حوزه دام سنگین را جبران نماییم زیرا دامپروری نخستین و مهم‌ترین بخش اقتصادی وان است و ضرورت دارد تا این بخش به عنوان مزیت غالب زندگی مردم منطقه تبدیل شود.

در کنار آن، کشاورزی گلخانه‌ای نیز به دلیل شرایط آب و هوای وان از ظرفیت بالایی برخوردار است، به طوری که در فصل تابستان، دمای هوا از ۳۰ درجه سانتی‌گراد فراتر نمی‌رود و در زمستان نیز دما به کمتر از منفی ۱۵ درجه نمی‌رسد، بنابراین، اقلیم معتدل، هم برای زندگی و هم برای فعالیت‌های دامداری، فرصت‌های مناسبی را خلق می‌کند.

یکی دیگر از حوزه‌هایی که ما در آن تمرکز داریم، صنعت گردشگری است. باید تأکید کنم که این حوزه ریشه‌ای بسیار عمیق و تاریخی در بین شهروندان و ساکنان وان دارد زیرا صحبت از شهری است که هزاران سال محل سکونت و تمدن انسان‌ها بوده است، به ویژه در قرن‌های ۴۰۰ و ۵۰۰ قبل از میلاد و حتی پیش‌تر از آن، وان به عنوان پایتخت تمدن بزرگ اورارتوها شناخته می‌شد. این تمدن، نه تنها در مرزهای فعلی ترکیه بلکه در بخش‌هایی از ایران نیز گسترده بوده است، از این رو وان در گذشته به عنوان یک مرکز اداری و تمدنی مهم در منطقه نقش آفرینی کرده است.

از آن دوران، آثار و بناهای تاریخی بزرگی به جای مانده است؛ از جمله سامانه‌های آبیاری، سد‌ها و کانال‌هایی که نشان دهنده سطح بالای دانش مهندسی در آن زمان است و میراث تاریخی، وان را به یکی از مقاصد گردشگری برجسته ترکیه تبدیل کرده است.

دریاچه وان که ما آن را «دریای وان» می‌نامیم، چهارمین دریاچه بزرگ جهان به شمار می‌رود که در ارتفاع ۱۷۵۰ متری از سطح دریا قرار دارد و با داشتن شرایط اقلیمی مناسب، فرصت‌های عالی برای ورزش‌های آبی، آفتاب‌گیری و گردشگری ساحلی فراهم می‌کند.

یکی دیگر از بخش‌های برجسته، تجارت مرزی و حوزه لجستیک است؛ معتقدیم که مزیت رقابتی ترکیه در شرق آن قرار دارد و وان می‌تواند به عنوان یک مرکز لجستیکی و گِره تجاری مهم، نقش کلیدی ایفا کند. از این حیث اهمیت آن می‌توان گفت، وان نه تنها دروازه‌ای به سمت ایران است، بلکه از طریق ایران با کشورهای همسایه، آسیای میانه و حتی تا چین و شرق دور پیوند دارد که این موقعیت جغرافیایی، مزیتی مهم در تجارت فرامرزی محسوب می‌شود.

واقعیت این است که در ۲۰ سال گذشته پیشرفت قابل توجهی در زمینه صنایع غذایی به ویژه فرآوری و بسته‌بندی در سطح منطقه وان داشته‌ایم، ظرفیت‌های قوی در کشاورزی و دامپروری، زمینه‌ساز تولید محصولات با ارزش افزوده بالا در این بخش شده است.

در زمینه نساجی نیز وان شاهد رشد قابل توجهی بوده است به طوری که اکنون نزدیک به ۲۰ هزار نفر در کارخانه‌های نساجی مشغول به کارند. حدود ۵۰ کارخانه در وان برای برندهای مطرح جهانی تولید می‌کنند و به همین لحاظ، وان در این زمینه، پوست انداخته و به بازیگری مؤثر در صنعت نساجی و هنرهای دستی ترکیه و منطقه تبدیل شده است به ویژه در

● ● ●
معتقدیم که
مزیت رقابتی
ترکیه در شرق
آن قرار دارد و
وان می‌تواند به
عنوان یک مرکز
لجستیکی و گِره
تجاری مهم،
نقش کلیدی
ایفا کند. از این
حیث اهمیت
آن می‌توان
گفت، وان نه تنها
دروازه‌ای به
سمت ایران
است، بلکه از
طریق ایران
با کشورهای
همسایه، آسیای
میانه و حتی
تا چین و شرق
دور پیوند دارد
که این موقعیت
جغرافیایی،
مزیتی مهم در
تجارت فرامرزی
محسوب
می‌شود.

بخش صنایع دستی سنتی مانند قالی بافی، گلیم بافی و نقره کاری از جایگاه مهمی برخوردار است.

در زمینه انرژی نیز، وان در میان شهرهای ترکیه، در حوزه انرژی های تجدیدپذیر در جایگاه نخست قرار دارد. ما از ظرفیت بالایی در انرژی خورشیدی برخورداریم. همچنین منابع ژئوترمال یا همان زمین گرمایی در ۷ شهرستان ما وجود دارد که دمای برخی از آن ها به ۷۰ تا ۸۰ درجه سانتی گراد می رسد لذا این منابع، استان وان را به گزینه ای جذاب برای سرمایه گذاری در حوزه انرژی تبدیل کرده اند.

تاکنون چه تعاملات رسمی یا غیررسمی میان اتاق های بازرگانی وان و تبریز برقرار شده است؟

ما به عنوان اتاق تجارت و صنایع وان، نه تنها با شهرهای مختلف ترکیه بلکه با شهرهای کشورهای همسایه نیز در ارتباط نزدیک هستیم. در این چارچوب، سفرهای زیادی به ایران، به ویژه به شهر صنعتی تبریز داشته ایم زیرا طرف های اصلی ما در این تعاملات، اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان های ایران هستند و تلاش داریم این روابط را به طور مستمر توسعه دهیم.

بارها در نمایشگاه ها و نشست های تجاری استان های ایران به ویژه مناطق هم مرز با ترکیه شرکت کرده ایم؛ هدف از این حضور، شناخت متقابل، شناسایی فرصت های مشترک و بهره برداری از ظرفیت های مرزی موجود است. در قالب این برنامه ها، جلسات تجاری رو در رو B2B بین بازرگانان وان و تبریز برگزار کرده ایم تا زمینه های همکاری مشترک فراهم شود.

همچنین بازرگانان و فعالان اقتصادی تبریز و شهرهای آذربایجان شرقی را چندین بار در شهر خود میزبانی کرده ایم که این سفرها با پیشگامی و میزبانی اتاق تجارت و صنایع وان انجام شده اند. در

در زمینه انرژی نیز، وان در میان شهرهای ترکیه، در حوزه انرژی های تجدیدپذیر در جایگاه نخست قرار دارد. ما از ظرفیت بالایی در انرژی خورشیدی برخورداریم. همچنین منابع ژئوترمال یا همان زمین گرمایی در ۷ شهرستان ما وجود دارد که دمای برخی از آن ها به ۷۰ تا ۸۰ درجه سانتی گراد می رسد لذا این منابع، استان وان را به گزینه ای جذاب برای سرمایه گذاری در حوزه انرژی تبدیل کرده اند.

حقیقت، به ایجاد همکاری های عمیق تر با فعالان اقتصادی تبریز و دیگر شهرهای ایران علاقه مند هستیم و در همین راستا، تاکنون ۴ نشست رسمی با اتاق بازرگانی تبریز برگزار کرده ایم و با راهنمایی سرکنسولگری ترکیه در تبریز، این ارتباطات را توسعه داده ایم اما با این حال، به همکاری های نزدیک تر و هدفمندتر نیاز مبرمی داریم. در چارچوب این هدف، در اتاق وان، بخش مشورتی ویژه ای برای بازرگانان ایرانی ایجاد کرده ایم تا خدمات مستقیم به آنها ارائه دهیم و این خدمات را می توان با همکاری اتحادیه ها و سازمان های اقتصادی دو کشور به سطح بالاتر نیز ارتقا داد.

به نظر شما مهمترین زمینه های همکاری اقتصادی میان اتاق های بازرگانی وان و تبریز کدام ها هستند؟

همکاری بین اتاق های بازرگانی وان و تبریز می تواند فرصت های اقتصادی مهمی برای هر دو طرف ایجاد نماید زیرا نزدیکی جغرافیایی این دو منطقه، بستر مناسبی برای تبدیل این روابط به یک همکاری اقتصادی مکمل است. واقعیت این است که ما منافع و چالش های مشترکی داریم و باید آنها را به فرصت های واقعی تبدیل نماییم زیرا وان یکی از نزدیک ترین شهرهای ترکیه به مرز ایران است و از موقعیت استراتژیک ویژه ای برخوردار است و البته در سوی دیگر نیز، تبریز یکی از مراکز مهم صنعتی، تجاری و کشاورزی در شمال غرب ایران است.

به طور حتم می توانیم هیئت های تجاری منظم بین دو شهر برگزار کنیم، نشست های B2B و دیدارهای تجاری دوجانبه ترتیب دهیم زیرا در حوزه هایی مانند صنایع غذایی و کشاورزی، ظرفیت بالایی برای همکاری وجود دارد و در حوزه نساجی، انرژی های تجدیدپذیر و تولید مصالح ساختمانی نیز می توان پروژه های تولید مشترک راه اندازی کنیم. نباید فراموش کرد که تبریز به عنوان یک شهر صنعتی و فناوری محور در ایران شناخته می شود و از این منظر نیز یک شهر پیشرو است، بنابراین در حوزه هایی همچون انرژی های تجدیدپذیر، فناوری های کشاورزی و تحول دیجیتال می توان همکاری های نوآورانه ای را به انجام رساند زیرا جهان امروزی در این بخش ها تمرکز دارد و ما نیز باید با تبادل دانش و فناوری، پروژه های مشترکی را رقم بزنیم.

چه ظرفیت هایی در بازار ایران، به ویژه استان آذربایجان شرقی برای تجارت و سرمایه گذاران وان جذاب است؟

وان و تبریز، به عنوان دو شهر تاریخی با

محصولات سنتی، کشاورزی و صنایع تبدیلی مواد غذایی، غلات، آرد و دامپروری، معدن، انرژی‌های تجدیدپذیر و تجارت لجستیکی اشاره کرد که اگر این ظرفیت‌ها به فرصت‌های تجاری بین‌المللی تبدیل نشوند همچنان به صورت خام باقی خواهند ماند در حالی که باید آنها را به ثروتی قابل لمس برای مردم دو سوی مرز تبدیل کنیم.

وان و تبریز نه تنها از نظر جغرافیایی به یکدیگر نزدیکند بلکه در بسیاری از حوزه‌ها دارای ظرفیت‌های مکمل هستند که اگر این همکاری‌ها با نگاهی راهبردی و با ایجاد نهادهای پشتیبان مانند کمیته‌های مشترک، دفاتر مشاوره و برنامه‌های فرهنگی پیش رود می‌توان آینده‌ای روشن برای توسعه پایدار در دو سوی مرز متصور شد وگرنه صنایع تبریز با خام فروشی و فعالیت‌های زیان‌ده از قافله پیشرفت جهانی عقب می‌مانند!

◀ چه حوزه‌هایی از کسب و کار یا سرمایه‌گذاری را برای توسعه همکاری‌های مشترک پیشنهاد می‌کنید؟

با ترکیب ظرفیت‌های منطقه‌ای شهر وان در زمینه‌های کشاورزی، دامداری، گردشگری و انرژی‌های نو، با قابلیت‌های صنعتی، هنری، مدل‌سازی و لجستیکی تبریز می‌توان فرصت‌های تجاری و سرمایه‌گذاری گسترده‌ای را ایجاد کرد. این همکاری‌ها نه تنها منافع دو منطقه را تأمین می‌کند بلکه الگویی برای همکاری منطقه‌ای نیز ارائه خواهد داد.

نقش اتاق‌های بازرگانی دو طرف در توسعه فرصت‌های سرمایه‌گذاری تبریز و وان را می‌توان در ضرورت طراحی زیرساخت‌های مشترک برای سرمایه‌گذاری، ایجاد دفاتر مشاوره برای بازرگانان ایرانی در وان و بالعکس، تدوین برنامه‌های حمایتی برای پروژه‌های مشترک، ترویج آموزش‌های تخصصی برای کارآفرینان جوان در هر دو شهر، رفع موانع موجود بر سر راه تجارت و راهکارهای پیشنهادی خلاصه کرد.

علیرغم ظرفیت‌های بالا، برخی موانع بر سر راه توسعه تجارت دوطرفه وجود دارد که باید به‌طور سیستماتیک برطرف شوند:

(۱) تحریم‌های بین‌المللی: تحریم‌هایی که بیش از ۴ دهه است علیه ایران اعمال می‌شود یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های پیش روی بازرگانان تبریزی و شرکای خارجی آنهاست. با وجود این، ما معتقدیم می‌توان با تدوین پروژه‌های خاص و بومی‌سازی راهکارها، این موانع را تا حدود زیادی دور زد.

(۲) موانع بروکراتیک: بسیاری از مشکلات بروکراتیک از همین تحریم‌ها ناشی می‌شوند. لازم است دولت‌ها از طریق

وان و تبریز نه تنها از نظر جغرافیایی به یکدیگر نزدیکند بلکه در بسیاری از حوزه‌ها دارای ظرفیت‌های مکمل هستند که اگر این همکاری‌ها با نگاهی راهبردی و با ایجاد نهادهای پشتیبان مانند کمیته‌های مشترک، دفاتر مشاوره و برنامه‌های فرهنگی پیش رود می‌توان آینده‌ای روشن برای توسعه پایدار در دو سوی مرز متصور شد وگرنه صنایع تبریز با خام فروشی و فعالیت‌های زیان‌ده از قافله پیشرفت جهانی عقب می‌مانند!

پیشینه‌های تمدنی و تجاری کهن، امروزه نیز ظرفیت‌های عظیمی برای توسعه همکاری‌های متقابل دارند. در شرایطی که می‌توان صبح زود از وان حرکت کرد و حوالی ظهر در تبریز بود و بالعکس، لذا نزدیکی جغرافیایی این دو شهر، زمینه را برای گسترش تعاملات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به صورت بی‌سابقه‌ای فراهم کرده است.

دریاچه وان، جزیره آک‌دامار و بازار تاریخی تبریز که در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار دارد و به‌عنوان یکی از قدیمی‌ترین مراکز تجارت جهانی شناخته می‌شود، نمونه‌هایی از ظرفیت‌های گردشگری مشترک این دو منطقه هستند که خوشبختانه تمرکز دانش و تجربه تجاری در تبریز طی قرون متمادی، موجب شکل‌گیری ناحیه‌ای با مهارت‌ها و تجربه‌های منحصربفرد شده است.

برگزاری جشنواره‌های مشترک در حوزه گردشگری، غذا و نوشیدنی و صنایع دستی نه تنها موجب افزایش درآمدهای توریستی می‌شود، بلکه موجب تقویت ارتباطات فرهنگی میان دو ملت خواهد شد؛ زیرا ایران از نظر گردشگری ظرفیت‌های بسیار بالایی دارد که متأسفانه به اندازه کافی بهره‌برداری نشده‌اند و به همین علت وان می‌تواند تجربیات خود را در این زمینه با فعالان اقتصادی و مسئولان استان آذربایجان شرقی به اشتراک بگذارد. اتاق‌های بازرگانی وان و تبریز می‌توانند در زمینه‌های مهم همکاری‌های متقابل را توسعه دهند که از جمله آنها می‌توان به تشکیل هیئت‌های تجاری مشترک، برگزاری نمایشگاه‌ها و نشست‌های B2B، ایجاد کمیته‌های مشترک برای تسهیل امور گمرکی و توسعه تجارت مرزی، انعقاد تفاهم‌نامه‌ها و پروتکل‌های همکاری میان اتاق‌ها جهت اجرای توافق‌نامه‌های تجاری در سطح منطقه‌ای و همکاری‌های دانشگاهی و انتقال فناوری دوسویه اشاره کرد.

دانشگاه وان می‌تواند با دانشگاه تبریز در زمینه‌های تحقیقاتی، نوآوری، انرژی‌های نو، کشاورزی پایدار و تحول دیجیتال همکاری داشته باشد که این نوع تعامل علمی به پایه‌گذاری روابط پایدار و موثر میان نسل‌های جدید نیز کمک می‌کند.

طبق تحقیقات انجام شده، آذربایجان شرقی یکی از مراکز مهم صنعتی، تجاری و فرهنگی خاورمیانه به شمار می‌رود و از ظرفیت‌های اقتصادی این استان برای سرمایه‌گذاران وان می‌توان به صنایع فلزی و تولید ماشین‌آلات، صنایع پتروشیمی و پالایشگاهی، تولید قطعات خودرو و صنایع وابسته، زیرساخت‌های صنعتی گسترده و نیروی کار ماهر، صنایع دستی، قالببافی و تولید

ما بر این باوریم که روابط وان و تبریز صرفاً به این دو شهر محدود نیست، بلکه می‌تواند بستر تحول بزرگ‌تری در روابط اقتصادی بین ایران و ترکیه باشد، لذا همکاری میان ما نه تنها ممکن، بلکه ضروری است؛ چرا که نمی‌توانیم ترکیه را به نقطه‌ای دیگر ببریم و ایران را نیز جابجا کنیم پس، باید با هم زندگی کنیم، با هم رشد کنیم و در کنار هم پیشرفت کنیم.

منطقه را دارند.

◀ چه انتظاراتی از اتاق بازرگانی تبریز برای بهبود همکاری‌های آینده دارید؟

مایلم از این فرصت استفاده کرده و پیمانی صمیمانه به بازرگانان و صنعتگران استان‌های ایران ارائه دهم؛ ایران، با پشتوانه‌ای عمیق از تاریخ، تمدن و خرد اقتصادی یکی از ریشه‌دارترین سنت‌های تجاری منطقه را در اختیار دارد. به باور ما، این ظرفیت ابتدا باید با همسایگان به اشتراک گذاشته شود، همان‌گونه که ما نیز باور داریم نخستین گام در توسعه تجارت، گفتگوی نزدیک با همسایگان است.

شهر وان، با توانمندی در زمینه‌های کشاورزی، دامداری، گردشگری و تجارت مرزی آماده است تا دست در دست تبریز عزیز - که از نظر صنعت، صنایع‌دستی، هنر و لجستیک جایگاهی برجسته دارد - فرصت‌های بزرگی را خلق کند.

◀ پیام شما به فعالان اقتصادی، تجار و کارآفرینان ایرانی که علاقه‌مند به همکاری با هم‌تایان خود در وان هستند چیست؟

به نمایندگی از اتاق تجارت و صنایع وان، از تمام فعالان اقتصادی، بازرگانان و صنعتگران تبریزی دعوت می‌کنم که با هیئت‌های تجاری شرق ترکیه، شرکت در نمایشگاه‌ها و جلسات دوجانبه، همکاری‌های عملی و ملموس را آغاز کنیم به طوری که در شهر وان، همیشه مکانی برای شما وجود دارد و ما اینجا در وان، خانه دوم شما هستیم؛ دفتر و فضای کار، پشتیبانی اداری و مهم‌تر از همه، یک استقبال گرم در انتظار شماست.

ما بر این باوریم که روابط وان و تبریز صرفاً به این دو شهر محدود نیست، بلکه می‌تواند بستر تحول بزرگ‌تری در روابط اقتصادی بین ایران و ترکیه باشد، لذا همکاری میان ما نه تنها ممکن، بلکه ضروری است؛ چرا که نمی‌توانیم ترکیه را به نقطه‌ای دیگر ببریم و ایران را نیز جابجا کنیم پس، باید با هم زندگی کنیم، با هم رشد کنیم و در کنار هم پیشرفت کنیم.

هر دو اتاق بازرگانی - چه در وان و چه در تبریز - وظیفه دارند مسیر را برای فعالان اقتصادی دوطرفه هموارتر نمایند لذا باید کمبودها را جبران کرده و فرصت‌ها را به پروژه‌های واقعی تبدیل کنیم کما اینکه مطمئن هستیم کارهای بزرگی در پیش داریم، اگر منطقه ما قوی شود، کشورهايمان نیز قوی شده و دو ملت ایران و ترکیه با عزت، رفاه و امنیت در کنار هم زندگی خواهند کرد.

گفتگوهای دوجانبه، این موانع را کاهش دهند و اتاق‌های بازرگانی در این مسیر نقش میانجی مؤثر ایفا کنند.

(۳) ضعف زیرساخت‌های لجستیکی: زیرساخت‌های جاده‌ای و ریلی بین ایران و ترکیه هنوز در سطح مطلوب نیست. به ویژه خط راه‌آهن قدیمی نیازمند نوسازی و توسعه است لذا ارتقای این زیرساخت‌ها باعث روان‌سازی تجارت می‌شود.

(۴) نبود اطلاعات بازار و آگاهی تجاری: در واقع، هم تاجران وان و هم تجار تبریز با کمبود آگاهی نسبت به بازار طرف مقابل مواجه هستند لذا لازم است اتاق‌های بازرگانی با برگزاری کارگاه‌ها، نشست‌های آموزشی و تورهای تجاری، سطح دانش فعالان اقتصادی را ارتقاء دهند.

(۵) دسترسی دشوار به منابع مالی: در هر دو کشور یکی از دغدغه‌های اصلی سرمایه‌گذاران، تأمین منابع مالی است به ویژه در ایران، به دلیل تحریم‌ها، دسترسی به سرمایه بین‌المللی محدود شده است.

(۶) تفاوت در استانداردها: ایران استانداردهای خاص خود را دارد در حالی که ترکیه در مسیر انطباق با استانداردهای اتحادیه اروپا حرکت می‌کند لذا این تفاوت می‌تواند صادرات محصولات را تحت تأثیر قرار دهد بنابراین نیاز است کمیته‌های مشترک برای همسان‌سازی استانداردها تشکیل شوند.

◀ در چشم انداز آینده، چه راهکارهایی برای تحکیم و گسترش روابط اقتصادی میان تبریز و وان پیشنهاد می‌دهید؟

راهکارهای عملیاتی پیشنهادی را می‌توان در تشکیل کمیته‌های مشترک کاری برای بررسی و رفع موانع اجرایی، برگزاری دوره‌های آموزشی دوجانبه برای آشنایی با مقررات، رویه‌ها و ساختارهای اقتصادی، فشار مشترک بر نهادهای دولتی از طریق روابط تبریز با تهران و روابط وان با آنکارا برای تسهیل فرآیندهای تجاری، اجرای پروژه‌های مشترک زیرساختی برای بهبود حمل‌ونقل، لجستیک و اتصال ریلی و تدوین برنامه‌های حمایتی برای جوانان و کارآفرینان جهت ورود به بازار منطقه‌ای جستجو کرد.

در نهایت می‌توان اینگونه جمع‌بندی کرد که وان و تبریز نه تنها برای خود، بلکه برای کل منطقه شرق آناتولی و غرب ایران می‌توانند نقش موتور محرکه توسعه را ایفا کنند. این شهرها، با جمعیت جوان، منابع طبیعی و موقعیت استراتژیک خود، آمادگی لازم برای ایفای نقش محوری در تعاملات اقتصادی و فرهنگی

صنایع روی تخت مراقبت‌های ویژه؛ زنجیره تأمین نفس نمی‌کشد

آرش کریم‌زاد شریفی

اخیر مجبور به کاهش شیفت‌های کاری یا تعدیل نیرو شده‌اند، صرفاً به دلیل تأخیر در ورود یک قطعه یا دستگاه وارداتی حیاتی.

در چنین شرایطی، نقش نهادهای علمی و دانشگاهی در بازتعریف زنجیره تأمین صنایع حیاتی‌تر از گذشته است. کارشناسان دانشگاهی، با در اختیار داشتن دانش تحلیل سیستم‌ها، روش‌های تصمیم‌گیری پیشرفته و مدل‌سازی شبکه‌های پیچیده تأمین، می‌توانند مسیرهای جایگزین تأمین، امکان‌سنجی بومی‌سازی قطعات و نقاط بحرانی زنجیره را شناسایی کرده و به مدیران صنعتی ارائه دهند.

همچنین دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی با ارائه راهکارهای فناورانه در حوزه لجستیک، تولید ناب، مدیریت ریسک و تاب‌آوری زنجیره تأمین، می‌توانند به تصمیم‌گیری مبتنی بر داده و کاهش اتلاف منابع در واحدهای صنعتی کمک کنند. پیوند میان صنعت و دانشگاه، نه در قالب همایش‌های نمایشی، بلکه در قالب پروژه‌های مشترک، پایلوت‌های تحقیقاتی و تحلیل‌های میدانی باید تقویت شود.

در نهایت، آنچه بیش از هر چیز محسوس است، تعدد نهادهای تصمیم‌گیر بدون وجود یک هماهنگی هدفمند است. سازمان‌ها و دستگاه‌های مختلف، از صنعت، معدن و تجارت گرفته تا گمرک و مالیات، هر کدام نقش مستقلی در زنجیره تأمین ایفا می‌کنند، اما نبود وحدت رویه، موجب سردرگمی فعالان اقتصادی شده است. این اختلالات، فقط مشکل بنگاه‌های خاص نیست، بلکه در سطح کلان اقتصادی به کاهش اشتغال، افت صادرات غیر نفتی، کاهش بهره‌وری و از دست دادن مزیت‌های رقابتی کشور منجر می‌شود. به عبارت ساده‌تر، گسست زنجیره تأمین در آذربایجان شرقی، مثل قطع شدن جریان خون در یک عضو حیاتی است که می‌تواند کل اقتصاد کشور را دچار آسیب کند.

در شرایط تحریمی و بحران‌های بین‌المللی، رمز پایداری صنایع، نه صرفاً در تولید، بلکه در حفظ و بازسازی زنجیره تأمین است. این کار بدون بهره‌گیری از ظرفیت علمی دانشگاه‌ها و بدون تصمیم‌گیری میان‌رشته‌ای و داده‌محور ممکن نیست. سیاست‌گذاران باید نگاه به زنجیره تأمین را به عنوان یک موضوع استراتژیک در سطح استان در نظر بگیرند؛ چرا که بدون زنجیره تأمین سالم، حتی بهترین واحدهای تولیدی هم دوام نمی‌آورند.

در بسیاری از گفت‌وگوهای صنعتی، وقتی سخن از چالش‌های تولید در استان آذربایجان شرقی به میان می‌آید، اولین چیزی که به ذهن می‌رسد مشکلاتی چون کمبود نقدینگی، قطعی برق یا نوسانات نرخ ارز است. اما در لایه‌ای عمیق‌تر، مفهومی کلیدی به نام «زنجیره تأمین» وجود دارد که همانند یک سیستم عصبی پنهان، حیات اقتصادی بسیاری از کارخانه‌ها، کارگاه‌ها و صنایع بزرگ و کوچک استان را در دست دارد.

باید به این موضوع اشاره کرد که زنجیره تأمین، یعنی مجموعه‌ای از فرایندها و مسیرهایی که از تأمین مواد اولیه تا رسیدن محصول نهایی به دست مشتری را شامل می‌شود. در شرایط فعلی، این زنجیره در استان دچار گسست‌هایی شده که تداوم تولید را با خطر روبه‌رو کرده است.

استان آذربایجان شرقی از دیرباز به عنوان یکی از قطب‌های صنعتی کشور شناخته می‌شود. حضور صنایع مادر مانند ماشین‌سازی، تراکتورسازی، پتروشیمی، صنایع غذایی، چرم و کفش و صنعت قطعه‌سازی، نشان‌دهنده توانمندی صنعتی بالای این منطقه است. یکی از مهم‌ترین این گلوگاه‌ها، مشکلات واردات مواد اولیه و ماشین‌آلات صنعتی است. طولانی بودن فرایند ترخیص در گمرکات، بخشنامه‌های ناهماهنگ و تغییرات مکرر مقررات، باعث شده بسیاری از صنایع نتوانند مواد موردنیاز خود را به‌موقع تأمین کنند.

از سوی دیگر، فشارهای مالی و محدودیت‌های بانکی نیز شرایط را برای تأمین‌کنندگان دشوار کرده است. نرخ‌های بالای تسهیلات، بروکراسی بانکی پیچیده و مطالبات معوق مالیاتی و بیمه‌ای، بسیاری از بنگاه‌ها را از داشتن سرمایه در گردش مناسب محروم کرده است. حمل‌ونقل و لجستیک ناکارآمد نیز مزید بر علت شده است. کمبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل ریلی، افزایش هزینه‌های باربری جاده‌ای و نبود سیستم‌های توزیع کارآمد، باعث شده هزینه تمام‌شده محصولات افزایش یافته و رقابت‌پذیری آن‌ها کاهش یابد.

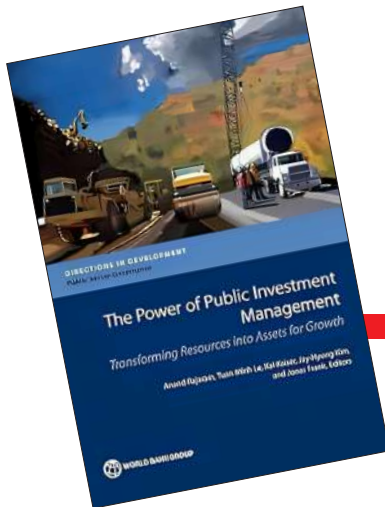
یکی از مصادیق قابل ذکر، وابستگی صنایع قطعه‌سازی به برخی دستگاه‌های CNC و یا واردات فولاد آلیاژی است. اختلال در تأمین این اقلام، باعث توقف بخشی از خطوط تولید یا کاهش تیراژ شده است. به عنوان نمونه، برخی تولیدکنندگان قطعات خودرو، در ماه‌های

معرفی کتاب

گردآوری: فاطمه پورحسین

کتاب

«قدرت مدیریت سرمایه‌گذاری عمومی: تبدیل منابع به دارایی برای رشد»

**The Power of Public Investment Management:
Transforming Resources into Assets for Growth**

• نویسنده: مارکوس مانسون (Marcus Manuel) و همکاران

کتاب «قدرت مدیریت سرمایه‌گذاری عمومی: تبدیل منابع به دارایی برای رشد»، یکی از جامع‌ترین منابع در حوزه مدیریت سرمایه‌گذاری عمومی است که توسط بانک جهانی منتشر شده است.

در این کتاب، تمرکز بر این موضوع است که چگونه کشورها - به‌ویژه کشورهای در حال توسعه - می‌توانند سرمایه‌گذاری‌های عمومی را به‌گونه‌ای مدیریت کنند که به افزایش تولید، رشد اقتصادی پایدار و بهبود کیفیت خدمات عمومی منجر شود.

محتوای کلیدی کتاب

❖ اهمیت سرمایه‌گذاری عمومی:

کتاب توضیح می‌دهد که سرمایه‌گذاری عمومی (زیرساخت‌ها، راه، نیروگاه، آب، بهداشت، آموزش و ...) موتور رشد اقتصادی است. اما فقط زمانی مؤثر است که مدیریت آن حرفه‌ای، شفاف و پاسخگو باشد.

❖ چرخه سرمایه‌گذاری عمومی (PIM Cycle):

کتاب یک چارچوب ۸ مرحله‌ای ارائه می‌دهد برای ارزیابی، برنامه‌ریزی، تخصیص منابع، اجرا و ارزیابی پروژه‌های عمومی. این چرخه کمک می‌کند تا پروژه‌های زیرساختی از ایده تا بهره‌برداری، اثربخش و کارآمد باشند.

❖ شکاف‌های موجود در کشورهای مختلف:

نویسندگان با داده‌های واقعی نشان می‌دهند که چگونه ضعف در برنامه‌ریزی یا اجرا باعث هدررفت منابع عمومی می‌شود. برای مثال، پروژه‌هایی که بدون ارزیابی شروع می‌شوند یا پروژه‌هایی که به‌خاطر فساد یا ناتوانی در مدیریت متوقف می‌شوند.

❖ پیشنهاد اصلاحات نهادی:

توصیه‌هایی ارائه می‌شود برای تقویت نهادهای حاکمیتی، شفاف‌سازی فرآیندها، استفاده از فناوری، و مشارکت بخش خصوصی در برخی مراحل.

مزایای کتاب

- ◀ مبتنی بر تجربه کشورهای مختلف و داده‌های بانک جهانی است.
- ◀ دارای الگوها، ابزارها و چک‌لیست‌های عملی برای طراحی و اجرای پروژه‌های دولتی است.
- ◀ توجه ویژه به بازده اقتصادی پروژه‌ها دارد.

مطالعه این کتاب به سیاست‌گذاران اقتصادی و برنامه‌ریزان دولتی، مدیران پروژه‌های زیرساختی، پژوهشگران حوزه اقتصاد توسعه، اقتصاد کلان و حکمرانی و تحلیل‌گران بودجه و سرمایه‌گذاری عمومی توصیه می‌شود.

کتاب

۱۱ دولت کارآفرین:

نقد اسطوره‌های بخش خصوصی در مقابل بخش عمومی ۱۱

The Entrepreneurial State:
Debunking Public vs. Private Sector Myths

- نویسنده: ماریانا مازوکاتو (Mariana Mazzucato)
- مترجم: حمید پاداش و علی نیکونسبتی
- ناشر: چشمه

این کتاب یکی از تأثیرگذارترین آثار در حوزه نقش دولت در نوآوری، سرمایه‌گذاری و توسعه تولید است. نویسنده با شواهد مستند نشان می‌دهد که بسیاری از نوآوری‌ها و تحولات تولیدی بزرگ (از اینترنت گرفته تا GPS و داروهای پیشرفته)، با سرمایه‌گذاری اولیه دولت‌ها آغاز شده‌اند.

محتوای کلیدی کتاب:

- ❖ دولت نباید صرفاً ناظر بازار باشد، بلکه باید فعالانه در تولید، تحقیق و نوآوری سرمایه‌گذاری کند.
- ❖ برخلاف تصورات رایج، بخش خصوصی بدون سرمایه‌گذاری دولتی در فناوری‌های پرریسک وارد نمی‌شود.
- ❖ برای توسعه تولید، دولت‌ها باید نقش هدایتگر، ریسک‌پذیر و سرمایه‌گذار بلندمدت ایفا کنند.
- ❖ مثال‌های عینی از سرمایه‌گذاری دولتی در صنایع فناوری، دارویی، انرژی و دفاعی

کتاب

۱۱ ثروت عمومی ملتها ۱۱

- نویسندگان: داگ دتر (Dag Detter) و استفان فولستر (Stefan Fölster)
- مترجم: جعفر خیرخواهان
- ناشر: پالگریو مک‌میلان (Palgrave Macmillan)

این کتاب به بررسی این موضوع می‌پردازد که دولت‌ها در سراسر جهان دارای دارایی‌های عمومی عظیمی هستند - از شرکت‌ها و املاک گرفته تا منابع طبیعی - که اغلب به‌طور ناکارآمد مدیریت می‌شوند. نویسندگان استدلال می‌کنند که با مدیریت حرفه‌ای و مستقل این دارایی‌ها، می‌توان منابع مالی قابل توجهی برای سرمایه‌گذاری در تولید، زیرساخت‌ها و خدمات عمومی فراهم کرد.

موضوع کتاب:

- ❖ مدیریت دارایی‌های عمومی، سیاست‌گذاری اقتصادی، نقش دولت در توسعه

کتاب

«سرمایه گذاری خصوصی؛ از سرمایه گذاری خطرپذیر تا تملک»

- نویسنده: کلودیا رایسبرگر، مایکل پرال، بوئن وایت
- مترجم: داود دانش جعفری، امیرحسین جهانی کیا، فائزه السادات سجادیان
- ناشر: نور علم، برادران

این کتاب به طور خاص به بررسی فرآیندهای سرمایه گذاری خصوصی و مراحل مختلف آن می پردازد. مفاهیم مهمی چون سرمایه گذاری خطرپذیر، سرمایه گذاری رشد و خرید تملک در این کتاب توضیح داده شده است. در واقع، نویسندگان قصد دارند به کارآفرینان، سرمایه گذاران و حتی مدیران اجرایی که در فرآیندهای سرمایه گذاری درگیر هستند، ابزاری برای درک دقیق تر ساختارهای مختلف سرمایه گذاری و استراتژی های موفق در این حوزه ارائه دهند.

محتوای کلیدی کتاب

❖ سرمایه گذاری خطرپذیر:

یکی از بخش های کلیدی کتاب به سرمایه گذاری خطرپذیر اختصاص دارد که به شناسایی شرکت های نوپا و رشد سریع و چگونگی تامین منابع مالی برای آنها می پردازد.

❖ سرمایه گذاری رشد:

این بخش به سرمایه گذاری در کسب و کارهایی می پردازد که قبلاً راه اندازی شده اند، اما هنوز نیاز به سرمایه برای توسعه و گسترش دارند.

❖ تملک و خرید شرکت ها:

یکی از مباحث مهم این کتاب، بررسی خرید و تملک شرکت ها است. نویسندگان فرآیند خرید و تملک را از دیدگاه سرمایه گذاران خصوصی بررسی می کنند.

❖ مدیریت ریسک و استراتژی های مالی:

کتاب همچنین به ارزیابی ریسک های موجود در سرمایه گذاری ها و استراتژی های مختلف برای مدیریت این ریسک ها می پردازد.

کتاب

۱) سرمایه‌گذاری خصوصی و سرمایه‌گذاری خطرپذیر: بازارها، تکنیک‌ها و معاملات در اروپا ۱)

- نویسنده: استفانو کاسلی، جولیا نگری
- مترجم: علی ناظمی، علی وحدت
- ناشر: انتشارات بورس

این کتاب بیشتر به بررسی سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر و خصوصی در بازار اروپا می‌پردازد. نویسندگان تلاش کرده‌اند تا بازارهای مختلف، از جمله بازارهای مالی و قانون‌گذاری اروپا، و نیز تکنیک‌ها و ابزارهای مختلف سرمایه‌گذاری در این مناطق را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند. تمرکز اصلی کتاب، بر بررسی نحوه عملکرد بازار سرمایه در اروپا و چالش‌های موجود در زمینه سرمایه‌گذاری است.

محتوای کلیدی کتاب:

❖ بازارهای سرمایه‌گذاری در اروپا:

این بخش شامل شرحی از وضعیت و ویژگی‌های بازار سرمایه‌گذاری خصوصی در کشورهای مختلف اروپاست.

❖ شیوه‌های تأمین مالی و مدل‌های سرمایه‌گذاری:

بررسی مدل‌های مختلف سرمایه‌گذاری خطرپذیر و خصوصی و نحوه به‌کارگیری آن‌ها در اروپا. این بخش شامل بررسی نحوه انتخاب پروژه‌های سرمایه‌گذاری، فرایندهای ارزیابی و تحلیل آن‌ها است.

❖ مدیریت ریسک در سرمایه‌گذاری:

یکی از موضوعات مهم این کتاب، بررسی نحوه مدیریت ریسک در سرمایه‌گذاری‌های پرخطر است.

❖ تحلیل گران و استراتژی‌های سرمایه‌گذاری:

این بخش به تحلیل گران و مشاوران مالی می‌پردازد که به سرمایه‌گذاران در انتخاب پروژه‌های مناسب کمک می‌کنند.

❖ تحلیل قوانین و چارچوب‌های قانونی:

این بخش به چگونگی سازگاری قوانین و مقررات مختلف با روندهای سرمایه‌گذاری در کشورهای مختلف اروپایی اشاره دارد.

گزارش نمایشگاه‌ها و رویدادهای مهم اتاق

به مناسبت ۳۰ فروردین، روز آزمایشگاه و علوم آزمایشگاهی

نقش حیاتی علوم آزمایشگاهی صنعتی در ارتقای کیفیت محصولات

گزارش: سانا شهایی

روز ۳۰ فروردین به یاد دانشمند فرزانه ایرانی، سید اسماعیل جرجانی، به عنوان روز آزمایشگاه و علوم آزمایشگاهی نام گذاری شده است. این روز فرصتی است تا نقش حیاتی علوم آزمایشگاهی در ارتقاء کیفیت زندگی جامعه، یادآوری شود، اما باید توجه داشت که علوم آزمایشگاهی تنها به حیطه پزشکی محدود نمی شود. این علوم در صنایع مختلف، از تولید و کیفیت سنجی گرفته تا ایمنی و بهداشت محصولات، نقشی کلیدی ایفا می کند. به همین مناسبت با مجتبی مسعود؛ رئیس انجمن آزمایشگاه های همکار آزمون و واسنجی آذربایجان شرقی گفتگویی کوتاه داشتیم و طی آن دغدغه ها و چالش های فعالان این عرصه را شنیدیم.

اهمیت
آزمایشگاه ها زمانی
مشخص می شود
که کیفیت در بازار
مشهود باشد
و کیفیت زمانی
اهمیت پیدا می کند
که در بازار رقابت
وجود داشته باشد.
در این صورت،
واحدهای تولیدی
برای ارتقای خود
در بازارها، مجبور
به تحقیق و توسعه
خواهند شد.

وی گفت: اهمیت آزمایشگاه ها زمانی مشخص می شود که کیفیت در بازار مشهود باشد و کیفیت زمانی اهمیت پیدا می کند که در بازار رقابت وجود داشته باشد. در این صورت، واحدهای تولیدی برای ارتقای خود در بازارها، مجبور به تحقیق و توسعه خواهند شد.

مسعود با بیان اینکه کار انجمن آزمایشگاه های همکار آزمون و واسنجی، پایش کیفیت محصولات و خدمات براساس شاخص های جهانی و کشوری است، اظهار کرد: کیفیت در بازار رقابتی، با رضایت مشتری بروز می کند. ما به عنوان همکار بخش خصوصی سازمان ملی استاندارد، موظف به تعیین شاخص های کیفیت محصولات و خدمات بر اساس استانداردهای موجود هستیم. نتایج ارزیابی ما برای اعطای پروانه تولیدی به واحدهای تولیدی و انتخاب به عنوان واحد نمونه از سوی سازمان

رئیس انجمن آزمایشگاه های همکار آزمون و واسنجی آذربایجان شرقی در رابطه با اهمیت علوم آزمایشگاهی صنعتی گفت: علی رغم اینکه بسیاری از افراد جامعه، علوم آزمایشگاهی را با علوم پزشکی می شناسند، آزمایشگاه های صنعتی نقش مهمی در جامعه ایفا کرده و از نظر سلامت، ایمنی و توسعه کیفیت یک محصول یا خدمات، آزمایشگاه های صنعتی تأثیر زیادی بر صنعت دارند. با این حال، متأسفانه آزمایشگاه ها در جامعه صنعتی ایران به اندازه کافی جایگاه مقبولى ندارند.

مجتبی مسعود با بیان اینکه در ایران، صنعت بیشتر بر پایه تولید متمرکز است و کمتر به کیفیت محصولات توجه می شود، افزود: به عبارتی، بازار ما یک بازار بسته و انحصاری است، نه رقابت محور و تولیدات و خدمات عمدتاً کمی گرا هستند تا کیفیت محور.

استاندارد استفاده می‌شود.

رئیس انجمن آزمایشگاه‌های همکار آزمون و واسنجی آذربایجان شرقی ادامه داد: با این حال، متأسفانه فرهنگ جامعه صنعتی این واقعیت را نمی‌پذیرد و بر این باور است که بخش خصوصی نمی‌تواند درباره کیفیت محصولات واحدهای تولیدی نظر دهد. برخی از افراد در جامعه صنعتی معتقدند که چون فروش خوبی داشته‌اند، حتماً کیفیت محصولات نیز خوب است و به شاخص‌های انتخاب شده از سوی ما اهمیتی نمی‌دهند. آن‌ها تنها به رفع الزامات دولتی برای کنترل کیفیت توجه می‌کنند و اهمیت چندانی به کنترل کیفیت نمی‌دهند.

وی با بیان اینکه آزمایشگاه‌های موفق نیازمند دانش کافی هستند و این مستلزم برقراری ارتباط علمی مستمر با کشورهای پیشرفته است، افزود: برای افزایش کیفیت خدمات ارائه شده در آزمایشگاه‌ها، نیازمند دسترسی به تجهیزات به‌روز هستیم، اما متأسفانه، هیچ‌گونه حمایتی از سوی دولت برای آزمایشگاه‌ها در این زمینه تعریف نشده است.

مسعود در ادامه به تشریح گزارش عملکرد انجمن آزمایشگاه‌های همکار آزمون و واسنجی آذربایجان شرقی در سال ۱۴۰۳ پرداخت و گفت: از جمله اقدامات می‌توان به طرح و پیگیری مشکلات حوزه کسب و کار در حوزه فعالیت از جمله پیگیری و حل مشکلات قضایی آزمایشگاه‌ها در خصوص مشکلات

توقف فعالیت اخذ گواهینامه، تایید صلاحیت، پیگیری حل و افزایش تعرفه هزینه آزمون به مقدار ۴۰.۷ درصد و اجرای آن، پیگیری مشکلات آزمایشگاه‌های تست هیدرواستاتیک استان از مدیر کل تخصصی ارزیابی انطباق صنایع حمل و نقل و ماشین‌آلات سازمان ملی استاندارد ایران اشاره کرد.

وی پیگیری هزینه‌های ارزیابی آزمایشگاه‌ها در خصوص اعلام هزینه در قالب فاکتور رسمی از مرکز ملی تایید صلاحیت ایران، پیگیری، حل و اجازه استفاده از تامین‌کننده‌ی برون‌سازمانی بر آزمون‌های گران‌قیمت، شرکت در کمیته تصمیم‌گیر اداره کل استاندارد استان با حق رأی در خصوص نحوه نظارت پایش عملکرد نهادهای ارزیابی انطباق همکاری، شرکت در کمیته تصمیم‌گیر اداره کل استاندارد استان و حق رأی در خصوص تمدید، تعلیق و ابطال گواهینامه آزمایشگاه‌های همکار و شرکت در جلسات ماهانه این کمیسیون را از دیگر فعالیت‌های این انجمن عنوان کرد.

مسعود در پایان ابراز امیدواری کرد: با تعامل مستمر با اتاق بازرگانی تبریز، خدمات آزمایشگاه‌ها ارتقا یابد، چرا که هدف ما ایراد گرفتن نیست، بلکه سعی داریم در کنار واحدهای تولیدی، به‌طور مستمر به ارتقای کیفیت محصولات و خدمات کمک کنیم تا هم تولیدکنندگان و هم مصرف‌کنندگان کالا و خدمات راضی باشند.

برخی از افراد در جامعه صنعتی معتقدند که چون فروش خوبی داشته‌اند، حتماً کیفیت محصولات نیز خوب است و به شاخص‌های انتخاب شده از سوی ما اهمیتی نمی‌دهند. آن‌ها تنها به رفع الزامات دولتی برای کنترل کیفیت توجه می‌کنند و اهمیت چندانی به کنترل کیفیت نمی‌دهند.

هجدهمین نمایشگاه صنعت شیرینی و شکلات ۱۴۰۴ تبریز

از تبریز تا بازارهای جهانی؛ مسیر دشوار اما ممکن صادرات صنایع غذایی

نمایشگاه بین المللی شیرینی و شکلات ایران - تبریز

Tabriz - Iran International Confectionery Fair

۲۰ الی ۰۵ اردیبهشت ۱۴۰۴، محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تبریز
22-25 April, 2025 Tabriz Int' Permanent Fairgrounds

پروگزار کننده : ماندگار تجارت شیرین
تلفن : ۰۶۶ - ۸۸۵۵۸۰۶۶ - فکس : ۰۶۶ - ۸۸۵۵۸۶۱۷
وب سایت : www.iranicf.com

گزارش: شهرام صادق زاده
عکس: بهزاد عزیزپور

تبریز به عنوان یکی از مهمترین شهرهای نمایشگاهی کشور از ۲ الی ۵ اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ میزبان هجدهمین نمایشگاه تخصصی صنعت شیرینی، شکلات و ماشین آلات و صنایع وابسته Tabriz Sweets and Chocolate Exhibition ۲۰۲۵ بود که پس از ۴ روز فعالیت به کار خود پایان داد؛ رویدادی که برای چندمین بار ثابت کرد، تبریز و آذربایجان در حوزه تولید محصولات غذایی حرفی برای گفتن دارد و لقب قطب شیرینی و شکلات ایران پربراه هم نیست.

۷۰ شرکت از استان‌های کشور آغاز برگزار شد، اما با وجود پیش‌بینی‌های قبلی، هزینه‌های بالای شرکت در آن، موجب کاهش حضور شرکت‌ها در این رویداد شکلاتی ایران شد و نمایشگاه امسال تنها در یک سالن برگزار شد؛ به طوری که به دلیل مشکلات عدیده، استقبال مناسبی از نمایشگاه امسال به عمل نیامد و غول‌های صنعت شیرینی و شکلات کشور در این رویداد غیبت داشتند.

این رویداد شیرین به عنوان نخستین نمایشگاه رسمی سال ۱۴۰۴ با حضور تولیدکنندگانی از استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، تهران، اصفهان، قزوین، خراسان رضوی و البرز برگزار شد و فرصت مناسبی برای آشنایی فعالان این حوزه با آخرین دستاوردها و محصولات صنعت شیرینی و شکلات ایران فراهم کرد. در حقیقت، این نمایشگاه گرچه با حضور حدود

ناترازی انرژی بزرگترین مانع تولید در صنایع غذایی استان است

رئیس انجمن صنایع غذایی آذربایجان شرقی با اشاره به اینکه هجدهمین نمایشگاه شیرینی و شکلات تبریز می‌توانست قوی‌تر برگزار شود، گفت: این رویداد مهم با هم‌افزایی همه جانبه می‌توانست بهتر از این نیز برگزار شود؛ کما اینکه غرفه‌سازی‌های جالب توجهی انجام شد و برندهای مهمی حضور یافتند.

رضا جعفری با تکذیب شائبه تحریم کردن این نمایشگاه از سوی برخی شرکت‌های صنایع غذایی بزرگ، افزود: به کار بردن عبارت تحریم اصلاً صحیح نیست بلکه، ناهماهنگی بین مجری نمایشگاه، شرکت نمایشگاه بین‌المللی تبریز و صنعت غذای آذربایجان شرقی در میان بود که باید تمام بازیگران این عرصه اعم از صاحبان صنایع، اتاق بازرگانی و ... به درستی مدیریت می‌شدند که امیدواریم برای نمایشگاه سال آینده این نقص برطرف شود.

عضو هیئت رئیسه اتاق تبریز اضافه کرد: با توجه به اینکه تبریز قطب صنایع غذایی شمالغرب کشور و به ویژه بیسکویت، شیرینی و شکلات ایران است.

این نمایشگاه نیز بر تمرکززدایی این صنعت از پایتخت کشور تاکید داشت تا این رویداد شیرین در تبریز تقویت شده و صنعت شیرینی و شکلات آذربایجان شرقی با برگزاری این نمایشگاه در رقابت‌های جهانی پیش‌تاز باشد و به‌طور حتم به هماهنگی‌های بین‌بخشی نیاز دارد.

جعفری، ناترازی انرژی را بزرگترین مشکل و مانع تولید در حوزه صنایع غذایی استان‌های صنعتی دانست که در حال حاضر با نوسانات برق دچار گرفتاری‌های شدیدی شده‌اند و متذکر شد: علیرغم اینکه ناترازی بانک‌ها در عدم پرداخت مناسب سرمایه در گردش، تعدد و عدم تمرکز بر سیاست‌های اصولی صادرات و سیاست‌های برگشت ارز به عنوان سه سدّ صنعتی برای واحدهای تولیدی مشکل‌آفرین شده است که این موارد باید یک به یک با همکاری دولت و بخش خصوصی حل و فصل شوند.

این فعال حوزه صنعت غذایی آذربایجان در پایان یادآور شد: ناترازی برق یک معضل بسیار بزرگ است که حتی می‌توان آن را اُم‌المصائب حوزه تولید آذربایجان شرقی نامید؛ زیرا تبریز در بخش شیرینی و شکلات حرفی برای گفتن دارد، به شرطی که مشکلات جاری، نفس تولیدکنندگان را قطع نکند.

علیرغم اینکه
ناترازی بانک‌ها
در عدم پرداخت
مناسب سرمایه
در گردش، تعدد
و عدم تمرکز بر
سیاست‌های
اصولی صادرات
و سیاست‌های
برگشت ارز به
عنوان سه سدّ
صنعتی برای
واحدهای تولیدی
مشکل‌آفرین
شده است که این
موارد باید یک به
یک با همکاری
دولت و بخش
خصوصی حل و
فصل شوند.

تولیدکنندگان مجبورند همیشه به پیشرفت در تولید بیندیشند

رئیس هیئت مدیره شرکت صنایع غذایی سپهر سام آراز که به تولید تخصصی شیرینی و شکلات می‌پردازد، در مورد مقوله فروش گفت: بروز مشکلات عدیده از بابت نوسانات قیمت و تهیه مواد اولیه در سال گذشته باعث شد تا برخی از واحدهای تولیدی ما متضرر شوند. بخشی دیگر نیز به ناترازی انرژی و کمبود برق مربوط می‌شد تا قیمت تمام شده محصولات افزایش یافت.

محمد مقدم در مورد حوزه صادرات نیز افزود: نوسانات ارزی به شدت آزاردهنده است زیرا در این زمینه قادر به قیمت‌گذاری صادرات محصولات با ارز ترجیحی نیستیم، در حالی فروش ما با ارز آزاد صورت می‌گیرد که با تبدیل قیمت آن به ریال، شرکتها متضرر می‌شوند که اخیراً بازمهم این قضیه تشدید شده و موجب قفل شدن صادرات شده است.

وی اضافه کرد: متأسفانه به دلیل مشکلات پیش روی مباحث ارزی، واحدهای تولیدی آذربایجان شرقی و سایر مناطق صنعتی کشور از آغاز سال ۱۴۰۴ هیچگونه صادراتی به کشورهای خارجی هدف نشده‌اند و اینها، همان مشکلات جاری تولیدکنندگان است.

این صنعتگر آذربایجانی درباره مشکلات حوزه تولید پیشنهاد کرد: اگر قیمت ارز تک‌نرخه شده و بساط اقلام ارز آزاد، نیمایی و ترجیحی برچیده شود و با خروج کلیه مراحل واردات از دست دلان، واردات به صورت مستقیم و اعطای مجوزهای لازم به تولیدکنندگان از این طریق انجام شود، به طور حتم به یکنواختی دست خواهیم یافت و گرنه با روند فعلی، حوزه تولید با بیماری و کج‌دار تداوم یافته و بهبود حال آن محال است.

مقدم با اشاره به اینکه اگر سرمایه‌گذاری‌های جدید با تکنولوژی‌های روز جهان صورت نگیرد، محکوم به مرگ خواهد بود، تأکید کرد: تولیدکننده مجبور است همیشه به پیشرفت بیندیشد و از دولتمردان نیز انتظار داریم تا بروکراسی زائد اداری را حذف کنند؛ زیرا از هیچکدام از ارگان‌ها نمی‌توان در کمتر از ۳ ماه مجوز دریافت کرد!

تولیدکنندگان در تامین برخی از مواد اولیه با کمبود مواجه‌اند

مدیر پشتیبانی، فروش و مارکتینگ صنایع غذایی شیرین وطن نیز که در تولید تاپ کیک، کیک لایه‌ای، بیسکویت، والس، تافی کیک، پشمک و ... فعالیت دارد، گفت: این شرکت بالغ بر ۲۲۰ فقره SKU یا همان stock keeping unit اسکن محصولات دارد و با ۳۲ خط تولید با تکنولوژی اروپایی به تولید می‌پردازد.

سجاد پورباغبان با اشاره به اینکه صادرات محصولات به کشورهای امارات متحده عربی، آذربایجان، روسیه، سوریه، عراق، افغانستان، پاکستان، رومانی و جیبوتی انجام می‌گیرد، افزود: طبق پیش‌بینی‌های کارشناسی، قرار است در آینده نزدیک صادرات محصولات به کشورهای اروپایی نیز انجام گیرد.

وی اضافه کرد: در بحث فروش داخلی و صادرات، نوسانات قیمت مواد اولیه آزاردهنده شده و به‌خاطر اتفاقاتی که در قبل و بعد از عید رخ داد، روال صادرات مواد اولیه افزایش یافته و باعث شده تا هم قیمت نهایی از توان مصرف‌کننده بیشتر باشد و هم اینکه موجب شده تا تولیدکنندگان در تامین برخی از مواد اولیه با کمبود مواجه شوند.

پورباغبان تأکید کرد: در بخش صادرات محصولات، خوشبختانه وضعیت قابل قبولی را داشتیم، اما به‌دلیل برخی از مسائل پیش‌رو و نوساناتی که در ارز وجود دارد، فعلاً تا حدودی بالatkلیفی در حوزه صادرات حاکم است؛ کما اینکه قبلاً صادرات قابل ملاحظه‌ای انجام می‌گرفت و مسیر همواری داشتیم که آن هم مطمئناً با تلاش‌های دولت رونق خواهد گرفت.

وی در مورد تحقق شعار سال خاطرنشان کرد: خوشبختانه این هلدینگ با ۱۲ مجموعه تولیدی از چند سال قبل هم در راستای شعار سال تحقق یافته و چشم‌انداز این شرکت‌ها برای اشتغال ۳۰ هزار نفر نیرو برنامه‌ریزی شده و در حوزه‌های صنعت ریلی، واگن‌سازی، مواد اولیه دارو، کشاورزی، صنعت غذا و مواد اولیه فعالیت دارند و در صادرات و کارآفرینی نقش بسزایی در منطقه شمالغرب کشور دارند.

اگر قیمت ارز تک‌نرخه شده و بساط اقلام ارز آزاد، نیمایی و ترجیحی برچیده شود و با خروج کلیه مراحل واردات از دست دلان، واردات به صورت مستقیم و اعطای مجوزهای لازم به تولیدکنندگان از این طریق انجام شود، به طور حتم به یکنواختی دست خواهیم یافت و گرنه با روند فعلی، حوزه تولید با بیماری و کج‌دار تداوم یافته و بهبود حال آن محال است.

گزارش ویژه اتاق تبریز از نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۵:

اتاق تبریز، ویتترین توانمندی‌های بخش خصوصی

گزارش: ناصر حسینی

هفتمین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی جمهوری اسلامی ایران «IRAN EXPO ۲۰۲۵»، از هشتم تا دوازدهم اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴ در نمایشگاه بین‌المللی تهران مورد استقبال کم‌نظیر شرکت‌کنندگان و علاقه‌مندان، بازرگانان، تجار، صاحبان صنایع و کسب و کار و مردم قرار گرفت.

در این نمایشگاه علاوه بر صنایع و شرکت‌های دولتی و خصوصی در حوزه‌های مختلف، اتاق‌های بازرگانی استانی و اتاق‌های مشترک بین ایران و کشورهای طرف تجاری نیز حضور بسیار فعال و پویایی داشتند. اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور در سالن بزرگ خلیج فارس نمایشگاه بین‌المللی و غرفه‌های ویژه‌ی استانی در سالن‌های ۲۰ و ۲۱ و ۱۸ مورد استقبال ۳۱ استان کشور و بازدیدکنندگان قرار گرفتند. در این میان در روز دوم نمایشگاه، اتاق بازرگانی تبریز در سالن خلیج فارس نمایشگاه بین‌المللی با حضور تجار، بازرگانان، اعضا و نواب رئیس اتاق بازرگانی صنایع و معادن ایران رونق خاصی داشت.

در ادامه، گزارش نشریه اتاق تبریز از حضار در غرفه اتاق تبریز را خواهید خواند.

حضور استاندار آذربایجان شرقی و رئیس اتاق تبریز در نمایشگاه ایران اکسپو ۲۰۲۵

بهرام سرمست، استاندار آذربایجان شرقی و یونس ژانله، رئیس اتاق تبریز با حضور در نمایشگاه ایران اکسپو ۲۰۲۵، از غرفه‌های این نمایشگاه بازدید کرده و با فعالان اقتصادی و نمایندگان اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور به تبادل نظر پرداختند.

یونس ژانله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز در این بازدید ضمن تاکید بر اهمیت و جایگاه ویژه نمایشگاه ایران اکسپو ۲۰۲۵، این نمایشگاه را محفلی بزرگ برای گردهمایی مسئولین دولتی، نمایندگان بخش خصوصی در اتاق‌های بازرگانی، فعالان اقتصادی و هیئت‌های تجاری و اقتصادی عنوان کرد.

رئیس اتاق تبریز تاکید کرد: این نمایشگاه علاوه بر اینکه فرصتی برای هم‌اندیشی بیشتر بین بخش خصوصی و دولتی به‌شمار می‌رود، بستر مناسبی برای توسعه تعاملات بین‌المللی است.

بهرام سرمست، استاندار آذربایجان شرقی در حاشیه بازدید از نمایشگاه بین‌المللی ایران اکسپو در تهران، این رویداد را فرصتی مهم برای نمایش توانمندی‌های تولیدی کشور و گسترش تعاملات اقتصادی با بازارهای هدف دانست.

وی با اشاره به نقاط قوت نمایشگاه، نقش فعال استان‌ها در این رویداد را برجسته توصیف کرد و گفت: ایران اکسپو می‌تواند به‌عنوان یک سکوی دیپلماسی اقتصادی مطرح شود و زمینه‌ساز تعاملات بین‌المللی و توسعه صادرات غیرنفتی باشد.

استاندار آذربایجان شرقی همچنین برخی نقاط ضعف موجود را یادآور شد و افزود: یکی از چالش‌های جدی، عدم پیوند ساختاری این نوع نمایشگاه‌ها با بازارهای جهانی و نبود نتیجه عملیاتی در قالب قراردادهای تجاری است. باید از سطح بازدید و نمایش عبور کرده و وارد فاز اجرایی و اقتصادی شویم.

وی تحریم‌های بین‌المللی و ساختار دولتی اقتصاد کشور را از جمله تهدیداتی دانست که مانع بهره‌برداری حداکثری از این ظرفیت‌ها می‌شوند و گفت: تا زمانی که بخش خصوصی به‌عنوان پیشران توسعه نقش محوری نداشته باشد، دولت نمی‌تواند به‌تنهایی حرکت کند. باید دولت چابک شود و نقش تسهیل‌گری و پشتیبانی ایفا کند.

سرمست با اشاره به نام‌گذاری امسال از سوی رهبر معظم انقلاب با عنوان «سال سرمایه‌گذاری برای تولید» اظهار داشت: برنامه‌های متعددی در استان برای جذب سرمایه‌گذاری تدوین

شده و دیپلماسی اقتصادی، شناسایی فرصت‌های منطقه‌ای و تعامل با کشورهای همسایه به‌ویژه جمهوری آذربایجان از اولویت‌های ماست.

وی در ادامه با اشاره به تجربه‌های موفق خود در برقراری ارتباط با بخش خصوصی افزود: برنامه سه‌شنبه‌های اقتصادی، چهارشنبه‌های عمرانی و جمعه‌های کاری را در استان فعال کرده‌ایم تا مشکلات را از نزدیک و به‌صورت میدانی پیگیری کنیم. استاندار آذربایجان شرقی در پایان تاکید کرد: رویکرد ما فناوریانه، هوشمندانه و مبتنی بر نوآوری در صنعت است و تمام تلاش‌مان را برای تحقق اهداف توسعه‌ای استان به کار خواهیم گرفت.

گفتنی است، استاندار آذربایجان شرقی و رئیس اتاق بازرگانی تبریز، در جریان حضور در این نمایشگاه، ابتدا در سالن ۲۲ که پلویون ویژه استان‌ها است، حضور یافته و ضمن بازدید از غرفه استان‌های مختلف و بازدید از فعالیت‌های آن‌ها، با بازدیدکنندگان و مسئولان پلویون به گفتگو پرداختند.

در این بازدید طاهر روحی، سرپرست هماهنگی امور اقتصادی استاندار، رحمان فلاح، مدیرکل وقت دفتر اشتغال استانداری و اکبر فرزین‌مقدم، دبیر اجرایی پلویون استانداری به ارائه گزارش از نحوه تعامل با استان‌های دیگر و فعالیت‌های پلویون پرداختند. در ادامه این بازدید، تفاهم‌نامه همکاری بین پارک علم و فناوری استان آذربایجان شرقی و شرکت شهرک‌های صنعتی استان به امضا رسید. سپس تفاهم‌نامه‌ای بین خانه صنعت و معدن استان و نماینده تولیدکنندگان و تجار شهر قونیه ترکیه به امضا رسید.

در ادامه برنامه‌های پلویون استانداری آذربایجان شرقی در سالن ۲۲ اکسپو ۲۰۲۵، حسن ارگی، نماینده تجاری جمهوری اسلامی ایران در مجارستان به همراه چند تن از تجار و فعالان اقتصادی حوزه ساختمان و پتروشیمی از مجارستان، رومانی و ایتالیا، به ارائه گزارشی از فعالیت‌های تجاری ایران در مجارستان پرداختند.

در ادامه با حضور استاندار آذربایجان شرقی و آرتینا بالالی اسکویی، سرپرست پارک علم و فناوری استان، از تابلوی نخستین رویداد بانوان فناوری و نوآور آذربایجان شرقی رونمایی شد.

در پایان استاندار آذربایجان شرقی، رئیس اتاق بازرگانی تبریز و هیئت همراه از غرفه ویژه وزارت کشور در سالن ۱۸ بازدید کرده و دقایقی را با مسئولان غرفه وزارت کشور به گفت‌وگو پرداختند.

و تعاملات بین‌المللی در سال جاری اشاره کرد و گفت: نه تنها در مرادوات خارجی عملکرد بهتری داشته‌ایم، بلکه در سطح داخلی نیز ارتباطات میان استان‌ها تقویت شده و همکاری‌ها افزایش یافته است. زمانی در پایان از نقش فعال اتاق تبریز در ارتقای تعاملات بین بخشی و هم‌افزایی در حوزه اقتصادی قدردانی کرد.

آذربایجان شرقی با ۹۰ درصد اقتصاد خصوصی، پیش‌تاز تعاملات تجاری کشور

رحمان فلاح، مدیرکل وقت سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری آذربایجان شرقی، با اشاره به حضور سومین باره استان در این نمایشگاه، از رویکرد تخصصی و هدفمند استان در معرفی زنجیره‌های ارزش راهبردی خبر داد.

وی گفت: با وجود تأخیر در آماده‌سازی پلویون‌های استانی، حضور استان‌ها پررنگ است و بازدیدها و مذاکرات تجاری در سطح بسیار خوبی در حال انجام است.

به گفته فلاح، آذربایجان شرقی با تکیه بر ۱۰ گروه کالایی کلیدی شامل کیف و کفش و چرم، داروسازی، قطعه‌سازی، صنایع دستی، لوازم خانگی و محصولات معدنی، تلاش دارد مزیت‌های نسبی خود را در سطح ملی و فراملی معرفی کند.

فلاح تأکید کرد: استان ما یکی از پیشگامان تولید در کشور است؛ برای مثال، بیش از ۴۰ درصد صادرات شیرینی و شکلات کشور از این استان صورت می‌گیرد.

مدیرکل وقت دفتر سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری آذربایجان شرقی با اشاره به نقش نمایشگاه اکسپو در توسعه دیپلماسی اقتصادی افزود: این نمایشگاه بستر مناسبی برای تعاملات بین‌المللی و داخلی فراهم کرده و تاکنون هیئت‌هایی از کشورهای ارمنستان، چین و مالزی با ما وارد مذاکره شده‌اند.

او با اشاره به جلسات تخصصی روزانه در پلویون وزارت کشور گفت: جلسات B2B با حضور نمایندگان اتاق‌های بازرگانی و سرمایه‌گذاران خارجی نشان از ظرفیت جدی این رویداد دارد. امیدواریم پس از نمایشگاه، این مذاکرات به قراردادهای تجاری ملموس بینجامد.

فلاح در پایان از کلیه سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی دعوت کرد با توجه به تدوین کامل فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان، از ظرفیت‌های این منطقه در حوزه‌های مختلف بهره‌مند شوند و افزود: استانداری با دستور مستقیم استاندار و با اجرای طرح‌هایی نظیر سه‌شنبه‌های اقتصادی، به‌طور میدانی پیگیر رفع موانع تولید است.

بخش خصوصی آماده حضور گسترده در عرصه جهانی باشد

از جمله برجسته‌ترین میهمانان روز دوم نمایشگاه ایران اکسپو ۲۰۲۵ علی‌زاده، نماینده رئیس‌جمهور در هماهنگی اجرای سیاست‌های کلی توسعه دریا محور بود.

علی‌زاده درباره کیفیت و اوضاع اکسپو ۲۰۲۵ گفت: نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۵ تهران نشان داد تحریم‌ها اثری در ارائه توانمندی‌های کشور نداشته است. حضور گسترده و فعال کشورهای خارجی و صنایع داخلی و اتاق‌های مشترک بازرگانی ایران با کشورهای عربی آسیایی و آفریقایی و ... مؤید همین موضوع است.

نماینده رئیس‌جمهور در هماهنگی اجرای سیاست‌های کلی توسعه دریا محور ادامه داد: دولت پزشک‌ها مصمم است تا هر چه بیشتر بخش خصوصی و اتاق‌های بازرگانی را حمایت کند و با وجود تحریم‌ها، اهتمام دولت و شخص رئیس‌جمهور بر توسعه تجارت و بازرگانی با کشورهای مختلف به ویژه همسایگان است.

وی افزود: حضور بخش خصوصی موتور محرکه اقتصاد و تجارت کشور است و دولت تمام تلاش خود را برای برطرف کردن موانع صادرات خواهد داشت.

علی‌زاده ضمن ابراز خرسندی از آغاز مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا به دولت اظهار داشت: این مزه را می‌دهم که بخش خصوصی باید آماده حضور گسترده همه‌جانبه در عرصه اقتصادی و بازرگانی با جهان باشد و دولت کاملاً حامی و تسهیل‌کننده این عزیزان خواهد بود. بخش خصوصی ما به جد باید در تعامل با جهان بدون تحریم و تعامل سازنده حضور باید تا بتواند پیشران اقتصاد و حوزه بازرگانی کشور باشد.

کاهش تصدی‌گری دولت، راه توسعه تجارت بخش خصوصی

سیدجواد زمانی، معاون امور استان‌ها و تشکل‌های اتاق بازرگانی ایران که در غرفه اتاق تبریز حضور به هم رسانده بود نیز با تأکید بر «نقش محوری دولت در سیاست‌گذاری و نه تصدی‌گری»، خواستار واگذاری بیشتر امور اقتصادی به بخش خصوصی شد.

وی اظهار داشت: دولت باید آن دسته از فعالیت‌هایی که به تصدی‌گری مربوط می‌شود را به بخش خصوصی واگذار کند تا شاهد بهبود در روند توسعه و تجارت باشیم. طبق اصل ۴۴ قانون اساسی نیز این موضوع به‌صراحت بیان شده و اجرای آن می‌تواند نقش مؤثری در تقویت بخش خصوصی ایفا کند.

او همچنین به بهبود ارتباطات میان اتاق‌های بازرگانی استان‌ها

سهم ایران از بازار اوراسیا باید حداقل سه برابر شود

سید یوسف حسینی، عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز و رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات این اتاق که سال‌ها در حوزه اورسیا، قفقاز و روسیه که ۳۱ سال است فعالیت تجاری و بازرگانی در این حوزه دارد، در گفت‌وگویی با اشاره به ظرفیت‌های تجاری اتاق بازرگانی تبریز، بر لزوم توسعه روابط با کشورهای حوزه اوراسیا، آفریقا و همسایگان شمالی ایران تأکید کرد.

حسینی با بیان اینکه آذربایجان شرقی سال‌هاست در بازار روسیه و منطقه اوراسیا حضور دارد، گفت: امروز نه، بلکه سال‌ها پیش تجار ما وارد بازار روسیه شدند و اکنون بیش از ۳۰ درصد واردات روسیه توسط تجار آذربایجانی انجام می‌شود. این موفقیت حاصل تلاش بخش خصوصی است اما باید تجار ما ابتدا آموزش ببینند تا از کم تجربه‌گی ضربه نخورند.

وی با اشاره به ثبت یک مرکز تجاری ایرانی و تلاش‌های مضاعف برای گسترش حضور در بازار اوراسیا افزود: اوراسیا بازاری بکر برای ایران است. با توجه به اجرای موافقت‌نامه تجارت آزاد از ۲۵ اسفندماه، اکنون بیش از ۸۷ درصد کالاها بدون تعرفه وارد این منطقه می‌شوند. این فرصتی تاریخی برای جهش صادراتی ایران است.

حسینی در پاسخ به میزان فعلی مبادلات تجاری ایران با اوراسیا گفت: رقم واردات اوراسیا حدود ۴۰۰ میلیون دلار است، اما سهم ایران از این بازار کمتر از ۲ درصد است. باید تلاش کنیم این سهم را حداقل دو تا سه برابر افزایش دهیم.

حسینی با اشاره به برگزاری نمایشگاه تهران در سال ۲۰۲۵ آن را یک گام مثبت توصیف کرد و گفت: نمایشگاه امسال پیشرفت خوبی داشته، اما برای رقابت با نمایشگاه‌های بزرگ بین‌المللی مانند دبی، استانبول یا آلمان هنوز فاصله داریم. تجارت بدون نمایشگاه معنا ندارد و باید در این حوزه نیز حرفه‌ای‌تر عمل کنیم.

در پایان، حسینی با تأکید بر نقش کلیدی بخش خصوصی در اقتصاد، خطاب به نهادهای دولتی و حاکمیتی گفت: خواهش من این است که اجازه بدهند بخش خصوصی کار خود را انجام دهد. دولت باید نظارت داشته باشد اما نباید در اجرا دخالت کند؛ چرا که نتیجه آن افزایش هزینه‌ها و کاهش بهره‌وری خواهد بود.

ایران اکسیپو پنجره‌ای مؤثر برای عبور از تحریم‌ها و ارتقای دیپلماسی اقتصادی است

رضا جعفری، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی ایران، در جریان بازدید از غرفه اتاق بازرگانی تبریز و گفت‌وگو با همتایان خود و همچنین میهمانان غرفه، با اشاره به ارتقای کمی و کیفی این رویداد نسبت به دوره‌های گذشته گفت: تعداد سالن‌ها و تنوع مشارکت‌کنندگان، به‌ویژه از کشورهای خارجی، نشان‌دهنده جایگاه رو به رشد این نمایشگاه در تعاملات اقتصادی بین‌المللی است.

وی در ادامه با اشاره به تأثیر تحریم‌های بین‌المللی بر فضای تجارت خارجی کشور، نقش اتاق بازرگانی را به‌عنوان نهادی تسهیل‌گر برای بخش خصوصی مهم ارزیابی کرد و اظهار داشت: اگرچه تصمیمات کلان اقتصادی و سیاست‌های صادراتی و وارداتی در اختیار حاکمیت‌هاست، اما اتاق بازرگانی با روش‌هایی مانند مبادلات غیرمستقیم ارزی، تهاتر کالا و استفاده از ظرفیت اتاق‌های مشترک توانسته بخشی از محدودیت‌ها را دور بزند و راه را برای بازرگانان ایرانی هموار کند.

جعفری با اشاره به بازخورد مثبت حضور بازدیدکنندگان خارجی از توان تولیدی ایران افزود: در شرایطی که تصویرسازی‌های منفی علیه ایران در رسانه‌های بین‌المللی رایج است، حضور در این نمایشگاه‌ها فرصتی برای تغییر نگاه و نمایش واقعی ظرفیت‌های صنعتی و تولیدی کشور است. بسیاری از بازدیدکنندگان خارجی از سطح تولیدات ایران شگفت‌زده شدند.

او همچنین بر نقش کلیدی اتاق‌های بازرگانی مشترک در ارتباطات تجاری بین‌المللی تأکید کرد و از رونق و شلوغی خاص سالن خلیج فارس که اتاق‌های مشترک بازرگانی ایران و ده‌ها کشور در آن استقرار دارند گفت: حضور کشورهای مختلفی نظیر کانادا، سوئد، فنلاند، ویتنام، عمان و قطر در سالن خلیج فارس، حاصل رایزنی‌های مؤثر اتاق بازرگانی ایران با این کشورهاست. این اتاق‌ها، به عنوان بازوی عملیاتی تجارت بین‌المللی، تسهیل‌گر مهمی برای ارتباط مستقیم تجار ایرانی با بازارهای هدف هستند.

جعفری در پایان اظهار امیدواری کرد که با تمرکز بیشتر بر نقش بخش خصوصی و بهره‌گیری از ظرفیت اتاق‌های مشترک، بتوان بخشی از فشار تحریم‌ها را خنثی کرده و تجارت بین‌المللی ایران را توسعه داد.

بدون دیپلماسی اقتصادی قوی، رونق اقتصادی ممکن نیست

در جریان برگزاری نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۵ تهران، اتاق بازرگانی تبریز با حضوری فعال در سالن اتاق‌های بازرگانی، به معرفی ظرفیت‌های اقتصادی و کارآفرینی استان آذربایجان شرقی پرداخت. در این میان نوید امجد، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز و رئیس کمیسیون کارآفرینی، بهبود فضای کسب‌وکار و اقتصاد دانش‌بنیان اتاق تبریز، به اهمیت نقش نمایشگاه‌ها در توسعه روابط تجاری و افزایش دادوستد اشاره کرد و گفت: نمایشگاه‌ها بستری برای اتصال عرضه‌کنندگان و خریداران هستند، اما باید توجه داشت که زیرساخت‌های اساسی‌تری برای رونق اقتصادی نیاز داریم که بدون رفع آن‌ها، این ابزارهای ثانویه کارآمد نخواهند بود.

امجد با اشاره به شرایط دشوار اقتصادی کشور و تحریم‌های بین‌المللی گفت: مدیریت اقتصاد در چنین شرایطی کاری پیچیده و حساس است، اما در همین شرایط، توسعه بازار مصرف داخلی و مراودات بین‌استانی می‌تواند تا حدی در پایداری اقتصادی مؤثر باشد.

او در پایان، با اشاره به سخنان رئیس‌جمهور در نشست با فعالان اقتصادی، بر لزوم استفاده از خرد جمعی در مدیریت کشور تأکید کرد و اظهار داشت: امروز بیش از هر زمان دیگری به خردورزی و بهره‌گیری از اندیشه نخبگان نیاز داریم. این انسجام فکری باید در تمام سطوح سیاست‌گذاری، اجرا و نظارت شکل بگیرد تا بتوانیم از این مقطع حساس تاریخی عبور کنیم.

حضور پررنگ پايون استاندارد آذربایجان شرقی

در جریان برگزاری نمایشگاه ملی و بین‌المللی ایران اکسپو ۲۰۲۵، اکبر فرزین‌مقدم، دبیر اجرایی پايون استاندارد آذربایجان شرقی، با تشریح برنامه‌ها و دستاوردهای این استان در این رویداد بزرگ، بر اهمیت معرفی ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری و صادراتی استان تأکید کرد.

فرزین‌مقدم با اشاره به اینکه این نمایشگاه فرصتی برای نمایش توانمندی‌های اقتصادی کشور در سطح بین‌المللی است، افزود: استانداری آذربایجان شرقی بر اساس مأموریت تعیین‌شده از سوی وزارت کشور، با تمرکز بر محورهای توسعه‌ای و زنجیره‌های ارزش، در این نمایشگاه حضور دارد. از جمله زنجیره‌های مهمی که در پايون استان معرفی می‌شود، زنجیره فرش، چرم و کفش است

که در سطح ملی نیز دارای اهمیت است. وی ادامه داد: استان آذربایجان شرقی با تمرکز بر بخش‌هایی نظیر کشاورزی، صنایع تبدیلی، منابع طبیعی، شرکت‌های دانش‌بنیان و گردشگری، به عنوان یکی از قطب‌های صنعتی کشور، تلاش دارد تا زمینه‌های جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی را فراهم آورد. همچنین نشست‌هایی با سایر استان‌ها مانند فارس و زنجان برگزار شده تا فرصت‌های تعامل و بازاریابی متقابل شناسایی و تقویت شود.

فرزین‌مقدم همچنین به نقش تسهیل‌گری استانداری در فرآیند توسعه استان اشاره کرد و گفت: استانداری اگرچه مسئولیت اجرایی مستقیم ندارد، اما با ایجاد هماهنگی میان دستگاه‌ها و فراهم‌سازی زیرساخت‌های لازم، نقش کلیدی در تحقق اهداف توسعه‌ای ایفا می‌کند.

حضور مؤثر اتاق مشترک ایران و ترکیه در سومین دوره اکسپو ایران

سید جلال سعادت، رئیس اتاق مشترک ایران و ترکیه با حضور در غرفه اتاق تبریز با اشاره به فعال بودن این اتاق در سومین دوره رویداد بین‌المللی «اکسپو ایران»، از رشد مشارکت و امیدواری فعالان اقتصادی نسبت به سال‌های گذشته خبر داد.

وی ضمن تبیین روند سه‌ساله مشارکت اتاق در این رویداد، اظهار کرد: سه سال پیش اتاق مشترک ایران و ترکیه برای نخستین بار در این نمایشگاه شرکت کرد و با استمرار حضور، اینک برای سومین سال متوالی در اکسپو ایران غرفه داریم. امسال اما حال و هوای نمایشگاه متفاوت است؛ به‌ویژه با توجه به تحرکات تازه‌ای که در حوزه دیپلماسی سیاسی و اقتصادی کشور با کشورهای تحریم‌کننده صورت گرفته است.

سعادت با اشاره به نقش کلیدی بخش خصوصی در آینده اقتصادی کشور، تأکید کرد: بخش خصوصی همیشه امیدوارانه به جلو حرکت کرده و تلاش داشته تا فارغ از چالش‌های موجود، سهمی در بازاریابی و توسعه اقتصاد ملی داشته باشد. مشارکت پررنگ‌تر در نمایشگاه امسال نیز نشان می‌دهد که فعالان اقتصادی امیدوارند بحث تحریم‌ها به‌زودی به نتیجه برسد و موانع تجارت با کشورهای همسایه، به‌ویژه ترکیه، برطرف شود.

رئیس اتاق مشترک ایران و ترکیه با اشاره به برخی موانع موجود در مسیر گسترش تجارت بین دو کشور گفت: متأسفانه تحریم‌ها و برخی مشکلات سیاسی مانع تحقق سطح مطلوب روابط

اتاق‌های بازرگانی کشور دانست و گفت: خوشبختانه نمایشگاه امسال در تهران با نظم و کیفیتی بسیار بالا برگزار شد و توانست بستر مناسبی برای معرفی ظرفیت‌های بخش خصوصی، صنعتگران و بازرگانان کشور فراهم آورد. ما امروز افتخار داریم که در غرفه تبریز، این قطب بزرگ صنعتی و حمل‌ونقلی کشور حضور داریم و از نزدیک با دستاوردهای فعالان این خطه آشنا می‌شویم.

افروزنده با اشاره به ظرفیت‌های منحصر به فرد اتاق بازرگانی تبریز، افزود: تبریز همواره یکی از پایه‌های اصلی توسعه اقتصادی در شمال غرب کشور بوده و هست. چه در حوزه حمل‌ونقل بین‌المللی، چه در زمینه آموزش تخصصی، چه در عرصه صادرات و فعالیت‌های مرزی، اتاق تبریز جایگاه ممتاز و تأثیرگذاری دارد. ما در اتاق ایران، دست اتاق تبریز را برای فعالیت در این حوزه‌ها کاملاً باز گذاشته‌ایم.

وی همچنین به ظرفیت‌های همکاری با کشورهای همسایه اشاره کرد و گفت: تبریز به واسطه موقعیت ژئوپولیتیکی خود، دروازه‌ای راهبردی به سمت کشورهای قفقاز، اوراسیا و آسیای میانه محسوب می‌شود. ما در تلاش هستیم تا هماهنگی‌های لازم را برای گسترش مراودات اقتصادی و حمل‌ونقلی با کشورهای هم‌مرز از جمله نخجوان، ارمنستان، جمهوری آذربایجان و منطقه اوراسیا به‌صورت هدفمند و ساختارمند انجام دهیم.

خواهان شرایط رقابت سالم هستیم

خسروشاهی، کارآفرین و فعال بخش کشاورزی و دامپروری، نمایشگاه امسال را نسبت به دوره‌های قبل، گسترده‌تر، پربارتر و مؤثرتر ارزیابی کرد و گفت: نمایشگاه امسال با حجم بسیار بالایی از مشارکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان همراه است. در روز دوم حضور ما در این رویداد، مشخصاً شاهد استقبال بسیار خوب صنعتگران و تولیدکنندگان هستیم. این فضا به ما کمک می‌کند تا ارتباطاتی تازه با استان‌های دیگر شکل دهیم و برای توسعه فعالیت‌های آینده، دید روشنی داشته باشیم.

وی در پایان اظهار داشت: ما انتظار زیادی نداریم، فقط می‌خواهیم شرایط رقابت سالم و فرصت صادرات برایمان فراهم شود. تولیدکننده وقتی تولید می‌کند، باید بازار مصرف گسترده‌تری داشته باشد. محدود کردن فروش به استان خودمان، آسیب‌زننده است. اگر صادرات باز شود، ظرفیت کشتارگاه ما و اشتغال موجود حفظ خواهد شد.

تجاری بین ایران و ترکیه شده‌اند. اگر این موانع برداشته شوند، پتانسیل‌های ایران در بسیاری از زمینه‌ها حتی فراتر از ترکیه است. ما از منابع گسترده، نیروی انسانی متخصص و زیرساخت‌های فنی قابل توجهی برخورداریم. البته نباید فراموش کنیم که ترک‌ها در تجارت بین‌الملل بسیار حرفه‌ای و باتجربه‌اند و به خوبی می‌دانند چگونه در بازار جهانی حضور مؤثر داشته باشند.

سعادت در بخش پایانی سخنانش از دولت‌پزشکیان و وزیر صمت خواست تا زمینه‌سازی لازم برای برقراری تجارت آزاد با ترکیه را فراهم آورند.

نمایشگاه‌های بین‌المللی، فرصتی طلایی برای توسعه تجارت خارجی ایران هستند

اباذر براری، دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و کویت، در حاشیه یکی از نشست‌ها در غرفه اتاق تبریز، فضای کلی این رویداد را مثبت ارزیابی کرد و گفت: این نمایشگاه از نظر کیفیت و کمیت حضور شرکت‌ها و بازدیدکنندگان، نسبت به سال گذشته ارتقا داشته و می‌توان آن را به‌عنوان یک نمایشگاه بین‌المللی واقعی تلقی کرد؛ چرا که شرکت‌هایی از کشورهای مختلف حضور یافته‌اند و از ایران نیز مجموعه‌های توانمند صادراتی مشارکت فعالی دارند.

براری با اشاره به نقش مهم نمایشگاه‌ها در بازاریابی و توسعه صادرات افزود: نمایشگاه‌های تخصصی و بین‌المللی، بستری مناسب برای معرفی ظرفیت‌ها و توانمندی‌های تولیدکنندگان ایرانی هستند. این حضور می‌تواند به شناخت نزدیک‌تر فعالان اقتصادی سایر کشورها از محصولات ایرانی منجر شود و در نهایت، زمینه‌ساز قراردادهای همکاری‌های تجاری جدید شود.

تبریز، سکندار حمل‌ونقل کشور

در حاشیه نمایشگاه بزرگ اتاق بازرگانی ایران که با حضور گسترده فعالان اقتصادی، مدیران ارشد و نمایندگان اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور در تهران برگزار شد، رحیم افروزنده بخشایش؛ مدیر کارنتیر و آت اتاق ایران، با حضور در غرفه اتاق بازرگانی تبریز، از نقش بی‌بدیل این شهر در صنعت حمل‌ونقل کشور قدردانی و چشم‌اندازی روشن برای توسعه تعاملات منطقه‌ای ترسیم کرد.

وی، ضمن اشاره به کیفیت بالای برگزاری نمایشگاه امسال، آن را فرصتی مغتنم برای تبادل تجربیات و تقویت هم‌افزایی بین

سیدی تأکید کرد که این توافق نامه نقطه عطفی در توسعه صادرات غیرنفتی ایران خواهد بود و افزود: از سال ۱۳۹۸ که موافقت نامه تجارت ترجیحی میان ایران و اوراسیا اجرایی شد، حجم صادرات ایران به این منطقه از ۶۰۰ میلیون دلار به ۲ میلیارد دلار افزایش یافته است و برای نخستین بار تراز تجاری ایران با اوراسیا مثبت شده است. وی همچنین به تغییر ترکیب اقلام صادراتی ایران اشاره کرد و گفت: صادرات ایران که پیش تر عمدتاً کالاهای کشاورزی بود، اکنون به سمت کالاهای صنعتی حرکت کرده و این نشانه ارتقای کیفیت و تنوع تولید داخلی است.

سیدی در بخش دیگری از سخنان خود، استان آذربایجان شرقی را به دلیل موقعیت راهبردی در ارتباط با بازار اوراسیا مهم دانست و گفت: تنها گذرگاه زمینی ایران به ارمنستان از این استان می گذرد و منطقه آزاد ارس می تواند به عنوان دروازه تعاملات تجاری با اتحادیه اوراسیا ایفای نقش کند. همکاری با اتاق بازرگانی تبریز و تجار استان در این مسیر بسیار کلیدی خواهد بود.

رئیس تیم مذاکره کننده اتاق ایران با اوراسیا در پایان اعلام کرد که پس از اجرای رسمی موافقت نامه، نشست های تخصصی اطلاع رسانی در تبریز و منطقه آزاد ارس برگزار خواهد شد تا فعالان اقتصادی با فرصت های این بازار بزرگ ۱۸۰ میلیونی آشنا شوند.

اکسپوی ۲۰۲۵ می تواند آغازگر بهار اقتصادی ایران باشد

معصومه آقاپور عیشاهی، مشاور رئیس جمهوری در امور همکاری های اقتصادی با حضور در غرفه اتاق تبریز و تبادل نظر با اعضای اتاق، در گفتگوی کوتاهی با تأکید بر نقش راهبردی این رویداد در پیوند دولت، بخش خصوصی و سرمایه گذاران بین المللی، از آن به عنوان «وبترین تجارت بین الملل ایران» یاد کرد.

آقاپور گفت: نمایشگاه ها محلی برای تالافی بازیگران اصلی اقتصاد کشور هستند و می توانند بستر مهمی برای آغاز سرمایه گذاری در تولید، چه داخلی و چه خارجی، باشند. امسال، با وجود تحریم ها، شاهد حضور پررنگ تر کشورهایمانند سوئد، کانادا، پاکستان، و شماری از کشورهای آفریقایی و آسیایی در سالن خلیج فارس هستیم که نشان دهنده نگاه مثبت آن ها به ظرفیت های تجاری و تولیدی ایران است.

وی با اشاره به شعار سال «سرمایه گذاری برای تولید» افزود: نمایشگاه اکسپو می تواند نقطه شروع تحقق این شعار باشد. دولت نیز با دعوت از نمایندگان اتاق های بازرگانی در کمیته های تصمیم سازی اقتصادی، نشان داده که قصد دارد بخش خصوصی را به صورت جدی

استقبال نمایندگان اتاق بازرگانی داغستان از توانمندی های صنعتی و تجاری ایران در نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۵

در جریان برگزاری هفتمین نمایشگاه بین المللی ایران اکسپو ۲۰۲۵، هیئتی از اتاق بازرگانی داغستان روسیه مهمان اتاق بازرگانی تبریز بودند.

در این دیدار، طرفین ضمن بررسی فرصت های همکاری مشترک، درباره ارزیابی نمایشگاه و ظرفیت های اقتصادی ایران گفتگو کردند. بدرالدین ماگومف، رئیس اتاق بازرگانی داغستان، در گفتگو با نشریه اتاق تبریز، ضمن تمجید از نظم و سطح کیفی برگزاری ایران اکسپو ۲۰۲۵ گفت: سطح غرفه ها و نمایش توانمندی های تولیدی ایران، به ویژه در حوزه های صنعتی و دانش بنیان، برای ما بسیار جالب توجه بود. امسال، نسبت به سال گذشته، شرکت های بیشتری از روسیه حضور دارند که نشان دهنده تقویت روابط تجاری ایران و روسیه است.

وی افزود: تحولات اخیر سیاسی بین ایران و غرب، موجب شده روسیه به دنبال تقویت همکاری های اقتصادی با کشورهای همسو، از جمله ایران باشد. ما در اتاق داغستان شاهد افزایش چشمگیر علاقه مندی شرکت های روسی به تجارت با ایران هستیم. حجم مبادلات مستقیم ما با ایران در سال گذشته به بیش از ۱۰ میلیون دلار رسید که پیش بینی می شود در سال جاری به بیش از دو برابر افزایش یابد.

اتاق بازرگانی تبریز پیش از مرادوات تجاری با ۵ کشور حوزه اورسیا

میرهادی سیدی، مشاور امور بین الملل و توافقی های تجاری سازمان توسعه تجارت ایران و رئیس تیم مذاکره کننده با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، در حاشیه هفتمین نمایشگاه بین المللی ایران اکسپو ۲۰۲۵، با حضور در غرفه اتاق بازرگانی تبریز، از ارتقای چشمگیر سطح کیفی نمایشگاه امسال نسبت به دوره های گذشته خبر داد و عملکرد منسجم اتاق های بازرگانی استانی در این دوره را بسیار موفق ارزیابی کرد.

سیدی با اشاره به اجرای قریب الوقوع موافقت نامه تجارت آزاد میان جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا گفت: این اتحادیه شامل پنج کشور روسیه، قزاقستان، بلاروس، ارمنستان و قرقیزستان است که روی هم رفته سالانه تا ۴۰۰ میلیارد دلار واردات دارند. از ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۴، ۸۷ درصد اقلام صادراتی ایران به این منطقه بدون پرداخت تعرفه گمرکی وارد می شود که صرفه جویی سالانه بالغ بر ۵۰ میلیون دلار برای تجار ایرانی به همراه خواهد داشت.

افزایش استقبال شرکت‌های خارجی در دوره‌های اخیر خبر داد و ابراز امیدواری کرد که این روند به امضای قراردادهای تجاری بیشتر و گسترش حضور ایران در بازارهای جهانی منجر شود. ابراهیم محمدرضازاده؛ با اشاره به اینکه رایزنی‌های بازرگانی در کشورهای هدف به عنوان بخشی از ساختار سفارتخانه‌ها عمل می‌کند، گفت: در طول هفت دوره‌ای که در تهران و لبنان فعالیت داشتیم، شاهد نظم و توسعه بیشتر این رویدادها بوده‌ام. امیدوارم حضور شرکت‌های خارجی به نمایندگی برندهای ایرانی در بازارهای هدف منجر شود.

لبنان کشوری بدون تعرفه و بوروکراسی پرسوده!

رضازاده با بیان این مطلب که نمایشگاه‌ها نقش مهمی در خنثی‌سازی اثر تحریم‌ها ایفا می‌کنند و تجارت خارجی خود به دنبال راهکارهایی مانند تهاتر و انتقال وجه هستند، افزود: تجارت گاهی بهتر از دولت‌ها می‌تواند راه‌حل مشکلات را بیابد. ما معتقدیم لبنانی‌ها، به‌ویژه مهاجران لبنانی مقیم آفریقا و آمریکای لاتین، با خوشنامی و مهارت بالای تجاری می‌توانند نمایندگان مناسبی برای برندهای ایرانی باشند.

وی لبنان را کشوری با ظرفیت بالا و با ساختار دولتی کوچک اما آزاد معرفی کرد و گفت: لبنان با ۴۰ کشور از جمله اتحادیه اروپا، آمریکا و کشورهای عربی توافق‌نامه تجارت آزاد دارد. با تولید مشترک در لبنان می‌توان کالاها را بدون تعرفه به بازارهای بزرگ صادر کرد.

صنعت چرم تبریز می‌تواند دوباره بدرخشد، اگر بخواهد!

رایزن بازرگانی ایران در لبنان همچنین به تجارت ایرانی به‌ویژه فعالان استان آذربایجان شرقی و تبریز توصیه کرد، پیش از ورود به بازار صادراتی، ارزیابی دقیقی از توانمندی خود داشته باشند و از ابزارهای رایگان موجود برای ارزیابی آمادگی صادراتی بهره ببرند. وی تأکید کرد که کفش چرم تبریز ظرفیت بی‌نظیری برای برند شدن در بازارهای اسلامی دارد و پیشنهاد داد چند تولیدکننده برتر با تشکیل یک شرکت مدیریت صادرات، برندسازی حرفه‌ای را آغاز کنند: چرم تبریز با ذبح حلال تولید می‌شود و این نکته می‌تواند مزیت رقابتی مهمی در بازار کشورهای اسلامی باشد. برندسازی، قیمت‌گذاری درست و تبلیغات حرفه‌ای می‌تواند جایگاه کفش تبریز را در کنار برندهای جهانی تثبیت کند.

در پایان، رضازاده تأکید کرد که صادرات حرفه‌ای نیازمند نگاه بلندمدت، برنامه‌ریزی دقیق و همکاری جمعی است تا برند ملی ایران در بازارهای جهانی بدرخشد.

در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی مشارکت دهد. وی با امیدواری نسبت به آینده اقتصادی کشور تأکید کرد: من به‌عنوان مشاور اقتصادی ریاست‌جمهوری امیدوارم سال ۱۴۰۴، سال بهار اقتصادی ایران باشد؛ سالی که در آن شاهد جهش در صادرات غیرنفتی، افزایش سرانه اقتصادی و ارتقای جایگاه ایران در تجارت جهانی باشیم.

بومی‌سازی ۱۸۰۰ قطعه با تکیه بر شرکت‌های دانش‌بنیان

بندتمدنی، مدیر بخش مهندسی ساخت پتروشیمی تبریز، در حاشیه حضور در پایون ویژه استان‌ها در هفتمین نمایشگاه بین‌المللی ایران‌اکسپو ۲۰۲۵، از بومی‌سازی بیش از ۱۸۰۰ قطعه صنعتی در این مجموعه خبر داد و گفت: با توجه به شرایط سخت تحریمی و محدودیت‌های ارزی، واحد مهندسی ساخت پتروشیمی تبریز با هدف کاهش هزینه‌ها و ارتقای خودکفایی، اقدام به تولید داخلی قطعات مکانیکی کرده است.

وی افزود: در حال حاضر حدود ۸۰ درصد قطعات مکانیکی مورد نیاز این مجموعه در داخل کشور و با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان و پارک‌های علم و فناوری تبریز تولید می‌شود. همچنین از مراحل ابتدایی طراحی تا ساخت، در کنار سازندگان داخلی حضور داریم تا کیفیت نهایی تضمین شود.

بندتمدنی نمایشگاه ایران‌اکسپو را فرصت مناسبی برای معرفی توانمندی‌های صنعت پتروشیمی دانست و اظهار کرد: در روزهای گذشته استقبال خوبی به‌ویژه از سوی شرکت‌ها و بازدیدکنندگان خارجی صورت گرفته و مذاکرات مؤثری با شرکت‌های فعال در حوزه ساخت قطعه انجام داده‌ایم.

وی در ادامه با اشاره به نام‌گذاری سال ۱۴۰۴ با عنوان «سال سرمایه‌گذاری برای تولید» از سوی مقام معظم رهبری، بیان کرد: پتروشیمی تبریز با تکیه بر سرمایه‌های مردمی و توان فنی داخلی، پروژه ساخت بومی‌ترین واحد تولید پلی‌اتیلن سنگین (HDPE) را در دست اجرا دارد. این پروژه با اتکا به ظرفیت‌های داخلی، گامی بزرگ در مسیر تحقق شعار سال و توسعه اقتصادی منطقه خواهد بود.

تجارت، مؤثرتر از دیپلماسی در حل چالش‌های بین‌المللی

رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در لبنان با حضور در غرفه اتاق بازرگانی تبریز در نمایشگاه ایران‌اکسپو گفت: با اشاره به اهمیت حضور ایران در نمایشگاه‌های بین‌المللی به ویژه ایران‌اکسپو، از

گزارش اختصاصی اتاق تبریز به مناسبت روز ایمنی حمل و نقل

حمل و نقل ایمن نیاز فراموش شده تجارت ایران

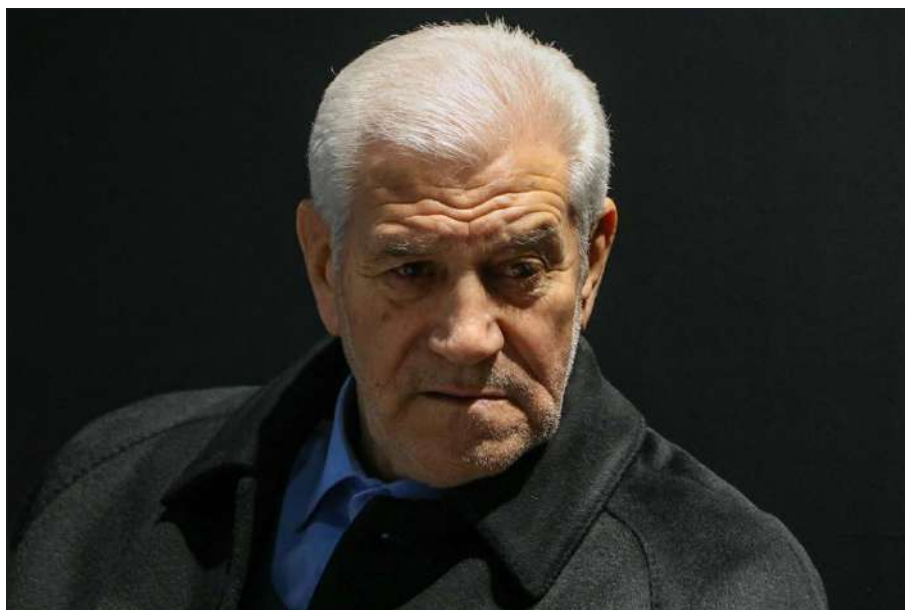
گزارش: ساناز شهبابی

از آغاز تمدن، انسان همواره در پی تسخیر راه‌ها و کوتاه کردن فاصله‌ها بوده است. امروز، در دنیایی که حمل و نقل زمینی، دریایی و هوایی، شریان‌های حیاتی اقتصادی، ارتباطات و زندگی اجتماعی را تشکیل می‌دهند، ایمنی نه یک انتخاب، بلکه یک وظیفه خطیر و بنیادی است. اختراع خودرو، کشتی‌های عظیم الجثه و هواپیماهای پیشرفته، درهای تازه‌ای به سوی رفاه، سرعت و آسایش گشود.

در دنیای تجارت جهانی، که انتقال سریع و مطمئن کالا از اهمیت حیاتی برخوردار است، نقش حمل و نقل ایمن برجسته‌تر از همیشه شده است. بی‌تردید، پایداری تجارت، اعتماد میان ملت‌ها و رونق اقتصادی کشورها، وابسته به شبکه‌ای از حمل و نقل ایمن، هوشمند و کارآمد است. هر سانحه، هر تأخیر، هر آسیب به کالا، می‌تواند زنجیره‌های تجاری را مختل کند و خسارات سنگینی به همراه داشته باشد. اکنون بیش از هر زمان دیگر، آگاهی از اصول ایمنی، به کارگیری فناوری‌های نوین، پایبندی به مقررات و توجه به جان انسان‌ها و سلامت کالاها، تعیین‌کننده کیفیت سفرهای ما در خشکی، دریا و آسمان است.

اکنون بیش از هر زمان دیگر، آگاهی از اصول ایمنی، به کارگیری فناوری‌های نوین، پایبندی به مقررات و توجه به جان انسان‌ها، تعیین‌کننده کیفیت سفرهای ما در خشکی، دریا و آسمان است. بی‌تردید، توسعه پایدار و شکوفایی جوامع در گرو حمل و نقل ایمن، هوشمند و مسئولانه است؛ مسیری که تنها با عزم راسخ و همراهی همگانی می‌توان آن را پیمود.

با توجه به اهمیت ایمنی در حوزه حمل و نقل و نقش آن در توسعه تجارت استان، پای صحبت‌های سید احمد فاتح‌زاده؛ رئیس کمیسیون حمل و نقل، گمرک و لجستیک اتاق بازرگانی تبریز می‌نشینیم.

حمل و نقل ایمن، شاهراه توسعه تجارت خارجی

سید احمد فاتح‌زاده، با تأکید بر اهمیت روزافزون حمل و نقل و لجستیک در اقتصاد جهانی اظهار کرد: امروز حمل و نقل به‌عنوان یکی از پایه‌های اصلی توسعه اقتصادی کشورها، نقشی تعیین‌کننده در رونق تولید، تجارت و سایر فعالیت‌های اقتصادی ایفا می‌کند.

رئیس کمیسیون حمل و نقل، گمرک و لجستیک اتاق

بازرگانی تبریز، با اشاره به جایگاه ویژه حمل و نقل بین‌المللی در موفقیت کشورهای توسعه‌یافته افزود: کشورهایی در تجارت خارجی پیشرو هستند که زیرساخت‌های قوی و کارآمد حمل و نقل به ویژه در بخش بین‌المللی دارند. وی ادامه داد: سرمایه‌گذاری در نوسازی ناوگان و بهبود ایمنی حمل و نقل، مهم‌ترین گام برای افزایش توان رقابتی کشور در تجارت خارجی است.

لزوم رسیدگی جدی به مشکلات ناوگان حمل و نقل عمومی

رئیس کمیسیون حمل و نقل، گمرک و لجستیک اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به کمبود لاستیک در ناوگان حمل و نقل و خودروهای سنگین استان از جمله کامیون‌ها و اتوبوس‌ها، اظهار داشت: در حال حاضر عرضه لاستیک در استان با مشکلات جدی مواجه شده و متأسفانه علی‌رغم پرداخت هزینه‌های چند برابری، کیفیت لاستیک‌های موجود در بازار به‌ویژه لاستیک‌های چینی بسیار پایین است.

وی با تأکید بر لزوم حمایت ویژه از رانندگان ناوگان حمل و نقل عمومی و حمل کالای استان، از مسئولان استانی درخواست کرد تا با اهتمام ویژه، اقدامات لازم را برای رفع این مشکلات در دستور کار قرار دهند.

فتاح‌زاده در ادامه با اشاره به چالش‌های اساسی این بخش، همچون کمبود شدید لاستیک، پایین بودن کیفیت لاستیک‌های عرضه شده، فراوانی قطعات یدکی تقلبی در بازار، مشکل در تأمین قطعات خودرو، کمبود سوخت گازوئیل، بی‌کیفیتی روغن موتور، خواب طولانی خودروها و تشکیل صف‌های طولانی در مرزهای خروجی اشاره کرد و افزود: حل این مشکلات نقش موثری در بهبود عملکرد ناوگان حمل و نقل و تسهیل تجارت خارجی خواهد داشت.

وی تصریح کرد: تداوم این وضعیت نه تنها بر اقتصاد بخش حمل و نقل، بلکه بر زنجیره تأمین و روند صادرات و واردات کشور تأثیرات منفی قابل توجهی خواهد گذاشت.

فتاح‌زاده، آذربایجان شرقی را یکی از قطب‌های کلیدی حمل و نقل بین‌المللی دانست و بر ضرورت حمایت جدی دولت از فعالان این عرصه، توسعه زیرساخت‌ها و نوسازی ناوگان حمل و نقل تأکید کرد.

وی همچنین با انتقاد از بروکراسی پیچیده

و دست‌وپاگیر در ترخیص کشنده‌های جدید از گمرکات گفت: در شرایطی که نوسازی ناوگان حمل و نقل امری حیاتی برای ارتقای ایمنی و کارایی است، متأسفانه موانع اداری موجب تأخیر در ورود این خودروها و تحمیل هزینه‌های سنگین به فعالان اقتصادی شده است و علی‌رغم نیاز فوری کشور به نوسازی ناوگان، بروکراسی پیچیده در وزارتخانه‌های مختلف موجب کندی روند واردات و تحمیل خسارات به فعالان اقتصادی شده است. رئیس کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق تبریز، عدم تکمیل پروژه‌های کلیدی ریلی همچون مسیر جلفا - آق‌بند را از دیگر چالش‌های این بخش دانست و تأکید کرد: حمل و نقل ایمن و روان، زیرساخت اساسی برای رشد صادرات و تسهیل تجارت است و تأخیر در اجرای این پروژه‌ها به معنای از دست دادن فرصت‌های اقتصادی خواهد بود.

فتاح‌زاده، تجهیز و نوسازی حمل بار هوایی و ریلی، حمایت مالی از شرکت‌های حمل و نقل و کاهش بروکراسی اداری را از اولویت‌های اساسی برای ارتقای صنعت حمل و نقل کشور عنوان کرد و گفت: ایمنی در حمل و نقل نه تنها ضامن حفظ جان و مال مردم است، بلکه موتور محرک تجارت و رشد اقتصادی محسوب می‌شود.

فتاح‌زاده با اشاره به اهمیت حمل و نقل ایمن در تجارت خارجی تأکید کرد: ایمنی حمل و نقل یعنی کاهش ریسک، کاهش هزینه‌های اضافی، افزایش سرعت جابجایی و در نهایت تقویت اعتبار کشور در عرصه تجارت بین‌الملل.

وی در پایان ضمن دعوت از دولت برای تسریع در توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی، تصریح کرد: نوسازی ناوگان، حمایت مالی از شرکت‌های حمل و نقل، رفع بروکراسی زائد و آموزش نیروهای انسانی، از ارکان اساسی برای ارتقای ایمنی حمل و نقل و جهش تجارت خارجی ایران محسوب می‌شوند.

در شرایطی که نوسازی ناوگان حمل و نقل امری حیاتی برای ارتقای ایمنی و کارایی است، متأسفانه موانع اداری موجب تأخیر در ورود این خودروها و تحمیل هزینه‌های سنگین به فعالان اقتصادی شده است و علی‌رغم نیاز فوری کشور به نوسازی ناوگان، بروکراسی پیچیده در وزارتخانه‌های مختلف موجب کندی روند واردات و تحمیل خسارات به فعالان اقتصادی شده است.

برگزاری نخستین همایش روابط عمومی تجاری ایران در اتاق تبریز

گزارش: طاهای اعتمادی

عکس: مینا نوعی

نخستین همایش روابط عمومی تجاری ایران با حضور مدیران روابط عمومی ادارات و سازمان‌های دولتی، بخش خصوصی و صنایع، علاقه‌مندان این حوزه، فعالان اجتماعی و اصحاب رسانه، در محل اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

روابط عمومی‌ها، واسطه مردم و شفافیت

حمیده بردباری؛ معاون رسانه اداره کل روابط عمومی دفتر رئیس‌جمهور، در این همایش با اشاره به نقش حساس روابط عمومی‌ها گفت: روابط عمومی‌ها در جایگاهی بسیار مهم و اثرگذار فعالیت می‌کنند و مستقیماً با زندگی روزمره مردم در ارتباط هستند. وی بر نقش اعتمادسازی در فعالیت‌های روابط عمومی تأکید کرد و افزود: امروزه هر اقدام ما باید در راستای شفاف‌سازی، اعتمادسازی و خلق اعتماد در جامعه باشد.

بردباری همچنین انتخاب دکتر مسعود پزشکیان به‌عنوان رئیس‌جمهور را «انتخاب یک مسیر جدید» دانست و گفت: این انتخاب صرفاً انتخاب یک فرد نبود، بلکه مسیری متفاوت برای کشور بود. دولت وفاق نیز در عمل نشان داده که به وفاق ملی پایبند است، نمونه بارز آن انتصاب استانداران بومی در استان‌های کردستان و سیستان و بلوچستان است.

حرکت به سوی روابط عمومی هوشمند و سبز

فرینوش اکبرزاده؛ عضو شورای سیاست‌گذاری انجمن روابط عمومی استان نیز در سخنان خود، سابقه روابط عمومی در تبریز را اصیل و تأثیرگذار توصیف کرد و افزود: رویکرد انجمن، عبور از اقدامات نمادین و حرکت به سوی فعالیت‌های بنیادی است. انجمن در تلاش است بستری برای توسعه روابط عمومی سبز و هوشمند فراهم کند تا درک عمیقی از ارتباطات و فناوری داشته باشد.

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز در سخنانی، نقش کلیدی روابط عمومی‌ها در پیشبرد اهداف سازمان‌های دولتی و خصوصی را برجسته دانست و گفت: در حوزه‌های صنعت، معدن و کشاورزی، روابط عمومی‌ها نقشی بسیار مؤثر و راهبردی دارند. وی افزود: روابط عمومی‌ها باید در فرهنگ‌سازی و هدایت افکار عمومی نقش‌آفرینی کنند. متأسفانه در جامعه افکار ضدسرمایه‌داری رواج دارد که باید با تولید محتوای صحیح و واقعی، مسیر ذهنی مردم را اصلاح کنیم.

جعفری برگزاری این همایش را گامی مثبت ارزیابی کرد و گفت: با همکاری روابط عمومی‌های بخش خصوصی و نهادهای دولتی می‌توان فضای نامناسب سرمایه‌گذاری در آذربایجان‌شرقی را با فرهنگ‌سازی بهبود بخشید.

کاهش کیفیت تصمیم‌گیری؛ چالش اصلی کشور

جعفر محرم‌پور؛ دبیر اتاق بازرگانی تبریز نیز در این همایش، مشکل اصلی کشور را کاهش کیفیت تصمیم‌گیری‌ها عنوان کرد و افزود: سطح تصمیم‌گیری‌ها در کشور روزبه‌روز کاهش یافته و از مسیر کارشناسی فاصله گرفته است.

وی با اشاره به شرایط فعلی کشور گفت: امروز کاهش کیفیت مدیریت در بخش‌های مختلف کشور هستیم.

محرم‌پور ضمن ابراز امیدواری نسبت به بهبود فضای مدیریتی کشور، خواستار ایفای نقش مؤثرتر روابط عمومی‌ها در ارتقای کیفیت تصمیم‌سازی‌ها شد.

روابط عمومی، پلی میان مردم و نهادها

احمد یحیایی ایل‌های، از چهره‌های ماندگار حوزه روابط عمومی، در همایش «روابط عمومی تجاری» با موضوع «مدیریت راهبردی روابط عمومی تجاری» به تبیین چارچوب فعالیت‌های این حوزه پرداخت.

وی اظهار داشت: روابط عمومی نهادی ارتباطی و اخلاقی است که باید در تعامل مؤثر با سازمان‌های دولتی و خصوصی، نقش جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی را ایفا کند.

او با اشاره به تاریخ و فلسفه ارتباطات گفت: اوایل قرن بیستم، دوره ارتباطات سلطه‌محور بود؛ به‌طوری‌که مکتب فرانکفورت با انتقادهای تند به رسانه‌ها، آن‌ها را ابزاری در اختیار قدرت و زور می‌دانست.

یحیایی ایل‌های افزود: توسعه اجتماعی در هر مجموعه‌ای، موجب رشد توسعه اقتصادی نیز می‌شود. اگر به روابط عمومی از منظر تجربه و علم بنگریم، با پدیده‌های متنوعی روبه‌رو خواهیم شد. وی ادامه داد: روابط عمومی و ارتباطات، دوره‌هایی را پشت سر گذاشته‌اند و امروزه در مسیر توسعه و پیشرفت مجموعه‌ها، مناطق و کشورها نقش آفرینی می‌کنند.

او با تأکید بر تفاوت‌های اساسی روابط عمومی تجاری و دولتی گفت: زمانی‌که روابط عمومی‌ها برای معرفی مجموعه خود از تبلیغات بهره گرفتند، برخی مشکلات اخلاقی در تولید محتوا بروز کرد. در فضای جذب ثروت و قدرت، خواه در بخش خصوصی یا دولتی، هر جا که پول وارد می‌شود، خطر فساد و چالش‌های اخلاقی نیز افزایش می‌یابد.

وی به اهمیت ارتباطات در رشد و پیشرفت اقتصادی اشاره کرد و افزود: در منابع علمی ارتباطات، واژه‌ای به نام «روابط عمومی تجاری» وجود ندارد، بلکه این «ارتباطات تجاری» است که باید توسط روابط عمومی‌ها برای توسعه و پیشرفت با ارگان‌های مختلف برقرار شود.

یحیایی ایل‌های، ارتباط راهبردی را «تصمیم‌سازی برای اثرگذاری» توصیف کرد و گفت: روابط عمومی در شرکت‌های تولیدی، صنعتی و تجاری باید به گونه‌ای عمل کند که بر نهادهایی چون استانداری، فرمانداری و شهرداری تأثیرگذار باشد.

او روابط عمومی را نهادی فرهنگی، اخلاقی و ارتباطی دانست و افزود: فعالان این حوزه باید با مسائل فرهنگی و جامعه‌شناسی آشنایی کامل داشته باشند.

یحیایی ایل‌های یکی از وظایف روابط عمومی را تقویت فرهنگ و

اخلاق انسانی درون‌سازمانی عنوان کرد و هشدار داد: جامعه ایران وارد یک شیب تند در حوزه ارتباطات تجاری شده و متأسفانه اخلاق انسانی در حال فراموشی است؛ این مسئله حتی در خانواده‌ها نیز دیده می‌شود.

وی روابط عمومی را «وجدان یک سازمان» خواند و تأکید کرد: این نهاد باید از بروز بی‌اخلاقی در مجموعه جلوگیری کند و همواره در مسیر فضیلت‌های انسانی و اخلاقی حرکت کند.

او با اشاره به ارزش سخت‌کوشی گفت: روابط عمومی باید فرهنگ شرافت و ارزشمندی کار را میان کارگران و کارفرمایان نهادینه کند؛ در غیر این صورت، زندگی بی‌معنا خواهد شد.

یحیایی ایل‌های همچنین بر داشتن نگاهی اخلاق‌مدار، توسعه‌محور و ملی توسط روابط عمومی‌ها تأکید کرد و افزود: متأسفانه بسیاری از ما ناخواسته گرفتار مادی‌گرایی و قدرت‌طلبی شده‌ایم.

او به ضعف در تولید محصولات کیفی در کشور اشاره کرد و گفت: شرکت‌های پیشرفته اروپایی به دنبال کیفیت هستند، در حالی‌که ما بیشتر بر کمیت تمرکز کرده‌ایم. در حالی‌که اعتبار و خوش‌نامی، عامل سودآوری و پیشرفت واقعی است.

وی افزود: تبلیغات تنها در کوتاه‌مدت می‌تواند مؤثر باشد، اما خوش‌نامی و اعتبار یک فرد یا سازمان، ضامن توسعه پایدار در بلندمدت است.

ضرورت معرفی توانمندی‌ها از مسیر ارتباطات حرفه‌ای

حمید ضیایی‌پرور، استاد ارتباطات، نیز در سخنرانی خود با عنوان «ارتباط برند»، به رشد و اهمیت روزافزون روابط عمومی در دو دهه اخیر اشاره کرد و گفت: یکی از چالش‌های اساسی ما، ناتوانی در معرفی ظرفیت‌ها و توانمندی‌هاست. روابط عمومی‌ها باید در این زمینه نقش مؤثرتری ایفا کنند.

او با بیان اینکه در ارتباط با مردم دچار مشکلات ساختاری هستیم، افزود: جایگاه روابط عمومی در ایران، به‌ویژه در عرصه‌های دانشگاهی، صنعتی و تجاری، با استانداردهای جهانی فاصله دارد. ضیایی‌پرور ادامه داد: سازمان‌های تجاری و صنعتی، هدف اصلی خود را در سود شخصی تعریف کرده‌اند؛ بنابراین، این سوال مطرح است که چرا باید چنین سازمان‌هایی به منافع ملی و مردمی توجه کنند؟

وی وفاداری مشتریان را مهم‌ترین وظیفه یک برند دانست و گفت: ارتباطات، پل میان برند و مشتری است. جذب مشتریان

ضیایی پرور ادامه داد: در گذشته روابط عمومی ها وابسته به رسانه ها بودند، اما امروز خودشان رسانه دارند و می توانند در زمینه هایی مانند تولید پادکست، تیزر و فیلم مستقل عمل کنند. وی در ادامه به آموزش کاربردی استفاده از هوش مصنوعی در حوزه روابط عمومی پرداخت و گفت: با بهره گیری از ابزارهای هوش مصنوعی می توان کارآمدی، رصد اطلاعات، داده کاوی، پایش، تولید و انتشار محتوا را به طور چشم گیری ارتقاء داد.

تجلیل از دو چهره فرهیخته و پیشکسوت در حوزه روابط عمومی و ارتباطات استان

در این همایش از کمال الدین نیکرفتار خیابانی و محمد فرجپور باسمنجی دو چهره فرهیخته و پیشکسوت در حوزه روابط عمومی و ارتباطات استان به مناسبت هفته روابط عمومی و ارتباطات توسط انجمن روابط عمومی استان و اتاق بازرگانی تبریز تجلیل شد. کمال الدین نیکرفتار خیابانی، ضمن یادآوری سابقه همایش ها و دوره های آموزشی گذشته در این حوزه گفت: در سال های گذشته با همکاری آقای فرجپور چندین همایش علمی و فرهنگی برگزار کردیم، اما به دلیل عدم همکاری دانشگاه ها و ادارات دولتی، این مسیر ادامه نیافت. خوشحالم که امروز راهی که ما آغاز کردیم توسط شاگردان و دانشجویان ما ادامه پیدا کرده و شاهد برگزاری چنین همایش هایی هستیم.

♦ ♦ ♦

در پایان این همایش، پیام اختصاصی کاظمی دینانی، رئیس باشگاه مدیریت ارتباطات یونسکو در ایران، به صورت کلیپ پخش شد. در ادامه از پوستر جشنواره دوسالانه ملی هنر هشتم رونمایی شد. این رویداد به صورت دوسالانه برگزار خواهد شد و نخستین دوره آن در کلانشهر تبریز برگزار می شود.

جدید و حفظ مشتریان وفادار، از مأموریت های اصلی ارتباطات برند محسوب می شود.

او بر طراحی پیام کلیدی و هویت ارتباطی برای سازمان تأکید کرد و گفت: اگر سازمانی نتواند راه ارتباطی مؤثری با مشتریان خود برقرار کند، با چالش های جدی روبه رو خواهد شد.

ضیایی پرور با اشاره به ضرورت برخورداری مدیران روابط عمومی از مهارت های ارتباطی بالا گفت: مهارت های کلامی، غیرکلامی و نوشتاری از ضروریات این حرفه است. کسی که نتواند با دیگران ارتباط مؤثر برقرار کند، مناسب این حوزه نیست.

وی مهارت هایی مانند دوستی، گوش دادن فعال، تفکر انتقادی، زبان بدن مؤثر، اعتماد به نفس، پذیرش بازخورد و صبوری را برای فعالان روابط عمومی ضروری دانست و افزود: مدیران روابط عمومی باید تعامل مؤثری با کارکنان درون سازمانی نیز داشته باشند.

روابط عمومی بدون دسترسی آزاد، معنا ندارد

ضیایی پرور با تأکید بر اینکه «روابط عمومی با فیلترینگ، معنا ندارد» تصریح کرد: در فضایی که صدای مردم شنیده نمی شود و ارتباطات محدود است، توسعه روابط عمومی مفهومی ندارد. شبکه های اجتماعی به عنوان صدای مردم فیلتر شده اند و این موضوع، کار روابط عمومی را دشوار و بی اثر کرده است.

وی همچنین بر نحوه ارتباط مدیران و مسئولان با خبرنگاران تأکید کرد و گفت: مدیران روابط عمومی باید با احترام، نواقص مدیران سازمان خود را گوشزد کنند.

او رسانه ها را به «مار خوش خط و خال» تشبیه کرد و افزود: مدیران روابط عمومی باید نحوه تعامل با رسانه ها را بیاموزند و از افراط و تفریط در این تعاملات بپرهیزند.

رویداد ملی فناوریانه با مشارکت اتاق تبریز برگزار شد

گزارش: افخم ابراهیمی

دومین رویداد ملی فناوریانه با محوریت «ارتباطات هوشمند در اقتصاد دانش بنیان»، با مشارکت اتاق بازرگانی تبریز، انجمن روابط عمومی ایران (شعبه آذربایجان شرقی) و دانشگاه صنعتی تبریز، در سالن همایش های دانشگاه صنعتی تبریز برگزار شد. این گردهمایی علمی-تخصصی با هدف بررسی نقش راهبردی ارتباطات نوین و هوشمندسازی در تقویت پیوندهای میان دانشگاه، صنعت و اقتصاد دانش بنیان طراحی و اجرا شد.

اقتصاد نوآور نیازمند ارتباطات هوشمند

امیر کیومرثی، دبیر مناطق نوآوری بین‌المللی وزارت علوم، در تحلیل روندهای آینده، از آغاز «دوران ارتباطات هوشمند» در اقتصاد ایران خبر داد.

وی ضمن تأکید بر لزوم عبور از اقتصادهای مبتنی بر رانت، اظهار داشت: پایداری کسب‌وکارهای آینده در گروی ایجاد شبکه‌های ارتباطی هوشمند، چابک و انسانی است. سازمان‌هایی که فاقد چنین زیرساخت‌هایی باشند، در آینده‌ای نه‌چندان دور دچار فروپاشی خواهند شد.

ارتباطات؛ زیرساخت اصلی شرکت‌های نوآور

در بخش علمی رویداد، حمید ضیایی‌پرور، پژوهشگر و استاد ارتباطات، در ارائه‌ای با عنوان «ارتباطات در شرکت‌های نوآور»، بر نقش بنیادین ارتباطات در موفقیت استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان تأکید کرد.

وی ارتباطات را نه صرفاً انتقال پیام، بلکه «مدیریت هوشمند معنا» دانست و افزود: برندهایی که ارتباطی شفاف، هدفمند و انسان‌محور با مخاطبان خود برقرار می‌کنند، در رقابت امروز موفق‌ترند.

ضیایی‌پرور همچنین با ارائه نمونه‌هایی از کاربرد هوش مصنوعی در روابط عمومی نظیر چت‌بات‌ها، ابزارهای تولید تصویر و ویدئو و پرامپت‌نویسی، بر لزوم تحول دیجیتال در ساختارهای ارتباطی تأکید کرد. به باور او، روایت‌گری (Storytelling)، تجربه کاربری (UX) و پایش شبکه‌های اجتماعی (Social Listening) سه ستون اصلی ارتباطات بیرونی برندهای نوآور محسوب می‌شوند.

در پایان برنامه، طی آیینی، از چهره‌های برتر حوزه روابط عمومی، ارتباطات و دانشگاه قدردانی شد. همچنین در این رویداد، از دستیار هوشمند «ارتباطگر» - ابزاری مبتنی بر هوش مصنوعی برای پشتیبانی از فعالیت‌های روابط عمومی - رونمایی شد.

اسماعیل فاتحی‌فر؛ رئیس دانشگاه صنعتی تبریز، با تأکید بر لزوم هم‌افزایی نهادهای علمی و صنعتی، اعلام کرد: دانشگاه صنعتی تبریز به‌عنوان نخستین دانشگاه کشور موفق به اخذ مجوز تأسیس ناحیه نوآوری بین‌المللی در زمینی به وسعت ۷۵ هکتار شده است. این ناحیه بستر مناسبی برای استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی و بین‌المللی فراهم می‌کند.

وی همچنین از اجرای طرح «تحول مالی دانشگاه» خبر داد و افزود: این طرح بنا دارد در بازه‌ای سه‌ساله، سهم منابع درآمدی اختصاصی دانشگاه را به ۳۵ تا ۵۰ درصد برساند.

نقش حیاتی روابط عمومی در عصر تحول دیجیتال

فاتحی‌فر در ادامه سخنان خود، با اشاره به جایگاه نوین روابط عمومی‌ها در نظام‌های نوآور، بیان کرد: روابط عمومی مدرن باید فراتر از کارکردهای سنتی، جریان‌ساز، تحلیل‌گر و تقویت‌کننده سرمایه اجتماعی باشد.

صابر پرنیان، مدیرکل صمت استان آذربایجان شرقی، با نقد سیاست‌های کلان انرژی کشور، از پیامدهای زیان‌بار تصمیمات وزارت نیرو سخن گفت که منجر به تعطیلی برخی واحدهای صنعتی بزرگ شده است.

وی این رویکرد را در تضاد با مسیر توسعه اقتصاد دانش‌بنیان دانست و افزود: امروز، تحلیل داده و تولید محتوای دیجیتال منبع اصلی قدرت محسوب می‌شوند. گذار از روابط عمومی سنتی به فناوری‌های نوین و ایجاد شهرک‌های فناوری، ضرورتی انکارناپذیر است.

کرمانی‌زاده؛ نماینده انجمن روابط عمومی آذربایجان شرقی، با ارائه گزارشی از فعالیت‌های این نهاد در سال گذشته، از برگزاری بیش از ۳۰ رویداد آموزشی در حوزه‌هایی همچون هوش مصنوعی، اخلاق حرفه‌ای و حکمرانی محلی خبر داد. وی تربیت متخصصان نسل نو در حوزه ارتباطات و توسعه آموزش دیجیتال را هدف‌گذاری اصلی انجمن برشمرد.

گزارش اعزام هیئت اتاق بازرگانی تبریز به سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کفش و چرم گوانجو

گزارش: سپند شهبازی

در راستای تحقق اهداف توسعه‌ای و ارتقاء سطح تعاملات بین‌المللی، هیئتی از اعضای اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز در سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کفش و چرم گوانجو که از تاریخ ۲۵ تا ۲۷ اردیبهشت‌ماه در مرکز نمایشگاهی گوانجو (کانتون فیر) برگزار شد، حضور یافت. این نمایشگاه که به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین رویدادهای جهانی صنعت چرم و کفش شناخته می‌شود، با مشارکت حدود یک‌هزار غرفه‌گذار از سراسر جهان و در فضایی به وسعت بیش از ۵۰ هزار متر مربع برگزار شد.

بازدید از نمایشگاه و بررسی روندهای نوین صنعت چرم و کفش

اعضای هیئت تبریز طی سه روز حضور در نمایشگاه، از غرفه‌های مختلف فعال در حوزه چرم طبیعی و مصنوعی، مواد شیمیایی، ماشین‌آلات، یراق‌آلات و تجهیزات تولید کفش و کیف بازدید کرده و با تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان جهانی به گفت‌وگو پرداختند. یکی از نکات برجسته در این نمایشگاه، رشد چشمگیر استفاده از چرم مصنوعی و کاهش بهره‌گیری از چرم طبیعی بود که به‌عنوان یکی از روندهای غالب در صنعت جهانی چرم مطرح شد.

حضور در مراسم افتتاحیه سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کفش و چرم گوانجو

هیئت اعزامی تبریز به دعوت رسمی اتحادیه چرم و کفش استان گواندونگ و با هماهنگی سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در گوانجو به‌صورت ویژه (VIP) مورد استقبال قرار گرفت و در مراسم افتتاحیه و ضیافت شام این نمایشگاه حضور یافت. این مراسم با حضور مهمانانی از کشورهای مختلف از جمله ویتنام، مالزی، فیلیپین، کره جنوبی، هند، ایتالیا، اسپانیا و نمایندگان اتاق‌های بازرگانی و اتحادیه‌های چرم و کفش چین برگزار شد.

دیدار با رئیس اتحادیه چرم و کفش گواندوگ / زمینه‌سازی برای همکاری‌های دوجانبه در صنعت چرم و کفش

صنعتی حوزه چرم در استان و ایران فعالیت می‌کند. وی با اشاره به روابط حسنه سیاسی بین دو کشور، این موضوع را یک کانالیزور مهم در توسعه روابط اقتصادی و تجاری دو کشور دانست.

نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز پیشنهاد صادرات چرم طبیعی به شکل‌های وت بلو و کراست از استان آذربایجان شرقی به استان گواندوگ و در مقابل آن زیره، لوازم جانبی کفش و ماشین‌آلات چرم و کفش از استان گواندوگ به آذربایجان شرقی را مطرح کرد. وی با اشاره به اینکه سرمایه‌گذاری فعالان اقتصادی چین در حوزه‌های مختلفی از جمله معدن، فولاد، آلومینیوم، پلیمر و پلاستیک در استان آذربایجان شرقی گفت: سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه چرم و کفش در استان مغفول مانده است. نایب رئیس اتاق تبریز در پایان از رئیس و اعضای اتحادیه چرم و کفش استان گواندوگ برای سفر به ایران دعوت به‌عمل آورد.

در ادامه برنامه‌ها، اعضای هیئت اعزامی با رئیس و مقامات اتحادیه چرم و کفش استان گواندوگ دیدار و گفت‌وگو کردند.

مسعود بنایان؛ نائب رئیس اتاق بازرگانی تبریز، در این دیدار، به تشریح نمای کلی از صنعت چرم و کفش استان آذربایجان شرقی پرداخت. وی با اشاره به قدمت بیش از صد ساله کارخانجات چرم در تبریز، استان آذربایجان شرقی را قطب اصلی چرم و کفش ایران دانست. رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان چرم استان آذربایجان شرقی با بیان این نکته که ۸۰ درصد چرم طبیعی ایران در آذربایجان شرقی تولید می‌شود، از صادرات چرم استان به کشورهای آسیای مرکزی، قفقاز و اروپا خبر داد. بنایان با بیان اینکه بیش از ۱۲۰ کارخانه کوچک، متوسط و بزرگ تولید چرم در تبریز فعالیت دارند، گفت: شهرک صنعتی چرم‌شهر به عنوان بزرگترین شهرک

سرمایه‌گذاری
خارجی در
حوزه چرم و
کفش در استان
مغفول مانده
است.

بازدید از مراکز تخصصی چرم و کفش گوانجو

و چین دانست؛ تبریز با پیشینه درخشان و ظرفیت عظیم تولید چرم طبیعی، و گوانجو به‌عنوان یکی از پیشرفته‌ترین مراکز تولید و تامین مواد اولیه صنعت چرم و کفش جهان. اتاق بازرگانی تبریز در چارچوب این بازدید، ضمن تأکید بر اهمیت انتقال تکنولوژی، تسهیل واردات هدفمند مواد اولیه و همچنین جذب سرمایه‌گذاری مشترک در صنعت چرم و کفش ایران، آمادگی خود را برای گسترش همکاری‌های بین‌المللی در این حوزه راهبردی اعلام کرد.

هیئت اعزامی در ادامه از مرکز بزرگ فروش چرم و مواد اولیه کفش گوانجو بازدید کرد؛ مجموعه‌ای شش طبقه با بیش از هزار واحد تجاری که یکی از مراکز اصلی عرضه مواد اولیه و تجهیزات صنعت چرم و کفش چین به‌شمار می‌رود. این بازدید با همراهی نایب‌رئیس و دبیرکل اتحادیه چرم و کفش گواندوگ انجام شد و فرصت مناسبی برای بررسی زمینه‌های همکاری مشترک فراهم آمد. این بازدید را می‌توان گامی مهم در جهت گشودن فصل جدیدی از تعاملات تجاری و صنعتی میان دو قطب بزرگ صنعت چرم در ایران

بازدید از واحدهای تولیدی شاخص صنعت چرم چین

کیف با بیش از ۱۰۰ هزار نمونه در شوروم دائمی) بازدید به عمل آورد. در این بازدیدها، اعضای هیئت از نزدیک با روند تولید، خطوط مونتاژ، نوآوری‌های طراحی و راهکارهای بازاریابی بین‌المللی این شرکت‌ها آشنا شدند.

با هماهنگی اتاق بازرگانی ونجو (ونژو)، هیئت تبریز از سه واحد برجسته در حوزه محصولات چرمی شامل کارخانه‌های OSLANDY (تولیدکننده کیف‌های چرمی)، AOKING (تولیدکننده ساک و کوله‌های چرمی و ورزشی با صادرات به ۷۶ کشور) و LEADING (تولیدکننده انواع

بازدید از بزرگ‌ترین کارخانه کفش غیرورزشی چین

ورزشی، رستوران، خوابگاه پرسنل و سایر امکانات رفاهی را در خود جای داده‌اند.

شایان ذکر است که تنها در این مجموعه بیش از ۴۰۰۰ نفر نیروی انسانی به صورت مستقیم مشغول به کار هستند.

این بازدید فرصت مناسبی برای آشنایی با زیرساخت‌های پیشرفته، سیستم‌های تولید منسجم و استانداردهای بالای صنعتی در صنعت کفش چین فراهم آورد و زمینه‌ساز تبادل تجربیات و بررسی ظرفیت‌های همکاری‌های آینده میان فعالان اقتصادی دو کشور شد.

در بخش پایانی برنامه، اعضای هیئت از یکی از کارخانه‌های اصلی گروه صنعتی BeLLe، بزرگ‌ترین تولیدکننده کفش‌های غیرورزشی در چین، واقع در شهر شنزن بازدید کردند. این مجموعه در شهر شنزن، در فاصله‌ای حدود ۱۲۰ کیلومتر از گوانجو واقع شده است و یکی از پنج سایت اصلی تولید گروه BeLLe به شمار می‌رود. هر یک از این پنج سایت بزرگ تولیدی در نقاط مختلف چین مستقر بوده و شامل ۲۱ ساختمان ۷ طبقه هستند که کاربری‌هایی همچون ساختمان‌های اداری، خطوط تولید، انبارهای پیشرفته، سالن‌های

دستاوردها

خواهد بود. اتاق بازرگانی تبریز ضمن قدردانی از حمایت‌های سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در گوانجو، آمادگی خود را برای استمرار همکاری‌های بین‌المللی و ایفای نقش مؤثر در زنجیره جهانی صنعت چرم و کفش اعلام می‌دارد.

اعزام این هیئت را می‌توان گامی مؤثر در راستای گسترش روابط تجاری، انتقال فناوری، تسهیل واردات هدفمند مواد اولیه و ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشترک دانست. تجربیات کسب‌شده از زیرساخت‌ها و تکنولوژی‌های نوین، زمینه‌ساز توسعه پایدار صنعت چرم و کفش در استان آذربایجان شرقی

گزارش اختصاصی نشریه اتاق تبریز از نمایشگاه ایران آگرو فود ۲۰۲۵؛

آذربایجان شرقی، قطب صنایع غذایی ایران

IRAN AGRO FOOD 32

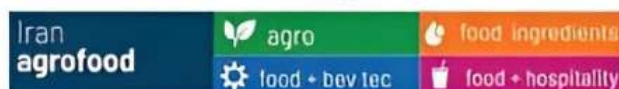
برگزار کننده
PALAR
SAMANEH Co.

سی و دومین نمایشگاه بین المللی
صنایع کشاورزی، مواد غذایی
ماشین آلات و صنایع وابسته

32nd International Exhibition of Food, Food Technology & Agriculture

19- 22 May 2025

Tehran International Permanent Fairground

۲۹ اردیبهشت تا ۱ خرداد ۱۴۰۴
محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تهران

تاریخ و شماره مجله: ۱۴۰۴/۰۵/۲۹

گزارش: سجاد صداقت

سی و دومین نمایشگاه بین‌المللی ایران آگرو فود ۲۰۲۵، از ۲۹ اردیبهشت تا ۱ خرداد ۱۴۰۴ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار شد. این نمایشگاه یکی از مهم‌ترین رویدادهای تجاری در تقویم صنعت کشاورزی و غذا است و میزبان بیش از ۸۸۰ شرکت داخلی و خارجی بود. شرکت کنندگانی از ۱۲ کشور از جمله آلمان، ایتالیا، چین، هند، روسیه و اسپانیا در کنار فعالان ایرانی، آخرین دستاوردهای خود را به نمایش گذاشتند.

یکی از ویژگی‌های این نمایشگاه، حضور گسترده صاحبان صنایع، تولیدکنندگان و صاحبان برندهای استان آذربایجان شرقی بود. این استان و به‌طور ویژه شهر تبریز، به عنوان یکی از قطب‌های صنایع غذایی کشور، حضوری پررنگ در نمایشگاه ایران آگرو فود داشت. آنچه در ادامه می‌خوانید، گزارش اتاق بازرگانی تبریز از این رویداد و گفت‌وگو با صاحبان صنایع استان است.

آذربایجان شرقی، قطب صنایع غذایی ایران

رضا جعفری، عضو هیئت‌رئیس اتاق تبریز، در حاشیه سی و دومین نمایشگاه بین‌المللی ایران آگرو فود، نمایشگاه امسال را از نظر کمی و کیفی بسیار بهتر از سال‌های گذشته ارزیابی کرد و با اشاره به حضور برندهای خارجی، به‌ویژه چینی، گفت: آذربایجان شرقی قطب صنایع غذایی ایران است. این مسئله به‌ویژه در حوزه شکلات‌سازی بسیار ملموس است. همچنین صنایع تبدیلی و بیکری استان نیز امسال حضوری قابل‌توجه در نمایشگاه دارند.

جعفری در مورد تعامل با دیگر استان‌ها، از فعالیت کانون انجمن‌های صنایع غذایی و کمیسیون صنایع غذایی اتاق ایران سخن گفت و بر همکاری‌های مثبت بین‌استانی تأکید کرد.

وی همچنین توضیح کوتاهی در رابطه با گروه صنعتی پامین که شخصاً مدیریت آن را برعهده دارد، ارائه داد و گفت: گروه پامین بزرگ‌ترین صنعت تبدیلی تخم‌مرغ کشور است و در زمینه تأمین مواد اولیه برای صنایع مختلف فعال است.

رئیس انجمن صنایع غذایی استان آذربایجان شرقی در ادامه این گفت‌وگو به چالش‌های اقتصادی و تأثیر آن بر صنایع غذایی اشاره کرد و گرانی مواد اولیه (مانند آرد) و مشکلات اقتصادی کلان کشور را از عوامل اصلی افزایش قیمت‌ها دانست و بر نقش دولت در کنترل این مشکلات تأکید کرد.

جعفری کاهش قدرت خرید مردم را عامل کاهش فروش محصولات مختلف، از جمله مواد غذایی می‌داند و با وجود تلاش برای کاهش قیمت تمام‌شده، به محدودیت‌های موجود اشاره می‌کند.

به گفته وی، سود واحدهای تولیدی در سال‌های اخیر به‌شدت کاهش یافته و تولیدکنندگان به‌رغم مشکلات، برای حفظ اشتغال و تأمین نیاز مردم تلاش می‌کنند.

عضو هیئت‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز همچنین به

طریق سایت‌های بازرگانی و گاهی به‌صورت مستقیم صورت می‌گیرد. به گفته او، نمایشگاه امسال نسبت به سال‌های گذشته بازدهی بیشتری در زمینه بازاریابی و فروش عمده داشته است.

افزایش بی‌رویه و بدون برنامه قیمت مواد اولیه

پوربابا، مدیر پشتیبانی و فروش شرکت شیرین‌وطن، درباره تعامل مجموعه شیرین‌وطن با اتاق بازرگانی تبریز گفت: روابط شرکت با اتاق بازرگانی تبریز مثبت بوده و روابط دوستانه و کاری خوبی با شرکت‌ها و برندهای استانی داریم. وی مهم‌ترین چالش پیش‌روی صنعت غذا را افزایش بی‌رویه و بدون برنامه قیمت مواد اولیه می‌داند که به‌دلیل کاهش ارزش ریال نسبت به دلار، دوچندان شده است.

وی از افزایش ۲۰ تا ۳۰ درصدی قیمت مواد اولیه در چند سال اخیر خبر داد و از متضرر شدن تولیدکننده و مصرف‌کنندگان از این نوسانات قیمت ارز و مواد اولیه انتقاد کرد.

پوربابا کنترل قیمت مواد اولیه را مهم‌ترین راهکار دولت برای حل این مشکل می‌داند: عدم پیش‌بینی‌پذیری قیمت‌ها، به‌ویژه قیمت آرد و شکر، باعث آشفتگی بازار و دشواری در برنامه‌ریزی تولید و تعیین قیمت فروش شده است. این موضوع از جمله مشکلات سر راه کارخانه‌داران مواد غذایی و تولیدکنندگان کیک و شکلات است.

او در نهایت با اشاره به پیشرفت صنعت کیک و شکلات ایران و رقابت با کشورهای مانند ترکیه، آینده این صنعت را مثبت ارزیابی کرد اما نوسانات قیمتی و سیاست‌گذاری‌های نامناسب را تهدیدی برای این صنعت دانست.

نقش خیرخواهانه تولیدکنندگان در کمک به مردم اشاره کرد و از تعامل (و گاه تقابل) با دولت در جهت انتقال مشکلات و ارائه راهکارهای کارشناسی خبر داد.

وی بر لزوم توجه دولت به مشکلات اقتصادی و ایجاد فضای مناسب برای تولید تأکید و مشکلات اخیر ناشی از کمبود انرژی را نیز جزئی از چالش‌های موجود در تولید قلمداد کرد.

جعفری با اشاره به نقش صادراتی صنایع غذایی آذربایجان شرقی، به‌ویژه در حوزه بیکری و شیرینی، از صادرات قابل توجه محصولات تولیدی این مجموعه‌ها به کشورهای همسایه مانند عراق، ترکیه، کشورهای حاشیه خلیج فارس و حتی آفریقا سخن گفت. او در پایان با ابراز امیدواری نسبت به آینده صنعت مواد غذایی، از برخی بخش‌های دولت به دلیل عدم رسیدگی به مشکلات اقتصادی انتقاد کرد و بر ضرورت حمایت دولت از تولیدکنندگان برای حفظ اشتغال و تأمین نیازهای مردم تأکید کرد.

چالش‌های صنعت مرباسازی

مجتبی موسوی، مدیر مجموعه تولیدی مربای موسوی، با اشاره به چالش‌های صنعت مرباسازی در ایران گفت: فعالیت این مجموعه از سال ۱۳۵۸ آغاز شده و علاوه بر مربا، عسل و ترشیجات، از سه سال پیش حلوا شکر نیز تولید می‌کند.

موسوی ارزیابی مثبتی از نمایشگاه امسال از نظر کمی و کیفی داشت و افزایش بازدیدکنندگان نسبت به سال گذشته را مایه امیدواری عنوان کرد.

وی با اشاره به تعامل با دیگر تولیدکنندگان، بر همکاری با سایر برندهای مربا در بازار داخلی کشور تأکید کرد و گفت: ارتباط مجموعه ما با تولیدکنندگان مواد اولیه، از جمله کارخانه‌های نیشکر، عمدتاً از

● ● ●
نمایشگاه
امسال نسبت
به سال‌های
گذشته بازدهی
بیشتری در
زمینه بازاریابی
و فروش عمده
داشته است.

سالن ۳۸: محل تجمع صنایع و دستگاه‌های فرآوری محصولات غذایی

در سالن ۳۸ به دیدار مهدی زینالی، نماینده انحصاری شرکت هاوس ماکینا رفتیم؛ شرکتی که در زمینه واردات دستگاه‌های خاص در صنایع لبنی و فرآوری شیر فعالیت می‌کند. زینالی با اشاره به کارخانه اصلی شرکت که در شهر آیدین ترکیه واقع شده، گفت: چند سالی است که در ایران نیز به واردات دستگاه‌های مزبور مشغول هستیم.

او فعالیت مجموعه خود را در زمینه اسپراتورهای شیر، لبنیات، نشاسته، گلوكز، آبمیوه و انواع روغن‌های خوراکی و صنعتی معرفی کرد و افزود: مجموعه شرکت در یکی از شهرک‌های صنعتی تبریز مستقر است و علاوه بر فروش، خدمات پس از فروش، تأمین قطعات و تعمیرات (با سابقه ده‌ساله) را ارائه می‌کنیم.

زینالی مشتریان اصلی مجموعه خود را کارخانه‌های شیر خشک، لبنیات، تولیدکنندگان پنیر، پیتزا، دوغ، ماست، کره و روغن معرفی کرد و گفت: شرکت‌های شناخته‌شده‌ای مانند صنایع شیر ایران (پگاه)، دامداران، پاک، میهن، رامک و... مشتریان شرکت ما هستند.

او نمایشگاه امسال را مثبت ارزیابی کرد و از استقبال خوب شرکت‌کنندگان و جذب مشتریان جدید ابراز رضایت کرد.

زینالی پیشنهاداتی برای بهبود نمایشگاه، مانند اصلاح زمان برگزاری به منظور استفاده بهینه از ساعات نمایشگاه ارائه داد و معتقد است: بهتر بود ساعت برگزاری نمایشگاه بیشتر می‌شد و حداقل تا ساعت ۱۸ ادامه می‌یافت، نه اینکه از ۸ صبح تا ۱۵ باشد!

او همچنین به چالش‌هایی مانند تأخیر در واردات

و ترخیص قطعات از گمرک اشاره کرد و پیشنهاد داد: برای رفع این مشکلات، باید سیستم‌های انعطاف‌پذیری در گمرک برای ترخیص سریع‌تر قطعات مورد نیاز (خصوصاً در موارد ضروری) ایجاد شود.

وی همچنین از همکاری خوب با اتاق بازرگانی تبریز و دریافت کمک از آن‌ها ابراز خرسندی کرد و در نهایت از همکاران و مشتریان خود تشکر کرده و ابراز امیدواری کرد این نمایشگاه در پیشبرد اهداف شرکت در زمینه فروش دستگاه‌های مورد نیاز صنایع لبنی و فرآوری آبمیوه نقش مثبتی ایفا کند.

بررسی وضعیت تولیدکنندگان برای بهبود صادرات

مهدی فراقی، مدیر شرکت تانیان، تولیدکننده شیرینی و شکلات در استان آذربایجان شرقی، در مورد فعالیت شرکت خود گفت: برند تانیان از سال ۱۳۸۰ فعالیت خود را آغاز کرده و نخستین کارخانه تولید شیرینی و شکلات در منطقه آذربایجان است. محصولات ما شامل انواع شیرینی، شکلات، محصولات پخته‌شده، ژله و آبنبات چوبی است. فراقی نمایشگاه امسال را نسبت به سال‌های قبل ضعیف‌تر ارزیابی کرد و دلیل این موضوع را محدودیت‌ها، تحریم‌ها و افزایش قیمت دلار دانست که باعث کاهش حضور تجار خارجی و تأثیر منفی بر صادرات شده است.

وی افزایش قیمت دلار را عامل اصلی کاهش فروش و صادرات دانست و خاطرنشان کرد: کشورهای همسایه با تولیدات مشابه و قیمت‌های پایین‌تر، رقابت سختی ایجاد کرده‌اند. به همین دلیل، پیشنهاد من به مسئولان این است که وضعیت تولیدکنندگان را برای یافتن راه‌حلی جهت بهبود صادرات بررسی کنند.

باید
سیستم‌های
انعطاف‌پذیری
در گمرک
برای ترخیص
سریع‌تر قطعات
مورد نیاز
(خصوصاً در
موارد ضروری)
ایجاد شود.

سفر اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس به آذربایجان شرقی

رصد شرایط اجتماعی و اقتصادی آذربایجان شرقی

گزارش: طاها اعتمادی، سانا شهبابی

پیگیری شرایط اجتماعی یکی از مهم‌ترین ابزارهای تحلیل وضعیت جوامع و سیاست‌گذاری‌های مؤثر است، شرایط اجتماعی شامل وضعیت معیشتی، سطح رفاه، عدالت اجتماعی، وضعیت بهداشت، آموزش، اشتغال و سایر عوامل اجتماعی، بر کیفیت زندگی افراد مؤثر است. نظارت مستمر بر وضعیت اجتماعی می‌تواند علائم اولیه بروز بحران‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی را شناسایی کرده و امکان واکنش سریع و مناسب را فراهم آورد. دولت‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مدنی برای برنامه‌ریزی مؤثر نیازمند اطلاعات به‌روز و دقیق از شرایط اجتماعی هستند. این اطلاعات پایه‌گذار تصمیم‌های منطقی و مؤثر است. به‌دلیل اهمیت این موضوع، رئیس و اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس طی سفر سه‌روزه به استان آذربایجان شرقی از بخش‌های مختلف مرتبط با حوزه کاری کمیسیون اجتماعی و همچنین درمان و تامین اجتماعی در استان، بازدید کردند.

دیدار نمایندگان مجلس با نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی

اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس، به همراه مدیران کل ادارات آذربایجان شرقی، با نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه تبریز دیدار کردند.

◀ حجت الاسلام والمسلمین احمد مطهری اصل؛ نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی در این دیدار عامل پیشبرد اهداف و امیال حکومت‌های استبدادی را فرهنگ‌سازی قدرتمند دانست و افزود: اگر امروز کشورهای استعماری و سرمایه‌داری کارهای خود را پیش می‌برند و فکر می‌کنیم که چطور مردم در برابر این نالطفی‌ها دوام می‌آورند، باید به گذشته آنها رجوع کنیم که به خوبی فرهنگ در آنها نهادینه شده است.

مطهری اصل، اسناد بالادستی را آموزه‌های دین مبین اسلام، سنت و سیره رسول اکرم (ص) عنوان کرد و گفت: ما باید به این اسناد بالادستی اتکا کنیم.

وی به مقام و جایگاه انسان در جهان آفرینش اشاره کرد و ادامه داد: انسان به خودی خود ارزشمند است و در این راستا خداوند متعال در قرآن کریم همه فرزندان حضرت آدم را مورد تکریم قرار داده است.

امیدواریم با وفاق، برنامه هفتم توسعه را اجرایی کنیم

◀ علی بابایی کارنامی؛ رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی نیز در این دیدار از تحقق ۷۰ درصدی برنامه هفتم توسعه با عمل به وفاق ملی ابراز امیدواری کرد و گفت: متأسفانه در شش برنامه گذشته به طور میانگین فقط ۳۰ درصد عملی شده است. وی تحقیق و تفحص از وزارتخانه‌ها را یکی از وظایف اصلی کمیسیون‌های مجلس شورای اسلامی دانست و افزود: مجلس دوازدهم با دولت مشکلی ندارد و وارد بازی‌های سیاسی نشده و در این راستا امیدواریم در سفر به آذربایجان شرقی دستاوردهای خوبی را داشته باشیم.

◀ رضا صدیقی؛ نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در مجلس شورای اسلامی نیز در این دیدار به تشریح برنامه‌های کاری اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس پرداخت و گفت: بازدید از دستگاه‌های خدمات‌رسان و تولیدی، دیدار با نمایندگان جامعه کارگری، بررسی مشکلات کارگری، نشست با مسئولان کارگری و صندوق‌های مختلف بازنشستگی، دیدار با فعالان اقتصادی در اتاق بازرگانی، بررسی مشکلات حوزه درمان، بازدید از شرکت‌های تولیدی و دیدار با خانواده شهدای کارگر از جمله برنامه‌های کاری در طول سفر کاری است.

اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی طی حضور در استان، از چندین واحد صنعتی بازدید داشتند. نمایندگان مجلس با حضور در کارخانه کلپارس، در جریان پیشرفت و توسعه آن قرار گرفتند، در حاشیه این بازدید، نمایندگان مجلس به مناسبت هفته کارگر با اهدای شاخه گل از زحمات کارگران قدردانی کردند.

◀ علی جعفری آذر؛ نماینده مردم تبریز، اسکو و آذرشهر در حاشیه این بازدید، از حضور اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی در استان و بازدید از ظرفیت و پتانسیل‌های واحدهای صنعتی، تولیدی، دارویی و درمانی ابراز خرسندی کرد و گفت: امیدوارم این بازدیدهای میدانی برای پیشرفت و توسعه آذربایجان شرقی ثمربخش باشد.

در ادامه اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی از شرکت‌های داروسازی شهید قاضی و زهراوی که زیر مجموعه شستا هستند، بازدید به عمل آوردند.

◀ فضل‌الله رنجبر؛ دبیر کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی در حاشیه بازدید از شرکت دارویی شهید قاضی تبریز، با بیان اینکه واحدهای تولید دارو و صنعتی بازدید شده در کشور پیشرو هستند، گفت: از واحدهای صنعتی بسیار خوب و پیشرفته‌ای بازدید کردیم که با وجود فشارهای اقتصادی، نه تنها تعدیل نیرو نداشته، بلکه کارگران جدیدی را هم به مجموعه خود اضافه کرده‌اند.

وی به حمایت تمام و کمال دولت و مجلس از واحدهای تولیدی تاکید کرد و افزود: در راستای افزایش سرمایه در گردش کارخانه، باید تسهیلات بانکی ویژه‌ای به فعالان اقتصادی اعضا شود.

رنجبر ادامه داد: ما باید به دنبال افزایش ظرفیت تولید باشیم و در این راستا ضروری است، ماشین‌آلات و تجهیزات این واحدهای تولیدی به‌روز شوند.

گفتنی است، شرکت داروسازی شهید قاضی (سهامی عام) از شرکت‌هایی است که بعد از انقلاب اسلامی ایران در راستای سیاست‌های تغییر ساختار نظام دارویی کشور از نقطه نظر مالکیت، تولید و توزیع و سوق دادن این صنعت به خودکفایی و استقلال تأسیس شده است. صنعت تولید محلول تزریقی جزء صنایع استراتژیک دارویی بوده و از اهمیت و حساسیت خاصی برخوردار است، لذا در انتخاب زمین، طراحی کارخانه، تأسیسات، ماشین‌آلات و تکنولوژی تولید، توجه و دقت خاص اعمال شده است، شرکت داروسازی شهید قاضی در سال ۱۳۶۳ تأسیس و از بهمن ماه ۱۳۶۹ به بهره‌برداری رسیده است.

این بیمارستان از زمان بهره برداری تا نیمه اول سال ۱۳۸۱ به عنوان بیمارستان جنرال فعالیت می کرد که با راه اندازی بیمارستان استاد عالی نسب تبریز و انتقال بخش های آن به بیمارستان مذکور به صورت بیمارستان تخصصی زنان و زایمان فعالیت می کند.

بازدید از مراکز بهزیستی و نگهداری از کودکان بدسرپرست و بی سرپرست فیاض بخش و احسان، دیگر برنامه کاری اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی در طی سفر به آذربایجان شرقی بود.

سفر اعضای کمیسیون مجلس به شهرستان جلفا

اعضای کمیسیون مجلس شورای اسلامی همچنین برای بررسی آخرین وضعیت طرح های پیشرفت و توسعه منطقه آزاد ارس و نشست با نمایندگان مردم جلفا، مرند، هادی شهر، کلیبر و هوراند در مجلس به جلفا سفر کردند.

اولین برنامه نمایندگان مجلس در جلفا نشست با مسئولان منطقه آزاد ارس بود.

منطقه آزاد ارس، فرصت بی نظیری برای مردم منطقه است

علی بابایی کارنامی؛ رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، منطقه آزاد ارس را فرصت بی نظیری برای مردم منطقه دانست و گفت: همه مردم شهرستان های تابعه باید از ظرفیت و پتانسیل های منطقه آزاد بهره مند شوند.

وی با بیان اینکه همه باید در تحقق رشد ۸ درصدی تا پایان برنامه هفتم توسعه ایفای نقش داشته باشند، گفت: مناطق آزاد کشور باید در تحقق رشد ۸ درصدی ایفای نقش داشته باشند.

بابایی کارنامی، مناطق آزاد را فرصتی برای کشور عنوان کرد و افزود: مناطق آزاد دروازه ارتباطات کشور با کشورهای مرزی هستند و در این راستا نیز باید موانع آن حل و رفع شود.

بابایی یکی از وظایف مناطق آزاد را افزایش رشد

وی به همکاری دولت و مجلس در راستای حل مشکلات اجتماعی کشور تاکید کرد و افزود: ما باید از ظرفیت های دولت، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بخش خصوصی بهره لازم را ببریم.

تنش بر سر ایجاد بیمارستان جدید ۲۹ بهمن در تبریز

اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی به همراه مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی در ادامه سفر کاری خود، از بیمارستان ۲۹ بهمن تبریز بازدید کردند.

طی این بازدید، نمایندگان با مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی در رابطه با ساخت مجموعه جدید درمانی این سازمان به بحث و تبادل نظر پرداختند. مصطفی سالاری؛ مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی در این بازدید از ساخت بیمارستان جدید، گفت: ۹ هزار میلیارد تومان بودجه برای توسعه بیمارستان ۲۹ بهمن تبریز نیاز است که سازمان تامین اجتماعی توانایی پرداخت و تامین هزینه این پروژه را ندارد.

وی با بیان اینکه این پروژه باید از تمام ابعاد مورد بررسی کارشناسی قرار گیرد، افزود: ما می توانیم از طریق دیگر کمبود فضای بیمارستانی را جبران کنیم. علی جعفری آذر، دیگر نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در مجلس شورای اسلامی به تشریح علت مخالفت تامین اجتماعی با این پروژه پرداخت و گفت: نمایندگان آذربایجان شرقی طی جلسات مکرر با تامین اجتماعی برای ساخت بیمارستان جدید به توافق رسیده بود و حتی طبق درخواست این سازمان ما زمینی را از طریق شرکت عمران شهر جدید سهند تامین کرده بودیم.

وی با بیان اینکه قرار بر این بود، مسئولان سازمان تامین اجتماعی خبر ساخت بیمارستان جدید را اعلام کنند و عملیات اجرایی آن شروع شود، ادامه داد: بیمارستان ۲۹ بهمن، مرکز درمانی فرسوده و قدیمی است که نیاز صد درصدی به بازسازی دارد. وی تصریح کرد: دولت و مجلس شورای اسلامی باید تامین اعتبار مراکز درمانی را در اولویت قرار دهند. در پایان بازدید، علیرضا منادی؛ نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو و رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس نیز به هیئت بازدیدکنندگان از بیمارستان ۲۹ بهمن تبریز ملحق شد.

گفتنی است، زمین بیمارستان ۲۹ بهمن به مساحت ۲۳۲۰۰ متر مربع در تاریخ ۱۳۴۴/۱۲/۲۸ توسط مرحوم حاج حسین علیزاده کاغذچی به سازمان بیمه های اجتماعی وقت اهدا شده و عملیات ساختمانی آن توسط سازمان در سال ۱۳۴۹ اتمام و مورد بهره برداری قرار گرفته است.

بازدید اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس از بزرگترین گلخانه خاورمیانه

اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی از واحدهای تولیدی و صنعتی منطقه آزاد ارس بازدید کردند.

نمایندگان مجلس در بازدید از مجموعه گلخانه‌ای ارس تارلا و پارلا پلاستیک، در جریان آخرین وضعیت تولید محصولات صنعتی و گلخانه‌ای قرار گرفتند.

نشست مشترک رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس و مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی کشور با فعالان اقتصادی

نشست هم‌اندیشی فعالان اقتصادی و تشکل‌های بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی کشور، رئیس و اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، هیئت نمایندگان و اعضای اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

مصطفی سالاری؛ مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی کشور با اشاره به رشد هزینه‌ها و کسری بودجه، از نیاز ماهانه ۱۲۵ هزار میلیارد تومانی سازمان خبر داد که ۹۰ هزار میلیارد تومان آن صرف حقوق مستمری‌بگیران می‌شود.

وی کسری سالانه سازمان را ۳۰۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: این رقم معادل ۱۰ درصد بودجه کشور است و پرداخت نقدی آن برای دولت ممکن نیست.

چالش‌های مالی و اصلاحات پیش‌روی تامین اجتماعی از نگاه مدیرعامل سازمان

سالاری افزود: اصلاح آیین‌نامه مشاغل سخت و زیان‌آور با هدف بازنگری درجه سختی مشاغل و تعیین حداقل سن بازنشستگی در دستور کار است، چراکه در سال گذشته بیش از ۵۰ درصد بازنشستگان از این مسیر بازنشسته شده‌اند.

اقتصادی دانست و ادامه داد: مناطق آزاد باید از تمام ظرفیت و پتانسیل‌های موجود خود در عرصه‌های اقتصادی، صنعتی و تجاری بهره‌مند شوند.

مهدی اسماعیلی؛ نماینده مردم میانه در مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون اجتماعی مجلس در این نشست، مناطق آزاد کشور را قوه پیشران کشور دانست و گفت: فلسفه وجودی مناطق آزاد کشور، تجمع ظرفیت و پتانسیل‌های منطقه در بخشی از منطقه ژئوپلیتیک کشور است که قوانین سخت، دست و پاگیر در اینجا با تسهیل‌گری فعالیت کنند.

وی از عقب‌ماندگی مناطق آزاد کشور ابراز تأسف کرد و افزود: مناطق آزاد در دنیا به نسل هفتم خود رسیده‌اند، اما متأسفانه در ایران هنوز در نسل اول اقتصادی مانده‌ایم.

اسماعیلی حوزه امور اجتماعی کشور را یکی از بزرگ‌ترین حوزه‌های کشور عنوان کرد و ادامه داد: امیدواریم در کوتاه‌مدت با برنامه‌های مدون و کارآمد به هدف خود در زمینه‌های اجتماعی برسیم.

مالیات‌های گرفته شده از مناطق آزاد صرف توسعه زیرساخت‌ها شود

هادی مقدم‌زاده؛ مدیرعامل منطقه آزاد ارس نیز در این نشست با بیان اینکه مالیات‌های گرفته شده از مناطق آزاد باید صرف توسعه زیرساخت‌های این مناطق شود، گفت: در منطقه با وجود جمعیت زیاد بیمه شده، متأسفانه یک واحد کلینیک درمانی داریم که اصلاً کارایی ندارد.

وی به جایگاه ویژه منطقه آزاد ارس در کشور اشاره کرد و افزود: ارس به واسطه قرار گرفتن در منطقه ژئوپلیتیک و هم‌مرزی با کشورهای آذربایجان، ارمنستان و خودمختار نخجوان یکی از قطب‌های کشاورزی، صنعتی، تجاری و گردشگری است.

مقدم‌زاده، طبیعت بکر، سدهای چشم‌نواز و اماکنی مانند کلیسا را از جمله جاذبه‌های گردشگری منطقه ارس دانست و افزود: ارس بیشترین جذب گردشگر را در میان مناطق آزاد کشوری در نوروز ۱۴۰۴ داشت.

وی با اشاره به فعالیت‌های اجتماعی منطقه آزاد ارس ادامه داد: این مجموعه توجه ویژه‌ای به مسئولیت‌های اجتماعی داشته که احداث و تجهیز مدارس، اماکن گردشگری، ساخت مراکز بهداشتی و درمانی از جمله این اقدامات است.

مقدم‌زاده عدم اجرای درست قوانین و مقررات در مناطق آزاد کشور را اصلی‌ترین مشکل این مناطق عنوان کرد و افزود: ما رسالتی که در راستای تامین زیرساخت و جذب سرمایه‌گذار داریم، متأسفانه به دلیل عدم اجرای قوانین و مقررات درست اجرایی کشور با کوتاهی و چالش‌هایی برخورد می‌کنیم.

لزوم بازنگری در قانون مشاغل سخت و زیان آور

◀ جمشید بزرگر؛ نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز در این نشست، بر ضرورت حل اختلافات میان کارگران و کارفرمایان در حوزه تأمین اجتماعی تأکید کرد و گفت: کارگران و کارفرمایان باید بتوانند به عنوان شرکای اجتماعی، در کنار یکدیگر و با تعامل فعالیت کنند. وی با انتقاد از قانون مشاغل سخت و زیان آور اظهار داشت: ما به این قانون معترض هستیم و خواستار بازنگری و تطبیق آن با استانداردهای روز هستیم. باید تعریف مشخص و روشنی برای مشاغل سخت و زیان آور ارائه شود تا از یک سو حقوق کارگران مشمول این قانون ضایع نشود و از سوی دیگر، مشاغلی که عملاً مشمول نیستند، به اشتباه در این رده قرار نگیرند.

نباید اجازه دهیم جامعه کارگری بیش از این آسیب

بیند

◀ رضا جعفری، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، دولت، سازمان تأمین اجتماعی و جامعه کارگری و کارفرمایی را سه ضلع مهم تعامل اجتماعی دانست و گفت: در شرایط فعلی، کارگران تحت فشار بسیاری هستند و نباید اجازه دهیم جامعه کارگری بیش از این آسیب بیند. وی با اشاره به مشکلات مالی برخی کارفرمایان گفت: گاه کارفرما نمی تواند به موقع حق بیمه را پرداخت کند؛ اما تقاضای ما این است که در چنین شرایطی، سازمان تأمین اجتماعی لیست بیمه کارگران را بپذیرد تا کارگران، هنگام مراجعه به بیمارستان یا درمانگاه دچار مشکل نشوند.

جعفری همچنین افزود: گرچه خدمات درمانی در بیمارستان های تأمین اجتماعی قابل قبول است،

وی همچنین بر لزوم همکاری میان دستگاه ها برای تداوم خدمات تأکید کرد و گفت: سهم شستا و شرکت های تابعه در منابع تأمین اجتماعی کمتر از ۲ درصد است و نیازمند مدیریت کارآمدتری هستند. سالاری به برنامه های الکترونیکی سازی حسابرسی، بیمه کارگران ساختمانی به صورت منطقه ای و اجرای نظام ارجاع برای کاهش هزینه های درمان نیز اشاره کرد.

لزوم بازنگری در سیاست گذاری ها برای تحقق برنامه هفتم توسعه

◀ علی بابایی کارنامی، رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس در نشست هم اندیشی فعالان اقتصادی آذربایجان شرقی، بر ضرورت تغییر ریل گذاری در سیاست گذاری ها برای اجرای موفق برنامه هفتم توسعه تأکید کرد و گفت: قوانین قدیمی و نگاه سنتی در حوزه های کار، بانک و مالیات نیازمند بازنگری جدی هستند. وی آذربایجان شرقی را استانی کلیدی در اقتصاد ملی دانست و خواستار بهره برداری حداکثری از ظرفیت های آن شد.

بابایی همچنین با اشاره به نقش اتاق بازرگانی در سیاست گذاری ها، از فعالان اقتصادی خواست پیشنهادات خود را برای اصلاح قوانین ارائه دهند.

وی با اشاره به سهم اندک شستا در منابع تأمین اجتماعی (کمتر از ۵ درصد) اعلام کرد: طبق برنامه، شرکت های وابسته تا پایان برنامه هفتم به بخش خصوصی واگذار خواهند شد.

وی تأکید کرد: تأمین اجتماعی هم حامی کارگران است و هم پشتیبان کارفرمایان، و حل بدهی دولت به این سازمان ضروری است.

ضرورت اصلاح قوانین بیمه‌ای برای حمایت از پیمانکاران و کارگران ساختمانی

◀ مصطفی بهنیا، نایب رئیس کمیسیون صنعت احداث، امور زیربنایی و اقتصاد کلان اتاق بازرگانی تبریز، در این نشست به تشریح مسائل مرتبط با تأمین اجتماعی در حوزه پیمانکاری پرداخت. وی با بیان اینکه حق بیمه طرح‌های عمرانی باید مطابق مآخذ مصوب محاسبه شود، نه لیست ارسالی گفت: بر اساس مصوبات ۱۲۹ و ۱۴۳ شورای عالی تأمین اجتماعی و بخشنامه‌های سازمان برنامه و بودجه کشور، مبنای محاسبه حق بیمه پروژه‌های عمرانی، مآخذ تعیین شده در قرارداد است. با این حال، در برخی موارد، سازمان تأمین اجتماعی با استناد به لیست‌های ارسالی که ممکن است بیش از مآخذ باشد، اقدام به اعلام بدهی می‌کند که این اقدام فاقد وجهت قانونی است. این موضوع به‌ویژه در پروژه‌های عمرانی دولتی، موجب بروز اختلافات گسترده و تکمیل بار مالی مضاعف به شرکت‌های پیمانکاری شده است. وی بر لزوم ایجاد امکان بیمه‌پردازی برای اعضای هیئت‌مدیره شرکت‌های پیمانکاری شاغل در پروژه‌ها تأکید کرد و افزود: در بسیاری از شرکت‌های پیمانکاری به‌ویژه شرکت‌های پایه ۴ و ۵، اعضای هیئت‌مدیره علاوه بر مسئولیت‌های مدیریتی، در پروژه‌ها نیز به‌صورت مستقیم درگیر عملیات اجرایی هستند. محدود کردن امکان ارسال لیست بیمه برای اعضای هیئت‌مدیره این شرکت‌ها، مغایر با منطق اجرایی، فاقد مستند قانونی و اجحاف آشکار در حق مدیران اجرایی است. سازمان تأمین اجتماعی باید با بازنگری در این رویه، امکان بیمه‌پردازی برای این افراد را فراهم کند. بهنیا اصلاح قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی و ارائه کد کارگاهی به پروژه‌های ساخت و ساز را یک ضرورت دانست و افزود: مطابق قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی، سازمان تأمین اجتماعی در زمان صدور پروانه ساختمانی، حق بیمه را دریافت می‌کند اما از ارائه کد کارگاهی به مجریان پروژه امتناع می‌ورزد. این موضوع موجب می‌شود امکان ارسال لیست بیمه و برخورداری کارگران ساختمانی از خدمات بیمه‌ای در طول پروژه از بین برود. از آنجا که ماده ۵ قانون مزبور و آیین‌نامه اجرایی آن در عمل با

اما متأسفانه پوشش بیمه‌ای در کلینیک‌ها و مراکز پاراکلینیکی بسیار محدود است.

خدمات بیمه‌ای کارگر نباید قطع شود

◀ مهدی امینی، عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز، با اشاره به چالش تغییر عنوان شغلی گفت: در هیچ جایی ذکر نشده که برای تغییر عنوان شغلی باید هزینه‌ای پرداخت شود. هرچند گفته شده این هزینه‌ها کاهش یافته‌اند، اما همچنان با مشکلات زیادی در این زمینه روبه‌رو هستیم. رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان ادامه داد: بدهی کارفرما ارتباطی به حقوق کارگر ندارد. در شرایطی که کارفرما دچار مشکل شده و قادر به پرداخت بیمه نیست، نباید خدمات بیمه‌ای کارگر قطع شود، چرا که این موضوع منجر به ایجاد تنش بین کارگر و کارفرما می‌شود. امینی خواستار پرداخت ماهانه ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور شد و گفت: حل این مسئله می‌تواند از بروز بسیاری از مشکلات در آینده جلوگیری کند.

جایگاه کارگران و کارفرمایان در تصمیم‌گیری‌ها مشخص شود

◀ سیدباقر شریف‌زاده، عضو هیئت نمایندگان اتاق، با یادآوری ماهیت عمومی و غیردولتی سازمان تأمین اجتماعی گفت: منابع مالی این سازمان توسط کارگر و کارفرما تأمین می‌شود، اما جایگاه آن‌ها در تصمیم‌گیری‌ها مشخص نیست. وی با اظهار تأسف از وضعیت صنعتی استان گفت: در گذشته تبریز قطب صنعت ایران بود، اما امروز بیشتر کارخانجات یا تعطیل شده‌اند یا در آستانه تعطیلی هستند. شریف‌زاده همچنین افزود: ما برای کارکنان خود بیمه بیکاری پرداخت می‌کنیم تا اگر روزی مجموعه با مشکل مواجه شد، بتوانیم از سازمان کمک بگیریم. با این حال، حسابرسی دفاتر به افرادی واگذار شده که فاقد تخصص کافی هستند و همین موضوع باعث بروز اشتباهات و مشکلات جدی برای فعالان اقتصادی شده است.

وی پیشنهاد داد: باید کارگاه‌هایی که مشاغل سخت دارند، در سیستم تأمین اجتماعی مشخص و ستاره‌دار شوند و پرداخت ۴ درصد حق بیمه اضافی به‌صورت ماهانه و مستمر انجام شود. همچنین نتایج آلاینده‌سنجی هر دو سال یک‌بار مشخص کند که آیا کارگاه مشمول پرداخت این مبلغ است یا خیر. فرشاد بخشنامه‌های سازمان تأمین اجتماعی در خصوص اصلاح عناوین شغلی را مغایر با قوانین و آرای دیوان عدالت اداری دانست و گفت: سازمان حق ندارد، به‌صورت عطف‌به‌ماسبق، برای دوره‌هایی که عنوان شغلی در لیست‌ها قید نشده، مطالبه مابه‌التفاوت حق بیمه کند. این اقدام هم غیرقانونی و هم غیراخلاقی است و برخلاف رأی وحدت رویه دیوان عدالت اداری و بخشنامه‌های رسمی خود سازمان است.

◀ علیرضا جباریان‌فام؛ رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان کفش استان، یکی از دغدغه‌های اصلی این صنف را کاهش معافیت کارفرمایان از پرداخت حق بیمه دانست و اظهار داشت: این موضوع فشار مضاعفی را بر فعالان بخش تولید وارد کرده و لازم است مورد بازنگری قرار گیرد.

وی در ادامه با اشاره به نحوه دریافت هزینه مهارت‌آموزی از سوی سازمان فنی و حرفه‌ای گفت: بر اساس اساسنامه این سازمان، مبلغی از بابت آموزش و مهارت‌آموزی کارکنان، از کارفرمایان دریافت می‌شود، این در حالی است که خود هنگام آموزش مجدداً برای شرکت در آزمون‌ها و دوره‌های مهارت‌آموزی از ما هزینه اخذ می‌کنند.

◀ عمران نعیمی، مدیرکل امور حقوقی و قوانین سازمان تأمین اجتماعی، در پاسخ به انتقادات مطرح‌شده اعلام کرد: تأمین اجتماعی صرفاً در صورت تغییر مزد ناشی از تغییر عنوان شغلی هزینه‌ای دریافت می‌کند. در غیر این صورت، هیچ مبلغی بابت تغییر عنوان شغلی دریافت نمی‌شود.

وی با اشاره به وجود «مزد پنهان» در برخی مشاغل افزود: در مواردی که تغییر عنوان منجر به افزایش مزد می‌شود، بر اساس قانون هزینه دریافت می‌شود و این موضوع به منظور جلوگیری از فرار بیمه‌ای و حفظ حقوق بیمه‌شدگان ضروری است.

تناقض و اجرای سلیقه‌ای روبروست، ضروری است این قانون مورد بازنگری قرار گرفته و به‌نفع نیروی کار فعال در ساخت‌وسازهای شهری اصلاح شود. وی یکی دیگر از مشکلات اساسی را عدم لحاظ کردن پرداخت‌های بیمه‌ای شرکت‌های مشاور در ردیف‌های پیمانی پروژه‌ها دانست و افزود: درخواست مشخص ما این است که مبالغ پرداختی توسط این شرکت‌ها به سازمان تأمین اجتماعی، به‌عنوان بخشی از هزینه‌های مستقیم پروژه محسوب شده و در ردیف پیمان منظور شود تا شاهد شفافیت مالی و کاهش بار تحمیلی بر شرکت‌های مشاور باشیم.

قانون بازنشستگی مشاغل سخت و زیان‌آور نیازمند اصلاح فوری

◀ بهرادر فرشاد، عضو هیئت‌مدیره کانون کارفرمایی آذربایجان شرقی، ضمن انتقاد از وضعیت کنونی اجرای قانون بازنشستگی پیش از موعد مشاغل سخت و زیان‌آور گفت: این قانون و آیین‌نامه‌های مرتبط، نفعی برای کارفرمایان و بیمه‌شدگان، بلکه حتی برای سازمان تأمین اجتماعی نیز تبعات منفی و خسارت‌بار داشته است و سه ضلع این ساختار عملاً از اجرای آن متضرر شده‌اند.

وی در ادامه به دلایل زیان‌بار این قانون برای بیمه‌شدگان اشاره کرده و افزود: بسیاری از کارگران به دلیل انحلال کارگاه، فوت کارفرما یا شرایط خاص دیگر، امکان اثبات اشتغال در مشاغل سخت را ندارند و از مزایای قانونی محروم می‌شوند. همچنین به دلیل مشخص نشدن سخت و زیان‌آور بودن شغل از ابتدا، بسیاری از حقوق قانونی نظیر کاهش ساعات کاری، منع اضافه‌کاری و مرخصی پنج‌هفته‌ای سالانه عملاً نادیده گرفته می‌شود.

فرشاد درباره مشکلات کارفرمایان نیز گفت: کارفرما امکان پیش‌بینی هزینه‌های ناشی از بازنشستگی زودهنگام را در زمان تولید ندارد و بعد از گذشت ۲۰ سال، باید بر اساس نرخ‌های روز، حق بیمه‌ای را پرداخت کند که امکان پیش‌بینی و ذخیره‌سازی آن در گذشته وجود نداشته است. از سوی دیگر، تفاوت آراء کمیته‌های بررسی مشاغل سخت و زیان‌آور در کارگاه‌های مختلف باعث سردرگمی در مدیریت منابع انسانی شده است.

برگزاری نشست هم‌اندیشی اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس با روسای تشکلات کارگری و بازنشستگی آذربایجان شرقی

نشست هم‌اندیشی اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس با روسای تشکلات کارگری و بازنشستگی استان آخرین برنامه کاری نمایندگان مجلس بود.

بهرام سرمست؛ استاندار آذربایجان شرقی در این نشست، با بیان اینکه با اتحاد، وفاق و همدلی باید مشکلات کارگران را حل کنیم، گفت: همه مسئولان در یک کشتی نشسته‌ایم و حل بخشی از این مشکلات و چالش‌ها توسط قوه مجریه و بخشی دیگر توسط قوه مقننه حل می‌شود.

وی تصریح کرد: نمایندگان مجلس باید مسائل و مشکلات ملی را در سطح کشور پیگیری کنند و ما هم مسائل استانی را از طریق دولت پیگیری خواهیم کرد.

سرمست با بیان اینکه خروجی کار اگر برای رفاه حال کارگران باشد، موجب خشنودی خداوند خواهد شد، ادامه داد: نمایندگان مجلس و استانداری باید به‌صورت مشترک پیگیر حل مشکلات و مسائل اقتصادی و معیشتی کارگران و کارفرمایان باشند.

اتاق بازرگانی نقش مهمی در اقتصاد ایفا می‌کند

علی بابایی کارنامی؛ رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، با اشاره به همکاری دولت و مجلس برای حل مشکلات کارگران و بازنشستگان بیان کرد: بیشتر بازنشستگان کشور، حقوق کمی دریافت می‌کنند و طبیعی است که با مشکلات معیشتی مواجه باشند. برای جبران این وضعیت به بودجه‌ای معادل ۲۵۰ هزار میلیارد تومان نیاز است که با توجه به شرایط فعلی اقتصادی، دستیابی به آن دشوار است.

وی تصریح کرد: نتایج وضع یا اصلاح قوانین در کشور معمولاً پس از حدود ۲۰ سال در جامعه نمایان می‌شود. بنابراین، نباید انتظار داشت مشکلات اقتصادی و اجتماعی در کوتاه‌مدت برطرف شود.

بابایی کارنامی بر وفاق میان کارگران و کارفرمایان برای توسعه اقتصادی تأکید کرد و گفت: فرآیند قانون‌گذاری در مجلس، وابسته به رأی نمایندگان، نظر شورای نگهبان و پایبندی به اصول نظام است. در این راستا باید با تعامل و بهره‌گیری از ظرفیت‌های طرفین به راه حل مؤثر برسیم.

وی به ظرفیت بالای اتاق بازرگانی تبریز نیز اشاره کرد و افزود: این اتاق با در اختیار داشتن واحدهای صنعتی و تولیدی برجسته، نقش مهمی در اقتصاد کشور ایفا می‌کند.

اصلاح قانون کار به نفع کارگر و کارفرما

مهدی امینی، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز، با تأکید بر تعامل و همکاری بخش خصوصی با نمایندگان مجلس، اظهار داشت: در استان، ارتباط بسیار خوب و سازنده‌ای میان نمایندگان کارگری و کارفرمایی وجود دارد. امیدواریم با این تعامل بتوانیم چالش‌های تولید را حل کنیم. وی افزود: اصلاح قانون کار می‌تواند به نفع کارگر و کارفرما باشد و زمینه بهره‌مندی مناسب آنها را فراهم کند.

امینی همچنین خواستار انتقال دبیرخانه مشاغل سخت و زیان‌آور از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی به سازمان تأمین اجتماعی شد و گفت: این انتقال می‌تواند به بهبود تعاملات و رفع برخی مشکلات اداری منجر شود.

رئیس خانه صمت استان ضمن انتقاد از یکی از بخش‌نامه‌های سازمان تأمین اجتماعی، خواستار ابطال آن به دلیل عدم سودمندی برای کارفرمایان شد و ادامه داد: بیشتر مشکلات موجود، ناشی از مسائل ملی است. عدم پرداخت بدهی‌های دولت و تحریم‌ها، موجب اختلال در پرداخت‌های کارفرمایان شده و در این شرایط، انتظار می‌رود تشکلات کارگری همگام با کارفرمایان عمل کنند.

ضرورت تأمین دارو و خدمات درمانی برای سالمندان و بازنشستگان

علی جعفری‌آذر؛ نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو، نیز در این نشست، با تأکید بر لزوم حل مشکل مسکن کارگران گفت: با همکاری وزارت راه و شهرسازی می‌توانیم به تحقق اهداف دولت سیزدهم در زمینه خانه‌دار شدن کارگران کمک کنیم.

وی از تعیین تکلیف وضعیت نیروهای شرکتی در روزهای آینده خبر داد و گفت: در کمیسیون اجتماعی مجلس در حال پیگیری نهایی این

موضوع با مجمع تشخیص مصلحت نظام هستیم.

◀ رضا صدیقی؛ نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو، ضمن ابراز امیدواری نسبت به نتایج سفر اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس به استان، گفت: بازدید از ظرفیت‌های تولیدی و صنعتی استان می‌تواند به حل مشکلات موجود کمک شایانی کند.

◀ مجید نصیرپور؛ نماینده مردم سراب، در خصوص مشکلات بیمه نیروهای مسلح و نسخه‌نویسی الکترونیکی، از پیگیری موضوع با وزیر دفاع خبر داد و گفت: این مشکل طی روزهای آینده رفع خواهد شد. وی افزود: ما در مجلس باید از این فرصت طلایی برای خدمت به مردم استفاده کنیم و با نگاه جامع به مسائل محلی و ملی، در جهت کاهش مشکلات گام برداریم.

نصیرپور همچنین از توقف انتقال بانک رفاه کارگران حمایت کرد و گفت: این اقدام می‌تواند از وارد آمدن زیان بیشتر به جامعه کارگری جلوگیری کند.

◀ مهدی اسماعیلی؛ نماینده مردم میانه، نیز در این نشست با اشاره به اینکه مشکلات کارگران در جلسات متعدد مطرح می‌شود اما اقدامی صورت نمی‌گیرد، اظهار داشت: شرایط معیشتی جامعه کارگری بسیار سخت شده است و باید برای آن چاره‌ای اندیشید. وی بر ضرورت تأمین دارو و خدمات درمانی برای سالمندان و بازنشستگان تأکید کرد و گفت: با توجه به افزایش میانگین سنی جامعه، باید برای تأمین نیازهای بهداشتی و درمان این قشر برنامه‌ریزی دقیقی صورت گیرد.

در این نشست همچنین کریم صادق‌زاده؛ دبیر اجرایی خانه کارگر تبریز، خواستار توجه ویژه نمایندگان مجلس به مشکلات جامعه کارگری شد و گفت: کارگران همواره در خدمت نظام و انقلاب بوده‌اند و شایسته حمایت بیشتری هستند.

نشست بررسی وضعیت شاخص‌های اجتماعی و فرهنگی استان/ ایستگاه پایانی سفر اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس به آذربایجان شرقی

استاندار آذربایجان شرقی، اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی و نمایندگان مردم آذربایجان شرقی در مجلس طی جلسه‌ای به بررسی وضعیت شاخص‌های اجتماعی و فرهنگی استان به نقد و بررسی این شاخص‌ها پرداختند.

دولت و مجلس در یک سو قرار دارند

◀ علی بابایی کارنامی؛ رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس، در این جلسه با بیان اینکه دولت و مجلس در یک سو قرار دارند، به همکاری و تعامل بیش از پیش دولت و مجلس تأکید کرد و گفت: دولت و مجلس هم سرنوشتیم یعنی اگر بد باشیم هر دو با هم خداحافظی می‌کنیم. وی اقتصاد جامعه محور را رویکرد این کمیسیون دانست و افزود: میثاق ما همان برنامه هفتم توسعه است که راهبرد آن مشخص و قوانین نیز مشخص هستند و مجلس هیچگاه مسائل را با نگاه سیاسی دنبال نمی‌کند.

بابایی ادامه داد: مردم در حال رصد ما هستند و اگر بتوانیم خالصانه و بر اساس منویات رهبری، گفتمان امام و شهدا و بر اساس وصیت‌نامه شهید باکری پیوست فرهنگی و اجتماعی را تنظیم کنیم مشکلات خود به خود برطرف می‌شود.

وی از سفر کمیسیون اجتماعی به آذربایجان شرقی در راستای حل مشکلات ابراز خرسندی کرد و گفت: در این بازدیدها مشکلات را به‌صورت میدانی از نزدیک مشاهده کردیم که برخی از این مشکلات با رویکرد ملی و برخی نیز با رویکرد استانی قابل حل است.

وی با بیان اینکه گردش مالی منطقه آزاد ارس در شأن این منطقه نیست، ادامه داد: در بازدیدی که از منطقه آزاد ارس داشتیم احساس می‌شد که برخی از دستگاه‌های اجرایی همکاری نمی‌کنند و گردش مالی این منطقه در شأن آن نیست.

◀ علی جعفری‌آذر؛ نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در مجلس در این دیدار از پیگیری مصوبات سفر کمیسیون اجتماعی به استان خبر داد و گفت: حاصل سفر اعضای این کمیسیون به استان ۲۰ مصوبه خواهد بود که این مصوبات با حضور وزرای مربوطه در تهران بررسی می‌شوند تا نهایی شود.

وی بر لزوم استفاده از ظرفیت‌های دولتی در توسعه صنایع استان تأکید کرد و گفت: آذربایجان شرقی به لحاظ صنعت دولتی فقیر است و بیشتر واحدهای استان غیر دولتی و خصوصی هستند، از این رو انتظار داریم که زمینه استفاده از ظرفیت‌های دولتی برای صنایع این استان نیز فراهم شود.

جعفری‌آذر با بیان اینکه مردم استان انتظار دارند که شکوفایی در حوزه‌های اجتماعی، صنعتی و فرهنگی در استان بیشتر نمود پیدا کند، گفت: ما نمایندگان مجلس دست به دست هم، هر آنچه را که برای مردم نیاز باشد تأمین خواهیم کرد.

افزایش ۴۰ درصدی یارانه مراکز بهزیستی

◀ سید جواد حسینی؛ رئیس سازمان بهزیستی کشور نیز در این نشست از افزایش ۴۰ درصدی یارانه مراکز بهزیستی خبر داد.

◀ وی با اشاره به رشد ۵۶ درصدی بودجه سازمان بهزیستی کشور، افزود: در سال جاری بودجه سازمان بهزیستی کشور ۵۶ درصد رشد داشت که در سال ۱۴۰۴ از ۵۲ هزار همت به ۷۹ هزار همت رسید که این میزان رشد تاکنون سابقه نداشته است.

حسینی با اشاره به اینکه آسیب‌های اجتماعی در شهرستان‌های تبریز، میانه، هریس، اسکو و عجب‌شیر بیشترین شیوع را دارد، تصریح کرد: با رصد شبانه‌روزی سامانه‌های ۱۴۸۰ و ۱۲۳، آسیب‌های اجتماعی سطح آذربایجان شرقی رصد می‌شود و همچنین یک مرکز اوتیسم شبانه‌روزی فراغتی موقتی و یک مرکز بالای ۱۴ سال نگهداری اوتیسم در استان تجهیز خواهد شد.

گفتنی است، سفر سه و نیم روزه اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی به آذربایجان شرقی با برگزاری جلسه بررسی وضعیت شاخص‌های اجتماعی و فرهنگی استان به پایان رسید.

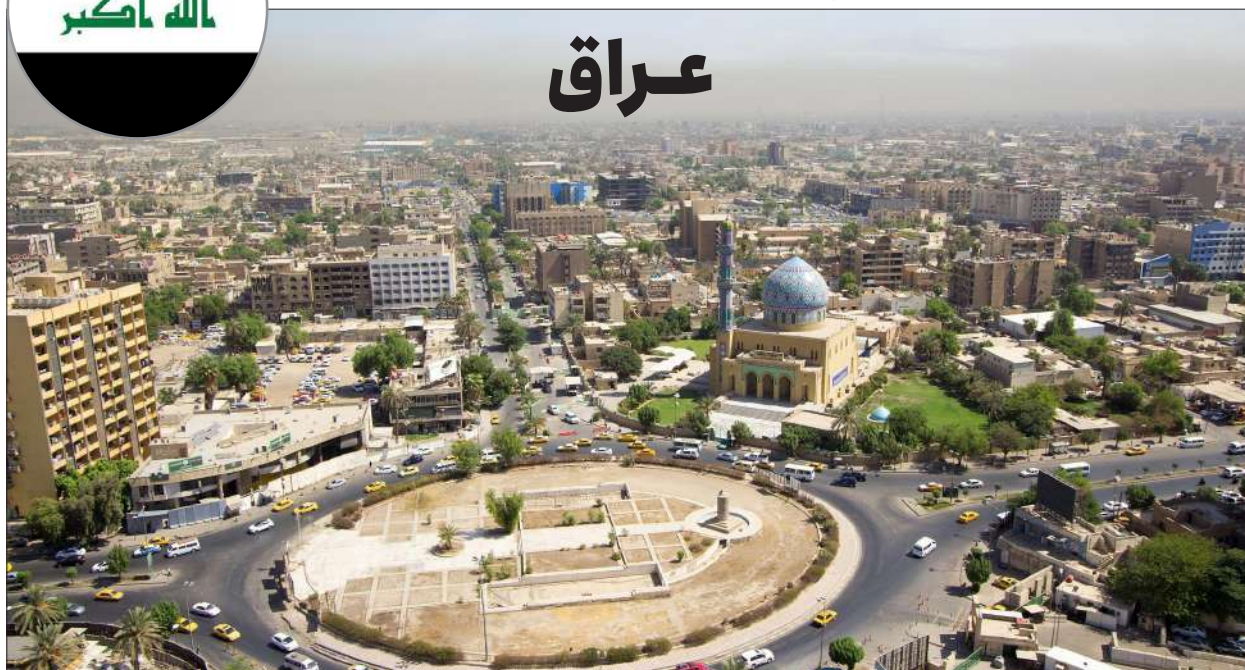

دریچه‌ای به جهان

امور بین الملل اتاق بازرگانی تبریز

عراق

IRAQ

اطلاعات عمومی عراق در سال ۲۰۲۴

مساحت	۴۳۷,۰۷۲ کیلومتر مربع	پنجاه و هشتمین کشور پهناور دنیا
جمعیت	۴۵,۵۰۴,۵۶۰	رتبه ۳۷
پایتخت	بغداد	با جمعیت حدود ۸/۲ میلیون نفر
موقعیت جغرافیایی و همسایگان	عراق از جنوب با عربستان سعودی و کویت، از غرب با اردن و سوریه، از شمال با ترکیه و از شرق با ایران، همسایه است. عراق، همچنین در بخش جنوبی خود، مرز آبی کوچکی با خلیج فارس دارد.	
شهرهای مهم	بغداد، موصل، بصره، کربلا، نجف، اربیل، سلیمانیه	
واحد پول	دینار عراق (۱ دلار = ۱,۳۰۰ دینار عراق)	
زبان رسمی	عربی و کردی	
مذهب	۹۵ تا ۹۸ درصد اسلام (۶۱٪ شیعه و ۳۷٪ سنی) - ۱ تا ۲ درصد مسیحیت	
نوع حکومت	جمهوری پارلمانی فدرال	
تولید ناخالص داخلی	۲۵۱ میلیارد دلار	رتبه ۵۲
رشد تولید ناخالص داخلی	۲/۹۴ - درصد	رتبه ۱۵۹
درآمد سرانه	۵۵۱۲ دلار	
نرخ تورم	۴/۵ درصد	
نرخ بیکاری	۲۹/۷۷ درصد	

اطلاعات عمومی عراق در سال ۲۰۲۴

روابط دیپلماتیک میان جمهوری اسلامی ایران و کشور عراق برقرار است و دو کشور دارای سفارتخانه در پایتخت یکدیگر هستند. همچنین جمهوری اسلامی ایران دارای ۵ سرکنسولگری در شهرهای اربیل، نجف، کربلا، سلیمانیه و بصره است.

وضعیت روابط دیپلماتیک
جمهوری اسلامی ایران
با کشور عراق

هم‌اکنون سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد و سرکنسولگری‌های جمهوری اسلامی ایران در سلیمانیه، نجف، کربلا، بصره و اربیل دارای رایزن اقتصادی مستقر است. همچنین رایزن بازرگانی در سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد مستقر است.

وضعیت بخش اقتصادی
نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران
در عراق

اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق در تهران مستقر و دایر است.

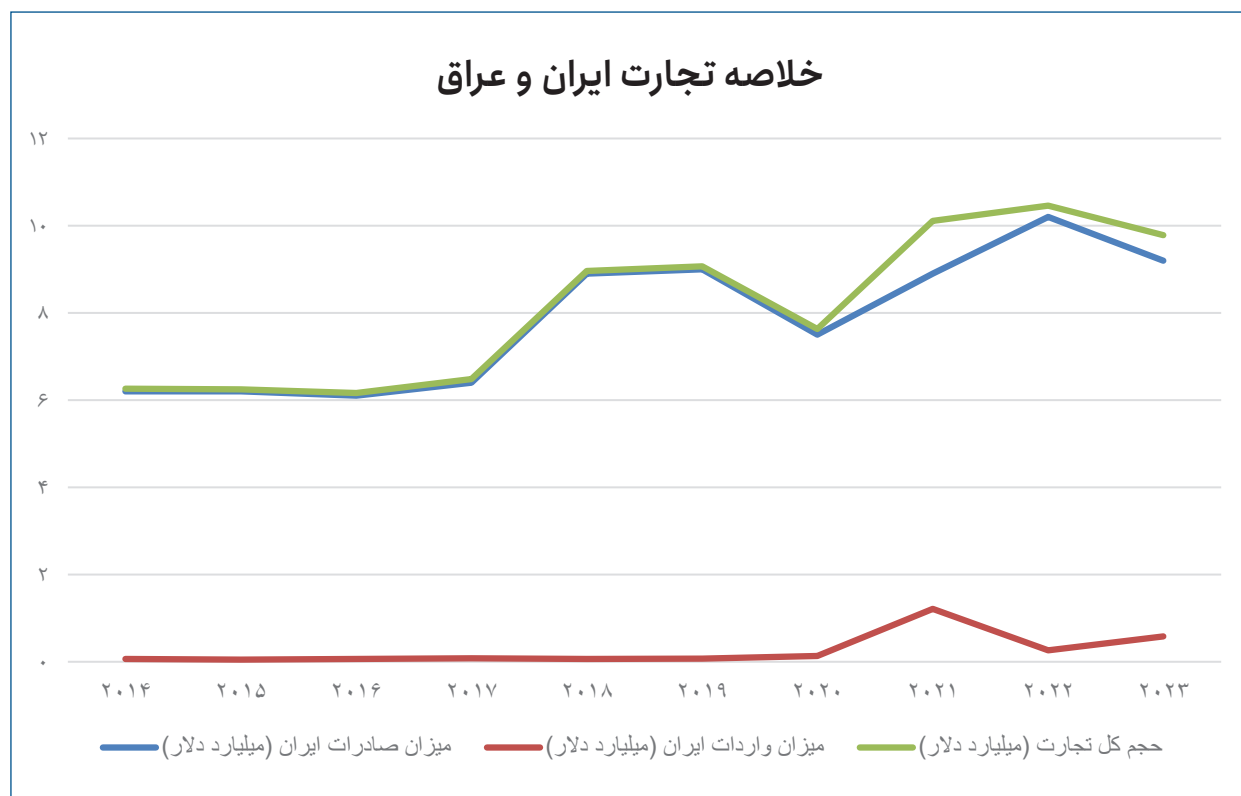
وضعیت اتاق مشترک ایران-عراق

شاخص‌های مربوط به تجارت با عراق در سال ۲۰۲۳

ایران در رتبه سوم	چین	بزرگترین صادرکنندگان کالا به عراق
	ترکیه	
	ایران	
	هند	
	آمریکا	
	برزیل	
	آلمان	
ایران در رتبه پانزدهم	کره جنوبی	بزرگترین واردکنندگان کالا از عراق
	ایتالیا	
	اردن	
	چین	
	هند	
	آمریکا	
	کره جنوبی	
	یونان	بزرگترین واردکنندگان کالا از عراق
	هلند	
	ایتالیا	
	اسپانیا	
	فرانسه	
	آلمان	بزرگترین شریک تجاری عراق
	چین	

میزان تجارت عراق با ایران طی ۱۰ سال اخیر										
سال	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳
میزان صادرات ایران (میلیارد دلار)	۶٫۲	۶٫۲	۶٫۱	۶٫۴	۸٫۹	۹	۷٫۵	۸٫۹	۱۰٫۲	۹٫۲
میزان واردات ایران (میلیارد دلار)	۰٫۰۶	۰٫۰۵	۰٫۰۶	۰٫۰۸	۰٫۰۶	۰٫۰۷	۰٫۱۳	۱٫۲۱	۰٫۲۶	۰٫۵۸
حجم کل تجارت (میلیارد دلار)	۶٫۲۶	۶٫۲۵	۶٫۱۶	۶٫۴۸	۸٫۹۶	۹٫۰۷	۷٫۶۳	۱۰٫۱۱	۱۰٫۴۶	۹٫۷۸

موضوع بررسی	مقدار	میزان تغییرات نسبت به سال ۲۰۲۲
مجموع کل واردات ایران از عراق	۰٫۵۸	۱۲۱ درصد (افزایش)
مجموع کل صادرات ایران به عراق	۹٫۲	۹٫۸ درصد (کاهش)
مجموع کل تجارت ایران با عراق	۹٫۷۸	۶٫۵ درصد (کاهش)
موضوع بررسی در سال ۲۰۲۳	مقدار به میلیارد دلار	سهم ایران از این تجارت در سال ۲۰۲۳
حجم کل تجارت عراق با جهان	۱۵۶	۶٫۲۷ درصد
میزان کل واردات عراق از کل جهان	۴۸	۱۹٫۲۵ درصد

مهمترین اقلام وارداتی ایران از عراق در سال ۲۰۲۳

ردیف	نام کالا	ارزش	ردیف	نام کالا	ارزش
۱	فلزات گرانبها	۳۶۴ میلیون دلار	۷	ماشین آلات	۹ میلیون دلار
۲	مواد معدنی فلزی	۸۵ میلیون دلار	۸	خودرو	۷ میلیون دلار
۳	محصولات پلیمری	۳۹ میلیون دلار	۹	مواد نفتی	۶ میلیون دلار
۴	لوازم خانگی	۳۴ میلیون دلار	۱۰	پوشاک	۵ میلیون دلار
۵	لوازم الکترونیکی	۳۳ میلیون دلار	۱۱	مواد شیمیایی	۲ میلیون دلار
۶	مواد سلولزی	۱۳ میلیون دلار	۱۲	مواد معدنی غیرفلزی	۱ میلیون دلار

مهمترین اقلام صادراتی ایران به عراق در سال ۲۰۲۳

ردیف	نام کالا	ارزش	ردیف	نام کالا	ارزش
۱	گاز طبیعی	۱ میلیارد و ۹۱۷ میلیون دلار	۱۲	اوره	۸۲ میلیون دلار
۲	انواع مقاطع فولادی	۱ میلیارد و ۶۷ میلیون دلار	۱۳	هندوانه	۸۱ میلیون دلار
۳	پلی اتیلن	۲۵۳ میلیون دلار	۱۴	شیرخشک اطفال	۷۸ میلیون دلار
۴	لوازم و وسایل پلاستیکی خانگی و آشپزخانه	۲۳۶ میلیون دلار	۱۵	پنیر	۷۸ میلیون دلار
۵	کاشی و سرامیک	۱۸۸ میلیون دلار	۱۶	کولر آبی	۶۶ میلیون دلار
۶	سیب	۱۷۲ میلیون دلار	۱۷	ترانسفورماتور	۶۰ میلیون دلار
۷	قطعات خودرو	۱۰۹ میلیون دلار	۱۸	لوله‌های پلی اتیلن	۵۹ میلیون دلار
۸	تخم مرغ	۱۰۷ میلیون دلار	۱۹	تجهیزات چوبی	۵۸ میلیون دلار
۹	شیرینی، کیک، شکلات و بیسکویت	۱۰۵ میلیون دلار	۲۰	سیم و کابل	۵۷ میلیون دلار
۱۰	کلینگر سیمان	۱۰۴ میلیون دلار	۲۱	پرتقال	۵۶ میلیون دلار
۱۱	گوجه فرنگی	۱۰۱ میلیون دلار	۲۲	پیاز	۵۵ میلیون دلار

اقتصاد جهان

گزارش اقتصاد جهانی در دو ماه گذشته (فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴)

تهیه شده توسط مرکز شتاب تبریز

در دو ماه گذشته شاهد تحولات مهم اقتصادی و سیاستی در سطح جهانی بودیم. مهمترین این رویدادها شامل موارد زیر بود:

- ۱- موضع محتاطانه فدرال رزرو آمریکا در شرایط نااطمینانی تورمی
- ۲- اصلاحات مالی جدید اتحادیه اروپا برای تثبیت سطح بدهی
- ۳- اقدامات محرک اقتصادی چین برای مقابله با کاهش رشد
- ۴- تنش‌های ژئوپلیتیک و تأثیر آن بر جریان انرژی و تجارت
- ۵- تداوم قدرت دلار

درصد) و نیمه‌های (۲۵ درصد) اعمال کرد و پکن اقدام متقابل انجام داد. با این حال طی دو هفته اخیر مذاکرات مثبتی میان آمریکا و چین انجام گرفت که به توافقات تجاری در آینده منجر خواهد شد.

پس از سال‌ها مذاکره، هند و اتحادیه اروپا توافقنامه تجارت آزاد را امضا کردند که تجارت در بخش‌های دارو، فناوری اطلاعات و خودرو را تقویت می‌کند.

پس از آنکه بانک مرکزی ترکیه به‌طور غیرمنتظره نرخ‌ها را کاهش داد لیر به ۴۵ واحد در مقابل دلار سقوط کرد.

آمریکا قانون مسئولیت هوش مصنوعی را تصویب کرد و اتحادیه اروپا دستورالعمل مسئولیت هوش مصنوعی را نهایی کرد.

کانادا و ژاپن به سیستم مالیات مرزی کربن اتحادیه اروپا پیوستند و فشار بر اقتصادهای نوظهور برای اتخاذ سیاست‌های سبزتر افزایش یافت.

دولت ملی در آرژانتین برای مهار تورم مجموعه‌ای از سیاست‌های اقتصادی را به اجرا گذاشت:

سیاست ریاضتی مالی: با کاهش شدید هزینه‌های عمومی، از جمله حذف یارانه‌ها، کاهش حقوق بازنشستگان و حقوق کارکنان دولتی، دولت به مازاد بودجه دست یافت.

سیاست پولی انقباضی: چاپ پول برای تأمین کسری بودجه متوقف شد و بانک مرکزی از خلق نقدینگی جدید جلوگیری کرد.

آزادسازی بازار ارز: کنترل‌های ارزی کاهش یافت و اجازه داده شد که پزو به‌صورت آزادتر نوسان کند. این امر به کاهش فاصله بین نرخ رسمی و بازار آزاد منجر شد.

مشوق‌های مالیاتی: دولت طرح‌هایی برای آسان‌سازی قوانین مالیاتی اعلام کرد تا شهروندان را به بازگرداندن حدود ۲۰۰ میلیارد دلار ذخایر دلاری پنهان‌شده در خارج از سیستم رسمی تشویق کند.

فدرال رزرو در نشست اردیبهشت ماه خود نرخ بهره را در محدوده ۵.۲۵ تا ۵.۵۰ حفظ کرد و به تورم پایدار در بخش خدمات اشاره کرد، هرچند قیمت کالاها کاهشی بوده است. تورم هسته در سطح ۲.۸ درصد سالانه باقی ماند و کاهش نرخ بهره را به تأخیر انداخت.

بانک مرکزی اروپا ECB در فروردین ماه نرخ‌ها را ۰.۲۵ درصد کاهش داد و نرخ بهره را به ۳.۵۰ درصد رساند. در این میان آلمان از رکود اقتصادی گریخت و فرانسه بهبود اقتصادی نسبی را تجربه کرد.

بانک ژاپن BoJ در فروردین ماه نرخ‌ها را به ۰.۲۵ درصد افزایش داد و سیاست انبساطی شدید را تعدیل کرد، زیرا رشد دستمزدها به بالاترین سطح خود در دهه‌های گذشته یعنی میزان ۳.۵ درصد رسید.

پارلمان اروپا قوانین سخت‌گیرانه‌تری برای کاهش بدهی تصویب کرد که بر اساس آن کشورهای پر بدهی مانند ایتالیا و اسپانیا موظف به کاهش کسری بودجه به میزان ۰.۵ درصد از تولید ناخالص داخلی سالانه خود هستند.

پس از آنکه رشد تولید ناخالص داخلی چین در سه‌ماهه اول میلادی به ۴.۳ درصد کاهش یافت، این کشور یک برنامه محرک جدید برای بخش‌های زیرساخت و فناوری معرفی کرد ولی ریسک‌های بازار مسکن همچنان پابرجاست.

اختلافات کنگره بر سر سقف بدهی آمریکا تشدید شد و وزیر خزانه‌داری هشدار داد که مهلت نهایی برای حل این مشکل مهر ماه ۱۴۰۴ است.

تشدید درگیری‌ها در دریای سرخ قیمت نفت برنت را به ۹۲ دلار در هر بشکه در اردیبهشت ماه رساند و اوپک‌پلاس برای تثبیت قیمت‌ها، کاهش تولید را مجدداً تمدید کرد.

آمریکا تعرفه‌های جدیدی بر خودروهای الکتریکی چینی (۳۰

برابرین افت کرده و یورو تقویت شد. بازده اوراق خزانه ۱۰ ساله آمریکا به ۴.۵۲ درصد رسید.

اروپا

بسته محرک اقتصادی و تحولات سیاسی

اتحادیه اروپا در تاریخ ۲۹ اسفند بسته‌ای به ارزش ۵۰۰ میلیارد یورو برای حمایت از بهبود اقتصادی پس از همه‌گیری و تسریع در گذار به اقتصاد سبز تصویب کرد.

تغییر در سیاست مالی آلمان

آلمان اصلاحیه‌ای بر قانون اساسی خود تصویب کرد تا «ترمز بدهی» را حذف کند و امکان افزایش استقراض دولتی را فراهم سازد. این اصلاحیه راه را برای اجرای بسته محرک ۵۰۰ میلیارد یورویی زیرساختی در طی ۱۲ سال آینده و ۴۰۰ میلیارد یورو هزینه دفاعی هموار می‌کند.

اجلاس جامعه سیاسی اروپا

ششمین اجلاس جامعه سیاسی اروپا در ۲۶ اردیبهشت ماه در تیرانا (آلبانی) برگزار شد. محورهای اصلی این اجلاس شامل امنیت دموکراتیک، رقابت‌پذیری اقتصادی، مهاجرت و نقش اروپا در رهبری جهانی بود.

بریتانیا

مذاکرات پسابریگزیت

بریتانیا و اتحادیه اروپا مذاکراتی حیاتی برای بازنگری در روابط پسابریگزیت انجام دادند. مباحث کلیدی شامل حقوق ماهیگیری، مقررات تجاری غذا و برنامه‌های ویژه جوانان بود. یک توافق بالقوه در مورد حذف آزمایش‌های صادراتی می‌تواند صادرات بریتانیا به اتحادیه اروپا را ۱۰ تا ۲۵ درصد افزایش دهد.

این اقدامات به تثبیت شرایط اقتصادی و کاهش سریع‌تر از انتظار نرخ تورم منجر شده است. همچنین صندوق بین‌المللی پول (IMF) با حمایت از این اصلاحات، تسهیلاتی به ارزش ۲۰ میلیارد دلار به آرژانتین اختصاص داده که از این میان، ۱۲ میلیارد دلار در آوریل ۲۰۲۵ دریافت شده است. با این حال، سیاست‌های ریاضتی منجر به چالش‌های اجتماعی مانند افزایش نرخ فقر و بیکاری در بخش عمومی شده که اعتراضات و اعتصابات سراسری را در پی داشته است. بر اساس پیش‌بینی تحلیل‌گران، در صورت ادامه سیاست‌های فعلی، نرخ تورم ماهانه می‌تواند تا اواسط ۲۰۲۵ به ۱.۸ درصد کاهش یافته و تورم سالانه نیز تا پایان سال به حدود ۳.۸ درصد برسد. خاویر میلی ابراز امیدواری کرده است که تورم در کشور تا میانه سال ۲۰۲۶ به‌طور کامل ریشه‌کن شود. با این حال، موفقیت بلندمدت این اصلاحات نیازمند تداوم انضباط مالی همراه با انضباط پولی اقدامات حمایتی برای کاهش آسیب‌های اجتماعی خواهد بود.

ایالات متحده آمریکا

تنش‌های تجاری و تغییرات سیاسی

ایالات متحده آمریکا از تاریخ ۲۲ اسفند تعرفه ۲۵ درصدی بر تمامی واردات فولاد و آلومینیوم اعمال کرد. در پاسخ، اتحادیه اروپا اعلام کرد که از اول آوریل، بر واردات کالاهایی به ارزش ۲۶ میلیارد یورو تعرفه‌های تلافی‌جویانه وضع خواهد کرد. این اقدامات باعث تشدید تنش‌های تجاری جهانی و افزایش نااطمینانی در اقتصاد شده است.

تغییرات در سیاست‌های نظارتی و واکنش بازارها

دولت دونالد ترامپ کاهش گسترده‌ای در اعمال و اجرای قوانین فدرال در بخش‌هایی مانند انرژی، کار و حمل‌ونقل اعمال کرده است. این رویکرد باعث کاهش چشمگیر در پیگیری تخلفات بویژه در صنایع سوخت فسیلی شده است و نگرانی‌هایی درباره نقض قوانین فدرال از جمله قانون «آیین دادرسی اداری» به‌وجود آورده است.

کاهش رتبه اعتباری و تأثیر آن بر بازار

موسسه مودیز رتبه اعتباری ایالات متحده را به دلیل افزایش بدهی عمومی کاهش داد. در پی این خبر، شاخص‌های آسیایی، معاملات آتی آمریکا و ارزش دلار کاهش یافتند. معاملات آتی S&P ۵۰۰ و Dow به ترتیب ۱ و ۰.۷ درصد کاهش یافتند و ارزش دلار در

استرالیا

بودجه فدرال و انتخابات

بودجه فدرال ۲۰۲۵ استرالیا شامل کاهش مالیات بود که در ۲۶ مارس به تصویب هر دو مجلس رسید. حزب سبز پیشنهاد کرد سود شرکت‌های بزرگ برای توسعه بهداشت و اقدامات زیست‌محیطی مالیات‌بندی شود. حزب کارگر در انتخابات سوم مه پیروز شد و اکثریت خود را افزایش داد.

ایران

تحولات ارزی، تورم و تعاملات اقتصادی

در بازه زمانی اسفند ۱۴۰۳ تا اردیبهشت ۱۴۰۴، اقتصاد ایران همچنان تحت تأثیر نوسانات ارزی، فشارهای تورمی و چالش‌های ناشی از تحریم‌های بین‌المللی قرار داشت. در برخی از مقاطع نرخ دلار به بالای ۱۰۰ هزار تومان رسید ولی با شروع مذاکرات هسته‌ای نرخ دلار به کمتر از ۸۰ هزار تومان نیز رسید. اخبار مربوط به مذاکرات هسته‌ای نقش تعیین‌کننده‌ای در تعدیل قیمت‌ها و ثبات اقتصاد کلان ایران داشته است.

چشم‌انداز تجاری و روابط بین‌المللی

با وجود محدودیت‌های مالی و بانکی، ایران تلاش‌هایی برای گسترش روابط تجاری با کشورهای همسایه و آسیای میانه ادامه داد. سفر هیئت‌های تجاری به کشورهای عراق، روسیه، قزاقستان و چین در همین بازه زمانی انجام شد. همچنین مذاکراتی برای گسترش تجارت تهاتری و استفاده از ارزهای محلی در مبادلات با برخی کشورها پیگیری شد. مذاکرات ایران و آمریکا نیز در این بازه آغاز شد.

رشد بخش انرژی و ظرفیت صادرات نفت

در حوزه نفت و گاز، طبق گزارش‌های بین‌المللی، تولید نفت

چین

شاخص‌های اقتصادی

در ماه آوریل، رشد خرده‌فروشی و تولید صنعتی چین کمتر از پیش‌بینی‌ها بود و نشانه‌هایی از کاهش تقاضا در اقتصاد چین را نشان داد. سهام شرکت علی‌بابا نیز در پی فشارهای نظارتی ایالات متحده ۲.۸ درصد کاهش یافت.

هند

رشد تولید ناخالص داخلی

رشد تولید ناخالص داخلی هند برای سه‌ماهه منتهی به مارس ۲۰۲۵ حدود ۶.۸ درصد برآورد شده است؛ این افزایش ناشی از عملکرد قوی بخش کشاورزی است. با این حال، پیش‌بینی رشد کل سال مالی حدود ۶.۳ درصد است که پایین‌تر از برآورد قبلی دولت یعنی میزان (۶.۵ درصد) قرار دارد.

کانادا

تغییر رهبری و جهت‌گیری جدید سیاستی

مارک کارنی در تاریخ ۲۴ اسفند به عنوان بیست‌و‌چهارمین نخست‌وزیر کانادا سوگند یاد کرد. اولین دستور اجرایی او حذف مالیات کربن مصرف‌کنندگان از اوایل بهمن ماه بود، در حالی که بازپرداخت ماه آوریل برای مصرف‌کنندگان حفظ شد.

ایران به حدود ۳.۲ میلیون بشکه در روز رسید. با وجود تحریم‌ها، صادرات غیررسمی به بازارهای آسیایی افزایش یافته است و درآمدهای نفتی با کمک افزایش قیمت جهانی نفت رشد کرده‌اند. با این حال، موانع انتقال منابع مالی همچنان پابرجاست.

سرمایه‌گذاری و محیط کسب‌وکار

در فضای داخلی، دولت از بسته‌هایی برای حمایت از

تولید، سرمایه‌گذاری در صنایع دانش‌بنیان، تسهیل صدور مجوزها و گسترش شهرک‌های صنعتی رونمایی کرده است. با این حال، نبود قطعیت اقتصادی، نرخ بهره غیر منطقی، و مداخلات سیاستی، همچنان مانع شکل‌گیری اعتماد پایدار در بخش خصوصی هستند. همچنین عدم مدیریت در بخش برق، نابسامانی‌های اساسی برای بخش صنعتی کشور ایجاد کرده است.

خلاصه:

- نرخ تورم به بالای ۳۰ درصد
- رشد بخش غیرنفتی با حمایت دولت
- بانک مرکزی سیاست‌های انقباضی را تشدید کرد، اما کنترل بازار ارز دشوار به نظر می‌رسد.
- بخش غیرنفتی رشد ۳.۵ درصدی را تجربه کرد، عمدتاً در صنایع معدنی و کشاورزی.
- صادرات غیرنفتی به ۵۲ میلیارد دلار در سال مالی جدید رسید.
- صادرات نفت ایران به ۱.۲ میلیون بشکه در روز کاهش یافت. (از ۱.۸ میلیون بشکه در ۲۰۲۳).
- آمریکا خواستار محدودیت‌های بیشتر بر غنی‌سازی اورانیوم توسط ایران شد.
- چین و روسیه از لغو تحریم‌ها در ایران حمایت کردند، اما اروپا موضع سخت‌تری گرفت.
- شاخص کل بورس پس از نوسانات شدید، در سطح ۲۰۱ میلیون واحدی تثبیت شد.
- صنایع معدنی و بانکی بهترین عملکرد را داشتند، در حالی که خودرو و پتروشیمی تحت فشار بودند.
- دولت محدودیت‌های جدیدی بر واردات لوازم لوکس اعمال کرد تا فشار بر ذخایر ارزی را کاهش دهد.
- طرح جدید اشتغال‌زایی با تمرکز بر صنایع کوچک و متوسط اجرا شد.
- مالیات بر ارزش افزوده برای برخی کالاها به ۱۲ درصد افزایش یافت.

منابع:

The Guardian
Federal Reserve
ECB
Bloomberge
Reuters
CNBC
Wallstreet Journey

Arirang
Financial Times
Economic Times
تسنیم
دنیای اقتصاد
بانک مرکزی
The Wealth Plan Company

OECD
BNP Paribas Economic
India Times
AP News
The Wahington Post
General News
Deloitte

انرژی

کمبود برق در ایران و ضرورت سرمایه‌گذاری در انرژی خورشیدی

وحید مهین

مشاور انرژی کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز

اهمیت انرژی در توسعه کشور

انرژی یکی از ستون‌های اصلی توسعه اقتصادی، صنعتی و اجتماعی هر کشور است. ایران، با منابع عظیم نفت و گاز، سال‌ها به تولید انرژی از سوخت‌های فسیلی متکی بوده است. با این حال، افزایش مصرف داخلی، کاهش منابع، و چالش‌های زیست‌محیطی، ضرورت سرمایه‌گذاری در بخش انرژی، خصوصاً برق را بیش از پیش آشکار کرده است.

برق یکی از حیاتی‌ترین منابع انرژی در جهان مدرن است. در ایران، کمبود برق به یکی از چالش‌های اساسی تبدیل شده است، به‌ویژه در فصل تابستان که مصرف برق به دلیل استفاده گسترده از وسایل سرمایشی افزایش می‌یابد. طبق گزارش‌های رسمی، میزان کمبود برق در ایران در سال ۱۴۰۳ به ۱۷ هزار مگاوات رسیده است. این کمبود ناشی از افزایش تقاضا، فرسودگی نیروگاه‌ها، کاهش ظرفیت تولید نیروگاه‌های برق‌آبی و عدم سرمایه‌گذاری کافی در توسعه زیرساخت‌های تولید برق است.

از سوی دیگر، ایران با داشتن ۳۶۳ تراوات ساعت تولید برق در سال ۲۰۲۱، در رتبه دوازدهم کشورهای تولیدکننده برق قرار دارد. با این حال، مصرف برق در کشور به‌ویژه در بخش خانگی بسیار بالا است، به‌طوری که سرانه مصرف برق خانگی در ایران ۱۰۲۲ کیلووات ساعت است که در مقایسه با برخی کشورهای اروپایی رقم بالایی محسوب می‌شود. با توجه به این شرایط، سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر، به‌ویژه نیروگاه‌های خورشیدی، می‌تواند راهکاری پایدار برای تأمین برق کشور باشد.

۱- وضعیت فعلی تولید و مصرف انرژی در ایران و چالش‌های کمبود برق و تأثیرات آن بر اقتصاد و صنعت

کمبود برق در ایران به یکی از مشکلات اساسی تبدیل شده است که نه تنها مصرف‌کنندگان خانگی، بلکه صنایع و کسب‌وکارها را نیز

تحت تأثیر قرار داده است. برخی از پیامدهای این کمبود عبارتند از:

- ❖ کاهش تولید صنعتی و افت رشد اقتصادی
- ❖ افزایش هزینه‌های تولید و قیمت تمام‌شده کالاها
- ❖ تأثیرات منفی بر زندگی روزمره شهروندان
- ❖ ناتوانی در تأمین برق پایدار برای کسب‌وکارها

در حال حاضر، ایران یکی از تولیدکنندگان بزرگ انرژی در منطقه محسوب می‌شود. اما افزایش تقاضا، رشد جمعیت، و توسعه صنعتی باعث شده است که کشور با کمبود برق مواجه شود. برخی از شاخص‌های مهم در این حوزه عبارتند از:

- ❖ میزان تولید و مصرف برق در کشور
- ❖ وابستگی به منابع فسیلی در تولید انرژی
- ❖ میزان استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر
- ❖ چالش‌های زیرساختی و انتقال برق

۱-۱- کمبود منابع تجدیدپذیر در سبد انرژی

در حال حاضر، بیش از ۸۰ درصد برق ایران از نیروگاه‌های حرارتی تأمین می‌شود که وابسته به سوخت‌های فسیلی هستند. این وابستگی علاوه بر افزایش هزینه‌های تولید، موجب آلودگی گسترده هوا و افزایش انتشار گازهای گلخانه‌ای شده است. در مقابل، سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در تولید برق کشور کمتر از ۵ درصد است که نشان‌دهنده عدم توسعه کافی این بخش است.

۱-۲- وابستگی به سوخت‌های فسیلی و مشکلات زیست‌محیطی

نیروگاه‌های حرارتی علاوه بر مصرف بالای سوخت‌های فسیلی، موجب انتشار گازهای آلاینده مانند دی‌اکسید کربن و اکسیدهای نیتروژن می‌شوند. این مسئله تأثیرات منفی بر کیفیت هوا و سلامت عمومی دارد. طبق گزارش‌های زیست‌محیطی، ایران یکی از ۱۰ کشور

اول جهان از نظر انتشار گازهای گلخانه‌ای است که بخش عمده‌ای از آن ناشی از مصرف انرژی در نیروگاه‌های حرارتی است.

۳-۱- افزایش تقاضا و خاموشی‌های مکرر

با رشد جمعیت و توسعه شهرها، تقاضا برای برق به‌طور مداوم افزایش یافته است. در تابستان ۱۴۰۳، میزان مصرف برق کشور به ۷۷.۷ هزار مگاوات رسید، در حالی که ظرفیت تولید نیروگاه‌ها در بهترین حالت ۶۵.۵ هزار مگاوات بوده است. این اختلاف موجب خاموشی‌های گسترده در مناطق مختلف کشور شده است.

۴-۱- محدودیت‌های زیرساختی و مشکلات انتقال برق

شبکه برق ایران، به‌ویژه در برخی مناطق دورافتاده، فاقد زیرساخت‌های کافی برای انتقال و توزیع برق است. بسیاری از نیروگاه‌های کشور در نقاط خاصی متمرکز شده‌اند و انتقال برق به نقاط دوردست هزینه‌های زیادی به همراه دارد. نیروگاه‌های خورشیدی می‌توانند در مناطق مختلف احداث شوند و برق مورد نیاز را بدون وابستگی زیاد به شبکه‌های انتقال تأمین کنند.

۲- لزوم سرمایه‌گذاری در تولید انرژی‌های پایدار

یکی از راه‌های حل مشکل کمبود انرژی، سرمایه‌گذاری در منابع پایدار است. این سرمایه‌گذاری نه تنها کمک می‌کند که کشور از وابستگی به سوخت‌های فسیلی خارج شود، بلکه موجب کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی و افزایش بهره‌وری در مصرف انرژی خواهد شد. برخی از حوزه‌های مناسب سرمایه‌گذاری شامل موارد زیر است:

- ◀ توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و بادی
- ◀ استفاده از انرژی‌های زمین‌گرمایی
- ◀ ارتقای بهره‌وری در شبکه برق

۲-۱- بررسی مزایای نیروگاه‌های خورشیدی

- ◀ کاهش هزینه‌های بلندمدت: هزینه‌های احداث نیروگاه خورشیدی در ابتدا بالا است، اما نگهداری و بهره‌برداری آن در مقایسه با نیروگاه‌های حرارتی بسیار مقرون‌به‌صرفه‌تر خواهد بود.
- ◀ کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی: استفاده از انرژی خورشیدی موجب کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی و صرفه‌جویی در منابع طبیعی می‌شود.
- ◀ حفظ محیط زیست: نیروگاه‌های خورشیدی آلودگی ندارند و باعث کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای خواهند شد.

۲-۲- ظرفیت انرژی خورشیدی در ایران

ایران به‌عنوان یکی از کشورهای دارای تابش زیاد خورشید، ظرفیت بالایی برای تولید برق خورشیدی دارد. استان‌های مرکزی، جنوبی و شرقی کشور از نظر میزان تابش خورشیدی، شرایط بسیار مطلوبی برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی دارند. استفاده بهینه از این منابع می‌تواند به تأمین پایدار برق کمک کند.

۳-۲- نمونه‌های موفق نیروگاه‌های خورشیدی

کشورهایی مانند آلمان و چین و هند و اخیراً امارات و عربستان با سرمایه‌گذاری سنگین بر انرژی‌های تجدیدپذیر توانسته‌اند تولید برق

پایدار و غیرآلاینده داشته باشند. ایران نیز می‌تواند از تجربیات این کشورها بهره بگیرد.

۳- پتانسیل‌های موجود برای سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر و چالش‌های سرمایه‌گذاری در نیروگاه‌های خورشیدی

ایران، با دارا بودن منابع طبیعی گسترده، شرایط مناسبی برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر دارد. برخی از این پتانسیل‌ها عبارتند از:

- ◀ مناطق مستعد برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی (مناطق کویری و جنوبی کشور)
- ◀ ظرفیت بالا برای تولید انرژی بادی در مناطق بادخیز
- ◀ استفاده از فناوری‌های نوین برای بهینه‌سازی مصرف انرژی

۳-۱- هزینه‌های اولیه بالا

احداث نیروگاه‌های خورشیدی نیازمند سرمایه‌گذاری اولیه بالاست. دولت می‌تواند با ارائه تسهیلات مالی و مشوق‌های سرمایه‌گذاری، به توسعه این صنعت کمک کند.

۳-۲- قوانین و سیاست‌های مرتبط

وجود برخی موانع حقوقی و سیاست‌های نامناسب در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر مانع رشد سرمایه‌گذاری در این بخش شده است. اصلاح قوانین و ایجاد چارچوب‌های حمایتی می‌تواند توسعه نیروگاه‌های خورشیدی را تسریع کند.

۴- راهکارهای پیشنهادی برای افزایش سرمایه‌گذاری در انرژی خورشیدی

برای ایجاد انگیزه در سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، برخی از راهکارهای زیر پیشنهاد می‌شود:

- ◀ اعطای مشوق‌های دولتی و حمایت‌های مالی برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی
- ◀ استفاده از فناوری‌های جدید برای کاهش هزینه‌های تولید برق خورشیدی
- ◀ جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی و داخلی از طریق ایجاد شرایط پایدار و سودآور
- ◀ توسعه زیرساخت‌های مرتبط با انرژی خورشیدی و افزایش ظرفیت شبکه برق
- ◀ کاهش بروکراسی و تسهیل مجوزهای احداث نیروگاه‌های جدید
- ◀ افزایش همکاری با شرکت‌های بین‌المللی در حوزه فناوری‌های نوین انرژی
- ◀ تدوین قوانین حمایتی برای تضمین بازدهی سرمایه‌گذاری‌ها

۵- نتیجه‌گیری

کمبود برق در ایران مسئله‌ای جدی است که نیازمند راهکارهای پایدار و کارآمد است. نیروگاه‌های خورشیدی یکی از بهترین گزینه‌ها برای حل این مشکل هستند، چرا که علاوه بر تأمین برق پایدار، موجب کاهش آلودگی زیست‌محیطی و کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی می‌شوند. سرمایه‌گذاری در این حوزه می‌تواند آینده‌ای روشن‌تر برای صنعت برق ایران رقم بزند.

رویدادهای اتاق

بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

فروردین - اردیبهشت ۱۴۰۴

دیدار نوروزی اتاق بازرگانی تبریز

تبریز صبح روز شنبه ۱۶ فروردین ماه ۱۴۰۴ در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.
این دیدار، فرصتی برای تجدید خاطره ها در سال جدید بود.

دیدار نوروزی اتاق بازرگانی تبریز با اعضای اتاق بازرگانی تبریز، فعالان اقتصادی استان و مدیران دولتی استان، با حضور رئیس اتاق بازرگانی ایران، رئیس و هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی

دیدار هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز با استاندار آذربایجان شرقی؛

تجارت، پیشران اقتصاد استان است

ضرورت افزایش سقف تسهیلات بانکها

◀ بهرام سرمست، استاندار آذربایجان شرقی نیز با تاکید بر اینکه تجارت، پیشران اقتصاد و صنعت استان است، افزود: اولویت دستگاه‌های اجرایی را احصا کرده‌ایم و این برنامه را به طور ماهانه و جدی رصد خواهیم کرد تا بتوانیم شاهد جهش در حوزه تولید و سرمایه‌گذاری و تولید باشیم.

سرمست ادامه داد: به وعده‌های خود با بخش خصوصی پایبند هستیم و سه‌شنبه‌های اقتصادی را به صنعت و تولید و جمع‌ها را به دیدار با فعالان بخش خصوصی و رفع مشکلات اقتصادی استان تخصیص داده‌ایم.

وی یادآور شد: سازمان‌ها باید یادگیرنده باشند و مدیران دولتی و بخش خصوصی نیز باید آینده‌نگر باشند تا بتوان با تحولات روز پیش رفت.

سرمست تاکید کرد: به طور جد، پیگیر پروژه کلان انتقال آب ارس هستیم و در حوزه احداث نیروگاه‌های خورشیدی نیز استان ما پیشرو است و امسال گام‌های نهایی برای احیا و بازتوانی نیروگاه حرارتی در جهت کاهش ناترازی انرژی و آلودگی هوا برخواهیم داشت.

وی همچنین سفر قریب‌الوقوع ریاست جمهوری به جمهوری آذربایجان را فرصتی بزرگ برای استان دانست و گفت: در حوزه‌های راه‌سازی، افزایش سقف تسهیلات بانک‌ها و فعالیت بیشتر دیپلماسی اقتصادی نیز پیگیری‌های جدی صورت گرفته و امسال شاهد اتفاقات مثبت در این حوزه خواهیم بود.

نشست هم‌اندیشی هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز با استاندار آذربایجان شرقی با محوریت بررسی برنامه‌ها و اهداف حوزه اقتصاد و صنعت استان در سال جدید برگزار شد.

◀ یونس ژانله، رئیس اتاق تبریز با اشاره به اینکه در سال ۱۴۰۳ شاهد رشد صادرات غیرنفتی استان بودیم، تصریح کرد: با این حال قطعی برق و مشکلات ناشی از ناترازی انرژی به بخش خصوصی و تولید آسیب و زیان زیادی وارد کرد.

ژانله با اشاره به مسائل کلان حوزه اقتصاد و تولید استان گفت: در کنار ناترازی برق و گاز، ناترازی در حوزه آب یکی از مهمترین مسائل است. راهکار این مسئله اجرای پروژه مهم انتقال آب ارس به دشت مرند، شبستر و تبریز است. همچنین احیای دریاچه ارومیه دغدغه ماست و اتاق تبریز در کنار این امر به طور جدی پیگیر بارورسازی ابرها در استان برای کاهش مشکل آب استان است.

وی خاطرنشان کرد: متأسفانه بانک‌های استان برخلاف شعار سال، همکاری‌های لازم را برای تخصیص اعتبار جهت رونق سرمایه‌گذاری و تولید انجام نمی‌دهند.

رئیس اتاق بازرگانی تبریز بیان کرد: امسال اتاق تبریز، برنامه راهبردی و نقشه راه تولید ثروت در استان را در برنامه کاری خود قرار داده و امیدواریم بتوانیم از سفر آتی ریاست جمهوری به جمهوری آذربایجان و قانون تجارت روسیه بهره‌برداری لازم را در مسیر رشد و توسعه استان داشته باشیم.

گفتنی است در این نشست هم‌اندیشی دیگر اعضای هیئت نمایندگان اتاق تبریز به بیان دیدگاه‌ها و مسائل و مشکلات صنعت و تجارت استان پرداختند.

لزوم افزایش تعامل بین کمیسیون کشاورزی اتاق تبریز و دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز

جعفری همچنین از حضور برخی اساتید عضو کمیسیون در تیم تخصصی بارورسازی ابرها در استان خبر داد و افزود: امیدواریم با امضای تفاهم‌نامه همکاری مشترک علمی، فنی و حقوقی بین کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز و دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز، در روند اجرایی امور پیشرفت حاصل شود.

وی همچنین از تلاش برای اجرای طرح زنجیره سیب در استان خبر داد و گفت: در دیداری که با استاندار آذربایجان شرقی داشتیم، به این نکته اشاره شد که تولید سیب در حال حاضر نیازمند صرف آب زیادی است و ما در کمیسیون راهکارهای مناسبی برای کاهش مصرف آب در این زمینه در نظر گرفته‌ایم، استاندار آذربایجان شرقی نیز قول مساعدت در راستای اجرایی شدن این طرح داد.

حسین نوید: رئیس دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز نیز با بیان اینکه به‌زودی دانشکده کشاورزی هفتادمین سالگی خود را جشن می‌گیرد، به تشریح ظرفیت‌های علمی بالای این دانشکده پرداخت و از تهیه طرح‌های مطالعاتی برای ایجاد مزارع نمونه در زمین‌های کشاورزی متعلق به این دانشکده در منطقه خلعت‌پوشان خبر داد. وی خواستار برگزاری نشست بعدی در این منطقه شد تا اعضای کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست و همچنین سرمایه‌گذاران اتاق بازرگانی تبریز از نزدیک با ظرفیت‌های بالای این دانشکده در زمینه فناوری‌های نوین به‌خصوص در زمینه کاهش مصرف آب آشنا شوند.

در ادامه، دیگر اعضای جلسه به تشریح دیدگاه‌های خود در زمینه حل چالش‌های بخش کشاورزی و چگونگی احیای دریاچه ارومیه با به‌کارگیری آخرین شیوه‌های نوین در زمینه کاهش مصرف آب در بخش کشاورزی به منظور تامین حق آبه دریاچه پرداختند.

نشست مشترک بررسی راه‌های ایجاد و توسعه همکاری بین کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز با دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز در اتاق تبریز برگزار شد.

بشیر جعفری؛ رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز، هدف از برگزاری این نشست را افزایش تعامل و ارتباط بین کمیسیون و دانشگاه‌های کشاورزی عنوان کرد.

وی با اشاره به اینکه اعضای این کمیسیون شامل اساتید دانشگاهی و کارشناسان علمی هستند، بیان کرد: طی یک و نیم سال گذشته، موارد متعددی در حوزه محیط زیست و کشاورزی با حضور این افراد در کمیسیون بررسی شده است.

جعفری افزود: خروجی حضور اساتید در این نشست، احصای مشکلات بخش کشاورزی، بررسی مسائل زیست‌محیطی استان و راهکارهای علمی و عملی احیای دریاچه ارومیه بوده است، اما به دلیل فقدان مدیریت یکپارچه بخش دولتی، این موارد تاکنون در مرحله اجرا موفق نبوده‌اند.

رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز با بیان اینکه استاندار آذربایجان غربی به‌عنوان دبیر کارگروه احیای دریاچه ارومیه انتخاب شده است، اضافه کرد: در راستای جلساتی که با استاندار آذربایجان غربی داشتیم، دبیرخانه احیای دریاچه ارومیه تشکیل شده و از تعدادی از اساتید حاضر در کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی تبریز دعوت به عمل آمده تا در این دبیرخانه شرکت کرده و به صورت جدی در مباحث مدیریتی دریاچه ارومیه مشارکت داشته باشند.

وی تأکید کرد: حیات و ممات سه استان به صورت مستقیم به این دریاچه وابسته است و ما باید بتوانیم با ارائه تفکر و ایده، مسئولان را در زمینه احیای این دریاچه همراهی کنیم.

طرح مشکلات کارفرمایان در حوزه تامین اجتماعی در اتاق تبریز

روز حوزه تامین اجتماعی را طرح می‌کند.

امینی گفت: بخش قابل توجهی از پرونده‌های مطروحه در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی مربوط به مقاطعه‌کاری و پیمانکاری است، لذا در این جلسه در تداوم آموزش بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای مقاطعه‌کاران، بحث تبیین بند ۴۱ بخشنامه در مورد قراردادهای خدمات شهری و نگهداری فضای سبز، بند ۴۲ در مورد قراردادهای نظیفات ساختمان‌های اداری، تجاری، بیمارستان‌ها، مراکز آموزشی و ...، نگهداری تاسیسات و محوطه آنها، بند ۴۳ در مورد قراردادهای حمل و نقل مواد نفتی و بند ۴۴ در مورد قراردادهای حمل و نقل بار و کالای بین شهری و جابجایی مسافر بین شهری و درون‌شهری مطرح می‌شود.

رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق بازرگانی تبریز با طرح این سوال که چرا باید برای تغییر عناوین شغلی، هزینه دیگری از کارفرما اخذ شود، خواستار رسیدگی تامین اجتماعی به این امر شد. وی گفت: تازمانی که مسئله مالکیت و نوع همکاری مشخص نباشد، سازمان تامین اجتماعی نباید نسبت به دریافت حق بیمه اقدام کند.

در کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق بازرگانی تبریز، بر لزوم تسهیل شرایط پرداخت حق بیمه و تقسیت آن تاکید شد. مهدی امینی؛ رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به مشکلات واحدهای تولیدی در حوزه تامین اجتماعی گفت: در شرایطی که فعالان اقتصادی با مشکلات متعددی مواجه هستند، مباحث مرتبط با سازمان تامین اجتماعی، یکی دیگر از دغدغه‌های آن‌ها به‌شمار می‌رود که وقت و انرژی زیادی را از کارفرمایان می‌گیرد و موضوعاتی همچون تغییر عناوین شغلی و حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور، موجب تحمیل بار مالی بر واحدهای تولیدی می‌شود و کمیسیون از طریق اتاق تبریز، پیگیر اصلاح مصوبات قانونی مربوطه است.

به گفته وی، جلسات کمیته تامین اجتماعی اتاق بازرگانی تبریز به‌صورت ماهانه با حضور نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی تشکیل و مشاور تامین اجتماعی اتاق در راستای توانمندسازی این نمایندگان نسبت به تبیین قوانین، مقررات، رویه‌های اجرایی و آخرین تغییرات آنها اقدام و نمایندگان اتاق، مسائل و چالش‌های

در کمیسیون احداث اتاق تبریز مطرح شد؛

تاکید بر ضرورت تسهیل پرداخت حق بیمه تامین اجتماعی

اقتصاد کلان اتاق تبریز در این نشست با تاکید بر مشکلات ساختاری و عدم رعایت سه جانبه‌گرایی در حوزه تامین اجتماعی گفت: در شرایط کنونی، پرداخت بموقع حق بیمه از سوی کارفرمایان کار دشواری بوده و گاه به دلیل تاخیر دستگاه‌های اجرایی در پرداخت حق بیمه شرکت‌های مشاور و پیمانکار، سازمان از قبول لیست بیمه شاغلان در این شرکتها

جلسه کمیسیون صنعت احداث، امور زیربنایی و اقتصاد کلان اتاق تبریز با محوریت «بررسی چالش‌های فعالان صنعت احداث در حوزه تامین اجتماعی» با حضور مسئولان اداره کل تامین اجتماعی استان و نمایندگان تشکلهای صنفی مربوطه در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد. جمشید برزگر؛ رئیس کمیسیون صنعت احداث، امور زیربنایی و

رئیس کمیسیون صنعت احداث، امور زیربنایی و اقتصاد کلان اتاق تبریز در ادامه افزود: متأسفانه کشورمان در شاخص تأمین اجتماعی با بالاترین نرخ حق بیمه و پایین‌ترین خدمات، از وضعیت مطلوبی در بین کشورهای منطقه برخوردار نبوده و همین امر در صورت رفع تحریم‌ها، امکان رقابت‌پذیری شرکت‌های ایرانی را در بازارهای جهانی کاهش خواهد داد. **مهدی امینی؛ رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تأمین اجتماعی** اتاق بازرگانی تبریز نیز در این نشست، خواستار حل چالش‌های بخش خصوصی با معضل مشاغل سخت و زیان‌آور شد.

وی با بیان اینکه کارفرمایان به سختی مبالغ بیمه کارگران را پرداخت می‌کنند، تأکید کرد: کارفرمایان به‌نوعی شریک تأمین اجتماعی هستند، بنابراین بهتر است با تساهل و تسامح بیشتری با فعالان اقتصادی برخورد شود.

امتناع ورزیده و موجب قطع اعتبار بیمه و تضییع حقوق کارگران می‌شود. وی با اشاره به اینکه مدیران کل، اختیار تقسیط ۳۶ ماهه بدهی کارفرمایان به سازمان تأمین اجتماعی را دارند، گفت: در شرایطی که فشار اقتصادی مضاعفی بر دوش بنگاه‌ها وجود دارد، درخواست می‌شود تا از حداکثر اختیارات تقسیط در جهت بهبود فضای کسب و کار استفاده شود. بزرگ‌ترین ضمن‌البراز ناکارآمدی از وضعیت بیمه پروانه‌های ساختمانی و درخواست اصلاح ماده ۵ قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی افزود: متأسفانه علیرغم پرداخت حق بیمه از سوی مالکین و انبوه‌سازان در زمان صدور پروانه‌های ساختمانی، عملاً امکان ارسال لیست بیمه شاغلین در اینگونه کارگاه‌های ساختمانی به تأمین اجتماعی مقدور نبوده و خیل عظیمی از کارگران ساختمانی، از چتر حمایتی این سازمان محروم‌اند.

در نشست شورای روسای اتاق‌های سراسر کشور رخ داد؛

موافقت با طرح اتاق تبریز در مورد ایجاد مرکز تجاری در آفریقا با محوریت اوگاندا

چون، منابع طبیعی غنی، رشد تکنولوژی و بازار بزرگی است و با توجه به این ظرفیت‌ها، مقصد سرمایه‌گذاری و صادرات مناسبی محسوب می‌شود و باید روی آن متمرکز شویم. از طرفی بخش قابل توجهی از نیازهای ایران قابلیت واردات از آفریقا را دارد.

او کریدور تجارت با آفریقا را دو طرفه توصیف کرد و گفت: برای حضور در این بازار باید یک مرکز تجاری راه‌اندازی و با تکیه بر حوزه کشاورزی، روند فعالیت‌های خود را شروع کنیم. این منطقه از منظر زمین و آب‌وهوا، شرایط بسیار مناسبی دارد و قابل سرمایه‌گذاری است. شهبازی همکاری در بخش معدن را نیز مورد توجه قرار داد و گفت: کشورهای آفریقایی روی صادرات مواد معدنی خام برنامه‌ریزی کردند و می‌توانیم با سرمایه‌گذاری و تولید ارزش افزوده جایگاه خوبی در این بازار پیدا کنیم. از طرفی کشور اوگاندا را به دلیل موقعیت جغرافیایی، زمین حاصلخیز، میانگین بارش بالا، نیاز به زیرساخت، وجود نیروی انسانی و منابع معدنی غنی انتخاب کردیم تا کار خود را در آفریقا از این کشور آغاز کنیم.

مدیر امور بین‌الملل اتاق تبریز از لزوم تأسیس مرکز تجاری در اوگاندا سخن گفت و آن را برای حضور فیزیکی ایرانیان در این بازار به منظور بررسی بازار و ارتباط مستمر و مؤثر با فعالان اقتصادی این کشور ضروری دانست. در این ارتباط کیوان کاشفی پیشنهاد داد: برای پیگیری و شروع همکاری‌ها، کمیته‌ای را به ریاست قدیر قیافه، نایب‌رئیس اتاق ایران که نظارت راهبردی بر امور بین‌الملل را نیز به عهده دارد، تشکیل و اقدامات اولیه و مطالعات لازم را انجام دهیم. این حرکت بسیار مهم و ارزشمند است و باید هماهنگ حرکت کنیم.

پیشنهاد اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز با موضوع "ایجاد مرکز تجاری در آفریقا با محوریت اوگاندا" در نشست شورای روسای اتاق‌های سراسر کشور مطرح شد و کلیت طرح مورد موافقت قرار گرفت. پیشنهاد اتاق تبریز با موضوع "ایجاد مرکز تجاری در آفریقا با محوریت اوگاندا" مورد موافقت روسای اتاق‌های سراسر کشور قرار گرفت و مقرر شد کمیته کارشناسی در این زمینه در اتاق ایران تشکیل شود.

یونس ژانله، رئیس اتاق تبریز در این نشست به ظرفیت‌های خالی حدود ۷۰ درصدی صنایع به دلیل عدم کشش بازار و پایین بودن قدرت خرید مردم اشاره و تأکید کرد: در این وضعیت بهترین راهکاری که از طرف اتاق ایران باید دنبال شود، بازسازی است و بهترین بازار به کشورهای آفریقایی مربوط می‌شود. کشورهای آفریقایی در همه حوزه‌ها به کالا و خدمات ایران نیاز دارند چراکه می‌توانیم محصولات خود را با بهترین قیمت در اختیار این بازار قرار دهیم.

او از لزوم تقسیم کار بین اتاق‌های استانی برای اجرای پروژه‌های موردنیاز در بازار آفریقا سخن گفت و تأکید کرد: اتاق تبریز برای بسیج فعالان اقتصادی و حضور هدفمند در بازار آفریقا، اقداماتی را انجام داده است که می‌توانیم برای شروع کار مورد استفاده قرار دهیم.

در ادامه جعفر محرم‌پور، دبیر اتاق تبریز گزارشی از اقدامات صورت گرفته و مدل‌های طراحی شده برای حضور در بازار آفریقا و کشور اوگاندا به عنوان نقطه شروع، ارائه داد.

سهند شهبازی، مدیر امور بین‌الملل اتاق تبریز نیز به لزوم تأسیس مرکز تجاری در آفریقا اشاره کرد و گفت: این بازار دارای نیروی انسانی

چالش‌ها و فرصت‌های اقتصاد ایران در اتاق بازرگانی تبریز بررسی شد

آمریکا سپردند و خواستار نگهداری آن‌ها شدند.

وی ادامه داد: یکی از وظایف بانک مرکزی، کنترل تورم، ترغیب رشد اقتصادی، ثبات قیمت و اشتغال‌زایی است، اما اخیراً کشور آلمان خواستار برداشت ۱۲۳ میلیارد دلار از طلای خود از این بانک شده است. شریف‌زاده افزود: اگرچه ممکن است این موضوع به ظاهر بر اقتصاد آمریکا تأثیری نداشته باشد، اما قطعاً آثار خود را بر جای خواهد گذاشت. از جمله این آثار می‌توان به کاهش ارزش دلار و بی‌اعتمادی به آمریکا اشاره کرد که موجب برداشت طلا توسط سایر کشورها شده و با ایجاد اثر پروانه‌ای منجر به اثرگذاری بر اقتصاد سایر کشورها خواهد شد که ایران نیز از این تغییرات مصون نخواهد ماند. جنگ تعرفه‌ای و کاهش رشد اقتصادی با ایجاد اختلال در زنجیره تامین و نیاز به بازتعریف آن می‌تواند از مهمترین تهدیدات بر اقتصاد جهان و ایران باشد.

وی با اشاره به تصمیمات دولت ترامپ در مورد تغییر تعرفه‌ها گفت: شاید این تغییرات به ظاهر بر اقتصاد ایران که جزو WTO نیست، تأثیری نداشته باشد، اما قطعاً افزایش ۱۲۵ درصدی تعرفه‌ها بر اقتصاد ایران از طریق سایر کشورها تأثیر خواهد گذاشت.

این استاد دانشگاه تصریح کرد: ما احتمالاً در ۴ تا ۵ ماه آینده با این مشکلات مواجه خواهیم شد. تجربه نشان داده است که عدم تحلیل شرایط و اقدام در زمان مناسب می‌تواند آثار مخرب بر اقتصاد بر جای بگذارد. به عنوان نمونه در دهه ۱۳۸۰ که منابع ارزی مناسبی در اختیار کشور قرار گرفته بود و عملاً توانایی توسعه زیرساخت‌ها و به‌خصوص زیرساخت‌های انرژی وجود داشت، با بی‌توجهی به این امر سرمایه‌گذاری در انرژی صورت نگرفته و امروز دچار ناترازی انرژی

نشست هم‌اندیشی بررسی چالش‌ها و فرصت‌های موجود برای اقتصاد ایران با حضور رئیس اتاق تبریز، رئیس شورای راهبردی مرکز پژوهش‌های اتاق تبریز، اساتید دانشگاه و نمایندگان از بخش دولتی در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

یونس ژانله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز، با تأکید بر وجود مشکلات متعدد در جامعه، به‌خصوص در حوزه اقتصادی، حل مشکلات موجود را نیازمند همراهی دولت و بخش خصوصی دانست.

وی همچنین بر ضرورت توجه جدی به توسعه استان در کنار توسعه کشور تأکید کرد و افزود: آذربایجان شرقی دارای ظرفیت ویژه‌ای به‌نام مس سونگون است، اما تاکنون نتوانسته است از این امتیاز بهره لازم را ببرد، در حال حاضر حقوق معدنی، مالیات و ارزش افزوده‌ای از مس سونگون عاید استان نمی‌شود، بنابراین خواسته اصلی ما از دولت، فراهم‌سازی شرایطی است که استان از این معادن سهم داشته باشد. ژانله همچنین بر لزوم توجه جدی دولت به احیای دریاچه ارومیه تأکید کرد و افزود: با توجه به کاهش بارندگی‌ها طی سال‌های اخیر در استان، تقاضای ما اختصاص هواپیمای بارورسازی ابرها به استان، برای بارور کردن ابرها است، در این زمینه بخش خصوصی نیز آماده همراهی با دولت است.

تحولات جهانی و چالش‌های اقتصادی ایران در ماه‌های آینده

سید باقر شریف‌زاده، رئیس شورای راهبردی مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به شرایط خاص جهانی در هفته‌های اخیر، گفت: در جنگ جهانی دوم، برخی کشورها طلاهای خود را به فدرال رزرو

ایجاد و توسعه سازمان‌های تجاری و اقتصادی بین‌المللی بعد از جنگ جهانی دوم بوده است، تا اقتصادها و منافع کشورها در هم تنیده شوند و خطر جنگ‌های بزرگ کاهش یابد.

وی اضافه کرد: در آخرین مورد، رئیس مرکز تجارت بین‌الملل بیانیه‌ای صادر کرده و کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه‌یافته را به همکاری و تعامل تشویق کرده است، شاید به‌منظور جلوگیری از آسیب‌های جنگ‌های جهانی.

انزلیچی با اشاره به اینکه سازمان‌های بین‌المللی معتقدند بزرگ‌ترین بازندگان این جنگ، اقتصادهای کوچک عضو WTO هستند، ادامه داد: احتمالات آینده چین برای جبران تعرفه‌های آمریکا و اقدامات متقابل این کشور از جمله سوالات مهمی است.

وی در خصوص موقعیت خاص ایران در این ماجرا بیان کرد: ایران یک کشور در حال توسعه است و بزرگ‌ترین اقتصاد غیرعضو WTO به شمار می‌رود، بنابراین سرعت تأثیر این موضوع بر کشور از دیگر کشورها کندتر خواهد بود.

انزلیچی درباره تأثیر قطعی این جنگ بر ایران گفت: به جز عراق، تمام شرکای تجاری مهم ما عضو WTO هستند و تنش‌های اقتصادی در آن‌ها بر اقتصاد ما نیز تأثیر خواهد گذاشت.

تهدیدها و فرصت‌ها برای ایران در عصر چین

محمدباقر بهشتی، عضو شورای راهبردی مرکز پژوهش‌های اتاق تبریز، با اشاره به اینکه چین در حال حاضر کنترل بخش عمده‌ای از منابع معدنی مهم جهان را در دست دارد، بیان کرد: حدود نیمی از نیکل و لیتیوم جهان در اختیار چین است و پس از آن اوکراین قرار دارد. وی ادامه داد: در تاریخ دو جنگ جهانی رخ داده که هر دو توسط اروپا آغاز شده است. اروپا ابتدا فکر می‌کرد که جنگ منافع یک کشور را تأمین می‌کند، اما بعدها متوجه شد که تأمین منافع با صلح مؤثرتر است.

این استاد دانشگاه بیان کرد: آمریکا از نظر اقتصادی بدون رقیب است و کشوری که از نظر اقتصادی می‌تواند با آمریکا رقابت کند چین است و برای آنکه آمریکا بتواند در عرصه اقتصادی بدون رقیب بماند در حال مقابله با اقتصاد چین است. اتحادیه اروپا نیز قدرت اقتصادی مشابه با چین را دارد. سه کشور آلمان، انگلیس و فرانسه اقتصاد قدرتمندی دارند و در اقتصاد بین‌الملل می‌توانند رقیب آمریکا باشند. برای آنکه آمریکا بتواند در عرصه اقتصادی بدون رقیب بماند سعی در برهم زدن این اتحاد دارد. تشویق به انگلیس در خروج از اتحادیه اروپا نیز از دلایل این امر است. با وجود آمدن چنین شرایطی در اقتصاد بین‌الملل و رقابت‌های اقتصادی مختلف با یکدیگر می‌تواند تهدیدات

و فرصت‌های متنوعی را برای اقتصاد ایران فراهم آورد. یکی از بزرگ‌ترین سوالات ما این است که پیامدها و تهدیدات این موضوع برای ایران چه خواهد بود و اگر ضرری وجود دارد، چه اقداماتی باید انجام دهیم تا از آن جلوگیری کنیم؛ و اگر منفعتی دارد، چگونه می‌توانیم برای آن برنامه‌ریزی کنیم.

هستیم و منابع لازم نیز برای توسعه آن وجود ندارد. این در حالی است که منابع ارزی به دست آمده در دهه ۸۰ شمسی نیز اتلاف شد.

وی ادامه داد: در همین راستا نیز، لازم است همسو با تغییرات اعمال شده در اقتصاد بین‌الملل، نسخه‌ی اقتصادی لازم برای کشور تجویز شود تا در بلندمدت تهدیدات به فرصت تبدیل شوند.

عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز خاطرنشان کرد: تعرفه‌ی صادرات ایران به آمریکا ۱۰ درصد است و این نرخ برای چین بیشتر از ۱۰۰ درصد است و در شرایط عادی، اگر سرمایه‌گذار چینی به ایران بیاید، این تعرفه فرصت خوبی برای سرمایه‌گذاری خواهد بود.

شریف‌زاده در پایان گفت: با ادامه روند فعلی در اقتصاد بین‌الملل احتمال ائتلاف کشورها در اقتصاد وجود دارد که باید به آن توجه جدی شود. زمانی که ژاپن تلویزیون را صادر می‌کرد، در منطقه آسیا جنگ تجاری وجود نداشت ولی برای توسعه اقتصاد خود سعی کرد با ایجاد بازار مشترک با همسایگان قدرت اقتصادی خود را افزایش دهد. بنابراین، در شرایط جنگ تجاری، آمادگی برای ائتلاف تجاری با همسایگان می‌تواند از فرصت‌های دیگر جنگ تعرفه‌ای باشد.

آثار افزایش تعرفه‌ها بر اقتصاد ایران و جهان

ناصر انزلیچی، فعال اقتصادی، در ادامه‌ی این جلسه گزارشی در قالب پاورپوینت ارائه کرده و خاطرنشان کرد: موضوع افزایش تعرفه‌ها ممکن است به‌عنوان اولین جنگ اقتصادی جهان محسوب شود، چرا که چنین اتفاقاتی پیش‌تر بین کشورهای آمریکا و چین رخ داده است. وی با اشاره به دلایل احتمالی این تصمیمات توسط آمریکا گفت: دو مورد در گذشته سبب شد تا اقتصاد آمریکا به فکر جهانی سازی اقتصاد باشد که امروزه این امر زیر سوال رفته است. اول، جدا کردن تولید کالا از طراحی آن و ایده جهانی سازی است که کشورهای ثروتمند در زنجیره ارزش رشد کرده و کشورهای فقیر کالاهای ساده‌تری تولید می‌کنند. آمریکا به عنوان طراح تولید کالا و سایر کشورها نیز به‌عنوان تولیدکننده آن. امروزه بسیاری از کشورها دارای دانش به‌روز بوده و طراحی کالاها را برعهده دارند که چین یکی از آن‌ها است.

انزلیچی تأکید کرد: مورد دوم، نیروی کار ارزان است که پیش‌تر آمریکا آن را در دیگر کشورها جستجو می‌کرد، اما با ورود نیروی کار مهاجر به آمریکا، این موضوع کار را برای این کشور آسان‌تر کرده است. وی خروجی‌های ملموس واقعی این تصمیم را شامل افزایش احتمال رکود، کاهش محسوس واردات و سفارشات آمریکا و همچنین خروجی‌های روانی این تعرفه‌ها، مانند صدور تورم آمریکا به WTO و افت بازارهای مالی، اعلام کرد.

این فعال اقتصادی با بیان اینکه کاهش محسوس صادرات کشورها

به آمریکا احتمال رکود تجاری در دنیا را افزایش می‌دهد، تأکید کرد: اقدامات متقابل طرف‌های تجاری (چین، اروپا و ...) و آغاز جنگ‌های تجاری جهانی از دیگر اثرات این تعرفه‌ها خواهد بود.

انزلیچی عنوان کرد: موضع سازمان‌های بین‌المللی به‌صورت اساسی دلیل اصلی

ضرورت حمایت از اقتصاد داخلی: تحلیل تأثیرات جنگ‌های منطقه‌ای بر بازارها

حسین اصغریپور؛ عضو شورای راهبردی مرکز پژوهش‌های اتاق تبریز، با بیان اینکه جنگ تعرفه‌ای آمریکا در راستای تقویت اقتصاد داخلی خودشان است، گفت: تأثیر چنین مسائلی بر اقتصاد داخلی کشور آمریکا و هر کشور در رویکرد کوتاه‌مدت و بلندمدت قابل بحث است. آمریکا به شدت دارای تراز تجاری منفی (۱ تریلیون دلار تراز منفی) است و واردات آن همواره بیشتر از صادرات بوده است. بر همین اساس نیز سعی دارد با اعمال تعرفه بر کالاهای وارداتی، قدرت تولید داخلی را در مقابل واردات افزایش دهد. آثار این سیاست آن است که قیمت کالاهای افزایش یافته و منجر به نااطمینانی در اقتصاد آمریکا خواهد شد. بنابراین، تقاضا به سمت دارایی‌های امن خواهد رفت. جنگ منطقه‌ای یکی از دلایل افزایش قیمت طلا طی این روزها بوده است. در ادامه فدرال رزرو به سمت افزایش نرخ بهره حرکت خواهد کرد. نتیجه این امر رکود اقتصادی برای آمریکا خواهد بود. شواهد نشان می‌دهد که آمریکا در گذشته نرخ بیکاری ۲۵ درصدی را تجربه کرده است. دلیل این امر نیز تعرفه‌های تجاری بوده است.

وی ادامه داد: این موضوع می‌تواند منجر به رکود گسترده و تورم شدید در آمریکا شود. بنابراین تغییرات تولید و صادرات آمریکا از یک سو و جنگ تعرفه‌ای با ایجاد تغییرات در مبادی و مقاصد صادراتی از سوی دیگر تهدید و فرصت‌هایی را برای اقتصاد جهان فراهم خواهد کرد. در راستای بررسی آثار این اتفاقات بر اقتصاد ایران لازم است، عمده صادرات و واردات کشورها مورد بررسی قرار گرفته و بر اساس آن برای اقتصاد ایران در راستای مواجه شدن با این جنگ تعرفه‌ای اقدام شود. به عبارت بهتر، عمده صادرات کشورهایی مانند روسیه، آلمان و اتحادیه اروپا چگونه خواهد بود و اینکه آمریکا چه اقداماتی می‌تواند انجام دهد و تا چه اندازه پیشروی کند، جای سؤال و بررسی است. استاد اقتصاد دانشگاه تبریز در پایان بیان کرد: به دنبال این تغییرات بازار، بهتر است بررسی کنیم که هر کشور چقدر صادرات داشته و ظرفیت صادرات آن چه تغییری کرده است.

اصغریپور افزود: یکی دیگر از کانال‌هایی که جنگ تعرفه‌ای اقتصاد ایران را با تهدید و فرصت مواجه خواهد کرد، اثرات این جنگ بر قیمت نفت است که اگر بطور دقیق رصد شود، برنامه‌ریزی مناسبی برای اقتصاد ایران به ارمغان آورده و بهره‌برداری مناسبی صورت خواهد گرفت.

پیامدهای جنگ تعرفه‌ای بر تراز تجاری و سیاست‌های ارزی چین و آمریکا

داود بهبودی؛ استاد دانشگاه با اشاره به اینکه تراز تجاری آمریکا به صورت منفی شده است، گفت: شریک تجاری عمده آمریکا، چین است و سیاست‌های ارزی و تعرفه‌ای دو کشور در ایجاد تعادل اقتصادی

بین این دو کشور و اقتصاد جهان بسیار تعیین‌کننده است. سیاست ارزی کشور چین مبتنی بر کاهش ارزش پول ملی است. این سیاست سبب می‌شود که این کشور همواره در صادرات مزیت داشته باشد و یکی از عوامل موفقیت اقتصاد چین است.

وی ادامه داد: در مقابل، سلطه دلار در اقتصاد بین‌الملل سبب می‌شود که آمریکا بتواند برای مدت طولانی تراز تجاری منفی داشته باشد. به عبارت بهتر، قدرت چاپ دلار توسط آمریکا باعث شده است که این کشور همواره واردات زیاد در مقابل صادرات داشته باشد. نتیجه داشتن سلطه دلار از یک سو و پایین بودن ارزش پول ملی چین در مقابل دلار، قدرت رقابتی چین در مقابل ایالات متحده آمریکا را افزایش می‌دهد و آمریکا درصدد است با افزایش تعرفه به کالاهای چینی به آن واکنش نشان دهد.

بهبودی تأکید کرد: این جنگ تعرفه‌ای می‌تواند باعث شود که سرمایه‌گذاران برای مصون ماندن از تعرفه‌ها در خود آمریکا سرمایه‌گذاری و تولید داشته باشند و این یکی از سیاست‌های بارزی است که آمریکا به دنبال تحقق آن است تا از این طریق میزان تولید و اشتغال خود را افزایش دهد.

وی همچنین اشاره کرد که سرمایه‌گذاری در آمریکا یا سرمایه‌گذاری در کشور ثالثی که دارای نرخ تعرفه پایینی باشد، از جانب کشورهای قدرتمند مثل چین یکی از سوالات و ابهامات مهم برای اقتصاد بین‌الملل بوده و بهره‌برداری از این فرصت و تهدید بسیار حیاتی است.

علی اکبر برق لامع؛ فعال اقتصادی با اشاره به اینکه شرایط فعلی، بهترین و تاریخی‌ترین فرصت برای ایران است، بیان کرد: ایران می‌تواند از این فرصت تاریخی ایجاد شده، نهایت استفاده را ببرد.

محمدرضا سلمانی بی‌شک؛ استاد اقتصاد بین‌الملل دانشگاه تبریز تأکید کرد: ترامپ با جنگ تعرفه‌ای، نظم اقتصاد جهانی را دچار تغییر خواهد کرد. نتیجه این امر آن است که حجم تجارت جهانی به شدت کاهش یافته و منجر به رکود جهانی خواهد شد.

وی ادامه داد: آمریکا با جنگ تعرفه‌ای ریسک تجارت بین‌المللی را افزایش داده و بی‌ثباتی را در اقتصاد جهان افزایش خواهد داد. نتیجه این امر آن است که بر عکس گذشته که روابط اقتصادی مبتنی بر کارایی بازار بود، در مرحله جنگ تجاری بر اساس ژئوپلیتیک و ارتباطات سیاسی روابط اقتصادی را تعیین خواهد کرد.

اصغر خلیل پورنهر؛ فعال فرهنگی و اجتماعی اظهار کرد: مرکز مطالعات پژوهش‌ها فرصتی ارزنده است، وقتی اراده‌ی یک انسان اجازه می‌دهد قدم‌های مبارکی بردارد، باید آن را پیگیری کند.

وی با بیان اینکه تمام تصمیمات اقتصادی باید پیوست داشته باشد، به جایگاه مس و نقش آن در توسعه تأکید و اضافه کرد: سرمایه‌گذارها دچار استرس، یأس و ناامیدی شده‌اند، کشور ایران پتانسیل‌های بسیاری دارد که باید از آن‌ها نهایت بهره را ببریم.

در کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز بررسی شد؛

تجارت آزاد با اوراسیا، فرصتی بسیار بزرگ برای استان و کشور

کنسرسیوم، از اهداف اصلی کمیسیون است

▲ اکبر قاسمی، نائب رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز در ادامه‌ی جلسه‌ی خاطرنشان کرد: بحث کنسرسیوم از اوایل سال ۱۳۹۰ مطرح شده و توسط ارگان‌های مختلف پیگیری شده و آزمون و خطاهای بسیاری داشته است.

وی ادامه داد: در نهایت تفاهم‌نامه‌ای در خصوص کنسرسیوم آماده شده است که روزهای آتی در قالب فراخوان توسط اتاق تبریز به تجار اعلام خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه کنسرسیوم در محور کشورهای اوراسیا فراخوان خواهد شد تا داوطلبین هرچه زودتر اعلام آمادگی کنند، اضافه کرد: در بحث‌هایی چون قوانین، مقررات، مالیات و... همواره با موانعی روبه‌رو می‌شویم.

قاسمی با اشاره به اینکه بحث کنسرسیوم یکی از اهداف اصلی کمیسیون بوده است، افزود: در خصوص موافقت‌نامه اوراسیا نیز همه‌ی ما دیدگاه جزئی‌نگر داریم که همه‌ی آن‌ها باید اولویت‌بندی شوند. تاجر ما باید آموزش دیده و با علم و آگاهی به این موضوع ورود کند.

وی ادامه داد: بنده بر نگاه علمی تأکید دارم؛ پیشروی کارها همواره با دیدگاه علمی موفق‌تر انجام می‌گیرد. بحث آموزش در این موضوع بسیار ضروری است.

لزوم تدوین برنامه عملیاتی در مورد تجارت با اوراسیا

▲ پرویز محمدزاده، نائب رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز ادامه داد: مواردی مطرح شد که تکتک آن‌ها باید ثبت شده و به برنامه تبدیل شوند. مواردی که ذکر می‌شود باید به مستند تبدیل شوند. در اولین فرصت، مطالعه‌ی علمی در خصوص اوراسیا انجام گرفته و تبدیل به برنامه‌ی عملیاتی برای اتاق شود.

وی با اشاره به اینکه کارهای بین‌المللی باتوجه‌به اتفاقات اخیر می‌تواند اقتصاد ما را نجات داده و صادرات ما را چندین برابر افزایش دهد، ادامه داد: برای عملی ساختن این موضوع، مطالعه‌ی علمی شرط است.

نائب رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق بازرگانی تبریز گفت: زیرساخت‌های لجستیکی، حمل‌ونقل، یکپارچگی و دیجیتالی کردن گمرکات برای صادرات به بازار اوراسیا ضروری است و توانمندسازی واحدهای تجاری برای صادرات باید در دستور کار قرار گیرد.

جلسه کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز با محوریت «بررسی موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا» در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

▲ سهند شهبازی، مدیر امور بین‌الملل اتاق بازرگانی تبریز در این جلسه بیان کرد: امروز اولین جلسه‌ی کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق بازرگانی تبریز در سال ۱۴۰۴ است.

وی با اشاره به اینکه کمیسیون صادرات و مدیریت واردات یکی از موفق‌ترین کمیسیون‌های اتاق تبریز است، ادامه داد: اولویت و اولین مسئله‌ی مورد بررسی ما، اجرایی شدن موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا است.

وی افزود: از آبان سال ۱۳۹۸، موافقت‌نامه تجارت ترجیحی بین جمهوری اسلامی ایران و کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا اجرایی شده است و از اواخر اردیبهشت امسال، موافقت‌نامه تجارت آزاد اجرایی خواهد شد. وی ادامه داد: با اجرایی شدن این موافقت‌نامه تجارت آزاد، تعرفه‌ی ۸۷ درصد کالاها میان ایران و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا صفر خواهد شد.

تجارت آزاد با اوراسیا، فرصتی بسیار بزرگ برای کشور

▲ سید یوسف حسینی، رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز در این جلسه با بیان اینکه تجارت آزاد، فرصتی بسیار بزرگ برای کشور است، گفت: از تاریخ ۲۵ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴، تعرفه‌ی واردات و صادرات ۸۷ درصد از کالاهای مشمول در چارچوب این موافقت‌نامه، به صفر خواهد رسید. همچنین اعمال هرگونه موانع غیرتعرفه‌ای نیز ممنوع خواهد بود. تمام سعی ما بر این است که از این موضوع نهایت استفاده را داشته باشیم.

حسینی با تأکید بر اینکه نمی‌توان گفت که یک صادرکننده‌ی خوب، واردکننده‌ی خوبی هم است، خاطرنشان کرد: متأسفانه امروزه بیزینس بانکی تبدیل به مشکلی بزرگ برای تجار شده است، به‌طوری‌که نه‌تنها دست‌تجار ما را نمی‌گیرند، بلکه موانعی نیز ایجاد می‌کنند.

رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز با تأکید بر اینکه شما در خصوص صادراتی که انجام می‌دهید نمی‌توانید واردات هم داشته باشید، اضافه کرد: برخی موضوعات استانی نبوده و فراستانی است.

وی با اشاره به اینکه فرهنگ استفاده از فرش ایرانی در کشورهای خارجی جا افتاده است، گفت: بازار روسیه نیازمند فرش ایرانی است و قیمت‌های آن‌ها نیز با فروش ما همخوانی دارد.

دیدار هیئت نمایندگان اتاق تبریز با سفیر ایران در ارمنستان

سفیر ایران در ارمنستان برای دیدار با اعضای اتاق بازرگانی، صنایع و معادن تبریز و گسترش روابط تجاری با این شهر، در اتاق تبریز حضور یافت. مسعود بناییان؛ نائب رئیس اتاق بازرگانی تبریز در این جلسه با بیان اینکه آذربایجان شرقی همواره ارتباط خوبی با کشور ارمنستان داشته است، گفت: تعدادی از ارمنی‌ها از گذشته در محله‌ی بارون آواک (بارناوا) در شهر تبریز حضور داشته‌اند و وجود چندین کلیسا در سطح استان، نشانه‌ی تعامل تاریخی مردم آذربایجان با مردم ارمنی است. وی ادامه داد: تمام سعی ما بر این است تا با کشورهای آذربایجان و ارمنستان، خارج از مسائل سیاسی، همکاری و ارتباط داشته باشیم. نائب رئیس اتاق بازرگانی تبریز خاطرنشان کرد: نقش دیپلماسی در کشور ما کمتر از وزارت اقتصاد یا بانک مرکزی نیست. امیدواریم یک سری اصلاحاتی انجام گیرد و برخی از موانع از میان برداشته شوند تا بتوانیم آزادانه با کشورهای قفقاز تجارت کنیم.

مردم آذربایجان شرقی، مردمی حرفه‌ای در حوزه‌ی تجارت هستند

مهدی سبحانی؛ سفیر ایران در ارمنستان نیز در این جلسه با بیان اینکه استان آذربایجان شرقی و ارمنستان می‌توانند فرصت‌های خوبی برای تبادل و تجارت داشته باشند، اظهار کرد: تجارت کشور با ارمنستان در شرایط خوبی قرار دارد. ایران بیش از ۷۵۰ میلیون دلار تجارت با کشور ارمنستان دارد که سهم آذربایجان شرقی از این تجارت، قابل توجه بوده است.

وی با اشاره به اینکه از لحاظ تجارت با آذربایجان شرقی متحد هستیم، گفت: ارمنستان یک مقصد خوب صادراتی برای کالاهای ایرانی است.

سفیر ایران در ارمنستان خاطرنشان کرد: استان آذربایجان شرقی از لحاظ تولید و صادرات، پتانسیل‌های بسیاری دارد. ارمنستان یکی از همسایگان خوب ماست که می‌توانیم ارتباط اقتصادی خوبی با آن برقرار

کنیم؛ ارتباطی که بتواند منافع ملی کشور ما را تأمین کند. وی با بیان اینکه مردم آذربایجان شرقی، مردمی حرفه‌ای در حوزه‌ی تجارت هستند، افزود: ترک‌ها می‌دانند که تجارت در کجا سود دارد. اکثر افراد سرشناس از نظر تجارت، سرمایه‌گذاری و فعالیت در بازارهای اقتصادی ارمنستان، از ترک‌های تبریز هستند.

سبحانی اضافه کرد: تجارت، منطق خاص خود را دارد. برای جمعیتی که از ارمنستان به ایران برای خرید می‌آیند، باید کالای مرغوب در اختیارشان قرار دهیم.

وی گفت: بازارچه‌ی مرزی نیز باید بازارچه‌ای باکیفیت باشد و صرفاً نباید نگاهی سودده به این بازارچه داشته باشیم، بلکه باید نگاهی عمیق و بلندمدت داشته باشیم.

وی با اشاره به اینکه خواست ما این است تا اتاق بازرگانی تبریز، اتاق بازرگانی معین در ارتباط با ارمنستان باشد، توضیح داد: بخش بزرگی از تجارت کشور با ارمنستان، توسط استان آذربایجان شرقی انجام می‌گیرد.

یونس اکبرپور پایدار؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز تأکید کرد: آذربایجان شرقی از لحاظ صنعتی و گردشگری دارای پتانسیل‌های بسیار بالایی بوده و در حوزه‌هایی چون تولید فولاد، قطعات خودرو، چرم، کفش و... جزو استان‌های سرآمد کشور به شمار می‌رود.

احمد فلاح‌زاده؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز نیز در این جلسه، چالش‌ها و موانع بخش‌های تولیدی استان در حوزه‌ی قیر را توضیح داد.

جعفر محرم‌پور؛ دبیر اتاق تبریز نیز در ادامه بر افزایش ارتباط تجاری بین کشور ارمنستان و آذربایجان شرقی تأکید کرد و گفت: ارمنستان بازار خوبی دارد و اگر کشور ارمنستان را مبدأ ارتباط با اوراسیا قرار دهیم، می‌توانیم در توسعه‌ی اقتصاد کشور موفق‌تر عمل کنیم. گفتنی است در این دیدار، سرکنسول ایران در قاپان نیز حضور داشتند.

در دیدار هیئت نمایندگان اتاق تبریز با مدیرکل صمت آذربایجان شرقی مطرح شد؛

برنامه‌ریزی ویژه برای توسعه تجارت استان با کشورهای همسایه

ژائله بر لزوم آموزش تیم‌های بازاریابی و کیفیت در شرکت‌ها تأکید کرد و گفت: افزایش مهارت و توانمندی فعالان اقتصادی از اولویت‌های اصلی اتاق تبریز در سال جدید خواهد بود. وی با اشاره به مشکلات مربوط به تأمین و تخصیص ارز و ثبت سفارش، گفت: در شرایط موجود نه تنها شاهد رشد تجارت نیستیم، بلکه کاهش قابل توجهی در حوزه تولید و تجارت به وجود آمده است. در این وضعیت صنعتگران تنها مانده‌اند و در بازاری راکد، با افزایش فشار مالیاتی روبرو هستند.

قدردانی مدیرکل صمت استان از فعالیت‌های اتاق بازرگانی تبریز

صابر پرنیان، مدیرکل صمت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی در این دیدار با قدردانی از فعالیت‌های گسترده و اثرگذار اتاق بازرگانی تبریز، تأکید کرد: اقدامات اتاق تبریز و نتایج آن در اقتصاد استان کاملاً مشهود و قابل لمس است و این مجموعه توانسته است طیف وسیعی از خدمات مؤثر را به فعالان اقتصادی ارائه کند.

وی با اشاره به اهمیت بازگشت بخشی از درآمدهای حاصل از معدن مس سونگون به استان، این موضوع را از مطالبات جدی و اصلی همه مسئولان و فعالان اقتصادی آذربایجان شرقی عنوان کرد و خواستار پیگیری جدی‌تر این مسئله شد.

مدیرکل صمت استان همچنین با اشاره به اهمیت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، از تلاش برای رفع موانع پیش روی واحدهای تولیدی متقاضی نصب پنل‌های خورشیدی خبر داد و افزود: در این مسیر، صدور و اخذ مجوزهای لازم برای تسهیل سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی خورشیدی، از اولویت‌های کاری این اداره کل خواهد بود.

نشست هم‌اندیشی مدیران و معاونان اداره کل صمت استان با هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

رئیس اتاق بازرگانی تبریز در دیدار با مدیرکل صمت استان آذربایجان شرقی، از برنامه‌ریزی ویژه برای توسعه تجارت استان با کشورهای همسایه خبر داد.

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز در این نشست، با اشاره به برنامه‌های سال ۱۴۰۴ این اتاق، از تدوین طرحی ویژه برای توسعه ارتباطات تجاری نزدیک با چندین شهر بزرگ کشورهای همسایه خبر داد.

وی اعلام کرد: اتاق تبریز در نظر دارد با اختصاص هواپیمای تجاری در این مسیرها، زمینه را برای حضور فعال‌تر فعالان اقتصادی استان در بازارهای منطقه‌ای فراهم کند.

ژائله در ادامه خواسته اصلی فعالان اقتصادی استان را بازگشت بخشی از عواید معدن مس سونگون به آذربایجان شرقی دانست و افزود: در حال حاضر منابع ارزشمند این معدن از استان خارج می‌شود و تنها مضررات زیست‌محیطی آن نصیب منطقه می‌شود.

وی همچنین با ابراز ناخوشی از عدم همکاری برخی نهادهای دولتی در تهران و استان در راه‌اندازی نیروگاه‌های انرژی خورشیدی تصریح کرد: کمبود انرژی به یکی از موانع بزرگ توسعه صنعتی استان تبدیل شده و نیازمند حمایت جدی‌تر دولت و نهادهای مرتبط هستیم. رئیس اتاق بازرگانی تبریز با انتقاد از روند فعلی صدور کارت‌های بازرگانی، نسبت به بروز مشکلات جدی در آینده هشدار داد و بر ضرورت اصلاح این روند تأکید کرد.

رئیس اتاق تبریز؛

نمایش توانمندی‌های اقتصادی استان در مقیاس جهانی در اکسپو ۲۰۲۵

حرف برای گفتن دارد. ما تلاش داریم این ظرفیت‌ها را به شکلی حرفه‌ای و اثربخش در معرض دید هیأت‌های خارجی و بازارهای هدف قرار دهیم. رئیس اتاق تبریز همچنین با تأکید بر برگزاری نشست‌های تخصصی و جلسات B2B در طول برگزاری نمایشگاه عنوان کرد: اتاق تبریز ضمن مشارکت در این نشست‌ها، برنامه‌ریزی دقیقی برای ایجاد ارتباط مستقیم میان تولیدکنندگان و بازرگانان استان با تجار بین‌المللی انجام داده است. این اقدام می‌تواند به شناسایی فرصت‌های جدید صادراتی و شکل‌گیری همکاری‌های تجاری پایدار منجر شود.

وی در ادامه با اشاره به اهمیت تغییر مدل‌های سنتی تجارت و ضرورت انطباق با الزامات تجارت جهانی افزود: در جهان امروز، کیفیت روابط اقتصادی و اعتبار طرفین معامله از اهمیت بالایی برخوردار است. ما در اتاق تبریز بر کیفی‌سازی تعاملات اقتصادی بین‌المللی تمرکز کرده‌ایم تا زمینه برای رشد صادرات غیرنفتی، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و ارتقاء برند اقتصادی استان فراهم شود.

ژائله در پایان تأکید کرد: آذربایجان شرقی با برخورداری از نیروی انسانی متخصص، موقعیت جغرافیایی راهبردی، زیرساخت‌های صنعتی و ظرفیت بالای صادراتی، می‌تواند یکی از محورهای اصلی توسعه اقتصادی کشور باشد. اتاق تبریز خود را متعهد می‌داند با حضور مؤثر در چنین رویدادهایی، مسیر پیشرفت و رشد اقتصادی استان را هموارتر سازد.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز با اشاره به برگزاری نمایشگاه بین‌المللی ایران اکسپو ۲۰۲۵، از این رویداد به‌عنوان فرصتی ارزشمند برای نمایش ظرفیت‌های اقتصادی و صادراتی استان آذربایجان شرقی در سطح جهانی یاد کرد و حضور قدرتمند اتاق تبریز در این نمایشگاه را نشانگر عزم راسخ فعالان اقتصادی استان برای ایفای نقش مؤثر در اقتصاد بین‌الملل دانست.

یونس ژائله با اعلام این مطلب گفت: اتاق تبریز در این دوره از نمایشگاه، با تدارک گسترده، حضوری فعال و سازمان‌یافته خواهد داشت و با استفاده از فرصت‌هایی که این رویداد بین‌المللی فراهم می‌کند، ظرفیت‌ها و قابلیت‌های تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی استان را به نمایش می‌گذارد.

وی افزود: ایران اکسپو ۲۰۲۵ با حضور ۳۴ اتاق استانی، ۳۱ اتاق مشترک با کشورهای خارجی و مجموعه‌ای از تشکلهای مطرح اقتصادی کشور، بستری قدرتمند برای معرفی توانمندی‌های ایران در سطح بین‌المللی فراهم کرده و اتاق تبریز با سابقه‌ای غنی در تجارت و بازرگانی، نقش کلیدی در معرفی پتانسیل‌های استان آذربایجان شرقی در این جمع خواهد داشت.

ژائله با اشاره به تمرکز بر ۶ گروه کالایی در این نمایشگاه گفت: استان آذربایجان شرقی با برخورداری از زیرساخت‌های قوی صنعتی، خوشه‌های صادراتی، و تولیدکنندگان پیشرو، در بسیاری از این گروه‌ها

اولین جلسه میز تجاری اوراسیا در اتاق تبریز تشکیل شد

آغاز تجارت آزاد ایران با اوراسیا، فرصتی طلایی برای تجارت آذربایجان شرقی

برای بررسی تخصصی فرصت‌ها، چالش‌ها و راهکارهای مؤثر در بهره‌برداری از این توافق مهم به شمار می‌آید. با توجه به اهمیت این موضوع میز تجاری اوراسیا در اتاق بازرگانی تبریز تشکیل و اولین جلسه آن با حضور اعضا برگزار شد.

رشد ۳۴ درصدی صادرات آذربایجان شرقی به کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا در سال ۱۴۰۳

سید یوسف حسینی، رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به تأثیرات مثبت موافقتنامه تجارت آزاد ایران با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا، گفت: بخش زیادی از تجارت استان با کشورهای این اتحادیه شامل تجارت آزاد می‌شود که موجب

در آستانه اجرایی شدن موافقتنامه تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، اتاق بازرگانی تبریز نخستین جلسه میز تجاری اوراسیا را برگزار کرد.

این موافقتنامه که در دی‌ماه ۱۴۰۲ به امضا رسید، با هدف توسعه مبادلات تجاری، کاهش تعرفه‌های گمرکی و تسهیل دسترسی به بازارهای منطقه‌ای، از اواخر اردیبهشت سال جاری وارد مرحله اجرایی خواهد شد. اتحادیه اقتصادی اوراسیا، متشکل از فدراسیون روسیه، بلاروس، قزاقستان، قرقیزستان و ارمنستان، یکی از بلوک‌های مهم اقتصادی منطقه به شمار می‌رود و ایران با ورود رسمی به این بازار مشترک، فرصت‌های گسترده‌ای برای گسترش تجارت خارجی خود به دست خواهد آورد. تشکیل میز تجاری اوراسیا در تبریز گامی استراتژیک

پنج کشور عضو اتحادیه اوراسیا و مجلس شورای اسلامی رسید و در ۲۵ اسفند ۱۴۰۳ به طور رسمی ابلاغ شد. از این تاریخ، تجارت آزاد میان ایران و کشورهای اوراسیا، با حذف کامل تعرفه‌های گمرکی، آغاز خواهد شد. وی در ادامه افزود: در راستای اهمیت این موافقتنامه، اتاق بازرگانی تبریز با هدف تسهیل ارتباطات تجاری، میزهای تجاری روسیه و قزاقستان را که پیش‌تر به صورت جداگانه تشکیل شده بودند، ادغام کرده و حالا میز تجاری اوراسیا به طور یکپارچه تمامی کشورهای روسیه، قزاقستان، بلاروس، قرقیزستان و ارمنستان را شامل می‌شود.

شهبازی با تأکید بر اهمیت این توافق برای ایران، گفت: این نخستین بار است که ایران با یک توافق بزرگ تجارت آزاد در سطح این اتحادیه، تعرفه‌های گمرکی را به صفر می‌رساند. طبق این توافق، ۸۷ درصد از کالاهای صادراتی ایران به کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا از تعرفه صفر بهره‌مند خواهند شد که این امر به تسهیل و تسریع تجارت میان ایران و این کشورهای مهم کمک زیادی خواهد کرد.

وی در پایان یادآور شد: این موافقتنامه که ریشه در موافقتنامه تجارت ترجیحی از آبان ۱۳۹۸ دارد، تغییرات مهمی در عرصه حمل و نقل و تبادلات مالی میان ایران و کشورهای اوراسیا به دنبال خواهد داشت. در حال حاضر، اتاق بازرگانی ایران مستندات مورد نیاز برای گواهی‌های میدا جدید را جمع‌آوری کرده و این مستندات به وزارت امور خارجه تحویل داده شده تا به دبیرخانه اتحادیه اقتصادی اوراسیا ارسال شود.

♦ ♦ ♦

باید گفت، آغاز اجرای موافقتنامه تجارت آزاد ایران با کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا ۱۴۰۴، نقطه عطفی در روابط تجاری ایران با این کشورهای مهم منطقه‌ای خواهد بود. این توافق، با کاهش کامل تعرفه‌های گمرکی و تسهیل دسترسی به بازارهای منطقه‌ای، فرصت‌های گسترده‌ای را برای گسترش صادرات ایران به این کشورها فراهم خواهد کرد. علاوه بر آن، ایجاد میز تجاری یکپارچه اوراسیا در اتاق بازرگانی تبریز و برگزاری دوره‌های تخصصی، نشان‌دهنده عزم جدی برای بهره‌برداری کامل از این توافق و حل چالش‌های موجود در مسیر تجارت است.

رشد ۳۴ درصدی صادرات آذربایجان شرقی به کشورهای اوراسیا در سال ۱۴۰۳، نویدبخش پتانسیل‌های بالای استان در تعاملات تجاری با این اتحادیه است. همچنین، استفاده از تسهیلات جدید مالی، مانند سیستم سوئیفت ریالی و روبلی، به همراه تسهیل در حمل و نقل و تبادلات مالی، به تسریع و تسهیل فرآیندهای تجاری کمک خواهد کرد.

با توجه به این تحولات، آذربایجان شرقی می‌تواند به عنوان پایلوت اجرایی این توافقنامه، نقش مهمی در توسعه تجارت خارجی ایران ایفا کند و به بهبود چشمگیر تراز تجاری کشور کمک نماید. به طور کلی، این موافقتنامه به عنوان گامی بزرگ در جهت تقویت جایگاه ایران در بازارهای بین‌المللی، به ویژه در منطقه اوراسیا، به شمار می‌آید.

تسهیل و تسریع فرآیند تجارت شده است.

وی افزود: طبق آمار ارائه‌شده توسط گمرکات استان، در سال ۱۴۰۳ میزان صادرات استان به کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا به ۳۶۵ میلیون دلار رسید که نسبت به سال ۱۴۰۲، ۳۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. در مقابل، میزان واردات از کشورهای اتحادیه در سال ۱۴۰۳ با ۲۳ میلیون دلار، کاهش ۴ درصدی را تجربه کرده است. به طور کلی، تراز تجاری استان با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا مثبت است.

حسینی در ادامه تصریح کرد: میزان صادرات استان آذربایجان شرقی به روسیه در سال ۱۴۰۲ بر اساس آمار گمرکات ۴۵ میلیون دلار گزارش شده است. اما با توجه به این که بخش زیادی از صادرات از گمرکات سایر استان‌ها انجام می‌شود، این آمار کمتر از مقدار واقعی است. به طور مثال، این رقم براساس کارت‌های بازرگانی در همان سال ۸۷ میلیون دلار بوده است.

رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق بازرگانی تبریز همچنین بر لزوم رعایت استانداردهای کالا در تجارت با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا تأکید کرد و افزود: بخشنامه‌های خلق الساعه می‌تواند موجب بروز مشکلاتی در تجارت شود، همان‌طور که در رابطه با تجارت ترجیحی با ترکیه این موضوع رخ داد.

وی از برگزاری دوره آموزشی تخصصی برای آشنایی با نحوه فعالیت در قالب موافقتنامه تجارت آزاد اوراسیا خبر داد و گفت: با توجه به حجم بالای تجارت استان با کشورهای اوراسیا، آذربایجان شرقی مناسب‌ترین گزینه برای اجرای پروژه‌های پایلوت این موافقتنامه است.

حسینی همچنین از تدوین گزارش مسووطی در مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز درباره تجارت با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا خبر داد.

۸۷ درصد کالاهای صادراتی ایران مشمول تعرفه ترجیحی می‌شوند

سهند شهبازی، مدیر امور بین‌الملل اتاق بازرگانی تبریز، از آغاز اجرای موافقتنامه تجارت آزاد ایران با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در تاریخ ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۴ خبر داد و گفت: پس از نزدیک به هفت سال مذاکره، این موافقتنامه بالاخره به تصویب پارلمان‌های

نشست مشترک هیئت اعزامی اتاق بازرگانی تبریز با استاندار آذربایجان شرقی در باکو

استان آذربایجان شرقی و استاندار باکو در هتل ماریوت این شهر برگزار شد، طرفین به تبادل نظر و بررسی فرصت‌های همکاری اقتصادی، رفع موانع تجاری، تسهیل سرمایه‌گذاری مشترک و توسعه صادرات پرداختند.

گفتنی است، این دیدارها و مذاکرات در راستای تقویت مناسبات اقتصادی میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان، به ویژه در حوزه‌های بخش خصوصی و استانی، برنامه‌ریزی شده و امید می‌رود نتایج مؤثری در ارتقاء سطح همکاری‌های اقتصادی دو کشور به همراه داشته باشد.

در چارچوب برنامه‌های سفر رسمی رئیس‌جمهور جمهوری اسلامی ایران به جمهوری آذربایجان، هیئتی از اتاق بازرگانی تبریز به همراه سایر اعضای هیئت اعزامی، با استاندار آذربایجان شرقی به بررسی فرصت‌ها و موانع موجود در مسیر توسعه مناسبات اقتصادی ایران و جمهوری آذربایجان پرداختند.

این نشست با هدف گسترش همکاری‌های اقتصادی، تجاری و صنعتی میان دو منطقه و بررسی راهکارهای رفع موانع موجود در مسیر تعاملات دوجانبه صورت گرفت.

در این جلسه که با حضور تجار، بازرگانان و فعالان اقتصادی

در جلسه کمیسیون حمل‌ونقل، گمرک و لجستیک اتاق تبریز مطرح شد؛

آذربایجان شرقی؛ هاب لجستیکی شمال غرب در مسیر تقویت زیرساخت‌ها

خواستار رسیدگی جدی توسط مسئولان امر شد.

وی با اشاره به مشکل «باک‌پُر» اظهار داشت: این مسئله یکی از چالش‌های مهمی بود که حدود یک ماه ناوگان حمل‌ونقل بین‌المللی را زمین‌گیر کرده بود. ما در این کمیسیون از طریق رایزنی و ارتباط مستقیم با استاندار آذربایجان غربی تا حدی توانستیم مشکل را برطرف کنیم، اما متأسفانه اخیراً زمزمه‌هایی مبنی بر بازگشت مجدد این محدودیت‌ها به گوش می‌رسد.

فتاح‌زاده به مشکل صف طولانی در مرزها اشاره کرد و گفت: در برخی از مرزها کوچک‌ترین امکانات حتی آب آشامیدنی وجود ندارد. سیدضیاء رضوی؛ دبیر کمیسیون گمرک، حمل و نقل و لجستیک به تقویم ماهانه برگزاری جلسات اشاره داشته و از فعالیت‌های صورت گرفته در سال گذشته گزارشی ارائه داد.

دبیر کمیسیون با اشاره به دو موضوع مهمی که سال گذشته در بخش تجارت خارجی و حمل و نقل بین‌المللی کشور مشکل ساز شده

جلسه کمیسیون حمل‌ونقل، گمرک و لجستیک اتاق بازرگانی تبریز با محوریت «ارائه گزارش عملکرد در سال ۱۴۰۳ و ارائه سند پیشنهادی لجستیک و تجارت خارجی استان» با حضور فعالان حوزه کارگزاران گمرکی و حمل و نقل بین‌المللی استان در اتاق تبریز برگزار شد.

سید احمد فتاح‌زاده اسکوئی؛ رئیس کمیسیون گمرک، حمل و نقل و لجستیک اتاق تبریز، ضمن ابراز همدردی و تسلیت به خانواده‌های جان‌باختگان و مصدومان حادثه بندر شهیدرجایی، به بیان چالش‌های اخیر در حوزه حمل‌ونقل استان پرداخت.

وی با اشاره به اقدامات صورت گرفته در روزهای اخیر توسط کمیسیون گفت: نسبت به بومی‌گرایی و بارگیری ناوگان بومی و غیر بومی و نوبت‌دهی برای ناوگان، نامه‌هایی برای مسئولان ذیربط ارسال کردیم و امیدواریم دستورالعمل ارائه شده در تمام کشور نهادینه و اجرا شود.

فتاح‌زاده وجود ناوگان خارجی و ارائه بار به کامیون‌های خارجی را از جمله آسیب‌های جدی برای حمل و نقل بین‌المللی کشور دانست و

دبیر کمیسیون گمرک، حمل و نقل و لجستیک اتاق تبریز، تدوین سند لجستیک و تجارت خارجی استان را از جمله ضروریات برای منطقه دانسته و عنوان کرد: استان آذربایجان شرقی به عنوان هاب لجستیکی منطقه شمال غرب کشور شناخته می شود و در سال ۱۴۰۴ می توانیم نقش آفرینی جدی تری در حوزه ترانزیت منطقه ای و بین المللی داشته باشیم و ارزیابی سیستم فعلی و شناسایی ظرفیت های تجارتی استان و بررسی زیرساخت ها به لحاظ نرم افزاری و سخت افزاری می تواند در تدوین این سند کمک کند.

◀ مهرداد ایرانی؛ نایب رئیس کمیسیون، مالیات را یکی از چالش های جدی در مسیر توسعه شرکت های حمل و نقل عنوان کرد و گفت: در حوزه مالیات باید انعطاف پذیری بیشتری از سوی نهادهای ذی ربط اعمال شود تا شرکت های حمل و نقل بتوانند با سهولت بیشتری به فعالیت خود ادامه دهند.

وی با انتقاد از پیچیدگی ها و مشکلات موجود در فرآیند ثبت سفارش اظهار داشت: فعالان اقتصادی هنگام ثبت سفارش با موانع متعددی مواجه هستند. برخی از تغییرات ناگهانی در روبه ها و کدهای بانکی بدون اطلاع رسانی دقیق انجام می شود و مسئولان بانکی باید نسبت به این تغییرات پاسخگو باشند.

ایرانی همچنین به مشکلات موجود در سامانه جامع تجارت اشاره کرد و گفت: سازمان صمت باید به صورت شفاف دلیل بروز نواقص و اختلالات این سامانه را اعلام کند و در جهت رفع آن ها اقدامات مؤثری انجام دهد. تداوم این مشکلات روند فعالیت اقتصادی را کند و فعالان را با سردرگمی روبه رو کرده است.

در ادامه این نشست حاضرین و روسای انجمن شرکت های حمل و نقل بین المللی استان و شمال غرب به بیان مشکلات خود در حوزه گمرک و لجستیک پرداختند.

بود، افزود: مورد اول، دریافت مالیات سوخت از ناوگان حمل و نقل ایرانی در خاک ترکیه (قانون پاک پر) و دیگری مشکلات واردکنندگان کشنده های جدید اعم از اختلالات در سامانه جامع تجارت و عدم امکان ویرایش در ثبت سفارش، توقف پرونده ها در مراحل کارشناسی و تخصیص ارز بود.

وی با بیان این مطلب ادامه داد: سال گذشته اتاق تبریز و رئیس کمیسیون گمرک، حمل و نقل و لجستیک با پیگیری مسائل از طریق مدیران استانی تمام سعی خود را در حل مشکلات مطرح شده اعضا به کار گرفتند و امسال نیز درخواست داریم موضوعات خود را با توجه به اولویت ها به دبیرخانه کمیسیون منعکس کنند.

رضوی اختلالات در سامانه ثبت سفارش و ارائه کیفیت نامناسب خدمات به تبع آن را در کمبود بارهای وارداتی دخیل دانست و گفت: امیدواریم مسئولان وزارت صمت هرچه سریع تر نسبت به رفع مشکل اقدام کنند.

مسئول امور کارنه تیر و حمل و نقل بین المللی اتاق تبریز با اشاره به آمار ارائه خدمات کارنه تیر اتاق تبریز اظهار داشت: اتاق تبریز در سال ۱۴۰۲ تعداد ۲۲۹۷۵ جلد کارنه تیر را به ۴۲ شرکت ارائه کرده، در حالیکه در سال ۱۴۰۳ این تعداد به ۲۶۵۳۹ جلد برای ۶۳ شرکت حمل و نقل بین المللی بوده است و طی دو دهه اخیر هر سال این آمار رشد قابل توجهی داشته و استان آذربایجان شرقی رکورددار ارائه خدمات بین استان های حوزه تیر است.

وی ادامه داد: در سال گذشته شرکت های حمل و نقل بین المللی آرمان ترابری لوتوس، آلتین ترانس آسیا و امیر لجستیک به ترتیب رتبه اول تا سوم آمار خرید کارنه تیر را در تبریز به خود اختصاص داده اند که برحسب قردادانی از تلاش های صورت گرفته در این جلسه تقدیر خواهد شد.

بررسی مشکلات تأمین آب شهرک صنعتی آیت‌الله هاشمی در کارگروه شورای گفتگوی استان

موجود نباید حق انشعاب‌های جدیدی داده شود. اگر این روال ادامه داشته باشد واحدهای مستقر در شهرک تنها روزانه دو ساعت امکان استفاده از آب را خواهند داشت.

حسینی تأکید کرد: ظرفیت چاه‌های آب باید در حدی باشد که در صورت وقوع آتش‌سوزی، بتوان با آب چاه چند دستگاه ماشین آتش‌نشانی را برای خاموش کردن آتش تجهیز کرد، اما متأسفانه برای این موضوع نیز آب نداریم.

محمدعلی گندمی حق؛ معاون فنی شرکت شهرک‌های صنعتی استان با بیان اینکه درخواست جابجایی این چاه داده شده است، گفت: همچنین در ستاد تسهیل درخواست شده است که ظرفیت این چاه از پنج و نیم لیتر در ثانیه به ۱۰ لیتر در ثانیه افزایش یابد.

وی گفت: متأسفانه بحث شوری آب نیز همچنان پابرجا است و در این خصوص نمی‌توانیم کاری انجام دهیم.

گندمی حق تصریح کرد: بخش صنعت ۳ الی ۵ درصد آب کشور را مصرف می‌کند و ۳۸ الی ۴۰ درصد اشتغال‌زایی دارد، در حالی که ۹۰ الی ۹۲ درصد آب کشور در بخش کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گیرد و ۴۵ درصد شغل در کشور ایجاد می‌کند.

گندمی حق گفت: با افزایش ظرفیت چاه به ۱۰ لیتر و همچنین اعطای مجوز حفاری چاه سوم، مشکل حل می‌شود.

علی زینالی، رئیس گروه حفاظت بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی شرکت آب منطقه‌ای استان گفت: در پرونده شرکت شهرک صنعتی مصالح ساختمانی، دو حلقه چاه فعال درج شده است که یکی از چاه‌ها ریزش کرده و درخواست جابجایی چاه را کرده‌اند و کمیسیون با مجوز حفر این چاه موافقت کرده است.

وی اظهار کرد: شرکت آب منطقه‌ای استان تا حد توان خود درصدد حفظ منابع آب موجود است و در این خصوص همکاری‌های لازم را انجام می‌دهد.

زینالی گفت: با توجه به وضعیت بحرانی آب‌های زیرزمینی استان، ما ملزم به مدیریت وضع موجود هستیم. طبق دستورالعمل نحوه اجرای ماده ۲۸ و ماده ۲۷ قانون توزیع عادلانه آب، آب مورد نیاز صنایع به نحوی قابل تأمین است، ولی در این دستورالعمل پیشنهاد خرید چاه داده شده است. در صورتی که در کمیته تخصیص منابع آب شرکت منطقه‌ای پیشنهاد خرید چاه داده شود، ما آماده همکاری هستیم.

جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان شرقی با محوریت بررسی «مشکلات تأمین آب شهرک صنعتی آیت‌الله هاشمی» در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

شلاله طاهری؛ کارشناس دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان شرقی، در ابتدای این نشست با اشاره به موضوع جلسه، اظهار کرد: شهرک صنعتی آیت‌الله هاشمی با کمبود جدی منابع آبی مواجه است و بنا بر اعلام مدیرعامل شهرک صنعتی آیت‌الله هاشمی، یکی از چاه‌های این شهرک دچار ریزش شده است. در همین راستا، علاوه بر درخواست جابجایی چاه آسیب‌دیده، درخواست افزایش ظرفیت برداشت آب نیز مطرح است.

طاهری تأکید کرد: ضروری است شهرک‌های صنعتی، میزان نیاز واقعی خود به مصرف آب در وضعیت موجود را همراه با مستندات دقیق به سازمان آب منطقه‌ای استان و دبیرخانه شورای گفتگو ارائه کنند تا امکان طرح و بررسی کارشناسی آن‌ها در صحن شورا فراهم شود.

مهدی خدادادی؛ عضو هیئت مدیره شرکت خدماتی شهرک صنعتی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی گفت: تاکنون ۲۰۵ حق انشعاب به این شهرک داده است که جوابگوی آنها نیستیم. با این وجود متأسفانه در فاز توسعه نیز انشعاب ارائه می‌شود.

وی با بیان اینکه در وضعیت موجود سالانه حدود ۵۰۰ هزار متر مکعب آب نیاز داریم، افزود: مشکل اصلی ما در ظرفیت پروانه است که از سوی آب منطقه‌ای داده شده است، حتی اگر ظرفیت پروانه‌های موجود دو برابر شود، باز جوابگوی وضعیت موجود نخواهد بود.

خدادادی ادامه داد: ما روزانه فقط می‌توانیم ۶ ساعت آب در اختیار واحدها قرار دهیم و درخواست داریم مقادیر پروانه‌ها حداقل تا ۶۰۰ هزار متر مکعب افزایش داده شود، تا بتوانیم به فاز توسعه نیز برسیم.

سید علیرضا حسینی، نائب رئیس هیئت مدیره شهرک آیت‌الله هاشمی رفسنجانی گفت: مقدار مصرف واحدی که سال گذشته حق انشعاب اخذ کرده است، ۴۴۸۰۲ متر مکعب بوده است. حال با راه‌اندازی چاه مد نظر، ۸۰ درصد ظرفیت آب این چاه صرف مصرف این واحد خواهد شد.

وی گفت: نیاز روزانه این شهرک ۱۳۰۰ متر مکعب است که با این حساب پروانه‌ها، باید حدود ۵۰۰ هزار مترمکعب باشد و با وضعیت

در کمیسیون معادن و فلزات اتاق تبریز مطرح شد؛

معادن آذربایجان شرقی ظرفیتی بزرگ برای تولید ثروت

استان از جایگاه شایسته خود در شاخص‌های اقتصادی شود، تأکید کرد: این وضعیت در شأن استان آذربایجان شرقی نیست. از نهادهای دولتی، حاکمیتی و تصمیم‌گیر انتظار می‌رود نگاه ویژه‌تری به حوزه سرمایه‌گذاری در معادن داشته باشند تا بتوان از این ثروت زیرزمینی در مسیر ایجاد ثروت و اشتغال پایدار بهره برد.

توسعه پایدار بدون توجه به محیط زیست ممکن نیست

محمدحسین حسن‌زاده، مدیرکل اداره حفاظت محیط زیست استان آذربایجان شرقی سه مؤلفه اصلی توسعه پایدار را «اقتصاد»، «اجتماع» و «محیط زیست» دانست و تأکید کرد: برای رسیدن به توسعه متوازن، باید بین این سه مؤلفه تعادل برقرار شود. نمی‌توان تحت هیچ شرایطی، حتی در موقعیت‌های خاص، یکی از این مؤلفه‌ها را پررنگ‌تر از دیگری و برتر دانست.

وی با اشاره به معدن انوریان، آن را نمونه‌ای از عدم تعادل میان مؤلفه‌های توسعه عنوان کرد و افزود: این معدن با وجود پتانسیل بالای اقتصادی، به دلیل نادیده‌گرفتن مسائل اجتماعی، با چالش‌ها و مشکلات متعددی مواجه شده است. تعادل، به معنای حذف یکی از مؤلفه‌ها یا دور زدن قوانین نیست.

مدیرکل محیط زیست استان با اشاره به اینکه حدود ۱۳ درصد از معادن در مناطق حفاظت‌شده قرار دارند، گفت: معادن واقع در این مناطق تابع قوانین و مقررات خاصی هستند و حتی عملیات اکتشاف توسط نهادهای دولتی نیز در این مناطق غیرقانونی است. وی افزود: ما نیز به خوبی آگاهیم که در برخی مناطق حفاظت‌شده، ذخایر معدنی ارزشمندی وجود دارد، اما از منظر قانونی، هرگونه دخل و تصرف در این مناطق ممنوع است.

جلسه کمیسیون معادن و فلزات اتاق بازرگانی تبریز با محوریت بررسی مشکلات فعالان معدنی استان، با حضور مدیرکل محیط زیست استان، معاونان و نمایندگان بخش دولتی و فعالان معدنی در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

امید اسمعیل‌ظفر، رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق بازرگانی تبریز با تأکید بر لزوم توسعه فعالیت‌های معدنی در استان آذربایجان شرقی اظهار کرد: این استان از معادن ارزشمند و غنی برخوردار است، اما تاکنون تنها معدن سونگون توانسته به سطحی از توسعه مطلوب دست یابد. وی با اشاره به جایگاه ممتاز معدن سونگون در سطح خاورمیانه افزود: با وجود ظرفیت‌های فراوان، سایر معادن استان نتوانسته‌اند آن‌گونه که باید گسترش یابند.

ظفر با بیان اینکه معادن می‌توانند به منبعی عظیم برای تولید ثروت در استان تبدیل شوند، تصریح کرد: در استان آذربایجان شرقی، به‌رغم وجود معادن متعدد و ذخایر قابل توجه به‌ویژه در حوزه فولاد با عیار بالا، به دلیل مشکلات زیست‌محیطی و محدودیت‌های موجود، بهره‌برداری از این منابع با دشواری‌هایی همراه بوده است.

وی با اشاره به سخت‌گیری‌های محیط زیستی گفت: تمام تلاش ما این است که فعالیت‌های معدنی با کمترین آسیب به محیط زیست انجام شود، اما باید بین توسعه اقتصادی و حفظ محیط زیست توازن برقرار شود.

رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق تبریز همچنین با انتقاد از تفسیرهای سلیقه‌ای از قانون معادن اظهار داشت: برخوردهای متفاوت با فعالان معدنی باعث سردرگمی و ایجاد مشکلات در مسیر توسعه این بخش شده است.

وی در پایان با بیان اینکه ادامه این روند می‌تواند موجب عقب‌ماندگی

حسن‌زاده با بیان اینکه اداره کل محیط زیست تنها پس از ارائه طرح ارزیابی زیست‌محیطی مجاز به اظهارنظر و ورود به موضوع معادن است، تأکید کرد: فعالان حوزه معدن باید طرح ارزیابی زیست‌محیطی را با دقت و توسط کارشناسان متخصص تهیه و ارائه کنند تا در کوتاه‌ترین زمان ممکن بررسی و تصمیم‌گیری انجام شود.

وی همچنین بر ضرورت بازسازی و احیای مناطق معدنی پس از برداشت مواد معدنی تأکید کرد و گفت: انتظار ما این است که محیط‌زیست در هر پروژه‌ای "برنده" باشد، چرا که حفظ آن برای نسل

امروز و آینده از اهمیت بالایی برخوردار است. وی با بیان اینکه توسعه استان را حمایت می‌کنیم، گفت: چرخ توسعه باید بچرخد، اما نه به قیمت نابودی محیط زیست. اگرچه هیچ پروژه عمرانی یا توسعه‌ای بدون آسیب کامل به محیط زیست نیست، اما باید تلاش کرد این آسیب‌ها به حداقل برسد. مدیرکل محیط زیست در پایان گفت: اتاق بازرگانی تبریز به‌عنوان حلقه واسطه بین بخش خصوصی و دولتی، بهترین مکان برای حل اختلافات و ایجاد تعامل سازنده در این حوزه است.

در کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق تبریز مطرح شد؛

هرگونه سرمایه‌گذاری باید مبتنی بر درک واقعیت تغییر اقلیم باشد

نشست کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز در سال ۱۴۰۴ با محوریت «بررسی عوامل قوت، ضعف، فرصت و تهدید سرمایه‌گذاری در حوزه‌های کشاورزی، آب و محیط زیست استان آذربایجان شرقی و راهکارهای آن با تأکید بر نقش و جایگاه اتاق بازرگانی تبریز برگزار و در آن تأکید شد: هرگونه سرمایه‌گذاری باید مبتنی بر درک واقعیت تغییر اقلیم باشد و ایجاد پالایشگاه گیاهان دارویی و توسعه سرمایه‌گذاری سبز در دستورکار قرار گیرد.

بشیر جعفری؛ رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق تبریز در این جلسه از گیاهان دارویی به عنوان ظرفیتی برای ایجاد تحول و رونق در بخش کشاورزی استان آذربایجان شرقی یاد کرد و بر لزوم استفاده از ظرفیت اساتید دانشگاهی و همراهی استاندار در این زمینه تأکید کرد.

وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی از جمله دیگر بحث‌های مورد تأکید در این کمیسیون است، ادامه داد: در خصوص مشوق‌های لازم می‌توانیم راهکارهای اثرگذاری را مطرح کنیم. جعفری توسعه پایدار حوضه دریاچه ارومیه را از دیگر اولویت‌های کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست عنوان کرد و در عین حال به دیگر طرح‌های در دست اقدام در زمینه کشت حفاظتی صیفی جات و سبزیجات در اطراف میدان آذربایجان و تقویت بوم‌گردی اشاره کرد.

اسماعیل فاتحی‌فر؛ رئیس دانشگاه صنعتی تبریز در ادامه با اشاره به اینکه مهم‌ترین بخش سرمایه‌گذاری ثبات قیمت است، گفت: نوسانات قیمت در موضوعات مختلف موجب بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران می‌شود،

سرمایه‌گذاری در بحث تولید نیز در طولانی مدت پاسخ می‌دهد و ما باید تلاش کنیم منطقه را در کشور به ثبات نسبی برسانیم.

وی اظهار کرد: گیاهان دارویی از ارزش افزوده‌ی بالایی برخوردارند، مشروط بر اینکه زنجیره ارزش آن به‌خصوص در زمینه تولید مکمل‌های دارویی ایجاد شود.

فاتحی‌فر از آمادگی دانشگاه صنعتی تبریز برای همکاری در زمینه ایجاد پالایشگاه داروهای گیاهی خبر داد و گفت: دانشگاه صنعتی تبریز از فضای کافی برای اجرای این پروژه برخوردار است و آماده است تا ۱۰۰ هکتار از فضای دانشگاه را برای این امر اختصاص دهد تا برای دانشگاه نیز ارزش افزوده داشته باشد.

محمد رضا الهیان؛ مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری آذربایجان شرقی با اشاره به اینکه دریاچه ارومیه هم دغدغه استان و هم دغدغه کشور است، تأکید کرد: بحث کنترل ریزگردها از سال ۱۳۹۲ بر عهده سازمان منابع طبیعی بوده است، ما نیز این وظیفه را نسبت به سایر ادارات در بهترین وضعیت ممکن انجام داده‌ایم.

وی با بیان اینکه هر سرمایه‌گذاری که آمده به بحث سرمایه‌گذاری در حاشیه دریاچه ارومیه توجه داشته است، تأکید کرد: در خصوص گیاهان دارویی نیز باید به صلاحیت و اهلیت سرمایه‌گذار توجه کنیم. در ادامه اساتید دانشگاهی و نمایندگان ادارات و نهادهای حاضر در این نشست دیدگاه‌های خود را در رابطه با زمینه‌ها و الزامات سرمایه‌گذاری در استان تشریح کردند و قرار شد، نتایج این نشست در قالب کارگروه‌های تخصصی به برنامه اقدام تبدیل شود و طی نشست آتی با حضور استاندار در اختیار وی قرار گیرد.

معاون وزیر صمت در یکصد و دهمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی پیشنهاد داد؛ ایجاد منطقه تخصصی کشاورزی دانش بنیان با الگوبرداری از هلند

ژانله با بیان این مطلب گفت: بر اساس تحقیقات صورت گرفته در این زمینه، بخش کشاورزی، می‌تواند با کمترین هزینه، بیشترین رشد و بهره‌وری را به همراه داشته باشد.

رئیس اتاق تبریز با اشاره به اینکه در حال حاضر پنج هزار واحد تولیدی در شهرک‌های صنعتی مستقر هستند، افزود: مشکلات متعددی در شهرک‌های صنعتی وجود دارد و در مواردی شاهد هستیم مسائل و مشکلات ساده، باعث بروز مشکلات جدی برای سرمایه‌گذاران می‌شوند.

وی یکی از مشکلات اساسی در شهرک‌های صنعتی را مربوط به بحث واگذاری زمین دانست و افزود: سرمایه‌گذار دلال زمین نیست، بلکه برای توسعه فعالیت خود زمین خریداری می‌کند، اما گاه به دلیل مشکلات تحریم نمی‌تواند ماشین‌آلات مورد نظر را برای آغاز فعالیت تولیدی به کشور وارد کند و به همین دلیل شهرک‌های صنعتی اقدام به فسخ قرارداد واگذاری زمین سرمایه‌گذاران کرده و باعث تحمیل هزینه‌های سنگین به واحدهای صنعتی می‌شود.

رئیس اتاق تبریز، نبود زیرساخت‌های کافی در حوزه جاده‌های مواصلاتی، برق، آب و... را از دیگر مشکلات واحدهای مستقر در شهرک‌های صنعتی عنوان کرد.

یکصد و دهمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور معاون وزیر صمت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، رئیس اتاق تبریز، مدیران دولتی و فعالان اقتصادی استان در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

«ارائه گزارش اولین کارگروه احصاء و بررسی پرونده‌های معطل در صف تخصیص ارز، ثبت سفارش و پرونده‌هایی که بیش از دو ماه در صف تایید مانده‌اند»، «طرح مشکلات شهرک‌های صنعتی استان»، «ارائه گزارشی در رابطه با شعار سال سرمایه‌گذاری برای تولید- اولویت‌های استان در تدوین نقشه راه حفظ و تولید ثروت استان» از محورهای طرح‌شده در این نشست بود.

سرمایه‌گذار، دلال زمین نیست

یونس ژانله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به شعار سال، بر اهمیت اهتمام جمعی برای تحقق سرمایه‌گذاری در بخش تولید تاکید کرد.

وی گفت: طبق دستور استاندار آذربایجان شرقی مبنی بر تدوین برنامه و سند توسعه در استان و با توجه به شرایط موجود، ما اقدام به تهیه گزارش جامع برای توسعه استان کرده‌ایم.

۵۰ هزار میلیارد تومان زیرساخت فرسوده در شهرک‌های صنعتی داریم

◀ معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران گفت: امروز ۵۰ هزار میلیارد تومان زیرساخت‌های فرسوده در شهرک‌های صنعتی داریم که اگر تا ۶ سال آینده چاره‌ای اندیشیده نشود، با بحران مواجه خواهیم شد. رضا انصاری اظهار کرد: موضوع ارتقای بهره‌وری در سال‌های گذشته همواره در کانون برنامه‌های توسعه‌ای کشور قرار داشته، اما متأسفانه در عمل، نتایج مورد انتظار محقق نشده است.

وی با اشاره به تجارب بین‌المللی در حوزه بهره‌وری، گفت: فصل مشترک مطالعات توسعه‌ای در حوزه کشاورزی در کشور هلند، اتکا به تکنولوژی‌ها به خصوص نوع تکنولوژی در ایجاد گلخانه‌ها بوده است. وی پیشنهاد داد: یک منطقه تخصصی با محوریت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری‌های پیشرفته برای تولید دانش کاربردی در کشاورزی ایجاد شود که برای مثال چگونگی رساندن بهره‌وری برداشت محصولات کشاورزی را به سطح مطلوب اعلام کند.

رئیس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با تأکید بر اهمیت شهرک‌های صنعتی در رشد اقتصادی کشور، تصریح کرد: تاکنون حدود ۵۰۰ هزار میلیارد تومان برای توسعه زیرساخت‌های شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور سرمایه‌گذاری شده و امروز صنعتگران از آن بهره‌مند هستند.

انصاری با اشاره به اشتغال بیش از یک میلیون و ۱۰۰ هزار نفر در شهرک‌های صنعتی کشور، گفت: حدود ۴ تا ۵ میلیون نفر از جمعیت کشور با این بخش در ارتباط هستند و شهرک‌های صنعتی را می‌توان بنگاه‌های اجتماعی و اقتصادی مهمی برشمرد.

وی افزود: همان‌طور که ساختارهای مدیریتی در شهرداری‌ها وجود دارد، باید سازوکاری مشابه در اداره شهرک‌های صنعتی نیز طراحی شود؛ چرا که این شهرک‌ها در عمل به‌مثابه شهرهایی با کارکرد صنعتی هستند.

وی ادامه داد: شرکت‌های خدماتی منتخب صنعتگران، در اداره شهرک‌های صنعتی نقش شهرداری‌ها را ایفا می‌کنند و به‌دنبال تدوین لایحه‌ای جامع برای شهرک‌های صنعتی کشور و قانون‌مند شدن این ساختار در تابستان امسال هستیم. هدف ما، تأمین منابع پایدار و اداره کارآمد این مجموعه‌ها است.

معاون وزیر صمت با تأکید بر ضرورت اختصاص بخشی از مالیات بر ارزش افزوده به شرکت‌های خدماتی شهرک‌ها، گفت: فلسفه وجودی شرکت شهرک‌های صنعتی، تسهیل در راه‌اندازی واحدهای

تولیدی و اشتغال‌زایی است و در این راستا، نباید اجازه داد زمین‌ها بدون بهره‌برداری باقی بمانند.

انصاری با بیان اینکه باید بین تولیدکنندگان واقعی و زمین‌داران غیرمولد تفاوت قائل شد، افزود: اتاق بازرگانی می‌تواند مرجع تشخیص تولیدکنندگان واقعی باشد و نهادهای نظارتی نیز باید در کنار واحدهای صنعتی فعال قرار گیرند.

وی تأکید کرد: قول می‌دهیم فرآیند تسهیل در قراردادهای و فسخ امتیاز افرادی که زمین‌های شهرک‌های صنعتی را حبس کرده‌اند، پیگیری کنیم.

انصاری با اشاره به هزینه‌های واگذاری زمین در شهرک‌های صنعتی، گفت: این شرکت تابع حاکمیت شرکتی است و بودجه‌ای برای پرداخت حقوق پرسنل از دولت دریافت نمی‌کند.

معاون وزیر صمت با اشاره به مشکلات اخیر در تأمین زیرساخت‌ها اظهار کرد: برخلاف گذشته، امروز در زمینه آب، برق و گاز با محدودیت‌های جدی روبه‌رو هستیم و انتظار داریم وزارت نیرو و دیگر دستگاه‌های خدمات‌رسان در این مسیر همراهی بیشتری داشته باشند. انصاری گفت: در پاییز سال گذشته، مصرف برق شهرک‌های صنعتی کشور به حدود سه هزار مگاوات رسید که معادل ۵ درصد کل مصرف برق کشور است بنابراین نباید بار محدودیت‌های انرژی صرفاً بر دوش صنعت باشد؛ چراکه اقتصاد خانوارها به تولید وابسته است.

وی افزود: اگر برق خانه‌ها وصل باشد، اما صنایع تعطیل شوند و مردم درآمدی نداشته باشند، نتیجه مطلوبی حاصل نمی‌شود.

انصاری، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر را راهکاری مؤثر دانست و گفت: زمین‌های موجود در شهرک‌ها برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی با تخفیف ۳۰ تا ۸۰ درصدی در اختیار سرمایه‌گذاران قرار خواهد گرفت و برنامه‌ریزی کرده‌ایم در کوتاه‌مدت تا ۵۰ درصد برق مورد نیاز شهرک‌ها از طریق این نیروگاه‌ها تأمین شود.

ایجاد نهاد مالی توسعه‌ای، راهگشای سرمایه‌گذاری در آذربایجان شرقی

◀ بهرام سرمست، استاندار آذربایجان شرقی گفت: ایجاد یک نهاد مالی توسعه‌ای با مشارکت سرمایه‌گذاران بزرگ و تأثیرگذار می‌تواند زمینه‌ساز تحول اساسی در حوزه عمران و توسعه اقتصادی استان باشد. سرمست با اشاره به رویکرد جدید استان در برگزاری این جلسات با حضور مدیران اقتصادی و افراد دارای تجربیات قابل انتقال، تأکید کرد: هدف از این جلسات، رسیدن به تصمیمات عملیاتی و کاربردی برای حل مشکلات و پیشبرد توسعه است.

«بعثت» شهرک صنعتی نیست، یک شهر صنعتی است

رضا جعفری، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز نیز اظهار کرد: بر اساس قانون باید درصدی از ارزش افزوده شهرک‌های صنعتی به شهرداری داده شود و شهرداری نیز باید خدمات شهری به واحدهای مستقر در شهرک‌ها بدهد.

وی افزود: شهرک‌های صنعتی در سال‌های آینده با مشکل جدی نگهداری و زیرساخت‌ها مواجه می‌شوند، به‌طوریکه هم‌اکنون نیز بخشی از این زیرساخت‌ها فرسوده شده‌اند.

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز ادامه داد: در شهرک‌های صنعتی ترکیه، مجتمع‌های صنعتی طبقاتی وجود دارند، ولی در شهرک‌های ما ۴۰ درصد فضای محیط اختصاص یافته به کارخانه‌دار در همان اول کار گرفته شده و خدمات گران به او می‌دهیم، درحالی که با تکنولوژی‌های جدید می‌توان این شرایط را بهبود بخشید.

جعفری تأکید کرد: رویه کهنه فاصله‌بندی در شهرک‌های صنعتی را می‌توان با علم روز اصلاح کرد.

وی افزود: به‌کار بردن عنوان «شهرک صنعتی» برای شهرک بعثت ظلم به این منطقه است، زیرا بعثت یک شهر صنعتی است.

شهرک‌های صنعتی؛ قانونی یکسان، خدمات نابرابر

مهدي امینی، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز گفت: در حال حاضر از ۱۰۳ میلیارد تومان منابع مالی بودجه استان در شهرک‌های صنعتی، ۵۷ میلیارد تومان محقق شده است.

وی با بیان اینکه قبلاً فروش زمین در شهرک‌های صنعتی با ۱۰ درصد پیش‌پرداخت و اقساط ۳ الی ۵ ساله صورت می‌گرفت، افزود: اکنون پیش‌پرداخت با ۲۰ درصد و با یکسال اقساط انجام می‌شود که این قطعاً به معنی حمایت از واحدهای تولیدی نیست.

امینی از عدم بخشودگی جرائم در شهرک‌های صنعتی انتقاد کرد. وی نبود زیرساخت‌های کافی در شهرک‌های صنعتی را از دیگر مشکلات موجود عنوان کرد.

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی با تأکید بر اینکه هیچ تفاوتی از نظر قانون بین شهرک‌های صنعتی دولتی و خصوصی وجود ندارد، افزود: در عمل هیچ‌گونه خدماتی به شهرک‌های صنعتی خصوصی ارائه نمی‌شود.

وی خواستار تخصیص حق ۱ درصد مالیات بر ارزش افزوده دریافتی از سوی شهرداری‌ها برای امور جاری شهرک‌های صنعتی شد.

وی با اشاره به چالش‌های تأمین مالی پروژه‌های عمرانی به خصوص از طریق منابعی همچون صندوق توسعه ملی، خاطرنشان کرد: بهره‌وری پایین و حجم بالای سرمایه‌های راکد از چالش‌های اساسی توسعه در استان است. ناترازی در بهره‌برداری از منابع طبیعی مانند خاک، آب و هوا موجب تنگناهای جدی شده که باید به‌صورت راهبردی به آن پرداخته شود.

وی افزود: اگر بتوانیم نهادی مالی با مشارکت سرمایه‌گذاران عمده استان، کشور و حتی ایرانیان مقیم خارج ایجاد کنیم، گامی بزرگ در مسیر توسعه برداشته‌ایم و این نهاد می‌تواند نقش مهمی در جذب سرمایه و هدایت آن به سمت پروژه‌های اولویت‌دار ایفا کند.

وی از برنامه‌ریزی برای برگزاری همایش فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان با همکاری اتاق بازرگانی و بخش خصوصی خبر داد و گفت: این همایش نباید صرفاً به نشست و سخنرانی محدود شود، بلکه باید با شناسایی حداقل ۱۰۰ فرصت سرمایه‌گذاری مشخص در حوزه‌های شهری، صنعتی، فناوری‌های نوین و ... همراه باشد.

استاندار آذربایجان شرقی با تأکید بر اولویت‌بندی سرمایه‌گذاران گفت: برخی از افراد صرفاً با طرح اعداد و ارقام بزرگ وارد بحث سرمایه‌گذاری می‌شوند، اما سرمایه‌گذاران امتحان‌پس‌داده و فعال در حوزه کارآفرینی و اشتغال، اولویت نخست ما هستند.

وی افزود: حفظ سرمایه‌گذاران موجود در استان، سپس جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی باید در اولویت قرار گیرد و در این راستا، با توجه به افق‌های روشن در مذاکرات، بستر جذب سرمایه و شکل‌گیری نهاد مالی توسعه‌ای فراهم می‌شود.

سرمست با اشاره به تجربیات تلخ برخی شرکت‌های توسعه‌ای در گذشته، تصریح کرد: نباید برنامه‌ریزی ایده‌آلیستی و فاقد پشتوانه اجرایی، موجب درگیر شدن سرمایه‌های مردم و پیچیده‌تر شدن مشکلات شود. وی به ظرفیت‌های شهرک صنعتی بعثت نیز اشاره کرد و گفت: این شهرک با دارا بودن زمین مناسب، قابلیت استقرار صنایع های تک و فناوری‌های نوین را دارد و می‌تواند بستر مناسبی برای سرمایه‌گذاری باشد.

استاندار آذربایجان شرقی با اشاره به سفر اخیر هیئت اقتصادی ایران به جمهوری آذربایجان، اظهار کرد: در این سفر که با حضور فعالان اقتصادی استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و گیلان انجام شد، شاهد حضور پررنگ و مؤثر تجار و کارآفرینان استان بودیم. وی تأکید کرد: باید تبادل هیئت‌های اقتصادی بین ۲ کشور ادامه یافته و تفاهم‌نامه‌های منعقدشده، عملیاتی شوند.

افزایش بهره‌وری، اولویت اصلی در توسعه اقتصادی استان است

جعفر محرم‌پور؛ دبیر اتاق بازرگانی تبریز از تدوین برنامه تولید ثروت در استان و تعیین اقدامات لازم برای تحقق رشد ۸ درصدی توسط اتاق خبر داد.

وی با بیان اینکه تقدینگی موجود در کشور حدود ۱۱ هزار همت است، افزود: بر اساس مدلی که در اتاق بازرگانی تبریز طراحی شده است، بحث افزایش بهره‌وری بیش از سایر موارد دارای اهمیت است. محرم‌پور با بیان این مطلب تاکید کرد: بر اساس تحقیقات انجام شده در اتاق تبریز، اگر تنها در ۱۰ قلم کالای وارداتی به ایران، محل واردات تغییر کند، می‌توانیم حدود سه میلیارد و ۴۱۳ میلیون دلار ذخیره ارزی داشته باشیم.

وی بر لزوم رعایت عدالت در تخصیص تسهیلات و اعتبارات، بر اساس جمعیت استان‌ها و میزان تولید و سرمایه‌گذاری و نقش اقتصادی

آن‌ها تاکید کرد.

محرم‌پور، یکی از مشکلات حوزه سرمایه‌گذاری در ایران را سرعت پایین گردش پول عنوان کرد و افزود: در آمریکا در اوج کرونا، نرخ سرعت گردش پول برابر ۴/۶۷ بود، این در حالی است که این میزان در ایران در حداکثر مقدار خود ۲/۳۷ ثبت شده است.

دبیر اتاق تبریز با بیان اینکه در حال حاضر ۲۲ درصد وام‌های اعطا شده در سال ۱۴۰۳، در بخش مولد و ۷۵ درصد در بخش غیرمولد تخصیص داده شده است، گفت: سهم تولید در سه بخش کشاورزی، صنعت و معدن و مسکن و ساختمان از کل تسهیلات اعطا شده، دو هزار و ۹۵۴ همت یعنی معادل ۳۸ درصد است، این در حالی است که بخش صنعت به تنهایی ۴۰ درصد تسهیلات را باید دریافت کند.

محرم‌پور زیرساخت‌های ضعیف، نبود امکانات رفاهی و بی‌توجهی به نواحی صنعتی خصوصی و... را چالش‌های جدی صنعت آذربایجان شرقی عنوان کرد.

وی با اشاره به مشکلات اساسی شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان، خواستار عزم جدی دستگاه‌های اجرایی برای حل این معضلات شد. دبیر اتاق تبریز با اشاره به وضعیت نگران‌کننده برخی شهرک‌های صنعتی، اظهار کرد: امروز با چالش‌های جدی در زیرساخت‌های حیاتی همچون آب، برق، گاز، تلفن و... مواجه هستیم. همچنین تعهدات برخی دستگاه‌های خدمات‌رسان، به‌ویژه در نواحی خصوصی، به‌طور کامل محقق نشده است.

وی با بیان اینکه استان آذربایجان شرقی از نظر صنعتی با سایر استان‌ها قابل قیاس نیست، یادآور شد: منابع برخی استان‌های کمتر صنعتی، بیشتر از استان ما است.

بررسی مسائل مالیاتی و نرخ خدمات در کمیسیون گمرک، حمل‌ونقل و لجستیک اتاق تبریز

در ادامه، سیدضیاء رضوی، دبیر کمیسیون گمرک، حمل‌ونقل و لجستیک اتاق تبریز، با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین رسالت‌های اتاق، به‌ویژه کمیسیون تخصصی، حل مشکلات اعضا در حوزه‌های مختلف از جمله مسائل مالیاتی است، اظهار کرد: با توجه به تعدد مشکلات در این حوزه، دوره‌های آموزشی تخصصی با هماهنگی مرکز آموزش اتاق تبریز برگزار خواهد شد تا اعضا از راهنمایی‌های لازم بهره‌مند شوند.

در پایان این نشست، مقرر شد صورتجلسه‌ای پیرامون افزایش نرخ محاسبه مالیاتی نسبت به سال گذشته، هزینه بیمه و سی‌ام آر، کارمزد واردات کالا و صدور قبض انبار، کارمزد واردات کامیون‌های کشنده با لحاظ هزینه‌های گمرکی و تأمین منابع ارزی، کارمزد ورود موقت ناوگان خارجی و کارمزد ترانزیت کامیون از مبادی بنادر یا گمرکات کشور در موارد زیر تهیه و به اداره کل امور مالیاتی استان به‌صورت کتبی ارسال شود.

دومین جلسه کمیسیون گمرک، حمل‌ونقل و لجستیک اتاق بازرگانی تبریز در سال ۱۴۰۴ با حضور روسا و اعضای هیئت‌مدیره انجمن شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی استان آذربایجان شرقی و شمال غرب کشور برگزار شد.

سید احمد فتاح‌زاده؛ رئیس کمیسیون گمرک، حمل‌ونقل و لجستیک اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به موضوعات مالیاتی و تعیین نرخ صدور اسناد و ارائه خدمات اظهار داشت: تنظیم صحیح دفاتر مالیاتی، نقش مهمی در افزایش اعتماد و شفافیت در سیستم مالیاتی دارد.

وی با اشاره به اقدامات سال گذشته افزود: خوشبختانه در نشست که با معاون حسابرسی مالیاتی اشخاص حقوقی و کارشناسان امور مالیاتی استان برگزار شد، محاسبات مالیاتی با وحدت رویه و بر اساس صورتجلسه توافقی انجام گرفت.

اقدام عملیاتی پارلمان بخش خصوصی برای استقرار هوایمای بارورسازی در آذربایجان شرقی

بودن ۲۷ درصد زمین قابل کشت در جهان، نیروی کار ارزان، بارندگی مناسب و بازار مصرف، بهترین گزینه برای اجرای این طرح است. اگر واردات ۱۰ قلم کالای کشاورزی از آفریقا انجام شود، می‌توان تا سه و نیم میلیارد دلار صرفه‌جویی کرد.

محرم‌پور همچنین از تلاش اتاق بازرگانی تبریز برای تأسیس مرکز تجاری ایران در اوگاندا خبر داد.

وی در ادامه با اشاره به اهمیت برقراری ارتباط بین بخش صنعتی و علمی، از امضای ۱۳ تفاهم‌نامه در حوزه‌های مختلف از جمله جذب دانشجویان علاقه‌مند در دوره‌های کارآموزی صنعتی و پژوهشی خبر داد و گفت: دیوار بی‌اعتمادی بین دانشگاه و صنعت باید برداشته شود؛ چرا که این دیوار مانعی میان اهالی علم و فعالان اقتصادی عمل‌گرا است.

استقرار هوایمای بارورسازی در آذربایجان شرقی ضروری است

◀ احمد آقاصادقی، فرمانده پایگاه هوایی قدر با اشاره به چالش‌های اقلیمی و بحران کم‌آبی در کشور، بر لزوم اهتمام جدی نسبت به بارورسازی ابرها تأکید کرد و گفت: در این زمینه اقدامات عملیاتی در سطح ملی آغاز شده است؛ مواد مورد نیاز برای این فرایند خریداری شده و پروازهای آزمایشی و آموزشی نیز انجام شده‌اند که نتایج رضایت‌بخشی داشته‌اند. وی همچنین از صدور دستور ویژه برای رسیدگی به وضعیت دریاچه ارومیه خبر داد و افزود: اقدامات لازم در این خصوص در حال انجام است و حمایت‌های فنی و اجرایی نیز در دستور کار قرار دارد.

آقاصادقی با اشاره به وجود دو فروند هوایمای مجهز به تجهیزات بارورسازی در کشور، اظهار کرد: می‌توان از این هوایماها برای بارورسازی ابرها در استان آذربایجان شرقی استفاده کرد، اما هدف اصلی ما خرید و استقرار یک هوایمای اختصاصی در استان است تا بتوان در مواقع ضروری، با هماهنگی سازمان هواشناسی، عملیات بارورسازی را در کوتاه‌ترین زمان ممکن انجام داد.

وی با بیان اینکه کشور از نظر توان علمی در این حوزه وضعیت مطلوبی دارد، تأکید کرد: با این حال، در بخش فنی نیازمند سرمایه‌گذاری بیشتر هستیم تا ظرفیت‌های اجرایی نیز متناسب با ظرفیت‌های علمی تقویت شود.

تیم بارورسازی ابرها با حضور در اتاق بازرگانی تبریز با دبیر اتاق دیدار کرده و در رابطه با نحوه بارورسازی ابرها در استان و انجام هماهنگی‌های لازم به تبادل نظر پرداختند.

◀ جعفر محرم‌پور، دبیر اتاق بازرگانی تبریز، در این دیدار با اشاره به مطالعات انجام‌شده در مرکز پژوهش‌های این اتاق، اظهار داشت: بر اساس بررسی‌ها، بارورسازی ابرها می‌تواند تا ۱۵ درصد در افزایش بارندگی در استان آذربایجان شرقی مؤثر باشد.

بارورسازی ابرها راهکار مقابله با تنش آبی در آذربایجان شرقی

وی با بیان اینکه تنش آبی به یک چالش جدی در کشور و استان تبدیل شده، گفت: دریاچه ارومیه از لحاظ زیستی، استان آذربایجان شرقی را بیشتر از آذربایجان غربی درگیر کرده و این دو استان در این زمینه متحمل هزینه‌های زیادی خواهند شد.

محرم‌پور با بیان اینکه بدون وجود آب، برق و زمین مناسب، سرمایه‌گذاری معنا ندارد، افزود: اتاق بازرگانی تبریز در راستای مسئولیت‌های اجتماعی خود، بر بارورسازی ابرها و احیای دریاچه ارومیه و کمک به رفع تنش آبی در استان تأکید ویژه‌ای دارد.

وی همچنین به همکاری نزدیک بخش خصوصی و دولتی در این زمینه اشاره کرد و گفت: امیدواریم با همراهی شرکت آب منطقه‌ای و سازمان هواشناسی استان، شاهد افزایش میزان بارش در منطقه باشیم. دبیر اتاق بازرگانی تبریز در ادامه سخنان خود، با اشاره به رتبه دوم آذربایجان شرقی از نظر تولید سیب در کشور گفت: با وجود برابر بودن مساحت استان با کشور هلند، بهره‌وری محصولات کشاورزی ما بسیار پایین‌تر است.

وی همچنین از برنامه‌ریزی برای اجرای طرح کشت فراسرزمینی خبر داد و گفت: براساس مطالعات صورت‌گرفته، قاره آفریقا به دلیل دارا

بارورسازی ابرها نیازمند حمایت جدی استانداران است

مرتضی خلیلی؛ رهبر عملیات بارورسازی ابرها با اشاره به ضرورت مقابله با بحران کم‌آبی و تغییرات اقلیمی، بر لزوم حمایت استانداران از طرح بارورسازی ابرها تأکید کرد و گفت: برای اجرای مؤثر این طرح در سطح استان‌ها، حمایت و همراهی مدیران ارشد استان از جمله استانداران، یک ضرورت اساسی است.

وی از برنامه‌ریزی‌های ویژه در سطح ملی برای احیای دریاچه ارومیه خبر داد و افزود: خوشبختانه اقدامات گسترده‌ای در حال انجام است و بخش خصوصی به‌ویژه اتاق بازرگانی تبریز نقش بسیار فعالی در این حوزه ایفا کرده است.

خلیلی با قدردانی از فعالیت‌های محیط‌زیستی اتاق بازرگانی تبریز، ارتباط مستمر این نهاد با مراکز علمی، پژوهشی و دانشگاهی را یکی از اقدامات اساسی و اثرگذار در مدیریت بحران آب و هوا دانست و اظهار داشت: در حال حاضر مطالعات گسترده‌ای در زمینه تلطیف آب‌وهوا در

حال انجام است؛ کشورهایی مانند چین و تایلند نمونه‌های موفق در این زمینه هستند.

وی با اشاره به ظرفیت علمی کشور در حوزه بارورسازی ابرها، افزود: اگر بتوان یک ابر خاص را به‌درستی در محل مناسب بارور کرد، حتی می‌توان با باردهی ۱۰۰ درصدی نیز افزایش بارش را انتظار داشت. نکته مهم، زمان و مکان صحیح تزریق مواد بارورساز به درون ابر است که نقش کلیدی در موفقیت این فرآیند دارد.

شایان ذکر است، با تلاش‌ها و پیگیری‌های صورت گرفته در اتاق بازرگانی تبریز، به‌عنوان پارلمان بخش خصوصی استان آذربایجان شرقی، استقرار هواپیمای بارورسازی در استان، شکل عملیاتی به خود گرفته و این امر می‌تواند، در افزایش بارندگی، بازدهی کشاورزی، تلطیف آب‌وهوا و ... مؤثر واقع شود.

گفتنی است، تیم بارورسازی ابرها با حضور در استان، به بررسی پراکندگی میزان ابرها در نواحی نیمه‌شرقی ارتفاعات استان آذربایجان شرقی پرداختند.

در کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق بازرگانی تبریز تاکید شد:

پایش مستمر عملکرد نمایندگان کارفرمایان در هیئت‌های کار

کارگاه‌هایی که طبقه‌بندی مشاغل دارند یا مشمول دستمزد مقطوع هستند، یا سالانه مورد بازرسی دفاتر قرار می‌گیرند، ندارد.

وی در خصوص اصلاح عناوین شغلی گفت: طبق رای هیئت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره ۱۱۱۵ و ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۱۴ تاریخ ۱۴۰۰/۴/۱؛ هیئت‌های تشخیص و حل اختلاف مستقر در ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی جهت رسیدگی به اعتراضات مربوط به اصلاح عناوین شغلی در لیست‌های ارسالی به سازمان تامین اجتماعی اقدام می‌کنند و به دنبال آن، سازمان تامین اجتماعی طبق بخشنامه شماره ۱۴۰۱/۱۰۰۰/۱۷۷۷/۱۴۰۱/۲/۱۸ تاریخ ۱۴۰۱/۲/۱۸ و اصلاحیه آن برابر ضوابط و مقررات کمیته‌های احتساب سوابق مورد رسیدگی و پس از تأیید و تعیین دستمزد شغل جدید، مابه‌التفاوت حق بیمه شغل جدید را به نرخ روز محاسبه و از کارفرما مطالبه می‌کنند و این موضوع بار مالی سنگینی را به کارفرما تحمیل می‌کند.

امینی افزود: مطابق ماده ۳۹ قانون تامین اجتماعی، تغییر مشاغل کارگران کارگاه‌ها باید به سازمان تامین اجتماعی احاله شود. گفتنی است، در این جلسه با اهدای لوح تقدیر، از زحمات محمدجعفر صالحی در کسوت دبیری کانون انجمن‌های صنفی کارفرمایی استان تقدیر به‌عمل آمد.

جلسه کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق تبریز با محوریت «پایش عملکرد نمایندگان کارفرمایان در هیئت‌های کار» برگزار شد.

مهدی امینی، رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق تبریز در این نشست بر لزوم پابندی نمایندگان کارفرمایان در هیئت‌های کار به رعایت انضباط، شأن نمایندگی، برابر بودن وزن و ارزش رای تمام نمایندگان و رعایت قانون در

صدور رای تأکید کرد.

وی با اشاره به مشکل تغییر عناوین شغلی گفت: این کمیسیون تأکید دارد، بخشنامه ۱۷۷۷ تاریخ ۱۴۰۱/۲/۱۸ سازمان تامین اجتماعی و اصلاحیه آن به شماره ۸۰۴۷ تاریخ ۱۴۰۳/۹/۲۷ در مورد اصلاح عناوین شغلی، با قید فوریت و با نظر تشکلات کارفرمایی اصلاح شود، چراکه سازمان تامین اجتماعی حق مطالبه مابه‌التفاوت تغییر عناوین شغلی

توسعه صادرات صنعت کفش تبریز با حضور فعال در نمایشگاه‌های بین‌المللی

برگزار می‌شود و پس از آن نمایشگاه‌هایی در دبی، قاهره و جدّه نیز در برنامه قرار دارند. همچنین، اتحادیه در نمایشگاه آی‌مد استانبول به‌عنوان غرفه‌دار شرکت خواهد کرد.

حسین منافی، رئیس اتحادیه کفاشان تبریز، نیز با اشاره به مشکلات اقتصادی و کاهش قدرت خرید مردم، صادرات را تنها راه نجات صنعت کفش دانست و گفت: اتحادیه برای همکاری با نهادهای مسئول و وزارت صمت در مسیر صادرات آمادگی کامل دارد.

علیرضا نظیف، رئیس نمایندگی انجمن دوستی ایران و ارمنستان در شمالغرب کشور با اشاره به اینکه نیمی از تجارت ارمنستان از مسیر تبریز انجام می‌شود، گفت: از ۷۰۰ میلیون دلار صادرات ایران به ارمنستان، ۳۶۰ میلیون دلار از گمرکات آذربایجان شرقی صادر می‌شود.

وی افزود: از ۲۵ اردیبهشت‌ماه، توافقنامه تعرفه صفر بین ایران و اتحادیه اوراسیا اجرایی می‌شود و فرصت مناسبی برای ورود به بازار این منطقه فراهم شده است.

نظیف همچنین از برنامه‌ریزی برای برگزاری نمایشگاه اختصاصی توانمندی‌های جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان خبر داد که با هدف معرفی ظرفیت‌های صنعتی، تجاری و اقتصادی کشور برگزار خواهد شد.

مهدی آقائزاد، رئیس انجمن کفش تبریز، از کاهش سرانه مصرف کفش در کشور از ۳ جفت به ۱.۵ جفت خبر داد و گفت: این کاهش موجب از دست رفتن ۱۸۰ میلیون جفت کفش در بازار داخلی شده است. وی با اشاره به نبود تقدینگی در واحدهای تولیدی، افزود: باوجود کاهش نرخ ارز، قیمت مواد اولیه تغییر نکرده و تولیدکنندگان قادر به کاهش قیمت فروش نیستند.

آقائزاد تأکید کرد: تشکیل کنسرسیوم، ارائه تسهیلات کم‌بهره، نوسازی ماشین‌آلات، توسعه شهرک کیف و کفش و حمایت‌های واقعی دولت می‌توانند به رفع مشکلات صنعت کمک کنند.

در پایان این نشست، گزارش سفر به ارمنستان و نتایج بازاریابی دبی ارائه شد.

در نشست مشترک فعالان صنعت کفش آذربایجان شرقی که با حضور رؤسای اتحادیه‌ها، انجمن‌ها و تولیدکنندگان در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد، بر لزوم حضور مؤثر در بازارهای خارجی، به‌ویژه کشورهای همسایه، تأکید شد.

علیرضا جباریان‌فام، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان کفش آذربایجان شرقی، با اشاره به بازدید از واحدهای تولیدی کفش در ارمنستان گفت: بیشتر واحدهای تولیدی این کشور کوچک و غیرقابل رقابت هستند و تنها یک کارخانه بزرگ با ماشین‌آلات تمام ایتالیایی و شبکه فروشگاه‌های زنجیره‌ای فعال است که روزانه ۵۰۰ جفت کفش فاخر تولید می‌کند.

وی افزود: این واحد تولیدی ظرفیت همکاری مشترک با تولیدکنندگان ایرانی را دارد.

جباریان‌فام با انتقاد از ضعف تبلیغات در خارج از کشور گفت: فعالان بازار ارمنستان از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های صنعت کفش ایران بی‌اطلاع هستند، در حالی که کفش تبریز از نظر قیمت و کیفیت قابل رقابت با ترکیه بوده و حتی در برخی موارد کیفیت بالاتری دارد.

وی با بیان اینکه تنها رقیب واقعی ایران در منطقه ترکیه است، اظهار داشت: قیمت کفش تولیدی در ترکیه یک‌ونیم برابر ایران است و این مزیت رقابتی می‌تواند فرصت مناسبی برای صادرات به کشورهای منطقه فراهم کند.

وی بر لزوم حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی تأکید کرد و گفت: نخستین نمایشگاه توانمندی‌های کفش تبریز تیرماه امسال در ایروان

بررسی امکان واردات برق از ترکیه به ایران

خصوص فرایند واردات انرژی برق از کشورهای همجوار شمالغرب از جمله ترکیه، توضیحات میسوطی ارائه داد.

در این جلسه که مهرداد اقلیمی؛ مدیر کل دفتر تجارت خارجی برق توانیر و محمدحسین زنده‌دل؛ مدیر دفتر مبادلات برون‌مرزی شرکت مدیریت شبکه برق ایران به صورت ویدیوکنفرانسی حضور داشتند، نمایندگان صنایع بزرگ منطقه، سوالات و ابهامات خود پیرامون موضوع خرید برق از کشور ترکیه را طرح کرده و نمایندگان شرکت توانیر و شرکت مدیریت شبکه برق ایران، ضمن تبیین شرایط فنی، حقوقی و مالی تبادل انرژی الکتریکی با کشور ترکیه، به تشریح فرایند نحوه خرید برق از این کشور پرداختند.

در پایان این جلسه مقرر شد، جلسه بعدی با بررسی دقیق‌تر و کارشناسانه‌تر و با برآورد میزان تقریبی مورد نیاز برق (قابل خرید از کشور ترکیه)، حداکثر در ۱۰ روز آینده برگزار شود.

جلسه کارشناسی مدیریتی پیک بار مصرفی و بررسی امکان واردات برق از کشور ترکیه، با حضور رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز، جمعی از واحدهای پر مصرف صنعت از سه استان منطقه شمالغرب کشور (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل)، تعدادی از مدیران واحدهای فولادی استان و مسئولین برق منطقه ای استان برگزار شد.

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز در این نشست به تشریح مشکلات واحدهای صنعتی به‌خصوص بخش فولادی در حوزه تامین برق پرداخت.

وی با اشاره به نوسانات نرخ ارز گفت: باید تمام موارد در خصوص خرید برق از ترکیه شفاف‌سازی و معافیت‌های حامل انرژی کاملاً در این طرح در نظر گرفته شود.

محسن برنجی؛ معاون بهره‌برداری شرکت برق منطقه‌ای آذربایجان در این نشست پیرامون آخرین وضعیت شبکه برق و امکان ایجاد شده در

آذربایجان شرقی دروازه ورود ایران به اوراسیا

قزاقستان، قرقیزستان و ارمنستان، یکی از بلوک‌های مهم اقتصادی در منطقه به شمار می‌رود.

شهبازی نقش ارمنستان را در افزایش تعامل با کشورهای اروپایی و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا مهم و اساسی دانست و بر لزوم برنامه‌ریزی صحیح جهت بهره‌مندی از این ظرفیت تأکید کرد.

لزوم تسریع در اجرای طرح جامع پایانه مرزی نوردوز

علیرضا نظیف؛ دبیر میز تجاری ارمنستان، با اشاره به اهمیت موافقت‌نامه تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا اظهار کرد: در عرصه روابط بین‌الملل، شاهد رقابت بر سر ایجاد کریدورهای ارتباطی هستیم و هر کشور تلاش می‌کند مسیر اختصاصی خود را

میز تجاری ارمنستان در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد و طی آن بر لزوم تکمیل زیرساخت‌های مرز نوردوز تأکید شد.

سهند شهبازی؛ مدیر بین‌الملل اتاق تبریز، در این نشست با بیان اینکه موافقت‌نامه تجارت آزاد میان جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا از اواخر اردیبهشت‌ماه سال جاری وارد مرحله اجرایی خواهد شد، افزود: با ورود رسمی ایران به این بازار مشترک، فرصت‌های گسترده‌ای برای گسترش تجارت خارجی کشور فراهم می‌شود که می‌تواند نقش مؤثری در تحقق اهداف توسعه‌ای کشور در سال ۱۴۰۴ ایفا کند.

وی هدف از این موافقت‌نامه را توسعه مبادلات تجاری، کاهش تعرفه‌های گمرکی و تسهیل دسترسی به بازارهای منطقه‌ای عنوان و اضافه کرد: اتحادیه اقتصادی اوراسیا، شامل فدراسیون روسیه، بلاروس،

شکل دهد. در این میان، تسریع در اجرایی شدن طرح جامع پایانه مرزی نوردوز از اهمیت بالایی برخوردار است.

وی افزود: در حال حاضر، پایانه مرزی نوردوز نهایتاً ظرفیت پذیرش روزانه ۷۰ تا ۸۰ کامیون را دارد، در حالی که تقاضا برای عبور بیش از ۵۰۰ کامیون در روز وجود دارد. این ظرفیت پایین نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای رو به رشد تجاری باشد.

نظیف با اشاره به شرایط نامتوازن زیرساختی در مرز نوردوز گفت: در سمت ارمنستان، هشت گیت ورودی و خروجی فعال وجود دارد، اما ایران تنها از یک گیت استفاده می‌کند که باید برای توسعه‌ی آن اقدام فوری

صورت گیرد. وی استان آذربایجان شرقی را تنها دروازه‌ی زمینی ایران برای ورود به بازار اوراسیا دانست و تأکید کرد: با وجود بیش از ۳۰ سال رابطه بین این استان و ارمنستان، شناخت کافی از ظرفیت‌های آذربایجان شرقی در این کشور وجود ندارد.

نظیف همچنین با اشاره به علاقه‌مندی طرف ارمنی برای تعمیق روابط فرهنگی گفت: ارمنستان با وجود وسعت کم، می‌تواند پل ارتباطی ایران با اروپا باشد. آن‌ها آمادگی خود را برای برگزاری هفته‌ی فرهنگی تبریز در ارمنستان اعلام کرده‌اند.

ضرورت توجه به زیرساخت‌های گردشگری استان آذربایجان شرقی

استان از نظر اقتصادی تقویت خواهد شد. وی گفت: امروزه رفتار گردشگران تغییر کرده است؛ آن‌ها دنبال تجربه هستند، نه فقط یک بلیت و هتل. آژانس‌های گردشگری نه تنها فروشندگان تور، بلکه معماران تجربه هستند. بیایید آینده گردشگری را با نوآوری، همکاری و انعطاف‌پذیری بسازیم. دبیر کمیسیون افزود: با آموزش راهنمایان محلی و دیجیتالی کردن تورها، می‌توان تجربه گردشگر را از یک تور ساده به یک خاطره ماندگار تبدیل کرد.

سال ۱۴۰۴ باید سال اقدامات ویژه برای تجارت و گردشگری باشد

احمد عظیم‌زاده، رئیس کمیسیون فرش، صنایع دستی و گردشگری اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به برخی مذاکرات غیر مستقیم اخیر گفت: حتی در صورت تحقق این مذاکرات، باید اذعان کنیم که زیرساخت‌های ما برای جذب گردشگران بین‌المللی هنوز آماده نیست. وی با تأکید بر ضعف زیرساخت‌های حمل و نقل و خدمات گردشگری در کشور اظهار داشت: ما در حال حاضر از نظر امکانات فرودگاهی، ناوگان ایرلاین، اتوبوس‌های پیشرفته، سیستم حمل و نقل عمومی و همچنین کیفیت و کمیت هتل‌ها در سطح استانداردهای بین‌المللی نیستیم و باید برای جبران این نقیصه گام‌های جدی برداریم. عظیم‌زاده با اشاره به اهمیت سال جاری در حوزه تجارت و اقتصاد گفت: امسال، سال تجارت و اقتصاد است و باید در استان آذربایجان شرقی کارهای ویژه‌ای انجام دهیم تا جایگاه اقتصادی آن تقویت شود.

کمیسیون فرش، صنایع دستی و گردشگری اتاق بازرگانی تبریز با محوریت «بررسی عملکرد گردشگری استان در نوروز ۱۴۰۴»، «ارائه راهکارها و پیشنهادات برای جذب بیشتر گردشگران داخلی و خارجی در استان» و «بررسی راهکارهای آموزش نیروی انسانی در حوزه گردشگری و ارتقای تبلیغات موثر برای جذب گردشگر» با حضور مدیران بخش دولتی و خصوصی در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

مجید عباسی، دبیر کمیسیون فرش، صنایع دستی و گردشگری اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به تغییر رویکرد این کمیسیون در سال جاری گفت: از امسال، دو حوزه فرش، صنایع دستی و گردشگری به صورت مجزا و بصورت مستقل برگزار می‌شوند تا مباحث مرتبط با هر بخش به شکل تخصصی‌تر و هدفمندتر بررسی شوند.

عباسی با تأکید بر اهمیت تقویت صنعت گردشگری اظهار کرد: هر اندازه که در حوزه گردشگری قدرتمندتر عمل کنیم، به همان میزان نیز

به گفته وی، این پروازها در روزهای شنبه و پنجشنبه هر هفته انجام خواهد شد و گامی مؤثر در تقویت روابط گردشگری و اقتصادی میان دو کشور به شمار می‌رود.

وی همچنین بر لزوم بازگشایی مسیر زمینی تبریز-نخجوان تأکید کرد و گفت: از سرگیری این مسیر می‌تواند نقش مهمی در رونق گردشگری، تبادلات فرهنگی و تجاری بین ایران و جمهوری آذربایجان ایفا کند. ملکی در ادامه خواستار اصلاح و بهسازی بزرگراه تبریز-تهران (و بالعکس) شد و اظهار داشت: وضعیت فعلی این مسیر برای تردد گردشگران و زائران مناسب نیست و باید هرچه سریع‌تر به آن رسیدگی شود. وی با اشاره به اهمیت مدیریت شهری در ایام پرگردشگر افزود: شهرداری‌ها باید در فصل‌های گردشگری از انجام ساخت‌وسازهای سنگین و پروژه‌های عمرانی در مناطق پر تردد خودداری کنند تا آسایش گردشگران حفظ شود.

محمد ملکی همچنین اعلام کرد: اتاق بازرگانی تبریز آمادگی کامل دارد تا دوره‌های آموزشی تخصصی برای دفاتر خدمات مسافرتی، هتل‌داران، رستوران‌داران و سایر فعالان حوزه گردشگری برگزار کند تا سطح خدمات و کیفیت میزبانی در استان ارتقا یابد.

تلاش برای توسعه قطار مسیر تهران-مراغه

علیرضا سلیمانی، مدیرکل راه‌آهن آذربایجان شرقی، از راه‌اندازی قطار پنج‌ستاره در مسیر تبریز-مشهد و بالعکس خبر داد و گفت: این اقدام در راستای ارتقای کیفیت خدمات حمل‌ونقل ریلی و افزایش رضایتمندی مسافران انجام شده است.

وی همچنین از برنامه‌ریزی برای راه‌اندازی قطار پنج‌ستاره در مسیر تهران-مراغه خبر داد و افزود: این پروژه در دست بررسی و پیگیری قرار دارد و در صورت تأمین منابع لازم، به زودی وارد مرحله اجرا خواهد شد. سلیمانی با اشاره به اهمیت توسعه حمل‌ونقل ریلی در استان تأکید کرد: برای ارتقای خدمات ریلی و گسترش خطوط، نیاز به سرمایه‌گذاری‌های جدی وجود دارد و باید اقدامات توسعه‌ای در این حوزه با حمایت دولت و مشارکت بخش خصوصی دنبال شود.

لزوم نوسازی و ارتقاء سالن ترانزیت فرودگاه تبریز

علیرضا جمشیدی، معاون مدیرکل اداره فرودگاه‌های استان آذربایجان شرقی، بر ضرورت ارتقاء و زیباسازی سالن ترانزیت فرودگاه تبریز برای استفاده مسافران داخلی و خارجی تأکید کرد.

وی با اشاره به نقش مهم فضای فرودگاهی در ارتقای تجربه مسافر و تقویت تصویر گردشگری استان گفت: ایجاد یک سالن ترانزیت استاندارد و مجهز برای پذیرایی مناسب از مسافران ورودی و خروجی، یکی از اولویت‌های اصلی توسعه فرودگاه تبریز است.

وی از نمایندگان مجلس درخواست کرد تا توجه ویژه‌تری به حوزه گردشگری داشته باشند و افزود: در کشورهای همسایه مانند ترکیه و امارات متحده عربی سرمایه‌گذاری‌های کلانی در بخش گردشگری صورت گرفته است. برای مثال، فقط در شهر دبی بیش از ۱۴۸۰ هتل فعال وجود دارد، در حالی که ما هنوز از لحاظ زیرساختی فاصله زیادی با این کشورها داریم.

رئیس کمیسیون گردشگری اتاق تبریز تأکید کرد: ایران، با توجه به ظرفیت‌های تاریخی، فرهنگی و طبیعی، باید به جایگاهی برسد که نتنها مقصدی گردشگری پذیر بلکه بستری برای تجارت بین‌المللی باشد. تحقق این هدف نیازمند عزم ملی و برنامه‌ریزی دقیق است.

گردشگری جایگزین فروش نفت شود

رضا صدیقی، نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در مجلس شورای اسلامی، با اشاره به اهمیت صنعت گردشگری، از تلاش تمامی نهادهایی که در ایام نوروز برای پذیرایی از میهمانان در استان فعالیت داشتند، قدردانی کرد.

وی با اشاره به ظرفیت‌های بالای آذربایجان شرقی در حوزه‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی افزود: این استان به‌عنوان یکی از قطب‌های مهم گردشگری کشور، نیازمند حمایت‌های جدی دولت است.

صدیقی با تأکید بر اینکه گردشگری می‌تواند جایگزینی مؤثر برای درآمدهای نفتی باشد، اظهار داشت: به‌جای فروش نفت برای تأمین منابع مالی کشور، می‌توان با برنامه‌ریزی اصولی در صنعت گردشگری که کم‌هزینه‌ترین و در عین حال بیشترین اشتغال‌زایی و بهرهوری را دارد، گام‌های مؤثری در جهت حل مشکلات اقتصادی برداشت.

نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در مجلس شورای اسلامی در ادامه، بخش خصوصی را نجات‌دهنده واقعی اقتصاد کشور دانست و گفت: در حال حاضر، بیش از ۹۰ درصد سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در استان توسط بخش خصوصی صورت گرفته و سهم دولت در این میان بسیار اندک است.

وی همچنین بر لزوم تجهیز زیرساخت‌های حمل‌ونقل ریلی، هوایی و زمینی استان تأکید کرد و افزود: سطح زیرساخت‌های موجود در شأن استان نیست و باید برای توسعه صنعت گردشگری، این ظرفیت‌ها به‌روزرسانی و تقویت شوند.

راه‌اندازی خط پرواز تبریز-باکو از ۲۵ خرداد

محمد ملکی، نائب رئیس کمیسیون فرش، گردشگری و صنایع دستی با اشاره به سفر اخیر هیئت نمایندگان اتاق تبریز در قالب هیئت همراه رئیس‌جمهور به جمهوری آذربایجان، از راه‌اندازی خط پرواز تبریز-باکو از تاریخ ۲۵ خردادماه سال جاری خبر داد.

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز؛

توسعه بدون آموزش، عقلانیت جمعی و مشارکت مدنی ممکن نیست

وی در ادامه گفت: تعامل و گفت‌وگو مستمر میان جامعه، دولت و دانشگاه، اساس توسعه است و باید زیست‌بوم مناسبی برای گفت‌وگو و هم‌فکری در جامعه ایجاد کنیم.

شریف‌زاده بر لزوم تقویت زیرساخت‌های نرم‌افزاری نظیر آموزش‌های عمومی نوین از جمله شاد زیستن، زیبایی‌شناسی و هوش مصنوعی در دانشگاه‌ها تأکید کرد.

وی تحولات فناوری را تهدیدی برای نظام‌های آموزشی سنتی خواند و خواستار حرکت به‌سوی نظام یادگیری انعطاف‌پذیر و مهارت‌محور شد.

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز با تحلیل نمونه‌های بین‌المللی، به مزیت‌های نسبی کشورها اشاره کرد و گفت: ایران باید بر ظرفیت‌های خود از جمله منابع طبیعی، موقعیت ژئوپلیتیکی و نیروی انسانی جوان تمرکز کند.

شریف‌زاده از تجربه موفق کشورهای چین، آلمان، کره جنوبی، نروژ و فنلاند یاد کرد و الگوبرداری بومی شده از آن‌ها را برای ایران قابل تحقق دانست، مشروط بر تقویت اراده توسعه.

وی بر اهمیت «شبکه‌سازی» دانشگاه‌ها با جهان و تعامل آن‌ها با بخش خصوصی و صنعت تأکید و آن را پارادایمی نوین برای عبور از بن‌بست توسعه عنوان کرد.

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، در میزگرد تخصصی دانشگاه تبریز با موضوع الزامات توسعه، توسعه را «حرکتی مستمر از برطرف‌سازی نیازهای اولیه به‌سوی خودشکوفایی انسانی» تعریف کرد.

سید باقر شریف‌زاده تأکید کرد که این مسیر بدون وجود «فهم مشترک» و «مطالبه جمعی» از سوی جامعه محقق نخواهد شد و توسعه را پدیده‌ای دانست که باید در بطن اجتماع نهادینه شود.

به گفته وی، شرط نخست تحقق این مطالبه عمومی، آموزش و پرورش اثربخش از سنین کودکی است.

وی تصریح کرد: آموزش، موتور بنیادین توسعه است و غفلت از آن موجب رکود ساختاری کشور خواهد شد.

شریف‌زاده با اشاره به تعدد دانشگاه‌ها در ایران، این وضعیت را نمایانگر توسعه نداشت و گفت: آنچه اهمیت دارد، کیفیت تربیت نیروی انسانی و هدفمندی نظام آموزشی است.

وی با ذکر اینکه توسعه واقعی در کشورهایی تحقق یافته که از مدرسه تا دانشگاه، هدفمند و پیوسته به‌سوی توانمندسازی جامعه حرکت کرده‌اند، خواستار بازنگری جدی در نظام آموزشی شد.

رئیس شورای راهبردی مرکز پژوهش‌های اتاق تبریز افزود: توسعه اقتصادی بدون توسعه فرهنگی و آموزشی امکان‌پذیر نیست. تربیت شهروند آگاه و مسئول‌پذیر، از بستر یک نظام آموزشی خلاق و آزاد حاصل می‌شود.

شریف‌زاده «سعادت انسان» را جوهره توسعه دانست و عناصر کلیدی آن را شامل سلامت، بهداشت، زیرساخت، سیاست‌گذاری مؤثر، و حکمرانی خوب برشمرد.

وی تحول در نظام حکمرانی را یکی از الزامات حیاتی توسعه دانست و خاطرنشان کرد ساختار مدیریتی ناکارآمد، بزرگ و بروکراتیک مانعی جدی بر سر راه پیشرفت کشور است.

شریف‌زاده خواستار کاهش تصدی‌گری دولت و تقویت نهادهای مدنی به‌عنوان حلقه واسط مردم و حاکمیت شد و این نهادها را بهترین بستر برای شکل‌گیری «عقلانیت جمعی» معرفی کرد.

در نشست مشترک با رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس و مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی کشور مطرح شد؛

طرح مطالبات فعالان اقتصادی تبریز از سازمان تامین اجتماعی

اجتماعی کمتر از ۲ درصد است و نیازمند مدیریت کارآمدتری هستند. سالاری به برنامه‌های الکترونیکی سازی حساسی، بیمه کارگران ساختمانی به صورت منطقه‌ای و اجرای نظام ارجاع برای کاهش هزینه‌های درمان نیز اشاره کرد.

لزوم بازنگری در سیاست گذاری‌ها برای تحقق برنامه هفتم توسعه

علی بابایی کارنامی، رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس در نشست هم‌اندیشی فعالان اقتصادی آذربایجان شرقی، بر ضرورت تغییر ریل گذاری در سیاست گذاری‌ها برای اجرای موفق برنامه هفتم توسعه تأکید کرد و گفت: قوانین قدیمی و نگاه سنتی در حوزه‌های کار، بانک و مالیات نیازمند بازنگری جدی هستند.

وی آذربایجان شرقی را استانی کلیدی در اقتصاد ملی دانست و خواستار بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت‌های آن شد. بابایی همچنین با اشاره به نقش اتاق بازرگانی در سیاست گذاری‌ها، از فعالان اقتصادی خواست پیشنهادات خود را برای اصلاح قوانین ارائه دهند.

وی با اشاره به سهم اندک شستا در منابع تأمین اجتماعی (کمتر از ۵ درصد) اعلام کرد: طبق برنامه، شرکت‌های وابسته تا پایان برنامه هفتم به بخش خصوصی واگذار خواهند شد.

وی تأکید کرد: تأمین اجتماعی هم حامی کارگران است و هم پشتیبان کارفرمایان، و حل بدهی دولت به این سازمان ضروری است.

نشست هم‌اندیشی فعالان اقتصادی و تشکل‌های بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی کشور، رئیس و اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، هیئت نمایندگان و اعضای اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

مصطفی سالاری، مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی کشور با اشاره به رشد هزینه‌ها و کسری بودجه، از نیاز ماهانه ۱۲۵ هزار میلیارد تومانی سازمان خبر داد که ۹۰ هزار میلیارد تومان آن صرف حقوق مستمری‌گیران می‌شود.

وی کسری سالانه سازمان را ۳۰۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: این رقم معادل ۱۰ درصد بودجه کشور است و پرداخت نقدی آن برای دولت ممکن نیست.

چالش‌های مالی و اصلاحات پیش‌روی تأمین اجتماعی از نگاه مدیرعامل سازمان

سالاری افزود: اصلاح آیین‌نامه مشاغل سخت و زیان‌آور با هدف بازنگری درجه سختی مشاغل و تعیین حداقل سن بازنشستگی در دستور کار است. چراکه در سال گذشته بیش از ۵۰ درصد بازنشستگان از این مسیر بازنشسته شده‌اند.

وی همچنین بر لزوم همکاری میان دستگاه‌ها برای تداوم خدمات تأکید کرد و گفت: سهم شستا و شرکت‌های تابعه در منابع تأمین

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان ادامه داد: بدهی کارفرما ارتباطی به حقوق کارگر ندارد. در شرایطی که کارفرما دچار مشکل شده و قادر به پرداخت بیمه نیست، نباید خدمات بیمه‌ای کارگر قطع شود، چرا که این موضوع منجر به ایجاد تنش بین کارگر و کارفرما می‌شود. امینی خواستار پرداخت ماهانه ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور شد و گفت: حل این مسئله می‌تواند از بروز بسیاری از مشکلات در آینده جلوگیری کند.

جایگاه کارگران و کارفرمایان در تصمیم‌گیری‌ها مشخص شود

سیدباقر شریف‌زاده، عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز، با یادآوری ماهیت عمومی و غیردولتی سازمان تأمین اجتماعی گفت: منابع مالی این سازمان توسط کارگر و کارفرما تأمین می‌شود، اما جایگاه آن‌ها در تصمیم‌گیری‌ها مشخص نیست.

وی با اظهار تأسف از وضعیت صنعتی استان گفت: در گذشته تبریز قطب صنعت ایران بود، اما امروز بیشتر کارخانجات یا تعطیل شده‌اند یا در آستانه تعطیلی هستند.

شریف‌زاده همچنین افزود: ما برای کارکنان خود بیمه بیکاری پرداخت می‌کنیم تا اگر روزی مجموعه با مشکل مواجه شد، بتوانیم از سازمان کمک بگیریم. با این حال، حسابرسی دفاتر به افرادی واگذار شده که فاقد تخصص کافی هستند و همین موضوع باعث بروز اشتباهات و مشکلات جدی برای فعالان اقتصادی شده است.

ضرورت اصلاح قوانین بیمه‌ای برای حمایت از پیمانکاران و کارگران ساختمانی

مصطفی بهنیا، نایب رئیس کمیسیون صنعت احداث، امور زیربنایی و اقتصاد کلان اتاق بازرگانی تبریز، در این نشست به تشریح مسائل مرتبط با تأمین اجتماعی در حوزه پیمانکاری پرداخت.

وی با بیان اینکه حق بیمه طرح‌های عمرانی باید مطابق ماخذ مصوب محاسبه شود، نه لیست ارسال گفت: بر اساس مصوبات ۱۲۹ و ۱۴۳ شورای عالی تأمین اجتماعی و بخشنامه‌های سازمان برنامه و بودجه

لزوم بازنگری در قانون مشاغل سخت و زیان‌آور

جمشید برزگر، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز در این نشست، بر ضرورت حل اختلافات میان کارگران و کارفرمایان در حوزه تأمین اجتماعی تأکید کرد و گفت: کارگران و کارفرمایان باید بتوانند به عنوان شرکای اجتماعی، در کنار یکدیگر و با تعامل فعالیت کنند.

وی با انتقاد از قانون مشاغل سخت و زیان‌آور اظهار داشت: ما به این قانون معترض هستیم و خواستار بازنگری و تطبیق آن با استانداردهای روز هستیم. باید تعریف مشخص و روشنی برای مشاغل سخت و زیان‌آور ارائه شود تا از یک سو حقوق کارگران مشمول این قانون ضایع نشود و از سوی دیگر، مشاغلی که عملاً مشمول نیستند، به اشتباه در این رده قرار نگیرند.

نباید اجازه دهیم جامعه کارگری بیش از این آسیب ببیند

رضا جعفری، عضو هیئت‌رئسه اتاق بازرگانی تبریز، دولت، سازمان تأمین اجتماعی و جامعه کارگری و کارفرمایی را سه ضلع مهم تعامل اجتماعی دانست و گفت: در شرایط فعلی، کارگران تحت فشار بسیاری هستند و نباید اجازه دهیم جامعه کارگری بیش از این آسیب ببیند.

وی با اشاره به مشکلات مالی برخی کارفرمایان گفت: گاه کارفرما نمی‌تواند به موقع حق بیمه را پرداخت کند؛ اما تقاضای ما این است که در چنین شرایطی، سازمان تأمین اجتماعی لیست بیمه کارگران را بپذیرد تا کارگران، هنگام مراجعه به بیمارستان یا درمانگاه دچار مشکل نشوند. جعفری همچنین افزود: گرچه خدمات درمانی در بیمارستان‌های تأمین اجتماعی قابل قبول است، اما متأسفانه پوشش بیمه‌ای در کلینیک‌ها و مراکز پاراکلینیکی بسیار محدود است.

خدمات بیمه‌ای کارگر نباید قطع شود

مهدی امینی، عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز، با اشاره به چالش تغییر عنوان شغلی گفت: در هیچ جایی ذکر نشده که برای تغییر عنوان شغلی باید هزینه‌ای پرداخت شود. هرچند گفته شده این هزینه‌ها کاهش یافته‌اند، اما همچنان با مشکلات زیادی در این زمینه روبه‌رو هستیم.

یا شرایط خاص دیگر، امکان اثبات اشتغال در مشاغل سخت را ندارند و از مزایای قانونی محروم می‌شوند. همچنین به دلیل مشخص نشدن سخت و زیان‌آور بودن شغل از ابتدا، بسیاری از حقوق قانونی نظیر کاهش ساعات کاری، منع اضافه‌کاری و مرخصی پنج‌هفته‌ای سالانه عملاً نادیده گرفته می‌شود.

فرشاد درباره مشکلات کارفرمایان نیز گفت: کارفرما امکان پیش‌بینی هزینه‌های ناشی از بازنشستگی زودهنگام را در زمان تولید ندارد و بعد از گذشت ۲۰ سال، باید بر اساس نرخ‌های روز، حق بیمه‌ای را پرداخت کند که امکان پیش‌بینی و ذخیره‌سازی آن در گذشته وجود نداشته است. از سوی دیگر، تفاوت آراء کمیته‌های بررسی مشاغل سخت و زیان‌آور در کارگاه‌های مختلف باعث سردرگمی در مدیریت منابع انسانی شده است.

وی پیشنهاد داد: باید کارگاه‌هایی که مشاغل سخت دارند، در سیستم تأمین اجتماعی مشخص و ستاره‌دار شوند و پرداخت ۴ درصد حق بیمه اضافی به‌صورت ماهانه و مستمر انجام شود. همچنین نتایج آلاینده‌سنجی هر دو سال یکبار مشخص کند که آیا کارگاه مشمول پرداخت این مبلغ است یا خیر.

فرشاد بخشنامه‌های سازمان تأمین اجتماعی در خصوص اصلاح عناوین شغلی را مغایر با قوانین و آرای دیوان عدالت اداری دانست و گفت: سازمان حق ندارد، به‌صورت عطف‌به‌ماسبق، برای دوره‌هایی که عنوان شغلی در لیست‌ها قید نشده، مطالبه مابه‌التفاوت حق بیمه کند. این اقدام هم غیرقانونی و هم غیراخلاقی است و برخلاف رأی وحدت رویه دیوان عدالت اداری و بخشنامه‌های رسمی خود سازمان است.

◀ علیرضا جباریان‌فام؛ رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان کفش استان، یکی از دغدغه‌های اصلی این صنف را کاهش معافیت کارفرمایان از پرداخت حق بیمه دانست و اظهار داشت: این موضوع فشار مضاعفی را بر فعالان بخش تولید وارد کرده و لازم است مورد بازنگری قرار گیرد.

وی در ادامه با اشاره به نحوه دریافت هزینه مهارت‌آموزی از سوی سازمان فنی و حرفه‌ای گفت: بر اساس اساسنامه این سازمان، مبلغی از بابت آموزش و مهارت‌آموزی کارکنان، از کارفرمایان دریافت می‌شود، این در حالی است که هنگام آموزش مجدداً برای شرکت در آزمون‌ها و دوره‌های مهارت‌آموزی از ما هزینه اخذ می‌کنند.

◀ عمران نعیمی، مدیرکل امور حقوقی و قوانین سازمان تأمین اجتماعی، در پاسخ به انتقادات مطرح‌شده اعلام کرد: تأمین اجتماعی صرفاً در صورت تغییر مزد ناشی از تغییر عنوان شغلی هزینه‌ای دریافت می‌کند. در غیر این صورت، هیچ مبلغی بابت تغییر عنوان شغلی دریافت نمی‌شود.

وی با اشاره به وجود «مزد پنهان» در برخی مشاغل افزود: در مواردی که تغییر عنوان منجر به افزایش مزد می‌شود، بر اساس قانون هزینه دریافت می‌شود و این موضوع به منظور جلوگیری از فرار بیمه‌ای و حفظ حقوق بیمه‌شدگان ضروری است.

کشور، مبنای محاسبه حق بیمه پروژه‌های عمرانی، مآخذ تعیین‌شده در قرارداد است. با این حال، در برخی موارد، سازمان تأمین اجتماعی با استناد به لیست‌های ارسالی که ممکن است بیش از مآخذ باشد، اقدام به اعلام بدهی می‌کند که این اقدام فاقد وجهت قانونی است. این موضوع به‌ویژه در پروژه‌های عمرانی دولتی، موجب بروز اختلافات گسترده و تحمیل بار مالی مضاعف به شرکت‌های پیمانکاری شده است. وی بر لزوم ایجاد امکان بیمه‌پردازی برای اعضای هیئت‌مدیره شرکت‌های پیمانکاری شاغل در پروژه‌ها تأکید کرد و افزود: در بسیاری از شرکت‌های پیمانکاری به‌ویژه شرکت‌های پایه ۴ و ۵، اعضای هیئت‌مدیره علاوه بر مسئولیت‌های مدیریتی، در پروژه‌ها نیز به‌صورت مستقیم درگیر عملیات اجرایی هستند. محدود کردن امکان ارسال لیست بیمه برای اعضای هیئت‌مدیره این شرکت‌ها، مغایر با منطق اجرایی، فاقد مستند قانونی و اجحاف آشکار در حق مدیران اجرایی است. سازمان تأمین اجتماعی باید با بازنگری در این رویه، امکان بیمه‌پردازی برای این افراد را فراهم کند.

به‌نیا اصلاح قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی و ارائه کد کارگاهی به پروژه‌های ساخت و ساز را یک ضرورت دانست و افزود: مطابق قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی، سازمان تأمین اجتماعی در زمان صدور پروانه ساختمانی، حق بیمه را دریافت می‌کند اما از ارائه کد کارگاهی به مجریان پروژه امتناع می‌ورزد. این موضوع موجب می‌شود امکان ارسال لیست بیمه و برخورداری کارگران ساختمانی از خدمات بیمه‌ای در طول پروژه از بین برود. از آنجا که ماده ۵ قانون مزبور و آیین‌نامه اجرایی آن در عمل با تناقض و اجرای سلیقه‌ای روبروست، ضروری است این قانون مورد بازنگری قرار گرفته و به‌نفع نیروی کار فعال در ساخت‌وسازهای شهری اصلاح شود.

وی یکی دیگر از مشکلات اساسی را عدم لحاظ کردن پرداخت‌های بیمه‌ای شرکت‌های مشاور در ردیف‌های پیمانی پروژه‌ها است و درخواست مشخص ما این است که مبالغ پرداختی توسط این شرکت‌ها به سازمان تأمین اجتماعی، به‌عنوان بخشی از هزینه‌های مستقیم پروژه محسوب شده و در ردیف پیمان منظور شود تا شاهد شفافیت مالی و کاهش بار تحمیلی بر شرکت‌های مشاور باشیم.

قانون بازنشستگی مشاغل سخت و زیان‌آور نیازمند اصلاح فوری

◀ بهرادر فرشاد، عضو هیئت‌مدیره کانون کارفرمایی آذربایجان شرقی و رئیس کمیسیون مشاغل سخت و زیان‌آور، ضمن انتقاد از وضعیت کنونی اجرای قانون بازنشستگی پیش از موعد مشاغل سخت و زیان‌آور گفت: این قانون و آیین‌نامه‌های مرتبط، نه‌تنها برای کارفرمایان و بیمه‌شدگان، بلکه حتی برای سازمان تأمین اجتماعی نیز تبعات منفی و خسارت‌بار داشته است و سه ضلع این ساختار عملاً از اجرای آن متضرر شده‌اند. وی در ادامه به دلایل زیان‌باری این قانون برای بیمه‌شدگان اشاره کرده و افزود: بسیاری از کارگران به دلیل انحلال کارگاه، فوت کارفرما

همزمان با روز جهانی بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج صورت گرفت؛

حمایت اتاق بازرگانی از بیماران سرطانی استان

امیدواریم با این اقدام، بتوانیم سهم کوچکی در کاهش دغدغه‌های درمانی و روحی این عزیزان ایفا کنیم.

در ادامه، علی‌اکبر خازن، مدیرعامل انجمن خیریه پژواک، با قدردانی از این حمایت مالی گفت: استان آذربایجان شرقی متأسفانه در فهرست استان‌هایی با آمار بالای ابتلا به انواع سرطان قرار دارد. در جهان، سرطان ربه شایع‌ترین نوع این بیماری است؛ اما در کشور ما، در زنان سرطان سینه و دهانه رحم و در مردان، سرطان روده بزرگ و پروستات بیشتر مشاهده می‌شود.

وی با اشاره به اقدامات آموزشی انجمن پژواک در راستای پیشگیری و کاهش نرخ ابتلا به سرطان افزود: هدف ما تمرکز تخصصی بر تمام گونه‌های سرطانی و کاهش نرخ ابتلا در سطح استان است. در این راستا، جلسات آموزشی روزانه با مشارکت داوطلبانه متخصصان در سطح مدارس، ادارات، هیئت‌ها و میان اقشار آسیب‌پذیر برگزار می‌شود تا با ارتقاء سطح آگاهی عمومی، بتوانیم در مسیر پیشگیری، گام‌های مؤثری برداریم.

خازن در پایان از این اقدام خیرخواهانه اتاق بازرگانی تبریز قدردانی کرد.

در راستای مسئولیت‌های اجتماعی و همزمان با روز جهانی بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج، هیئت رئیسه و جمعی از هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز با اهدای مبلغ پنج میلیارد ریال به انجمن خیریه «پژواک»، از فعالیت‌های حمایتی این نهاد برای بیماران سرطانی در استان آذربایجان شرقی پشتیبانی کردند.

جمشید بزرگر، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز، در این دیدار با تأکید بر ضرورت توجه به بیماران صعب‌العلاج گفت: سرطان یکی از دشوارترین و دردناک‌ترین بیماری‌هایی است که هم بیماران و هم خانواده‌هایشان را از نظر روحی، روانی و مالی تحت فشار قرار می‌دهد. بسیاری از این عزیزان، علاوه بر تحمل درد جسمی، با مشکلات معیشتی و هزینه‌های سنگین درمان نیز مواجه‌اند. کمک پنج میلیارد ریالی ما به انجمن خیریه پژواک، تلاشی کوچک در مسیر کاستن از این رنج و افزایش کیفیت زندگی بیماران است.

وی افزود: اتاق بازرگانی تبریز در کنار فعالیت‌های اقتصادی، خود را متعهد به ایفای نقش در ارتقای رفاه اجتماعی می‌داند و حمایت از اقشار آسیب‌پذیر، به‌ویژه بیماران سرطانی، از اولویت‌های ماست.

همزمان با روز جهانی بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج؛

تسکین درد با همراهی اتاق بازرگانی تبریز

همدردی با خانواده‌های کودکان مبتلا به سرطان، گفت: ما در اتاق بازرگانی تبریز باور داریم که مسئولیت اجتماعی، جزئی جدایی‌ناپذیر از فعالیت اقتصادی است.

وی با بیان اینکه بیماری‌های صعب‌العلاج، فشارهای سنگینی را به خانواده‌ها تحمیل می‌کنند، تأکید کرد: حمایت از اقشار آسیب‌پذیر، به‌ویژه کودکان مبتلا به سرطان، از اولویت‌های اصلی ماست. این

همزمان با روز جهانی بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج، هیئت رئیسه و جمعی از هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز با حضور در مؤسسه خیریه تسکین، در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی خود، کمک مالی ۵ میلیارد ریالی را به این مؤسسه اختصاص دادند تا از کودکان مبتلا به سرطان در استان حمایت کنند.

جمشید بزرگر، نایب‌رئیس این اتاق در جریان این بازدید ضمن ابراز

با اشاره به چالش‌های اقتصادی پیش‌روی خانواده‌ها گفت: در سال ۱۴۰۴، میانگین هزینه سالانه درمان هر کودک مبتلا به سرطان حدود ۱۳۵ میلیون تومان برآورد می‌شود، که معادل حدود ۱۱ میلیون تومان در ماه است.

وی افزود: با تلاش مستمر مجموعه تسکین، تاکنون ۳۶ درصد کودکان تحت حمایت، بهبودی کامل یافته‌اند؛ آماري که در نوع خود بسیار امیدوارکننده و کم‌نظیر است.

میلانی از این اقدام خیرخواهانه اتاق بازرگانی تبریز قدردانی و ابراز امیدواری کرد، سایر مجموعه‌های بخش خصوصی نیز در کنار فعالیت‌های اقتصادی، به مسئولیت‌های اجتماعی توجه داشته باشند.

کمک با هدف کاهش بخشی از مشکلات مالی و روحی خانواده‌های این عزیزان تقدیم شده است.

نایب رئیس اتاق تبریز ادامه داد: در کنار تلاش برای توسعه اقتصادی استان، همواره کوشیده‌ایم با اقدامات حمایتی، در بهبود کیفیت زندگی این کودکان سهمی داشته باشیم. امیدواریم این کمک بتواند گامی مؤثر در مسیر بهبود شرایط درمانی و روحی کودکان و خانواده‌هایشان باشد.

در پایان، بزرگ‌تر با قدردانی از خدمات ارزشمند مؤسسه خیریه تسکین، بر تداوم همکاری اتاق بازرگانی تبریز با این نهاد و سایر مؤسسات خیریه استان تأکید کرد.

◀ در این نشست، جواد میلانی، مدیرعامل مؤسسه خیریه تسکین نیز

نایب رئیس اتاق تبریز در آیین رونمایی از کنسرسیوم مهارت استان؛

لزوم احیای ظرفیت‌های مغفول‌مانده مهارتی در استان

وی افزود: زیرساخت‌های آموزش مهارتی در استان وجود دارد، اما به دست فراموشی سپرده شده‌اند.

بزرگ‌تر با بیان اینکه به آموزش نیروهای متخصص توجه کافی نداشته است، گفت: اکنون در بخش‌های مختلف صنعتی از جمله صنعت احداث، صنایع غذایی، چرم و دیگر حوزه‌ها با کمبود نیروی ماهر مواجه‌ایم.

بزرگ‌تر ضمن انتقاد از برگزاری جلسات صرفاً شعاری تأکید کرد: اگر در جامعه بهره‌وری نباشد، خبری از پیشرفت و رقابت جهانی نخواهد بود. باید خروجی این نشست مشخص باشد تا سال آینده بتوانیم نتایج ملموس آن را ارزیابی کنیم.

چرخه آموزش متناسب با نیاز بازار نیست

◀ غلامحسین محمدی، معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

آیین رونمایی از کنسرسیوم (ائتلاف) مهارت استان آذربایجان شرقی با هدف توسعه زیرساخت‌های آموزش مهارتی و پاسخگویی به تقاضای بازار کار، با حضور رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز، جمعی از مسئولان استانی، فعالان بخش خصوصی و دانشگاهی در محل استانداری آذربایجان شرقی برگزار شد.

جمشید بزرگ‌تر، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز در این نشست با اشاره به سابقه تاریخی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در استان گفت: آذربایجان شرقی از دیرباز دارای مجتمع‌های فعالی در حوزه فنی و حرفه‌ای بوده که نیروهای متخصص زیادی را تربیت کرده‌اند، اما متأسفانه طی دهه‌های اخیر به دلیل سیاست‌گذاری‌های نادرست، از ظرفیت واقعی این مراکز بهره کافی نبرده‌ایم.

با نیاز واقعی بازار کار عنوان کرد و افزود: طرح کنسرسیوم مهارت تاکنون در هشت استان کشور اجرا شده و هدف آن ایجاد یک مدل هماهنگ میان بخش‌های آموزش، صنعت و اشتغال است تا بتوانیم بر این چالش غلبه کنیم.

مهارت‌افزایی، راهکار افزایش بهره‌وری

علیرضا منادی، رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی نیز در این نشست با اشاره به اهمیت زنجیره تأمین و مهارت‌افزایی گفت: برای ارتقای بهره‌وری، زنجیره تأمین باید یکپارچه شود. طبق قانون، یک‌هزارم از حقوق هر کارگر به سازمان فنی و حرفه‌ای اختصاص می‌یابد که منبعی پایدار برای ارتقای کیفیت آموزش‌های مهارتی است. وی افزود: تعریف مهارت چیزی جز افزایش بهره‌وری نیست. برگزاری کارگاه‌های آموزشی به‌ویژه در صنایع مهم، نقش کلیدی در تحقق این هدف ایفا می‌کند.

و رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، در مراسم رونمایی از کنسرسیوم مهارت آذربایجان شرقی، هدف اصلی این ائتلاف را ایجاد ارتباط مؤثر میان تقاضای بازار کار و نظام آموزش مهارتی دانست. وی با اشاره به اهمیت شناسایی نیازهای واقعی بازار کار افزود: با دریافت درخواست‌های نیروی کار از بنگاه‌های بزرگ، متوسط و کوچک، آموزشگاه‌ها در استان تقویت و تجهیز خواهند شد. با مشارکت فعال صنایع، چرخه‌ای پایدار از اشتغال مبتنی بر تناسب شغل و شاغل در استان شکل خواهد گرفت.

محمدی در ادامه با اشاره به چالش‌های موجود در حوزه آموزش مهارتی کشور گفت: امروزه در حوزه فناوری و آموزش، با سرعت بالای تغییرات در بازار کار مواجه هستیم، اما نظام آموزشی ما همچنان دچار فقر مهارتی است. علیرغم اینکه میانگین سال‌های تحصیل در کشور از میانگین جهانی بالاتر است، از نظر مهارت‌آموزی در بین شش کشور انتهای جهان قرار داریم. وی دلیل این عقب‌ماندگی را عدم کارایی و ناهماهنگی آموزش‌ها

در کمیسیون صنعت احداث اتاق تبریز مطرح شد؛

لزوم اصلاح قانون نظام مهندسی ساختمان

دسترسی اقرار کم‌برخوردار و متوسط جامعه به این حق اساسی را - که در اصل ۳۱ قانون اساسی تصریح شده - به شدت دشوار کرده است. بزرگ‌ترین بر لزوم ایفای مسئولیت قانونی شهرداری‌ها و اداره کل راه و شهرسازی استان در زمینه کنترل اجرای مقررات ملی ساختمان تأکید کرد.

مصطفی بهنیا؛ نایب‌رئیس کمیسیون صنعت احداث، امور زیربنایی و اقتصاد کلان اتاق بازرگانی تبریز در ادامه نشست بر ضرورت اجرای دقیق ماده ۴ قانون نظام مهندسی ساختمان تأکید کرد و افزود: دخالت افراد فاقد صلاحیت در فرآیند اجرای ساختمان، کیفیت ساخت‌وسازها را تحت تأثیر قرار داده و اعتماد عمومی را متزلزل کرده است.

وی خواستار اصلاح قانون نظام مهندسی ساختمان و بازنگری اساسی در شیوه‌نامه‌های مربوط به تشخیص صلاحیت سازندگان شد و ادامه داد: این اصلاحات باید بر پایه تعامل با نهادهای سیاست‌گذار و نظرات تشکلهای تخصصی انجام گیرد تا بتوان کیفیت ساخت‌وساز را ارتقا داد و مهندسان فعال را به سمت حرفه‌ای‌گری و بهره‌گیری از تجربیات موفق کشورهای توسعه‌یافته هدایت کرد.

جلسه کمیسیون صنعت احداث، امور زیربنایی و اقتصاد کلان اتاق بازرگانی تبریز با محوریت «ضرورت بازنگری در قانون نظام مهندسی ساختمان و لزوم سیاست‌گذاری اصولی و منسجم در حوزه مسکن و ساخت‌وسازهای شهری»، با حضور سرپرست دفتر فنی استانداری، معاون شهرسازی شهرداری تبریز، نمایندگان اداره کل راه و شهرسازی، سازمان نظام مهندسی ساختمان استان، نمایندگان تشکلهای صنفی انبوه‌سازان مسکن و ساختمان و مهندسان مشاور استان در محل اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

جمشید بزرگر؛ رئیس کمیسیون صنعت احداث، امور زیربنایی و اقتصاد کلان اتاق بازرگانی تبریز، در این نشست با اشاره به وضعیت نابسامان سیاست‌گذاری در حوزه مسکن، گفت: عدم وجود برنامه‌ریزی اصولی و مداخلات شتاب‌زده دولت در ساخت مسکن، به‌ویژه از طریق پروژه‌هایی نظیر مسکن مهر و طرح اقدام ملی بدون پیوسته‌های علمی و کارشناسی، باعث سلب اعتماد عمومی و اتلاف منابع شده است. وی خاطرنشان کرد: عدم تحقق وعده‌های دولت در حوزه مسکن،

عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز؛

منابع طبیعی خدادادی منجر به توسعه نمی‌شوند

موانع اصلی در مسیر توسعه این صنایع در دو لایه اصلی قرار دارند: لایه اول مربوط به روابط و دیپلماسی اقتصادی و روابط بین‌الملل و لایه دوم مربوط به قوانین، ساختارهای اداری و اجرای داخلی کشور است. هیچ‌کدام از این موانع بر دیگری برتری ندارد و هر دو باید همزمان مورد توجه قرار گیرند.

وی تأکید کرد: داشتن منابع طبیعی به تنهایی کافی نیست؛ بلکه سیاست‌گذاری صحیح، استفاده بهینه و تکمیل زنجیره ارزش در صنایع پایین‌دست، نقش مهمی در توسعه ایفا می‌کنند. این زنجیره ارزش باید در تمامی مراحل، چه معدنی، چه نفتی و چه گازی، به درستی مدیریت و بهره‌برداری شود.

نوید امجد، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز در حاشیه بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی تأکید کرد: داشتن منابع طبیعی به تنهایی کافی نیست؛ بلکه سیاست‌گذاری صحیح، استفاده بهینه و تکمیل زنجیره ارزش در صنایع پایین‌دست، نقش مهمی در توسعه ایفا می‌کنند.

توسعه پایین‌دست صنعت نفت همواره با مشکلات متعدد داخلی و بین‌المللی روبه‌رو بوده است. با توجه به حیاتی بودن صنعت نفت ایران، رفع موانع موجود ضروری است.

به گفته عضو هیئت‌مدیره اتحادیه صادرکنندگان نفت، گاز و پتروشیمی،

نشست فعالان اقتصادی استان آذربایجان شرقی با معاون اول رئیس جمهور؛

رئیس اتاق تبریز خواستار اقدام موثر برای تحقق مطالبات بخش خصوصی شد

استاندار آذربایجان شرقی با تاکید بر اینکه اتاق بازرگانی تبریز قدیمی‌ترین اتاق کشور است، افزود: این مجموعه در حوزه‌های مختلف طی سالیان متمادی تأثیرگذار بوده است.

وی گفت: استان ما از لحاظ کشاورزی دارای پتانسیل‌های فراوانی است و می‌توان با ایجاد صنایع فرآوری و تبدیلی و تکمیل زنجیره تولید، ارزش افزوده محصولات کشاورزی در استان را افزایش داد.

سرمدت با اشاره به وجود چندین شهرک صنعتی فعال در استان آذربایجان شرقی، خواستار توجه جدی دولت به این حوزه و تسهیل فعالیت تولیدی در شهرک‌های صنعتی شد.

وی با اشاره به شعار سال "سرمایه‌گذاری برای تولید" از اهتمام استانداری برای ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری در استان خبر داد و افزود: در مورد امنیت سرمایه‌گذاری با یک عقب ماندگی مواجه هستیم و این مشکل حل نمی‌شود، مگر اینکه دولت در کنار کارآفرینان حضور فعال و جدی داشته باشد.

منتظر اقدام موثر دولت برای بهبود اقتصاد کشور هستیم

یونس ژانله، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز با بیان اینکه مشکلات کنونی ما ناشی از اقتصاد دولتی در کشور است، خطاب به معاون اول رئیس جمهور گفت: علی‌رغم اینکه آذربایجان دارای پتانسیل‌های فراوانی است نسبت به توانمندی‌های خود عقب مانده است.

نشست فعالان اقتصادی استان آذربایجان شرقی با حضور محمدرضا عارف، معاون اول رئیس جمهور، مدیران دولتی، هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز و نمایندگان بخش خصوصی در استانداری آذربایجان شرقی برگزار شد.

بهرام سرمست؛ استاندار آذربایجان شرقی ضمن ابراز خرسندی از حضور در جمع کارآفرینان گفت: بیش از ۹۰ درصد اقتصاد استان دست بخش خصوصی بوده و این مایه افتخار است.

وی با بیان اینکه تبریز شهر اولین‌هاست، افزود: آذربایجان شرقی از نظر اقتصادی و صنعتی در رده‌های اول در کشور است، اما علیرغم تمام توانمندی‌ها، بخش خصوصی در استان با مشکلات متعددی از قبیل ناترازی در حوزه انرژی، ارز و... مواجه است.

سرمدت با تاکید بر اینکه استان در زمینه ایجاد زیرساخت‌ها نیازمند حمایت‌های دولت است، ادامه داد: آزادراه‌ها و کریدورهای آذربایجان شرقی به دلیل اینکه از گذشته در مسیر جاده ابریشم و ترانزیت قرار داشته است، از اهمیت بالایی برخوردارند، اما به دلیل عدم رسیدگی، اکنون فرسوده شده‌اند و نیازمند ایجاد کریدورهای جدید هستیم.

استاندار آذربایجان شرقی خواستار تسریع در تکمیل آزادراه تبریز-ارومیه شد.

وی همچنین بر لزوم گسترش دیپلماسی اقتصادی با استان‌های همجوار تاکید کرد.

وی با بیان این مطلب گفت: صنعت در حال مرگ است و تولیدکنندگان نمی‌توانند با این تورم شدید به حیات خود ادامه دهند. ژائله با بیان اینکه نسبت تسهیلات به سپرده‌ها در استان ۷۳ درصد است، خاطر نشان کرد: تنها ۱۴ درصد از این تسهیلات به بخش صنعت استان اختصاص یافته است.

رئیس اتاق تبریز در تشریح مهم‌ترین دغدغه‌ها و مطالبات بخش خصوصی استان آذربایجان شرقی، با تأکید بر لزوم اصلاح سیاست‌های اقتصادی و تقویت زیرساخت‌ها، خاطر نشان کرد: در شرایطی که فعالان اقتصادی و صادرکنندگان تلاش می‌کنند با وجود محدودیت‌های متعدد، پرچم تولید و تجارت را برافراشته نگه دارند، انتظار می‌رود دولت و نهادهای تصمیم‌گیر با درک صحیح از واقعیت‌های میدانی، اقدامات فوری، تسهیل‌گر و مؤثر را در دستور کار قرار دهند.

ژائله با اشاره به ناترازی‌های ساختاری در حوزه ارز، انرژی، آب و اعتبارات گفت: امروز با ناترازی ارزی جدی مواجهیم. صدور بی‌رویه کارت‌های تعهد فروش، و در پی آن، عدم بازگشت ارز حاصل از صادرات، باعث فشار مضاعف بر صادرکنندگان شده است. تخصیص ارز به کالاهای غیر مولد، به جای حمایت از کالاهای مولد و تولید پایه، از دیگر ضعف‌های اساسی در نظام ارزی کشور است. از سوی دیگر، اتلاف منابع ارزی ناشی از خرید در زمان و مکان نامناسب، و اجرای سیاست‌هایی چون عدم تک‌نرخ شدن ارز، اقتصاد را آسیب‌پذیرتر کرده است.

رئیس اتاق تبریز، با بیان اینکه اتصال منطقه شمال غرب به بازارهای جهانی نیازمند توسعه زیرساخت‌های ریلی و ترانزیتی است، افزود: مسیرهای استراتژیک ریلی نظیر تبریز-مرند-چشمه ثریا، ایران-نخجوان-ارمنستان و محور جلفا-آق‌بند از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. خوشبختانه، جمهوری‌های آذربایجان و ارمنستان نیز برای فعال‌سازی مسیر ایران-نخجوان-ارمنستان اعلام آمادگی کرده‌اند و ما باید این فرصت ژئوپلیتیکی را مغتنم بشماریم.

ژائله با اشاره به چالش تامین آب، برق و گاز واحدهای تولیدی گفت: با وجود ناترازی در حوزه انرژی واحدهای تولیدی عملاً نیمه تعطیل شده‌اند و متأسفانه هیچکس برای رفع این مشکل اقدام نمی‌کند. وی در ادامه، با ابراز نگرانی از وضعیت منابع آب در استان گفت: خشک شدن دریاچه ارومیه، کمبود آب شرب و آب صنعتی و تأخیر در پروژه انتقال آب ارس به تبریز از جمله چالش‌هایی است که صنعت استان را تحت فشار قرار داده است.

رئیس اتاق تبریز با اشاره به ناترازی در حوزه آب گفت: باید پروژه‌های بارورسازی ابرها و تجهیز زیرساخت‌های هواشناسی شمال غرب کشور با سرعت بیشتری عملیاتی شوند. در این زمینه با تلاش‌های صورت گرفته در اتاق تبریز، تیم بارورسازی ابرها به استان سفر کرد و هفته پیش شاهد افزایش

بارندگی در استان، ناشی از فعالیت عملیات تیم بارورسازی ابرها بودیم. ژائله در خصوص برق نیز، تأکید کرد: نبود پست‌های توزیع برق در برخی مناطق صنعتی و تأخیر در صدور مجوزهای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر توسط بخش خصوصی، به ناترازی شدید در تأمین برق صنعتی منجر شده است. صدور فوری مجوزها و توسعه زیرساخت‌های توزیع، پیش‌نیاز رشد پایدار است.

وی با اشاره به برگزاری جلسه اخیر رئیس جمهور با فعالان اقتصادی گفت: در حالی که متقاضیان زیادی برای احداث نیروگاه خورشیدی در استان اعلام آمادگی کرده‌اند، متأسفانه، با مانع تراشی‌ها در این حوزه مواجه هستیم و درخواست ما تسریع و تسهیل در صدور مجوزهای مربوطه است.

رئیس اتاق تبریز به موضوع ناترازی اعتباری پرداخت و گفت: بخش خصوصی از عدم تناسب بین حجم سرمایه‌گذاری‌ها و میزان تسهیلات اعطایی رنج می‌برد. در حالی که پروژه‌های متعددی در سفر ریاست جمهوری مصوب شده، اما روند اعطای تسهیلات به آن‌ها با کندی و بروکراسی مواجه است. ما انتظار داریم این روند تسریع یابد و مطالبات به حق فعالان اقتصادی پاسخ داده شود.

ژائله تأکید کرد: بخش خصوصی آماده مشارکت گسترده در مسیر توسعه کشور است، اما لازم است با همراهی دولت، موانع ساختاری و ناترازی‌ها برداشته شود تا شاهد شکوفایی تولید، تجارت و صادرات در تراز ملی و بین‌المللی باشیم.

به گفته وی، ما در استان کشور دچار تنظیم‌گری بیش از حد هستیم و وجود سامانه‌های متعدد، فعالیت کشور را متوقف کرده است و این امر در حوزه‌های مختلف از جمله گمرک، صمت و... کاملاً مشهود است.

در مسیر تمرکززدایی هستیم

محمدرضا عارف؛ معاون اول رئیس جمهور، بحث تقویض اختیارات به استان‌ها را یک بحث راهبردی عنوان کرد و افزود: ما در تلاش هستیم تا اختیارات استان‌ها را تا حد ممکن افزایش دهیم و در مسیر تمرکززدایی گام برداریم.

وی با بیان اینکه امروز دغدغه همه ما حذف بروکراسی زائد است، افزود: نگاه دولت این است که جلوی مقررات زائد و مانع تراش بایستیم. عارف مهمترین مسئله دولت را معیشت مردم عنوان کرد و از فعالان اقتصادی و نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز خواست تا پیشنهادات خود را به صورت مکتوب به دولت ارائه دهند.

معاون اول رئیس جمهور گفت: تبریز و آذربایجان همواره در تحولات اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و... پیشتاز بوده و این مایه افتخار است که بخش بزرگی از اقتصاد استان، بر عهده فعالان اقتصادی است.

گامی مهم در توسعه تجارت بین‌المللی

اعزام هیئت تجاری اتاق تبریز به نمایشگاه بین‌المللی کفش و چرم گوانگجو

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان چرم استان با تأکید بر جایگاه برجسته آذربایجان شرقی در صنعت کفش و چرم کشور، افزود: بیش از ۲۰۰ واحد فعال در این حوزه در استان مشغول به کار هستند. بنابراین، حضور در این نمایشگاه فرصت بسیار ارزشمندی برای انتقال دانش فنی، آشنایی با فناوری‌های نوین و گسترش روابط تجاری با طرف‌های بین‌المللی خواهد بود. وی همچنین از برنامه‌های جانبی هیئت اعزامی خبر داد و گفت: در کنار بازدید از نمایشگاه، ملاقات با نهادهای مرتبط، بازدید از صنایع فعال در حوزه کفش و چرم و دیدار با سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در گوانگجو از دیگر برنامه‌های تدارک دیده‌شده برای این سفر هستند. بنیادین تأکید کرد: اتاق بازرگانی تبریز با انجام این اعزام‌ها در مسیر انجام وظایف ذاتی خود برای حمایت از فعالان اقتصادی و توسعه بازارهای صادراتی، نقش مؤثری در افزایش توان رقابتی و بین‌المللی شدن صنایع استان ایفا می‌کند.

مسعود بنایان؛ نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز از اعزام نخستین هیئت تجاری سال ۱۴۰۴ این اتاق به سی و سومین نمایشگاه بین‌المللی کفش و چرم گوانگجو خبر داد. بنایان با اشاره به اهمیت حضور در نمایشگاه‌های تخصصی بین‌المللی، این اقدام را بخشی از برنامه‌ریزی راهبردی اتاق تبریز برای توسعه تجارت فعالان اقتصادی استان با کشورهای هدف عنوان کرد. به گفته وی، این نمایشگاه که از ۲۵ تا ۲۷ اردیبهشت‌ماه در شهر گوانگجو چین برگزار می‌شود، یکی از بزرگ‌ترین و معتبرترین رویدادهای بین‌المللی در حوزه کفش و چرم است که بیش از یک هزار غرفه در فضایی به وسعت ۵۰ هزار متر مربع، جدیدترین ماشین‌آلات ساخت کفش، تجهیزات برش چرم، چرم مصنوعی، مواد شیمیایی و غیرشیمیایی، تکنولوژی‌های دوخت، اتوماسیون، قطعات دستگاه‌ها و فناوری‌های نوین مانند چاپ سه‌بعدی را به نمایش خواهند گذاشت.

در کمیسیون صنایع غذایی
اتاق تبریز مطرح شد؛

فقدان صنایع غذایی مادر در استان

آذربایجان شرقی، هیچ کارخانه مادر در حوزه تولید شکر، روغن و دیگر محصولات پایه غذایی در استان وجود ندارد و این یکی از چالش‌های اساسی صنعت غذا در استان به‌شمار می‌رود. جعفری در ادامه، با نگاهی به وضعیت اقتصادی آذربایجان شرقی، آن را نسبت به برخی دیگر از استان‌های کشور کمرمق و نگران‌کننده توصیف کرد و افزود: گرچه از ظرفیت‌های جغرافیایی و صنعتی زیادی صحبت می‌کنیم، اما واقعیت‌های موجود در حوزه صنعت و موانع درون‌سازمانی، نشان می‌دهد که مسیر توسعه به آسانی طی نمی‌شود. وی از کارشناسان، مسئولان و ذی‌نفعان صنعت غذا دعوت کرد تا با حضور در جلسات آتی کمیسیون، با همفکری و هم‌افزایی، مشکلات صنعت غذایی استان را طرح و برای رفع آن، چاره‌اندیشی کنند. جعفری در پایان با اشاره به برنامه زمان‌بندی کمیسیون گفت: در نظر داریم تا پایان امسال، حداقل ۱۰ جلسه تخصصی برگزار کرده و در آن‌ها درباره سیاست‌های کاری و راهکارهای توسعه صنعت غذایی استان تصمیم‌گیری کنیم.

اولین جلسه رسمی کمیسیون صنایع غذایی اتاق بازرگانی تبریز با حضور فعالان این حوزه برگزار شد و راهبردهای جدید توسعه‌ای، چالش‌های اساسی صنعت غذا در استان و برنامه‌های آتی کمیسیون مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

رضا جعفری؛ رئیس کمیسیون صنایع غذایی اتاق تبریز در این نشست با اشاره به شکل‌گیری دو کمیسیون جدید در اتاق بازرگانی ایران، از آغاز فعالیت‌های جدید در سطح ملی و استانی خبر داد و گفت: در حال حاضر، کمیسیون صنایع غذایی در اتاق‌های بازرگانی ۶ استان فعالیت می‌کند.

جعفری با اشاره به اعلام آمادگی اتاق تبریز برای تشکیل این کمیسیون از اسفند ماه، تأکید کرد: هدف ما صرفاً تشکیل جلسات نیست؛ بلکه می‌خواهیم نشست‌هایی اثربخش، هدفمند و نتیجه‌محور داشته باشیم تا خروجی ملموسی برای صنعت غذا در استان رقم بزنیم.

رئیس کمیسیون صنایع غذایی اتاق تبریز، با انتقاد از فقدان صنایع غذایی مادر در استان گفت: با وجود مصرف بالای مواد اولیه در

در دیدار با مدیرعامل شرکت بیمه ایران؛

اتاق تبریز خواستار تفویض اختیارات و چابک‌سازی روند رسیدگی به خسارات شد

در حادثی همچون آتش‌سوزی بازار تبریز، اظهار کرد: ضروری است بیمه‌ها در زمان وقوع حادثه، بخشی از خسارت را به‌صورت علی‌الحساب پرداخت کنند تا کارفرمایان بتوانند حقوق کارگران و هزینه‌های جاری را بدون وقفه تأمین کنند.

جعفری همچنین به موضوع تورم اشاره کرد و افزود: در صورت وارد شدن خسارت، هزینه دریافتی بر اساس قرارداد بیمه کم بوده و خسارت وارده را جبران نمی‌کند.

وی ادامه داد: پوشش جهت جبران تورم را در قراردادهای بیمه، می‌توانیم لحاظ کنیم.

نایب‌رئیس اتاق تبریز، به افزایش شدید نرخ بیمه اشاره کرد و گفت: این افزایش‌ها فشار مضاعفی بر کارفرمایان وارد کرده است.

نگاه ما تسهیل و تفویض اختیار است

علی جباری، رئیس هیئت‌مدیره و مدیرعامل بیمه ایران، با اشاره به حادثه ناگوار بندر شهید رجایی، از بسیج بیمه‌ها برای تسریع روند رسیدگی به خسارات این حادثه، از مردم گرفته تا صنایع، خبر داد و گفت: تأکید رئیس‌جمهور نیز بر همین تسریع است. تلاش ما بر کوتاه‌سازی فرآیندها و واگذاری اختیارات بیشتر به استان‌هاست.

وی افزود: در بسیاری از موارد، اطلاعات نادرست هنگام صدور بیمه‌نامه باعث بروز مشکل در زمان دریافت خسارت می‌شود که باید با آموزش و اطلاع‌رسانی، این موضوع برطرف شود.

جباری مأموریت اصلی بیمه را پوشش ریسک دانست و تصریح کرد: پیشنهاد ورود بیمه ایران به سرمایه‌گذاری در استان آذربایجان شرقی بسیار ارزشمند است و قطعاً بررسی خواهد شد.

در نشست مشترک میان هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز و مدیرعامل شرکت بیمه ایران، که در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد، مسائل و چالش‌های فعالان اقتصادی در حوزه بیمه‌ای مورد بررسی قرار گرفت. در این نشست بر تسریع در روند رسیدگی به خسارات، تفویض اختیارات بیمه‌ای به استان‌ها و تعامل گسترده‌تر بیمه ایران با بخش خصوصی تأکید شد.

جمشید بزرگر، نایب‌رئیس اتاق تبریز، بیمه‌ها را ستون‌های توسعه در استان‌ها دانست و تأکید کرد: آذربایجان شرقی ظرفیت بالایی برای سرمایه‌گذاری دارد و انتظار می‌رود بیمه ایران نیز در این زمینه ورود کند، به‌ویژه که بسیاری از پروژه‌های زیرساختی به دلیل نبود سرمایه‌گذار دولتی، تعطیل شده‌اند.

وی گفت: تناسبی میان جمعیت، ظرفیت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های بیمه‌ای در استان ما وجود ندارد.

نایب‌رئیس اتاق تبریز با انتقاد از تمرکز امور بیمه‌ای در تهران، خواستار تفویض اختیارات بیشتر به استان‌ها شد.

بزرگر همچنین با اشاره به حادثه اسکله بندر رجایی گفت: در استان آذربایجان شرقی نیز واحدهایی آسیب دیده‌اند و اتاق بازرگانی تبریز آماده است تا پرونده‌های این واحدها را جهت بررسی فوری به بیمه ایران ارسال کند.

لزوم تعامل گسترده‌تر و حمایت بیمه‌ای فعالان اقتصادی

رضا جعفری، عضو هیئت‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز، با ابراز خرسندی از تعامل مثبت بیمه ایران با فعالان اقتصادی، خواستار گسترش این همکاری‌ها شد.

وی با اشاره به عملکرد موفق بیمه ایران در پرداخت سریع خسارات

حوادث ناشی از کار است. متأسفانه پس از طی یک فرآیند طولانی، بین حادثه ناشی از کار و حکم مرجع قضایی، کارفرما باید بر اساس نرخ روز خسارت‌ها را پرداخت کند که منصفانه نیست.

رسیدگی به خسارات باید چابک و عادلانه باشد

سید احمد فتاح‌زاده؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز، با ابراز رضایت از عملکرد بیمه ایران، بر اهمیت سرعت در پرداخت خسارات مالی و جبران آسیب‌های روحی تأکید کرد. گفتنی است، در این نشست مشکل واحدهای متضرر از حادثه آتش‌سوزی در بندر شهید رجایی مورد بررسی قرار گرفت و مقرر شد، اتاق بازرگانی تبریز با تجمیع درخواست‌ها و ارائه آن به سازمان‌های بیمه‌گر، فرایند دریافت خسارات صنایع استان را تسریع کند.

فرایند کارشناسی به استان‌ها تفویض شود

مهدی امینی؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز پیشنهاد کرد: در زمان حادثه، پرداخت بخشی از خسارت به‌صورت فوری انجام شود تا از آسیب بیشتر جلوگیری شود. همچنین با توجه به اینکه ارجاع پرونده‌های بزرگ به تهران باعث طولانی شدن فرایندها می‌شود، لازم است تفویض کارشناسی به استان‌ها صورت گیرد. وی از آمادگی اتاق تبریز برای برگزاری دوره‌های آموزشی در حوزه قراردادهای بیمه بازرگانی خبر داد و گفت: ضعف آگاهی بیمه‌ای فعالان اقتصادی، یکی از عوامل اصلی در پیچیده شدن روند دریافت خسارت است. امینی در پایان به ماده ۶۶ قانون تأمین اجتماعی اشاره کرد و گفت: یکی از مشکلات اساسی کارفرمایان، طولانی بودن روند بررسی

در یکصد و یازدهمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی مطرح شد؛

اعتراض شدید صنعتگران و فعالان اقتصادی به قطعی برق

این مسائل خواهد بود. پورمحمدی درباره فعالیت‌های مرتبط با رمزارزها گفت: هرگونه فعالیت در حوزه بیت‌کوین و رمزارزها خلاف است و در شرایطی که واحدهای صنعتی و خانوارها در تأمین برق خود دچار مشکل هستند، باید فعالیت‌های متوقف شود، البته در آینده اگر مشکل ناترازی برق حل شود، می‌توانند به عنوان یک کسب و کار فعالیت کنند. وی همچنین با اشاره به ضرورت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر تصریح کرد: تمام مشکلات در حوزه انرژی خورشیدی باید برطرف شود، چرا که این بخش نقش مهمی در آینده انرژی کشور دارد. رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور به اهمیت دریاچه ارومیه نیز پرداخت و آن را مسئله‌ای فراملی دانست و گفت: باید از ظرفیت‌های ملی و بین‌المللی برای احیای این دریاچه بهره بگیریم. پورمحمدی با اشاره به موانع پیش‌روی طرح انتقال آب ارس، خواستار لغو برخی مصوبات قبلی و انجام «ترک تشریفات» برای تسریع در اجرای پروژه شد.

در یکصد و یازدهمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی که با حضور سیدحمید پورمحمدی؛ معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد، فعالان اقتصادی استان آذربایجان شرقی، اعتراض شدید خود را به وزارت نیرو به دلیل قطعی‌های مکرر برق اعلام کردند. «طرح مشکلات صنایع در حوزه تأمین انرژی»، «بررسی مشکلات آب شهرک صنعتی مصالح ساختمانی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی» و «بررسی مراتب اعتراض فعالان اقتصادی حوزه فولاد، موضوع نحوه محاسبه قیمت پایه زنجیره فولاد» از دیگر محورهای طرح‌شده در این نشست بودند.

انتقال آب ارس به‌صورت جدی پیگیری می‌شود

سیدحمید پورمحمدی؛ معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، به موضوعات کلان اقتصادی و زیربنایی از جمله بحران آب، ناترازی انرژی، صنعت فولاد و پروژه‌های انتقال آب پرداخت و تأکید کرد: سازمان برنامه و بودجه تا حد توان و مسئولیت‌های خود پیگیر حل

در همین راستا، پیشنهاد بارورسازی ابرها را در استان مطرح کردیم که با پیگیری اتاق بازرگانی تبریز، هفته گذشته برای یک روز در استان اجرا شد و نتایج آن را در بارش‌های اخیر شاهد بودیم. استان آذربایجان شرقی بهترین مکان برای اجرای عملیات بارورسازی ابرهاست. رئیس اتاق تبریز همچنین به پروژه انتقال آب ارس به تبریز اشاره کرد و افزود: پروژه انتقال آب ارس که از سال ۱۳۶۲ آغاز شده، پس از گذشت بیش از ۴ دهه، همچنان به سرانجام نرسیده است.

کمبود برق چالش اصلی صنایع

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز با انتقاد از کمبود برق، خواستار رسیدگی فوری دولت به این مشکلات و جلوگیری از تعطیلی واحدهای تولیدی شد. وی با اشاره به نیمه‌تعطیل شدن واحدهای تولیدی به دلیل قطعی برق، از وزیر نیرو خواست تا به صورت جدی به وضعیت شهرک‌های صنعتی تعطیل رسیدگی کند. جعفری با تأکید بر اینکه ادامه این وضعیت قابل قبول نیست، گفت: ما وجود ناترازی را قبول داریم، اما اینکه صنایع، تمام بار این ناترازی را به دوش بکشند، قابل قبول نیست. عضو هیئت‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز، خواستار تعطیلی همه ماینرهای رمز ارز مجاز کشور شد و افزود: نمی‌توان کارخانجات را تعطیل کرد، اما ماینرها در همان حال فعالیت کنند. وی ضمن انتقاد از کمبود تسهیلات بانکی در استان گفت: آذربایجان شرقی در شاخص تسهیلات و مانده سپرده در رده ششم کشوری قرار دارد، اما از لحاظ نسبت تسهیلات به سپرده، در رده بیستم کشوری است. جعفری گفت: دستورالعمل مصرف ۵۰ درصد منابع بانکی در استان به خصوص توسط بانک‌های خصوصی اجرایی نمی‌شود. وی با اشاره به روند نزولی تسهیلات‌دهی طی سال‌های اخیر بیان کرد: با وجود سهم قابل توجه استان در ایجاد ارزش افزوده در کشور، میزان تسهیلات استان اندک است و تنها ۶۸ درصد از این تسهیلات در نظر گرفته شده به استان پرداخت شده است.

وی از قول مساعد برای طرح مصوبه قبلی در خصوص انتقال آب ارس و بازگرداندن منابع آن از صندوق توسعه ملی و همچنین تخصیص بودجه لازم به همین منظور خبر داد.

تعطیلی ادارات بهتر از تعطیلی کارخانه‌هاست

بهرام سرمست؛ استاندار آذربایجان شرقی، با انتقاد از وضعیت ناترازی برق در استان گفت: ناترازی برق در استان ما با ناترازی مدیریت همراه شده و در این شرایط حق را به بخش خصوصی و صنعتگران می‌دهیم. وی با اشاره به امضای میثاق‌نامه‌ای بین رئیس دادگستری، رئیس مجمع نمایندگان استان، امام جمعه و استاندار، تأکید کرد: در این میثاق‌نامه متعهد شده‌ایم که شرایط را برای فعالیت بخش خصوصی هموار کنیم و به حمایت از سرمایه‌گذاری در استان پایبند بمانیم. استاندار آذربایجان شرقی ضمن قدردانی از مدیران برق در استان، به انتقاد از عملکرد وزارت نیرو پرداخت و افزود: می‌دانم در وزارت نیرو چه می‌گذرد، اما ۱۵ روز قطعی برق صنایع به این معناست که یا شلاق نخورده‌اند، یا شمردن بلد نیستند. اگر قرار بر خاموشی باشد، ترجیح می‌دهم ادارات تعطیل شوند، نه کارخانه‌ها. سرمست همچنین از اجرای طرح بارورسازی ابرها در استان خبر داد و آن را گامی در جهت کاهش بحران کم‌آبی دانست.

کمبود برق، حیات صنایع کوچک را تهدید می‌کند

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به بحران کم‌آبی و قطعی برق، از عملکرد ضعیف وزارت نیرو انتقاد کرد و گفت: در این شرایط، قطعی برق می‌تواند به تعطیلی واحدهای تولیدی کوچک و متوسط منجر شود و ادامه حیات آن‌ها را غیرممکن سازد. وی همچنین عملکرد وزارت نیرو را در صدور مجوز نیروگاه‌های خورشیدی و مدیریت نیروگاه‌ها ناکارآمد دانست و تأکید کرد: در این زمینه نه تنها اقدام مؤثری انجام نشده، بلکه به نظر می‌رسد برخی اقدامات عامدانه برای تضعیف دولت و نظام صورت می‌گیرد. ژائله کم‌آبی را بزرگ‌ترین تهدید برای استان و کشور دانست و افزود:

نتیجه ملموسی حاصل نشده است. در این شرایط آیا دولت چهاردهم نیز از تخصیص اعتبار برای این دریاچه صرف نظر خواهد کرد؟ جعفری با تأکید بر اینکه حیات و ممات چهار استان به دریاچه ارومیه گره خورده، خواستار اقدام فوری و مؤثر برای نجات آن شد و گفت: استقرار مرکز ملی تحقیقات و مطالعات باروری ابرها در شمال غرب کشور، انتقال هواپیمای بارورسازی آنتونوف ۱۴۰ به منطقه، تشکیل تیم پروازی محلی و تأمین سامانه راداری هواشناسی پیشرفته، از ملزومات ضروری احیای دریاچه ارومیه است.

دولت باید صدای کارگران بیکار و دستگاه‌های خاموش را بشنود

سید فرید موسوی؛ نماینده مردم مراغه و عجب‌شیر در مجلس شورای اسلامی، با انتقاد از قطعی‌های گسترده برق گفت: قطعی برق، یعنی قطع امید یک مجموعه از زندگی. دولت باید صدای کارگرانی را که به دلیل خاموشی دستگاه‌ها بیکار می‌شوند، بشنود. وی با اشاره به بخشنامه‌های متعدد قطعی برق افزود: همه این دستورالعمل‌ها روی کاغذهایی صادر می‌شوند که در سرپرستان نوشته شده سرمایه‌گذاری برای تولید، اما در عمل با قطعی برق، نه تنها سرمایه‌گذاری اتفاق نمی‌افتد، بلکه تولید هم از حرکت بازمی‌ماند. موسوی تأکید کرد که تداوم این روند به بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران و رکود صنعت منجر خواهد شد و باید در سیاست‌های تأمین انرژی کشور بازنگری جدی صورت گیرد.

بررسی بحران آب شهرک صنعتی مصالح ساختمانی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی

ناصر علیزاده؛ مدیرعامل شهرک صنعتی آیت‌الله رفسنجانی (مصالح ساختمانی) مشکل اصلی این شهرک را تأمین آب دانست و عنوان کرد: این شهرک دارای دو چاه است که یکی از این چاه‌ها ریزش کرده و از دسترس خارج شده است، ظرفیت چاه دوم نیز پاسخگوی نیاز فعلی شهرک نیست، به‌خصوص اینکه چندین واحد تولیدی پر آب‌بر در این شهرک مستقر هستند. وی خواستار چهار برابر شدن افزایش ظرفیت چاه این شهرک شد.

وزارت نیرو در مسیر انرژی‌های تجدیدپذیر مانع‌تراشی نکند

یونس اکبرپور پایدار؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز با انتقاد از نبود زیرساخت‌های صنعتی و تولیدی در استان، گفت: متأسفانه با وجود تأکید بر شعار سال، زیرساخت لازم برای تحقق آن در آذربایجان شرقی فراهم نشده است.

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به اینکه ۹۵ درصد اقتصاد استان در اختیار بخش خصوصی است، خواستار حمایت جدی دولت از واحدهای تولیدی شد و افزود: متأسفانه خطوط انتقال و پست‌های برق ۴۰۰ کیلوولت در شهرک‌های صنعتی سلیمی و بعثت و شهرستان‌های مرند و هشترود همچنان تجهیز نشده‌اند.

پایدار با تأکید بر آمادگی بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر گفت: ۲۴۱ نفر از فعالان اقتصادی استان برای ورود به این حوزه اعلام آمادگی کرده‌اند، اما متأسفانه دولت با سنگ‌اندازی مانع اجرای این طرح‌ها شده است.

وی همچنین به بالاترین سطح تأمین زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی اشاره کرد و گفت: در شرایط ناترازی انرژی و قطعی‌های مکرر برق، وضعیت صنعت اصلاً مناسب نیست.

پایدار در پایان خواستار توزیع عادلانه قطعی برق میان همه اقشار جامعه شد و تأکید کرد: بیشترین آسیب ناشی از قطعی برق را صنایع و واحدهای تولیدی متحمل می‌شوند.

۱۳.۵ همت برای دریاچه ارومیه هزینه شد، اما نتیجه‌ای نداشت

بشیر جعفری؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز با تأکید بر لزوم حمایت جدی دولت از بخش کشاورزی، گفت: کشاورزی ۱۳ درصد تولید ناخالص داخلی کشور را به خود اختصاص داده و حدود ۴.۵ میلیون نفر به‌طور مستقیم و غیرمستقیم در این بخش مشغول به کار هستند، اما طی چند دهه گذشته تنها ۳.۵ درصد سرمایه‌گذاری به این حوزه اختصاص یافته است. رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز، با انتقاد از روند احیای دریاچه ارومیه افزود: در سال‌های گذشته ۱۳.۵ هزار میلیارد تومان برای نجات این دریاچه هزینه شده، اما متأسفانه هیچ

در یکصد و یازدهمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی مطرح شد؛

تخصیص اعتبار ۵۰۰ میلیارد تومانی جهت تکمیل محور جلفا- آق‌بند

فعالان و حمایت از آنهاست. پورمحمدی با اشاره به اهمیت پروژه محور جلفا- آق‌بند، از تخصیص اعتبار ۵۰۰ میلیارد تومانی جهت تکمیل پروژه محور یادشده خبر داد. رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور همچنین از اهتمام این سازمان برای تفویض اختیارات به استان‌ها خبر داد و افزود: پیشنهاد و اولویت ما این است که بودجه مشخصی برای هر استان در نظر بگیریم و به استانداران بدهیم. همچنین به فرصت‌های موجود برای پیشرفت کشور اشاره کرد و افزود: اکنون فرصت داریم ایران را به اوج توسعه برسانیم. وی به اهمیت تشکیل نهاد مالی اختصاصی برای استان اشاره کرد و گفت: ما در سازمان برنامه و بودجه آمادگی انجام چنین کاری را داریم و معتقدیم، اگر مردم بدانند عوارض و منابع دریافتی صرف توسعه و آبادانی استان می‌شود، اطمینان خاطر بیشتری خواهند داشت.

یکصد و یازدهمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور سیدحمید پورمحمدی؛ معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، رئیس اتاق تبریز، مدیران دولتی و فعالان اقتصادی استان در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

سیدحمید پورمحمدی؛ رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، در سفر خود به آذربایجان شرقی و تبریز ضمن تبریک قهرمانی تیم تراکتور، بر اهمیت رفع موانع فعالان اقتصادی استان تأکید کرد و گفت: سازمان برنامه و بودجه به عنوان آخرین پناهگاه برای حل مسائل حوزه‌های مختلف اقتصادی عمل خواهد کرد.

پورمحمدی با تأکید بر اهمیت شنیدن نظرات فعالان اقتصادی افزود: اولویت من در این جلسه بیشتر گوش دادن است تا سخنرانی. وی با اشاره به نقش تاریخی فعالان اقتصادی آذربایجان شرقی در تحولات اقتصادی کشور، بیان کرد: وظیفه ما رفع موانع پیش روی این

تکمیل زیرساخت‌ها و تعیین تکلیف پروژه‌های نیمه‌تمام، اولویت دولت باشد

جمشید برزگر؛ نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز، با تأکید بر ضرورت تکمیل زیرساخت‌های استان آذربایجان شرقی، خواستار توجه ویژه به پروژه‌های نیمه‌تمام و رفع موانع توسعه استان شد. وی با اشاره به مشکلات طولانی مدت از جمله انتظار ۲۸ ساله برای تکمیل خطوط قطار شهری، فرسودگی اتوبان تبریز-زنجان و معضلات راه‌آهن، خواستار بررسی دقیق و آسیب‌شناسی این پروژه‌های عمرانی شد.

برزگر گفت: استان ما در کریدور مهم جغرافیایی قرار دارد، اما شایسته این عقب‌ماندگی‌ها نیست. طولانی شدن پروژه‌ها، پرداخت نشدن مطالبات پیمانکاران و مشکلات حمل و نقل کالا، از جمله دغدغه‌های اصلی است.

وی همچنین بر اهمیت اجرای قطار سریع‌السیر به‌عنوان راهکاری برای کاهش هزینه و زمان حمل‌ونقل، کاهش آلودگی محیط‌زیستی و تقویت ارتباطات منطقه‌ای تأکید کرد و افزود: در استان ۱۲۵۰ پروژه نیمه‌تمام وجود دارد که بسیاری از آن‌ها بیش از ۲۰ تا ۳۰ سال است که به نتیجه نرسیده‌اند.

نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز خواستار تعیین تکلیف سریع این پروژه‌ها و تزریق سرمایه لازم به آن‌ها شد و برای دولت چهاردهم آرزوی موفقیت کرد.

شرکت‌های دولتی زیان‌ده، حیات خلوت سیاستمداران شده‌اند

سیدباقر شریف‌زاده؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز، در این نشست با انتقاد از عملکرد و مدیریت ناکارآمد شرکت‌های دولتی زیان‌ده گفت: چرا باید برای چاهی که هیچ‌گاه پر نمی‌شود، به طور مداوم منابع مالی و سرمایه تزریق شود؟

رئیس شورای راهبردی مرکز پژوهش‌های اتاق تبریز افزود: شرکت‌های دولتی به حیات خلوت سیاستمداران تبدیل شده‌اند و این موضوع مانع رشد واقعی اقتصاد کشور است.

شریف‌زاده با تأکید بر اهمیت نیروی کار، سرمایه و بهره‌وری در رشد اقتصادی اظهار کرد: برای رسیدن به رشد اقتصادی ۸ درصدی، به حدود ۲۰ هزار همت سرمایه نیاز داریم که این هدف باید از طریق افزایش بهره‌وری در تولید تحقق یابد.

وی ادامه داد: ارزش افزوده بخش کشاورزی استان در سال ۱۴۰۲ حدود ۱۰۷ میلیارد دلار بوده که با بهبود بهره‌وری، تولید این بخش می‌تواند به حداقل ۸۰۲ میلیارد دلار افزایش یابد.

شریف‌زاده همچنین به رتبه‌های پایین ایران در شاخص‌های

طرح مطالبات اقتصادی استان در هیئت دولت

بهرام سرمست؛ استاندار آذربایجان شرقی، با اشاره به سفر اخیر عارف، معاون اول رئیس‌جمهور، به استان گفت: در جریان این سفر از چند پروژه مهم و زیربنایی بازدید و چندین طرح افتتاح شد و نشست‌هایی با فعالان اقتصادی، سیاسی، مدنی و اجتماعی برگزار شد که خوشبختانه خروجی آن، طرح مطالبات فعالان اقتصادی استان در هیئت دولت بود؛ مطالباتی که با نگاه مثبت مورد بررسی قرار گرفت.

وی افزود: از جمله موضوعات مطرح‌شده می‌توان به قول‌های مساعد درباره ساخت و تکمیل زیرساخت‌های ورزشگاه یادگار امام براساس الزامات AFC، همچنین توسعه زیرساخت‌های بهداشت و درمان در استان اشاره کرد.

استاندار همچنین از وجود ادبیات مشترک و گفتمان سازنده میان بخش دولتی، خصوصی و نمایندگان مجلس در استان ابراز خرسندی کرد و گفت: این هم‌افزایی زمینه را برای توسعه متوازن استان فراهم کرده است.

سرمست ضمن ابراز خرسندی از سفر رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور به آذربایجان شرقی و بازدید از قطعه ۶ آزادراه تبریز-ارومیه، خاطرنشان کرد: نگاه متوازن به توسعه در همه حوزه‌های استان در دستور کار ماست.

وی در پایان، خواستار تشکیل نهاد مالی توسعه استانی با هدف تأمین منابع برای پیشبرد پروژه‌های کلان و زیربنایی استان شد.

ثبت رسمی شرکت «مس آذربایجان» در استان ضروری است

یونس ژائله؛ رئیس اتاق بازرگانی تبریز، در ابتدای نشست به بیان مشکلات واحدهای صنعتی استان پرداخت و به چالش‌هایی همچون نبود زیرساخت‌های مناسب، ناترازی انرژی، محدودیت اعتبارات استانی و دشواری دریافت تسهیلات بانکی اشاره کرد.

وی با تأکید بر ضرورت توجه ویژه به ثبت و استقرار شرکت «مس آذربایجان» در استان گفت: این شرکت در زمان ریاست‌جمهوری شهید رئیسی ایجاد شد. ما خواهان استقلال این شرکت نیستیم، بلکه معتقدیم باید به صورت رسمی در آذربایجان شرقی ثبت شود.

ژائله افزود: در حال حاضر، این شرکت از منابع استان استفاده می‌کند و با ایجاد آلودگی‌های زیست‌محیطی، هزینه‌هایی را به منطقه تحمیل می‌کند. اما سود آن به خارج از استان منتقل می‌شود. اگر شرکت در استان ثبت شود، منافع آن مانند سهم قانونی از کارت بازرگانی، مالیات و سایر منابع مالی، صرف توسعه خود استان خواهد شد.

وی از رئیس سازمان برنامه و بودجه خواست تا در تخصیص بودجه و بودجه‌بندی، توجه ویژه‌ای به حوزه تولید داشته باشد.

وی در پایان با اشاره به درآمد ۶۷ همتی شرکت مس سونگون گفت: در سه سال اخیر، از این رقم تنها ۲ همت به آذربایجان شرقی اختصاص یافته که ناعادلانه و غیرقابل قبول است. در حالی که بار زیست محیطی و هزینه های آن برای استان باقی می ماند، سهم اقتصادی آن به استان نمی رسد.

ضرورت توسعه و تامین زیرساخت ها در مناطق کم برخوردار

سید فرید موسوی؛ نماینده مردم مراغه و عجب شیر در مجلس شورای اسلامی، بر ضرورت توسعه و تامین زیرساخت ها در مناطق کم برخوردار کشور تأکید کرد و گفت: آزادراه برای یک منطقه محروم، به معنای نفس کشیدن، امید، زندگی و ماندگاری جوانان در روستاها و مناطق خود است.

وی با انتقاد از نرخ بالای بیکاری در شهرستان مراغه افزود: نرخ بیکاری در آذربایجان شرقی ۸ درصد است اما در مراغه به ۱۸ درصد رسیده و وضعیت اصلاً خوب نیست.

موسوی همچنین یادآور شد: تبصره ۱۸ برای حمایت از تولید و اشتغال در نظر گرفته شده، اما متأسفانه تامین اعتبار لازم از سوی سازمان برنامه و بودجه انجام نشده است.

لزوم بازگشت حقوق دولتی معادن

بابک محبوب علیلو؛ دادستان تبریز به برگشت سهم عوارض دریافتی از معادن به استان تأکید کرد و گفت: متأسفانه سهم حقوق دولتی معادن و همچنین بحث وجوهی شرکت های بیمه به استان برگشت داده نمی شود.

اعتراض فعالان اقتصادی حوزه فولاد نسبت به نحوه محاسبه قیمت پابه

نوید نواده ابادز؛ رئیس انجمن فولاد آذربایجان، خواستار حل همه مشکلات استان در داخل استان و با مدیریت کامل استاندارد شد و تأکید کرد: استاندارد باید تام الاختیار باشد تا بتواند مسائل استان را به طور مؤثر پیگیری کند.

وی با گلایه از عملکرد برخی افراد، گفت: چرا با وجود داشتن ذخایر عظیم گازی و نفتی در ایران، باید شاهد قطعی برق و تعطیلی صنایع باشیم؟ و چرا هیچ کس مسئولان را بابت عملکرد و وعده هایشان به مردم پاسخگو نمی داند؟

نواده ابادز، خواستار رسیدگی فوری به مشکل دستورالعمل جامع تخصیص مواد اولیه فلزات آهنی و غیر آهنی از سوی معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور شد.

بین المللی اشاره کرد و گفت: ایران در زمینه حل ورشکستگی رتبه ۱۳۳، اجرای قراردادهای رتبه ۹۰، تجارت فرامرزی رتبه ۱۲۳ و حفاظت از سرمایه گذاران رتبه ۱۲۸ را داراست که نشان دهنده ضعف های ساختاری جدی در نظام اقتصادی کشور است. وی نقش کلیدی سازمان برنامه و بودجه را در هدایت و تسهیل سیاست های اقتصادی کشور ضروری دانست.

ناترازی مدیریتی و بودجه ای، اقتصاد کشور را فلج کرده است

جعفر محرم پور؛ دبیر اتاق بازرگانی تبریز، با انتقاد از شرایط فعلی مدیریت اقتصادی کشور گفت: در شرایط ویژه، متأسفانه مدیریت ویژه ای نداریم. فعالان اقتصادی ناچارند با بیش از ۵۰ سامانه مختلف درگیر باشند که خود این موضوع یکی از عوامل کندی روند فعالیت های تولیدی و بازرگانی است.

وی با اشاره به ناکارآمدی در بودجه نویسی و تخصیص اعتبارات، اظهار داشت: درصد بالایی از بودجه کشور به شرکت های دولتی اختصاص می یابد، در حالی که تنها ۸ درصد به بودجه عمرانی تخصیص داده می شود. این نسبت ناعادلانه، موجب کند شدن روند توسعه زیرساخت ها شده است.

«ایران ۵۰۰» طرح پیشنهادی اتاق تبریز

محرم پور در ادامه افزود: آذربایجان شرقی با دارا بودن ۵ درصد جمعیت کشور، سهمی کمتر از این میزان از بودجه و تسهیلات ملی دارد. همچنین سالانه ۱۳۶ میلیارد دلار یارانه غیرمستقیم از محل انرژی به حدود ۲۲ میلیون خانوار پرداخت می شود؛ یعنی هر خانوار سالانه حدود ۵۰۰ دلار سهم می برد که در عمل اثربخشی اقتصادی ندارد.

وی با بیان این مطلب افزود: اتاق تبریز با شناسایی محل های اتلاف بودجه و منابع، طرح ایران ۵۰۰ را تدوین کرده است که بر اساس آن، با جلوگیری از اتلاف منابع مالی و ارزی و همچنین کاهش بهره وری منابع، تا حد زیادی می توانیم شاهد افزایش سرمایه گذاری و تولید و به تبع آن، رشد و شکوفایی اقتصادی در کشور باشیم.

دبیر اتاق تبریز با تأکید بر ناکارآمدی سازوکارهای بودجه ای گفت: تنها با تغییر زمان و مکان خرید در ۱۰ قلم کالای اساسی در حوزه کشاورزی، می توان تا ۳۰۴۱۳ میلیارد دلار صرفه جویی کرد.

محرم پور با انتقاد از نحوه بهره برداری از دارایی های دولتی اظهار داشت: ارزش دارایی های راکد دولت معادل ۱۸ هزار همت است که به ارزش روز به ۲۱۳ هزار همت تبدیل می شود. در صورت فروش این دارایی ها، دولت می تواند بخشی از کسری ها و هزینه ها را جبران کند.

عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز:

درخواست اجرای فوری مصوبه انتقال آب ارس به ارومیه و شبستر

شده بود، پس از صدور مجوز تخصیص آب، با فوریت مجوزهای مربوط به مواد ۲۱۵ قانون برنامه پنجم توسعه و ماده ۶۲ قانون محاسبات عمومی را صادر کند.

جعفری تصریح کرد: بر اساس مصوبه موجود، بانک مرکزی باید ظرف یک هفته نسبت به اعلام اولویت سرمایه‌گذاری این طرح به وزارت نیرو اقدام می‌کند. همچنین وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان سرمایه‌گذاری) موظف شد مصوبه کمیته ویژه تأمین صددرصد فاینانس توسط سرمایه‌گذار را ابلاغ کند. همچنین وزارت نیرو نیز پس از دریافت مجوزهای لازم، باید ظرف سه روز مقدمات اجرایی شدن طرح را فراهم می‌کند.

بشیر جعفری؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به اهمیت راهبردی پروژه انتقال آب رودخانه ارس به شمال و شرق دریاچه ارومیه و دشت شبستر، خواستار اجرای فوری مصوباتی شد که پیش‌تر در تاریخ ۱۳۹۲/۰۴/۱۶ به تصویب هیئت وزیران رسیده بود.

وی تصریح کرد: بر اساس مصوبه هیئت وزیران، وزارت نیرو موظف شده بود، ظرف ۲۴ ساعت مجوز تخصیص آب برای انتقال آب رودخانه ارس به دشت شبستر و دریاچه ارومیه را صادر کند.

رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق تبریز گفت: همچنین معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور مکلف

نوسازی صنایع استان، ضرورتی انکارناپذیر

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی همچنین با انتقاد از برخی سیاست‌های محدودکننده دولت گفت: بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های متعدد، عملاً مانع واردات ماشین‌آلات نو شده‌اند. این در حالی است که فرسودگی ماشین‌آلات، ضایعات تولیدی را بالا برده و کیفیت محصولات صنعتی و کشاورزی را به شدت کاهش داده است؛ به طوری که بیش از ۳۰ درصد محصولات کشاورزی به دلیل نبود فناوری مناسب، هدر می‌رود.

وی نوسازی صنایع را راهکاری کلیدی برای حل ناترازی انرژی دانست و افزود: بر اساس بررسی‌های اتاق بازرگانی تبریز، نوسازی صنایع می‌تواند مصرف برق را بین ۳۰ تا ۴۰ درصد کاهش دهد. در شرایطی که احداث نیروگاه زمان‌بر و پرهزینه است، نوسازی تجهیزات موجود می‌تواند راه‌حل مؤثرتری باشد.

پایدار تأکید کرد: تنها راه رونق صنعت کشور، نوسازی ماشین‌آلات است؛ این اقدام برخلاف سایر سیاست‌ها، آثار ترمیمی ندارد و موجب افزایش بهره‌وری، اشتغال و ارتقای آموزش در بخش صنعت خواهد شد. همچنین، اولویت بازسازی باید به توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر اختصاص یابد.

در ادامه این نشست اعضای حاضر در جلسه به بیان دیدگاه‌ها و نظرات خود در زمینه مشکلات صنایع در حوزه فرسودگی ماشین‌آلات پرداختند.

جلسه کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز با محوریت «نوسازی صنایع» در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز در این نشست، با اشاره به وضعیت نامطلوب بهره‌وری انرژی در کشور گفت: راندمان نیروگاه‌ها تنها بین ۲۲ تا ۲۳ درصد است.

وی با بیان اینکه حدود ۵۰ درصد ماشین‌آلات صنعتی کشور فرسوده هستند، افزود: از هر ۴ واحد سوخت، تنها یک واحد انرژی تولید می‌شود. این مسئله منجر به افزایش مصرف انرژی، کاهش بهره‌وری، بالا رفتن قیمت تمام‌شده محصولات و کاهش قدرت رقابت‌پذیری در بازارهای داخلی و خارجی شده است.

پایدار تأکید کرد: دولت باید سالانه حداقل یک میلیارد دلار برای نوسازی صنایع اختصاص دهد، چرا که این اقدام موجب صرفه‌جویی قابل توجهی در مصرف انرژی خواهد شد و سرمایه‌گذاری انجام‌شده نیز طی چند سال به دولت بازخواهد گشت.

وی با اشاره به وضعیت حمل و نقل عمومی در استان آذربایجان شرقی گفت: فرسوده‌ترین ناوگان حمل و نقل عمومی کشور متعلق به این استان است. ناوگان موجود در هر ۱۰۰ کیلومتر، بین ۷۰ تا ۸۰ لیتر گازوئیل مصرف می‌کند، در حالی که با نوسازی ناوگان، این عدد می‌تواند به ۲۷ تا ۳۰ لیتر کاهش یابد.

حضور رئیس و جمعی از هیئت نمایندگان اتاق تبریز در آیین گرامیداشت شهدای خدمت

و با ادای احترام به مقام شامخ شهدای خدمت، بر لزوم تداوم مسیر خدمت‌رسانی خالصانه به مردم تأکید کردند. هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز ضمن تجلیل از مقام شامخ شهدای خدمت، به مناسبت گرامیداشت نخستین سالگرد این شهدا، با پرداخت هزینه به ستاد دیه، موجبات آزادی یک نفر از زندانیان جرایم غیرعمد را فراهم کردند.

آیین گرامیداشت نخستین سالگرد شهدای خدمت، روز چهارشنبه ۳۱ اردیبهشت، با حضور سرزده دکتر مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، در مصالای امام خمینی(ره) تبریز برگزار شد. در این مراسم که با حضور گسترده اقشار مختلف مردم، مسئولان محلی و ملی، و چهره‌های فرهنگی و اجتماعی همراه بود، رئیس و جمعی از اعضای هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز نیز حضور یافتند.

با همکاری اتاق بازرگانی تبریز و انجمن کارگزاران گمرکی استان آذربایجان شرقی برگزار شد؛ مجلس ترحیم درگذشتگان حادثه بندر شهید رجایی

استان آذربایجان شرقی، از ساعت ۱۵ الی ۱۶:۳۰ روز پنجشنبه
۱۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ در مسجد طوبی برگزار شد.

مجلس ترحیم درگذشتگان حادثه بندر شهید رجایی
با مشارکت اتاق بازرگانی تبریز و انجمن کارگزاران گمرکی

فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

حضور هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز
در انجمن خبریه «پژواک»

دیدار هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز
با استاندار آذربایجان شرقی

برگزاری کارگاه آموزشی «ایمنی محیط‌های کاری
و حوادث ناشی از کار» در شهرستان بناب

حضور هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز
در مؤسسه خبریه «تسکین»

برگزاری دوره آموزشی تبیین قوانین و مقررات
صادرات و واردات در شهرستان جلفا

آیین رونمایی از کنسرسیوم (ائتلاف) مهارت
استان آذربایجان شرقی

آزادی یک زندانی توسط اتاق تبریز
در گرامیداشت سالگرد شهدای خدمت

برگزاری دوره آموزشی تبیین قوانین و مقررات
صادرات و واردات در اتاق تبریز

عملکرد اتاق

بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

فروردین - اردیبهشت ۱۴۰۴

عملکرد هیئت نمایندگان و هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

مصوبات جلسات هیئت نمایندگان در فروردین و اردیبهشت ماه ۱۴۰۴

هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز در دو ماهه اول سال ۱۴۰۴، با حضور مرتب در جلسات، به تمامی امور مربوطه رسیدگی و تصمیمات لازم را در قالب مصوبات پس از هر جلسه اتخاذ کرده‌اند. طی این مدت ۲ جلسه برگزار شده است که خروجی آن ۱۸ مصوبه است.

ردیف	تاریخ	تعداد مصوبه
۱	۱۴۰۴/۰۱/۱۷	۶
۲	۱۴۰۴/۰۲/۰۶	۱۲

مصوبات جلسات هیئت رئیسه در فروردین و اردیبهشت ماه ۱۴۰۴

هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز در دو ماهه اول سال ۱۴۰۴، با حضور مرتب در جلسات، به تمامی امور مربوطه رسیدگی و تصمیمات لازم را در قالب مصوبات پس از هر جلسه اتخاذ کرده‌اند. طی این مدت، ۵ جلسه برگزار شده است که خروجی آن ۳۴ مصوبه است.

ردیف	تاریخ	تعداد مصوبه
۱	۱۴۰۴/۰۱/۲۱	۱۰
۲	۱۴۰۴/۰۱/۲۸	۱۲
۳	۱۴۰۴/۰۲/۱۳	۶
۴	۱۴۰۴/۰۲/۲۰	۶
۵	۱۴۰۴/۰۲/۲۵	-

عملکرد واحد امور بین الملل اتاق بازرگانی تبریز در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

- ◀ تهیه خبر جهت درج در وبسایت و کانال اطلاع رسانی تلگرامی اتاق تبریز (۱۵ مورد).
- ◀ بررسی، طبقه بندی و پاسخگویی به ایمیل های وارده (۶۰ مورد).
- ◀ پاسخگویی و ارائه مشاوره و راهنمایی به ارباب رجوع به شکل حضوری و تلفنی (۲۶۸ مورد).
- ◀ انجام مکاتبات جاری و اقدامات لازم برای نامه های ارجاع شده به این واحد.
- ◀ برگزاری جلسه راهبری میزهای تجاری در سال ۱۴۰۴
- ◀ برگزاری جلسه میز اوراسیا
- ◀ برگزاری جلسه میز ارمنستان
- ◀ تهیه و نهایی کردن گزارش تاسیس مرکز تجاری در اوگاندا.
- ◀ اقدامات لازم در خصوص اعزام هیئت اتاق تبریز در معیت رئیس جمهور محترم به جمهوری آذربایجان.
- ◀ حضور در جلسات: (۴ مورد) جلسه اداره کل امور اقتصادی و دارایی در خصوص اعزام هیئت در سال ۱۴۰۴، جلسه با شرکت بازاریابی آلمانی، جلسه در معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری در خصوص مسئله حمل و نقل به عراق، جلسه شورای روسای اتاق ایران در خصوص ارائه مطالب مرتبط با تاسیس مرکز تجاری در اوگاندا.

هیئت های پذیرشی:

✎ **سفیر جمهوری اسلامی ایران در ایروان (ارمنستان) و سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در قاپان (ارمنستان):**
تحکیم روابط اتاق تبریز با سفارت ایران در ایروان و سرکنسولگری ایران در قاپان، معرفی توانمندی های استان آذربایجان شرقی و اتاق تبریز در خصوص تجارت با ارمنستان و بررسی مشکلات موجود در ارتباط با تجارت استان آذربایجان شرقی با ارمنستان.

هیئت های اعزامی:

✎ **اعزام هیئت به گوانجو (چین) (از تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۳ تا ۱۴۰۴/۰۲/۳۰):** ایجاد ارتباط با سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در گوانجو و بخش اقتصادی سرکنسولگری، ایجاد ارتباط با اتحادیه کفش و چرم استان گواندونگ، بازدید از نمایشگاه بزرگ کفش و چرم گوانجو ۲۰۲۵، بازدید از صنایع مرتبط با چرم و کفش در گوانجو و شنزن و بازدید از مراکز پخش کفش و چرم گوانجو.

عملکرد شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۴۰۴/۰۲/۱۳

یکصد و دهمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی
با حضور معاون وزیر صمت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

۴ مصوبه استانی

دستور جلسه

۱. طرح مشکلات شهرک‌های صنعتی استان

۲. ارائه گزارشی در رابطه با شعار سال سرمایه‌گذاری برای تولید - اولویت‌های استان در تدوین نقشه‌راه حفظ و تولید ثروت استان

۱۴۰۴/۰۲/۲۵

یکصد و یازدهمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان
با حضور رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

۴ مصوبه استانی

۱۲ پیشنهاد ملی

دستور جلسه

۱. مطالبات بخش خصوصی از سازمان برنامه و بودجه کشور

۲. بررسی مراتب اعتراض فعالان اقتصادی حوزه فولاد به ابلاغیه شماره ۱۴۰۳/۳۰۰/۳۰۶۰۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۱۸ موضوع نحوه محاسبه قیمت پایه زنجیره فولاد

۳. بررسی مشکلات آب شهرک صنعتی مصالح ساختمانی - آیت الله هاشمی رفسنجانی

۱۴۰۴/۰۲/۰۸

جلسه کارگروه "بررسی مشکلات تأمین آب شهرک صنعتی آیت الله هاشمی رفسنجانی"

کارگروه ۱

با توجه به موضوع بحران آب در شهرک صنعتی آیت الله هاشمی، بررسی‌ها نشان می‌دهد که منابع آبی فعلی این شهرک پاسخگوی نیاز واقعی واحدهای صنعتی مستقر نیست. یکی از چاه‌های اصلی دچار ریزش شده و ظرفیت برداشت مجاز فعلی، امکان تأمین آب تنها برای حدود شش ساعت در روز را فراهم می‌کند. این در حالی است که نیاز روزانه شهرک حدود ۱۳۰۰ متر مکعب برآورد شده و سالانه دست کم ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار متر مکعب آب مورد نیاز است. با وجود صدور بیش از ۲۰۰ حق انشعاب، ظرفیت فعلی پروانه‌ها کفاف مصرف موجود را نمی‌دهد و ادامه این روند می‌تواند زمان دسترسی واحدها به آب را به دو ساعت در روز کاهش دهد. همچنین تأکید شده است که ادامه صدور انشعاب‌های جدید در فاز توسعه بدون تأمین منابع پایدار، بحران را تشدید خواهد کرد. برای مدیریت این وضعیت، پیشنهاد جابجایی چاه آسیب‌دیده مطرح شده و درخواست افزایش ظرفیت برداشت از ۵.۵ به ۱۰ لیتر در ثانیه به مراجع ذی‌ربط ارائه شده است. همچنین پیگیری‌هایی جهت اخذ مجوز حفر چاه سوم و افزایش ظرفیت مجاز برداشت سالانه تا ۶۰۰ هزار متر مکعب در جریان است. از سوی دیگر، بر ضرورت پیش‌بینی منابع کافی برای شرایط اضطراری همچون آتش‌سوزی نیز تأکید شده است.

گزارش عملکرد مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

مرکز پژوهش‌های

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

بخش خصوصی در استان مورد استفاده قرار گیرد و موجبات رونق اقتصادی و افزایش رفاه اجتماعی را فراهم آورد.

این پروژه با مشارکت کمیسیون‌های تخصصی اتاق بازرگانی در سال جاری انجام خواهد شد و نتایج آن به محض تکمیل ارائه خواهد شد. در زمینه تقویت تعاملات و همکاری بین دولت و بخش خصوصی، نقش مؤثری در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی ایفا شد. با جمع‌آوری، تحلیل و ارائه مطالب علمی و مستند مرتبط با موضوعات جلسات شورا، سهم قابل توجهی در بهبود کیفیت تصمیم‌گیری‌ها و رفع موانع کسب‌وکار داشت. این مشارکت مستمر باعث شد تا شورای گفتگو به عنوان بستری مناسب برای تعامل سازنده و حل مسائل اقتصادی مطرح شود و زمینه‌های بهبود فضای کسب‌وکار و تقویت اعتماد بین دولت و بخش خصوصی فراهم گردد. از دیگر پروژه‌های مهم، بررسی ظرفیت‌ها و تهدیدات اقتصادی تجارت با اتحادیه اقتصادی اوراسیا بود. این پروژه به تحلیل روابط تجاری ایران با پنج کشور عضو این اتحادیه شامل روسیه، ارمنستان، قزاقستان، قزاقستان و بلاروس پرداخت. هدف اصلی این پژوهش، شناسایی فرصت‌ها، چالش‌ها و موانع پیش روی توسعه تجارت با این بازارهای مهم منطقه‌ای بود. با توجه به اهمیت اوراسیا به عنوان یک بازار بزرگ و تأثیرگذار در تجارت منطقه‌ای، نتایج این پروژه می‌تواند به تدوین راهبردهای صادراتی و سیاست‌های تجاری اتاق کمک کند و زمینه را برای بهره‌برداری بهتر از مزایای تجارت منطقه‌ای فراهم آورد. این پروژه در مراحل پایانی قرار دارد و انتظار می‌رود در ماه‌های آتی نتایج آن به صورت کامل و تحلیلی ارائه شود. علاوه بر پروژه‌های داخلی، همکاری منسجم و مستمری با مرکز شتاب در تدوین گزارش‌های هفتگی پیش‌بینی اقتصاد جهانی صورت گرفت. این گزارش‌ها با هدف رصد تحولات اقتصادی و مالی بین‌المللی و تحلیل روندهای تأثیرگذار بر اقتصاد کشور تهیه می‌شوند و نقش مهمی در اطلاع‌رسانی دقیق و به‌موقع به اعضای اتاق و بخش خصوصی ایفا می‌کنند.

در نهایت، می‌توان گفت که تمامی این فعالیت‌ها و پروژه‌ها با هدف افزایش کارایی، اثرگذاری و ارتقای جایگاه اتاق بازرگانی در عرصه‌های ملی و منطقه‌ای برنامه‌ریزی و اجرا شده‌اند. تلاش شده است تا ضمن پاسخگویی به نیازهای سازمان، نقش فردی در پیشبرد اهداف راهبردی و عملیاتی اتاق به شکل روشن و مستند نشان داده شود. امیدوارم این روند پویا و اثرگذار در سال‌های آینده نیز با قوت ادامه یافته و موجبات رشد و توسعه اقتصادی کشور و استان فراهم آید.

اقدامات مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز با تمرکز بر برنامه‌ریزی راهبردی، پژوهش‌های تخصصی و تحلیل‌های کاربردی صورت می‌گیرد. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این واحد، تکمیل و اصلاح برنامه راهبردی اتاق بازرگانی برای سال ۱۴۰۴ بود. این برنامه پس از دریافت بازخوردها و اصلاحات مورد نظر هیأت نمایندگان، مورد بازنگری قرار گرفت تا بتواند چارچوبی منسجم، واقع‌بینانه و کاربردی برای راهبری سازمان در سال پیش رو فراهم کند. تمرکز اصلی در این بازنگری، افزایش هماهنگی بین اهداف سازمانی، ارتقای کارآمدی عملیاتی و انطباق با تغییرات محیطی و اقتصادی بود. این اقدام به اتاق بازرگانی کمک می‌کند تا با نگاهی راهبردی، فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌رو را مدیریت کند و نقش خود را به‌عنوان یکی از بازیگران کلیدی عرصه اقتصاد ملی به‌خوبی ایفا کند. در حوزه پژوهش و تحلیل اقتصادی، پروژه‌های کلیدی برای برآورد میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز جهت تقویت تولید ناخالص داخلی (GDP) ایران آغاز شد. هدف از این تحقیق، تعیین و تحلیل میزان و نوع سرمایه‌گذاری لازم برای حمایت از رشد اقتصادی پایدار و تحقق اهداف توسعه‌ای کشور است.

با توجه به نقش حیاتی سرمایه‌گذاری در تحریک تولید و ایجاد اشتغال، نتایج این پروژه می‌تواند به‌عنوان مبنایی معتبر برای سیاست‌گذاران اقتصادی و فعالان بخش خصوصی مورد استفاده قرار گیرد و مسیر توسعه اقتصادی کشور را روشن‌تر سازد. این پروژه همچنین به اتاق امکان می‌دهد تا در قالب مشاوره‌های تخصصی و گفتگوهای سیاستی، پیشنهادها و مستند ارائه کند و در تدوین سیاست‌های کلان اقتصادی کشور نقش مؤثرتری ایفا نماید. یکی دیگر از پروژه‌های مهم و تأثیرگذار، طراحی نقشه راه خلق ثروت در استان آذربایجان شرقی است. این پروژه با تمرکز بر مزیت‌های نسبی دو بخش کشاورزی و معدن استان به عنوان موتورهای اصلی توسعه اقتصادی منطقه آغاز شد. هدف از این نقشه راه، شناسایی ظرفیت‌ها و فرصت‌های نهفته در این بخش‌ها، ارزیابی تهدیدات و موانع موجود و تدوین راهکارهای عملیاتی برای بهره‌برداری بهینه از منابع و امکانات محلی است.

این اقدام باعث می‌شود که برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران استانی بتوانند با اتکا بر داده‌های دقیق و تحلیل‌های علمی، برنامه‌های توسعه‌ای خود را هدفمند و اثربخش‌تر تنظیم کنند. علاوه بر این، این نقشه راه می‌تواند به عنوان یک سند راهنما برای جذب سرمایه‌گذاری، توسعه کسب‌وکارهای نوپا و ارتقای توانمندی‌های

عملکرد واحد آموزش اتاق بازرگانی تبریز در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴ برگزاری بیش از سه هزار و ۷۰۰ نفر ساعت دوره آموزشی

ردیف	عناوین دوره آموزشی	حاضرین	مدت دوره	نفر ساعت
۱	تبیین قوانین و مقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع ضوابط بیمه‌ای	۲۰	۲	۴۰
۲	دوره کاربردی قوانین و مقررات صادرات و واردات مبتنی بر سامانه جامع تجارت (دفتر اتاق بازرگانی منطقه آزاد ارس)	۴۳	۴	۱۷۲
۳	دوره کاربردی قوانین و مقررات صادرات و واردات مبتنی بر سامانه جامع تجارت	۱۳۰	۴	۵۲۰
۴	دوره آموزش مدیریت راهبردی روابط عمومی تجاری	۱۷۰	۴	۶۸۰
۵	دوره آموزش نقش راهبردی ارتباطات نوین و هوشمندسازی در تقویت پیوندهای میان دانشگاه و صنعت	۱۶۰	۴	۶۴۰
۶	دوره آموزش مجازی بازاریابی در قرن ۲۱ (بخش اول)	۲۷	۴	۱۰۸
۷	دوره آموزشی ثبت سفارش کالا (۱)	۱۸۲	۴	۷۲۸
۸	دوره آموزشی ثبت سفارش کالا (۲)	۱۶۵	۴	۶۶۰
۹	کارگاه آموزشی ایمنی محیط‌های کاری و حوادث ناشی از کار (دفتر اتاق بازرگانی بناب)	۳۸	۳	۱۱۴
۱۰	تبیین ضوابط بیمه‌ای پیمانکاران	۲۵	۲	۵۰

گزارش عملکرد مرکز شتاب اتاق بازرگانی تبریز در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

فروردین ماه	برنامه ریزی و پروژه	- اجرای اولین مشاوره مجازی در مرکز شتاب و انجام کنترل نهایی این بخش - انجام اطلاع رسانی در خصوص مشاوره های متنی و مجازی مرکز شتاب - ایجاد CRM برای کاربران حضوری و تلفنی مرکز شتاب جهت کنترل آمار مراجعین - استخراج لیست تمامی شرکت های حمل و نقل بین المللی استان با همکاری واحدهای کارنهمتیر و انفورماتیک - ایجاد بخش مشاوره انرژی در سایت مرکز شتاب
	جلسات	- شرکت در جلسه آنلاین اتاق ایران با عنوان «پیش بینی بازارهای معدنی جهان پس از وضع تعرفه های آمریکا» - برگزاری جلسه با مشاوران انرژی
	تهیه گزارش و تولید محتوا	- تهیه نمودار ۳D برای مرکز پژوهش ها - تهیه و ارسال گزارش عملکرد یک ساله مرکز شتاب - ویرایش و ارسال اطلاعات جدید کشور ارمنستان برای واحد امور بین الملل
اردیبهشت ماه	برنامه ریزی و پروژه	- افتتاح حساب لینکدین اتاق بازرگانی تبریز - استخراج و بارگذاری لیست شرکت های حمل و نقل بین المللی در بخش دایرکتوری مرکز شتاب تبریز - شروع به کار بخش مشاوره منابع انسانی در سایت مرکز شتاب
	جلسات	حضور در جلسه میز ارمنستان
	گزارشات و تولید محتوا	- تهیه پاورپوینت برای مرکز پژوهش ها - تهیه گزارش نمایشگاه اکسیو و ارسال به اتاق ایران - تبدیل تمامی نامه ها و اطلاع رسانی های وزارت امور خارجه و اتاق ایران به محتوای خبری مرکز شتاب - تهیه اکسل ایران اکسیو ۲۰۲۵ از اطلاعات تمامی مراجعین به غرفه - تهیه محتوا برای نشریه اتاق (۱ ترجمه مقاله، ۱ گزارش عملکرد و ۱ گزارش اقتصادی) - تهیه ۴ گزارش اقتصادی با عنوان "روز تا واقعیت، پیش بینی اقتصادی" - تهیه QR CODE و محتواهای نمایشگاهی اکسیو ۲۰۲۵ ایران و حضور در تهران برای شرکت در نمایشگاه - بارگذاری اطلاعات ۱۰۰ نمایشگاه برتر جهان و نمایشگاه های برتر صادراتی داخل کشور در سایت مرکز شتاب - تهیه اخبار مرتبط با مرکز تجاری اوکاندا
	آموزش	برگزاری دوره آموزشی آنلاین مرکز شتاب تبریز-بازاریابی در قرن ۲۱

عملکرد کمیسیون‌های مشورتی اتاق بازرگانی تبریز در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

رئیس کمیسیون: جمشید برزگر

چکیده اقدامات و محوریت جلسات کمیسیون صنعت احداث، امور زیربنایی و اقتصاد کلان

تدوین استراتژی و محورهای اقدامات کمیسیون برای سال ۱۴۰۴

تشکیل جلسه با محوریت بررسی مسائل بیمه تامین اجتماعی (پیمانکاران عمرانی، صدور خدمات فنی و مهندسی، انبوه‌سازان مسکن و مهندسی مشاور) ارائه درخواست فعالان صنعت احداث استان به مسئولان اداره کل تامین اجتماعی استان در خصوص اینکه از حداکثر اختیارات خود در تقسیط ۳۶ ماهه بدهی کارفرمایان به سازمان تامین اجتماعی، استفاده کنند.

بررسی چالش‌های مربوط به صنعت احداث در حوزه مسکن و ساخت و سازهای شهری

بررسی موضوع کنترل نقشه‌های سازه مربوط به واحدهای صنعتی احداثی در شهرک‌های صنعتی از سوی نظام مهندسی ساختمان استان

بررسی لزوم اصلاح قانون نظام مهندسی استان به ویژه ماده ۴ قانون نظام مهندسی ساختمان که در اجرای آن حضور برخی افراد فاقد صلاحیت در فرآیند اجرای ساختمان، کیفیت ساخت و سازها را تحت تاثیر قرار داده و اعتماد عمومی را متزلزل کرده است.

رئیس کمیسیون: رضا جعفری

چکیده اقدامات و محوریت جلسات کمیسیون صنایع غذایی

تدوین استراتژی و محورهای اقدامات کمیسیون برای سال ۱۴۰۴

گردهم‌آوری پیشگامان، پیشکسوتان، مسئولین دولتی ذیربط، متخصصین دانشگاهی و تشکل‌های صنایع غذایی استان جهت تدوین اولویت‌های صنایع غذایی استان و برنامه کمیسیون

تمرکز کمیسیون بر موضوع «عدم تولید مواد پایه و اولیه صنایع غذایی و نحوه جذب سرمایه‌گذاری‌های مربوطه»

رئیس کمیسیون: مهدی امینی

چکیده اقدامات و محوریت جلسات کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی

تدوین استراتژی و محورهای اقدامات کمیسیون برای سال ۱۴۰۴

تشکیل جلسه با نمایندگان کارفرمایان در هیئت‌های تشخیص و حل اختلاف کار و اقناع این نمایندگان در خصوص لزوم صدور آرای مربوط به تغییر عناوین شغلی، بر اساس مستندات مثبت، به منظور تحمیل بار مالی ناحق به کارفرمایان.

تشکیل دو کارگاه آموزشی کمیته تامین اجتماعی و جلسه با نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی جهت تبیین ضوابط بیمه‌ای پیمانکاران و بررسی مشکلات هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی

رئیس کمیسیون: بشیر جعفری

چکیده اقدامات و محوریت جلسات کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست

تدوین استراتژی و محورهای اقدامات کمیسیون برای سال ۱۴۰۴

تشکیل جلسه با مسئولین دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز با موضوع «بررسی راههای ایجاد و توسعه همکاری بین کمیسیون و دانشکده» و اقدام در جهت عقد تفاهم‌نامه همکاری مشترک علمی، فنی و حقوقی بین کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز و این دانشکده

بررسی عوامل قوت، فرصت و تهدید سرمایه‌گذاری در حوزه‌های کشاورزی، آب و محیط زیست استان آذربایجان شرقی و راهکارهای آن با تاکید بر نقش و جایگاه اتاق بازرگانی تبریز

تشکیل اولین کارگروه تخصصی تهیه بسته‌های سرمایه‌گذاری در حوزه کشاورزی و بررسی امکان‌سنجی ایجاد پالایشگاه گیاهان دارویی با رویکرد تهیه مکمل‌های دارویی

تشکیل دومین کارگروه تخصصی تهیه بسته‌های سرمایه‌گذاری در حوزه کشاورزی و بررسی امکان‌سنجی توسعه آبی‌پروری با تاکید بر جلبک و آرتمیا در حوضه دریاچه ارومیه به عنوان تامین بخشی از معیشت جایگزین

رئیس کمیسیون: یونس اکبریور پابدار

چکیده اقدامات و محوریت جلسات کمیسیون صنایع و انرژی

تدوین استراتژی و محورهای اقدامات کمیسیون برای سال ۱۴۰۴

تشکیل جلسه با معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری و شرکت‌های برق با محوریت «مدیریت بار واحدهای صنعتی استان و تعیین روزهای قطعی برق واحدها»

تشکیل جلسه با موضوع بررسی ناترازی برق صنایع در سال ۱۴۰۴ و بررسی پیشنهاد دولت مبنی بر انتقال برق از کشورهای هم‌مرز استان برای جبران ناترازی برق استان

مذاکره با سازمان ایدرو جهت تسهیل در تامین پتل و ملزومات احداث نیروگاه‌های خورشیدی برای سرمایه‌گذاران توسط دولت

هماهنگی با سازمان ایدرو و اداره کل صمت استان در اطلاع‌رسانی و جمع‌آوری درخواست‌های نوسازی و بازسازی صنایع استان

تلاش در راستای معرفی الکتروموتورهای مدرن و کم‌مصرف به مدیران صنایع استان جهت جایگزینی با الکتروموتورهای قدیمی و پر مصرف در راستای صرفه‌جویی در مصرف برق صنایع

رئیس کمیسیون: احد عظیم زاده

چکیده اقدامات و محوریت جلسات کمیسیون فرش، صنایع دستی و گردشگری

تدوین استراتژی و محورهای اقدامات کمیسیون برای سال ۱۴۰۴ و تشکیل دو کمیته تخصصی در این راستا

بررسی عملکرد گردشگری استان در نوروز ۱۴۰۴ با تمرکز بر آمار گردشگران داخلی و خارجی

ارائه پیشنهادات و راهکارها برای جذب بیشتر گردشگران داخلی و خارجی در استان

بررسی راهکارهای آموزش نیروی انسانی در حوزه گردشگری و ارتقای تبلیغات مؤثر برای جذب گردشگر

تمرکز کمیسیون بر موضوع آموزش راهنمایان گردشگری و دیجیتالی کردن تورهای گردشگری

تمرکز کمیسیون بر زیرساخت‌های گردشگری در استان (با توجه به پتانسیل قابل توجه منطقه) از جمله: راه‌اندازی خط پرواز تبریز به کشورهای منطقه، تلاش برای توسعه قطار سریع‌السیر مسیر تهران-مراغه، نوسازی و ارتقای سالن ترانزیت فرودگاه تبریز و ...

رئیس کمیسیون: امید اسمعیل ظفر

چکیده اقدامات و محوریت جلسات کمیسیون معادن و فلزات

تدوین استراتژی و محورهای اقدامات کمیسیون برای سال ۱۴۰۴

تعامل با معاونت معدنی اداره کل صمت استان و بررسی برنامه‌های آتی این اداره کل در حوزه معادن

بررسی مشکلات ثبت گازوئیل در سامانه‌ها جهت اکتشافات معدنی (سامانه کاداستر صدف و مقاس شرکت نفت)

بررسی مشکلات نحوه واگذاری محدوده‌های مزایده‌ای معادن استان با مسئولان ذی‌ربط

بررسی مشکلات تعیین تکلیف محدوده‌های اراضی غیر ملی با مسئولان ذی‌ربط

بررسی موضوع لزوم شفاف‌سازی استعلام عرصه‌های محدوده معدنی اراضی ملی و اراضی غیر ملی با مسئولان ذی‌ربط

بررسی موضوع لزوم حفظ حقوق متقاضی در محدوده‌های اکتشاف نشده با تعیین مهلت اکتشافات بعدی با مسئولان ذی‌ربط

رئیس کمیسیون: سید احمد فتاح‌زاده

چکیده اقدامات و محوریت جلسات کمیسیون گمرک، حمل و نقل و لجستیک

تدوین استراتژی و محورهای اقدامات کمیسیون برای سال ۱۴۰۴

توافق انجمن‌های شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی استان، شمالغرب و شرکت‌های عضو در خصوص تعیین نرخ خدمات شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی (از بابت صدور اسناد) جهت ایجاد وحدت رویه در بررسی مالیات این شرکت‌ها جهت توافق با اداره کل امور مالیاتی (کارمزد کارنه‌تیر با تامین هزینه بیمه و C.M.R و سایر هزینه‌ها، کارمزد واردات کالا و صدور قبض انبار، کارمزد صدور C.M.R با صرف هزینه بیمه C.M.R، کارمزد ترانزیت کامیون از مبدأ بنادر یا گمرکات مختلف، کارمزد ورود موقت ناوگان خارجی)

پیگیری مکاتبات قبلی کمیسیون و انجمن‌های عضو در خصوص مشکل بومی‌گرایی و اولویت‌دهی به رانندگان بومی در ارائه خدمات در مرزها (بیل‌سوار و باشماق) و پالایشگاه تهران

تدوین پیشنهادها در خصوص معایب انتقال سامانه دوراظهاری گمرک (E.P.L) در سامانه جامع تجارت با همکاری کمیسیون صادرات و واردات، اداره کل صمت و ستاد نظارت گمرکات استان

تعیین موضوعات جلسات آینده کمیسیون از جمله: (ضابطه حق توقف، رفتارهای سلیقه‌ای گمرکات، مسائل دریافت کارت بازرگانی شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی، مذاکره برای امکان بازگیری ناوگان ایرانی در ترکیه به هنگام بازگشت، موضوع راه‌اندازی کارگوی فرودگاه تبریز).

رئیس کمیسیون: سید یوسف حسینی

چکیده اقدامات و محوریت جلسات کمیسیون صادرات و مدیریت واردات

تدوین استراتژی و محورهای اقدامات کمیسیون برای سال ۱۴۰۴

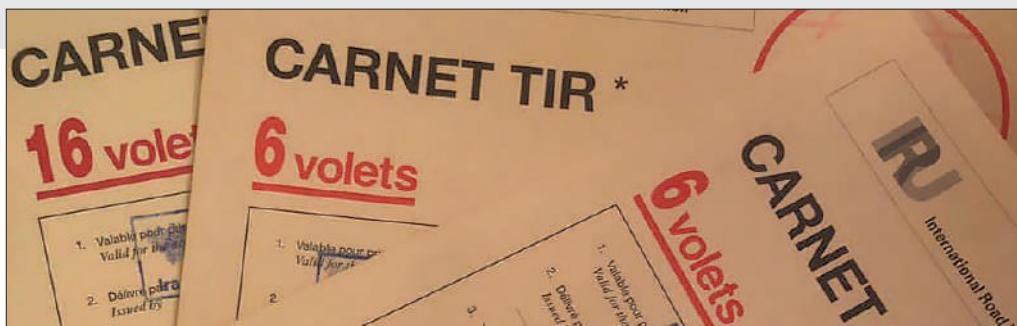
بررسی موافقتنامه تجارت آزاد میان جمهوری اسلامی ایران و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا

برنامه‌ریزی برای هماهنگ کردن نهادهای اجرایی و بخش خصوصی استان، جهت استفاده از فرصت اجرای توافقنامه تجارت آزاد اتحادیه اقتصادی اوراسیا و حصول نتیجه (از طریق اتاق تبریز)

برنامه‌ریزی جهت برگزاری دوره‌های آموزشی برای تجار استان، جهت اخذ نتیجه مطلوب از توافقنامه تجارت آزاد اتحادیه اقتصادی اوراسیا (از طریق واحد آموزش اتاق تبریز)

هماهنگی جهت بررسی نحوه ایجاد مراکز تجاری در کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا

آمار عملکرد امور کارنه تیر اتاق بازرگانی تبریز در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

امور کارنه تیر در فروردین و اردیبهشت ماه ۱۴۰۴، اقدام به خرید چهار هزار و ۹۱۳ فقره کارنه تیر کرده است.

ماه	خرید	ثبت واردات	ثبت صادرات	عودت	صدور گواهی	ابطال گواهی	تمدید گواهی	شورا
فروردین	۲۰۷۲	۱۶۹۴	۸۹۶	۲۶۰۲	۱۴۷	۸۱	۱۳۰	۱۴۰
اردیبهشت	۲۸۴۱	۲۰۲۸	۹۵۲	۲۹۹۴	۱۸۴	۹۲	۱۰۹	۱۲۶
جمع کل	۴۹۱۳	۳۷۲۲	۱۸۴۸	۵۵۹۶	۳۳۱	۱۷۳	۲۳۹	۲۶۶

آمار صدور و تمدید کارت بازرگانی اتاق تبریز در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز در راستای عمل به وظایف خود در فروردین و اردیبهشت ماه ۱۴۰۴، اقدام به صدور و تمدید ۴۶۸ فقره کارت بازرگانی و ۴۳۰ فقره کارت عضویت کرده است.

کارت بازرگانی		کارت عضویت	
حقیقی صدور	۶۳	حقیقی صدور	۶۶
حقوقی صدور	۱۱۵	حقوقی صدور	۱۲۱
حقیقی تمدیدی	۸۹	حقیقی تمدیدی	۷۹
حقوقی تمدیدی	۲۰۱	حقوقی تمدیدی	۱۶۴
جمع کل	۴۶۸	جمع کل	۴۳۰

آمار صدور گواهی مبدأ اتاق بازرگانی تبریز در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

ردیف	ماه	تعداد گواهی مبدأ صادره	وزن ناخالص (KG)	ارزش (\$)
۱	فروردین	مرکز خدمات صادرات استان	بناب	۳۷/۷۴۵/۷۲۱
		گمرک سهلان	جلفا	
		۱۱	۴	
		جمع: ۱۴۳۳	۲۰	۳۹/۵۰۴/۴۱۳
۲	اردیبهشت	مرکز خدمات صادرات استان	بناب	۴۴/۹۶۶/۲۴۲
		گمرک سهلان	جلفا	
		۲۵	۱۷	
		جمع: ۱۷۴۵	۲۴	۵۰/۳۹۲/۴۸۲
۳	جمع	مرکز خدمات صادرات استان	بناب	۸۲/۷۱۱/۹۶۳
		گمرک سهلان	جلفا	
		۳۶	۲۱	
		جمع: ۳۱۷۸	۴۴	۸۹/۸۹۶/۸۹۵

عملکرد روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴

شبکه‌های اجتماعی اتاق شامل تلگرام و واتس‌آپ و تولید ۱۶۰ پست و ۵۷ استوری در شبکه اجتماعی اینستاگرام از دیگر اقدامات روابط عمومی طی این مدت بوده است. این واحد همچنین طی این مدت اقدام به تولید و پخش بیش از ۳۸ کلیپ کرده است. انتشار بیست و دومین شماره نشریه اتاق بازرگانی تبریز و کارنامه عملکرد سال ۱۴۰۳ اتاق بازرگانی تبریز از دیگر فعالیت‌های صورت گرفته در این مجموعه است.

واحد روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، به عنوان حلقه وصل و رابط بین دفاتر، امور مختلف اتاق، سازمان‌های دولتی و اعضای اتاق، وظیفه هماهنگی، اطلاع‌رسانی و فرهنگسازی را بر عهده دارد. این واحد طی در فروردین و اردیبهشت ماه، ۱۲۸ مورد خبر و ۴۸ مورد گزارش تصویری مربوط به جلسات و رویدادهای مهم اتاق را تولید کرده است. همچنین ۶۰ مورد اعلان مربوط به آخرین اتفاقات حوزه بخش خصوصی از قبیل برگزاری نمایشگاه‌های داخلی و بین‌المللی قوانین، بخشنامه‌ها و اطلاعیه‌ها منتشر کرده است. ۲۰۰ مورد تولید محتوا در

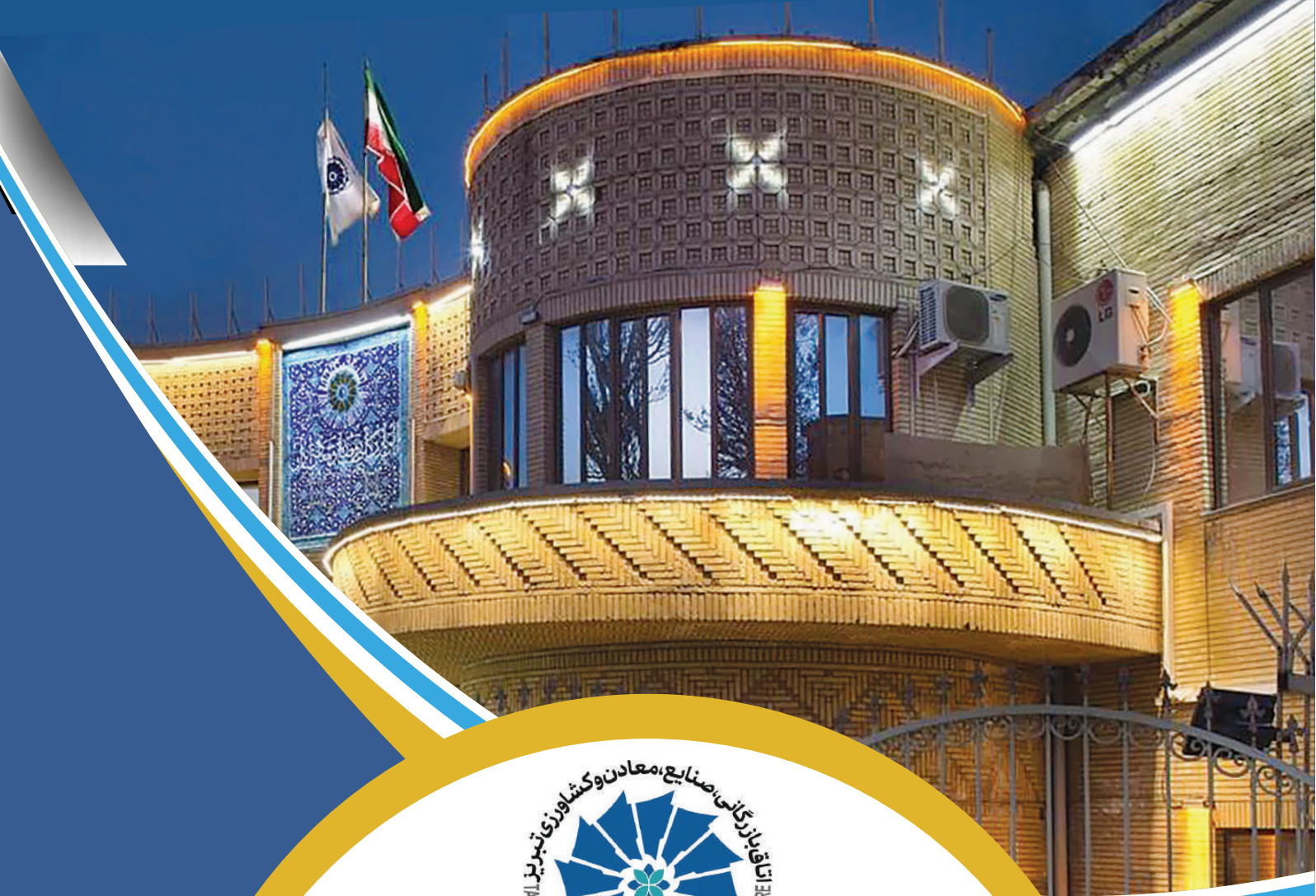
ردیف	عملکرد فروردین و اردیبهشت ماه ۱۴۰۴	مجموع
۱	خبر، اعلان و گزارش تصویری منتشر شده در سایت	۲۳۶
۲	تهیه گزارش اختصاصی از نمایشگاه‌های ملی و استانی	۷
۳	تولید محتوای کانال تلگرام	۲۰۰
۴	تولید محتوای کانال واتس‌آپ	۲۰۰
۵	تولید محتوای اینستاگرام	۲۱۷
۶	کلیپ و تیزر	۳۸
۷	چاپ و انتشار	۲

گزارش پیشرفت فیزیکی پروژه ساختمان جدید تا پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۴

- ✓ تهیه و نصب یک دستگاه **تاور کرین POTAIN** مدل 29/F3 به ظرفیت باربری ۱۲ تن به طول بازوی ۵۰ متر و ارتفاع ۴۰ متر.
- ✓ تکمیل **آرماتوربندی فونداسیون** به همراه ریشه‌گذاری ستون‌ها بلوک A به مقدار تقریبی ۵۲۱,۰۰۰ کیلوگرم
- ✓ اتمام عملیات **بتن‌ریزی فونداسیون** در سه مرحله به صورت شبانه‌روزی به مقدار ۳۵۵۰ مترمکعب
- ✓ اجرای **آرماتوربندی ستون‌های** سقف اول سازه‌ای به تعداد ۶۲ عدد و **بتن‌ریزی ستون‌ها**

گزارش عملکرد اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

سال

۱۴۰۳

**TABRIZ CHAMBER OF COMMERCE, INDUSTRIES,
MINES AND AGRICULTURE**

اتاق بازرگانی تبریز، همچنان همراه و مشتاق

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز در سال ۱۴۰۳ به عنوان یکی از نهادهای کلیدی در توسعه اقتصادی استان و کشور، با رویکردی نوین و هدفمند، به فعالیت‌های خود ادامه می‌دهد. این اتاق با هدف تقویت زیرساخت‌های اقتصادی، حمایت از تولیدکنندگان و تجار و ایجاد بستر مناسب برای توسعه صادرات و واردات، اقدامات متعددی را در دستور کار خود قرار داده است. در این راستا، اتاق تبریز به عنوان یک نهاد پیشرو در عرصه اقتصادی، نقش بسزایی در ترسیم مسیر جدیدی برای فعالان اقتصادی ایفا کرده است.

طی سال ۱۴۰۳ کمیسیون‌های تخصصی مختلف، از جمله کمیسیون «فرش، صنایع دستی و گردشگری»، کمیسیون «صنایع و انرژی»، کمیسیون «کارآفرینی، اقتصاد دانش بنیان و بهبود فضای کسب و کار»، کمیسیون «بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی»، کمیسیون «معادن و فلزات»، کمیسیون «حمل و نقل، گمرک و لجستیک» و کمیسیون «فرش، صنایع دستی و گردشگری»، به بررسی و حل مشکلات فعالان اقتصادی پرداخته‌اند. همچنین طی ماه‌های پایانی سال، شاهد آغاز به کار کمیسیون «صنایع غذایی» و کمیسیون «صنعت احداث، امور زیربنایی و اقتصاد کلان» بودیم. برگزاری جلسات متعدد و منظم در این کمیسیون‌ها، به شناسایی و رفع چالش‌های موجود در صنایع مختلف و ارائه راهکارهای عملیاتی برای بهبود وضعیت اقتصادی استان کمک کرده است. این همدلی و همکاری میان اعضای هیئت نمایندگان، به شکل‌گیری یک فضای مثبت و مؤثر در راستای تحقق اهداف اتاق انجامیده است.

یکی از نقاط عطف فعالیت‌های اتاق تبریز در سال ۱۴۰۳، راه‌اندازی مرکز شتاب است. این مرکز به عنوان یک نهاد جدید و نوآور، به حمایت از صنایع، به خصوص استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای نوپا می‌پردازد و با ارائه مشاوره‌های تخصصی، آموزش‌های کاربردی و تسهیل در دسترسی به منابع مالی، به ترویج فرهنگ کارآفرینی و نوآوری در استان کمک می‌کند. این اقدام، گام مهمی در راستای توسعه اقتصادی پایدار و ارتقای ظرفیت‌های تولیدی استان به شمار می‌رود.

برگزاری بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیرنفتی کشور نیز از دیگر دستاوردهای مهم اتاق تبریز در این سال است. این همایش با استقبال پرشور فعالان اقتصادی و تجار مواجه شد و به عنوان یک رویداد کلیدی در حوزه صادرات، فرصتی را برای تبادل نظر، معرفی محصولات و خدمات جدید و شناسایی بازارهای هدف فراهم کرد. این همایش نه تنها به تقویت روابط تجاری میان تولیدکنندگان و تجار کمک کرد، بلکه به ترویج فرهنگ صادرات و ارتقای آگاهی فعالان اقتصادی از فرصت‌های موجود در بازارهای بین‌المللی نیز یاری رساند. طی سال ۱۴۰۳، مرکز پژوهش‌های اتاق تبریز، به جمع‌آوری و تحلیل داده‌های اقتصادی پرداخته و با ارائه گزارش‌های مستند، به تصمیم‌گیری‌های صحیح و به موقع در حوزه‌های مختلف اقتصادی کمک کرد. این مرکز، به عنوان یک منبع اطلاعاتی معتبر، به فعالان اقتصادی این امکان را می‌دهد که با آگاهی بیشتری نسبت به شرایط بازار و نیازهای آن عمل کنند.

همچنین، اتاق تبریز در راستای مسئولیت‌های اجتماعی خود، در قالب مرکز همیاری، به حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و سازماندهی کمک‌های مادی و خیریه پرداخته است. این اقدام نشان‌دهنده تعهد اتاق به ارتقای سطح زندگی جامعه و حمایت از افراد نیازمند است. با توجه به شرایط اقتصادی کنونی و چالش‌های موجود، این اقدامات می‌تواند تأثیر مثبتی بر جامعه داشته باشد و به ایجاد فضایی پایدار و همدلانه کمک کند.

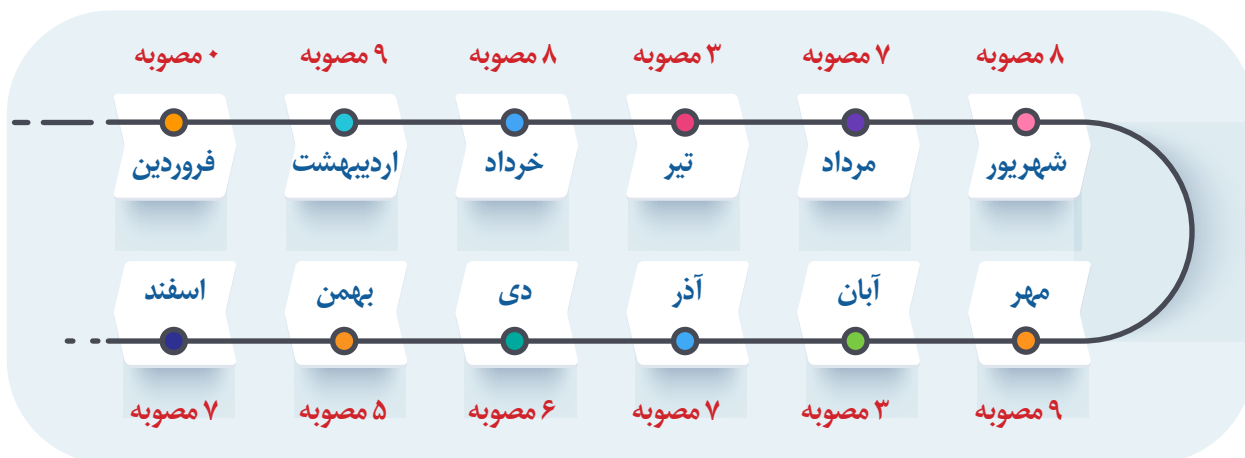
برگزاری دیدارهای منظم با مسئولان استانی و کشوری، اعزام هیئت‌های تجاری به کشورهای مختلف و پذیرش تجار بین‌المللی نیز از دیگر فعالیت‌های مهم اتاق تبریز در سال ۱۴۰۳ بوده است. این تعاملات نه تنها به گسترش روابط تجاری و اقتصادی کمک کرده، بلکه به شناسایی فرصت‌های جدید و ایجاد پل‌های ارتباطی میان فعالان اقتصادی استان و بازارهای خارجی یاری رسانده است.

باید گفت، فعالیت‌های اتاق بازرگانی تبریز در سال ۱۴۰۳ نشان‌دهنده عزم جدی این نهاد در ارتقای جایگاه بخش خصوصی استان، حل مشکلات اقتصادی و ترویج فرهنگ کارآفرینی و نوآوری است. این اقدامات، با همکاری و همفکری فعالان اقتصادی و نهادهای مختلف، زمینه‌ساز توسعه پایدار و رشد اقتصادی در استان خواهد بود. اتاق تبریز، با دید باز و هدفمند، به دنبال ساخت آینده‌ای روشن و پر امید برای جامعه اقتصادی استان و کشور است.

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

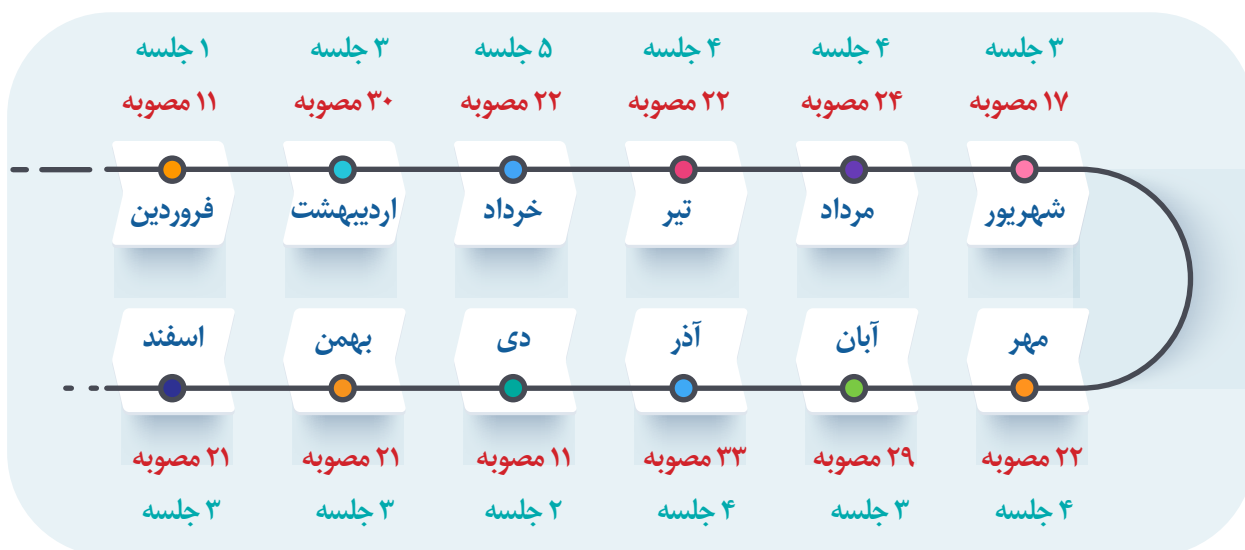
عملکرد هیئت نمایندگان در سال ۱۴۰۳

هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز طی سال ۱۴۰۳، با برگزاری ۱۱ جلسه، ۷۲ مصوبه و بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص گزارشات واصله داشته است.

عملکرد هیئت رئیسه در سال ۱۴۰۳

هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز طی سال ۱۴۰۳، با برگزاری ۳۹ جلسه، ۲۶۳ مصوبه و بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص گزارشات واصله داشته است.

عملکرد شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان در سال ۱۴۰۳

دستاوردها:

۱- کارمزد فروش کارنه تیر با اعمال ضریب مربوطه در اینتاکد اخذ شود.

۲- (۳-۱) از بابت هر شماره سریال راهنما CMR ماخذ محاسبه درآمد مشمول مالیات برابر با ۵۷۰۰۰/۰۰۰ ریال (پانصد هزار تومان) اخذ شود.

۳- پیرو مصوبه شورای گفتگوی استان، کمیسیون اهلیت سنجی کارتهای بازرگانی از آذرماه سال ۱۴۰۳ شروع به فعالیت کرده است.

۴- به منظور جلوگیری از متضرر شدن واحدهای تولیدی و واردکنندگان پیشنهاد شد: تا تعیین تکلیف بخشنامههای شماره ۰۲/۲۴۵۴۳۲ و ۰۲/۳۱۵۵۷۰ بانک مرکزی و مهلت تعیین شده تیرماه و شهریور ماه، پروندههای مشمول این بخشنامه از سوی بانکها به تعزیرات حکومتی ارسال نشود.

۱- پیرو مصوبه جلسه نود و هشتمین نشست شورای استان و اعلام انجمن حمل و نقل بینالمللی شمالغرب کشور، اداره کل امور مالیاتی استان مصوبه جلسه نود و هشتمین نشست شورای استان به شرح ذیل را برای سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ اجرا کرد:

۱-۱) از بابت درآمد حاصله هر جلد کارنه تیر ۶ برگی؛ ماخذ محاسبه درآمد مشمول مالیات، مبلغ ۷۰۰۰۰/۰۰۰ ریال (هفتصد هزار تومان) بهعنوان کارمزد فروش کارنه تیر با اعمال ضریب مربوطه در اینتاکد اخذ شود.

۲-۱) از بابت درآمد حاصله هر جلد کارنه تیر ۱۴ و ۱۶ برگی؛ ماخذ محاسبه درآمد مشمول مالیات، مبلغ ۱۰۰۰۰۰/۰۰۰ ریال (یک میلیون تومان) بهعنوان

دستور جلسات:

استان در حوزه استاندارد

(۱۴) بررسی مشکلات محدودیت‌های سقف مالیاتی شرکت‌های پیمانکاری عمرانی در سامانه مودیان

(۱۵) طرح موضوع مشکلات فعالان اقتصادی استان با حضور عبدالناصر همتی، وزیر وقت امور اقتصاد و دارایی

(۱۶) طرح موضوع ناترازی برق و چالش‌های واحدهای تولیدی استان

(۱۷) طرح موضوع نحوه تخصیص منابع صندوق توسعه ملی برای پروژه‌های استانی بخش خصوصی و بررسی دلایل سهم اندک آذربایجان شرقی از منابع ارزی این صندوق

(۱۸) بررسی مشکلات اخذ مجوزهای لازم در فرایند واردات محصولات کشاورزی

(۱۹) بررسی مشکلات واردات مواد اولیه، ماشین‌آلات و قطعات مورد نیاز خط تولید صنایع استان

(۲۰) طرح موضوع مسائل و مشکلات حوزه کشاورزی استان

(۲۱) تعیین و تکلیف مالکیت محل کارخانه نوآوری تبریز و تعریف پروسه جذب منابع صندوق جهت تسریع در راه‌اندازی

(۲۲) بررسی راهکارهای تسهیل دسترسی به منابع صندوق نوآوری و شکوفایی برای شتاب‌دهی به اکوسیستم نوآوری استان

(۲۳) مسائل و مشکلات اعضای اتحادیه مرغ تخم‌گذار، اتحادیه مرغ گوشتی و تعاونی تولیدکنندگان جوجه یک‌روزه

(۲۴) مشکلات تامین روغن و شکر مورد نیاز واحدهای تولیدی

(۲۵) چالش‌ها و مشکلات واردات نهاده‌های کشاورزی

(۲۶) بررسی چالش‌های زنجیره گندم، آرد و نان استان و ارائه راهکار مناسب برای حل مشکلات این حوزه

(۲۷) اجرای مصوبه یکصد و هفتمین مصوبه نشست شورا و تشکیل اولین جلسه کارگروه «پیگیری لیست معطل در صف تخصیص ارز»

(۲۸) بررسی مراتب اعتراض فعالان اقتصادی حوزه فولاد به ابلاغیه شماره ۳۰۶۰۴/۳۰۰/۱۴۰۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۱۸ موضوع نحوه محاسبه قیمت پایه زنجیره فولاد

(۱) بررسی و تبیین راهکارهای تحقق شعار سال «جهش تولید با مشارکت مردم»

(۲) طرح موضوع مشکلات کسب و کار توسط فعالان اقتصادی استان

(۳) نهایی‌سازی تقویم برگزاری جلسات ۱۴۰۳ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان

(۴) پیگیری مصوبه نود و ششمین نشست شورای استان در خصوص مشکلات سخت و زیان‌آور

(۵) بررسی مشکلات ناشی از سهمیه‌بندی ارزی کالاهای وارداتی و نحوه تخصیص ارز

(۶) بررسی مشکلات ناشی از بخشنامه‌های شماره ۲/۲۴۵۴۳۲ و ۲/۳۱۵۵۷۰ بانک مرکزی با موضوع الزام به پرداخت مابه‌التفاوت ارزی واردات کالاهای رفع تعهد و تسویه‌شده سال ۱۴۰۱

(۷) بررسی مشکلات محدودیت‌های سقف مالیاتی شرکت‌های پیمانکاری عمرانی در سامانه مودیان

(۸) بررسی مسائل و مشکلات انجمن صنایع غذایی و انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات هیدروکربنی استان (اپکس) در حوزه استاندارد

(۹) بررسی قوانین محل کسب و کار (لیست مواد خام و نیمه‌خام و عوارض و کسورات موضوعه)

(۱۰) پیگیری مصوبات صد و یکمین نشست شورای استان در خصوص موضوع: «بررسی چالش‌های ناشی از تغییر و حذف برخی از شاخص‌های احراز صلاحیت و اهلیت حرفه‌ای متقاضیان صدور کارت بازرگانی»

(۱۱) پیگیری مصوبات صدمین نشست شورای گفتگوی استان «طرح موضوع اعلام عدم نیاز حضور فیزیکی کارکنان ثبت شرکت‌ها در پنجره واحد مستقر در اتاق بازرگانی تبریز از سوی اداره کل ثبت شرکت‌ها و موسسات غیر تجاری تبریز»

(۱۲) پیگیری مصوبه یکصد و دومین و یکصد و سومین نشست شورای استان در خصوص بررسی مشکلات ناشی از سهمیه‌بندی ارزی کالاهای وارداتی و نحوه تخصیص ارز موضوع «دستورالعمل نحوه انجام و تایید ثبت سفارشات ارزی واحدهای تولیدی، بازرگانی و سهمیه ارزی سال ۱۴۰۳ دفاتر تخصصی وزارت صمت»

(۱۳) بررسی مسائل و مشکلات فعالان اقتصادی

عملکرد واحد امور بین الملل اتاق تبریز در سال ۱۴۰۳

میزهای تجاری:

عملکرد یکساله مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز در سال ۱۴۰۳

مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز در سال ۱۴۰۳ با انجام دادن ۱۹ عنوان طرح پژوهشی تحت عناوین اقدامات مهم و راهبردی توسط مسئولان اجرایی در راستای تحقق جهش تولید، مهار تورم و مکانیسم اجرایی آن، بررسی اشکالات هدفمندسازی یارانه‌ها در ایران، بررسی موانع تولید در حوزه ارز، مالیات و سیاست‌های کلان اقتصادی، اصلاح اقتصاد ایران، کشورهای موفق نفتی چه اصلاحات صحیحی برای توسعه اقتصادی اعمال کردند؟ برای تقویت صادرات چه باید کرد؟ چالش‌های اقتصادی استان آذربایجان شرقی، صادرات غیر نفتی و هوش مصنوعی، سهم استان آذربایجان شرقی از منابع صندوق توسعه ملی، سهم سبد خوراکی در هزینه خانوار، تهیه تحلیل سند بودجه سال ۱۴۰۴، تهیه سند پشتیبان دیپلماسی اقتصادی، تحلیل تجارت خارجی منطقه اوراسیا، بررسی اهلیت در فرایند خصوصی سازی، بررسی اهمیت مراکز تجاری در رشد و توسعه اقتصادی و بررسی ایجاد مرکز تجاری در قاره آفریقا، سهم مس سونگون در میزان سود شرکت فملی، تدوین گزارش بارورسازی ابرها در استان آذربایجان شرقی و تدوین پیش نویس برنامه راهبردی اتاق تبریز برای سال ۱۴۰۴ سعی کرده است، به صورت تخصصی به بررسی موضوعات روز در حوزه اقتصادی پرداخته و پیشنهادات عملی و اجرایی برای رفع مشکلات و بهبود شرایط موجود در این زمینه ارائه دهد.

عنوان گزارش	توضیحات
اقدامات مهم و راهبردی توسط مسئولان اجرایی در راستای تحقق جهش تولید (همکاری با کمیسیون‌های تخصصی)	این گزارش با همکاری کمیسیون‌های تخصصی اتاق بازرگانی و مرکز پژوهش در راستای برنامه‌ریزی برای تحقق جهش تولید در استان تدوین شده است.
مهار تورم و مکانیسم اجرایی آن	این گزارش با هدف کنترل تورم که سبب بی‌ثباتی در اقتصاد کلان ایران شده، تدوین شد. این گزارش نشان می‌دهد که رشد نقدینگی مهمترین عامل موثر در افزایش تورم ایران است. همچنین، کنترل نرخ ارز در راستای کنترل تورم منجر به کاهش رشد اقتصادی می‌شود.
بررسی اشکالات هدفمندسازی یارانه‌ها در ایران	این گزارش با بررسی مقدار مصرف و قیمت‌های اعمال شده بر ۴ انرژی بنزین، گازوئیل، برق و گاز و یارانه‌های نقدی پرداخت شده در قبال آن، هزینه‌های تحمیل شده بر دولت را مورد کنکاش قرار داده است. این گزارش نشان می‌دهد که عدم برنامه‌ریزی و نبود سیاستگذاری مطلوب در حوزه انرژی هزینه‌ای معادل ۱۳۶ میلیارد دلار بر کشور تحمیل کرده است.
بررسی موانع تولید در حوزه ارز، مالیات و سیاست‌های کلان اقتصادی	این گزارش مشکلات موجود در سیاست‌های کلی ۷ حوزه ارز، پول، بانکداری، تامین مالی، بازار سرمایه، اقتصاد انرژی، بودجه، مالیات، امور عمومی، اقتصاد مقاومتی و مردمی سازی، دیپلماسی اقتصادی و بازرگانی داخلی را بررسی کرده و برای هر یک از موارد اشاره شده ۲ مورد توصیه سیاستی پیشنهاد کرده است.
اصلاح اقتصاد ایران	این گزارش به بررسی متغیری که سبب شده است اقتصاد ایران از مسیر توسعه خارج شود، پرداخته و با بررسی آمارهای اقتصاد کلان نشان داده شده است که عدم همسویی قیمت انرژی با قیمت جهانی نفت منجر به تشدید وضعیت کسری بودجه دولت شده و به دلیل نبود سیاست‌های پولی و مالی مناسب، رکود اقتصادی، تورم، بحران ارزی و ناترازی انرژی در اقتصاد کشور حاکم شده است.

عنوان گزارش	توضیحات
کشورهای موفق نفتی چه اصلاحات صحیحی برای توسعه اقتصادی اعمال کردند؟	این گزارش با بررسی اقتصاد کشورهای نروژ، کشورهای نفتی حاشیه خلیج فارس و اندونزی سیاست‌هایی موفق اجرا شده را شناسایی کرده است. این گزارش نشان می‌دهد که تفکیک درآمدهای ارزی-ریالی، تعامل گسترده با جهان و اصلاح قیمت انرژی از رویکردهای منطقی برای اصلاح اقتصاد ایران محسوب می‌شود.
برای تقویت صادرات چه باید کرد؟	این گزارش با بررسی تاثیر نرخ ارز در تقویت صادرات و رشد اقتصادی و چگونگی تعامل بین سیاست پولی، نرخ ارز و صادرات و اثرپذیری رشد اقتصادی از این متغیرها پرداخته است. نتایج این گزارش حاکی از آن است که عدم همسویی سیاست ارزی انبساطی با سیاست پولی انبساطی منجر به کاهش رشد اقتصادی و تخریب صادرات در ایران شده است. این گزارش نشان می‌دهد که تعدیل نرخ ارز در زمان‌هایی رخ داده است که اقتصاد کشور با تحریم مواجه شده و افزایش شدید تورم باعث ایجاد سیاست پولی انقباضی شده است. در چنین شرایطی افزایش نرخ ارز منجر به افزایش صادرات شده و از این طریق در کاهش شدت رکود اقتصادی موثر بوده است. این در حالی است که افزایش نرخ ارز با سیاست پولی انقباضی همراه بوده است و به همین دلیل آثار مثبت آن به دلیل سیاست پولی انقباضی از بین رفته است و این نوع سیاست پولی منجر به رکود عمیق اقتصادی شده است.
چالش‌های اقتصادی استان آذربایجان شرقی	همکاری با شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان و تهیه گزارشی مبنی بر پتانسیل‌های اقتصادی استان آذربایجان شرقی و راهکارهای مناسب برای تقویت قدرت اقتصادی استان و ارائه آن در جلسه شورای گفتگو
صادرات غیر نفتی و هوش مصنوعی	همکاری با مرکز بسیج اتاق بازرگانی تبریز و برگزاری همایش بسیج تجار در اتاق بازرگانی تبریز و سخنرانی با موضوع موارد موثر بر صادرات غیر نفتی در اولین روز همایش و همکاری در خصوص تهیه و ارائه محتوایی همایش در زمینه هوش مصنوعی و کاربرد آن در تجارت در دومین روز همایش
سهم استان آذربایجان شرقی از منابع صندوق توسعه ملی	همکاری با شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان و تهیه آمار و ارقام مرتبط با منابع ارزی تامین شده توسط صندوق توسعه ملی به تفکیک استان‌های کشور. این گزارش نشان می‌دهد که استان آذربایجان شرقی با سهم زیر یک درصد از منابع صندوق چندان برخوردار نبوده است.
سهم سبد خوراکی در هزینه خانوار	یکی از موارد بسیار مهم برای خانوار مقدار هزینه پرداخت شده برای تهیه سبد خوراکی است. بررسی ۱۱ قلم کالای خوراکی تعریف شده طبق استاندارد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نشان می‌دهد که در بین این ۱۱ قلم گوشت و برنج مهمترین اقلام برای هزینه سبد خوراکی محسوب می‌شوند. همچنین بررسی آماری نشان از آن دارد که تولید داخلی بیشتر با ثبات قیمت همراه بوده و منجر به تقویت قدرت خرید خانوار در تامین مواد خوراکی می‌شود.
تهیه تحلیل سند بودجه سال ۱۴۰۴	همکاری در تحلیل بودجه سال ۱۴۰۴ و مشخص کردن نقاط ضعف و قوت بودجه ۱۴۰۴ و ارائه توصیه سیاستی برای رفع مشکلات بودجه در ایران. این تحلیل نشان می‌دهد که عدم توازن بین درآمد و مخارج دولت منجر به کسری بودجه می‌شود. در قسمت هزینه‌های دولت پیش‌بینی‌های صورت گرفته برای هزینه جاری همواره با تحقق هزینه همراه بوده است، این در حالی است بودجه‌های عمرانی دولت همواره با عدم تحقق همراه بوده است. بررسی بودجه دولت از قسمت درآمدها نشان از آن دارد که عدم تحقق درآمد نفتی پیش‌بینی شده، منجر به ناترازی در حصول درآمدهای دولت شده است. سایر درآمدهای دولت مانند درآمدهای مالیاتی به دلیل مالیات توری همواره تحقق یافته است. در حالت کلی علت کسری بودجه دولت بالا بودن هزینه جاری و کاهش درآمدهای نفتی است.
تهیه سند پشتیبان دیپلماسی اقتصادی	همکاری با امور بین‌الملل و مرکز شتاب صادرات اتاق تبریز و تهیه سند پشتیبان و نقشه‌راه تجارت استان آذربایجان شرقی با همسایگان استان. این سند تمامی موارد مهم و حیاتی برای توسعه تجارت از منظر مکان تجارت و کالاهای قابل تجارت تحلیل شده و راهنمای بسیار قوی برای تجار استان محسوب می‌شود.
تحلیل تجارت خارجی منطقه اوراسیا	یکی از مناطق بسیار مهم برای تجارت خارجی استان آذربایجان شرقی تعامل با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا است. برای داشتن دید مناسب از وضعیت تجارت خارجی این منطقه گزارشی با رویکرد تحلیل قدرت بازار کشورهای عضو این منطقه تهیه شده است. این گزارش نشان می‌دهد که قدرت تجارت خارجی هر یک از کشورهای عضو به چه نحوی بوده است و برقراری ارتباط با این کشور چه مزایا و عوایدی برای اقتصاد استان و ارزآوری و ارزبری آن خواهد داشت.

عنوان گزارش	توضیحات
بررسی اهلیت در فرایند خصوصی سازی	یکی از مشکلات بسیار مهم برای اقتصاد ایران، زیان ده بودن شرکت های دولتی است. با وجود زیان ده بودن این شرکت ها، خصوصی سازی مناسب در اقتصاد ایران انجام نشده است و خصوصی سازی های صورت گرفته نیز با شکست مواجه بوده است. مهمترین عامل موثر در فرایند خصوصی سازی بحث اهلیت سنجی صحیح است. تشخیص اهلیت سنجی مهمترین تحلیل در فرایند خصوصی سازی است که در تدوین آن مشارکت به عمل آمده است.
بررسی اهمیت مراکز تجاری در رشد و توسعه اقتصادی و بررسی ایجاد مرکز تجاری در قاره آفریقا	بررسی صادرات و واردات ایران از یک سو و جذب و خروج سرمایه گذار از سوی دیگر نشان دهنده وضعیت بحرانی کشور در حوزه تجارت و جذب سرمایه گذاری است. این گزارش با بررسی سه نمونه موفق از مراکز تجاری در آلمان، کره و ژاپن نشان می دهد که وجود مراکز تجاری چگونه می توانند در تقویت تجارت خارجی و جذب سرمایه گذاری خارجی موفق باشد. این گزارش با همکاری امور بین الملل و مرکز شتاب تبریز تدوین شده است.
سهم مس سونگون در میزان سود شرکت فملی	یکی از الزامات بسیار مهم در رشد اقتصادی یک استان استفاده از منابع طبیعی آن استان و بهره گیری از درآمدهای مالی آن جهت توسعه اقتصاد است. بنابراین، این گزارش به بررسی سهم مس سونگون در سودآوری شرکت فملی پرداخته است تا نشان دهد که مس سونگون تا چه اندازه می تواند در گردش مالی یک استان موثر باشد. با بررسی ترازنامه شرکت فملی و بخش های معدنی قابل استخراج در مس سونگون مشخص شد که این معدن سهمی بین ۲۱ الی ۳۰ درصدی در درآمد شرکت فملی دارد. از آنجایی که گردش مالی شرکت فملی در وضعیت مناسبی قرار دارد، گردش مالی مس سونگون می تواند نقش مهمی در رشد اقتصادی آذربایجان شرقی داشته باشد.
تدوین گزارش بارورسازی ابرها در استان آذربایجان شرقی	طبق گزارش شرکت آب منطقه ای آذربایجان شرقی (سال ۱۴۰۲)، حجم آب های زیرزمینی استان نسبت به میانگین ۴۰ ساله ۸۷ میلیون مترمکعب کاهش یافته است و تراز آبی و حجم ۲۱ آبخوان از ۲۵ آبخوان استان نسبت به سال قبل منفی است. با وجود بهره برداری از ۱۲۵۲ چاه، ۵۵۰ چشمه، ۷۰ قنات برای تأمین آب در بخش خانگی، همچنان ۹ شهر و ۶۹۰ روستا در استان با تنش آبی مواجه است (گزارش شرکت آب و فاضلاب آذربایجان شرقی ۱۴۰۳). اگرچه نتوانستیم به داده های موثقی در زمینه میزان کمبود آب در بخش صنعت و کشاورزی دست یابیم؛ اما با لحاظ سهم ۱ درصدی بخش صنعت و ۹۲ درصدی بخش کشاورزی از مصرف آب (افق تعامل، ۱۳۹۶)، مسائل و مشکلات این بخش های اقتصادی در موضوع آب قابل پیش بینی است، لذا ضرورت حل این بحران بیش از پیش ضروری به نظر می رسد.
تدوین گزارش بارورسازی ابرها در استان آذربایجان شرقی	یکی از روش های مطرح در کاهش برخی از چالش های مدیریتی آب که ناشی از خشکسالی است؛ بارورسازی ابرها می باشد. اینکه بارورسازی ابرها چقدر می تواند در افزایش میزان بارندگی ها ثمربخش باشد، اجماع نظری وجود ندارد؛ با این حال پیشرفت های به عمل آمده در فناوری رادار و حسگر، انجام تحقیقات دقیق تر را امکان پذیر کرده است تا نشان دهد که بارورسازی ابرها ممکن است تحت شرایط خاصی مؤثر باشد. این گزارش نشان می دهد که تغییر سبک مصرف، اصلاح الگوی کشت، بهبود روش های کشاورزی، مدیریت کلان اکوسیستم ها، کاهش آلاینده های منابع آب، بازیافت فاضلاب و ... از جمله راهکارهایی است که توسط کارشناسان توصیه می شود. پرداختن به تجربیات موفق برخی از کشورها می تواند راهگشای این مسئله باشد. تصفیه فاضلاب در سنگاپور، نمک زدایی آب دریا در شهر ساحلی چینداگو در چین، توسعه کشاورزی بدون خاک در مصر، آبیاری خورشیدی در اسپانیا، ایتالیا و مراکش و تولید آب از هوا در امارات از جمله این تجربیات می باشد که می توان در کنار بارورسازی ابرها به آن پرداخت.
تدوین پیش نویس برنامه راهبردی اتاق تبریز برای سال ۱۴۰۴	اتاق بازرگانی تبریز، طی دهه های گذشته، از جایگاهی تدارکاتی به نهادهای مشورتی و کارآمد برای ایجاد پل ارتباطی بین بخش خصوصی و دولت دگرگون شده است. این دستاورد ارزشمند، نقطه قوتی برای این مجموعه محسوب می شود؛ اما اعتقاد بر آن است که می توان گام های بلندتری در جهت تحول و بهبود وضعیت برداشت. برنامه راهبردی اتاق بازرگانی تبریز، در همین راستا تدوین شده است تا این نهاد را به سازمانی چابک، مقاوم و پیشرو در حمایت از کسب و کارهای استان بدل کند. این برنامه، حاصل جامع ترین فرایند برنامه ریزی راهبردی در تاریخ این اتاق است، تا آن را از یک سازمان صرفاً لابی گر به محرک اصلی موفقیت و پویایی کسب و کارها تبدیل کند. تحول مورد نظر بر گسترش دامنه ی نفوذ و تأثیرگذاری این اتاق متمرکز است تا خدماتی گسترده تر و کارآمدتر به اعضا ارائه دهد. در این راستا، خدمات نوینی برای پشتیبانی از کسب و کارها ارائه خواهد شد که شامل داده ها و تحلیل های پیشرفته و کاربردی، بهبود و ارتقای مزایای عضویت، تسهیل شبکه سازی تجاری (B2B)، ایجاد محرک های رشد در سطح بین المللی و ارائه مشاوره تخصصی به کسب و کارهای کوچک و متوسط است.

عملکرد یکساله مرکز شتاب تبریز در سال ۱۴۰۳

در دنیای پرسرعت امروز، کسب و کارها برای بقا و رشد، نیازمند ابزارها و راهکارهای نوین هستند. مرکز شتاب اتاق بازرگانی تبریز به عنوان یکی از پیشگامان در حوزه توسعه صادرات و حمایت از افزایش صادرات در کشور و خدمت نوین اتاق بازرگانی تبریز، در طول سال گذشته گام‌های بلندی در جهت تحقق اهداف خود برداشته است. این مرکز با بهره‌گیری از فناوری‌های روز، آموزش‌های تخصصی و ارائه خدمات مشاوره‌ای، توانسته است بستری مناسب برای رشد و توسعه کسب و کارهای استان فراهم کند. در این گزارش مروری بر مهم‌ترین فعالیت‌ها و دستاوردهای مرکز شتاب تبریز خواهیم داشت تا تصویری روشن از تلاش‌های صورت گرفته در راستای ارتقای سطح تجارت و صادرات استان ارائه دهیم. در ادامه، جدولی جامع از پروژه‌ها، تولید محتوا، جلسات و برنامه‌ریزی‌ها، تولید محتوای آموزشی این مرکز در سال ۱۴۰۳ ارائه شده است.

فروردین	پروژه	۱. تنظیم بخش بندی سایت مرکز شتاب تبریز ۲. انجام تغییرات در طراحی سایت با همکاری پیمانکار سایت
	تولید محتوا	۱. تنظیم طبقه بندی محتوای کشورها و آمار صادرات / واردات آنها برای سایت مرکز شتاب ۲. تنظیم طبقه بندی محتوای کالاهای صادراتی برای سایت مرکز شتاب
	جلسات	برگزاری جلسات هماهنگی مرکز شتاب تبریز
	برنامه‌ریزی	تهیه برنامه پیشنهادی عملیاتی برای سه ماهه اول سال ۱۴۰۳
اردیبهشت	پروژه	تنظیم مجدد بخش بندی دایرکتوری صنایع استان در سایت مرکز شتاب تبریز
	تولید محتوا	تهیه محتوا برای سایت مرکز شتاب تبریز
	آموزش	بارگذاری ویدیوهای ضبط شده در حوزه کشمش در سایت آموزشی مرکز شتاب و بررسی نحوه کار با بخش دروس از پیش ضبط شده
خرداد	تولید محتوا	تهیه محتوا برای سایت مرکز شتاب تبریز

تبر	تولید محتوا	تهیه محتوا برای سایت مرکز شتاب
	پروژه	۱. تهیه چارت خدمات نوین اتاق بازرگانی تبریز ۲. تهیه مدیریت پروژه مرکز شتاب در میزیتو (آنلاین) و به صورت کتبی
	جلسات	برگزاری جلسات با شرکت‌های تولید محتوای ویدیویی تهران و تبریز و تهیه گزارش‌های استعلام
مرداد	جلسات	۱. برگزاری جلسه در خصوص بررسی طرح دایرکتوری صنایع ارسالی به اتاق بازرگانی تبریز ۲. برگزاری جلسات رسمی مرکز شتاب ۳. برگزاری جلسه تست نهایی بخش ۴. حضور در جلسه فرصت‌های اقتصادی اتاق ایران و تهیه گزارش
	پروژه	۱. تهیه گزارشات تحلیلی کالاهای صادراتی برای سایت ۲. شروع پاسخگویی به ارباب رجوع مرکز شتاب ۳. تهیه اطلاعات آماری کالاهای صادراتی مرکز شتاب به صورت فشرده ۴. تهیه نسخه اولیه شیوه‌نامه مرکز شتاب ۵. تهیه دستورالعمل تدوین محتوای کشورها برای واحد بین الملل و مرکز شتاب ۶. تهیه کنداکتور ایونت‌های مرکز شتاب ۷. تهیه برنامه جامع برای ایونت‌ها و مرکز شتاب ۸. تهیه لیست اهداف کوتاه و بلندمدت مرکز شتاب ۹. تهیه گزارش اقدامات خلاقانه جهت برگزاری دوره‌های آموزشی
	تولید محتوا	۱. تهیه کاتالوگ مرکز شتاب تبریز ۲. بارگذاری محتواهای نمایشگاه‌های مهم دنیا در سایت مرکز شتاب تبریز
شهریور	جلسات	۱. برگزاری جلسات برندینگ مرکز شتاب در خصوص طرح‌های ارسالی برندینگ به اتاق بازرگانی تبریز ۲. برگزاری جلسه و تعیین نهایی راه‌های ارتباطی با مرکز شتاب تبریز ۳. برگزاری اولین جلسه شورای راهبردی مرکز شتاب تبریز ۴. مصاحبه با مدیرعاملان شرکت‌های برتر شتاب جهانی و تهیه گزارش برای نشریه اتاق بازرگانی
	پروژه	۱. بازنویسی متن شیوه‌نامه مرکز شتاب تبریز ۲. تهیه لیست FAQ بر اساس سوالات ارباب رجوع ۳. بررسی بخش‌های پشتیبانی سایت مرکز شتاب تبریز
	تولید محتوا	۱. تهیه محتوای کشوری و کالایی برای سایت مرکز شتاب ۲. تهیه و بارگذاری محتوا در بخش گمرک سایت مرکز شتاب ۳. به روز رسانی اطلاعات ۲۰۲۲ کشورها به ۲۰۲۳ و بارگذاری مجدد در سایت مرکز شتاب ۴. تهیه لیست بزرگترین واحدهای صنعتی استان ۵. شروع بارگذاری خبر به صورت رسمی در سایت و تلگرام
	آموزش	شروع تست بخش آموزش آنلاین مرکز شتاب

مهر	جلسات	۱. برگزاری جلسه با مشاوران برتر در خصوص روند اجرایی امور مرکز شتاب ۲. برگزاری جلسه آنلاین با مدیرعاملان و مشاوران مراکز شتاب خارجی ۳. برگزاری جلسات شورای راهبردی مرکز شتاب ۴. برگزاری جلسه هماهنگی ITC با اساتید دوره
	پروژه	۱. تست اکسل های CSV با ۱۰۰ نفر کاربر ۲. تهیه نسخه نهایی شیوه نامه مرکز شتاب
	آموزش	تهیه تقویم برگزاری دوره های آموزشی مرکز شتاب
آبان	پروژه	بارگذاری دایرکتوری (تست نهایی)
	جلسات	۱. حضور در جلسات تولید محتوای همایش برای مرکز شتاب تبریز ۲. برگزاری جلسه شورای راهبردی مرکز شتاب تبریز
	تولید محتوا	تهیه اینفوگرافی برای تمامی کشورها و بارگذاری در سایت مرکز شتاب
آذر	پروژه	۱. مطالعه گزارشات ارسالی اتاق ایران در خصوص کشورها ۲. برگزاری اولین دوره مرکز شتاب همراه با انجام تمامی اقدامات مرتبط ۳. تهیه الگوریتم اجرایی مرکز شتاب ۴. پاسخگویی به ارباب رجوع مرکز شتاب
	جلسات	۱. برگزاری جلسه بررسی طرح ارسالی به مرکز شتاب در خصوص تجارت الکترونیک و بازاریابی آنلاین ۲. برگزاری جلسه شورای راهبردی مرکز شتاب
دی	پروژه	پاسخگویی حضوری به ارباب رجوع ۱. برگزاری اختتامیه دوره ITC ۲. همکاری با دانشگاه صنعتی سهند در برگزاری همایش از هوش مصنوعی تا تحول دیجیتال ۳. تهیه رودمپ صادرات و واردات با همکاری گمرک ۴. تهیه تمامی تسک ها و دستورالعمل های مرکز شتاب تبریز ۵. گردآوری انواع قراردادهای بازرگانی ۶. بارگذاری اعضای جدید اتاق بازرگانی در سایت مرکز شتاب تبریز
	جلسات	۱. جلسه شورای راهبردی مرکز شتاب تبریز ۲. بازدید از مرکز رشد دانشگاه هنر اسلامی تبریز ۳. برگزاری جلسات با افرادی که طرح های مرتبط با افزایش صادرات خود را به مرکز شتاب تبریز ارسال کرده بودند.
	برنامه ریزی	۱. تهیه برنامه های پیشنهادی یک ساله برای مرکز شتاب تبریز ۲. تهیه برنامه های پیشنهادی در خصوص تکمیل دایرکتوری مرکز شتاب تبریز

بهمن	جلسات	۱. شرکت در جلسه میز ترکیه ۲. برگزاری جلسه با مشاوران حقوقی اتاق در خصوص استفاده از سایت مرکز شتاب تبریز ۳. برگزاری جلسات هماهنگی اتاق با صندوق شکوفایی و نوآوری جهت برگزاری رویداد ریورس پیچ ۴. جلسه شورای راهبردی مرکز شتاب تبریز
	پروژه	۱. برگزاری رویداد ریورس پیچ با همکاری کمیسیون دانش بنیان ۲. تکمیل بخش آفلاین سایت مرکز شتاب تبریز ۳. انجام تست نهایی مرکز شتاب تبریز
	آموزش	۱. تهیه ویدیوهای آموزشی برای مشاوران و کاربران مرکز شتاب تبریز ۲. حضور در دوره آموزشی مکاتبات بازرگانی
	برنامه ریزی	تهیه برنامه راهبردی مرکز شتاب تبریز
	تولید محتوا	تهیه محتوای ارائه آفریقا و مراکز تجاری
	تولید محتوا	۱. تهیه اطلاعات کشور آلمان ۲. تهیه اطلاعات کشور امارات ۳. تهیه نقشه راه راهبردی برای اتاق بازرگانی به زبان انگلیسی (نمونه برای مرکز پژوهش ها)
اسفند	پروژه	۱. آغاز به کار فاز اول جمع آوری داده های استان برای دایرکتوری مرکز شتاب تبریز ۲. تهیه ویدیو تبلیغاتی - آموزش مشاوره متنی مرکز شتاب ۳. تهیه ویدیو تبلیغاتی - آموزش مشاوره مجازی مرکز شتاب ۴. رونمایی از تلگرام مرکز شتاب تبریز (عضوگیری) ۵. اطلاع رسانی به اعضای اتاق در خصوص مشاوره متنی ۶. اطلاع رسانی به اعضای اتاق در خصوص مشاوره مجازی ۷. شروع به کار ارائه مشاوره در بستر مرکز شتاب ۸. برگزاری اولین جلسه رسمی بر روی پتل مرکز شتاب
	آموزش	هماهنگی با کارآموزان همکار در مرکز شتاب و ارائه مطالب لازم
	جلسات	۱. حضور در جلسه آنلاین جیتکس اروپا ۲. برگزاری آخرین جلسه شورای راهبردی مرکز شتاب تبریز در سال ۱۴۰۳
	برنامه ریزی	۱. انجام برنامه ریزی در خصوص برگزاری دور دوم دوره ITC ۲. انجام برنامه ریزی در خصوص روند اجرای پروژه های سال آتی ۳. برنامه ریزی در خصوص تکمیل دایرکتوری مرکز شتاب و رونمایی آن ۴. برنامه ریزی در خصوص رونمایی از فازهای مختلف مرکز شتاب در بازه های زمانی گوناگون

عملکرد یکساله واحد آموزش اتاق بازرگانی تبریز

در سال ۱۴۰۳

واحد آموزش اتاق بازرگانی تبریز طی سال ۱۴۰۳ با برگزاری ۷۳ دوره آموزشی در زمینه‌های مختلف، سعی کرده است با توانمندسازی فعالان اقتصادی و افزایش آگاهی آن‌ها، مسیر فعالیت بخش خصوصی استان را هموار کند. طی این مدت موفق به برگزاری بیش از ۲۵ هزار و ۵۰۰ نفر ساعت دوره آموزشی کرده است.

ردیف	عناوین دوره آموزشی	حاضرین	مدت دوره	نفر ساعت
۱	تبیین قوانین و مقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع بخشنامه‌های بازرسی از دفاتر قانونی	۴۰	۲	۸۰
۲	دوره تخصصی و کاربردی ثبت سفارش کالا در سامانه جامع تجارت (NTSW)	۲۵۵	۴	۱۰۲۰
۳	سمینار تخصصی هوش مصنوعی مولد در روابط عمومی	۱۴۰	۴	۵۶۰
۴	دوره تخصصی تخصیص، خرید و فروش ارز در سامانه نیما	۲۱۰	۴	۸۴۰
۵	دوره آموزشی آشنایی با قوانین و مقررات پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان برای اعضای انجمن صنفی شرکت‌ها و موسسات حمل و نقل تبریز و حومه	۸۵	۳	۲۵۵
۶	تبیین قوانین و مقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع تبیین بخشنامه‌های جاری تامین اجتماعی	۳۰	۲	۶۰
۷	دوره آشنایی مزیت‌ها و فرصت‌های قانون جهش تولید دانش‌بنیان، برنامه ترویج و اجرای قانون	۶۵	۳	۱۹۵
۸	دوره آموزشی «سامانه جامع تجارت داخلی و انبارها»	۱۹۰	۴	۷۶۰
۹	دوره آموزشی آشنایی با قوانین و مقررات پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان برای فعالان اقتصادی شهرستان بناب	۳۰	۳	۹۰
۱۰	دوره آموزشی بین‌المللی رانندگان حرفه‌ای (CPC)	۴۸	۱۵	۷۲۰
۱۱	دوره آموزشی بین‌المللی حمل کالاهای خطرناک (ADR)	۴۸	۱۵	۷۲۰
۱۲	دوره آموزشی آشنایی با قوانین و مقررات پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان برای فعالان اقتصادی منطقه آزاد ارس	۴۰	۳	۱۲۰
۱۳	دوره آموزشی تشریح و تبیین قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده برای واحدهای تولیدی مستقر در شهرک صنعتی چرمشهر	۴۰	۳	۱۲۰
۱۴	دوره آموزشی نحوه ثبت شرکت‌ها برای اعضای کمیته بانوان اتاق تبریز	۱۴	۲	۲۸
۱۵	تبیین قوانین و مقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع تبیین مقررات مرتبط با پیمانکاران	۴۰	۲	۸۰
۱۶	سمینار تخصصی هوش مصنوعی در آب	۶۰	۵	۳۰۰
۱۷	دوره آموزشی حاکمیت شرکتی ضرورت امروز بنگاه‌های بخش خصوصی	۶۰	۳	۱۸۰
۱۸	آموزش اصول فنون و مذاکره	۴۰	۳	۱۲۰
۱۹	کارگاه آموزشی روابط کار ویژه نمایندگان کارفرمایان	۴۰	۳	۱۲۰
۲۰	تبیین قوانین و مقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع بازرسی از دفاتر قانونی	۳۰	۳	۹۰

ردیف	عناوین دوره آموزشی	حاضرین	مدت دوره	نفر ساعت
۲۱	تبیین موضوع اقتصادی (لزوم نه به اقتصاد دستوری در دولت جدید)	۳۷۰	۳	۱۱۱۰
۲۲	دوره آموزشی «سامانه جامع تجارت داخلی و انبارها» بخش ۲	۲۲۰	۴	۸۸۰
۲۳	دوره تخصصی تخصیص، خرید و فروش ارز در سامانه نیما در منطقه آزاد ارس	۶۰	۴	۲۴۰
۲۴	کارگاه آموزشی نحوه تنظیم و تسلیم اظهارنامه مالیاتی عملکرد ۱۴۰۲	۱۵۰	۴	۶۰۰
۲۵	کارگاه آموزشی تشریفات برای مدیران	۸۰	۴	۳۲۰
۲۶	کارگاه آموزشی تشریفات برای کارکنان اتاق بازرگانی تبریز	۳۰	۲	۶۰
۲۷	تبیین قوانین و مقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع بازرسی از دفاتر قانونی	۳۰	۲	۶۰
۲۸	دوره آموزش سیستم طبقه بندی کالا	۹۵	۵	۴۷۵
۲۹	دوره آموزش مقررات صادرات و واردات	۱۲۰	۵	۶۰۰
۳۰	روش‌های نوین تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی از طریق بانک‌ها	۷۰	۳	۲۱۰
۳۱	سهم تشکلهای در توانمندی حرفه‌ای بخش خصوصی مولد و آثار آن در توسعه	۶۰	۳	۱۸۰
۳۲	تبیین قوانین و مقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع ضوابط بیمه‌ای پیمانکاران	۳۰	۲	۶۰
۳۳	دوره آموزشی تبیین قوانین و مقررات مالیات بر ارزش افزوده	۸۰	۳	۲۴۰
۳۴	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای انجمن صنایع غذایی استان آذربایجان شرقی	۴۰	۲	۸۰
۳۵	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان کفش استان آذربایجان شرقی	۱۲۰	۳	۳۶۰
۳۶	تبیین قوانین و مقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای مقاطعه‌کاران	۲۴	۲	۴۸
۳۷	آموزش مدیریت جانشینی و پرورش استعدادها از درون سازمان	۹۰	۵	۴۵۰
۳۸	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای انجمن شرکت‌های دانش‌بنیان استان آذربایجان شرقی	۳۵	۳	۱۰۵
۳۹	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات کشاورزی آذربایجان شرقی	۳۷	۳	۱۱۱
۴۰	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه فعالان اقتصادی شهرستان بناب	۲۰	۳	۶۰
۴۱	دوره آموزشی سلامت محصولات غذایی کشاورزی	۱۶۰	۴	۶۴۰
۴۲	دوره آموزشی نوآوری در طرح‌های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی (۱)	۷۰	۴	۲۸۰
۴۳	دوره آموزشی نوآوری در طرح‌های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی (۲)	۷۰	۴	۲۸۰
۴۴	دوره آموزشی نوآوری در طرح‌های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی (۳)	۷۰	۴	۲۸۰
۴۵	دوره آموزشی اتاق فرمان صادرات ابزارهایی برای باز کردن مسیر به سوی بازارهای جهانی	۲۰	۲۰	۴۰۰
۴۶	تبیین قوانین و مقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع ضوابط بیمه‌ای پیمانکاران	۲۰	۲	۴۰

ردیف	عناوین دوره آموزشی	حاضرین	مدت دوره	نفر ساعت
۴۷	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی استان آذربایجان شرقی	۳۰	۲	۶۰
۴۸	دوره آموزشی نوآوری در طرح‌های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی (۴)	۷۰	۴	۲۸۰
۴۹	دوره آموزشی جایگاه استاندارد در فرایند صادرات	۸۰	۴	۳۲۰
۵۰	دوره آموزشی از هوش مصنوعی تا تحول دیجیتال	۳۰۰	۵	۱۵۰۰
۵۱	دوره آموزشی نوآوری در طرح‌های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی (۵)	۷۰	۴	۲۸۰
۵۲	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای اتحادیه صادرکنندگان فرش دستباف استان آذربایجان شرقی	۵۰	۲	۱۰۰
۵۳	دوره آموزشی نوآوری در طرح‌های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی (۶)	۷۰	۴	۲۸۰
۵۴	دوره آموزشی بازاریابی و فروش	۲۳۰	۴	۹۲۰
۵۵	دوره آموزشی بازاریابی و فروش (مذاکرات حرفه‌ای تجاری)	۲۱۰	۳	۶۳۰
۵۶	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای فعالان اقتصادی مستقر در منطقه آزاد ارس	۴۰	۲	۸۰
۵۷	تبیین قوانین و مقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع ضوابط بیمه‌ای پیمانکاران	۲۰	۲	۴۰
۵۸	دوره آموزشی نوآوری در طرح‌های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی (۷)	۵۰	۴	۲۰۰
۵۹	دوره آموزش الزامات و آسیب‌شناسی نحوه ثبت اطلاعات تجاری در سامانه جامع تجارت	۱۶۸	۴	۶۷۲
۶۰	دوره آموزشی نحوه تامین ارز واردات و رفع تعهد ارزی صادرات ویژه فعالان اقتصادی مستقر در منطقه آزاد ارس	۸۰	۴	۳۲۰
۶۱	دوره آموزشی نحوه تامین ارز واردات و رفع تعهد ارزی صادرات	۱۹۵	۵	۹۷۵
۶۲	دوره آموزشی نوآوری در طرح‌های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی (۸)	۶۰	۴	۲۴۰
۶۳	دوره آموزشی آخرین قوانین و مقررات کار	۱۰۵	۴	۴۲۰
۶۴	دوره آموزشی مدیریت بهینه نگهداشت کارکنان و شناسایی عوامل موثر بر ارتقاء عملکرد آنها	۸۵	۵	۴۲۵
۶۵	دوره آموزشی نوآوری در طرح‌های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی (۹)	۶۰	۴	۲۴۰
۶۶	دوره آموزشی آخرین قوانین و مقررات کار ویژه فعالان اقتصادی مستقر در شهرستان بناب	۴۰	۴	۱۶۰
۶۷	دوره آموزشی ارتقاء بهره‌وری با بهینه‌سازی فرآوری خوراک دام، طیور و آبزیان	۱۳۵	۵	۶۷۵
۶۸	تبیین قوانین و مقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع ضوابط بیمه‌ای	۳۰	۲	۶۰
۶۹	دوره آموزشی راهکارهای خلق سود در عملکرد تیم‌ها و رهبران آنها با شناخت منابع و منافع پنهان بازار و سازمان	۸۵	۵	۴۲۵
۷۰	دوره آموزشی کاربرد هوش مصنوعی در توسعه کسب و کار ویژه فعالان اقتصادی منطقه آزاد ارس	۹۰	۵	۴۵۰
۷۱	دوره آموزشی کاربرد هوش مصنوعی در توسعه کسب و کار (۱)	۹۶	۵	۴۸۰
۷۲	دوره آموزشی کاربرد هوش مصنوعی در توسعه کسب و کار (۲)	۸۲	۶	۴۹۲
۷۳	کارگاه آموزشی بازخوانی دستورالعمل‌های رفع تعهد واردات در اتاق تبریز	۸۰	۳	۲۴۰
نفرساعت		۲۵۵۳۷		

عملکرد یکساله مرکز داری اتاق بازرگانی تبریز

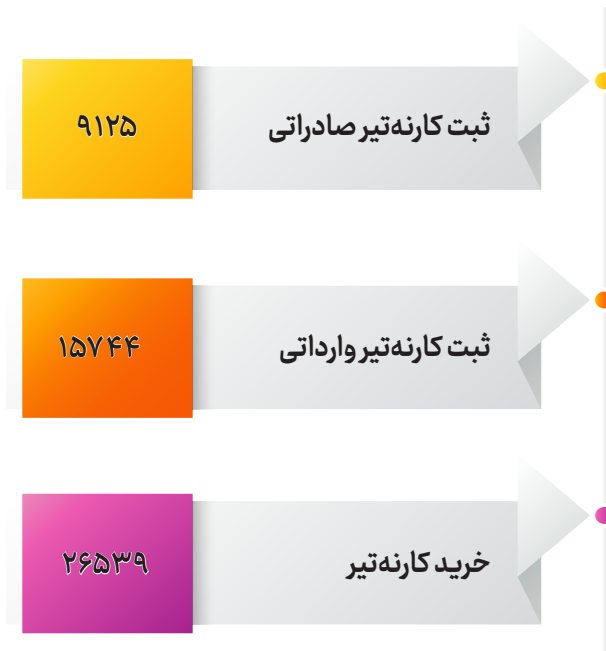
در سال ۱۴۰۳

اهم اقدامات به شرح زیر است:

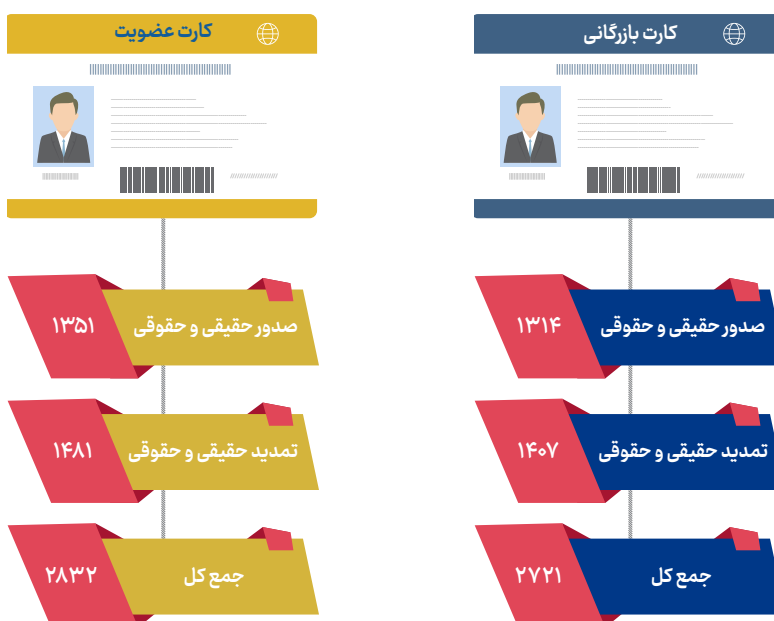
- ✓ پاسخ تماس‌های تلفنی اعضای اتاق با رئیس مرکز داری درخصوص مسائل حقوقی و قراردادی
- ✓ اقدام به پیگیری حق و حقوق تجار داخلی که طرف خارجی نقض عهد کرده و الزام به اجرای تعهدات برای جلوگیری از سلب اعتماد و بالعکس
- ✓ پیگیری حق و حقوق تجار ایرانی از طریق اتاق‌های کشورهای ترکیه، عراق و آذربایجان
- ✓ تشکیل جلسات متعدد برای حل و فصل اختلافات سهامداران شرکت‌ها با یکدیگر
- ✓ پیگیری و تشکیل جلسات متعدد با مسئولین قضائی به خصوص کارگروه اقتصاد مقاومتی برای حل و فصل و رفع توقیف از واحدهای تولیدی
- ✓ شرکت در جلسات اتاق و جلسات کارگروه اقتصاد مقاومتی دادگستری برای بدوی و حل مشکلات برخی از واحدهای تولیدی و صنعتی
- ✓ ارائه مشاوره حقوقی روزانه برای فعالان اقتصادی عضو اتاق مراجعه‌کننده یا تماس‌گیرنده
- ✓ پاسخگویی به مراجعین پرونده‌های ارجاعی به داوران
- ✓ تشکیل جلسه داوران مرکز داری با مرکز شتاب اتاق
- ✓ تشکیل جلسات متعدد با فعالان اقتصادی عضو که با همدیگر اختلاف دارند و ارجاع به کارشناسی
- ✓ پاسخگویی به نامه‌های واصله به اتاق و ارجاعی از طرف ریاست یا دبیر اتاق
- ✓ مکاتبه با مرکز داری اتاق ایران
- ✓ پیگیری پرونده‌های ارجاع شده به داوران جهت صدور رای داری
- ✓ تهیه گزارش در مورد مس سونگون و بررسی مباحث حقوقی آن

عملکرد یکساله امور کارنه تیر اتاق بازرگانی تبریز در سال ۱۴۰۳

اتاق تبریز دومین صادرکننده کارنه تیر در کشور از لحاظ تعداد صدور کارنه تیر است. در حال حاضر طی چند سال گذشته، سالانه عملکرد این واحد از نظر آماری رشد چشمگیری داشته است، به طوریکه آمار صدور کارنه تیر در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲، **رشد ۱۸ درصدی** داشته است.

آمار صدور و تمدید کارت بازرگانی اتاق تبریز در سال ۱۴۰۳

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز در سال ۱۴۰۳، اقدام به صدور و تمدید ۲۷۲۱ فقره کارت بازرگانی و ۲۸۳۲ فقره کارت عضویت کرده است که شاهد رشد ۷۷۱ درصدی صدور و تمدید کارت عضویت نسبت به سال ۱۴۰۲ هستیم.

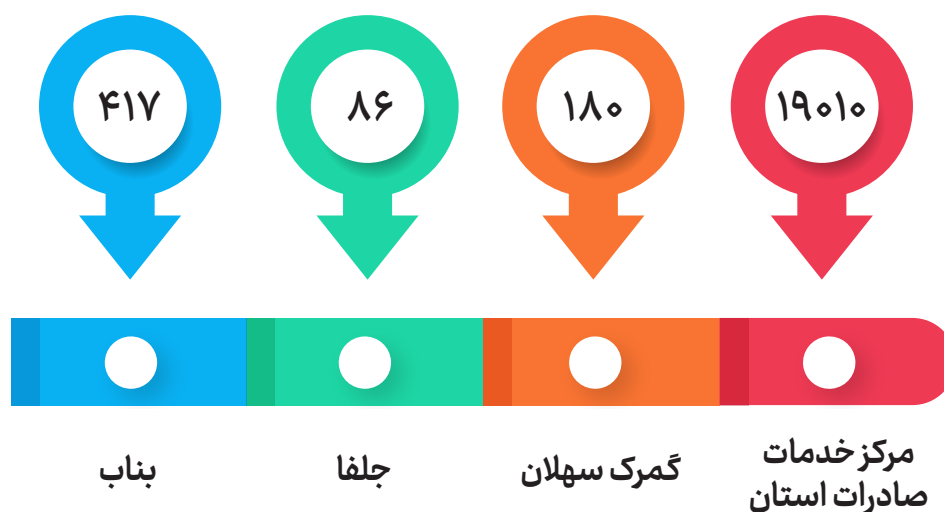
عملکرد یکساله واحد صدور گواهی مبدا

اتاق بازرگانی تبریز در سال ۱۴۰۳

واحد گواهی مبدا اتاق بازرگانی تبریز در سال ۱۴۰۳ اقدام به صدور ۱۹ هزار و ۶۹۳ مورد گواهی مبدا از سوی مرکز خدمات صادرات، گمرک سهلان، جلفا و بناب به کشورهای مقصد کرده است.

ارزش کالاهای صادره ثبت شده در واحد گواهی مبدا اتاق تبریز طی یکسال گذشته بالغ بر ۶۰۴ میلیون دلار بوده است. همچنین وزن ناخالص کالاهای صادراتی از استان در سال ۱۴۰۳، نزدیک به ۶۰۰ هزار تن است.

در سال ۱۴۰۳ تعداد گواهی مبدا صادره نسبت به سال ۱۴۰۲ افزایش ۴٫۲ درصدی داشته است، اما از نظر وزنی کاهش ۱۳٫۳ درصدی و از نظر ارزش دلاری کاهش ۲۸ درصدی دارد.

جمع: ۱۹۶۹۳

وزن ناخالص (KG): ۵۹۹,۷۰۹,۱۸۶

ارزش (\$): ۶۰۴,۹۵۴,۵۶۸

عملکرد یکساله واحد روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز در سال ۱۴۰۳

واحد روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، به عنوان حلقه وصل و رابط بین دفاتر، امور مختلف اتاق، سازمان‌های دولتی و اعضای اتاق، وظیفه هماهنگی، اطلاع‌رسانی و فرهنگسازی را بر عهده دارد.

این واحد طی سال ۱۴۰۳ فعالیت گسترده‌ای داشته است، به طوریکه طی یکسال یک هزار و ۱۹۸ مورد تولید محتوا شامل ۵۷۸ عنوان خبر در رابطه با جلسات و رویدادهای مهم اتاق، ۲۵۰ عنوان گزارش تصویری و ۳۷۰ مورد اعلان مربوط به قوانین و بخشنامه‌های جدید را تولید و اطلاع‌رسانی کرده است. ۹۰۷ مورد تولید محتوا در شبکه اجتماعی اینستاگرام و انتشار بیش از یک هزار و ۵۹ پست تلگرام و واتساپ از دیگر اقدامات روابط عمومی طی این مدت بوده است.

ضبط و پخش ویدئویی بیش از ۱۱۰ رویداد مهم اتاق از دیگر اقدامات روابط عمومی بوده است.

انتشار نشریه‌های شماره ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ و ۲۱ و ویژه‌نامه بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیرنفتی، تدوین و چاپ کتاب توانمندی‌های صادراتی استان به دو زبان فارسی و انگلیسی، ساخت ۳ کلیپ از توانمندی‌های صادراتی استان به ۳ زبان فارسی، انگلیسی و روسی و حضور پررنگ در نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۴ از دیگر فعالیت‌های دفتر روابط عمومی اتاق در سال ۱۴۰۳ بوده است.

خبر، اعلان و گزارش تصویری منتشر شده در سایت - ۱۱۹۸

تهیه گزارش اختصاصی از نمایشگاه‌های ملی و استانی - ۴۳

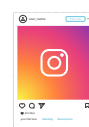
تولید محتوای کانال تلگرام - ۱۰۵۹

تولید محتوای کانال واتساپ - ۱۰۵۹

تولید محتوای اینستاگرام - ۹۰۷

کلیپ و تیزر - ۱۱۰

چاپ و انتشار - ۹

برگزاری نشست خبری و رویداد تخصصی حوزه روابط عمومی - ۴

عملکرد یکساله کمیسیون‌های اتاق بازرگانی تبریز در سال ۱۴۰۳

نام کمیسیون	کل جلسات کمیسیون‌ها در سال ۱۴۰۳	کل جلسات کمیسیون‌ها در سال ۱۴۰۲
کمیسیون صنایع و انرژی	۴۵	۳۱
کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی	۲۵	۲۰
کمیسیون صادرات و مدیریت واردات	۱۹	۱۴
کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش بنیان و بهبود محیط کسب و کار	۱۰	۸
کمیسیون معادن و فلزات	۹	۸
کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست	۱۴	۱۴
کمیسیون گمرک، حمل و نقل و لجستیک	۵	۱۰
کمیسیون فرش، صنایع دستی و گردشگری	۳	۱۱
کمیسیون صنعت احداث، امور زیربنایی و اقتصاد کلان	۴	۰
کمیسیون صنایع غذایی	۱	۰
مجموع:	۱۳۵	۱۱۳

دست‌آورد کمیسیون

هرگونه اقدام عملی و پیگیری که موجب تحولی در فضای کسب و کار استان یا کشور شود.

ردیف	عنوان موضوع	کمیسیون
۱	مصالحه ریالی جهت رفع تعهدات ارزی با توجه به پیگیری‌های مکرر کمیسیون صادرات و مدیریت واردات در خصوص رفع تعهدات ارزی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱، سامانه پرداخت ریالی تعهدات ارزی توسط سازمان توسعه تجارت با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ایجاد و هم‌اکنون در دسترس است. لازم به ذکر است تلاش‌های این کمیسیون جهت حل مشکلات مربوط به رفع تعهدات ارزی سال ۱۴۰۲ نیز در حال انجام است.	کمیسیون صادرات و مدیریت واردات

مطرح شدن خروجی کمیسیون‌ها در صحن شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان

ردیف	عنوان موضوع	کمیسیون
۱	پیگیری توافقات با صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری	کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود محیط کسب و کار
۲	طرح مشکل پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور در موعد خود	
۳	بررسی مشکلات حوزه استانداردسازی	
۴	مشکل پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور در موعد خود / طرح مشکلات آلاپه‌سنجی / سنوات بازنشستگی مشاغل سخت و زیان‌آور / مشکلات پرونده‌های متقاضیان بازنشستگی مشاغل سخت و زیان‌آور	کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی
۵	طرح مشکلات مربوط به واردات ۵ قلم خشکبار واحدهای فرآوری استان شامل (بادام هندی، مویز، بادام، فندق)	کمیسیون صادرات و مدیریت واردات
۶	لزوم یکپارچه‌سازی مدیریت کشاورزی، آب و محیط زیست به منظور تقویت همکاری و هم‌افزایی بین بخشی در جهت رفع موانع و بسترسازی مناسب برای تحقق شعار «جهش تولید با مشارکت مردم» و همچنین احیای دریاچه ارومیه	کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست
۷	بررسی مراتب اعتراض فعالان اقتصادی حوزه فولاد به ابلاغیه شماره ۱۴۰۳/۳۰/۳۰۶۰۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۱۸ موضوع نحوه محاسبه قیمت پایه زنجیره فولاد	کمیسیون معادن و فلزات
۸	۴ موضوع در حوزه‌های انرژی (برق، گاز) و شهرک‌های صنعتی (در انتظار طرح)	کمیسیون صنایع و انرژی

توافق با مسئولین در موضوعات مرتبط با کسب و کار

ردیف	عنوان موضوع	کمیسیون
۱	توافق با سازمان جهاد کشاورزی استان در خصوص تدوین شیوهنامه نظارت بر باقی مانده سموم محصولات کشاورزی	کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست
۲	توافق با دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه در خصوص لحاظ شدن پیشنهادهای کمیسیون در اقدامات دور جدید برنامه احیای دریاچه ارومیه	
۳	اقدامات کمیسیون در عقد تفاهم نامه همکاری اتاق تبریز با صندوق نوآوری و شکوفایی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش بنیان و بهبود محیط کسب و کار
۴	اقدامات کمیسیون در عقد تفاهم نامه همکاری بین اتاق تبریز و شرکت شهرک های صنعتی در خصوص خوشه های صنعتی	کمیسیون صنایع و انرژی
۵	اقدامات کمیسیون در توافق اتاق با ریاست دادگستری کل استان در خصوص ساماندهی نمایندگان دادگستری در هیئت های حل اختلاف مالیاتی استان	کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی

برگزاری نشست ها، همایش ها و وبینارهای کارشناسی

ردیف	عنوان موضوع	کمیسیون
۱	برگزاری نشست تخصصی تبیین ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش بنیان به منظور جهت دهی حمایت های مالیاتی با حضور نمایندگانی از معاونت علمی ریاست جمهوری و کمیسیون دانش بنیان اتاق ایران	کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش بنیان و بهبود محیط کسب و کار
۲	برگزاری نشست تخصصی با عنوان «نه به اقتصاد دستوری در دولت جدید» با حضور موسی غنی نژاد، اقتصاددان برجسته کشور	
۳	برگزاری سلسله جلسات آشنایی با نحوه تشکیل کنسرسیوم صادراتی برای شرکت های داوطلب	کمیسیون صادرات و مدیریت واردات
۴	برگزاری کارگاه آموزشی تولید محصول سالم کشاورزی در شهرستان بناب	کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست
۵	برگزاری سمینار آشنایی با شرایط سرمایه گذاری نیروگاه های خورشیدی	کمیسیون صنایع و انرژی
۶	نشست بررسی تقاضای جهانی فرش دستباف، جهت افزایش رقابت پذیری و شناسایی نقاط قوت و ضعف طرح های موجود بازار فرش در مقایسه با رقبا	کمیسیون فرش، صنایع دستی و گردشگری

پیگیری مشکلات کسب و کار از نهادهای متناظر دولتی

ردیف	عنوان موضوع	کمیسیون
۱	پیگیری از اتاق ایران جهت طرح دعوی موضوع تغییر عناوین شغلی در دیوان عدالت اداری.	کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی
۲	پیگیری از اتاق ایران جهت ارجاع موضوع لغو بخشنامه کاربرد شماره ۳ (حق بیمه‌های مقطعه‌کاری) از سازمان تامین اجتماعی	
۳	پیگیری از بانک‌های استان و درخواست منابع و مصارف آنها در استان	
۴	پیگیری از سازمان تامین اجتماعی جهت حل مشکلات کارگزاری‌ها در بازرسی از دفاتر قانونی و بازرسی‌های تامین اجتماعی و مشکلات هیئت‌های تشخیص	
۵	پیگیری از اداره کل امور مالیاتی استان در خصوص حل مشکلات هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی	
۶	پیگیری از استانداری در خصوص مشکلات قدرالسهم انشعاب و افزایش توان برق در شهرک‌های صنعتی	کمیسیون صنایع و انرژی
۷	پیگیری از استانداری در خصوص اعمال افزایش نرخ برق و عطف به ماسبق شدن آن.	
۸	پیگیری از ریاست اتاق در خصوص سرمایه‌گذاری‌های احداث نیروگاه‌های خورشیدی	
۹	پیگیری از معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و درخواست معرفی شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه بارورسازی ابرها	کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود محیط کسب و کار
۱۰	پیگیری از استانداری تحت عنوان درخواست از دستگاه‌های مرتبط با محیط کسب و کار با موضوع پایش محیط کسب و کار و تدوین برش استانی در راستای ارتقای رتبه استان در پایش ملی محیط کسب و کار	
۱۱	پیگیری از دادگستری کل استان و ارائه مشکلات رسوب کالا در گمرکات و مشکلات ثبت سفارشات واردات	کمیسیون گمرک، حمل و نقل و لجستیک
۱۲	پیگیری از اداره کل امور مالیاتی در خصوص اجرای مصوبات قانونی مرتبط با فعالان صنعت احداث	کمیسیون صنعت احداث، امور زیربنایی و اقتصاد کلان
۱۳	پیگیری از رئیس جمهور، استاندار و رئیس اتاق ایران و طرح راهکارهای اجرایی برون‌رفت از مشکلات حوزه‌های فرش دستباف، صنایع دستی و گردشگری	کمیسیون فرش، صنایع دستی و گردشگری

برگزاری نخستین همایش ملی هیدروژئولوژی ایران در تبریز

از دانشگاه شیراز، دکتر نصرالله کلانتری از دانشگاه شهید چمران اهواز، و دکتر همایون مقیمی از دانشگاه پیام‌نور تجلیل به عمل آمد. همچنین از مولفان کتاب برتر، رساله برتر دکتری، پایان‌نامه برتر کارشناسی ارشد، مقاله برتر و دانشجویان برگزیده حوزه آب زیرزمینی تقدیر شد.

در حاشیه کنفرانس، نمایشگاهی از دستاوردها و فعالیت‌های شرکت‌های فعال در حوزه آب زیرزمینی برگزار شد. همچنین از پوستر رویداد «استارت‌آپ ویکند آب و تکنولوژی» که قرار است آبان‌ماه سال جاری در تهران برگزار شود، رونمایی شد.

بیانیه پایانی کنفرانس نیز با محوریت دغدغه‌ها و پیشنهادهای شرکت‌کنندگان منتشر گردید. در این بیانیه، از دولت جمهوری اسلامی ایران خواسته شد تا با درک واقعیت‌های تلخ کمی و کیفی منابع آب زیرزمینی، تصمیمات سخت اما ضروری را برای مدیریت اصولی این منابع در دستور کار خود قرار دهد. شرکت‌کنندگان ضمن ابراز نگرانی از اجرای ماده ۳۲ قانون برنامه هفتم توسعه که به گسترش سطح زیر کشت می‌پردازد، از مجلس شورای اسلامی درخواست بازنگری در این بند را داشتند.

همچنین بر ضرورت تخصیص اعتبارات کافی برای مطالعات احیای آبخوان‌ها تأکید شد. در بیانیه آمده است که تکمیل شبکه‌های پایش کمی و کیفی و تهیه مدل مفهومی برای دشت‌ها باید جزو اولویت‌های وزارت نیرو قرار گیرد. یکی دیگر از پیشنهادهای مهم مطرح‌شده، تشکیل انجمن علمی تخصصی آب زیرزمینی برای تقویت ارتباط بین دانشگاه، صنعت و سیاست‌گذاران در این حوزه بود.

ناظر عدل، دبیر اجرایی کنفرانس و مدیرعامل شرکت ایفا صنعت غرب، در بیانیه‌ای جداگانه، برگزاری این رویداد را افتخاری بزرگ برای این شرکت دانست و از همراهی پژوهشگران، نهادهای علمی، و تیم اجرایی برگزاری قدردانی کرد. وی ابراز امیدواری کرد که این کنفرانس آغازی برای ایجاد روندی مداوم در تعامل علمی و توسعه دانش بومی در حوزه منابع آب باشد. در مجموع، این کنفرانس نقطه عطفی در توجه علمی و اجرایی به منابع آب زیرزمینی در کشور بود و توانست بستری مناسب برای طرح مسائل و تبادل نظر میان دانشگاه، صنعت، و نهادهای تصمیم‌ساز فراهم آورد.

نخستین کنفرانس ملی هیدروژئولوژی ایران باهدف بررسی چالش‌های مرتبط با آب‌های زیرزمینی و ارائه راهکارهای علمی و عملی برای مدیریت پایدار این منابع ارزشمند روزهای ۲۴ و ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۴ با مشارکت شرکت دانش‌بنیان ایفا صنعت غرب و دانشگاه تبریز در دانشکده شیمی این دانشگاه برگزار گردید.

در تاریخ ۲۴ و ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۴، نخستین کنفرانس ملی هیدروژئولوژی ایران با هدف بررسی چالش‌های مرتبط با آب‌های زیرزمینی و ارائه راهکارهای علمی و عملی جهت مدیریت پایدار این منابع حیاتی، با مشارکت شرکت دانش‌بنیان ایفا صنعت غرب و دانشگاه تبریز، در دانشکده شیمی این دانشگاه برگزار شد. این کنفرانس نخستین رویداد تخصصی در حوزه هیدروژئولوژی در کشور به شمار می‌رود.

واعظی، دبیر علمی کنفرانس، با اشاره به استقبال گسترده جامعه علمی، اعلام کرد که از مجموع ۱۶۳ مقاله ارسالی به دبیرخانه، تعداد ۲۷ مقاله به‌صورت سخنرانی و ۸۷ مقاله به‌صورت پوستر ارائه شد. در این کنفرانس، چهار سخنرانی کلیدی و سه پنل گفتگوی تخصصی در حوزه‌های مختلف آب زیرزمینی برگزار گردید.

محورهای اصلی این کنفرانس شامل بحران آب‌های زیرزمینی و راهکارهای مقابله با آن در راستای توسعه پایدار، هیدروژئولوژی زیست‌محیطی، پروژه‌های مهندسی مرتبط، هیدرولیک آب‌های زیرزمینی، بیلان و مدلسازی، کاربرد فناوری‌های نوین از جمله سنجش از دور و GIS، و توسعه فناوری‌های نوین در این حوزه بود.

واعظی با اشاره به اهمیت این منابع ارزشمند، تأکید کرد که تاکنون در ایران کنفرانس مستقلی با موضوع هیدروژئولوژی برگزار نشده بود و این کنفرانس می‌تواند زمینه‌ساز افزایش حساسیت جامعه، مسئولان و سیاست‌گذاران نسبت به وضعیت بحرانی آب زیرزمینی شود. هدف اصلی از برگزاری این کنفرانس، به اشتراک‌گذاری آخرین یافته‌های علمی، بررسی وضعیت آبخوان‌های کشور و ارائه راهکارهای علمی و اجرایی در راستای بهبود وضعیت این منابع حیاتی است.

در مراسم پایانی کنفرانس، از پیشکسوتان و بنیانگذاران علم هیدروژئولوژی کشور، از جمله دکتر عزت‌الله رئیسی و دکتر محمد زارع

شرکت تولیدی (سهامی خاص)

مهراصل

متخصص تهویه و تبرید

چهار دوره صادرکننده برتر ایران در
سال های ۱۳۹۴، ۱۳۹۸، ۱۳۹۹ و ۱۴۰۲

دانش، بنیان کار ماست

انتخاب به عنوان واحد نمونه
صنعتی ایران در سال ۱۴۰۲

شرکت مهراصل، با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و تعهد به کیفیت، افتخار دارد در صنعت تهویه و تبرید به عنوان یکی از صادرکنندگان برجسته در بازارهای بین‌المللی شناخته شود. حضور پرقدرد ما در کشورهای منطقه، CIS و سایر نقاط دنیا، گواهی بر تعهد ما به ارائه محصولات با کیفیت برتر است. به همراه تیم حرفه‌ای و پیشرو، مهراصل به استانداردهای جهانی پایبند است و با تولید محصولات ماندگار، مسیر توسعه صادرات ایران را هموار می‌کند.

- صادرات به بیش از ۲۰ کشور
- تولید محصولات مطابق با استانداردهای بین‌المللی
- افتخار بیش از ۳۰ سال تجربه در صنعت تهویه و تبرید

آدرس کارخانه: تبریز، شهرک صنعتی شهید سلیمی

تلفن تماس کارخانه: ۰۴۱۳۴۳۲۸۹۴۱-۵۰

تلفن تماس دفتر تهران: ۰۲۱۸۳۶۴

وب سایت: www.mehrasl.ir

آدرس ایمیل: headoffice@mehrasl.ir

- محصولات صادراتی ما شامل سیستم‌های تهویه و تبرید، لوله‌ها و اتصالات مسی، عایق‌ها و سایر تجهیزات مرتبط با تهویه و تبرید می‌باشد.

IFA TECH

**اولین تولیدکننده کنتورهای
هوشمند در ایران**
با مجوز رسمی از وزارت نیرو

تبریز، جاده تهران، مجتمع صنعتی وحدت پلاک ۳۳
تلفن و فاکس: ۰۴۱ ۵۱۰۵۲

 www.ifasanat.com ifa techniques
 ifasanatgharb

ایفا صنعت غرب

شرکت دانش بنیان طراح و تولید کننده
کنتور هوشمند آب و ابزار دبی سنجی